Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1934

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934.

REGISTER.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 januari 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Målariföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Direktören Axel Sundström, Byggmästaren E. Edv. Karlsson, Direktören Erik Falk, Redaktören And. Pers, Köpmannen Carl Hedberg, Expeditören C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Rektorn Hj. Thyresson, Kassören E. Keijser, Förste provinsialläkaren G. Fjellander, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren J. O. Wass, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Byggmästaren Fritz Eklund, Studieledaren Gust. Sund, Tubdragaren K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Lokomotivföraren Oskar Dahrné, Stationskarlen C. F. Melin, Järnarbetaren Josef Widén, Vaktmästaren Einar Gelin, Kaptenen Georg Robsahm, Plåtslagaren C. F. Larsson, Fru Ida Olsson, Herrar Posttjänstemannen E. L. Östlund, Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Brandförmannen Ernst Johansson, Förste Baningenjören Carl Henning, Verkmästaren Gust. Karlsson, Metallarbetaren Gunnar Pettersson, Gårdsägaren E. Billert, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Mats Hellblom, Inköpschefen John Lundgren, Förrådsförvaltaren John Beckman, Förste Postiljonen J. E. Wirén, Fru Ebba Berg samt Herrar Köpmannen Edvin Johansson och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Direktören R. Liljeblad, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Plåtarbetaren Ivar Andersson och Kontoristen C. G. R. Sjöberg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Minnesord.

Vid sammanträdets början erinrade ordföranden i anledning därav, att ledamoten av Stadsfullmäktige Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson under gårdagen avlidit, om den avlidnes förtjänstfulla, intresserade och

omfattande arbete som denne nedlagt inom såväl Stadsfullmäktige som en mångfald kommunala styrelser och beredningar, samt lyste, under beklagande av den förlust staden genom dödsfallet lidit, frid över den bortgångnes minne.

§ 2.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Robsahm och Larsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 27 innevarande januari kl. 1 e. m.

§ 3.

Ang. fyllnadsval.

Med anledning av, att ledamoten av Stadsfullmäktige Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson den 24 innevarande januari avlidit, beslöto Stadsfullmäktige göra anmälan om den uppkomna ledigheten till Magistraten, för att genom röstsammanräkning måtte utses ny ledamot av Stadsfullmäktige i den avgångnes ställe.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Beredningsutskottet att för Stadsfullmäktige framlägga förslag till de fyllnadsval inom åtskilliga kommunala styrelser, som påkallades i anledning av dödsfallet.

§ 4.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1932.

Nykterhetsnämndens årsberättese för 1932 anmäldes och lades efter yttranden av Herrar Hellblom, Wass och Engdahl till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1).

§ 5.

Ang. konvertering av 1924 års obligationslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att upplägga ett obligations- eller reverslån å 812,000 kronor att återbetalas inom 20 år från den 1 oktober 1934, att användas för inlösen av efter 1934 års amortering återstående ogulden del av stadens obligationslån av år 1924, *samt att* uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga alla övriga erforderliga åtgärder för det nya lånets upptagande.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 6.

Ang. tillstånd till försäljning av viss donationsjord.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) hade Drätselkammaren anhållit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att utverka nådigt tillstånd för staden att med äganderätt överlåta tomter inom de å en framställningen bilagd karta angivna och eventuellt andra för bebyggelse lämpliga områden av den s. k. Östra utmarken.

Efter av framställningen tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammaren framställning.

§ 7.

Ang. upptagande av tillfälliga lån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande januari hade Drätselkammaren anfört följande:

”Stadens behov av penningmedel under innevarande år för bestridande dels av löpande utgifter i avvaktan på uppbörderna av kommunalutskylder och dels av utgifter, som slutligen skola gäldas med fasta lån, ävensom för hållande av nödiga förråd av materialer och förbrukningsartiklar samt för hållande av rörelsekapital åt stadens tekniska verk föranleder fortfarande såsom hittills tillfällig upplåning.

Drätselkammaren hemställer fördenskull, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga ej mindre Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljes för stadens räkning upptaga tillfäliga lån för ovan angivna ändamål, i vad de avse Drätselkammarens förvaltning till belopp, som Drätselkammaren kan finna erforderligt, än även Vatten- och Gasverksstyrelsen att iklåda staden skuld genom upptagande av tillfälliga lån till erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital under år 1934.”

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 8.

Ang. tillhandahållande av ytterligare reservpolis.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande januari hade Polisnämnden under åberopande av en framställning i ämnet från polischefen hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga polischefen att, när förutsättningar därför förelåge, träffa avtal *dels* med Konungens Befallningshavande i Västmanlands län om skyldighet för staden att mot erhållande av fastställt statsbidrag tillhandahålla — utöver lagstadgat antal reservpolismän — ytterligare

högst tre reservpolismän, *dels ock* med pensionerade polismän om skyldighet för dem att mot en ersättning av 300 kronor för år och därutöver 9 kronor för tjänstgöringsdag stå till stadens förfogande för att vid utkallande av reservpolismän tjänstgöra som ersättare för dessa inom staden.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över denna framställning tillstyrkt densamma och tillika föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att av tillgängliga medel under år 1934 förskottera för ändamålet erforderliga kostnader.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Polisnämnden och Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 9.

Ang. godkännande av viss regleringsplan för del av Jakobsbergsområdet

Stadsplanekommittén hade i skrivelse till Stadsfullmäktige på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del förklara sig godkänna ett av kommittén upprättat av byggnadschefen Gösta Smitt den 1 december 1933 å karta utmärkt förslag till gatu- och ledningsplan för den del av Jakobsberg, som begränsades av Götgatan, Drottninggatan, Hammarbygatan och stadsplanegränsen.

Byggnadsnämnden hade i avgivet utlåtande över framställningen den 3 innevarande januari tillstyrkt stadsplanekommitténs hemställan samt tillika föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för den verkställighetsåtgärd, som därav kunde föranledas, överlämna sitt beslut i ärendet till Byggnadsnämnden.

Jämväl Drätselkammaren hade beretts tillfälle yttra sig i detta ärende och i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari tillstyrkt vad stadsplanekommittén och Byggnadsnämnden hemställt.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) uppstod en stunds överläggning. Därunder yttrade sig till en början Herr Borgmästaren och förordade den föreliggande framställningen. Vidare yrkades bifall till framställningen av Herrar vice ordföranden, Eklund, Henning och Sundström. Herr Pers framhöll, att den anvisning om eventuella ändringar inom stadsplanen tilltill den ifrågavarande delen av Jakobsberg, som funnes inritad å den stadsplanekommitténs framställning åtföljande kartan, borde ändras därhän, att endast en mindre del av den Herr Pers tillhöriga lägenheten Pilbo komme att frånskiljas för Kristinagatans anslutning till Jakobsbergsgatan, varigenom två prydliga lönnar komme att kvarstå å fastigheten och sålunda undgå förödelse genom gatuutläggningen, vilket på talarens egen begäran antecknades till protokollet. Herrar Engdahl och Lund-

gren yttrade sig utan att beträffande det framställda förslaget göra något särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad stadsplanekommittén och Drätselkammaren föreslagit.

§ 10.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden framlagt förslag angående lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934.

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari tillstyrkt, vad Lönenämnden däri föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne yrkade dels Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herr Lundgren bordläggning av ärendet.

Vid framställning av proposition å sistnämnda yrkande och frågan om ärendets avgörande vid dagens sammanträde beslöto Stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 11.

Ang. värdesättning för år 1934 av befattningshavares förmån av bostad och bränsle.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden framlagt förslag angående värdesättning av bostad och bränsle, som tillhandahölles vissa av stadens befattningshavare.

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari tillstyrkt, vad Lönenämnden däri föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Lundgren bordlägga ärendet.

§ 12.

Ang. dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

"I anledning därav att av Stadsfullmäktige antagen pensionsstat för stadens befattningshavare icke är gällande för de befattningshavare, som förut erhållit pension eller pensionsersättning och icke heller för de änkor efter befattningshavare, som erhållit dylik, i följd varav å dessa pensioner och ersättningar utgående dyrtidstillägg tills vidare måtte bibehållas, föreslår Löne-

nämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å här förut angivna pensioner och pensionsersättningar måtte tills vidare vara gällande även under år 1934.''

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande januari tillstyrkt, vad Lönenämnden däri föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens förslag.

§ 13.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

I skrivelse till Drätselkammaren den 9 innevarande januari hade Lönenämnden anfört följande:

''Då Lönenämnden icke anser något förhållande hava inträtt, som påkallar ändring uti för år 1933 åsatt värde å förmån av fri beklädnad i tjänsten, där sådan förekommer, och ej heller i slitningsersättningen för samma år till viss polispersonal, föreslår Lönenämnden ett bibehållande av vad härutinnan varit bestämt och att alltså Stadsfullmäktige måtte besluta, att för år 1934 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för envar av personalen vid polisverket till 215 kronor, vid brandverket till 170 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt att kriminalkonstapel och kriminalöverskonstapel för samma år tillkommande slitningsersättning skall utgå med 215 kronor och att anslag härför i enlighet härmed beräknas i utgiftsstaten.''

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari tillstyrkt, vad Lönenämnden däri föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne bifölo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens förslag.

§ 14.

Ang. pensionsersättning åt en arbetsförman.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade Drätselkammaren, med överlämnande av Lönenämndens yttrande i ärendet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville på det sätt bifalla en av förmannen J. V. Råberg gjord framställning om erhållande av pension vid avskedstagandet, att Stadsfullmäktige måtte förklara Råberg berättigad att efter avgången ur sin tjänst, från och med den 1 nästkommande februari uppbära en årlig pensionsersättning å 1,400 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet bifölo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 15.

Ang. pension åt f. d. föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) hade Drätselkammaren med överlämnande av en framställning i ärendet från Hälsovårdsnämnden och Lönenämndens däröver avgivna utlåtande hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara förre föreståndaren för härvarande köttbesiktningsbyrå Veterinären Martin Jonsson från avgången ur sin tjänst den 1 november 1933 berättigad uppbära en årlig avkortad pension å 4,461 kronor att utgå ur inkomsterna vid köttbesiktningsbyrån.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström bordlägga ärendet.

§ 16.

Ang. köp av fastigheten n:o 6 Valsborg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) hade Drätselkammaren, med överlämnande av ett yttrande i ärendet från Stadsplanekommittén, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för erbjudet pris av 21,500 kronor och på de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, inköpa fastigheten n:o 6 Valsborg samt anvisa erforderligt belopp för köpeskillingens erläggande ur reserverade köpeskillingsmedel.

Drätselkammaren hade tillika anmält, att reservation mot Drätselkammarens beslut anmälts av Drätseldirektören Öberg.

Efter av handlingarne i ärendet tagen del yrkade dels Herrar Sundström, Hult, Billert, Edvin Johansson och Pers bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Lundgren avslag å framställningen.

Stadsfullmäktige biföllo, sedan överläggningen förklarats avslutad, utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 17.

Ang. försäljning av tomt och låneförmedlig åt ett kooperativt byggnadsföretag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att utan kostnad för statsverket och låntagaren jämlikt föreskrifterna uti Kungl. kung. den 16 september 1933 angående lån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen förmedla ett lån åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. å 42,100 kronor för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag inom byggnadskvarteret Konrad,

att under byggnadstiden i kreditanstalt teckna stadens borgen för ett kreditiv att ställas till föreningens förfogande på de villkor, Drätselkammaren kunde finna skäligt föreskriva, till ett belopp motsvarande 80 % av den till 268,100 kronor beräknade byggnadskostnaden,

att i vad detta kreditiv omfattade förskottsutbetalning av ett statslån à 42,100 kronor ikläda staden betalningsansvar för detta lån till såväl kapital som ränta, ävensom för den återbäring, som kunde komma i fråga enligt § 13 i förenämnda kungörelse, samt

att bemyndiga Drätselkammaren

dels i avseende å förmedling av statslånet att vara kommunalt förmedlingsorgan enligt meromnämnda kungörelse, att i denna egenskap utfärda för lånets utbekommande erforderliga förbindelser samt att underteckna vederbörliga lånehandlingar,

dels i avseende å försäljning av tomt att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, till föreningen försälja tomt inom kvarteret Konrad, närmast motsvarande tomten N:o 1 enligt nu gällande tomtindelning,

dels ock att i avseende å beslutets verkställighet i mån av behov underställa detsamma Kungl. Maj:ts fastställelse.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige, på yrkande av Herrar Sundström, Engdahl, Henry Karlsson, David Johansson och Pers samt sedan Herrar Ernst Johansson, Edvin Johansson och borgmästaren yttrat sig utan att framställa något yrkande, utan omröstning till alla delar Drätselkammarens framställning.

§ 18.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Sedan de av Stadsfullmäktige den 23 februari 1933 tillsatta särskilda kommittérade för utredning av fråga om ordnande inom staden av försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka till Stadsfullmäktiges sammanträde den 28 september 1933 inkommit till Stadsfullmäktige med yttrande och förslag i frågans särskilda delar samt Stadsfullmäktige sist sagda dag beslutat inhämta yttranden i ärendet från Nykterhetsnämnden, Beredningsutskottet och Magistraten, hade nu sådana yttranden till Stadsfullmäktige inkommit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yttrade sig till en början Herr Borgmästaren och förordade därvid bifall till kommitténs förslag. Herr

Wass, med vilken Herrar Hult, Henry Karlsson, Hellström och vice ordföranden förenade sig, yrkade bordläggning av frågan. Herr Hellblom yrkade bifall till kommitterades förslag. Herr Engdahl yrkade bifall till kommitterades förslag i fråga om utskänkningens ordnande men till den av fattigvårdssysslomannen Norén inom kommittén avgivna reservationen beträffande avhämtningsfrågan. Herrar Eriksson och Edvin Johansson yrkade avslag till alla delar å kommitterades förslag.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å herr Wass' yrkande och frågan om Stadsfullmäktige ville nu slutligen avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige bordlägga frågan till nästkommande sammanträde.

§ 19.

Ang. sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

Föredrogs och lades till handlingarne inkommet utdrag av rådhusrättens civildombok för den 2 innevarande januari, varav inhämtades, att rätten bland av Stadsfullmäktige föreslagna personer utsett Hamnkaptenen C. F. Karlsson och Sjökaptenen G. Thorslund att såsom sakkunnige samt Ångbåtsbefälhavaren N. Sander och Maskiningenjören G. Wallenius att såsom suppleanter för dem under år 1934 gå rätten till handa vid sjöförklarings upptagande samt vid verkställande av sjöförhör.

§ 20.

Ang. ny valdistriktsindelning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande januari hade Magistraten förelagt Stadsfullmäktige förslag till ny valdistriktsindelning för staden under anhållan, att Stadsfullmäktige ville yttra sig i ärendet.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden för förberedande utlåtande remittera skrivelsen till Beredningsutskottet.

§ 21.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden.

En av Herr Ernst Johansson vid dagens sammanträde väckt motion med förslag, att vid Stadsfullmäktiges första sammanträde varje år skulle framläggas en förteckning över hos Stadsfullmäktige väckta men under det föregående året ännu ej slutbehandlade ärenden, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 22.

Ang. nedsättning av hamnavgifterna.

Frambar Herr Hedberg en såsom egen motion av honom upptagen framställning från Västerås—Torshälla Ångbåtsaktiebolag om nedsättning av hamnavgifterna i Västerås.

På yrkande av motionären beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 27 januari 1934.

ALB. LUNDKVIST.

C. F. Larsson. *Georg Robsahm.*

Offentligen uppläst den 27 januari 1934; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 22 februari 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Edv. Karsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Fjellander, Håwberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Dahrné, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson och Öjve.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sundström och Keijser.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 23.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Widén och Gelin att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 26 innevarande månad kl. 1 e. m.

§ 24.

Ang. val av ledamot i stadsfullmäktige.

Föredrogs till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Magistratens protokoll för den 13 innevarande februari, enligt vilket vid röstsammanräkning för utseende av efterträdare åt avlidne ledamoten av Stadsfullmäktige Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson Bankkassören Harry Jansson-Öjve förklarats vald till stadsfullmäktig för tiden intill den 1 januari 1935.

Herr Öjve, som kallats till dagens sammanträde och nu infunnit sig, hälsades av Herr ordföranden välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges arbete.

§ 25.

Ang. lönebebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934.

Sedan Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne januari framlagt förslag angående lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934 samt Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 11 i samma månad tillstyrkt Lönenämndens förslag, hade Stadsfullmäktige den 25 januari 1934 beslutat bordlägga detta ärende.

Efter förnyad föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) yrkade Herr Lundgren, med instämmande av Herr Ernst Johansson, återremiss av ärendet till Lönenämnden för vidare beredning, varjämte Herrar Henning, Thyresson och Leontein yttrade sig utan att göra något särskilt yrkande.

Vid framställning av proposition å Herr Lundgrens yrkande och frågan om Stadsfullmäktige nu ville företaga ärendet till avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Lönenämnden.

§ 26.

Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare för år 1934.

Sedan Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne januari framlagt förslag angående värdesättning för år 1934 av bostad och bränsle, som tillhandahölles vissa av stadens befattningshavare samt Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 11 i samma månad tillstyrkt lönenämndens förslag, hade Stadsfullmäktige den 25 januari 1934 beslutat bordlägga detta ärende.

Efter förnyad föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Lundgren återremittera ärendet till Lönenämnden för ytterligare beredning.

§ 27.

Ang. pension åt. f. föreståndaren för köttbesiktningsbyrån.

Företogs till fortsatt behandling det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 25 nästlidne januari bordlagda ärendet angående pension åt förre föreståndaren för härvarande köttbesiktningsbyrå Veterinären Martin Jonsson (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7).

I detta ärende hade dels Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Lönenämnden, jämte det redogörelse lämnats rörande Veterinären Jonssons tjänstgöring och övriga på frågan inverkande omständigheter, hemställt, att Lönenämnden ville utverka full pension åt Veterinären Jonsson att utgå från och med den 1 november 1933, under förutsättning att köttbesiktningsbyrån icke komme att indragas, i vilken händelse pensionen borde nedsättas till 23/30 av full

pension, dels Lönenämnden i häröver avgivet utlåtande, under åberopande av bestämmelserna i gällande pensionsreglemente, förklarat sig förhindrad tillstyrka högre pension åt veterinären Jonsson, än som skulle tillkomma honom enligt pensionsreglementet, och förty föreslagit, att framställningen i vad den avsåge högre pension än den, vartill veterinären Jonsson vore berättigad enligt reglementet, icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktigs åtgärd, dels ock slutligen Drätselkammaren i avgivet yttrande i ärendet hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara veterinären Jonsson från avgången ur stadens tjänst den 1 november 1933 berättigad uppbära en årlig avkortad pension å 4,461 kronor att utgå av inkomsterna från köttbesiktningsbyrån.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr borgmästaren och på dennes tillstyrkan utan omröstning på det sätt bifalla Drätselkammarens förslag, att Stadsfullmäktige förklarade sig medgiva, att pension till veterinären Jonsson utginge med av Drätselkammaren föreslaget belopp, så länge pensionen ej belastade stadens kassa.

§ 28.

Ang. ordnande inom staden av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka.

Föredrogs ånyo de vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 25 nästlidne januari bordlagda handlingarne i ärendet angående ordnande inom staden av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10).

I detta ärende uppstod överläggning.

Därunder yrkade dels Herrar Wass, Wirén, Hellblom, Widén, Beckman och Sjöberg bifall till kommitténs förslag, vilket jämväl förordades av Herr Borgmästaren, dock med den ändringen beträffande utskänkningen, att tiden för det tilltänkta kafébolagets övertagande av utskänkningsrörelsen borde framflyttas till den 1 oktober 1935, dels ock Herr vice ordföranden, med vilken Herrar Lundgren och Eklund förenade sig, avslag å kommitténs förslag beträffande utskänkningen och bifall till Herr Noréns inom kommittén avgivna reservation i avhämtningsfrågan, dels Herr Hult avslag i båda avseendena å kommitténs förslag, dels Herrar Engdahl, Henry Karlsson och Gelin bifall till kommitténs förslag beträffande utskänkningen samt till Herr Noréns reservation beträffande avhämtningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de gjorda yrkandena i ärendets särskilda delar.

Därvid beslöto Stadsfullmäktige först i fråga om utskänkningen genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 22 nej, avgivna för avslag i huvudsak, bifalla kommitténs förslag, varefter Stadsfullmäktige utan om-

röstning godkände den av borgmästaren förordade ändringen, vadan alltså Stadsfullmäktige i förevarande del av frågan beslutat i princip uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes — frånsett utskänkningen i samband med pensionatrörelse och å spritrestauranter — skulle efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett kommittébetänkandet bilagt förslag till bolagsordning.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige i avhämtningsfrågan likaledes genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 22 nej, avgivna för bifall till Herr Noréns reservation, i enlighet med kommitténs förslag hos Konungens befallningshavande i länet hemställa, att Konungens befallningshavande ville från och med den 1 januari 1936 återkalla samtliga då i kraft varande tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka här i staden, ävensom slutligen i princip uttala sig för ordnande av avhämtningsförsäljningen i huvudsak på det sätt kommitterade i sitt betänkande angivit.

Emot beslutet anmälde Herrar vice ordföranden, Elow Eriksson, Edvin Johansson, Lundgren, Hult och Robsahm sina reservationer.

§ 29.

Ang. ny insruktion för stadsläkarna i Västerås.

Sedan Magistraten genom resolution den 13 november 1933 i anledning av skrivelse i ämnet från Kungl. Medicinalstyrelsen anmodat Stadsfullmäktige att taga del av och yttra sig över de anmärkningar och synpunkter, som kommit till synes i avgivna yttranden i fråga om det av Stadsfullmäktige den 21 juni 1933 antagna förslaget till ny instruktion för stadsläkarne i Västerås samt Stadsfullmäktige den 30 november 1933 anmodat Lönenämnden att avgiva förberedande utlåtande i ämnet, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) efter anförd motivering och då Lönenämnden för sin del icke ansåge de mot förslaget gjorda erinringarne med undantag för nedan angivna av förste provinsialläkaren föreslagna ändring vara av beskaffenhet att böra föranleda avvikelse i Stadsfullmäktiges en gång fattade beslut, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara sig såsom yttrande i ärendet vidhålla detta sitt beslut, dock att § 11 mom. 3 i den av Stadsfullmäktige antagna instruktionen skulle erhålla följande ändrade lydelse: "att utöva enligt gällande författning tjänsteläkare tillkommande skyldigheter angående sinnessjuka och sinnesslöa."

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Lönenämndens förslag.

§ 30.

Ang. fortsatt utredning om nybyggnad vid Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) under tillstyrkande av styrelsens förslag hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att, med godkännande i princip av Folkskolestyrelsens preliminära förslag om uppförande å Herrgärdsskolans tomt av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov, i och för utförande av fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar för byggnaden ställa till Folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3,200 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att framdeles slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige i samband med prövning av frågan om byggnadens uppförande kunde komma att besluta.

Efter av handlingarne tagen del biföllo stadsfullmäktige på yrkande av Herr Eklund utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 31.

Ang. konvertering av 1910 års obligationslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om medgivande för staden att i och för inlösen av den 1 oktober 1934 utelöpande del av 1910 års obligationslån 1,844,000 kronor upptaga ett obligations- eller reverslån å samma belopp, att återbetalas under tiden intill utgången av år 1950, samt att uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga alla övriga för det nya lånets upptagande nödiga åtgärder.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav, utan omröstning godkänna Drätselkammarens förslag.

§ 32.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 2:dra kv. 1934

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari hade Arbetslöshetskommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 2:dra kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarade 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 7,500 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1934 års budget, samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

I häröver avgivet utlåtande den 8 innevarande februari hade Drätselkammaren tillstyrkt denna framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Arbetslöshetskommitténs hemställan.

§ 33.

Ang. elektrisk belysningsanläggning å bogserbåten Thor.

Under tillstyrkan av en av Hamnstyrelsen i ämnet gjord framställning hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av elektrisk belysning ombord å bogserbåten Thor och densammas utrustning med strålkastare anvisa 3,500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under år 1934.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del utan omröstning bifalla den sålunda gjorda framställningen.

§ 34.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 juni 1933 infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som anförts av Byggnadsföreningen Jakobsberg över Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 angående särskilda villkor och bestämmelser för utdragning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas inom Jakobsberg, i vad beslutet avsåge förhöjning av anslutningsavgifterna under viss förutsättning för obebyggd tomt samt Stadsfullmäktige den 21 januari 1933 uppdragit åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande yttranden, hade nu sådana yttranden till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18).

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande februari på anförda grunder för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att under åberopande av vad styrelsen i sin skrivelse anfört hemställa om besvärens ogillande, varjämte Vatten- och Gasverksstyrelsen meddelat, att vid ärendets behandling i styrelsen Herr Welin-Berger med instämmande av Herr Hiersmann avgivit reservation, som skriftligen avfattad bilagts styrelsens utlåtande.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige ville, under åberopande av vad Vatten- och Gasverksstyrelsen anfört, avstyrka bifall till besvären, samt tillika anmält, att inom Drätselkammaren Herrar Edv. Karlsson och Bäckman reservationsvis anslutit sig till den inom Vatten- och Gasverksstyrelsen avgivna reservationen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning, varunder dels Herrar Henning, Falk och Widén yrkade bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, dels ock Herrar Robsahm, Edv. Karlsson, Billert, Hellblom och Sund bifall till den inom Vatten- och Gasverksstyrelsen avgivna reservationen, varjämte Herrar Beckman, Pers, Fjellander, Engdahl och Eklund yttrade sig utan särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och Herr ordföranden förklarat, att den fråga, varom Stadsfullmäktige nu hade att fatta beslut, vore att yttra sig om de besvär, som anförts i fråga om lagligheten av det tidigare av Stadsfullmäktige fattade beslutet och att frågan om ändring av nämnda beslut i detta sammanhang ej kunde upptagas till prövning, fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i den nu föreliggande frågan i överensstämmelse med Vatten- och Gasverksstyrelsens och Drätselkammarens förslag.

§ 35.

Ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet

Sedan Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 januari 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11), med överlämnande av en framställning i ämnet från Stockholm—Västerås—Bergslagernas Nya Järnvägs A.-Bol., hemställt, att Stadsfullmäktige ville till förtydligande av ett mellan staden och bolaget år 1904 träffat avtal, till den del bolaget därigenom medgivits rätt att flytta gränsen för bolagets verkstadsområde i Västerås 10 meter ut i Mälaren, förklara, att denna rätt skulle avse ägenderätt till området inom den utflyttade gränslinjen, i vederlag varemot bolaget skulle till staden återlämna ett enligt samma avtal till bolaget med nyttjanderätt upplåtet område invid Stallhagsparken, då avsett till tomt för en banvaktsstuga, samt Stadsfullmäktige den 29 januari 1933 beslutat återremittera ärendet till Drätselkammaren, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) på anförda skäl förklarat sig vidhålla sitt förut i ärendet avgivna förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 36.

Ang. köp av Solberga trädgård i och för flyttning dit av

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att, med godkännande av ett skrivelsen bilagt köpekontrakt, av reserverade köpeskillingsmedel anvisa ett belopp av 90,000 kronor

stadsträdgården. för gäldande av köpesumman för fastigheterna stadsägorna N:o 1535 (Rosenhill) och N:o 1536 (Eriksberg Litt. B.)

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Eklund och sedan Herrar Lundgren och Pers yttrat sig utan yrkande, återremittera ärendet till Drätselkammaren för ytterligare beredning.

§ 37.

Ann. ökat antal valdistrikt i staden.

Sdan Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 nästlidne januari förelagt Stadsfullmäktige förslag till ny valdistriktsindelning för staden, enligt vilket förslag distriktens antal skulle ökas från sex till nio, under anhållan, att Stadsfullmäktige ville yttra sig i ärendet samt Stadsfullmäktige den 25 i samma månad beslutat remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot Magistratens förslag.

Efter föredragning av till ärendet hörande handlingar, vilka funnos intagna i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 21, fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hellström utan omröstning beslut i ärendet enligt Beredningsutskottets förslag.

§ 38.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet hade jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 25 nästlidne januari i skrivelse den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) avgivit förslag angående en del fyllnadsval i kommunala uppdrag efter avlidne Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson och samtidigt föreslagit av andra orsaker påkallade dylika kompletteringsval.

Med ledning av sagda förslag företogs nu följande val.

Till ledamot i Drätselkammaren för tiden intill utgången av år 1935 efter Herr Johansson utsågs med acklamation Järnarbetaren Josef Widén.

I fråga om val inom Vatten- och Gasverksstyrelsen yrkade dels Herr Henning, att till ledamot i styrelsen måtte utses suppleanten i styrelsen Assistenten S. Y. Lodin, dels ock Herr Hellström att till uppdraget måtte enligt Beredningsutskottets förslag väljas Tjänstemannen J. Sjöblom. Vid med slutna sedlar företrätt val utsågo Stadsfullmäktige till ledamot i Vatten- och Gasverksstyrelsen för tiden intill 1935 års utgång Tjänstemannen J. Sjöblom med 21 röster. 16 röster tillföllo Herr Lodin, 2 blanka röstsedlar avlämnades och 1 röstsedel innehöll namnet Nordin.

Till ledamot i Lönenämnden för tiden intill 1935 års utgång efter Herr Johansson utsågs med acklamation Byggnadssnickaren David Johansson.

Till huvudman i Västerås stads sparbank för tiden intill utgången av år 1937 efter Herr Johansson valdes med acklamation Metallarbetaren O. Håwberg.

Till revisor efter Herr Johansson av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteks och Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteks räkenskaper för år 1933 utsågs med acklamation förutvarande revisorssuppleanten Posttjänstemannen E. L. Östlund samt till dennes suppleant Kaptenen G. Robsahm.

I anledning därav, att Tubdragaren K. A. Kvist anhållit om befrielse från ledamotskapet i taxeringsnämnden för stadens 3:dje taxeringsdistrikt, beslöto Stadsfullmäktige entlediga honom från detta uppdrag, varefter till ledamot i hans ställe för innevarande år med acklamation utsågs nuvarande suppleanten i nämnden Verkmästaren Gustaf Karlsson samt till suppleant efter Herr Karlsson Metallarbetaren Gunnar Larsson.

På grund av att ledamoten i taxeringsnämnden för 1:sta distriktet Sågverksägaren A. R. Rudén ej vore behörig inneha detta uppdrag, utsågs i hans ställe för innevarande år med acklamation nuvarande suppleanten i nämnden Fabrikören Otto Pettersson med Tapetseraren Gust. Lindström som suppleant.

§ 39.

Ang. tillstånd för Sven Adolf Frick att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 10 nästlidne januari anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av en av Sven Adolf Frick hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i lokaler i fastigheten N:o 18 vid Karlsgatan här i staden samt Hälsovårdsnämnden lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 31 nästlidne januari anfört följande.

"Den här ifrågavarande lokalen har vid besiktning befunnits såväl snuskig som i övrigt olämplig för ändamålet. Den avsedda fastigheten bebos av ett tjugutal familjer, och måste det anses olämpligt, att affärer pågå med lump i en sådan stor fastighet, och kan förekomsten härav icke medföra annat än sanitära olägenheter och risker för barnen i de familjer, som bebo fastigheten. Förhållandet att en lumpaffär tidigare existerat i fastigheten bör ju icke lägga hinder i vägen att rätta ett missförhållande, som förekommit.

I anledning härav får Hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta avstyrka bifall till densamma."

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 40.

Ang. meddelande om val inom drätselkammaren m. m.

Anmäldes och lades till handlingarne från Drätselkammaren inkomna utdrag av Drätselkammarens protokoll för den 4 innevarande januari, innehållande Drätselkammarens beslut angående val av ordförande och vice ordförande samt arbetsfördelning mellan Drätselkammarens ledamöter för innevarande år.

§ 41.

Ang. avsägelse av en del kommunala uppdrag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande februari hade Kassören Einar Keijser anhållit om befrielse från uppdragen att vara ledamot i Fattigvårdsstyrelsen, Barnavårdsnämnden och ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 26 februari 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Einar Gelin *Josef Widén.*

Offentligen uppläst den 26 februari 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 mars 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Edvin Johansson, Eriksson och Öjve.

Frånvarande med godkänt förfall voro: Herrar Dahrne, Gelin, Willebrand och Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 42.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Melin och Liljeblad att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 4 nästkommande april kl. 1 e. m.

§ 43.

Ang. omändringoch framtida disposition av seminariebyggnaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) hade Drätselkammaren, därtill föranledd av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens förslag, att frågan om omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden skulle hänskjutas för erforderlig beredning till Läroverkskommittén, vilken vid behandlingen av förevarande fråga med sig hade att adjungera rektor vid högre folkskolan.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav och yttrande av Herrar Engdahl och Thyresson, vilka dock ej framställde något yrkande, utan omröstning godkänna Drätselkammarens förslag.

§ 44.

Ang. köp av Solberga handelsträdgård för flyttning dit av stadsträdgården.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 nästlidne februari vid behandling av fråga om köp av Solberga handelsträdgård för flyttning dit av stadsträdgården, återremitterat ärendet till Drätselkammaren för ytterligare beredning, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars under åberopande av ett yttrande i ärendet från Planteringsnämnden och övrig verkställd utredning, med vidhållande av sitt förut avgivna förslag hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att, med godkännande av det mellan Elow Eriksson och Drätselkammaren den 15 februari 1934 upprättade preliminära köpekontraktet, av reserverade köpeskillingsmedel anvisa 90,000 kronor för gäldande av köpesumman för fastigheten stadsägan N:o 1535 (Rosenhill) och N:o 1536 (Eriksberg Litt B).

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 20 och 24) uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström, Pers Billert, Eklund, Widén, Edv. Karlsson och fru Olsson bifall till Drätselkammarens förslag dels ock av Herrar Liljeblad, Engdahl, Edvin Johansson, Lundgren, vice ordföranden, Hult, Hellblom, Hedberg och Öjve avslag å framställningen.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena, förklarade sig Herr ordföranden finna frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. Sedan därvid votering begärts och Herr ordföranden tillkännagivit, att för bifall till förslaget fordrades två tredjedelar av de avgivna rösterna, företogs omröstning och utföll densamma så, att för bifall till Drätselkammarens förslag avgåvos 13 ja-röster och för avslag 28 nej-röster.

Stadsfullmäktige hade alltså avslagit Drätselkammarens framställning.

§ 45.

Ang. anslag till trafikmärken.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att för anbringande enligt gällande författningar av trafikmärken inom staden anvisa av 1934 års anslag till diverse och oförutsedda behov ett belopp av förslagsvis 1,800 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 46.

Ang. anslag till flickläroverket.

I anledning av en framställning i ärendet från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta dels att för tiden 1 juli 1934—30 juni 1935 till läroverket anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet, 135,000 kronor, samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad anginge ålderstilläggen, halva det belopp staten ansloge för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som funnes angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910, dels ock bestämma, att ovanberörda anslag skulle, i vad de motsvarades av beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammerens förslag.

§ 47.

Ang. arvode åt vikarierande föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 nästlidne februari hade Hälsovårdsnämnden under åberopande av ett meddelande från Kungl. Medicinalstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville medgiva, att så länge föreståndarebefattningen för köttbesiktningsbyrån uppehölles av vikarie, avlöning till denne skulle utgå efter 7,040 kronor för år.

I yttrande över denna framställning den 20 nästlidne februari hade Lönenämnden hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Hälsovårdsnämndens förslag och därvid tillika bestämma, att avlöningen, även till den del den överstege den i staten för köttbesiktningsbyrån upptagna avlöningen, skulle bestridas av inkomsterna vid byrån.

Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i detta ärende, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars tillstyrkt bifall till Hälsovårdsnämndens hemställan med det av Hälsovårdsnämnden föreslagna tillägget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) biföllo Stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Hellblom och Borgmästaren utan omröstning enligt Drätselkammarens tillstyrkan, vad Hälsovårdsnämnden och Lönenämnden sålunda hemställt och föreslagit.

§ 48.

Ang. ifrågasatt pension åt en skolstäderska.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 januari innevarande år hade Folkskolestyrelsen tillstyrkt en framställning från f. städerskan vid folkskolan Hedvig Ramström om erhållande av pensionsbidrag.

I häröver avgivet utlåtande den 20 nästlidne februari hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Jämväl Drätselkammaren som yttrat sig i ärendet den 8 innevarande mars, hade på ytterligare anförda grunder avstyrkt Folkskolestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden och efter yttranden av Herrar Hellblom, Hult, Sundström, Keijser och Pers samt fru Olsson, utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Lönenämndens och Drätselkammarens förslag.

§ 49.

Ang. nyanläggningar och omändringar betr. de elektriska ledningarna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, dels att för uppställning av en transformator för 100 KVA med tillbehör i kopplingsstationen vid nedfartsvägen till nya gasverket av lånemedel anvisa 2,700 kronor, dels att för anläggning av en jordkabel i Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen av lånemedel anvisa 3,300 kronor, dels ock att för överföring av elektriska ledningarna i Knutsgatan i sträckningen mellan Kopparsbergsvägen och Kassörsgatan till växelström anvisa 5,700 kronor att tillsvidare förskotteras av tillgängliga medel vid tekniska verken samt i 1935 års stat ingå i den redan beslutade amorteringsplanen för gäldandet av kostnaderna för vissa områdens överförande till växelström.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars tillstyrkt bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning(Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29).

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarna tagen del utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 50.

Ang. utbyte av apparater och maskinella anordningar vid gasverket.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utförande av följande anläggningar vid stadens gasverk nämligen:

1:o) utbyte av apparater i sorteringsverket för en kostnad, beräknad till 6,000 kronor,
2:o) förlängning av koksbanan med 12 meter, beräknad till 5,000 kronor,
3:o) anskaffande av en kran, beräknad till 9,000 kronor,

anvisa tillhopa 20,000 kronor att gäldas av gasverkets driftmedel med 5,000 kronor under vart och ett av åren 1935—1938, hade Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över framställningen, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars tillstyrkt bifall till densamma (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30).

Efter tagen del av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens hemställan.

§ 51.

Ang. ledningsanslutningsavgifter år 1934.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att även för år 1934 avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar med undantag för områden, för vilka särskilda bestämmelser utfärdats, skulle utgå med samma belopp, som under föregående år eller efter 34 öre pr kvm. tomtyta för vatten-, 44 öre för avlopps-, 22 öre för gas- och 10 öre för elektrisk ledning, hade Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande mars tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31).

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 52.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål för U. Forslund.

Sedan Uno Forslund hos K. B. i länet anhållit om tillstånd att här i staden idka handel med begagnade föremål dels i fastigheten nr 13 vid Sturegatan (kontorslokal) och dels i fastigheten nr 30 Ängsgärdet (upplagsplats) samt Stadsfullmäktige anmodats i ärendet avgiva yttrande, hade Hälsovårdsnämnden, som satts i tillfälle avgiva föreberedande utlåtande över framställningen, efter verkställd undersökning i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka ansökningen, dock med det förebehåll, att ben icke finge förvaras inom lokalerna ifråga.

Efter tagen del av handlingarna i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 53.

Ang. val av revisorer för arbetslöshets-kommitténs verksamhet.

Jämlikt av Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 november 1933 avgivet förslag återvalde Stadsfullmäktige med acklamation till revisorer för Arbetslöshetskommitténs under år 1934 med statsbidrag bedrivna verksamhet Bankkamreraren S. Ljungqvist och Kassören Gösta Lundberg.

§ 54.

Ang. val av en ledamot och två suppleanter i Vatten- o. Gasverks-styrelsen.

I anledning därav, att tjänstemannen John Sjöblom, som av Stadsfullmäktige den 22 nästlidne februari utsetts till ledamot i Vatten- och Gasverksstyrelsen intill utgången av år 1935, i skrivelse till Stadsfullmäktige anhållit om befrielse från detta uppdrag ävensom att Assistenten S. Y. Lodin anhållit om entledigande från uppdraget att vara suppleant i samma styrelse, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande mars föreslagit, att Stadsfullmäktige ville med bifall till nämnda framställningar utse till ledamot i Vatten- och Gasverksstyrelsen i stället för Herr Sjöblom för tiden intill utgången av år 1935 nuvarande suppleanten i styrelsen statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger samt till suppleanter i styrelsen dels intill utgången av år 1935 muraren O. M. Hellblom och dels intill utgången av år 1937 valsverksarbetaren Gunnar Larsson.

Stadsfullmäktige, som biföllo ovanberörda ansökningar om befrielse från innehavda uppdrag inom Vatten- och Gasverksstyrelsen, företogo nu de därav föranledda valen, och utsågo därvid med acklamation till innehavare av uppdragen de av Beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 55.

Ang. pensionsrätt för en del lärare vid tekniska skolan.

Föredrogs ett meddelande från Statens pensionsanstalt, att Stadsfullmäktiges ansökan den 28 december 1928 om pensionsrätt i anstalten för vissa befattningar vid stadens skolor för yrkesundervisning avförts från vidare behandling.

Efter erinran, att ansökningen grundade sig på Stadsfullmäktiges beslut ovannämnda dag, därvid Stadsfullmäktige även beslutat till styrelsen för yrkesskolan återremittera frågan om tjänstereglering för ifrågavarande befattningar, beslöto Stadsfullmäktige lägga det nu inkomna meddelandet till handlingarna samt genom utdrag av protokollet underrätta yrkesskolans styrelse om vad sålunda förekommit.

§ 56.

En skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen med meddelande om val av ordförande och vice ordförande inom styrelsen för innevarande år föredrogs och lades till handlingarna.

Ang. meddelande om val inom Vatten- och Gasverksstyrelsen.

§ 57.

Anmäldes och lades till handlingarna Konungens Befallningshavandes i länet resolution den 19 nästlidne februari, varigenom K. B. fastställt av Stadsfullmäktige den 18 december 1933 antagna dels ändrad lydelse av § 28 mom. 1 i brandordningen och dels ny sotningstaxa för staden.

Ang. ny sotningstaxa och ändring i brandordningen.

§ 58.

Genom särskilda resolutioner den 19 och den 20 innevarande mars hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka i fyra skilda skrivelser anförts av ett flertal personer över Stadsfullmäktiges beslut den 22 nästlidne februari angående ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden anmoda Beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande i ärendet.

Ang. ordnande av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka.

§ 59.

Föredrogs och lades till handlingarna K. B:s i länet den 21 innevarande mars givna utslag på besvär av redaktören Ernst Berg m. fl. i Västerås för byggnadsföreningen Jakobsberg u. p. a., över Stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 i fråga om särskilda villkor och bestämmelser för utdragning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar inom stadsdelen Jakobsberg, genom vilket utslag de anförda besvären lämnats utan bifall.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

§ 60.

Genom resolution den 26 innevarande mars hade länsstyrelsen överlämnat handlingar rörande befrielse från skatt för fröken Sofia Ulrika Wennergren avseende fastigheten stadsägan 614 i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna handlingarna till Drätselkammaren, för den åtgärd Drätselkammaren kunde finna anledning i ärendet vidtaga.

Ang. skattebefrielse för Sofiia Ulrika Wennergren.

§ 61.

Ang. anslag till flickläroverket för sänkning av terminsavgifterna.

En såsom egen motion av Herr Thyresson upptagen framställning från styrelsen från härvarande elementarläroverk för flickor om anslag till läroverket motsvarande viss sänkning i en del terminsavgifter vid läroverket beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 april 1934.
ALB. LUNDKVIST.
Ragnar Liljeblad. *Fredrik Melin.*

Offentligen uppläst den 4 april 1934; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 april 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson och Öjve.

Frånvarande med godkänt förvall voro Herrar C. G. Pettersson, Fjellander, Hellström, Dahrné, C. W. Karlsson och Gunnar Pettersson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 62.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Eklund och Hult att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset torsdagen den 3 nästkommande maj kl. 1,30 e. m.

§ 63.

Ang. brandchefens årsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarne brandchefens med skrivelse från Brandstyrelsen till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse över brandkårens verksamhet under år 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32).

§ 64.

Ang. Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1933.

Anmäldes och lades efter yttranden av Herrar Lundgren och Wass till handlingarne Nykterhetsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade berättelse för år 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33).

§ 65.

Ang. tecknande av stadens borgen för konventering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags obligationslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville genom Drätselkammaren ikläda staden borgen för ett av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag upptaget 20-årigt amorteringslån å högst 6,500,000 kronor att användas för inlösen av bolagets obligationslån av åren 1901, 1905 och 1910 samt uppdraga åt Drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för godkännande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 66.

Ang. arvode åt revisorerna av Arbetslöshetskommitténs verksamhet för år 1933.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande april hade Arbetslöshetskommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja de av Stadsfullmäktige utsedda två revisorerna för granskning av Arbetslöshetskommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet ett arvode för år 1933 med 120 kronor till vardera av dem och alltså för ändamålet av innevarande års arbetslöshetsanslag anvisa 240 kronor.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 67.

Ang. nedsättning av ränta å ogulden avgift för anslutning till stadens ledningar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 nästlidne mars hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt om Stadsfullmäktiges bemyndigande att så länge nuvarande exeptionella ränteläge vore rådande beräkna en ränta av 5 % å oguldna anslutningsavgifter för vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 68.

Ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta

att från och med avläsningen för innevarande års 2:dra kvartal följande taxor skulle tillämpas i de fall, där vatten utlämnades efter rum etc.:

rum	per st. kr.	6:—
bad- eller duschrum	„ „ „	12:—
vattenklosett	„ „ „	12:—
vattenpost	„ „ „	8:—
häst	„ „ „	10:—
automobil	„ „ „	10:—
åkdon	„ „ „	5:—
tvättavgift per hushåll	„ „ „	5:—
vattning av gräsmatta, plantering, gårdsplan per kvm.		0:12

att § 1 mom. 1 och § 4 taxebestämmelserna för vattenverket skulle erhålla följande lydelse:

§ 1.

Mom. 1. För varje inom en egendom varande boningsrum, hall eller tambur över 5 kvm., kök, tjänste-, kontors- och försäljningsrum, ävensom för varje med fönster åt yttervägg eller i tak jämte anordning för uppvärmning försedd mindre verkstads- eller fabriksrum per år kr. 6:—, dock att därest i något fall vatten användes i större mängd än som anses erforderlig för personliga behov, avgift för vatten skall erläggas efter mätare.

§ 4.

I sådana fall, då vatten användes för andra ändamål än vanlig hushållsförbrukning, äger Vatten- och Gasverksstyrelsen rätt uttaga vattenavgift i enlighet med § 2 samt debitera vederbörande kostnaden för mätarens uppsättande.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herrar vice ordföranden och Henning bifall till framställningen, dels ock av Herr Edvin Johansson avslag å densamma, varjämte Herr Engdahl yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

§ 69.

Ang. anskaffning av en lyftkran för lossning i stadens hamnar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april hade Hamnstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av en lyftmagnet för hamnens behov anvisa förslagsvis 5,000 kronor att gäldas av hamnens inkomster för år 1934.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig häröver, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande april tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 70.

Ang. tryckning av förteckning över stadens fastigheter.

Sedan Magistraten hos Drätselkammaren anhållit om ett anslag å 800 kronor för utarbetande av tryckning av en i överensstämmelse med det utökade antalet valdistrikt upprättad förteckning över fastigheterna inom staden, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa sagda belopp att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter yttranden av Herrar Lundgren och borgmästaren utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 71.

Ang. anläggning av kulvertledning mellan Svartån och ett reningsverk å Kungsängen såsom statskommunalt reservarbete.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) hade Drätselkammaren, med överlämnande av framställningar i ärendet från Arbetslöshetskommittén och Vatten- och Gasverksstyrelsen, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga Drätselkammaren att i samarbete med Vatten- och Gasverksstyrelsen och stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunalt reservarbete av en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk mellan Svartån och Kungsängen jämte förbindelseledning från det nuvarande utloppet i Svartån norr om järnvägen samt

från pumpstationen i Södra Esplanaden, allt för en beräknad kostnad av 213,000 kronor,

att för arbetets utförande erforderliga kostnader skulle förskotteras av tillgängliga medel, samt

att det skulle ankomma på Drätselkammaren att framdeles till Stadsfullmäktige avgiva förslag på vad sätt stadens egna kostnader för arbetet slutligen skulle gäldas.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 72.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 sistlidne februari för vidare beredning till Lönenämnden återremitterat ett av nämnden framställt förslag angående lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) hade Lönenämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) på anförda skäl vidhållit sitt förut avgivna förslag att gälla tillsvidare under år 1934 med i skrivelsen angiven avvikelse beträffande de ersättningar, som skulle utgå för bränsle.

Drätselkammaren, som jämväl lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande april tillstyrkt vad Lönenämnden senast i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning. Därunder yrkade Herrar Sundström och Östlund bifall till Lönenämndens nu gjorda framställning, varjämte Herrar Sjöberg och Lundgren yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande.

Vid överläggningens slut godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens senast framställda av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende, under förbehåll, på sätt Lönenämnden i sina framställningar i ärendet angivit, beslutat antaga följande bestämmelser i ämnet att gälla tills vidare under år 1934.

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor skall avlöningen utgöra:
   1) lagstadgad minimilön;
   2) statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;
   3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;

4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med:
för ett rum och kök .... Kr. 550:—
för två rum och kök .... „ 850:—
för tre rum och kök .... „ 1,150:—
för fyra rum och kök .... „ 1,450:—
för bränsle för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med resp. 100, 140, 180 och 220 kronor.
De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;
5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;
6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarne), varå statens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.
Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:
för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg beräknat på sätt ovan angivits;
för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;
för slöjdlörare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

§ 73.

Ang. värdesättning av bostad och bränsle.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 sistlidne februari för vidare beredning till Lönenämnden återremitterat ett av lönenämnden framställt förslag angående värdesättning för år 1934 av bostad och bränsle, som tillhandahölles vissa av

stadens befattningshavare (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12), hade Lönenämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) på anförda skäl vidhållit sitt förut avgivna förslag med i skrivelsen angiven ändring beträffande förmånen av fritt bränsle.

Drätselkammaren, som jämväl lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande april tillstyrkt vad Lönenämnden senast i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet bifölls Stadsfullmäktige utan omröstning den nu föreliggande framställningen.

Stadsfullmäktige hade alltså i det förevarande hänseendet beslutat fastställa följande värden:

för bostad i logement	Kr.	264:—
för ett rum och kök	„	425:—
för två rum och kök	„	700:—
för tre rum och kök	„	1,000:—
för fyra rum och kök	„	1,250:—
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1,600:—

och förmån av fritt bränsle följande värden:

för ett rum och kök	„	100:—
för två rum och kök	„	140:—
för tre rum och kök	„	180:—
för fyra rum och kök	„	220:—

ävensom bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp, motsvarande dessa värden.

§ 74.

Ang. pension åt änka och barn efter en lärare vid skolorna för yrkesundervisning.

I anledning av en framställning från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning därom, att till den 24 januari 1934 avlidne läraren vid skolorna Ingenjören Erik Lundahls efterlämnade familj, bestående av änka och tre minderåriga barn måtte beviljas familjepension enligt bestämmelserna i stadens pensionsreglemente för efterlevande till befattningshavare å stadens stat, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande april, under uttalande att en pensionering enligt pensionsreglementet icke borde ifrågakomma, tillstyrkt att ett understöd å 1,800 kronor årligen tillsvidare tilldelades änkefru Lundahl med 1,200 kronor såsom änkeunderstöd och 600 kronor såsom understöd för barnen efter 400 kronor för ett barn och 100 kronor

för vart och ett av de övriga att utgå högst så länge hon levde ogift och för barn intill dess detta bleve 18 år eller dessförinnan inginge äktenskap, därvid Lönenämnden ifrågasatt, att detta understöd helt eller delvis skulle utgå ur Zimmermanska fonden.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande april hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla den föreliggande framställningen på sätt densamma blivit av Lönenämnden tillstyrkt och därvid bestämma, att understödet skulle utgå med hälften av uttaxerade medel och hälften ur Zimmermanska fonden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Engdahl utan omröstning Lönenämndens och Drätselkammarens förslag.

§ 75.

Ang. besvär över Stadsfullmäktiges beslut rör. ordnandet av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Sedan Magistraten genom särskilda resolutioner den 19 och 20 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka i fyra särskilda skrivelser anförts av ett flertal personer över Stadsfullmäktiges beslut den 22 nästlidne februari angående ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka samt Stadsfullmäktige den 28 i samma månad anmodat Beredningsutskottet att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade Beredningsutskottet avgivit sådant utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande april, intaget under N:o 44 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande dag och därvid föreslagit, att Stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet åberopa vad Beredningsutskottet i sin skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt Beredningsutskottets förslag.

§ 76.

Ang. försäljning av tomt för spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) hade Drätselkammaren, med bifogande av en skrivelse i ämnet från Hamnstyrelsen och övrig verkställd utredning, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till A.-Bol. John A. Fors härstädes försälja en tomt om c:a 2,600 kvm. å gamla hamnens område väster om Lillåns mynning till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga.

Efter föredragning av handlingarne uppstod en stunds överläggning, var-

under yrkades dels av Herrar Sundström, Hedberg, Pers, vice ordföranden, Hult, Keijser och Billert bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock av Herr Liljeblad, att Stadsfullmäktige ville på det sätt bifalla framställningen, att Drätselkammaren bemyndigades fortsätta underhandlingarne om försäljningen, men att affären ej finge avslutas utan att tillfredsställande pris för tomten erhölles och avsevärt statsbidrag tillförsäkrades staden för de i framställningen omförmälda förbättringsarbetena i hamnen. Härjämte yttrade sig Herrar Engdahl och Hellblom utan att framställa något särskilt yrkande.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 77.

Ang. tillstånd för en person att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Karl Hjalmar Lindblom hos Konungens Befallningshavande i länet anhållit om tillstånd att i samband med av honom övertagen matserveringsrörelse i hotell Fenix till den 1 oktober 1934 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka inom fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden samt Magistraten genom resolution den 29 nästlidne mars infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i detta ärende, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april, med förmälan, att sökanden tidigare här i staden innehaft tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster och att detta tillstånd av honom omhänderhafts utan anmärkning, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 78.

Ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.

En såsom egen motion av Herr Beckman upptagen framställning från gårdsägare vid Arosvägen, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att under innevarande år sätta Arosvägen i fullt trafikabelt skick, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 79.

Ang. försäljning av tomtmark inom Katrinelundsområdet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande april hade Drätselkammaren anfört följande:

"Inom stadsdelen Katrinelund äger staden stadsägoområdet N:o 1724, 1725, 1726 samt stadsägorna N:ris 1719 och 1720.

Enligt förslag till reglering av detta område skulle för byggnadsändamål kunna å området utläggas tre tomter en till vardera av de s. k. barackerna och en i hörnet av Fogdegatan och en gata, som enligt regleringsförslaget skulle över markområdet utdragas från Johanneslundsgatan till Katrinelundsvägen.

I anledning därav, att köpare anmält sig till dessa tomter får Drätselkammaren hemställa att Stadsfullmäktige ville lämna Drätselkammaren bemyndigande att för pris och på villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja efter genomförandet av erforderlig gatureglering återstående tomtmark inom ovannämnda och staden tillhöriga del av Katrinelundsområdet."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, ehuru icke upptaget på kallelselistan till sammanträdet, finge upptagas till avgörande, biföllo utan omröstning efter yttranden av Herrar Edvin Johansson och Sundström den gjorda framställningen.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 maj 1934.

ALB. LUNDKVIST.

R. V. Hult. *Fritz Eklund.*

Offentligen uppläst den 3 maj 1934.

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 Maj 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Carlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Edvin Johansson, Eriksson och Öjve.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Falk, Fjellander, Dahrné, Liljeblad, G. Pettersson och Fru Berg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 80.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Engdahl och Hellström att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 6 nästkommande juni kl. 2 e. m.

§ 81.

Ang. hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Anmäldes och lades till handlingarne Hälsovårdsnämndens med skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 nästlidne mars överlämnade årsberättelse för 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46).

§ 82.

Ang. badhusstyrelsens årsberättelse för 1933.

Badhusstyrelsens genom skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande maj avlämnade årsberättelse för 1933 föredrogs och lades till handlingarne (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47).

§ 83.

Ang. fastställande av ny instruktion för stadsläkarna.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 28 nästlidne april hade Kungl. Medicinalstyrelsen överlämnat av Kungl. styrelsen med en del mindre ändringar, för vilka i skrivelsen närmare redogjorts, och i övrigt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1933 och den 22 februari 1934 fastställd ny instruktion för stadsläkarne i Västerås. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48).

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige efter förslag av Herr borgmästaren, vilket förslag upptogs som eget yrkande av Herr vice ordföranden och varemot Herr Keijser sade sig ej hava något att erinra, dels — under förklaring att stadgandena i 11 § 5 mom. och 12 § 5 mom. i instruktionen, vilka stadganden av Kungl. Medicinalstyrelsen underkastats en formell jämkning, utan att någon förklaring till denna jämkning lämnats i ovanberörda skrivelse, innebure skyldighet för stadsläkarne att utan ersättning utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg jämväl på begäran av kommunalmyndighet — lägga Medicinalstyrelsens skrivelse till handlingarne, dels hemställa hos Magistraten, att Magistraten ville kungöra 1:ste stadsläkaretjänsten ledig till ansökan med tillträdesrätt den 1 oktober 1934, dels ock för sin del bestämma tidpunkten för den nya instruktionens ikraftträdande till likaledes den 1 oktober 1934.

§ 84.

Ang. förrättande av stadsfullmäktige- och landstingsmannaval samtidigt.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande maj hade Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att de under innevarande år förestående valen av stadsfullmäktige och landstingsmän skulle här i staden äga rum å samma dag.

Beredningsutskottet, som lämnats tillfälle yttra sig över denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige innevarande dag förordat bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut enligt Magistratens förslag.

§ 85.

Ang. ny varmvattenberedning i Korsängsskolan.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hade Drätselkammaren i anledning av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen och under tillstyrkande av densamma föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för anskaffande av en ny varmvattenberedningsanläggning vid Korsängsskolan av innevarande års an-

slag till diverse och oförutsedda behov till Folkskolestyrelsens förfogande ställa ett belopp av 3,625 kronor.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 86.

Ang. förbättring av värmeledningen i Djäknebergsskolans gymnastikhus.

Sedan folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 nästlidne april anhållit om ett anslag å 500 kronor till förbättring av värmeanläggningen i Djäknebergsskolans gymnastikhus, hade Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, i skrivelse den 3 innevarande maj föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda beloppet av 1934 års anslag till diverse och oförutsedda behov. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50).

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 87.

Ang. statsbidrag till muddrings- m. fl. arbeten i gamla hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) hade Drätselkammaren, under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 26 nästlidne april rörande bemyndigande för Drätselkammaren att försälja en tomt vid gamla hamnen för uppförande av ett spannmålslagerhus och innehållet av de framställningar, som låge till grund för detta beslut, meddelat, att Drätselkammaren ingått till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om statsbidrag till de hamnbyggnadsarbeten, som omförmälts i berörda framställningar, med två tredjedelar av den beräknade kostnaden 190,000 kronor samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna den sålunda av Drätselkammaren vidtagna åtgärden.

Efter föredragning av skrivelsen biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 88.

Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling den 21 juni 1933 av en hemställan från kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga kommittén att låta uppgöra fullständiga entreprenadhandlingar till en eventuell nybyggnad för ifrågavarande ändamål inom kvarteret Idolf (Stadsfullmäkti-

polisstationen.

ges handlingar 1933 N:o 60) beslutat återremittera ärendet för ytterligare utredning, hade kommittén nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande maj, under åberopande av yttranden i ämnet av Polisnämnden och Brandstyrelsen avgivit nytt, utförligt motiverat förslag i förevarande fråga, varjämte Drätselkammaren yttrat sig däröver i skrivelse den 17 innevarande maj. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52).

Drätselkammaren hade därvid sammanstämmande med kommittén hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta, att för upprättandet av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad till och omändring i den nuvarande polis- och brandstationen enligt ett av kommittén nu förordat, i dess senaste utredning somt alt. VII betecknat förslag, i vad därför erfordrades arkitektbiträde, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å 10,000 kr. att jämte hittills havda utredningskostnader, c:a 3,300 kr., tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kunde varda av Stadsfullmäktige beslutat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yttrade sig först Herr borgmästaren och förordade i egenskap av kommitténs ordförande bifall till kommitténs och Drätselkammarens förslag. Under den fortsatta överläggningen yrkade dels Herrar Ernst Johansson, Robsahm, Wass, Hedberg och Sundström bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Henning med instämmande av Herr Beckman, att frågan återremitterades till Drätselkammaren med uppdrag för Drätselkammaren att verkställa utredning rörande bebyggelsen av hela det kvarter, inom vilket polis- och brandstationen vore belägen, varjämte Herrar Eklund, Edvin Johansson och Eriksson yttrade sig utan att framställa något särskilt yrkande.

Vid först framställd proposition å Herr Hennings återremissyrkande och frågan om Stadsfullmäktige ville nu avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning att med avslag å yrkandet om återremiss i dag företaga ärendet till slutligt avgörande.

Härefter biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt kommitténs och Drätselkammarens förslag.

§ 89

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1934.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande maj hade Arbetslöshetskommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 3:dje kvartalet 1934, till den del hyreshjälpen motsvarade 50 % av det utdelade beloppet, anvisa förslagsvis 5,280 kronor att utgår ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1934 års budget, samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Sta-

tens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj tillstyrkt densamma.

Efter av handlingarne tagen del (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) och sedan Herrar Engdahl och Sundström yttrat sig i anledning av framställningen, biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 90.

Ang. reparation i tekniska skolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) hemställt, att Stadsfullmäktige ville för underhållsarbeten i tekniska skolans byggnad anvisa ett anslag å förslagsvis 4,600 kronor att utgår av Zimmermanska fondens medel.

Efter föredragning av handlingarne biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 91.

Ang. inköp av fastigheten Emaus.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) hade Drätselkammaren på anförda skäl och med bifogande av ett utlåtande i ämnet av Lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t bemyndiga Dräselkammaren att för en köpeskilling av 180,000 kronor och på de villkor i övrigt, Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, förvärva Emaus egendom här i staden i huvudsaklig överensstämmelse med ett av Aktiebolaget Svenska Metallverken den 26 februari 1934 avgivet, i Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24 intaget anbud, a t t nämnda köpeskilling skulle gäldas av lånemedel, s a m t a t t bemyndiga Drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avsåge ifrågavarande utgifts gäldande med lånemedel Kungl. Maj:ts prövning.

Tillika hade Drätselkammaren anmält, att emot dess beslut i ärendet reservation anförts av kammarens vice ordförande Herr Eklund, som ansett den föreslagna köpeskillingen för hög.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades bifall till Drätselkammarens förslag av Herrar

Sundström, Engdahl, Keijser, Widén, Pers, Edvin Johansson och Hult samt avslag å framställningen av Herrar Eklund och Hedberg.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena förklarade sig Herr ordföranden finna frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. Därvid begärdes votering. Vid anställd omröstning avgåvos 25 ja-röster för Drätselkammarens förslag och 10 nej-röster för avslag.

Stadsfullmäktige hade alltså bifallit Drätselkammarens förslag.

§ 92.

Ang. tillstånd för Elin Thunell att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Fru Elin Thunell om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Fru Elin Thunell innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Elin Thunell beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten n:r 2 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 93.

Ang. tillstånd för Ebba Larsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Fru Ebba Larsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva föreberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande:

"Fru Ebba Larsson innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Ebba Larsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 9 vid Kristinagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 94.

Ang. tillstånd för Ruth Aijlon att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från restaurantinnehavaren Ruth Aijlon om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Då fråga varit före i Stadsfullmäktige åren 1932 och 1933 om tillstånd till utskänkningsrätt för sökanden har Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige meddelat, år 1932 att några allvarligare anmärkningar mot hennes utskänkningsrörelses handhavande icke förekommit samt år 1933, att mot utskänkningsrörelsens handhavande icke saknats anledning till anmärkning, men likaväl tillstyrkt bifall till sökandens framställning.

Emellertid har Rådhusrätten härstädes i numera lagakraftvunnet utslag den 19 april 1934 dömt sökanden — Ruth Aijlon — att böta dels jämlikt 32 § 1 mom. Kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka för det hon under de två senaste åren före dagen för stämningens delgivning — eller den 13 mars 1933 — överskridit henne tillkommande försäljningsrätt sjuttiofem kronor, dels ock jämlikt 22 § 1 mom. andra stycket, 28 § 2 mom. och 29 § samma förordning för det hon under samma tid i större omfattning utskänkt pilsnerdricka till av starka drycker synbarligen berörda personer femtio dagsböter, envar bestämd till två kronor.

Det torde sålunda numera icke kunna motsägas att utskänkningsrörelsen missköttes.

Under hänvisning härtill får Nykterhetsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet avstyrka bifall till Ruth Aijlons framställning om tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnedricka i lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Vasagatan här i staden."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 95.

Ang. tillstånd för Maria och Næmi Johansson att utskänka pilsnerdricka

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från pensionatsinnehavarne Maria och Naemi Johansson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva föreberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Sökandena inneha tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att pensionatsinnehavarna Johansson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 11 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 96.

Ang. tillstånd för Jenny Johnson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från matserveringsinnehavaren Jenny Johnson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj bland annat anfört följande.

"Matserveringsinnehavaren Jenny Johnson innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykternetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att matserveringsinnehavaren Jenny Johnson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 7 vid Timmermansgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 97.

Ang. tillstånd för Olga Adamsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från matserveringsinnehavaren Olga Adamsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Matserveringsinnehavaren Olga Adamsson innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att matserveringsinnehavaren Olga Adamsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheterna N:r 46 vid Stora gatan och 5 Smedjegatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 98.

Ang. tillstånd för Anna Lundqvist att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Fru Anna Lundqvist om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Fru Anna Lundkvist innehar tillstånd att i ovan angivna lokeler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Anna Lundqvist beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 5 vid Pilgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 99.

Ang. tillstånd för Signe Broman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Pensionatsinnehavaren Signe Broman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Pensionatsinnehavaren Signe Broman innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att pensionatsinnehavaren Signe

Broman beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 3 vid Blåsbogatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 100.

Ang. tillstånd för Agnes Maria Nordfeldt att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Fru Agnes Maria Nordfelt om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Fru Agnes Maria Nordfeldt innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Agnes Maria Nordfelt beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 58 Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 101.

Ang. tillstånd för Greta Schubert att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Änkefru Greta Schubert om tillstånd att utskänka pilsnerdricka hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Änkefru Greta Schubert innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Änkefru Greta Schubert beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 29 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 102.

Ang. tillstånd för Gust. Stomberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Direktören Gustaf Stomberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Direktören Gustaf Stomberg innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Direktören Gustaf Stomberg beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 21 vid Slottsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 103.

Ang. tillstånd för Helena Sohlström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Matserveringsinnehavaren Helena Sohlström om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykter-

hetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Matserveringsinnehavaren Helena Sohlström innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Matserveringsinnehavaren Helena Sohlström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 15 vid Smedjegatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 104.

Ang. tillstånd för Iris Ström att utskönka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Matserveringsinnehavaren Iris Ström om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Matserveringsinnehavaren Iris Ström innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Matserveringsinnehavaren Iris Ström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 4 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 105.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Direktören Frithiof Sandberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Stadsfullmäktige hava den 22 februari 1934 beslutat i princip uttala sig för att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes — frånsett utskänkningen i samband med pensionatsrörelse och spritrestauranter — skall efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag till bolagsordning, som varit bilagt det betänkande, som särskilda kommitterade avgivit i frågan rörande ordnande av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka inom staden.

I anledning härav anser sig Nykterhetsnämnden förhindrad att tillstyrka sökandens framställning för längre tid än ett år, givetvis med nu gällande restriktioner.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka, att Direktören Frithiof Sandberg beviljas tillstånd att för tiden 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1935 i lokaler inom fastigheten N:r 5 vid Hantverkaregatan här i staden (Automaten) utskänka pilsnerdricka under villkor, att utskänkningen alla dagar upphör senast kl. 9 e. m., att utskänkningen endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris), att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarne, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre, att till varje gäst ej utskänkes mer än högst ⅔ liter per gång, samt att gäst, till vilken utskänkes pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsställe förrän efter 2 timmar, ävensom att genom sökandens försorg ordningsvakt hölles vid lokalen under fredagar, lördagar och dagar före helgdag endast å eftermiddagen, å sön- och helgdagar hela dagarna."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 106.

Ang. tillstånd för R. Wennerström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Pensionatsinnehavaren R. Wennerström om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsämn-

den, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

”Pensionatsinnehavaren R. Wennerström innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Pensionatsinnehavaren R. Wennerström beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 8 Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka.”

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 107.

Ang. tillstånd för Nils Algot Lindholm att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Herr Nils Algot Lindholm om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

”Herr Nils Algot Lindholm innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Herr Nils Algot Lindholm beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 4 Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka.”

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 108.

Ang. tillstånd för Anna Gustafsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Pensionatsinnehavaren Anna Gustafsson om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Pensionatsinnehavaren Anna Gustafsson innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Pensionatsinnehavaren Anna Gustafsson beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 29 vid Källgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 109.

Ang. tillstånd för Selma Sevelius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Hotellinnehavaren Selma Sevelius om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Hotellinnehavaren Selma Sevelius innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilsnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka att Hotellinnehavaren Selma Sevelius

beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:r 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 110.

Ang. tillstånd för Hanna Lindmark att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Fru Hanna Lindmark om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Fru Hanna Lindmark innehar tillstånd att i ovan angivna lokaler utskänka pilnerdricka till spisande gäster från och med den 1 oktober 1933 till och med den 30 september 1934.

Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod utan tillstyrker nämnden för sin del att rättigheten får omfattta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Fru Hanna Lindmark beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 17 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 111.

Ang. tillstånd för Hj. Lindblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en ansökning till Konungens befallningshavande i länet från Källarmästaren Hjalmar Lindblom om tillstånd att utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj anfört bland annat följande.

"Den 26 april 1934 tillstyrkte Stadsfullmäktige tillstånd för sökanden att till och med den 30 september 1934 utskänka pilsnerdricka till spisande gäs-

ter i hotell Fenix, vilken rörelse sökanden övertagit av Källarmästaren Karl Brofeldt och har Konungens befallningshavande i länet numera lämnat sökanden det begärda tillståndet.

Källarmästare Hj. Lindblom har förut i Västerås bedrivit rörelse av enahanda slag och finner Nykterhetsnämnden i anledning härav och även till den omständigheten, att Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes att icke såsom tidigare skäl föreligga för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheten endast för en ett-årsperiod, utan tillstyrker Nykterhetsnämnden för sin del, att rättigheten får omfatta en tre-årsperiod.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att Källarmästaren Hjalmar Lindblom beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1937 i lokaler i fastigheten N:o 16 vid Stora gatan här i staden till spisande gäster utskänka plisnerdricka."

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning härav utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 112.

Ang. Barnavårdsnämndens årsberättelse år 1933.

Barnavårdsnämndens till Stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1933 föredrogs och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56).

§ 113.

Ang. inrättande av ytterliggare ett apotek i staden.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige från Kungl. Medicinalstyrelsen överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet den 18 innevarande maj, enligt vilken Kungl. Maj:t funnit väckt förslag om inrättande av ytterligare ett apotek i Västerås icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

§ 114.

Ang. Oscar Dahrnés avsägelse av ledamotskap i

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande maj hade Lokomotivföraren Oscar Dahrné anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamot av Stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige bifôllo framställningen samt beslöto hemställa hos Magistraten om verkställande av röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i Herr Dahrnés ställe.

stadsfullmäktige.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 6 juni 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Engdahl. *Carl Hellström.*

Offentligen uppläst den 6 juni 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 Juni 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar C. G. Pettersson, Wass, Hellström, Widén, Bergquist, Sjöberg, Edvin Johansson och Eriksson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 115.

Ang. val av ny stadsfullmäktigeledamot.

Enligt till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Magistratens protokoll den 19 innevarande juni hade vid verkställd röstsammanräkning till ledamot i Stadsfullmäktige efter Lokomotivföraren Oscar Dahrné för tiden intill innevarande års utgång utsetts Kommunalarbetaren Gustaf Lindvall. Herr Lindvall, som tillstädeskommit, hälsades av Herr ordföranden välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges arbete.

§ 116.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sund och Håvberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 30 innevarande juni kl. 1 e. m.

§ 117.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Drätselkammarens till Stadsfullmäktige överlämnade räkenskapsberättelse för år 1933 föredrogs och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57.)

§ 118.

Ang. omorganisation av byggnadschefs- och stadsingenjörs- samt stadsarkitektsbefattningarne.

Sedan Stadsfullmäktige den 21 juni 1933 vid behandling av särskilda kommittérades betänkande och förslag ang. omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren beslutat remittera betänkandet för utlåtande till Hamnstyrelsen, Vatten- och Gasverksstyrelsen, Byggnadsnämnden, Lönenämnden och Drätselkammaren, hade nu de begärda yttrandena, av vilka Lönenämndens och Drätselkammarens innefattade förslag beträffande den jämväl i utredningskommitténs betänkande utförligt behandlade frågan rörande omorganisation av stadsarkitektbefattningen, till Stadsfullmäktige inkommit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet, vilka funnos återgivna i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 58, uppstod överläggning. Därunder yrkade dels Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Robsahm och Eklund bifall till Drätselkammarens förslag, dels Herr Henning jämväl bifall till Drätselkammarens förslag, dock med den ändringen beträffande punkt 6:o) b) att här omförmäda uttryck i § 2 av den föreslagna instruktionen för stadsarkitekten skulle enligt Lönenämndens förslag lyda: ”minst tre dagar i veckan”, varjämte Herr Henning föreslog, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för, att stadsarkitekten skulle vara bosatt i staden, dels ock Herr Falk, med instämmande av Herrar Hedberg och Pers, bifall till vad Drätselkammaren föreslagit under punkterna 1—5 samt 8, men bordläggning av punkterna 6—7. Herr borgmästaren yttrade sig och förordade förslaget med den av Herr Henning påyrkade ändringen samt uttalade önskvärdheten av att ärendet nu avgjordes.

Vid efter överläggningens slut framställda propositioner å de därunder gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels bifalla Drätselkammarens förslag i punkterna 1—5 samt 8, dels ock bordlägga punkterna 6 och 7.

Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende beslutat:

a t t för fullgörande av de uppgifter, vilka för närvarande åvilade stadens byggnadschef i egenskap av stadsingenjör skulle, från och med den 1 januari 1935 anställas en särskild direkt under Byggnadsnämnden sorterande stadsingenjör,

a t t stadsingenjören från och med nämnda dag den 1 januari 1935 skulle åtnjuta avlöning enligt 48:e lönegruppen i gällande lönestat,

a t t som tekniska biträden åt stadsingenjören finge av Byggnadsnämnden från och med den 1 januari 1935 anställas ett tekniskt biträde med en avlöning å extra stat av 5,000 kronor årligen och ett ritbiträde med avlöning likaledes å extra stat av 3,000 kronor om året,

a t t antaga den av särskilda kommitterade föreslagna instruktionen för stadsingenjören i Västerås att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1935,

a t t den för byggnadschefen i Västerås nu gällande instruktionen skulle från och med den 1 januari 1935 upphöra att gälla i de delar den strede emot instruktionen för stadsingenjören i Västerås ävensom mot de instruktioner och andra bestämmelser, som av Stadsfullmäktige antagits eller komme att antagas efter det instruktionen för byggnadschefen fastställts,

a t t uppdraga åt Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till lämpliga lokaler för byggnadschefskontoret och utredning om kostnaderna för deras iordningställande

s a m t a t t bordlägga frågan rörande ny instruktion för och arvode åt stadsarkitekten.

§ 119.

Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

I gemensam skrivelse den 12 nästlidne maj hade Byggnadsnämnden och stadsplanekommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område med i skrivelsen angivna undantag samt giva Byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av förslaget, hade i skrivelse den 7 innevarande juni hemställt, att Stadsfullmäktige ville bifalla Byggnadsnämndens och stadsplanekommitténs framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 120.

Ang. anslag till gatuskyltar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) hade Drätselkammaren i anledning av en skrivelse i ämnet från Magistraten och på i övrigt anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville, utöver för ändamålet förut tillgängligt anslag, för nyanskaffning av gatuskyltar anvisa högst intill 5,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo, efter av framställningen tagen del och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 121.

Ang. utökning av polisverkets alarmsystem.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Polisnämnden hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni, under tillstyrkande av nämndens däri gjorda hemställan, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att av 1934 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av förslagsvis 1,200 kronor till gäldande av kostnaden för omläggning och utökning av allarmsystmet mellan polisstationen och en del av polismännens bostäder.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 122.

Ang. anslag till Arbetarinstitutets föreläsningsverksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås Arbetareinstitut, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, med bifall till styrelsens hemställan, besluta att för uppehållande av Västerås Arbetareinstituts föreläsningsverksamhet under år 1935 av uttaxerade medel anslå ett bidrag av 3,000 kronor.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 123.

Ang. breddning av Karlsgatan närmast norr om Stora gatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63) hade Drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för breddning med stensättning av Karlsgatan närmast norr om Stora gatan anvisa 2,550 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget till diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav bifölло Stadsfullmäktige sedan Herr Sundström yrkat bifall till Drätselkammarens förslag och Herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något särskilt yrkande, utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 124.

Ang. justering av järnvägsspår vid djuphamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för justering av järnvägsspåret till vagntippningsapparaten

vid djuphamnen anvisa ett belopp av 5,900 kronor att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig över framställningen, hade i skrivelse den 7 innevarande juni tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 125.

Ang. köp av mark för utläggning av Bondegatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) hade Drätselkammaren hemställt om bemyndigande att inköpa den del om 73,4 kvm. av tomten N:o 5 i kvarteret Klara, som enligt gällande stadsplan skulle utläggas till Bondegatan, samt att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett belopp av 1,041 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta ansaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del den sålunda gjorda framställningen.

§ 126.

Ang. försäljning av mark för reglering av kvarteret Kleopatra.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande juni hade Drätselkammaren anfört följande:

”Enligt gällande stadsplan och upprättat förslag till ändring av tomtindelningen av byggnadskvarteret Kleopatra skall till kvarteret och närmast till tomten N:o 3 inom detsamma läggas 3,5 kvm.

I anledning av att ägaren av denna del av kvarteret begärt att få regleringen genomförd hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för detta ändamål till pris och på villkor, som kunna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande nu i Kungsgatan ingående markområde.”

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 127.

Ang. anslag till sjukkasseverksamheten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för år 1934 till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja Västerås erkända sjukkassa, ASEA-personalens er-

kända Centralsjukkassa och härvarande lokalavdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa bidrag motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven medlem samt för ändamålet av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av förslagsvis 12,000 kronor.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 128.

Ang. undervisningsarvoden i fortsättningsskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni hade Lönenämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att annan ändring i avseende å de av Stadsfullmäktige den 28 december 1926 bestämda arvodena för undervisningen i fortsättningsskolan under innevarande år icke skulle vidtagas, än att arvodet för undervisning i läsämne och arbetskunskap skulle nedsättas från 4 kronor till kronor 3:50 och för undervisning i slöjd från kronor 2:50 till kronor 2:25, allt pr timme.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i anledning av berörda framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni meddelat, att Drätselkammaren ej funnit anledning till erinran emot Lönenämndens förslag utan tillstyrkte detsamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels ock av Herr Leontein avslag å samma förslag, i följd varav ifrågavarande arvoden för innevarande år skulle utgå med oförändrade belopp, ävensom att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Folkskolestyrelsen att i god tid före behandlingen av budgeten för nästkommande år till Stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag beträffande samtliga särskilda undervisningsarvoden å folkskolans stat.

Vid efter överläggningens slut framställda propositioner å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 30 ja, emot 7 nej, avgivna för bifall till Herr Leonteins förslag sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med Lönenämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 129.

Ang. tilläggspension åt en folkskollärarinna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni, hade Lönenämnden i anledning av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara folkskollärarinnan Elin Fern-

kvist, som beviljats avsked från och med den 7 juni 1934, berättigad att från och med den 1 juli 1934 och tillsvidare, så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering vore gällande, uppbära en årlig tilläggspension å 924 kronor att utgå av uttaxerade medel på folkskolans stat.

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni förordat bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Efter föredragning av ovanberörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens framställning.

§ 130.

Ang. tilläggspension åt en småskollärarinna.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni hade Lönenämnden i anledning av en framställning i ämnet från Folkskolestyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara småskollärarinnan Maria Svedin, som beviljats avsked från och med den 21 augusti 1934, berättigad att från och med den 1 september 1934 och tillsvidare så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering vore gällande, uppbära en årlig tilläggspension å 651 kronor att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Drätselkammaren, som tagit del av denna framställning, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni förordat bifall till Lönenämndens i ärendet framställda förslag.

Efter föredragning av ovanberörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens framställning.

§ 131.

Ang. försäljning av tomt för spannmålslagerhus vid äldre hamnen samt utförande av vissa hamnarbeten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade Drätselkammaren, under åberopande av Stadsfullmäktiges beslut den 26 april och den 29 maj innevarande år i hithörande angelägenhet samt på i övrigt anförda skäl, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, d e l s godkänna ett vid skrivelsen fogat, den 14 juni 1934 dagtecknat preliminärt köpekontrakt rörande försäljning till Aktiebolaget John A. Fors av en tomt vid stadens äldre hamn för uppförande av ett spannmålslagerhus, d e l s o c k tillåta Drätselkammaren att, utan att avvakta Kungl. Maj:ts beslut över stadens framställning om statsbidrag, i avbidan på slutligt anslags beviljande med anlitande av tillgängliga medel

igångsätta och fullfölja de i Stadsfullmäktiges handlingar för den 26 april 1934 i samband med förut berörda tomtförsäljning omförmälda hamnarbeten.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 132.

Ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa 13,475 kronor för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragaregatan från Borrargatan till Måleregatan samt i Utmarksgatan från Tråddragaregatan till Hemdalsvägen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni tillstyrkt bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av berörda handingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 133.

Ang. medgivande för förste stadsläkaren att kvarstå i tjänst.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni hade Hälsovårdsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville medgiva Förste stadsläkaren Carl Thunström rätt att kvarstå i sin tjänst till den 1 oktober 1934. Drätselkammaren hade uti den 14 innevarande juni avgivet yttrande över framställningen tillstyrkt bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Hälsovårdsnämndens hemställan.

§ 134.

Ang. förordnande av distriktsläkare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni hade Hälsovårdsnämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa, att distriktsläkaretjänsten i staden under tiden 1 juli—30 september 1934 måtte få uppehållas av den nuvarande vikarien legitimerade läkaren Josef Lundblad, som förklarat sig villig emottaga ifrågavarande förordnande.

Drätselkammaren hade uti den 14 innevarande juni avgivet yttrande över framställningen tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 135.

Ang. anstånd med återbesättande av föreståndarebefattningen vid köttbesiktningsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande juni hade Hälsovårdsnämnden på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka anstånd med återbesättande med ordinarie befattningshavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 mars 1935.

Drätselkammaren hade uti den 14 innevarande juni avgivet yttrande över framställningen tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Hälsovårdsnämndens ifrågavarande förslag.

§ 136.

Ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 november 1933 beslutat till Lönenämnden för yttrande remittera en såsom egen motion av Herr Leontein upptagen framställning från Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet rörande förhandlingsrätt i löne- och dylika frågor för tjänstemannaorganisationer hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte förklara motionen icke skola till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod överläggning, varunder yrkades dels av Herr Leontein, med instämmande av Herr Engdahl, bordläggning av ärendet, dels av Herr Sundström i överensstämmelse med Lönenämndens förslag, att motionen ej måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd, dels ock av Herrar Hellblom, Keijser och Ernst Johansson bifall till motionen.

Vid framställning av proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige nu ville avgöra ärendet, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 137.

Ang. återbesättande av kontorsbiträdesbefattningen vid renhållningsverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 nästlidne maj hade Lantegendomsnämnden hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara, att hinder icke mötte, att den kvinnliga andra klass kontorsbiträdestjänsten å renhållningsverkets stat återbesattes med ordinarie innehavare vid den nuvarande innehavarens avgång den 1 augusti 1934.

I häröver avgivet utlåtande den 11 innevarande juni hade Lönenämnden hemställt, att framställningen icke skulle föranleda annan åtgärd, än att Stadsfullmäktige ville förklara, att ifrågavarande befattning efter nuvarande innehavarens avgång tillsvidare icke skulle återbesättas.

Drätselkammaren, som jämväl lämnats tillfälle att yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande juni uttalat sin anslutning till vad Lönenämnden i ovanberörda yttrande anfört och föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) fattade Stadsfullmäktige sitt beslut utan omröstning enligt Lönenämndens förslag.

§ 138.

Ang. ändrad stadsplan för kvarteret Olympia.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni hade Byggnadsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för sin del dels godkänna ett å vid skrivelsen fogad av stadsingenjören Gösta Smitt i juni månad 1934 upprättad karta avgivet förslag till ändrad stadsplan för byggnadskvarteret Olympia, dels i anslutning till å sagda karta gjord uppdelning av kvarteret och markering för bebyggelse av de olika delarne därav antaga det vid skrivelsen under beteckningen Bil. B. fogade förslaget till stadsplanebestämmelser för området, dels ock giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa Stadsfullmäktiges i ärendet fattade beslut Kungl. Maj:t för nådig fastställelse.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle granska Byggnadsnämndens förslag, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni förordat bifall till detsamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Byggnadsnämnden föreslagit.

§ 139.

Ang. tillstånd för Johanna Marg:a Karlsson att ut-

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Johanna Margareta Karlsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att dels övertaga en av Fru Anna Ottilia

skänka pilsnerdricka.

Lundkvist innehavd rätt att till och med den 30 september 1934 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i samband med matserveringsrörelse i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden, dels ock efter nämnda tids utgång fortsätta samma rörelse under tre år, hade Nykterhetsnämnden, som lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande juni, under framhållande av, att sökandens lämplighet att förestå utskänkning av pilsnerdricka hittills vore oprövad, varför ett eventuellt tillstånd efter den 30 sept. 1934 borde beviljas endast för ett år, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att i ifrågavarande lokaler till spisande gäster utskänka pilsnerdricka dels till och med den 30 september 1934, dels ock från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1935.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, ehuru icke upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge företagas till slutligt avgörande, fattade efter tagen del av handlingarnes innehåll sitt beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 140.

Ang. avsägelse av vårdarskap i fattigvårdens 4:de distrikt.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 29 nästlidne maj hade Fattigvårdsstyrelsen anmält, att vårdarne i 4:de fattigvårdsdistriktet Fru Signe Hedman och Plåtslagaren Ivar Andersson anhållit om befrielse från nämnda uppdrag.

Härjämte hade Fattigvårdsstyrelsen under tillstyrkan av berörda framställning framhållit, att ersättningsval i stället för de avgående icke vore för närvarande erforderliga.

Efter föredragning av berörda handling beslöto Stadsfullmäktige att vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört icke för närvarande skulle föranleda annan åtgärd, än att ovannämnda personer befriades från sina uppdrag att vara vårdare i 4:de fattigvårdsdistriktet.

§ 141.

Ang. utslag på besvär över Stfm:s beslut rör. ordnandet av detaljhandeln med pilsnerdricka.

I fyra särskilda utslag den 8 juni 1934, vilka överlämnats till Stadsfullmäktige, hade Konungens befallningshavande i länet ogillat de besvär, vilka anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1934 rörande ordnandet av detaljhandeln med pilsnerdricka i staden av Frithiof Sandberg m. fl. personer.

Efter föredragning av utslagen beslöto Stadsfullmäktige lägga dem till handlingarne.

§ 142.

Ang. tillåtelse för allmänheten att besöka vattentornet.

Uti en den 20 innevarande juni dagtecknad motion föreslog Herr Pers, att sådana anordningar måtte vidtagas, att det under uppförande varande vattentornet invid Djäkneberget bleve tillgängligt för besökande.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av motionären remittera motionen till Vatten- och Gasverksstyrelsen för utlåtande.

§ 143.

Ang. ny byggnadsordning för staden.

Från Byggnadsnämnden hade inkommit en den 20 innevarande juni dagtecknad skrivelse av följande innehåll:

”Sedan Byggnadsnämnden genom Länsstyrelsens resolution den 19 innevarande månad anmodats att jämte Stadsfullmäktige avgiva yttrande i anledning av i tjänsteutlåtande av länsarkitekten Magnus Dahlander framförda erinringar emot av Stadsfullmäktige den 18 december 1933 antaget förslag till ny byggnadsordning för staden, får Byggnadsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar, anföra följande.

Byggnadsnämnden har intet att erinra emot, att § 5, § 9.2, § 11.7 och § 21 mom. 2 ändras enligt länsarkitektens erinringar. Vad särskilt angår erinringen, att bestämmelsen om höjd å trähus skulle tillhöra stadsplanebestämmelser och därför icke skulle ha sin plats under § 5, är att invända, att byggnadsordningen gäller även för stadens utomplansområde, varför bestämmelserna böra ha sin plats i byggnadsordningen. Beträffande i § 21 mom. 2 angiven minsta rumshöjd 2 meter föreligger ett förbiseende vid framläggande av förslaget.

§ 10. Bestämmelserna enligt förslaget, att yttermur i stenhus skall hava en tjocklek av 45 cm. (1½ sten) samt skiljemur en tjocklek av minst 25 cm. (1 sten) är motiverad med, att temperaturförhållanden å orten ställa större krav på isoleringsförmåga hos yttervägg, än att detta skulle vara tillgodosett med mindre murtjocklek. Vid det förhållande härjämte, att båda tegelsorterna tillverkas i samma tjocklek, föreligger ingen större olägenhet vid murningsarbetets utförande. I denna del anser sig därför Byggnadsnämnden icke kunna förorda någon ändring.

§ 12. Länsarkitektens förmodan, att ett uteslutande av normalförslagets § 13 icke skulle vara avsiktligt, är grundad på en missuppfattning. Bestämmelserna i § 13 i normalförslaget äro intagna under § 13 i det av Stadsfullmäktige antagna förslaget. Däremot har § 12 i normalförslaget av Byggnadsnämnden uteslutits av den anledning, att däri berörda förhållanden ha civilrättslig karaktär och att en reglering av sådana enligt Byggnadsnämndens åsikt legat utom nämndens befogenhet.

Genom att § 12 i normalförslaget uteslutits överensstämmer numreringen av paragraferna icke med numreringen i normalförslaget.

§ 20. Erinringen om olämpligheten av att utesluta bestämmelsen, att bonings- och arbetsrum samt bad- och duschrum skall förses med utsugningskanaler sammanfaller med det av byggnadsnämnden avgivna förslaget, som i denna punkt blev av Stadsfullmäktige ändrat.

Anledningen till att bestämmelser om skyltning icke inryckts i byggnadsordningen är, att sådana bestämmelser fått sin plats i den av Stadsfullmäktige den 27 april 1933 antagna särskilda ordningsstadgan för staden.

Byggnadsnämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville besluta att de framförda erinringarne icke skola föranleda andra ändringar uti den 18 december 1933 antagna byggnadsordning för staden, än att

i § 5 ordet "åtta" utbytes mot siffran "7,6",

i § 9.2 mellan orden "kyla" och "dunster" inskjutes ordet "fukt",

i § 11.7 ordet "flamskyddande' utbytes mot ordet 'brandhärdig",

§ 20 erhåller den förut av Byggnadsnämnden föreslagna formuleringen, samt

i § 21 mom. 2 uttrycket "2 m." ändras till "2,1 m."

Vid denna skrivelse funnos fogade utom övriga till ärendet hörande handlingar det i Byggnadsnämndens skrivelse omförmälda tjänsteuelåtandet, så lydande:

"TJÄNSTEUTLÅTANDE

över remiss från Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Diariefört 3/94 Ek. d.

angående förslag till ny byggnadsordning för Västerås stad.

Vid granskning av föreliggande förslag har jag funnit, att det i huvudsak ansluter sig till utfärdat normalförslag men ställvis omredigerat. Vidare ha åtskilliga tillägg gjorts, varom följande är att erinra.

§ 5. Här intagna föreskrifter tillhöra enligt byggnadsstadgans 16 § stadsplanebestämmelser. I hittills fastställda sådana har maximihöjden för trähus satts till 7.6 m. Bestämmelsen torde sålunda icke kunna av Länsstyrelsen godkännas.

§ 9.2. Normalförslagets föreskrift om isolering mot fukt bör icke uteslutas.

§ 10. Föreskriften är såtillvida inkonsekvent, att däri talas om yttermur av 45 cm. tjocklek (1½ sten) samt om skiljemur av minst 25 cm. (1 sten) tjocklek. I förra fallet måste användas stort 30 cm. tegel, i senare få användas smått tegel 25 cm. För att möjliggöra genomgående användning av smått tegel plär murtjockleken i förstnämnda fall sättas till 38 à 39 cm.

§ 11.7. Föreskriven beklädnad bör jämlikt särskilt utfärdat cirkulär vara brandhärdig.

§ 12. Är lika med normalförslaget § 11. Man har sålunda uteslutit normalförslagets § 13, vilket måhända icke är avsiktligt.

§ 20. Uteslutandet av utsugningskanal är ur flera synpunkter betänkligt. Byggnadsnämndens förslag är därför att föredraga.

§ 21 mom. 2. Minsta tillåten rumshöjd är angiven till 2 m. Då Byggnadsstadgan 51 § kräver 2.1 m., kan förslaget icke godkännas.

§ 28. Är lika med normalförslaget 27 §. Normalförslaget 28 § om skyltning har uteslutits men måhända ersatts av särskilda, redan fastställda föreskrifter.

I övrigt finner jag intet att erinra mot förslaget. Då vissa föreskrifter emellertid direkt strida mot byggnadsstadgan, torde förslaget icke kunna fastställas sådant det föreligger, och får jag på denna grund vördsamt tillråda Länsstyrelsen att återremittera detsamma för erforderlig omredigering.

Säter den 15 Juni 1934.

Magnus Dahlander."

Efter föredragning av berörda handlingar medgåvo Stadsfullmäktige enhälligt, att ärendet, ehuru icke upptaget på kallelselistan till dagens sammanträde nu finge företagas till slutligt avgörande .

Sedan Herr Borgmästaren närmare redogjort för Byggnadsnämndens förslag samt Herrar Sundström och Henning yttrat sig utan att framställa något särskilt yrkande, fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Falk och Hellblom utan omröstning sitt beslut i ärendet till alla delar i överensstämmelse med det av Byggnadsnämnden nu framställda förslaget.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 juni 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Oskar Håvberg. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 30 juni 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 Augsuti 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson, Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Pers, Hult, Liljeblad, Gelin och Gunnar Pettersson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 144.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Fjellander och Wass att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 1 nästkommande september kl. 2 e. m.

§ 145.

Ang. fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Anmäldes och bordlades Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade förvaltningsberättelse för år 1933. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78.)

§ 146.

Ang. vatten- och gasverkstyrelsens årsberättelse för 1933; till-

Med skrivelse den 5 nästlidne juli hade Drätselkammaren överlämnat Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933 och därvid föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, med bifall till styrelsens i samband med berättelsens avgivande gjorda hemställan, anvisa ett tilläggsanslag å kronor 18,450:71

läggsanslag för lednings-utsträckningar m. m.

för täckande av kostnaderna för utsträckning av diverse ledningar och servi-ser samt för transformatoranläggningar att utgå av uppkomna besparingar å anslag av lånemedel för liknande ändamål. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79.)

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels lägga årsberättelsen till handlingarne, dels ock bifalla berörda av Drätselkammaren framställda förslag.

§ 147.

Ang. arbets-löshetskom-mitténs års-berättelse för 1933.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti hade Arbetslöshetskommittén överlämnat statistiska och ekonomiska uppgifter över kommitténs verksamhet under år 1933.

Efter anmälan härav lades berättelsen till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80.)

§ 148.

Ang. ny in-struktion för och arvode åt stadsarkitek-ten.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandling den 21 sistlidne juni av frågor rörande omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren samt stadsarkitektbefattningen fattat slutligt beslut i fråga om befattningarne å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren men bordlagt ärendet, i vad det avsåge ny instruktion för och arvode åt stadsarkitekten, återupptogs nu ärendet till fortsatt behandling i sistberörda del.

Sedan föreliggande handlingar i förevarande avseende, se Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 58, föredragits uppstod överläggning och yrkade därunder *dels* Herr Henning beträffande § 1 i förslaget till instruktion bifall till utredningskommitténs förslag, att stadsarkitekten skulle tillsättas tills vidare med sex månaders uppsägning samt beträffande § 2, att tjänstgöringstiden skulle avse tre dagar i veckan enligt Lönenämndens förslag, i vilket sistberörda hänseende Herr Falk instämde med Herr Henning, dels ock Herrar Sundström, Engdahl, Elow Eriksson, Robsahm och Edvin Johansson bifall till Drätselkammarens förslag. Herr borgmästaren yttrade sig och förordade bifall till vad Herr Henning yrkat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition å de olika yrkandena beträffande § 1 i instruktionsförslaget; och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 22 ja emot 21 nej, avgivna för bifall till Herr Hennings yrkande, godkänna Drätselkammarens förslag.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige i fråga om lydelsen av § 2 i instruktio-

nen jämväl genom begärd och anställd omröstning med 25 ja emot 18 nej, avgivna för Herr Hennings yrkande, godkänna Drätselkammarens förslag.

I övriga delar godkändes utan omröstning instruktionen för stadsarkitekten med de av Drätselkammaren däri föreslagna ändringarne att träda i kraft den 1 januari 1935.

I enlighet med Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige slutligen att för stadsarkitekten skulle årligen tillsvidare utgå ett arvode av 8,000 kronor.

Stadsfullmäktige hade således i detta ärende beslutat:

att antaga det av särskilda kommitterade upprättade förslaget till instruktion för stadsarkitekten i Västerås att träda i kraft den 1 januari 1935 med följande förändringar:

a) i § 1 utbytas orden "tillsvidare med sex månaders uppsägning" mot orden "under en tid av högst fem år i sänder",

b) i § 2 utbytes uttrycket "minst två dagar i veckan" mot uttrycket" minst fem dagar i veckan",

c) i § 3 fjärde att-satsen ersättes ordet "ritningar" med orden "byggnads- och konstruktionsritningar",

d) § 4, andra stycket, sista meningen erhåller följande ändrade lydelse: "För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära ersättning enligt för varje uppdrag särskilt träffad överenskommelse",

e) § 4, tredje och fjärde styckena utgå, samt

att för stadsarkitekten skulle årligen tillsvidare utgå ett arvode av 8,000 kronor.

§ 149.

Ang. fastställelse av vissa stadsfullmäktigebeslut ang. lån och borgen.

Med skrivelse av den 5 nästlidne juli hade Drätselkammaren överlämnat till Stadsfullmäktiges kännedom tre särskilda ämbetsskrivelser från Kungl. Finansdepartementet, innehållande Kungl. Maj:ts medgivanden för staden att upptaga nya lån att träda i stället för återstående delar av 1910 och 1924 års obligationslån samt angående tecknande av stadens borgen för ett Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-Bol:s konverteringslån.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelserna till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81.)

§ 150.

Ang. Kungl. Maj:ts beslut ang. överlå-

Med skrivelse av den 5 nästlidne juli hade Drätselkammaren för kännedom till Stadsfullmäktige överlämnat en ämbetsskrivelse från Kungl. Social-

telse till landstinget av gamla lasarettets område.

departementet angående överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige lägga de inkomna skrivelserna till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82.)

§ 151.

Ang. försäljning av vissa mindre områden av Östra utmarken.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill utverkat tillstånd till pris och på villkor, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja två mindre markområden av Östra utmarken om resp. omkring 200 och 30 kvm. att tilläggas stadsägorna N:ris 2184 och 2186.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens framställning.

§ 152.

Ang. inköp av nytt tröskverk.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) hade Drätselkammaren i anledning av framställning från Lantegendomsnämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för inköp av ett nytt tröskverk med fläkt och matarapparat anvisa ett anslag å 5,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas å Lantegendomsnämndens stat under en följd av fem år från och med år 1935.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige, efter yttrande av Herr Bergquist, som dock ej framställde något särskilt yrkande, utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 153.

Ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.

Vid förnyad föredragning av Lönenämndens vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 21 sistlidne juni bordlagda yttrande angående förhandlingsrätt för tjänstemannaorganisationer (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Keijser, som upplyste, att en allmän utredning i förevarande angelägenhet genom Svenska Stadsförbundets förmedling påginge, och sedan Herr Leontein instämt med Herr Kejser, återremittera ärendet till Lönenämnden med uppdrag för nämnden, att efter tagen del av resultatet av nämnda utredning inkomma till Stadsfullmäktige med förnyat yttrande i ärendet.

§ 154.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud i anledning av förslag om breddning av Stora gatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti hade Byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av det till den 15 september innevarande år gällande nybyggnadsförbudet för kvarteren utmed Stora gatans södra sida mellan Källgatan och Kopparbergsvägen under ytterligare sex månader.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande augusti tillstyrkt Byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 155.

Ang. ökad kranutrustning för gamla hamnen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Hamnstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) i likhet med Hamnstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av en portal till den befintliga 4-tons kranen (N:o 7) och av en ny 5-tons portalkran jämte kranspår vid den äldre hamnen anvisa 190,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas av den äldre hamnens inkomster med 19,000 kronor om året jämte ränta under 10 års tid.

Efter av handlingarne tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 156.

Ang. omläggning av taket å förra masugnsbyggnaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för omläggning av taket på den förra masugnsbyggnaden åt Västerås Masugns A.-Bol. anvisa ett belopp av 5,000 kronor att gäldas av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning härav godkände Stadsfullmäktige efter yttranden av Herrar Engdahl och Sundström, utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 157.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande augusti hade Arbetslöshetskommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för utdel-

4:de kvartalet 1934.

ning av hyreshjälp åt arbetslösa under 4:de kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarade 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 6,600 kronor att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som funnes upptaget i 1934 års budget, samt att bemyndiga Arbetslöshetskommittén att hos Statens arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utginge ur stadens kassa.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande augusti tillstyrkt kommitténs hemställan.

Efter föredragning av berörda handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 158.

Ang. förslag till avgångsålder för stadsfiskal.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten anmodats avgiva yttrande över en inom Kungl. Justitiedepartementet upprättad promemoria, innebärande ifrågasatt skyldighet för stadsfiskal att avgå från tjänsten vid viss uppnådd levnadsålder samt bland annat Beredningsutskottet lämnats tillfälle att i ärendet avgiva föreberedande yttrande, så beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Beredningsutskottets förslag (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89) förklara sig intet hava att erinra emot det upprättade förslaget.

§ 159.

Ang. förslag till avgångsålder för magistratstjänstemän.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistraten anmodats avgiva yttrande över en inom Kungl. Justitiedepartementet upprättad promemoria angående skyldighet för vissa befattningshavare vid rådhusrätt och magistrat att avgå från tjänsten vid viss uppnådd levnadsålder samt bland annat Beredningsutskottet lämnats tillfälle att i ärendet avgiva förberedande yttrande, så beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Beredningsutskottets förslag (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90) förklara sig intet hava att erinra emot det upprättade förslaget.

§ 160.

Ang. besvär i fråga om ordnande av detaljhandeln med pilsnerdricka.

Sedan Magistraten till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat de underdåniga besvär, som Direktören Frithiof Sandberg anfört över Konungens befallningshavandes i länet utslag på klagandens besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 22 februari 1934 i fråga om ordnandet av detaljhandeln med pilsnerdricka, samt Beredningsutskottet lämnats tillfälle avgiva förberedande ut-

låtande i ärendet, så beslöto Stadsfullmäktige nu i enlighet med Beredningsutskottets förslag (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) under åberopande av vad Stadsfullmäktige tidigare i ärendet anfört, hemställa, att besvären icke måtte föranleda ändring i överklagade utslaget.

§ 161.

Ang. val av förste stadsläkare.

Magistraten hade, sedan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1934 1:ste stadsläkaretjänsten i staden kungjorts till ansökan ledig med tillträde den 1 oktober 1934, med skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) överlämnat inkomna ansökningshandlingar till tjänsten jämte eget yttrande i ärendet ävensom av Hälsovårdsnämnden avgivet yttrande samt Kungl. Medicinalstyrelsens utlåtande över de sökandes behörighet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet företogs val med slutna sedlar och utföll detsamma så, att stadsläkaren i Mariestad Gustav Andrén erhöll 27 röster, stadsläkaren i Arboga I. T. Wallerström 14 röster samt legitimerade läkarne J. A. Floom och J. A. Lundblad vardera 1 röst.

Stadsfullmäktige hade alltså till 1:ste stadsläkare i staden utsett stadsläkaren i Mariestad Med. lic. Gustav Andrén.

§ 162.

Ang. tillstånd för Anna Lindkvist att utskänka pilsnerdricka.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Anna Lindkvist hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva föreberedande utlåtande i skrivelse till Stadsfullmäktige anfört bland annat följande:

'Då Stadsfullmäktige numera hava fattat beslut i frågan rörande utskänkning av pilsnerdricka härstädes, föreligga visserligen icke såsom tidigare skäl för Nykterhetsnämnden att förorda utskänkningsrättigheter endast för en ettårsperiod men då sökanden hittills icke innehaft en dylik rättighet, vill Nykterhetsnämnden emellertid i likhet med som alltid skett i sådana fall, då sökandens lämplighet att omhänderhava en utskänkningsrätt varit oprövad, endast tillstyrka rättigheten denna gång för ett år.

Nykterhetsnämnden föreslår alltså att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet tillstyrka, att pensionatsinnehavarinnan Anna

Lindkvist beviljas tillstånd att från och med den 1 oktober 1934 till och med den 30 september 1935 i lokaler i fastigheten N:o 8 vid Köpmangatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 163.

Ang. tillstånd för Maria och Naemi Johansson att flytta utskänkningsrörelse av pilsnerdricka till annan lokal.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Maria och Naemi Johansson hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning, att sökandenas tidigare ingivna ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten N:o 11 vid Stora gatan här i staden i stället finge avse lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Kristinagatan härstädes, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktige, under förutsättning att Konungens befallningshavande funne skäl bifalla framställningen om utskänkningsrätt, intet hade att erinra emot, att utskänkningsrörelsen på tidigare angivna villkor bedreves i lokaler inom fastigheten N:o 9 vid Kristinagatan i Västerås.

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 164.

Ang. tillstånd för Greta Schubert att flytta utskänkningsrörelse av pilsnerdricka till annan lokal.

Sedan Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Fru Greta Schubert hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning, att sökandens tidigare ingivna ansökan om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster i fastigheten N:o 29 vid Stora gatan här i staden i stället finge avse lokaler inom fastigheten N:o 8 vid Nedre Trädgårdsgatan härstädes, hade Nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till Stadsfullmäktige föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktige under förutsättning, att Konungens befallningshavande funne skäl bifalla framställningen om utskänkningsrätt, intet hade att erinra emot, att utskänkningsrörelsen på tidigare angivna villkor bedreves i lokaler inom fastigheten N:o 8 vid Nedre Trädgårdsgatan i Västerås.

Efter av handlingarne tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 165.

Föredrogs och lades till handlingarne inkommen styrkt avskrift av Kungl. Medicinalstyrelsens den 5 juli 1934 meddelade förordnande för legitimerade läkaren Josef Lundblad att från och med den 1 juli 1934 under ledighet av stadsdistriktsläkaretjänsten i Västerås tillsvidare bestrida nämnda tjänst, dock högst till och med den 30 september 1934.

Ang. förordnande för leg. läk. Josef Lundblad att uppehålla stadsdistriktläkaretjänsten.

§ 166.

Föredrogs och lades till handlingarne en skrivelse till Stadsfullmäktige från Kungl. Medicinalstyrelsen den 5 juli 1934, enligt vilken Medicinalstyrelsen intet hade att erinra emot att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som besiktningsman (förste) vid Västerås stads köttbesiktningsbyrå finge anstå intill den 1 mars 1935.

Ang. anstånd med återbesättande av förste besiktningsman vid köttbesiktningsbyrån.

§ 167.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet den 23 juni 1934 meddelade resolution, varigenom Konungens befallningshavande fastställt Stadsfullmäktiges beslut den 26 april 1934 angående understöd åt avlidne läraren vid stadens skolor för yrkesundervisning Erik Lundahls änka och minderåriga barn, så vitt understödet skulle utgå av uttaxerade medel.

Ang. understöd åt en f. d. lärares vid stadens skolor för yrkesundervisning änka och minderåriga barn.

§ 168.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution den 11 innevarande augusti, varigenom Konungens befallningshavande fastställt Stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1934 angående anställande av en särskild stadsingenjör m. m., i vad beslutet avsåge utgifter, som erfordrade uttaxering under längre tid än fem år.

Ang. anställande av särskild stadsingeniör m. m.

§ 169.

En av Herr Pers insänd skriftlig motion av den 27 innevarande augusti angående anordnande av en pristävling om stadsplanen företrädesvis i sta-

Ang. anordnande av pristävling för ny stadsplan.

dens centralare del, beslöto Stadsfullmäktige remittera för utlåtande till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 september 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Gunnar Fjellander. J. O. Wass.

Offentligen uppläst den 1 september 1934; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 September 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Andersson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson, Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar C. G. Pettersson, Liljeblad, Gelin, Gunnar Pettersson, Billert och Henry Karlsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 170.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Thyresson och Keijser att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 29 innevarande september kl. 1,30 e. m.

§ 171.

Ang. fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1933.

Anmäldes ånyo och lades till handlingarne Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade förvaltningsberättelse för år 1933 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78).

§ 172.

Ang. tillstånd för en person att försälja begagnade föremål.

Sedan försäljaren Selim Olofsson hos Konungens befallningshavande i länet anhållit om tillstånd att i lokaler inom fastigheten N:o 14 vid Källgatan här i staden förvara och försälja vissa begagnade föremål samt Magistraten

genom resolution den 31 nästlidne augusti anmodat Stadsfullmäktige att i ärendet avgiva yttrande, hade Hälsovårdsnämnden, som lämnats tillfälle avgiva förberedande utlåtande över ansökningen, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande september föreslagit, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att sökanden beviljades det begärda tillståndet, som dock ej borde få avse lump och skrot.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige sitt beslut däri utan omröstning i överensstämmelse med Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 173.

Ang. revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1933.

Med skrivelse den 6 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade Magistraten för besluts fattande överlämnat revisorernas berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1933.

Efter föredragning av ärendet och sedan under den därpå följande överläggningen Herrar Bergquist, vice ordföranden, Ernst Johansson, Robsahm, Edvin Johansson, Edv. Karlsson, Eklund, Beckman, Lundgren, Sundström och Wass yttrat sig, därvid Herr Bergquist, med instämmande av Herr vice ordföranden, föreslog, att en utredning borde verkställas genom en särskild av Stadsfullmäktige tillsatt kommitté rörande centralisering av inköpen för stadens olika institutioner samt att den sålunda väckta frågan måtte för yttrande hänskjutas till Beredningsutskottet, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning *dels* enligt revisorernas tillstyrkan bevilja vederbörande förvaltningar ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat, *dels ock* till Beredningsutskottet remittera det av Herr Bergquist väckta förslaget.

§ 174.

Ang. särskild taxa å elektrisk ström till en abonnent.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna, att leverans av högspänd elektrisk ström till Västerås Andelsslakteriförening skedde enligt följande villkor:

a) ett grundpris av 80 kronor per maximal kilowatt och år,
b) ett förbrukningspris av:
för ström till kylmaskineriet
2.25 öre per kilowattimme
för ström till andra ändamål
4 öre per kilowattimme för de första 50,000 kwt.

3.5 öre per kilowattimme för de följande 50,000 kwt.
3 öre per kilowattimme för all ström därutöver,

med uppdrag åt styrelsen att upprätta kontrakt med abonnenten, samt att Stadsfullmäktige måtte för anläggande av en högspänningsledning mellan djuphamnen och andelsslakteriet anvisa 5,500 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

I häröver den 6 innevarande september avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 175.

Ang. uppförande av en spång över Svartån vid ullspinneriet.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 oktober 1933 beslutat för ytterligare beredning till Drätselkammaren återremittera en av Herr Falk väckt motion om uppförande av en spång över Svartån omedelbart norr om ullspinneriet, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för bestridande av kostnaderna för utförande av en spång över Svartån strax norr om ullspinneriet av tillgängliga medel ställa till Västmanlands fornminnesförenings förfogande ett belopp av intill 4,700 kronor med uppdrag åt Drätselkammaren att vid uppgörande av förslag till budget för år 1935 föreslå Stadsfullmäktige, huru detta belopp slutligen skulle gäldas.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 176.

Ang. uppförande av nybyggnad vid Herrgärdsskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande september hade Folkskolestyrelsen, under erinran om Stadsfullmäktiges beslut den 22 sistlidne februari att i princip godkänna ett preliminärt uppgjort förslag ang. uppförande av en nybyggnad vid Herrgärdsskolan för folkskolans och arbetsstugans behov och att ställa till Folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3,200 kronor för upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar för ifrågavarande nybyggnad samt med överlämnande av byggnadsritningar och entrprenadkontrakt m. fl. handlingar och under förmälan att styrelsen för arbetsstugan utfäst sig att bidraga med 10,000 kronor till byggnadskostnaden anhållit om

anslag av stadskassan dels med 165,000 kronor till byggnadskostnaden och dels med 11,500 kronor till inventarier i byggnaden.

I häröver den 24 innevarande september avgivet utlåtande hade Drätselkammaren tillstyrkt folkskolestyrelsens framställning med det tillägg, att byggnadskostnaderna borde ökas med ett belopp av 3,000 kronor, motsvarande i runt tal det för upprättande av byggnadsritningar m. m. anvisade beloppet, vilket tillsvidare utgått av tillgängliga medel, och sålunda hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att för uppförande av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov å Herrgärdsskolans tomt i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarne och i avseende å läget enligt det som alt. 1 i framställningen betecknade förslaget och för byggnadens inredning anvisa tillhopa 179,500 kronor, varav för byggnadens uppförande 168,000 kronor av lånemedel och 11,500 kronor för inredningen att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av folkskolans utgiftsstat för nästa år kunde komma att besluta, att uppdraga åt Drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avsåge anslagets gäldande delvis genom lån Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse med rätt för Drätselkammaren att dessförinnan förskottera denna del av anslaget av tillgängliga medel, samt att uppdraga åt Folkskolestyrelsen att genom sin byggnadskommitté förstärkt med de representanter för Drätselkammaren och arbetsstugan, som hittills deltagit i utredningen, att ombesörja byggnadens uppförande.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 177.

Ang. K. B:s fastställelse av "Byggnadsordning för Västerås stad".

Anmäldes och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution av den 29 augusti 1934 med fastställelse å av Stadsfullmäktige den 18 december 1933 och den 21 juni 1934 antagen ny "Byggnadsordning för Västerås stad" att träda i tillämpning den 1 november 1934.

§ 178.

Ang. bostadssocial utredning.

En framställning till Stadsfullmäktige från särskilda av Kungl. Maj:t tillkallade sakkunnige, den s. k. Bostadssociala utredningen, om medverkan från stadens sida till vissa undersökningar rörande vissa bostäder i Västerås, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera för förberedande utlåtande till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren.

§ 179.

Ang, avsägelse av revisorsuppdrag för arbetslöshetskommitténs räkenskaper samt val av ny revisor.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Beredningsutskottet, i anledning därav att den av Stadsfullmäktige valde revisorn av Arbetslöshetskommitténs verksamhet för innevarande år Bankkamreraren Sven Ljungqvist på grund av avflyttning från staden icke under återstoden av året kunde fullgöra detta uppdrag, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för tiden intill innevarande års utgång till revisor i Herr Ljungqvists ställe utse Kamreraren Harald Ivarson.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåve, att detta ärende, ehuru icke upptaget å kallelselistan till dagens sammanträde, nu finge företagas till avgörande, fattade sitt beslut i ärendet med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 september 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Hjalmar Thyresson. Einar Keijser.

Offentligen uppläst den 29 september 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 Oktober 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerjföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Melin, Liljeblad, Widén, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson, Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Keijser, Fjellander, Hellström, Gelin och Gunnar Pettersson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 180.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar C. G. Pettersson och Leontein att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 29 innevarande oktober kl. 11,30 f. m.

§ 181.

Ang. Kungl. Maj:ts beslut ang. borgen för lån till kooperativt byggnads-företag.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande oktober hade Drätselkammaren överlämnat styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet, utvisande, att Kungl. Maj:t den 14 september 1934 bifallit stadens ansökan jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 25 januari 1934 om tillstånd att teckna borgen för lån åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings moderförening i Västerås under byggnadstiden för uppförande av ett bostadshus i kvarteret Konrad.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige lägga skrivelserna till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97.)

§ 182.

Ang. bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till brandväsendet.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) hade Drätselkammaren överlämnat en skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, däri bolaget meddelat, att bolaget i likhet med vad som skett under de senare åren även för innevarande år beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet, vilket bidrag bestämts till 3,400 kronor, samt i anledning härav föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, under uttalande av sin tacksamhet för bidraget, bestämma, att beloppet skulle reserveras för ändamål, som betjänade stadens brandväsens utveckling och fulländning, i enlighet med vad Stadsfullmäktige framdeles komme att bestämma.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet utan omröstning enligt Drätselkammarens förslag.

§ 183.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottninggatan och Vretgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) hade Drätselkammaren, under tillstyrkande av en av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ämnet gjord framställning, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 13,500 kronor för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Drottninggatan mellan ledningarnes nuvarande ändpunkt 120 meter norr om Hammarbygatan och fram till Götgatan samt i Vretgatan 60 m. mot väster, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetet så snart för gator avsedd mark överlåtits till staden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Henning utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 184.

Ang. iordningställande av nya tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni i samband med behandlingen av fråga ang. omorganisation av stadsingenjörs- och byggnadschefsbefattningarne uppdragit åt Drätselkammaren att inkomma med utredning och förslag rörande nya lokaler för byggnadschefskontoret, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av ett i skrivelsen närmare angivet förslag avseende förflyttning av byggnadschefskontoret och i samband därmed även kronouppbördskontoret till nya lokaler i fastigheten N:o 112 A. södra kvarteret, för

därav betingad inredning och ändring i lokalerna samt för anordnande av värmeledning i samtliga tjänstelokaler i huset anvisa ett anslag år 12,800 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för nästkommande år kunde komma ett besluta.

Efter av framställningen tagen del och sedan Herr Sundström yrkat bifall till Drätselkammarens förslag samt Herrar Engdahl och Edvin Johansson yttrat sig utan yrkande, fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 185.

Ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

Sedan Stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni till Vatten- och Gasverksstyrelsen för utlåtande remitterat en av Herr Pers väckt motion att sådana anordningar måtte vidtagas, att vattentornet invid Djäkneberget bleve tillgängligt för besökande, hade Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober förklarat sig icke kunna förorda bifall till förslaget och samtidigt uppgivit att de anordningar, som behövde vidtagas för att tornet skulle göras tillgängligt för allmänheten, därest detta det oaktat beslutades, droge en engångskostnad av 5,600 kronor.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober avstyrkt bifall till motionen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101) uppstod en stunds överläggning. Därunder yrkade dels Herrar Henning, Sundström, Widén och Edvin Johansson avslag å motionen, dels Herr Pers med instämmande av Herr Falk återremiss av framställningen för vidare beredning till Drätselkammaren, dels Herrar Billert, Engdahl och Leontein, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig i motionens syfte samt uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att inkomma med närmare förslag beträffande erforderliga anordningar och sättet för täckande av därav föranledda kostnader, dels ock Herrar Henry Karlsson, Hedberg och Östlund återremiss av ärendet till Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren för vidare beredning. Herr Hult yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställda propositioner å yrkandena om återremiss och frågan om ärendet skulle i dag slutligen avgöras, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 186.

Ang. pristävlan för ny stadsplan.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne augusti beslutat till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren för utlåtande remittera en av Herr Pers väckt

motion med förslag, att Stadsfullmäktige måtte ställa ett belopp av 10,000 kronor, fördelade i tre pris, till byggnadsnämndens förfogande för anordnande av en pristävlan om stadsplanen, företrädesvis i stadens centralare del samt om offentliga byggnaders placering och vad därmed kunde stå i sammanhang, hade nu de begärda utlåtandena inkommit till Stadsfullmäktige.

Byggnadsnämnden hade därvid med stöd av en längre motivering hemställt, att förevarande motion icke måtte till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Jämväl Drätselkammaren hade avstyrkt motionen, varvid dock en av dess ledamöter Herr Edv. Karlsson reservationsvis uttalat sig för bifall till densamma.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäbtiges handlingar N:o 102) uppstod en stunds överläggning, varunder Herr Eklund yrkade bifall till Drätselkammarens förslag samt Herrar Pers, Edv. Karlsson, Henning och Sundström yttrade sig utan yrkande. Jämväl Herr Borgmästaren yttrade sig under överläggningen.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning enligt Byggnadsnämndens och Drätselkammarens förslag, att motionen icke skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 187.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Utmarksgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 september 1934 hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringfond anvisa ett anslag av 6,900 kronor för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Utmarksgatan från Solhemsgatan 120 meter norrut och i sistnämnda gata mellan Utmarks- och Vargbogatorna.

I häröver avgivet utlåtande den 11 innevarande oktober hade Drätselkammaren med åberopande av ytterligare en skrivelse i ärendet från Vatten- och Gasverksstyrelsen tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 188.

Ang. ordnande av en del av Östermalmsgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ordnande av Östermalmsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen anvisa ett anslag å 3,700 kronor att utgå av tillgängliga

medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av stadens budget för nästkommande år komme att besluta.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 189.

Ang. skogsaccis för år 1934.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att skogsaccis i Västerås för år 1934 skulle utgå med 2 kronor 5 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 190.

Ang. bostadssocial utredning.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne september till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren för förberedande yttrande remitterat en framställning från särskilda av Kungl. Maj:t tillkallade sakkunniga, den s. k. Bostadssociala utredningen om medverkan från stadens sida till vissa undersökningar rörande vissa bostäder i Västerås, hade nu de begärda yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit.

Hälsovårdsnämnden hade i skrivelse den 10 innevarande oktober föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte förklara sig villiga att medverka till avlämnande av cirka 500 uppgifter angående smålägenheter inom staden.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 innevarande oktober på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara sig för stadens del kunna medverka till den ifrågasatta undersökningen endast under förutsättning, att staten väsentligen deltoge i de därmed förenade kostnaderna.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning såväl Hälsovårdsnämndens förslag beträffande det antal bostäder undersökningen borde avse som ock Drätselkammarens förslag beträffande stadens medverkan härtill.

§ 191.

Ang. återbesättande av ordinarie be-

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Lönenämnden anhållit om tillstånd att återbesätta en ledigbliven sjuksköterskentjänst vid ålderdomshemmets

fattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

sjukhus från och med den 1 instundande november hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober tillstyrkt denna ansökan.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till Fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 192.

Ang. återbesättande av ordinarie befattning som föreståndarinna vid barnavårdsnämndens barnhem.

Sedan Barnavårdsnämnden i skrivelse till Lönenämnden anhållit om tillstånd att återbesätta befattningen som föreståndarinna vid barnhemmet Sommarro, då densamma i början av nästa år genom nuvarande innehavarens avgång bleve ledig, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober förordat bifall till framställningen.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till Barnavårdsnämndens hemställan.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 193.

Ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 april 1934 till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr J. Beckman upptagen framställning från gårdsägare vid Arosvägen, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att under innevarande år sätta Arosvägen i fullt trafikabelt skick, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107), med överlämnande av utdrag av sitt i ärendet förda protokoll den 6 nästlidne september och en skrivelse till Drätselkammaren från de intresserade fastighetsägarne m. fl. handlingar, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ordnande av Arosvägen i dess sträckning från Skultunavägen till och med den öppna platsen vid korsningen av Flodinsgatan anvisa ett anslag å förslagsvis 10,100 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren komme att bestämma i samband med fastställande av utgiftsstaten för nästkommande år ävensom uppdraga åt Drätselkammaren att utföra arbetet, vad anginge den del av trafikleden, som framginge mellan kvarteren Bertil och Bengt först sedan ägare av fastigheter ut-

efter denna gatusträckning förklarat sig villiga att deltaga i kostnaderna för arbetet i samma gatusträcka med hälften av den därav föranledda kostnaden eller enligt kostnadsberäkningen 5,650 kronor och godtagbar förbindelse härom blivit till Drätselkammaren överlämnad.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade Herr Sundström med instämmande av Herrar Östlund och Sjöberg bifall till Drätselkammarens förslag, varjämte Herrar Beckman, Pers och Eklund yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige godkände härefter utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 194.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Backgatan och Valhallagatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas, dels i Backgatan mellan Nedre Hyttvägen och blivande Valhallagatan, dels i sistnämnda gata mellan järnvägen och Eriksgatan och dels i sistberörda gata till en längd av 60 m. väster ut ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 6,000 kronor, med uppdrag åt styrelsen att utföra anläggningen så snart teckning rörande anslutning skett i den utsträckning, att ledningarne bleve ekonomiskt bärande samt därjämte erforderlig gatumark överlämnats till staden.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig över framställningen, hade i skrivelse samma dag tillstyrkt bifall till densamma.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) utan omröstning bifalla den föreliggande framställningen.

§ 195.

Ang. ordnande av torget i Västra Förstaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ordnande av den s. k. torgtomten i hörnet mellan Idrottsvägen, Dünavägen och Fullerövägen inom Västra Förstaden anvisa ett förslagsanslag å 6,500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren komme att bestämma vid fastställande av utgiftsstaten för nästkommande år.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del och sedan Herr Sjöberg yrkat, att anslaget måtte höjas till 8,000 kronor för att även den ifrågasatta plaskdammen måtte komma till stånd, med avslag å detta yrkande utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 196.

Ang. elektriska ledningsanläggningar vid gamla hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 21,800 kronor till följande anläggningar:

ny transformatorstation, dels på tomt 27 å hamnområdet, motsvarande kvarteret Simon 2, och dels i John A. Fors spannmålslagerhus, med tillhörande transformatorer och annan utrustning,

nedläggning av högspänningsjordkabel i sträckningen hamnmagasin 3 — Simon 2 — John A. Fors' spannmålslagerhus — kloakpumpstationen i Södra Esplanaden,

lågspänningskabel mellan transformatorstationen å Simon 2 och östra kajen, samt

jordkabel för växelström, tillsvidare avsedd att frammata likström till belysning i hamnmagasinen.

Drätselkammaren hade samma dag avgivit utlåtande över framställningen och därvid tillstyrkt densamma.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 197.

Ang. förbättrad belysning vid slottet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 111) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av bättre belysning utanför entrén till slottet medelst två nya gaslyktor anvisa ett anslag å 900 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 198.

Ang. försäljning av ett mindre markområde vid Vargbo.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande oktober hade Drätselkammaren anfört följande:

"Sedan ägaren av stadsägan N:o 2107 eller enligt äldre beteckning tomten N:o 121 byggnadsområdet Hemdal anmält sig vilja genomföra reglering av nu nämnda stadsäga genom inköp av cirka 24 kvm. av den staden tillhöriga stadsägan N:o 2306, får Drätselkammaren, med överlämnande av

karta med området närmare utmärkt, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att för pris och på villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja ifrågavarande område."

Stdsfullmäktige godkände utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 199.

Ang. tillstånd för Anna Linnéa Jonsson att utskänka pilsnerdricka.

Magistraten hade genom resolution den 11 innevarande oktober infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Anna Linnéa Jonsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att, sedan sökanden övertagit en av Fru Elin Thunell i fastigheten N:o 2 vid Vasagatan här i staden bedriven matserveringsrörelse, jämväl få på sig överflyttad den av Fru Thunell innehavda rätten att under tiden 1—/10 1934—30/9 1937 utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober anfört bland annat följande:

"Sökandens lämplighet att förestå en utskänkning av pilsnerdricka här i staden är hittills oprövad. I anledning härav anser nykterhetsnämnden i överensstämmelse med hittills gällande praxis, att lämpligheten bör prövas och sökanden förty till en början endast meddelas tillstånd under ett års tid.

Nykterhetsnämnden får alltså föreslå, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Fru Anna Linnéa Jonsson beviljas tillstånd att i lokaler i fastigheten N:o 2 vid Vasagatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden föreslagit.

§ 200.

Ang. tillstånd för Harry Edén Andersson att utskänka pilsnerdricka.

Magistraten hade genom resolution den 11 innevarande oktober infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Stenhuggaren Harry Edén Andersson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan att, sedan han övertagit en av Fru Johanna Margareta Karlsson i lokaler inom fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden bedriven matserveringsrörelse, i samband med vilken Fru Karlsson enligt meddelat tillstånd utskänkt pilsnerdricka, under tre år från och med den 1 oktober 1934 i ifrågavarande lokaler utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att i ärendet avgiva förbere-

dande utlåtande, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober anfört bland annat följande:

"Enligt anteckning å ansökningsakten har framställningen till Konungens befallningshavande ingivits först den 10 oktober innevarande år och alltså efter det Konungens befallningshavande den 18/9 samma år beviljat Fru Karlsson tillstånd att i angivna lokaler från den 1 oktober 1934 under ett års tid utskänka pilsnerdricka.

I anledning härav torde framställningen av Konungens befallningshavande hava tolkats så, att sökanden avsåge att få övertaga det ifrågavarande Fru Karlsson av Länsstyrelsen beviljade tillståndet, då väl eljes framställningen med den ordalydelse och den datering densamma innehar, icke skulle kunnat till prövning upptagas.

Då det sålunda är fråga om övertagande av ett förut beviljat utskänkningstillstånd och sökandens lämplighet under året kan prövas, tillstyrker Nykterhetsnämnden framställningen och föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att stenhuggaren Harry Edén Andersson beviljas tillstånd att i lokaler i fastigheten N:o 5 vid Pilgatan här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka till och med den 30 september 1935."

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden föreslagit.

§ 201.

Ang. visst tillägg i § 31 i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande oktober hade Magistraten framställt förslag om visst tillägg i § 31 i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

Stadsfullmäktige beslöto remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 202.

Ang. K. B:s fastställelse rörande ytterligare utsträckt nybyggnadsförbud för kv. utmed Stora gatans södra sida.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet den 29 september 1934 givna resolution, varigenom Konungens befallningshavande i anledning av den av Stadsfullmäktige den 30 sistlidne augusti beslutade framställningen i ämnet medgivit, att giltighetstiden för det av Konungens befallningshavande den 20 juli 1932 meddelade nybyggnadsförbudet beträffande kvarteren invid Stora gatans södra sida mellan Källgatan och Kopparbergsvägen utsträcktes under ytterligare sex månader, räknat från den 15 september 1934, dock högst intill dess Stadsfullmäktige beslutat i frågan, vilket Konungens befallningshavandes beslut skulle underställas Konungens prövning.

§ 203.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 nästlidne september hade Kungl. Generaltullstyrelsen erinrat om sin tidigare gjorda anhållan om åtgärder från stadens sida att bereda tullverket tillräckliga och tidsenliga lokaler härstädes samt anhållit om upplysning i vilket läge denna fråga befunne sig.

Ang. utökade lokaler för tullhusets behov.

Efter anmärkning, att frågan vore närmast beroende av utredning inom Drätselkammaren, beslöto Stadsfullmäktige överlämna skrivelsen till Drätselkammaren med uppdrag för kammaren att lämna den begärda upplysningen.

§ 204.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet resolution den 17 innevarande oktober varigenom Konungens befallningshavande fastställt Stadsfullmäktiges den 30 augusti 1934 fattade beslut i samband med antagande av ny instruktion för stadsarkitekten att till denne befattningshavare skulle utgå ett årligt arvode av 8,000 kronor.

Ang. ny instruktion för och arvode åt stadsarkitekten.

§ 205.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober hade Lönenämnden framlagt förslag till resereglemente för Västerås stad.

Ang. resereglemente för Västerås stad

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen för utlåtande till Drätselkammaren.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 oktober 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Leontein. *C. G. Pettersson.*

Offentligen uppläst den 29 oktober 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 November 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr Målerföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Hellström, Melin, Liljeblad, Widén, Gelin, Larsson, C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gust. Karlsson, Gunnar Pettersson, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson, Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Keijser, Engdahl, Robsahm, Fru Olsson samt Herrar Billert och Wirén.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 206.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Pers och Hedberg att jämte Herr ordförande justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 1 nästkommande december kl. 12,30 em.

§ 207.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 112) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckande av i skrivelsen omförmälda anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 596,700 kronor, med den amorteringstid, Kungl. Maj:t bestämde och den räntefot, som det finge ankomma på Drätselkammaren att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens sålunda gjorda framställning.

§ 208.

Ang. revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1933.

Med överlämnande av en till Drätselkammaren inkommen berättelse över verkställd revision av Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1933, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville jämlikt vederbörande revisorers tillstyrkan för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Stadsfullmäktige fattade sitt beslut i ärendet enligt Drätselkammarens förslag.

§ 209.

Ang. inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Brandstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114), under tillstyrkan av framställningen, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att av reserverade bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag anvisa ett belopp av 4,410 kronor till inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 210.

Ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobil för brandverkets behov.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en framställning från Brandstyrelsen angående anskaffande av en kombinerad last- och personautomobil av märket Ford i stället för en uttjänt äldre automobil, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115), under uttalande, att vid ifrågavarande anskaffning borde iakttagas av Drätselkammaren angivna från Brandstyrelsens framställning avvikande synpunkter beträffande valet av automobil m. m., hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att av reserverade bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag ställa förslagsvis 4,000 kronor till Brandstyrelsens förfogande för anskaffning av en kombinerad last- och personautomobil.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige efter yttrande av Herr Ernst Johansson, vilken framhöll, att det borde anför-

tros åt Brandstyrelsen, att bestämma om sättet för ifrågavarande anskaffning, men likväl yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, utan omröstning den föreliggande framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 211.

Ang. ny belysningsanordning vid östra kajen i gamla hamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande november hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av ny belysning å östra kajen i gamla hamnen anvisa 5,500 kronor att gäldas av hamnens inkomster för innevarande år. Drätselkammaren som med skrivelse den 15 innevarande november överlämnat denna framställning till Stadsfullmäktiges prövning, hade därvid såsom eget yttrande tillstyrkt Hamnstyrelsens hemställan.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 212.

Ang. anställande av taxeringsassistent.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 117) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga Drätselkammaren att för en tid av omkring 5 månader under år 1935 anställa i stadens tjänst en taxeringsassistent med uppdrag att efter Magistratens förordnande biträda taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och andra i samband därmed stående göromål, samt att för ändamålet ställa till Drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel förslagsvis 4,000 kronor, med uppdrag för Drätselkammaren att framdeles inkomma till Stadsfullmäktige med förslag rörande anslagets slutliga gäldande.

Efter föredragning av berörda skrivelse beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Drätselkammarens däri gjorda framställning.

§ 213.

Ang. ändrad taxebestämmelse för skyltfönsterbelysning.

Med överlämnande till Stadsfullmäktiges prövning av en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående ändrad taxebestämmelse för skyltfönsterbelysning hade Drätselkammaren i skrivelse den 15 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118) under tillstyrkande av styrelsens hemställan föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att i taxa 4

för uttagning av elektrisk ström från stadens elektricitetsverk punkt b) första och andra meningarne skulle erhålla följande ändrade lydelse: "För skyltbelysning för affärer betalas från kl. 6 em. 15 öre pr kw-timme. Taxan får dock icke användas för det fall affären i allmänhet hålles öppen efter kl. 6 em.", samt att den sålunda ändrade bestämmelsen skulle träda i tillämpning från den 1 nästkommande december.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarne i ärendet utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 214.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Jakobsbergs- m. fl. gator.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan och Pilbogatan, i Pilbogatan till en längd av 70 meter samt i Götgatan mellan Jakobsbergs- och Åsgatorna ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 11,500 kronor.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november tillstyrkt bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 215.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur de tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 3,100 kronor för utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Gjutaregatan till en längd av 145 meter, med början vid ledningarnes nuvarande ändpunkt vid Utmarksgatan.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november förklarat sig icke hava något att erinra emot bifall till styrelsens hemställan men därvid tillika meddelat, att två av Drätselkammarens ledamöter Herrar Eklund och Keijser reservationsvis på anförda grunder yrkat, att framställningen för närvarande måtte avslås.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120) yrkade dels Herrar Henning, Sundström och Gelin bifall till

Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Eklund bifall till sin inom Drätselkammaren avgivna reservation.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 216.

Ang. anslag till skolmöbler i högre allmänna läroverket.

Sedan Högre Allmänna läroverkets i Västerås kollegium, med tillstyrkan av läroverkets lokalstyrelse, i skrivelse till Stadsfullmäktige, som ingivits till Drätselkammaren, anhållit om ett anslag å 2,400 kronor för att ersätta läroverkets utgifter under de senaste åren för inköp av lärjungebord och stolar, hade Drätselkammaren med skrivelse den 15 innevarande november överlämnat berörda framställning till Stadsfullmäktige och därvid såsom eget yttrande i ärendet på utförligt angivna skäl hemställt, att den gjorda framställningen icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121) yrkade dels Herr Henning med instämmande av Herrar Östlund, Thyresson, Pers, Falk, Sund och Gelin bifall till läroverkskollegiets framställning med det tillägg, att anslaget skulle utgå av årets förslagsanslag, dels ock Herrar Sundström och Eklund bifall till Drätselkammarens hemställan.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena förklarade sig Herr ordföranden finna frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. Därvid begärdes votering. Sedan Herr ordföranden tillkännagivit, att enligt hans mening för bifall till Herr Hennings yrkande erfordrades två tredjedels majoritet, verkställdes omröstning och utföll densamma så, att för Drätselkammarens hemställan avgåvos 23 ja-röster och för Herr Hennings yrkande 17 nej-röster. Stadsfullmäktige hade alltså beslutat, att den föreliggande framställningen icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 217.

Ang. utredning om centralisering av inköp för stadens institutioner.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 sistlidne september anmodat Beredningsutskottet att avgiva yttrande över ett av Herr Bergquist väckt förslag om tillsättande av en kommitté för utredning av fråga om centralisering av inköpen för stadens olika institutioner, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) efter anförd motivering hemställt, att Stadsfullmäktige ville tillsätta en

kommitté bestående av fem ledamöter med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning i vad avseende upphandlingen för stadens olika institutioner borde omläggas genom en centralisering och att framlägga det förslag, vartill denna utredning kunde föranleda, varjämte Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av ledamöter i den ifrågasatta kommittén.

Efter av skrivelsen tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Beredningsutskottets däri framställda förslag, varefter till ledamöter i kommittén enligt samma förslag med acklamation utsågos Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, tillika sammankallande, Affärschefen K. A. Friberg, Tjänstemannen E. Ekeroth, Handlanden Carl Hedberg och Bokförlagsföreståndaren R. Hult.

§ 218.

Ang. fastställelse av ändrad stadsplan beträffande kv. Olympia.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 19 oktober 1934, genom vilket Kungl. Maj:t fastställt det av Stadsfullmäktige den 21 juni 1934 antagna förslaget till ändringar i stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Olympia (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 123), ävensom en Stadsfullmäktige i styrkt avskrift tillhandakommen ämbetsskrivelse från Kungl. Kommunikationsdepartementet den 19 oktober 1934, enligt vilken Kungl. Maj:t funnit en av Länsstyrelsen i Västerås i ärendet tidigare gjord anmälan icke skola föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

§ 219.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter, vilket förslag sedermera av Beredningsutskottet kompletterats i skrivelse den 27 innevarande november.

Med ledning av dessa förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogs nu ifrågavarande val på sätt under §§ 220—250 här nedan närmare omförmäles.

Valen förrättades i samtliga fall, där annat valsätt icke särskilt anmärkes med acklamation.

§ 220.

Hamnstyrelsen.

Omvaldes till ledamot i Hamnstyrelsen för åren 1935—1939 Stuveriförmannen Carl Hellström och till suppleant för åren 1935—1937 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 221.

Byggnadsnämnden.

Till ledamöter i Byggnadsnämnden för åren 1935—1938 utsågos Förste Baningenjören C. Henning, Byggmästaren Fritz Eklund, Byggnadssnickaren David Johansson och Brandchefen O. Clarholm samt till personliga suppleanter för dem för samma tid i den ordning de här nämnas, Fabrikören Joh. Svensson, Byggnadssnickaren Otto Andersson, Byggnadssnickaren Axel Eriksson och vice Brandchefen K. M. Grönlund.

§ 222.

Brandstyrelsen.

Till ledamot i Brandstyrelsen för åren 1935—1938 omvaldes med acklamation Fabrikören J. Keijser. Vidare valdes till ledamot i styrelsen för samma tid genom sluten omröstning Tapetseraren C. Bäckman, vilken vid valet erhöll 30 röster, medan 7 röster tillföllo Förrådsarbetaren Hugo Fredriksson och en blank röstsedel avlämnades.

Bifölls Vaktmästaren Einar Gelins anhållan om entledigande från uppdraget att vara ledamot i styrelsen, och utsågs till ledamot för Gelins återstående mandatstid eller till utgången av år 1936 Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Till suppleanter i styrelsen för åren 1935—1938 utsågos med acklamation Folkskolläraren I. Fröier och Svetsaren Albin Gustafsson.

§ 223.

Sakkunnige vid brandsyn.

Återvaldes såsom sakkunnige vid brandsyn under år 1935 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren Mats Hellblom med Kakelugnsmakaren Jonas Johansson och Byggnadssnickaren A. Vretholm som suppleanter.

§ 224.

Fattigvårdsstyrelsen.

Entledigades på egen begäran vårdaren i 3:dje fattigvårdsdistriktet Metallarbetaren Erik Lagerkvist från berörda uppdrag, och beslöts enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag att ny vårdare efter den avgångne ej skulle utses.

§ 225.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Uti Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning återvaldes för åren 1934—1938 såsom ledamot Andre stadsläkaren C. Idar och såsom suppleant Praktiserande läkaren Josef Lundblad.

Till ny ledamot i direktionen efter f. Guldsmeden Emil Tengström, som ej längre tillhörde Fattigvårdsstyrelsen, valdes för samma tid Komministern E. Enochsson.

§ 226.

Folkskolestyrelsen.

Sedan Kontoristen C. G. R. Sjöberg anhållit om befrielse från uppdraget att intill utgången av år 1935 vara ledamot i Folkskolestyrelsen, bifölls Stadsfullmäktige denna hemställan samt utsågo den nuvarande suppleanten, Byggnadssnickaren David Johansson till ledamot i Herr Sjöbergs ställe. Till suppleant i styrelsen för år 1935 efter Herr Johansson utsågs Redaktören Sven Strömblad.

§ 227.

Badhusstyrelsen.

Till ledamöter i Badhusstyrelsen för åren 1935—1938 valdes Drätseldirektören Theofil Öberg, Förste Stadsläkaren Gustaf Andrén och nuvarande suppleanten i styrelsen Simläraren Tord Söderquist. Till suppleant efter Herr Söderquist för tiden intill utgången av år 1936 utsågs Ingenjören Algot Svensson.

§ 228.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1935 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1935 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. Alb. Fredriksson, Bokföraren R. Söderquist och Fabrikören Otto Pettersson.

Suppleanter: Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, Montören E. V. Larsson och Tapetseraren Gust. Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, Bokförlagsföreståndaren R. Hult och Förste Postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: Överpostiljonen C. E. Strömberg, Gjutaren Axel Larsson och Linjeförmannen V. R. Brännström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, Fastighetsägaren Fritz Nyberg och Verkmästaren Gustaf Karlsson.

Suppleanter: Handelsföreståndaren Axel Andersson, Bryggaren O. M. Hammarström och Metallarbetaren Gunnar Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Fanjunkaren K. A. Jansson och Byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Kalkylator Oskar Norstedt, Fanjunkaren Gustaf Olsson och Gjutaren August Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Verkstadsarbetaren Gust. Spännare och Ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och Köpmannen Bror Edling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren Alb. Reutergårdh och Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Kamreraren S. Holmblad och Byggnadsarbetaren J. E. Willebrand, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och Plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingenjören O. Hellman och Snickaren Erik Lindström, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Skräddaren K. Torstensson och Svarvaren A. V. Adamsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Plåtarbetaren Emil Johansson och Guldsmeden Emil Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, Plåtslagaren J. V. Bergstrand och Ingenjören F. O. Berling, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Ingenjören Ferdinand Wahlberg och Plåtslagaren C. F. Larsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren O. Hansson och Plåtslagaren Olof Larsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ladamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet:

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren J. A. Johansson, Lindaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Löf.

Suppleanter: Lokeldaren Gunnar Lindgren, Lantbrukaren C. P. Carlstedt, Lantbrukaren A. Engström, Lantbrukaren Herman Falk och Snickaren J. A. Grönberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 229.

Pensionsnämnderna.

I anledning därav att suppleanten i pensionsnämnden i distriktet för äldre stadsområdet Fru Lillie Hansson på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, utsågs till suppleant i nämnden i hennes ställe för tiden intill utgången av år 1937 Fru Aina Hülpershausen.

§ 230.

Nykterhetsnämnden.

Sedan Lindaren Gunnar Jakobsson och Kontoristen C. G. R. Sjöberg anhållit om befrielse från uppdraget att vara ledamöter i Nykterhetsnämnden, biföllo Stadsfullmäktige dessa framställningar. Till ledamöter utsågs dels efter Herr Jakobsson för tiden intill utgången av år 1937 Domkyrkoeldaren Henning Karlsson och efter Herr Sjöberg för tiden intill utgången av år 1935 Lokomotivföraren Erik Holmström.

§ 231.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen omvaldes för år 1935 Skrivaren Axel Andersson, Snickeriförmannen Hugo Svensson, f. Guldsmeden Emil Tengström och Fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 232.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Omvaldes i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1935 till ledamöter Byggmästaren Edv. Karlsson, Direktören A. Sundström, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer samt till suppleanter Byggmästaren Fritz Eklund och Byggnadssnickaren David Johansson.

§ 233.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1935 utsågos Direktören K. Hägwall, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Ingenjören S. Norberg, Folkskolläraren I. Fröier, Studieledaren Gustaf Sund, Rörarbetaren Eskil Widén, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Ombudsmannen Arne Lindén.

§ 234.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen

Enär enligt gällande reglemente ledamöterna i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen skulle tillhöra Stadsfullmäktige men med innevarande års utgång Fru Ida Olsson, Förste Postiljonen J. E. Wirén och Fastighetsägaren E. Billert ej längre komme att tillhöra Stadsfullmäktige, skulle val av nya ledamöter i deras ställe företagas, och utsågos nu härtill för år 1935 Fru Ebba Berg, Kassören Einar Keijser och Folkskolläraren G. Leontein.

§ 235.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål utsågos dels för åren 1935—1936 Kaptenen G. Robsahm, Kassören Einar Keijser och Folkskolläraren Georg Leontein, dels ock för år 1935 efter Fru Ida Olsson, vilken med innevarande års utgång lämnade Stadsfullmäktige och således även nämnden, Fru Ebba Berg.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

§ 236.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond återvaldes för åren 1935 och 1936 Målerföreståndaren Alb. Lundkvist och Handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

§ 237.

Till ledamöter i nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1935—1936 återvaldes Komministern E. Enochsson, Fabrikören Arvid Svensson, Handlanden Erik Sjöquist och Järnsvarvaren C. O. Eng.

Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond.

§ 238.

Till ledamöter i nämnden över Wahlbäckska välgörenhetsfonden för åren 1935—1936 återvaldes Fabrikören Johan Svensson och Fru Ida Grönberg.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

§ 239.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för åren 1935—1938 återvaldes Överingenjören M. Schenström, Plåtslagaren C. F. Larsson och Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

§ 240.

Till ledamot av styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening efter Ingenjören Harald Håkansson, som avflyttat från staden, utsågs för tiden intill utgången av år 1935 Redaktören Sven Strömblad.

Styrelsen för Västerås arbetareinstitut

§ 241.

Idrottsplatsstyrelsen.

Till ledamöter i idrottsplatsstyrelsen för åren 1935—1936 utsågs Folkskoleinspektören Em. Granér, Drätseldirektören T. Öberg och Redaktören Fritz Svanström samt till suppleanter för samma tid Folkskolläraren Karl Nordlund, Redaktionssekreteraren Henry Karlsson och Stadsombudsmannen Ragnar Tenow.

§ 242.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1935 valdes Revisorn A. Åstedt, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Kontorsbiträdet J. A. Öberg, Kassören Gösta Lundberg, Bankkassören Harry Öjve, Inköpschefen John Lundgren och Hovrättsnotarien Erik Genell samt till suppleanter för dem Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, Bokföraren J. E. Vestling, Folkskolläraren Knut Karlfors, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Kamreraren Fritz Lilliecreutz och Tjänstemannen E. Ekeroth.

Till revisorssuppleant för år 1934 efter Bankkamreraren S. Ljungquist, som avflyttat från staden, utsågs jämväl nyssnämnde Tjänstemannen E. Ekeroth.

§ 243.

Revisor av Arbetareinstitutets räkenskaper.

Till revisor av Västerås arbetarinstituts räkenskaper för år 1935 omvaldes Ingenjören F. O. Berling med Kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 244.

Revisorer av Högre Allm. Läroverkets räkenskaper.

Till revisorer av Högre allmänna läroverkets i Västerås byggnadsfonds räkenskaper för år 1935 omvaldes Vattenrättsingenjören A. V. Nordin och Verkmästaren Gustaf Karlsson.

§ 245.

Revisor av Flickskolans räkenskaper.

Till revisor av Västerås elementarläroverks för flickor räkenskaper för år 1935 återvaldes Folkskolläraren I. Fröier.

§ 246.

Till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet i Västerås omvaldes för år 1935 Överpostiljonen E. L. Östlund med Kaptenen G. Robsahm som suppleant.

Revisor av Arbetarnes bildningsförbunds räkenskaper.

§ 247.

Till revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås omvaldes för år 1935 Överpostiljonen E. L. Östlund med Kaptenen Georg Robsahm som suppleant.

Revisor av Baptistkyrkans räkenskaper.

§ 248.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1935—1939 återvaldes Bankkassören Joh. Tideström, Rektorn Hjalmar Thyresson och Drätseldirektören Theofil Öberg.

Huvudmän i Västerås stads Sparbank.

§ 249.

Till att såsom sakkunnige under år 1935 gå rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör beslöto Stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, Sjökaptenen G. Thorslund, Ångbåtsbefälhavaren N. Sander, Maskiningenjören G. Wallenius och Disponenten Karl Lundius.

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

§ 250.

Till ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté för år 1935 utsågos Studieledaren Gustaf Sund, Direktören K. R. Liljeblad, Målaren A. Vestling, Statens Lantbruksingenjör H. Welin-Berger, Montören H. Gustafsson, Överingenjören O. Hellman, Svarvaren Hugo Karlström, Muraren M. Hellblom och Förrådsförvaltaren John Beckman.

Arbetslöshetskommittén.

Till suppleanter i kommittén valdes Smidesmästaren F. O. Eriksson, Metallarbetaren Gunnar Larsson, Redaktören E. Berg, Rörarbetaren E. Widén och Ingenjören Nils Ramqvist.

Vidare utsågo Stadsfullmäktige till revisorer för kommitténs under år 1935 med statsbidrag bedrivna verksamhet Kamreraren Harald Ivarson och Kassören Gösta Lundberg med Kassören Harry Öjve som suppleant.

§ 251.

Ang. val av styrelseledamöter och revisorer i Västerås Kaféaktiebolag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande november hade stiftarne av Västerås Kaféaktiebolag, som samma dag haft konstituerande stämma och som hade till ändamål att idka utskänkning av pilsnerdricka inom staden i överensstämmelse med det förslag, som varit föremål för uttalande av Stadsfullmäktige den 22 februari 1934, hemställt, att Stadsfullmäktige ville jämlikt den av bolagsstämman antagna och i förevarande avseende av Kungl. Maj:t den 9 november 1934 godkända bolagsordningen för bolaget utse tre styrelseledamöter, två styrelsesuppleanter, en revisor och en revisorssuppleant.

I skrivelsen hade tillika upplysts, att bolagsstämman för sin del utsett till ledamöter i styrelsen f. d. Guldsmeden Emil Tengström och Drätseldirektören Theofil Öberg, till styrelsesuppleant Hovrättsnotarien E. Genell, till revisor Stadsombudsmannen R. Tenow och till revisorssuppleant Stadskameraren Oscar Andersson.

Beredningsutskottet hade jämlikt uppdrag av Stadsfullmäktiges ordförande yttrat sig över denna framställning och sålunda i skrivelse den 27 innevarande november avgivit förslag rörande ifrågavarande val.

Med bifall till framställningen utsågo Stadsfullmäktige härefter med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag för år 1935 till ledamöter i bolagets styrelse Stuveriförmannen Carl Hellström, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och Kassören Gösta Lundberg, till suppleanter i styrelsen Byggnadssnickaren David Johansson och Förrådsförvaltaren John Beckman samt till revisorer av bolagets räkenskaper Bokförlagsföreståndaren R. Hult med Rektorn Hj. Thyresson som suppleant.

§ 252.

Ang. Kungl. Maj:ts utslag på besvär rörande ordnande av handeln med pilsnerdicka i staden.

Anmäldes och lades till handlingarne Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till Stadsfullmäktige överlämnade utslag den 4 oktober 1934 på besvär av F. Sandberg över Konungens befallningshavandes i Västmanlands län den 8 juni 1934 meddelade utslag i fråga om klander av Stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 22 februari 1934 rörande ordnande av handeln med pilsnerdricka i staden, i vilket utslag Kungl. Maj:t ej funnit skäl göra ändring i Konungens befallningshavandes utslag, varigenom besvären över Stadsfullmäktiges beslut ogillats.

§ 253.

Ang. yttrande över rusdryckslag-

Genom resolution den 12 innevarande november hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande senast den 1 februari 1935 över rusdrycks-

lagstiftningsrevisionens den 23 oktober 1934 avgivna betänkande med förslag till spritdrycksförordning m. m.

stiftningsrevisionens betänkande.

Stadsfullmäktige beslöto för förberedande utlåtande remittera betänkandet till Nykterhetsnämnden och Beredningsutskottet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 december 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hedberg. *And. Pers.*

Offentligen uppläst den 1 december 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 17 December 1934.

Närvarande: Ordföranden Herr MålerGföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden Herr Överingenjören Oscar Hellman samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Falk, Pers, Hedberg, C. G. Pettersson, Leontein, Thyresson, Keijser, Fjellander, Håvberg, Wass, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Melin, Widén, Gelin, Robsahm, Larsson, Fru Olsson, Herrar C. W. Karlsson, Östlund, Willebrand, Bergquist, Ernst Johansson, Henning, Gustaf Karlsson, Gunnar Pettersson, Billert, Andersson, Sjöberg, Henry Karlsson, David Johansson, Hellblom, Lundgren, Beckman, Wirén, Fru Berg, Herrar Edvin Johansson, Eriksson, Öjve och Lindvall.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Liljeblad.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 254.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Edv. Karlsson och Falk att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 20 innevarande december kl. 1 em.

§ 255.

Ang. inköp av en stenstötningsmaskin.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att med anlitande av tillgängliga medel anskaffa en stenstötningsmaskin för en kostnad av 3,500 kronor att påföras Drätselkammarens förrådskonto för att återgäldas genom gottgögörelse från respektive anslag för det med maskinen utförda arbetet.

Efter härav tagen del godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 256.

Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande december hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2,900 kronor för utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen till stadsägorna 2310 och 2311 med utgångspunkt från Vargbogatan.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte bifalla styrelsens hemställan.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) utan omröstning sitt beslut däri enligt Drätselkammarens förslag.

§ 257.

Ang. ny bokföringsmaskin för vatten- och gasverksstyrelsens kontor.

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande december hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utbyte av en av tekniska verkens bokföringsmaskiner anvisa ett anslag av 4,200 kronor att påföras verkens allmänna omkostnader och fördelas med hälften under vartdera av åren 1934 och 1935.

Över berörda framställning hade Drätselkammaren avgivit yttrande den 6 innevarande december och därvid tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 258.

Ang. arvode åt Arbetslöshetskommitténs revisorer.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande december hade Arbetslöshetskommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja de av Stadsfullmäktige utsedda revisorerna för granskning av Arbetslöshetskommitténs verksamhet ett arvode för år 1934 å 120 kronor vardera och alltså för ifrågavarande ändamål av innevarande års arbetslöshetsanslag anvisa 240 kronor.

Drätselkammaren hade i avgivet yttrande över framställningen den 6 innevarande december tillstyrkt bifall till densamma.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning kommitténs hemställan.

§ 259.

Ang. införande av gatukostnadsbestämmelser.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 130) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte taga under övervägande och fatta beslut om införande av gatukostnadsbestämmelser i Västerås samt anmoda Drätselkammaren att så snart ske kunde till Stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ämnet.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige lämna Drätselkammaren det uppdrag, som i skrivelsen föreslagits.

§ 260.

Ang. val av ledamot i Barnavårdsnämnden.

En skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande december från Beredningsutskottet angående val av en ledamot i Barnavårdsnämnden skulle enligt yrkande av Herrar Hult, Sundström och Pers ej till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

§ 261.

Ang. interimistisk ordförande för år 1935.

I anledning därav, att val av Stadsfullmäktige ägt rum under innevarande år, utsågo Stadsfullmäktige sin till tjänsteåren äldste ledamot Direktören Axel Sundström att från ingången av nästkommande år utöva ordförandeskapet till dess Stadsfullmäktige under nästkommande januari månad utsett ordförande för år 1935.

§ 262.

Ang. förbättrade pensionsförmåner för f. förste stadsläkaren.

Genom resolution den 30 nästlidne november hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en skrivelse från f. Förste stadsläkaren C. Thunström med hemställan om förbättrade pensionsförmåner.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 263.

Ang. ändring i pensionsreglementets för stadens befattningskavare 4 §.

En skrivelse från Magistraten den 6 innevarande december med förslag angående viss ändring i 4 § av pensionsreglementet för stadens befattningshavare beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera till Lönenämnden och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 264.

Ang. riksdagens 500-års-jubileum.

Meddelade ordföranden, att han från Arboga stads jubileumskommitté emottagit en skrivelse av innehåll, att vid högtidlighållandet av 500-årsminnet av Sverges första riksdag, de städer, där riksdag tidigare hållits, skulle hava möjlighet att antingen överlämna var sin egen adress eller en gemensam sådan samt att det vore önskvärt om från Västerås erhölles meddelande, vilketdera av dessa alternativ staden funne lämpligast.

Efter yttranden av Herrar vice ordföranden, Keijser och Hedberg beslöto Stadsfullmäktige uttala sig för, att Västerås stad helst borde avlämna en egen adress. Vidare beslöto Stadsfullmäktige på förslag av Herr vice ordföranden uppdraga åt Drätselkammaren att i förevarande angelägenhet vidtaga de anordningar, till vilka förhållandena kunde giva anledning.

§ 265.

Ang. utgifts- och inkomststaten för år 1935.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande december hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1935, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 5 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:o 125 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Före behandlingen av de särskilda punkterna i statförslaget uppstod en stunds överläggning rörande förslaget i allmänhet. Under denna överläggning yttrade sig Herrar Pers, Engdahl, Sundström, vice ordföranden och Eriksson.

Utgifterna.

Fattigvården.

Beträffande utgifterna under fattigvårdens stat uppstod överläggning, varunder yrkades av Herrar Keijser och Sundström bifall till Drätselkammarens förslag men av Herr Hellblom bifall till Fattigvårdsstyrelsens förslag beträffande anslaget till understödskostnader men i övrigt till Drätselkammarens förslag.

Vid framställning av proposition å dessa yrkanden godkände Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 37 ja emot 8 nej, avgivna för Herr Hellbloms yrkande, Drätselkammarens förslag till alla delar.

Stadsfullmäktige hade sålunda beträffande fattigvården beslutat dels att de under rubriken yttre fattigvården förekommande anslagen till understöds-

kostnader och till kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård skulle upptagas med resp. 9,000 och 2,500 kronor lägre belopp än enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag, med bemyndigande för Drätselkammaren att i samråd med Fattigvårdsstyrelsen göra den efter ändringen erforderliga fördelningen å nämnda anslags underrubriker, *dels* att de under titeln ålderdomshemmet beräknade anslagen till värme och beklädnad skulle upptagas med belopp, som för vartdera anslaget med 1,000 kronor understege de av Fattigvårdsstyrelsen begärda anslagen, *dels* anvisa av uttaxerade medel för år 1935 ett belopp av 1,000 kr. såsom bidrag till Västerås samhjälp för upprättande av ett centralregister över den privata hjälpverksamheten i staden, *dels ock* i övriga delar godkänna Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens fattigvård.

Barnavården.

Fastställdes utgiftsstaten för Barnavårdsnämnden med de av Drätselkammaren föreslagna ändringarne i nämndens förslag, i följd varav följande av nämnden begärda anslag skulle nedsättas med nedan angivna belopp:

barns omhändertagande för samhällsvård med	2,500	kr.
anstalts- och sjukvård med	1,000	„
beklädnad	200	„
bränsle, lyse och vatten med	300	„

Folkskolan.

I fråga om anslag till reparation av fastigheter under Folkskolestyrelsens förvaltning beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag, att år 1935 endast oundgängliga arbeten skulle utföras och andra uppskjutas till ett kommande år samt att till reparationer av ifrågavarande slag, vilka det skulle ankomma på styrelsen att närmare avgöra, anvisa 12,000 kronor.

Beträffande det av Folkskolestyrelsen begärda anslaget å 500 kronor till fortbildningskurser åt lärare, yrkade dels Herrar Hult, Leontein och Hellblom bifall till Beredningsutskottets förslag, dels ock Herrar Keijser och Sundström bifall till Drätselkammarens förslag. Genom begärd och anställd omröstning beslöto Stadsfullmäktige med 27 ja emot 20 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, enligt Folkskolestyrelsens av beredningsutskottet tillstyrkta framställning bevilja ifrågavarande anslag.

Jämlikt Drätselkammarens ändringsförslag skulle följande av Folkskolestyrelsen begärda anslag nedsättas, nämligen: undervisningsmaterial till skolornas förråd från 3,000 till 2,600 kronor, skomakerislöjd m. m. från 5,000 till 4,400 kronor, vatten, värme och belysning från 32,400 till 31,000 kronor samt renhållning från 9,400 till 8,900 kronor.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 sistlidne september till inventarier i nybyggnaden vid Herrgårdsskolan av tillgängliga medel anvisat 11,500 kronor och uppdragit åt Drätselkammaren att hos Stadsfullmäktige framlägga förslag, huru dessa kostnader slutligen skulle gäldas, så beslöto Stadsfullmäktige nu

enligt i Drätselkammarens budgetbetänkande avgivet förslag, att för ändamålet anvisa dels den på senare halvåret 1934 belöpande delen, 10,600 kronor, av det statsbidrag staden erhållit för skolåret 1/7 1934—30/6 1935 till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet, dels ock 900 kronor att gäldas genom uttaxering i 1935 års budget.

I övriga delar godkändes det föreliggande förslaget till utgiftsstat för folkskolan ävensom förslagen till utgiftsstater för fortsättningsskolan och högre folkskolan utan förändring.

Arbetareinstitutets bibliotek.

I överensstämmelse med Drätselkammarens förslag beviljade Stadsfullmäktige av uttaxerade medel för år 1935 till Västerås arbetareinstituts biblioteksverksamhet ett anslag år 13,500 kronor.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan och med iakttagande av Drätselkammarens ändringsförslag beträffande såväl utgifter som inkomster beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse för erhållande av statsbidrag till stadens skolor för yrkesundervisning, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande skolor för läsåret 1 juli 1935—30 juni 1936 samt för skolverksamheten under år 1935 anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 20,231 kronor 67 öre.

Hälsovårdsnämnden.

Godkändes Hälsovårdsnämndens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag till utgiftsstat för hälsovårdsväsendet, varvid antecknades, att Hälsovårdsnämnden gjort viss reservation beträffande köttbesiktningsbyrån.

I sammanhang härmed anslogo Stadsfullmäktige åt Västerås stads förening mot tuberkulos av uttaxerade medel för år 1935 ett belopp av 4,000 kronor samt anvisade åt föreningen fri lokal för dess dispensärverksamhet.

Gator.

Godkändes Drätselkammarens förslag beträffande de gatuarbeten, som vore avsedda att komma till utförande under år 1935.

I sammanhang härmed beslöts, att följande av tillgängliga medel den 25 sistlidne oktober anvisade anslag skulle slutligen gäldas på det sätt, att kostnaden för försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick 10,100 kronor skulle bestridas av uttaxerade medel i 1935 års budget, samt att anslagen till ordnande av torget i Västra Förstaden 6,500 kronor och till ordnande av en del av Östermalmsgatan 3,700 kronor skulle utgå av 1934 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Jämlikt Beredningsutskottets hemställan beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren att närmare utreda det av utskottet väckta förslaget om stensättning av Biskopsgatan mellan Västra Kyrkogatan och Biskopsbron.

Vägar. Reservarbeten.

Till grusning och underhåll av vägar anslogs enligt Drätselkammarens förslag 40,000 kronor.

Med godkännande av de föreberedande åtgärder i ärendet som Drätselkammaren vidtagit beslöto Stadsfullmäktige för breddning och komplettering

av stensättningen i Köpingsvägen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby, i vad det avsåge hälften av detta vägarbete anvisa ett anslag å 93,000 kronor att utgå av påräknat bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående belopp av uttaxerade medel.

Anslogs enligt Drätselkammarens förslag av uttaxerade medel för år 1935 kronor 19,177:08 till täckande av återstående kostnad för omläggning och rätning av Bergslagsvägen, utfört som reservarbete.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag, att uppkomna kostnader för utförande av följande nu avslutade reservarbeten, nämligen ny väganläggning Eriksberg—Kristiansborg, omläggning av del av Skultunavägen vid Lista, anläggning av en ny trafikled i två etapper i Tegnérgatan mellan Pilgatan vid Folkets Park och Malmabergsgatan, omläggning av Skultunavägen vid Hovdesta samt anläggning av kulvert i Persbobäcken norr om Engelbrektsgatan, tillhopa kronor 214,795:13 skulle gäldas med 165,000 kronor av uttaxerade medel för år 1935 och i runt tal 50,000 kronor av beräknat överskott å 1934 års arbetslöshetsanslag.

Slutligen biföllo Stadsfullmäktige i fråga om vägarne Drätselkammarens hemställan om anvisande av förslagsvis 3,300 kronor av 1934 års förslagsanslag till täckande av merkostnad utöver den förut beräknade för ordnande av en vidgad del av Stockholmsvägen vid Sommarro.

Planteringarne.

Med bifall till Drätselkammarens ändringsförslag, vilka inneburo en sänkning i de av Planteringsnämnden begärda anslagen å sammanlagt 5,000 kronor, godkändes förslaget till utgiftsstat för stadens planteringar.

Gatubelysningen.

I fråga om anslag till gatubelysningen yrkade dels Herr Widén, med instämmande av Herrar Engdahl och Pers bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning om ett anslag till nya gatulyktor av uttaxerade medel å 5,560 kronor på det sätt, att styrelsen bemyndigades vidtaga eventuellt påkallade jämkningar i sitt till Stadsfullmäktige avgivna förslag beträffande lyktornas placering, dels ock Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag. Genom begärd och anställd omröstning fattade Stadsfullmäktige härutinnan med 28 nej emot 19 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, sitt beslut i överensstämmelse med Herr Widéns yrkande.

Avloppsledningarne samt vatten-, gas- och elektricitetsverken.

Beträffande avloppsledningarne yrkade Herr Edvin Johansson med den förändringen i utgiftsförslaget, att den från bruttoutgiftssumman frändragna inkomsten av w. c.-avgifter skulle utgå, enär han med anledning av ett högsta domstolens utslag rörande dylika avgifter i Sundbyberg ansåg, att någon sådan inkomst för Västerås stad icke vidare vore att påräkna. Herr Henning, som ansåg nämnda prejudikat ej vara tillämpligt för Västerås, yrkade bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. I detta yrkande instämde Herrar Sundström och Engdahl. Herr borgmästaren

framhöll, att man ej borde draga förhastade slutsatser av prejudikatet från Sundbyberg. Herr Robsahm yttrade sig utan yrkande. Härefter godkändes utan omröstning det av Drätselkammaren upprättade utgiftsförslaget i förevarande del.

Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstater för vatten-, gas- och elektricitetsverken godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan till alla delar, och beslöto Stadsfullmäktige i sammanhang därmed särskilt att för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag å 30,000 kronor att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Hamnarne.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan godkändes efter yttrande av Herr Engdahl förslagen till utgiftsstater för stadens äldre hamn och för djuphamnen, varvid bestämdes. att blivande överskott av rörelsen i den äldre hamnen, i förslaget beräknat till kronor 23,420:90, skulle tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad.

Lantegendomsnämnden.

Godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan förslagen till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården samt för stadens lantegendomar och skogar.

Badhusen.

Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i oförändrat skick.

Brandväsendet.

Godkändes enligt Drätselkammarens tillstyrkan Brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet, varvid för en gång särskilt anvisades 348 kronor till inköp av pälsar åt brandmanskapet.

Egendomar inom stadsplanen.

Sedan Stadsfullmäktige den 25 sistlidne oktober av tillgängliga medel anvisat 12,800 kronor till iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m., beslöto Stadsfullmäktige nu med bifall till Drätselkammarens i budgetbetänkandet framställda förslag, att ifrågavarande anslag skulle slutligen gäldas av uttaxerade medel fördelade på 5 år från och med år 1935.

Magistraten. Kronouppbördskontoret o. exekutionsväsendet.

Med iakttagande av de mindre jämkningar, som förordats av Drätselkammaren, godkändes förslaget till utgiftsstater för Magistraten och Rådstuvurätten samt kronouppbördskontoret och exekutionsväsendet.

Polisen.

I fråga om Polisnämndens hemställan om ett anslag för 1935 å 1,000 kronor till bidrag åt en polisman för högre utbildning under vissa i nämndens förslag angivna villkor, yrkade Herrar Wass och Leontein bifall till nämndens förslag, varjämte Herr Borgmästaren yttrade sig i samma riktning. Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, att detta anslag ej måtte beviljas. Genom begärd och anställd omröstning biföllo Stadsfullmäktige med 24 ja emot 18 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, Polisnämndens hemställan.

I övrigt godkändes nämndens förslag till utgiftsstat för polisväsen och fångvård.

Allmänna pensionsförsäkringen.

I fråga om utgifterna för den allmänna pensionsförsäkringen godkändes Drätselkammarens häröver upprättade förslag till utgiftsstat, i följd varav Pensionsnämndens framställning om arvodesförhöjning åt Pensionsnämndens ordförandes skrivbiträde ej skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Enligt Drätselkammarens hemställan skulle till Stadsfullmäktiges och Drätselkammarens utgiftsstat reservationsvis och i avvaktan på vidare beslut överföras ett tidigare i Byggnadsnämndens stat beräknat arvode till ett ingenjörsbiträde å byggnadschefskontoret.

Byggnadsnämnden.

Beträffande Byggnadsnämndens utgiftsstat godkändes densamma med de av Drätselkammaren förslagna ändringarne, innebärande bland annat att i fråga om upprätthållande av stadsarkitektgöromålen dels med tillämpning av den av Stadsfullmäktige den 30 augusti 1934 beslutade omorganisationen av stadsarkitektbefattningen finge anstå tills vidare, dock högst intill utgången av år 1935, dels, så länge den nuvarande stadsarkitekten kvarstode, till honom skulle utgå samma arvode som för närvarande utginge, dels ock erforderligt biträde åt stadsarkitekten för granskning av byggnadskonstruktioner och för verkställande av besiktningar skulle under samma tid utan särskild gottgörelse lämnas av byggnadschefskontoret.

Sociala ändamål.

Jämlikt nämndens över Sundinska donationsfonden av Drätselkammaren tillstyrkta förslag anvisade Stadsfullmäktige för år 1935 till *arbetsstugans verksamhet* 4,000 kronor, till *Västerås barnhem* 1,000 kronor och till *Västerås natthärbärge* 300 kronor att utgå av Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel.

Beträffandet det av Drätselkammaren tillstyrkta anslaget å 2,000 kronor till *Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet* yrkade Herrar Engdahl och Sund att anslaget måtte i enlighet med förbundets framställning höjas till 2,500 kronor. Genom begärd och anställd omröstning fettade Stadsfullmäktige sitt beslut härutinnan med 29 nej, emot 15 ja, avgivna för Drätselkammarens förslag, enligt det av Herrar Engdahl och Sund framställda yrkandet.

Härefter beviljades utan omröstning enligt Drätselkammarens tillstyrkan för år 1935 till främjande av nedan angivna institutioners verksamhet av uttaxerade medel följande anslagsbelopp:

Västerås Barnkrubbas understödsförening	Kr.	3,500:—
Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt	„	2,400:—
Barnhemmet Sparvboet	„	600:—
Föreningen Vita Bandet till hyra för dess i en stadens fastighet upplåtna butikslägenhet, under villkor, att föreningen överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet	„	800:—

Frälsningsarméns slumstation i Västerås .... Kr 800:—
Frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas .... „ 2,300:—
Till sjukkasseverksamheten att utgå till Västerås erkända sjukkassa, ASEA-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande avdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa såsom bidrag till förvaltnings- och dylika kostnader, motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, förslagsvis .... „ 13,000:—
Arosgården .... „ 3,000:—
Stadens Nykterhetsnämnd: övervakare .... 750:—
alkoholistvård ...... 450:—
tryck .... 50:— „ 1,250:—
Västerås Skollovskolonier .... „ 11,000:—
Västerås Gymnastikförening .... „ 1,000:—
Västmanlands läns fornminnesförening .... „ 3,000:—

Taxeringsnämnderna.

I Överensstämmelse med Drätselkammarens hemställan beslöts, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå med 1 krona 40 öre pr sammanträdestimma, dock högst 10 kronor pr sammanträdesdag.

I övrigt bifölls Drätselkammarens förslag beträffande de anslag, som skulle utgå till taxeringsnämnderna.

Diverse utgifter.

Anvisades enligt Arbetslöshetskommitténs hemställan och Drätselkammarens tillstyrkan av uttaxerade medel ett anslag å 65,000 kronor till kommitténs verksamhet under år 1935, frånsett kostnaden för statskommunala reservarbeten.

Godkändes Drätselkammarens förslag, att av uttaxerade medel skulle jämväl för år 1935 anslås 10,000 kronor till fortsatt avskrivning med motsvarande belopp av stadskassans fordran hos Västerås Masugnsaktiebolag.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 sistlidne september för bestridande av kostnaderna för utförande av en spång över Svartån strax norr om Ullspinneriet av tillgängliga medel ställt till Västmanlands fornminnesförenings förfogande intill 4,700 kronor, beslöto Stadsfullmäktige nu enligt Drätselkammarens därom i budgetbetänkandet framställt förslag, att detta anslag skulle gäldas genom uttaxering i 1935 års budget.

Inkomsterna:

Räntor och aktier.

Beslöto Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens förslag att icke i budgeten upptaga någon ränteinkomst från järnvägsmedelsfonden.

Godkändes inkomstberäkningarne för fattigvårdens stat enligt Drätselkammarens ändringsförslag. *Fattigvården.*

Jämväl för Barnvårdsnämndens del skulle inkomsterna upptagas enligt Drätselkammarens från Barnavårdsnämndens förslag avvikande beräkning. *Barnavården.*

Med iakttagande av i Drätselkammarens förslag angivna ändring och tillägg godkändes förslaget till inkomststat för folkskolan. *Folkskolan.*

Inkomststaten för stadens parker och planteringar fastställdes enligt Drätselkammarens ändringsförslag. *Planteringarne.*

Godkändes inkomsterna för djuphamnen med de av Drätselkammaren föreslagna tilläggen i Hamnstyrelsens förslag. *Djuphamnen.*

Hundskatten för år 1935 bestämdes oförändrad till 25 kronor pr hund. *Skatterna.*

Den kommunala progressivskattens och nöjesskattens inkomstbelopp skulle beräknas enligt Drätselkammarens förslag.

Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning att för bestridande av stadens utgifter år 1935 skulle uttaxeras för år 1934 sju kronor 82 öre pr skattekrona.

Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet.

De beslutade förändringarne i förslaget skulle utjämnas genom motsvarande jämkningar i förslagsanslagets belopp.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 20 december 1934.

ALB. LUNDKVIST.

Erik Falk. *E. Edv. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 20 december 1934; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1934. Den 25 Januari. I.

N:o 1.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1932.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed avgiva berättelse för år 1932 och i sådant avseende anföra följande.

Nykterhetsnämnden har under år 1932 bestått av följande personer:

Ledamöter:

Fattigvårdssysslomannen A. Norén, ordförande,
Sjukvårdaren J. O. Wass, vice ordförande,
2:dre Stadsläkaren C. Idar,
Överkonstapeln C. V. Karlsson,
Lindaren Gunnar Jakobsson,
Kontoristen C. G. R. Sjöberg,
Fru Blanche Daun,
Redaktionssekreteraren Henry Karlsson, och

Suppleanter:

Poliskonstapeln Josef Marthon,
Fru Anna Lundell,
Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson,
Fältläkaren Gunnar Wingren.

Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson har under år 1932 varit förordnad till nämndens tillsyningsman.

Under år 1932 har nämnden avhållit 10 sammanträden.

Följande utlåtanden hava avgivits:

Tillstånd att utskänka pilsnerdricka	16
Tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka	3
Försäljning av skattefri sprit	2
Utredning angående ungdomsfylleriet	1
Utskänkning av alkoholfria drycker	2
Ordningsstadgan för Västerås stad	1
Nykterhetsintyg för körkort	224

N:o 1. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1932.*

Statistik över personer, behandlade enligt alkoholistlagen.

a)	Från år 1931 till år 1932 kvarstående under övervakning varande personer	15
b)	Nytillkomna	18
		33
a)	De från 1931 kvarstående fördelas på följande sätt:	
	Häktad	1
	Av olika anledningar avförda	3
	Återförda till ett nyktert levnadssätt	10
	Kvarstående till 1933	1
		15
b)	De nytillkomna fördelas på följande sätt:	
	Återförda till ett nyktert levnadssätt	12
	Kvarstående till 1933	6
		18

Sammanställning av ovanstående statistik för år 1932.

Återförda till ett nyktert levnadssätt	22
Häktad	1
Från övervakning avförda	3
Kvarstående till år 1933 under övervakning	7
	33

Resultatet av nämndens övervakande verksamhet har i stort sett varit tillfredsställande. Nämndens tillsyningsman har i övervakande syfte under år 1932 företagit 903 undersökningar rörande de personer, som stått under nämndens övervakning.

Mot det allmänna nykterhetstillståndet har under året ingen större anmärkning varit att göra, även om här nedan angivna statistik utvisar en ökning av antalet fylleriförseelser.

År 1932 dömdes endast två personer för olovlig införsel av spritdrycker.

Fylleriförseelser m. m.

	1929	1930	1931	1932
Fylleriförseelser	262	271	258	309
Därav bötfällda	259	248	240	276
Av dessa innehades motbok av	26	31	30	36
Som berusningsmedel har angivits:				
Spritdrycker	176	160	199	176
Därav inköpt å systembolaget	7	6	6	21
Besök å restaurant				76
Hembränt brännvin	11	12	5	75
Denaturerad sprit enbart eller i förening med klass II	14	19	10	
Summa	208	197	220	348

Antal motböcker	13,514	14,131	14,695	14,923
Konsumtion per motbok och år, liter ..	1,98	1,95	1,94	1,83

N:o 1. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1932.*

Här ovan intagna uppgifter om berusningsmedel såsom orsak till fylleriförseelse äro vederbörande fylleristers egna.

Sanningsenligheten av uppgifterna ställes av nykterhetsnämnden starkt ifråga, och har Nykterhetsnämnden den bestämda uppfattningen, att såväl hembränt brännvin som smuggelsprit spelat betydligt större roll vid fylleriförseelserna än som här ovan framkommit.

Västerås den 19 december 1933.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL NORÉN.

/*Eric Plantin.*

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. konvertering av 1924 års obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 1 oktober 1934 inträder för Västerås stad rätt att konvertera det 30-åriga obligationslån å ursprungligen 1,000,000 kronor och löpande med 5 % ränta, som staden under år 1924 efter Kungl. Maj:ts den 13 juni samma år meddelade tillstånd upplagt. Utelöpande obligationer skola i så fall uppsägas senast den 1 april innevarande år. Efter frånräknande av 1934 års amortering enligt fastställd plan återstår efter den 1 nästlidne oktober av lånet oguldet ett belopp av 812,000 kronor.

Med hänsyn till rådande ränteläge, som öppnar möjlighet för staden att få den oguldna delen av lånet utbytt mot ett nytt sådant för lånets återstående löpetid av 20 år mot avsevärt lägre ränta än den nuvarande, har drätselkammaren ansett lämpligt, att denna utväg begagnas så snart som möjligt, även om staden skulle nödgas att för utnyttjande av ränteläget upptaga det nya lånet något tidigare än den 1 oktober och därigenom åsamkas någon mindre ränteförlust för en kortare tid.

Som emellertid Stadsfullmäktiges beslut och Kungl. Maj:ts tillstånd rörande 1924 års lån endast avsett ett obligationslån, men den numera alltmer vanliga formen av reverslån kan erbjuda större fördelar vid ersättningslånets uppläggande, förutsätter ett begagnande vid konverteringen av sistberörda låneform, särskilt beslut av Stadsfullmäktige och tillstånd av Kungl. Maj:t.

Drätselkammaren får med stöd av det anförda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 2. Ang. konvertering av 1924 års obligationslån.

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om rätt för staden att upplägga ett obligations- eller reverslån å 812,000 kronor att återbetalas inom 20 år från den 1 oktober 1934, att användas för inlösen av efter 1934 års amortering återstående ogulden del av stadens obligationslån av år 1924 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla övriga erforderliga åtgärder för det nya lånets upptagande.

Västerås den 14 december 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillstånd till försäljning av viss donationsjord.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänsyn till önskvärdheten av, att staden bibehålles vid möjligheten att leda byggnadsverksamheten å stadens utomplansområden i önskvärd riktning och att så bäst sker genom upplåtelse på billiga villkor av i stadens ägo befintlig mark samt vad angår östra utmarken hinder härför föreligger genom områdets karaktär av donationsjord, har drätselkammaren ansett detta hinder böra undanröjas genom att Kungl. Maj:t medgiver rätt för staden att göra upplåtelser å området, och får drätselkammaren därför med överlämnande av karta angivande de delar av området, som lämpa sig för bebyggelse anhålla, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att utverka nådigt tillstånd för staden att få med äganderätt upplåta tomter å de å kartan angivna och eventuellt andra för bebyggelse lämpliga områden av den s. k. östra utmarken.

Västerås den 14 december 1933.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillhandahållande av ytterligare reservpolis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren anmodats yttra sig i anledning av polisnämndens bifogade framställning angående tillhandahållande av ytterligare reservpolis, får drätselkammaren tillstyrka ifrågavarande framställning samt tillika föreslå, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel under år 1934 förskottera för ändamålet erforderliga kostnader.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna ett förslag från polischefen av innehåll, att Stadsfullmäktige ville besluta tillhandahålla utöver lagstadgat antal reservpolismän — ytterligare tre reservpolismän och lämna dessa skälig ersättning.

Med hänsyn till polischefens synnerligen utförliga motivering av förslaget anser sig polisnämnden ytterligare endast behöva betona att genom realiserandet av polischefens förslag uppkommer en även från stadens sida sett värdefull reserv ur säkerhetssynpunkt, som icke blott är kostnadsfri utan medför ekonomisk fördel.

Polisnämnden hemställer alltså i likhet med polischefen, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga polischefen

att, när förutsättningar därför föreligga, träffa avtal *dels* med Konungens befallningshavande i Västmanlands län om skyldighet för staden att mot erhållande av fastställt statsbidrag tillhandahålla — utöver lagstadgat antal reservpolismän — ytterligare högst tre reservpolismän,

dels ock med pensionerade polismän om skyldighet för dem att mot en ersättning av 300 kronor för år och därutöver 9 kronor

N:o 4.
Ang. tillhandahållande av ytterligare reservpolis.

för tjänstgöringsdag stå till stadens förfogande för att vid utkallande av reservpolismän tjänstgöra som ersättare för dessa inom staden.

Västerås den 4 januari 1934.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

/*Eric Plantin.*

Till Polisnämnden i Västerås.

Enligt gällande föreskrifter är Västerås stad skyldig att tillhandahålla tre s. k. reservpolismän, vilka vid behov skola användas för upprätthållande av ordning utom staden. Denna skyldighet innebär endast, att staden då så erfordras skall ställa tre av de i staden tjänstgörande polismännen till statsmakternas förfogande för tjänstgöring utom stadens område. Till staden utgår härför årlig ersättning av statsmedel för varje reservpolisman med en sjättedel av de sammanlagda löneförmåner, som årligen tillkomma i staden anställd polisman med lägsta lön, eller för närvarande med 540 kronor för envar av de tre reservpolismännen och denna ersättning utgår oavsett om reservpolismännen tagits i anspråk eller ej.

Den omorganisation av landets polisväsende, som beslöts 1932 och som bland annat innebar inrättande av särskilda statspolisavdelningar för upprätthållande av ordning vid inträffande oroligheter, medförde icke någon ändring i fråga om skyldighet för vissa städer att tillhandahålla reservpolismän. Under förarbetena till omorganisationen ifrågasattes emellertid att utöka reservpolisinstitutionen. Någon direkt utökning genomfördes dock icke, men vissa föreskrifter fastställdes i syfte att uppmuntra städerna att frivilligt öka antalet av de reservpolismän, som de voro pliktiga att tillhandahålla. Sålunda infördes i 15 § 4 mom. i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket en bestämmelse, att, om stad, som skall tillhandahålla reservpolismän, åtagit sig att för viss tid tillhandahålla ytterligare reservpolismän, statsbidrag skulle utgå för envar av dessa med en sjättedel av ovan angivna löneförmåner. Detta statsbidrag utgår dock endast om staden visar, att lämpliga och tjänstbara personer, vilka tidigare innehaft befattningar såsom ordinarie polismän i stad och vilkas ålder med högst fem år överstiger den för stadens polismän i motsvarande tjänstegrad gällande pensionsåldern, enligt överenskommelse med staden stå till förfogande för att vid utkallande av reservpolismän tjänstgöra som ersättare för dessa inom staden. Statsbidrag för reservpolismän får dock utgå högst för dubbla det antal, som staden är skyldig att tillhandahålla. Då stad tillhandahåller reservpolismän, bestrider statsverket för den tid, som reservpolismännen tjänstgöra utom staden, kostnader för deras avlöning enligt förut angivna grunder

N:o 4.
Ang. tillhandahållande av ytterligare reservpolis.

ävensom alla särskilda kostnader. Avtal om åtagande att tillhandahålla reservpolismän utöver lagstadgat antal skall träffas med vederbörande länsstyrelse.

Uti de förarbeten, som ligga till grund för ovan angivna bestämmelser, förutsättes, att de pensionerade polismän, som åtaga sig att vid utkallande av reservpolismän tjänstgöra som ersättare för dessa, skola av staden erhålla gottgörelse för skyldigheten att på nytt sätt stå till förfogande. Då en dylik skyldighet medför en viss inskränkning i vederbörandes rörelsefrihet, är det också naturligt, att ersättning därför utgår. Såsom skälig ersättning härför hava de sakkunniga, som utarbetat förslaget till ändringar i polislagen, beräknat ett arvode av 200 à 300 kronor per år. Särskild ersättning bör därjämte utgå för den tid, då sådan ersättningspolis nödgas inträda i tjänstgöring, och torde ett belopp av 9 kronor för dag därför vara skäligt.

De författningsbestämmelser, för vilka här ovan redogjorts, medföra för Västerås stads vidkommande, att staden genom att åtaga sig att tillhandahålla sammanlagt sex reservpolismän blir berättigad att erhålla statsbidrag med dubbla det belopp, som för närvarande utgår eller med 3,240 kronor i stället för nu 1,620 kronor. Förutsättningen för utbetalande av detta högre statsbidrag är endast att staden visar, att den träffat avtal med tre pensionerade polismän, som äro tjänstbara och ej överskridit pensionsåldern med mera än fem år, om skyldighet för dem att vid behov rycka in som ersättare för utkallade reservpolismän. Frågan om lämpligheten för staden att åtaga sig skyldighet att tillhandahålla reservpolismän utöver det lagstadgade antalet har tidigare icke varit aktuell, då några fullt tjänstbara pensionerade polismän hittills icke funnits. Under år 1934 avgå emellertid tre polismän, vilka samtliga äro fullt tjänstbara och icke torde vara obenägna att ikläda sig skyldighet att rycka in som ersättare vid behov, varför staden nu torde få taga ställning till spörsmålet.

Enligt mitt förmenande är det önskvärt, att staden åtager sig skyldighet att tillhandahålla reservpolismän utöver föreskrivet antal, när laga förutsättningar därför föreligga. Förutom främst det förhållandet, att härigenom ett av statsmakterna uttalat önskemål tillgodoses, talar för lämpligheten av ett dylikt åtagande att staden beredes en, visserligen ej alltför stor, ekonomisk fördel samt att polismännen, vilka i regel hava tämligen låg pensionsålder kunna erhålla någon förhöjning av pensionen under de närmaste åren efter avskedstagandet. Arvode till ersättningspolismän synes mig böra utgå med 300 kronor för år och därutöver 9 kronor för tjänstgöringsdag. Då polischefen torde vara närmast att bedöma, när laga förutsättningar för ingående av ifrågavarande avtal föreligga, synes det mig lämpligt, att det uppdrages åt polischefen att uti förevarande fall handla å stadens vägnar.

På grund av vad sålunda anförts får jag anhålla, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige måtte bemyndiga polischefen att, när förutsättningar därför föreligga, träffa avtal *dels* med Konungens befallningshavande i Västmanlands län om

N:o 4.
Ang. tillhandahållande av ytterligare reservpolis.

skyldighet för staden att mot erhållande av fastställt statsbidrag tillhandahålla — utöver lagstadgat antal reservpolismän — ytterligare högst tre reservpolismän, *dels och* med pensionerade polismän om skyldighet för dem att mot en ersättning av 300 kronor för år och därutöver 9 kronor för tjänstgöringsdag stå till stadens förfogande för att vid utkallande av reservpolismän tjänstgöra som ersättare för dessa inom staden.

Västerås rådhus den 27 december 1933.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. godkännande av viss regleringsplan för del av Jakobsbergsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har lämnats tillfälle granska ett av stadsplanekommittén efter samarbete med byggnadsnämnden i staden upprättat förslag till gatuplan för den del av Jakobsbergsområdet utanför stadsplanegränsen, som är beläget söder om Götgatan och öster om Drottninggatan, och får såsom yttrande i ärendet och med vikt fäst vid det förhållande, att ett godkännande av förslaget öppnar betydande arbetsmöjligheter även för arbetslösa, tillstyrka vad stadsplanekommittén och byggnadsnämnden i ärendet hemställt.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsplanekommittén har till byggnadsnämnden för yttrande överlämnat ett å karta upprättat förslag till gatuplan — att godkännas av stadsfull-

N:o 5.
Ang. godkännande av viss regleringsplan för del av Jakobsbergsområdet.

mäktige såsom förutsättning för framdragning av ledningar — för den del av byggnadsområdet Jakobsberg, som begränsas av Götgatan, Drottninggatan, Hammarbygatan och stadsplanegränsen, och får byggnadsnämnden, som på ett tidigt utredningsskede av stadsplanekommittén beretts tillfälle taga del av olika alternativa förslag och härvid framfört vissa önskemål vid det förhållande, att nu föreliggande regleringsförslag beaktar dessa önskemål och under hänvisning i övrigt till stadsplanekommitténs förslaget åtföljande motivering, hemställa, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet i överensstämmelse med stadsplanekommitténs hemställan samt för den verkställighetsåtgärd, som därav kan föranledas, överlämna beslutet till byggnadsnämnden.

Västerås den 3 januari 1934.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den aktuella frågan om utdragning av stadens allmänna ledningar till byggnadsområdet Jakobsberg har föranlett stadsplanekommittén att vid beredning av frågan om revision och utsträckning av gällande stadsplan utbryta och särskilt behandla fråga om planläggning av Jakobsbergsområdet såsom förutsättning för ledningsutsträckningen och framlägger nu härutinnan förslag.

Detta avser det område av Jakobsberg, som begränsas av Götgatan, Drottninggatan, Hammarbygatan och Stadsplanegränsen. Att stadsplanekommittén med förslaget icke nu åsyftar en utvidgning av stadsplanen har sin förklaring däruti, att förslagets antagande och genomförande i sådan ordning på grund av formella föreskrifter och förslagets fastställelse i underställningsväg skulle draga så lång tid att lösandet av ledningsfrågan bleve uppskjuten till en obestämd framtid. Ett stöd för stadsplanekommitténs uppläggning av planfrågan finner stadsplanekommittén i övrigt däruti, att stadsfullmäktige vid behandling den 26 maj 1933 av frågan om sättet för erläggande av anslutningsavgiften å Jakobsbergsområdet godkänt vissa villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar och därunder bland annat, att förutsättning för sådan vore indelning till trafikleder av det område, som skulle förses med ledningar enligt av stadens vederbörande myndigheter och stadsfullmäktig godkänd plan. Det är alltså icke enligt stadsfullmäktiges eget beslut förutsatt en stadsplaneläggning, utan allenast en gaturegleringsplan.

Farhågan för, att förslaget, sådant det föreligger, skulle vid en stadsplaneläggning bliva i väsentliga stycken rubbat, hyser icke stadsplanekommittén, då det kan antagas vara uteslutet, att redan befintliga huvudtrafik-

N:o 5.
Ang. godkännande av viss regleringsplan för del av Jakobsbergsområdet

leder inom området vid en stadsplaneläggning komme att få ändrat läge eller helt utgå. I detta sammanhang anser sig stadsplanekommittén böra omnämna att utredning av den vidlyftiga frågan om vidgad stadsplan även avseende Jakobsbergsområdet kommer att i vanlig ordning fortgå.

För att återgå till nu föreliggande gatuplansförslag är det som förut antytts utarbetat med bibehållande av nuvarande befintliga trafikleder, men vidgade: Drottninggatan och Götgatan från 8 till 12 meter, Hammarbygatan från 10 till 12 meter, Åsgatan från 6 till 10 meter, den s. k. Jungfrustigen från 3 till 10 meter och Jakobsbergsgatan i sträckningen närmast intill stadsplanegränsen från 8 till 20 meter. Vidare upptar förslaget en kvartersgata omedelbart utanför stadsplanegränsen med förbindelse till Jakobsbergsgatan i norr och till Västmannagatan i Västermalmsgatans sträckning i söder, en sistnämnda förbindelse, som redan finnes, ehuru med mindre bredd, samt ett för bebyggelse spärrat och för kvartersgata reserverat område inom kvarteret intill den vidgade Jungfrustigen mellan Drottninggatan och Åsgatan.

De bärande grundtankarne vid förslagets utarbetande ha i övrigt varit, att så litet som möjligt rubba på äganderättsförhållandena och fastighetsindelningen, i vilket avseende och i avseende å kostnaderna för dess genomförande, det väsentligt skiljer sig från ett av stadsingeniören Gösta Smitt uppgjort och som Alt. B. betecknat förslag. Vad detta senare angår har trafiktekniskt sett en måhända bättre anknytning för en trafikled ersättande Jungfrustigen och delvis i denna sträckning till Kristinagatan ernåtts, men det på bekostnad av så stora värden i sträckningen mellan Åsgatan och Jakobsbergsgatan, där trafikleden genomskär flera bebyggda tomter, att stadsplanekommittén ansett detta förslag icke kunna godtagas. Stadsplanekommittén förmenar, att med de stora gatuutrymmen i Jungfrustigens mynning vid Jakobsbergsgatan, som kommitténs förslag upptager, trafikbehovet bör vara tillgodosett för en avsevärd framtid i betraktande av att här icke är fråga om en genomgångstrafik utan allenast den lokala trafiken från delar av Jakobsbergsområdet och in emot stadens centralare delar.

Stadsplanekommittén har i ärendet ej vidare att anföra till denna motivering för förslaget, än att en senare åtgärd ankommande på byggnadsnämndens prövning torde vara att få förslaget genom beslut av magistraten legaliserat såsom styckningsplan, och får förty, med överlämnande av handlingarna i ärendet, hemställa, att stadsfullmäktige ville för sin del förklara sig godkänna förslaget såsom gatu- och ledningsplan för förenämnda utom stadsplanen belägna del av Jakobsbergsområdet.

Västerås den 13 januari 1934.

För Stadsplanekommittén:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsersättning åt en arbetsförman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Förmannen i stadens arbeten J. V. Råberg har anhållit om drätselkammarens medverkan för erhållande av pension eller understöd från och med den 20 innevarande månad, då Råberg ämnar avgå från befattnigen.

I yttrande över framställningen har Lönenämnden vid det förhållande att Råberg vid uppnådd pensionsålder den 21 juli 1932 allenast innehade 13 tjänsteår och rätt till pension förutsätter minst 15 tjänsteår vid sådan tidpunkt förklarat sig förhindrad fatta beslut om Råbergs pensionering enligt gällande reglemente för pensionering för stadens befattningshavare.

I anledning härav får drätselkammaren underställa stadsfullmäktige frågans avgörande och därvid anföra följande.

Råbergs tjänstgöring kan väl vitsordas. Med hänsyn härtill och till att han vid avgången ur tjänst innehar en tjänstetid av 15 år, som eljest skulle berättiga honom till pension, anser drätselkammaren staden icke kunna undandraga sig att lämna bidrag till Råbergs framtida försörjning i form av pensionsersättning. Ett beslut härom kan icke få vare sig principiell eller ekonomisk räckvidd, då för närvarande drätselkammaren veterligen någon anställning, som i pensionsavseende är likartat detta fall icke finnes. Understödet synes lämpligen böra ungefärligen motsvara vad som i befattningen som förman skulle utgöra avkortad pension vid 15 tjänsteår eller 1,400 kronor.

Drätselkammaren föreslår alltså, att stadsfullmäktige ville på det sätt bifalla förman Råbergs framställning, att stadsfullmäktige måtte förklara honom berättigad att efter avgången ur tjänst, som skulle ske den 20 innevarande månad från och med den 1 nästkommande februari uppbära en årlig pensionsersättning å 1,400 kronor, att utgå av uttaxerade medel.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan drätselkammaren enligt utdrag av dess protokoll för den 16 november 1933 till lönenämnden för utlåtande överlämnat en framställning av Förmannen J. V. Råberg att få avgå ur tjänst den 20 innevarande månad

N:o 6. *Ang. pensionersättning åt en arbetsförman.*

och därefter åtnjuta pension, får lönenämnden härmed såsom yttrande och, enär Råberg vid inträdd pensionsålder den 21 juli 1932 allenast innehade 13 tjänsteår i fulla år räknat och enligt gällande reglemente för pensionering av stadens befattningshavare för rätt till pension erfordras minst 15 tjänsteår, förklara sig förhindrad fatta beslut om pensionering av Råberg enligt detta reglemente.

Västerås den 9 januari 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad, född den 21 juli 1867, började min anställning såsom förman i Västerås stads arbeten den 20/1 1919. Då jag den 21/7 1932 fyllde 65 år hade jag tjänstgjort 13 år och 6 månader och var således, enligt pensionsreglementet, ej berättigad till pension. Enär jag den 20/1 1934 tjänstgjort 15 år, får jag meddela att jag är villig sluta min anställning vid denna tidpunkt om Drätselkammaren godhetsfullt ville utverka att jag tilldelas pension, beräknat efter 15 tjänsteår, eller ett årligt understöd motsvarande det belopp som pensionen skulle utgöra.

Högaktningsfullt

Johan Vilhelm Råberg.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. pension åt f. d. föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnats en till lönenämnden från hälsovårdsnämnden avlåten framställning angående pensionering av föreståndaren för härvarande köttbesiktningsbyrå veterinären Martin Jonsson samt lönenämndens med anledning därav till stadsfullmäktige avgivna förslag.

N:o 7.
Ang. pension åt f. föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

I likhet med lönenämnden anser drätselkammaren att veterinären Martin Jonssons statliga tjänstgöring icke bör medföra pensionsrätt för honom. Vad däremot angår veterinär Jonssons tjänstgöring efter uppnådd pensionsålder synes en avvikelse från bestämmelsen, att sådan tjänstgöring icke medför pensionsrätt kunna motiveras med, att tjänstgöringen berott på beslut av statlig och ej kommunal myndighet samt att utgiften för pensioneringen icke drabbar stadskassan. Med tjänsteår från och med 1907 till och med 1932 skulle veterinär Jonsson enligt drätselkammarens åsikt vara berättigad till avkortad pension efter en tjänstetid av 26 år med 26/30 delar av full pension, som i befattningen är 5,145 kronor, eller utjämnat till ett med 3 delbart belopp 4,461 kronor.

Drätselkammaren får alltså med överlämnande av handlingarne i ärendet för egen del hemställa att stadsfullmäktige ville besluta förklara veterinär Jonsson från avgången ur tjänst den 1 november 1933 berättigad uppbära en årlig avkortad pension å 4,461 kronor, att utgå av inkomsterna vid köttbesiktningsbyrån.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan veterinären Martin Jonsson efter beslut av Kungl. Medicinalstyrelsen från den 1 innevarande månad avgått från tjänsten som föreståndare vid stadens köttbesiktningsbyrå, har hälsovårdsnämnden i skrivelse den 18 nästlidne oktober anmält herr Jonsson till erhållande av pension och i avseende härå på i skrivelsen närmare utvecklade skäl hemställt, att full pension måtte åt honom utverkas.

I ärendet får lönenämnden nu anföra följande.

Tjänsten är beträffande lönevillkor och rätt till pension underkastad bestämmelserna för tillämpning av för stadens befattningshavare gällande löne- och pensionsstat. Pensionen uträknad efter anställningstid och med tillämpning av för pensionsstaten antagna bestämmelser skulle såsom i hälsovårdsnämndens skrivelse angives utgå årligen med 23/30 av full pension eller med 3,945 kronor.

Enligt hälsovårdsnämndens förslag skulle herr Jonsson såsom tjänstetid berättigande till pension få räkna sig till godo dels anställning i statens tjänst dels ock den tid, han efter uppnådd pensionsålder med medgivande av statlig myndighet fått kvarstå i tjänst.

Att göra pensionering av en befattning å stadens pensionsstat beroende på tjänstgöring hos annan arbetsgivare och på statlig bestämmanderätt vid befattningens tillsättande och avgång ur tjänst är främmande för bestäm-

N:o 7.
Ang. pension åt f. föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

melserna för tillämpning av denna pensionsstat. I detta sammanhang kan erinras därom, att åtminstone en annan befattning, nämligen beställningen som borgmästare i staden, intager samma särställning utan att i avseende å pensioneringen ställas utom tillämpningen av pensionsreglementet.

Vad angår rätten att kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder är sådan i allmänhet medgiven en stadens befattningshavare, och är rörande denna tjänstetids förhållande till pensionering uttryckligen frånsagt att med sådan tjänstetid icke är förenad någon pensionsrätt. Att annan myndighet än kommunal lämnat medgivande till sådan förlängd tjänstetid bör därför rättvisligen ej medföra bättre ställning vid en pensionering än där medgivandet tillkommit i regelmässig ordning.

Med hänsyn härtill finner sig lönenämnden förhindrad att för veterinär Jonsson tillstyrka högre pension, än som skulle tillkomma honom enligt bestämmelserna i gällande reglemente för pensionering av stadens befattningshavare och får förty därför för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta förklara framställningen i vad den avser beviljande av högre pension åt veterinären Jonsson än den, vartill han är berättigad enligt gällande pensionsstat, icke föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 14 november 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Föreståndaren för köttbesiktningsbyrån i Västerås veterinären Martin Jonsson har enligt beslut av Kungl. Medicinalstyrelsen avgått från sin tjänst som föreståndare för byrån den 1 oktober innevarande år samt därefter erhållit förordnande av Medicinalstyrelsen att uppehålla tjänsten till den 1 november innevarande år.

Veterinären Jonsson är född den 13 september 1865 samt räknar tjänsteår såsom föreståndare för byrån från och med 1907.

Befattningen som föreståndare för köttbesiktningsbyrån är upptagen i lönestatens 35:te lönegrupp med en slutlön av 5,913 kronor, vartill kommer ett provisoriskt extra arvode å 2,000 kronor. Full pension utgår efter 30 tjänste- och 65 levnadsår med 5,145 kronor.

Skulle stadens pensionsreglementes bestämmelser utan vidare tillämpas på veterinären Jonsson skulle han, som från år 1907 räknar tjänsteår, och som den 13 september 1930 uppnådde 65 års ålder, endast äga rätt uppbära 23/30 av full pension.

Emellertid anser hälsovårdsnämnden, att en hel del omständigheter föreligga, som böra så inverka i det hänseendet, att högre pension må kunna fastställas för veterinären Martin Jonsson.

N:o 7.
Ang. pension åt f. föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

Pensionen till veterinären Jonsson utgår nämligen icke ur stadskassan utan bestrides på köttbesiktningsbyråns stat. Köttbesiktningsbyrån bildar en så att säga stat till staten, i det byråns inkomster och utgifter icke ingå i den allmänna stadskassan. Överskott får sålunda icke tillföras stadskassan, och underskott skall icke heller gäldas av densamma utan regleras byråns inkomster genom de av Kungl. Maj:t fastställda köttbesiktningstaxorna.

Föreståndaren för köttbesiktningsbyrån utses av Kungl. Medicinalstyrelsen efter förslag av hälsovårdsnämnden, och avgår efter beslut av Medicinalstyrelsen. Veterinären Jonssons kvarstående i tjänst efter 65 års ålder är sålunda icke en följd av ett medgivande från hälsovårdsnämndens sida utan har sin grund i tillåtelse av Medicinalstyrelsen. Veterinären Jonsson har, som ovan angivits nu avgått vid nyss uppnådda 68 års ålder. Då veterinären Jonsson sålunda kvarstått i sin tjänst efter 65 års ålder på grund av statlig myndighets tidigare beslut, anser hälsovårdsnämnden, att veterinären Jonsson på denna grund bör äga rätt till tjänsteårsberäkning för pension för ytterligare de tre åren 1930, 1931 och 1932, eller sammanlagt 26 tjänsteår. Då härtill kommer att pensionen för föreståndaren för köttbesiktningsbyrån, som redan nämnts, skall utgå av medel, som icke tillhöra stadskassan utan som, genom vederbörliga köttbesiktningstaxor ligga under statlig myndighets kontroll, anser hälsovårdsnämnden, att man i detta fall kan härleda tjänsteårsberäkningen även till annan inom samma verksamhetsområde utövad tjänst inom den statliga förvaltningen. Alldenstund i sist berörda hänseende veterinären Jonsson innehaft förordnande som t. f. länsveterinär i Västmanlands län under 8 år före tillträdet år 1907 av föreståndarebefattningen för köttbesiktningsbyrån och ägde rätt att för statlig pension tillgodoräkna sig dessa 8 år, bör enligt hälsovårdsnämndens åsikt veterinären Jonsson åtminstone så länge pensionen utgår av köttbesiktningsbyråns medel, kunna tillförsäkras full pension med 5,145 kronor, detta så mycket mer som han eljes skulle komma i sämre ställning i pensionshänseende genom övergången från statlig till kommunal tjänst.

Skulle köttbesiktningsbyrån av en eller annan orsak komma att indragas, och veterinären Jonssons pension alltså komme att utgå av stadskassan, anser hälsovårdsnämnden, att den då helt naturligt skall nedsättas till 23/30 av full pension.

Under åberopande av det anförda får alltså hälsovårdsnämnden hemställa, att Lönenämnden ville utverka full pension åt veterinären Jonsson att utgå från och med den 1 november 1933 under ovan angivna förutsättning.

Västerås den 18 oktober 1933.

För Hälsovårdsnämnden:

CARL THUNSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av fastigheten Valsborg n:r 6.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav, att staden erbjudits inköpa fastigheten stadsägan N:o 1598 eller enligt äldre beteckning N:o 6 Valsborg för en köpeskilling av 21,500 kronor, får drätselkammaren nu underställa denna fråga stadsfullmäktige för avgörande och därvid anföra följande.

Den väg, som under senaste år anlagts i fortsättning av den s. k. Kristiansborgsallén och fram till Kopparbergsvägen blir såsom infart till och utfart från staden av antagligen rätt stor betydelse. För närvarande ansluter sig Kristiansborgsallén till Norra Ringvägen invid den till inköp föreslagna fastigheten på ett ur trafiksynpunkt sett mindre tilltalande sätt, i det att trafiken ledes ut i östlig riktning i Norra Ringvägen. Den olägenhet, som är förknippad med, att trafiken väster ut i samma trafikled och in emot stadens centrum genom Tessingatan därigenom försvåras, kan undanrödjas genom att vidga mynningen av Kristiansborgsallén trattformigt mot Norra Ringvägen.

Då åsikterna angående omfattningen av denna reglering gått i sär — förespråkare ha funnits för ett förslag, att Kristiansborgsallén skulle framdragas rakt mot Tegnérgatan över såväl den fastighet, som nu är ifråga, som över fastigheten Valsborg N:o 5 — har drätselkammaren i ärendet inhämtat stadsplanekommitténs mening.

Nu har stadsplanekommittén efter en på platsen företagen undersökning bland tre föreliggande å karta angivna alternativa förslag, visserligen icke utan meningsskiljaktighet, anslutit sig till ett såsom alternativ II betecknat, enligt vilket Kristiansborgsalléns mynning mot Ringvägen skulle vidgas genom en avfasning av Valsborg N:o 6, motsvarande ungefär dess halva areal och denna dels utläggning till gata.

Stadsplanekommitténs ordförande Borgmästaren Thorwald Bergquist samt Drätseldirektören Theofil Öberg ha ansett regleringen kunna genomföras utan att påkalla något inköp av fastigheten och utan större intrång på densamma — allenast genom en mindre avfasning och i samband därmed genom att borttaga och utlägga till gata ett utskjutande parti av å andra sidan allén belägna tomten N:o 9 i kvarteret Erland.

Huruledes än denna reglering slutligen och i sammanhang med stadsplaneläggning av här ifrågavarande områden blir genomförd — i avseende härå håller drätselkammaren före, att den trafik, som nu framgår och framdeles kommer att framgå genom denna trafikknut, får tillräckligt utrymme, därest alt. II blir förverkligat — synes det vara förutseende, att staden tillvaratager den möjlighet, som nu föreligger att förvärva fastigheten N:o 6 Valsborg för det pris, köparen åsatt densamma.

N:o 8.
Ang. köp av fastigheten Valsborg 6.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet föreslår därför drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att för erbjudet pris och på de villkor i övrigt, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, inköpa fastigheten N:o 6 Valsborg med köpeskillingen anvisad av reserverade köpeskillingsmedel.

Drätseldirektören Theofil Öberg har vid behandlingen av ärendet anmält sin avvikande mening under åberopande av den av honom och Borgmästaren Thorwald Bergquist inom stadsplanekommittén avgivna reservationen, och är denna därför bilagd handlingarne.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan drätselkammaren i uppkommen fråga om förvärv åt staden av fastigheten N:o 6 Valsborg och enär avgörandet härav vore beroende på fastighetens förhållande till en ifrågasatt gatureglering i Kristiansborgsalléns mynning mot Norra Ringvägen begärt yttrande av stadsplanekommittén, får stadsplanekommittén nu i ärendet anföra följande.

Kommittén har företagit undersökning på platsen, som anknutits till tre alt. förslag till ordnandet av denna trafikpunkt: Alt. I med gata utlagd i rak anslutning till Tessingatan över fastigheterna N:ris 5 och 6 Valsborg, Alt. II med avskiljande av ungefär halva arealen av N:o 6 Valsborg till gata och Alt. III med bibehållande av det nuvarande gatuutrymmet och utan egentligt intrång på sistnämnda fastighet.

Ett bedömande av frågan har samband med den betydelse för trafiken, som den nyanlagda vägen i Kristiansborgsalléns förlängning fram till Kopparbergsvägen i en framtid kan få. I avseende härå håller stadsplanekommittén för antagligt, att den nyöppnade vägen blir en trafikled av rätt så stor betydelse till och från stadens centrum och västra delar på grund av den förkortade vägsträckan i jämförelse med Kopparbergsvägen som sådan förbindelseled.

Beträffande Alt. I är dess genomförande i förhållande till de trafikbehov, som här skall tillgodoses enligt stadsplanekommitténs förmenande, förenat med allt för stora kostnader. Då olägenheterna med nuvarande gatusträckning och genom att denna leder ut trafiken i Norra Ringvägen i östlig riktning äro framträdande och böra undanrödjas, återstår alltså Alt. II. Utrymmena enligt detta i gatukorsningen bör kunna upptaga och fördela även en stor trafik åt väster i Norra Ringvägen och i sydvästlig riktning in i Tessingatan och fram mot stadens centrum, varför stadsplanekommittén icke tvekar att förorda genomförandet av detta förslag. Detta genomföran-

N:o 8.
Ang. köp av fastigheten Valsborg 6.

de förutsätter alltså inköp av fastigheten N :o 6 Valsborg och tillstyrker stadsplanekommittén detta inköp.

Vid ärendets behandling har undertecknad Bergquist samt drätseldirektören Öberg uttalat sig för ett IV alt. som skulle avse utvidgning av gatumynningen genom en mindre avfasning av Valsborg N :o 6 och rätning av gränsen för tomten N :o 9 kvarteret Erland genom att till gata utlägga en i vinkel nu utskjutande del av tomten, som bildar ett knä på gatan, och har reservanterna lämnat skriftlig motivering för detta förslag, här bilagd.

Västerås den 4 januari 1934.

För Stadsplanekommittén:

THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad får härmed erbjuda staden inköp av min fastighet, Valsborg 6, stadsägan 1598, med adress Norra Ringvägen 31, mot en köpesumma av *Tjuguettusenfemhundra* (21,500: —) kronor att genast tillträdas.

Västerås den 10 okt. 1933.

G. E. Berglind, Valsborg 6.

Den av stadsplanekommittén föreslagna ändringen av Kristiansborgsalléns sträckning synes uteslutande vara betingad av ett föreliggande eller blivande trafikbehov. Då förslaget medför ett så genomgripande intrång i fastigheten Valsborg N :o 6 — visserligen utan att beröra andra byggnader å tomten än en försäljningskiosk — att densamma ej utan betydande tilllägg av mark, dels av stadens område norr om tomten och dels av angränsande tomt N :o 5 Valsborg, kan fortbestå som egen tomt, blir en given följd av förslagets antagande, att staden nödgas inköpa förstberörda fastighet. Den föreslagna ändringen kan sålunda ej genomföras utan betydande ekonomisk uppoffring från stadens sida och detta ej blott för marklösen utan även för ökade gatukostnader. Vid sådant förhållande synes det mig vara av vikt att noga överväga, huruvida det väntade trafikbehovet kan vara sådant, att det motiverar dessa extra ekonomiska uppoffringar. Härutinnan synas nedan angivna synpunkter, bland andra, vara värda beaktande.

Till en början torde kunna fastslås, att Kristiansborgsallén redan sådan den förut är planerad med en bredd, som ej på något ställe understiger 18 meter kan upptaga en högst betydande trafik. Och genom en bestämmelse, att byggnader icke få uppföras närmare gatulinien än exempelvis 5 meter,

N:o 8.
Ang. köp av fastigheten Valsborg 6.

något som så gott som utan undantag redan nu förekommer utom stadsplanen, kan nämnda gatubredd i en framtid, om behov därav ifrågakommer, ytterligare betydligt ökas. Kristiansborgsallén företer emellertid ett par ur trafiksynpunkt mindre önskvärda brytningar samt slutar i söder mot Herrgärdsskolans tomt just där Norra Ringvägen bryter sig. Härigenom försämras förbindelsen från Kristiansborgsallén, särskilt åt väster och sydväst. Stadsplanekommitténs förslag förbättrar onekligen den sist angivna olägenheten, men lämnar de båda omnämnda brytningarne av Kristiansborgsallén oberörda och upphjälper sålunda ej trafikförhållandena beträffande förbindelsen åt öster och sydost.

Beträffande Kristiansborgsalléns betydelse som trafikled, så må ju erkännas, att härigenom åstadkommits en ny infartsled till staden från Berg slagsvägen, ägnad att upptaga en del av trafiken åt Bergslagshållet. Det är dock min bestämda uppfattning, att den gamla Kopparbergsvägen, som väl också inom ej allt för avlägsen framtid måste få sin omläggning, dels förbi Loviseberg och dels genom sänkan i Gideonsbergsområdet, allt fort kommer att förmedla större delen av Bergslagstrafiken. Till en början torde detta få anses gälla praktiskt taget all genomgångstrafik. Ty någon närmare stadens centrum liggande förbindelse mellan Bergslagstrafiken och den i öster — väster i Stora gatan framgående trafiken än hörnet av denna gata och Kopparbergsvägen kan ej tänkas; möjligen kan denna förbindelse anordnas där Östra Ringvägen möter Stora gatan—Pilgatan, och även i detta fall blir den gamla infarten från Bergslagshållet den naturliga. Det sagda kan i stort sett sägas gälla om större delen av omnibus- och lastbilstrafiken åt resp. från ifrågavarande håll, nämligen den som här i staden anknyter till omnibusstationen, järnvägen, hamnen och de i hamnens närhet liggande grosshandelsmagasinen. Dessa bilar undvika av naturliga skäl de trånga och även eljes besvärliga förbindelserna genom Köpman-, Vasa- och Sturegatorna för att genom ett invecklat gatunät söka sig genom Kristiansborgsallén utåt eller omvänt, utan komma säkerligen att begagna den bekvämare och mindre riskabla vägen via Kopparbergshörnet. Återstår då den mera lokalt betonade persontrafiken. För denna kan den föreslagna förbättringen åt väster vid Kristiansborgsalléns mynning i Norra Ringvägen anses hava en viss betydelse, dock ej för all trafik utan endast den, som berör den del av staden, som ligger invid och väster om Tessin- och Vasagatorna.

Med hänsyn till de omständigheter jag här tillåtit mig framhålla vill jag som min avvikande mening uttala, att en med hänsyn till trafikbehovet fullt nöjaktig förbättring av Kristiansborgsalléns anslutning till Norra Ringvägen kan vinnas med betydligt mindre uppoffringar och kostnader än enligt stadsplanekommitténs förslag och utan att staden behöver tillösa sig tomten N:o 6 Valsborg.

Den av mig antydda förbättringen kan vinnas dels genom en mindre avfasning av det framskjutande hörnet av tomten N:o 9 Erland med 35 à 40 kvm., därvid en icke föraktlig förbättring av trafiken åt sydost ernås, och dels genom att Kristiansborgsalléns västra gatulinie vid Valsborg drages helt obetydligt östligare än enligt stadsplanekommitténs förslag och att avfasningen av tomten N:o 6 Valsborg göres mindre än enligt nämnda för-

N:o 8. Ang. köp av fastigheten Valsborg 6.

slag. På så sätt kan denna sistnämnda fastighet regleras genom enbart ägoutbyte med stadens mark och ytterligare i avsevärd omfattning bebyggas, så att någon inlösen av fastigheten ej skall behöva ifrågakomma. Kristiansborgsallén blir i sin nedre del enligt mitt förslag på sitt smalaste ställe lika bred, c:a 22 m., som enligt stadsplanekommitténs förslag.

Västerås den 5 jan. 1934.

THEOFIL ÖBERG.

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt och låneförmedling åt ett kooperativt byggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. har hos drätselkammaren gjort framställning om att få inköpa en lämplig tomt inom byggnadskvarteret Konrad, förslagsvis närmast motsvarande tomten N:o 1 enligt nu gällande tomtindelning, samt att staden ville biträda föreningen med kreditanskaffning under byggnadstiden i form av borgen å byggnadskreditiv intill 80 % av beräknade byggnadskostnader.

Föreningen har för avsikt att med anlitande av lån ur av 1933 års Riksdag för byggnadsverksamhet anvisade medel uppföra ett större hyreshus innehållande 24 smålägenheter, därav 12 på 1 rum och kök och 12 på 2 rum och kök. Lån av statsmedel fördelas genom statens byggnadslånebyrå under medverkan av kommunala organ, som vad angår stad är drätselkammaren.

Enligt framställningen bifogad ansökan till statens byggnadslånebyrå och däri intagen finansieringsplan skulle i byggnaden efter färdigställandet investerade lån bestå uti bottenlån hos Västerås' m. fl. städers hypoteksförening 140,600 kronor, sekundärlån hos Västra Svealands Bostadskreditkassa 70,200 kronor samt tertierlån hos statens byggnadslånebyrå 42,100 kronor att med staden som garant under byggnadstiden utbetalas som förskottslån samt på annat sätt anskaffat kapital 28,200 kronor. Köpeskillingen för tomten antages bliva 13,000 kronor. Byggnadskostnaden är beräknad till kr. 268,100:— och årshyrorna för lägenheterna i fastigheten till 20,173 kronor.

Enligt Kungl. kung. den 16 september 1933 (N:o 558 1933) angående lån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen förutsättes för låneverksamheten åtagande av kommun att i enlighet

N:o 9.
Ang. försäljning av tomt och låneförmedling åt ett kooperativt byggnadsföretag.

med föreskrifterna i kungörelsen utan kostnad för statsverket eller låntagare förmedla lån och skall i avseende å låns utbekommande som förskottslån detta åtagande tillika innefatta bemyndigande för det organ inom kommunen, som skall handhava förmedlingen att intill visst belopp ikläda kommunen betalningsansvar till kapital och ränta för vad som förskottsvis utbetalas samt för vad som efter det slutligt beslut i låneärendet fattats av statens byggnadslånebyrå skall återbäras (§§ 9 och 13 i förenämnda kungörelse.).

Enligt framställningen skulle staden bliva garant under byggnadstiden för ett belopp av intill 80 % av byggnadskostnaden, att utbetalas som byggnadskreditiv som i sig skulle innefatta även det förskottsvis utbetalade statslånet.

Under åberopande av, att staden förut, som nu ifrågasatts, stött föreningens byggnadsföretag inom staden senast i avseende å bebyggandet av tomten N:o 3 kv. Hubert, samt att, så vitt drätselkammaren kan bedöma, den av föreningen bedrivna verksamheten synes vara grundad på sunda, ekonomiska principer och en medverkan av begärt slag icke innebär några risker för staden, får drätselkammaren, med överlämnande av handlingarne i ärendet, föreslå, att stadsfullmäktige i anledning av framställningen ville besluta,

att utan kostnad för statsverket och låntagaren jämlikt föreskrifterna uti Kungl. kung. den 16 september 1933 angående lån till främjande av bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen förmedla ett lån åt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. å 42,100 kronor för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag inom byggnadskvarteret Konrad,

att under byggnadstiden i kreditanstalt teckna stadens borgen för ett kreditiv att ställas till föreningens förfogande på de villkor, drätselkammaren kan finna skäligt föreskriva, till ett belopp motsvarande 80 % av den till 268,100 kronor beräknade byggnadskostnaden,

att i vad detta kreditiv omfattar förskottsutbetalning av ett statslån å 42,100 kronor ikläda staden betalningsansvar för detta lån till såväl kapital som ränta, även-

N:o 9.
Ang. försäljning av tomt och låneförmedling åt ett kooperativt byggnadsföretag.

som för den återbäring, som kan komma i fråga enligt § 13 i förenämnda kungörelse,

att bemyndiga drätselkammaren

dels i avseende å förmedling av statslånet att vara kommunalt förmedlingsorgan enligt meromnämnda kungörelse att i denna egenskap utfärda för lånets utbekommande erforderliga förbindelser samt att underteckna vederbörliga lånehandlingar,

dels i avseende å försäljning av tomt att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, till föreningen försälja tomt inom kvarteret Konrad, närmast motsvarande tomten N:o 1 enligt nu gällande tomtindelning,

dels ock att i avseende å beslutets verkställighet i mån av behov underställa detsamma Kungl. Maj:ts fastställelse.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

UTDRAG AV KUNGL. MAJ:TS KUNGÖRELSE ANGÅENDE LÅN TILL FRÄMJANDE AV BOSTADSBYGGANDE I STÄDER OCH STADSLIKNANDE SAMHÄLLEN.

§ 9.

Då yttrande inkommit från förmedlingsorgan till byggnadslånebyrån, har byrån att beträffande varje särskild ansökan meddela beslut, huruvida lån beviljas och i så fall till vilket belopp, på vilka villkor och under vilka förutsättningar lånet, såvitt då kan bedömas, må komma att utgå. Bygg-

nadslånebyrån må, innan byrån meddelar beslut i ärendet, bereda sökanden tillfälle att fullständiga sin ansökan.

N:o 9. *Ang. försäljning av tomt och låneförmedling åt ett kooperativt byggnadsföretag.*

Har kommunen genom beslut, som vunnit bindande kraft, bemyndigat förmedlingsorganet att, till visst belopp och intill dess jämlikt 10 § slutliga beslut meddelas, ikläda kommunen fullt betalningsansvar till kapital och ränta för vad som å lån utbetalas dessförinnan, så ock för belopp, som avses i 13 §, och har i visst låneärende förmedlingsorganet med stöd härav iklätt kommunen dylikt betalningsansvar, må byggnadslånebyrån, utan hinder av vad i 2, 3 och 6 §§ är föreskrivit, medgiva, att det i lånebeslutet angivna beloppet må utbetalas i mån av byggnadsföretagets fortskridande.

Byggnadslånebyråns beslut skall i två exemplar tillställas vederbörande förmedlingsorgan, som har att till byggnadsföretagaren överlämna det ena exemplaret.

§ 13.

Har lånebelopp utbetalats före det slutliga beslutet i låneärendet, åligger det förmedlingsorganet, sedan dylikt beslut meddelats, att snarast till statskontoret inbetala upplupen ränta å det utbetalade lånebeloppet ävensom där i det slutliga beslutet de i 6 § stadgade förutsättningar för låns erhållande funnits icke föreligga eller utbetalat lånebelopp överskjuter det slutligt fastställda lånebeloppet, återbetala vad som utbetalas eller den överskjutande delen.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri,

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 25 Januari.** **II.**

N:o 10.

Magistratens m. fl. yttranden ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges remiss till Magistraten av särskilda kommitterades utlåtande i fråga om ordnandet inom Västerås stad av utskänkningen av pilsnerdricka samt försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka får Magistraten anföra följande.

Vad först angår frågan om utskänkning av pilsnerdricka föreslå kommitterade inrättande av ett s. k. kafébolag med viss kommunal anknytning. Magistraten kan icke finna, att med inrättandet av ett sådant utskänkningsställe något vore att vinna i nykterhetshänseende. Utskänkning bedrives nu, frånsett av spritrestauranterna samt av pensionats- eller matsververingsinnehavare till spisande gäster, endast vid ett utskänkningsställe — Västeråsautomaten. Även detta bolag driver såsom väl torde vara känt en ej så ringa matserveringsrörelse och för den utskänkning, som där får ske vid sidan därom, äro föreskrivna rätt så stränga restriktiva bestämmelser. Av kommitterades utredning, om vilken man torde kunna säga, att densamma huvudsakligen innehåller allmänna uttalanden men icke någon statistisk utredning, huru det föreslagna systemet verkat å andra orter, framgår icke huruvida utskänkningen av pilsnerdricka för det nya bolaget skulle vara underkastad några restriktiva bestämmelser. Man får väl därför förutsätta att utskänkningen skall bliva i viss mån fri. Talet om att det enskilda vinstintresset blir avkopplat och bättre kontroll och tillsyn erhålles genom det föreslagna kafébolagets tillkomst synes icke vara berättigat. Bolagets aktieägare skola ju erhålla rätt till 6 % utdelning, innan något av vinsten kommer det allmänna till godo. Om vinsten överhuvudtaget skall bliva så stor, att dylik utdelning ifrågakommer, kan kanske ifrågasättas. De s. k. Normakaféerna i Stockholm, vilka väl jämväl av kommitterade tagits till förebild, lära icke gå med någon nämnvärd vinst, enligt uppgift c:a 3,000 kronor senaste året, och dock drivas desamma i mycket större skala än vad här kan bliva tal om.

Det föreslagna aktiekapitalet 10,000 kronor synes väl lågt för att bolaget icke skall bliva beroende av leverantörer och andra enskilda intressen. Då man väl får förutsätta, att, därest det ifrågasatta kafébolaget skulle komma till stånd, detsamma ej skulle åtnöja sig med endast *en* utskänkningslokal, utan väl måste antagas, att avsikten är att framdeles ordna flera

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

— Örebro har ju sex — synes det föreslagna kapitalet än mer otillräckligt. Vem skall då tillskjuta vad som behövs, enskilda eller staden? Då det väl icke kan ifrågasättas, att staden tecknar kapital i liknande företag, blir det enskilda intresset, som ju kommitterade vilja undvika, än mer dominerande.

Hade här i staden tidigare, såsom väl varit fallet i en del orter, där kommunala ölkaféer inrättats, funnits dylika kaféer, vilka bedrivit sin rörelse i mer eller mindre otillfredsställande lokaler, skulle man möjligen kunna påstå, att en förbättring i nykterhetshänseende uppkomme genom kommitterades förslag. Så som förhållandena nu äro synes det Magistraten att några fördelar vare sig ur nykterhets-, ordnings- eller andra sociala synpunkter icke skulle vara att vinna med ett bifall till kommitterades förslag rörande ordnande av frågan om utskänkning av pilsnerdricka.

Vad därefter angår frågan om försäljning till avhämtning av pilsnerdricka vill Magistraten erinra, att för bedrivande av dylik rörelse här i staden numera förskrivits vissa kontrollföreskrifter, avseende att undvika att dylika drycker utlämnas till sådana personer, som kunna antagas missbruka desamma. Huru dessa bestämmelser verkat framgår icke av kommitterades utredning, men synes det Magistraten att, därest denna kontroll anordnats på ett effektivt sätt, mycket vore att därmed vinna. De anmärkta missförhållandena torde för övrigt oftast hänföra sig till missbruk av andra rusgivande medel vid sidan av pilsnerdricksförtäring. Kunde det rådas effektiv bot på smyghandeln med dylika medel — enkannerligen hembränt brännvin och exportsprit — skulle säkerligen det överdrivna talet om pilsnerdrickats farlighet tystna. Genom förslaget att bryggeribolagen skulle erhålla vardera två försäljningsställen skulle enskilda företagare främjas på ett sätt som väl ej kan anses lämpligt. För övrigt torde det kunna starkt ifrågasättas, om de nuvarande innehavarne av rättighet till försäljning till avhämtning av pilsnerdricka kunna utan vidare genom ett stadsfullmäktigebeslut, låt vara att detsamma sanktioneras av Konungens Befallningshavande, berövas sina rättigheter under annan förutsättning än att ett uppenbart misskötande av rättigheten förelegat.

Ej heller i nu förevarande del synes alltså kommitterades förslag vara ägnat att medföra åsyftad förbättring i rådande förhållanden. Även andra ställen för försäljning till avhämtning av pilsnerdricka än vederbörande bryggeriers lokaler eller åt bryggerierna upplåtna särskilda försäljningsställen torde till allmänhetens bekvämlighet böra finnas. Om det lämpliga antalet kan ju diskuteras. Stadsfullmäktige lära i detta fall avväga det berättigade intresset för de olika delarna av staden. Mot misskötsel av rättighet från innehavares sida böra kontrollåtgärder alltjämt vidtagas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts anser sig Magistraten icke kunna tillstyrka bifall till kommitterades förslag till ordnandet inom staden av utskänkningen av pilsnerdricka samt försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka.

Västerås rådhus den 18 januari 1934.

J. W. ÖDMAN.

VICTOR ÅSBERG. GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan de av stadsfullmäktige den 23 februari 1933 tillsatta kommitterade för utredning av fråga om ordnande inom staden av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 september samma år utlåtit sig i frågan och avgivit förslag i dess särskilda delar, hava Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 september 1933 remitterat kommitterades utlåtande till nykterhetsnämnden, beredningsutskottet och magistraten för yttrande.

Nykterhetsnämnden har den 7 november sistlidet år avgivit yttrande, varvid nämndens majoritet tillstyrkt bifall till kommitterades förslag, med reservation av herr Norén, som åberopat sin i kommittén avgivna reservation mot kommitterades förslag beträffande ordnandet av försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka, med följande slutyrkande "att avhämtningsförsäljningen sålunda synes mig ur såväl social som nykterhetsbefrämjande synpunkt lämpligen kunna ske såsom hittills genom ett lämpligt, möjligen något reducerat antal välbelägna affärer i staden med kontroll genom det nyligen införda registersystemet."

Samtliga till ärendet hörande handlingar hava härefter tillställts beredningsutskottet, som i frågan får anföra följande.

Ledamöterna av utskottet hava i denna fråga haft så avsevärt skiljaktiga åsikter och majoritetsbeslutets förespråkare varit så fåtaliga, att någon särskild motivering för utskottsmajoritetens ståndpunkt, utöver vad i denna fråga redan i betänkandet framförts, icke torde behöva lämnas, varför utskottets yttrande endast kommer att innehålla en — om man så får uttrycka sig — registrering av de olika ledamöternas ståndpunkt i frågan.

Efter en längre diskussion, varunder som yrkanden framställts, dels bifall till kommitterades förslag i obeskuret skick, dels ock bifall till kommittéledamoten herr Noréns reservation, d. v. s. kommittéförslaget i utskänkningsfrågan och avhämtningsförsäljningens ordnande, som hittills genom ett lämpligt, möjligen något reducerat antal välbelägna affärer i staden med kontroll genom det nyligen införda registersystemet, har beredningsutskottet efter framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkänt herr Noréns reservation.

Undertecknad ordförande och herr Melin hava reserverat sig mot beslutet under yrkande av bifall till kommittéförslaget i obeskuret skick.

Utskottets vice ordförande, herr Thyresson, har reserverat sig mot beslutet under förordande av uppskov under ett par års tid med frågans lösning.

Herrar Leontein, Östlund och Gelin hava låtit anteckna, att för dagen de icke vore beredda intaga ställning till frågan, varför de icke deltagit i beslutets fattande.

Herr Hult slutligen har låtit anteckna, att han väl deltoge i beslutet om bifall till herr Noréns reservation, i vad densamma avsåge utminuterings-

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

frågan, men att han i utskänkningsfrågan icke för dagen vore beredd intaga ståndpunkt.

Västerås den 12 januari 1934.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan de av stadsfullmäktige den 23 februari tillsatta kommitterade för utredning av fråga om ordnande inom staden av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 september innevarande år utlåtit sig i frågan och avgivit förslag i dess särskilda delar, hava Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 september innevarande år remitterat kommitterades utlåtande till nykterhetsnämnden, beredningsutskottet och magistraten för yttrande.

Nykterhetsnämnden, som sålunda i första hand satts i tillfälle avgiva yttrande i frågan, får i sådant avseende anföra följande.

Inom nykterhetsnämnden hava meningarna beträffande den första delen av kommitterades förslag, nämligen utskänkningens ordnande genom ett i den kommunala adminstrationen förankrat kafébolag, varit odelade för detsamma, även om i vissa detaljer en del avvikande uppfattningar gjort sig gällande. Så har nykterhetsnämnden bland annat velat framhålla, att det torde vara ganska likgiltigt, hur man ordnar utskänkningen av pilsnerdricka, såvitt man åsidosätter den erforderliga kontrollen av utskänkningen.

Nykterhetsnämnden har härigenom endast velat betona sitt önskemål, att kontrollen över utskänkningen blir synnerligen effektivt ordnad.

Majoriteten inom nykterhetsnämnden har i likhet med särskilda kommitterade ansett det lämpligt, att frågan om utskänkningens och utminuteringens ordnande löses i ett sammanhang, men hava ett par av nämndens ledamöter, utan att dock hava anslutit sig till reservantens Noréns reservation i avhämtningsfrågan, förbehållit sig att senare taga ställning i denna fråga.

Vidare hava ett par av nämndens ledamöter ansett, att § 7 1:sta stycket i förslag till bolagsordning för Västerås kaféaktiebolag bör erhålla följande ändrade lydelse:

"Delägare i bolaget skola icke vara berättigade att av bolagets vinst åtnjuta större årlig utdelning än 5 % å av dem tillskjutna kontanta medel, dock med rätt att, därest under ett eller flera år, sådan utdelning ej kunnat lämnas, av följande års utdelningsbara vinst även bekomma, det som brustit."

Någon reservation har dock icke avgivits, utan hava de två ledamöterna i nämnden endast velat uttala sitt önskemål om procentsatsens sänkande från föreslagna 6 till 5.

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Vad vidare angår försäljningen till avhämtning har, som redan angivits, nämndens majoritet anslutit sig till kommitterades förslag, och anser densamma, att det föreslagna försäljningssystemet under förutsättning av en verkligt effektiv kontroll över detsamma är att föredraga mot det nuvarande.

Nykterhetsnämnden får sålunda för sin del tillstyrka bifall till det av särskilda kommitterade avgivna förslaget till ordnande inom staden av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Mot kommitterades beslut att tillstyrka förslaget i vad det avsåge försäljning till avhämtning av pilsnerdricka har reservation avgivits av undertecknad, nämndens ordförande, som i detta fall åberopar tidigare inom kommitterade avgiven reservation.

Ledamöterna av nämnden herrar Henry Karlsson och Gösta Sjöberg hava låtit anteckna, att de sedermera komma att intaga ställning i utminuteringsfrågan.

Nykterhetsnämnden har ansett sig icke böra undanhålla Stadsfullmäktige kännedom om innehållet av tvenne skrivelser i denna fråga, vilka skrivelser till nykterhetsnämnden inkommit, varför desamma, med de remitterade handlingarnas återställande, överlämnas.

Västerås den 7 november 1933.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås stad.

Då det kommit till vår kännedom att den kommitté, som den 23 febr. d. å. tillsattes av stadsfullmäktige med uppdrag att utreda frågan angående försäljning och utskänkning av pilsnerdricka i staden, i sitt betänkande till Stadsfullmäktige föreslagit, att de nuvarande s. k. avhämtningsställena skolla indragas, bedja vi härmed få göra några påpekanden i denna sak.

För det första vilja vi meddela, att den största försäljningen från avhämtningsställena göres till familjer och hushåll, som endera glömt att rekvirera från bryggeriet eller också mera tillfälligt använda denna dryck som måltidsdryck, och alltså icke äro ständiga kunder hos bryggeriets utkörare.

De kvantiteter, som genom avhämtningsställena säljas till personer, vilka ej förtära desamma i hemmet, äro numera ytterst minimala. Då ordningspolisen i sitt yttrande till ovan nämnda kommitté säger att, "i mycket stor utsträckning hava för fylleri angivna personer uppgivit att de berusat sig av pilsnerdricka, som förtärts utomhus och tydligen härstammat från något avhämtningsställe", vilja vi anföra, att enligt vår mening är det härvidlag smuggelsprit och hembränt, som äro orsakerna, men äro vederbörande rädda för att yppa detta för ordningsmakten.

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Vi kunna icke heller anse, att svårigheten att övervaka avhämtningsställenas försäljning bör vara så stor, som vederbörande göra gällande i kommitténs betänkande. Med den fördelning avhämtningsställena hava inom staden, anse vi, att de äro fullt berättigade. Om stadsfullmäktige komma att besluta i enlighet med kommitténs förslag om indragning av de nuvarande avhämtningsställena och i stället överlåta dem på bryggerierna, med exempelvis 4 nederlag, skulle en del stadsdelar kunna få det rätt långt och besvärligt att förse sig med pilsnerdricka för hushållsbehov.

Vi anhålla därför, att Stadsfullmäktige ville beakta vad vi ovan anfört och alltså besluta om att, *de nuvarande avhämtningsställena bibehållas*, även om utskänkningen av pilsnerdricka kommer att ske i överensstämmelse med kommitténs förslag.

Västerås den 20 sept. 1933.

G. Ahlgren. *Bror Edling.* *Otto Zeidlitz.*

Till Nykterhetsnämnden, f. v. b. Stadsfullmäktige, Västerås.

Med anledning av att kommitterade för ordnandet av utskänkning och utminutering av pilsnerdricka i Västerås nu framlagt sitt förslag inför Stadsfullmäktige, få vi undertecknade, innehavare av pensionat och matserveringar här i staden, framföra vår protest mot detta kommitterades förslag.

Kommitterades förslag, enligt referat i tidningspressen är: att ett bolag, i vilket staden i viss mån blir ekonomiskt intresserad, skall handhava utskänkningen av pilsnerdricka i samband med matserveringsrörelse. Något verkligt behov, vare sig för nya utskänkningsrättigheter av pilsnerdricka eller att i konkurrerande syfte öppna nya matserveringar, föreligger ej, enär ett flertal av nuvarande matserveringarna, på grund av den rådande arbetslösheten, har stora ekonomiska svårigheter att kämpa med.

Vi få även påpeka, att vad beträffar utskänkning av pilsnerdricka, så kan väl ingen tro eller med allvar påstå, att nykterhetstillståndet skulle förbättras genom att göra åtkomsten av pilsnerdricka lättare. Dessutom finnes här i staden fyra utskänkningsställen för pilsnerdricka utan samband med mat, vilka ställen kunna tillfredsställa såväl den enklare som den mera fordrande publikens krav, varför även här ej föreligger något behov av nya utskänkningsrättigheter.

Det finnes heller ingen anledning att ändra det nuvarande systemet för utskänkning och utminutering av pilsnerdricka, ty rätt bedömt, så fungerar det på ett ur nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt. Ett och annat missbruk vid försäljningen av pilsnerdricka kan aldrig undvikas, hur stränga

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

restriktioner som än tillämpas. Men inte ellimineras dessa enstaka missbruk bort genom att antaga kommitterades förslag.

Det har påtalats, att pilsnerdricka köpes i affärerna samt förtäres å gårdar och portgångar. Men ofta är detta av vederbörande medfört hembränt och smuggelsprit, som uppdelats på pilsnerflaskor. Det är här den största faran för nykterhetstillståndet ligger, men för vilket pilsnerdrickat får skulden.

Kommitterade tro att pilsnerförsäljningen i enlighet med deras förslag skulle bli en vinst för staden, vilken vinst skulle gå till ideella ändamål. Men genom att delvis ruinera matserveringsinnehavarna samt fråntaga handlandena deras utminuteringsrättigheter, så kommer stadens inkomst av dessa skatteobjekt att minskas i minst motsvarande grad, som den eventuella vinsten kommitterade tänkt sig.

Med åberopande av förestående motiveringar få vi vördsamt hemställa, om att kommitterades förslag ej måtte bifallas.

Västerås den 10 oktober 1933.

A. Nordfeldt, Matserveringen, Stora gatan 58.
Olga Adamsson, Nya Hushållsskolan.
O. Adamsson, Smedjegatan 5.
Ruth Aijlon, Vasaborgen.
Alba Johansson, Vasagatan 4.
H. Pettersson, N. Trädgårdsgatan 10.
Maria Johansson, Stora gatan 11.
Jenny Johnson, Timmermansgatan 7.
Joseph Ulmer, Stora gatan 4.
John Godhe, Stora gatan 2 G.
Anna Lundqvist, Pilgatan 5.
Elna Willebrand, Nygatan 12.
Alma Hofberg, Stora gatan 2 E.
Iris Ström, Stora gatan 4.
Selma Hedrén, Nygatan 16.
Helena Sahlström, Smedjegatan 15.
Sigrid Andersson, Köpmangatan 10.
Anna Lindkvist, Köpmangatan 8.
Hulda Holmberg, Utanbygatan 8.
Signe Broman, Riddaregården.
Anna Hillborg.
Sjuans Matsalar, Ebba Larsson, Kristinagatan 9.
Wennerströms Pensionat, R. Wennerström, Trädgårdsgatan 8.

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Till Västerås Stadsfullmäktige och Magistrat.

Genom tidningspressen hava vi erfarit att förslag av en kommitté framlagts om ändrade bestämmelser angående försäljning av pilsnerdricka på så sätt, att alla avhämtningsställen skulle indragas och att bryggerierna skulle vardera få två avhämtningsställen och att några utskänkningsställen i samband med matservering skulle inrättas. *Mot detta förslag*, för vilket grunden skulle vara, så vitt man vet, att få bort pilsnerdricka å gårdarna och om möjligt ett bättre nykterhetstillstånd, *vilja vi, som hava rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka inlägga vår bestämda avstyrkan*, och få vi såsom skäl härför anföra följande.

Vad först beträffar det förhållandet att pilsnerdricka förtäres å gårdarna torde detta sorgligt nog vara riktigt, men ingen, hur optimistisk han än är, skall väl kunna inbilla sig att detta drickande å gårdarna kommer bort genom att några utskänkningsställen för pilsnerdricka inrättas i staden. Detta för så vitt icke alla drickare av skattefri sprit, hembränt brännvin och andra rusdrycker skola få sina stamtillhåll å de nya utskänkningsställena, vilket så vitt vi kunna förstå icke varit meningen.

Det kan med synnerligen goda skäl ifrågasättas vad som å gårdarna drickes mest, hembränt brännvin och andra berusningsmedel. De som närmare känna saken och icke blott och bart tror vad en eller annan person, som utan att närmare känna förhållandena, uppgiver, kan säkerligen med mycket stor lätthet konstatera att det just är det hembrända brännvinet som till allra största delen drickes å gårdar, portgångar och andra smyg.

Detta drickande av hembränt brännvin är verkligen en samhällsfara av vital betydelse varför varje om sitt samhälles bästa ivrande person säkerligen med glädje och tillfredsställelse skulle se att hrr stadsfullmäktige tillsatte en kommitté för bekämpande av detta samhällsonda och därefter framkomme med förslag om åtgärders vidtagande för att förhindra detta. Säkerligen komma de personer, som dricka hembränt brännvin, att dricka detta å gårdarna, oavsett huru många utskänkningsställen för pilsnerdricka som än inrättas och det obehagliga häri kommer sålunda att fortfarande pågå.

Ser man saken ur ren ordningssynpunkt och nykterhetssynpunkt förefaller det åtminstone den i frågorna mera insatta så som att ingenting vore att vinna på detta område genom inrättande av utskänkningsställen för pilsnerdricka. Detta kommer i stället säkerligen att giva anledning till ökad konsumtion och i övrigt därmed följande skadeverkningar. De som sett huru förhållandena å detta område gestalta sig i andra städer, giva Västerås det vitsordet, att nykterhetstillståndet härstädes, trots allt, är relativt bra ja — t. o. m. bättre än i andra med Västerås i storlek jämförliga städer. Det skulle däför vara synnerligen sorgligt om ett "system" skulle införas, som i stället för att förbättra nykterhetstillståndet, skulle försämra detsamma blott och bart för nöjets skull att reformera. Man bör akta sig för reformer, då desamma icke äro påkallade eller eljest uppenbart nödvändiga, vilket i förevarande fall icke synes vara förhållandet.

Vidare vilja vi anföra, att många av oss haft tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka i 30 à 40 år. Att därefter, utan att några som helst skäliga anmärkningar förekommit, fråntaga oss denna rätt, anse vi va-

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

ra synnerligen obetänksamt. Det är att fråntaga oss den lilla förtjänst, som i många fall bidrager till vårt uppehälle och kanske rent av sätta oss på bar backe. De skatter, som vi betala till staden, äro säkerligen sammanlagda betydligt större än vad som kan utvinnas av de planerade utskänkningsställena, för så vitt dessa skola skötas ordentligt.

Vi kunna ej heller förstå, varför utskänkningen av pilsnerdricka skall läggas i händerna på ett kapitalstarkt bolag. Det torde däremot icke vara svårt att förstå, att då det gäller ett mäktigt bolag svårigheterna att komma till tals med detta är betydligt större än då det gäller enskild person och ännu svårare torde det bliva då försäljningen skall ske så gott som i kommunens intresse och kommunen skall bestämma över försäljningen.

Har det förut funnits märkbara brister vid avhämtningens bedrivande hava dessa brister i synnerligen stor utsträckning blivit avhjälpta genom det vid försäljningen införda kortsystemet, varför man utan överdrift mycket väl vågar påstå, att försäljning av pilsnerdricka till avhämtning numera här i staden vållar minsta möjliga obehag.

Då undertecknade tillhöra Västerås kommun och få fullgöra våra skyldigheter till densamma, samt hava rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, *hemställa vi att herrar stadsfullmäktige icke biträder kommitterades förslag angående avhämtningsställenas slopande och inrättande av utskänkningsställen.*

Västerås den 8 november 1933.

Elin Bergström, Malmabergsgatan 14..
Broman, Stora gatan 2 c.
Anders Nilsson.
Aug. Laag, Stora gatan 60.
F:a P. A. Karlson, Solhem 6.
G. Bergholm, Stora gatan 58.
H. Källman, Gåsmyregatan 18.
Hallmans Fruktaffär.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 23 februari innevarande år beslutat tillsätta en kommitté med uppdrag att låta verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning angående försäljning till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka samt till stadsfullmäktige inkomma med förslag i frågan, får kommittén med avgivande av sådant förslag anföra följande.

Frågan är givetvis av den omfattningen och dess bägge olika delar — utskänkningsfrågan och avhämtningsfrågan — med varandra så intimt sammanhängande, att bägge böra jämnsides utredas. En väl organiserad utskänknings vinster i socialt hänseende äventyras, om icke samtidigt avhämt-

N:o 10. *Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.*

ningsförsäljningen ordnas på ändamålsenligt sätt. Utskänkningsfrågans ordnande har mångenstädes visat sig vara det första steget i rätt riktning, men också sedermera framtvingat avhämtningsfrågans lösning. För att med en gång få ärendet i hela dess vidd upplagt, har kommittén låtit dessa utredningar löpa jämsides, men har i nedanstående betänkande för vinnande av mer överskådlighet de båda detaljerna behandlats var för sig. Den första avdelningen av kommitterades yttrande kommer sålunda att omfatta utredningsrörelse och ställningstagande i frågan, huru utskänkningen av pilsnerdricka lämpligast bör bedrivas här i staden. Först bör då klarläggas, huru utskänkningen av pilsnerdricka för närvarande utövas.

Förutom den utskänkning av pilsnerdricka, som härvarande s. k. spritrestauranter till följd av dem beviljad oktroj, bedriva, utskänkes pilsnerdricka härstädes på 23 olika ställen; 22 stycken av dessa äro matserveringar eller pensionat, där pilsnerdricka utskänkes till spisande gäster, men endast ett av dem ett utskänkningsställe — Västeråsautomaten — där pilsnerdricka utskänkes utan samband med egentlig matserveringsrörelse, dock under vissa restriktiva bestämmelser.

Kommitterade hava genom förfrågningar i en del svenska städer och genom personligt besök i ett par Västerås närliggande städer, sökt skaffa sig ett underlag för bedömandet av föreliggande fråga. I fråga om utskänkning av pilsnerdricka torde man här i landet kunna särskilja två olika utskänkningssätt, nämligen utskänkning genom enskild eller utskänkning genom på ett eller annat sätt till kommunen anknutet företag. Beträffande den första typen, äger kommittén ju redan förut lokal kännedom härom. Vidare hava ett par kommittéledamöter, vilka på tidigare uppdrag av nykterhetsnämnden företagit en studieresa i en del mellansvenska städer, där utskänkning bedrives genom enskilda innehavare, förskaffat sig kännedom om de erfarenheter, som därvid vunnits, samt härutinnan lämnat kommitterade erforderliga upplysningar. Kommitterade hava därefter inriktat sitt utredningsarbete på att erhålla uppgifter från sådana städer, där utskänkningen handhaves av s. k. kafébolag med kommunalt inslag av en eller annan art. De sålunda införskaffade uppgifterna, som härleda sig såväl från nykterhetsnämnder som kafébolag, giva vid handen, att genom införandet av kafébolag någon ökad konsumtion av pilsnerdricka icke förmärkts, utan att det snarare visat sig en tendens till minskning därav, ävensom att någon ökad förtäring bland ungdomen av pilsnerdricka härigenom icke kunnat iakttagas. Beträffande de sociala synpunkterna i övrigt har av de inkomna svaren kunnat utläsas, att genom kafébolagens tillkomst i övervägande antalet fall en förbättring i nykterhetshänseende kunnat påvisas. Endast i en stad har nykterhetsnämnden funnit kafébolags verksamhet hava medfört nackdelar ur nykterhetssynpunkt, därvid dock nykterhetsnämnden framhållit, att fördelar av bolagets verksamhet i ordnings- och socialt hänseende uppkommit. Organisationen av utskänkningen av pilsnerdricka i Örebro har särskilt väckt kommitterades uppmärksamhet. I Örebro innehavas för närvarande övervägande delen och komma efter den 1 oktober 1933 stadens samtliga sex stycken ölstugor att innehavas av ett kafébolag med kommunal förankring.

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Då det nu gäller att taga ställning till, huru utskänkningen av pilsnerdricka bör ordnas hos oss, så hava kommitterade icke kunnat undgå att finna, att det nuvarande utskänkningssystemet i staden icke helt fyller de krav, som böra uppställas ur ordnings-, nykterhets- och social synpunkt, varför kommitterade funnit nödigt undersöka, huruvida och på vad sätt en bättre ordning må kunna vinnas. Erfarenheter från andra orter, där det enskilda vinstintresset avkopplats, hava synts kommitterade så efterföljansvärda, att kommitterade icke tvekat att förorda införandet av ett dylikt system i Västerås. Redan den omständigheten att det enskilda vinstintresset icke får göra sig gällande är enligt sakens natur ägnad att åstadkomma en bättre kontroll och tillsyn över rörelsens bedrivande. Ett kafébolags förankring i den kommunala administrationen medför tvivelsutan, att företagets funktionärer behärskas av större ansvarskänsla gentemot det allmänna och till följd därav komma att effektivare övervaka efterlevnaden av gällande föreskrifter och få större möjlighet att verka i den anda, som gällande lagstiftning åsyftar. Slutligen bör icke lämnas obeaktat fördelen av, att vinsten av en dylik rörelse, vars berättigande dock är föremål för skilda meningar, användes till allmännyttiga ändamål i stället för att komma enskilda till godo och möjligen bliva föremål för mindre tilltalande spekulationer. Särskilt förtjänar därvid framhållas, att av vinsten medel kunna erhållas till främjande av sådan verksamhet, som avser att mildra skadeverkningarna av alkoholmissbruk. Ovan anförda skäl hava föranlett kommitterade att enhälligt förorda, att utskänkningen i Västerås övertages av ett kafébolag med monopolställning och med helt enskilda insatser, men med anslutning till kommunens beslutande myndighet, på sätt här nedan kommer att omförmälas. Givetvis är det härigenom icke kommitterades avsikt att resa hinder för matserveringars och pensionats fortsatta rätt till utskänkning av pilsnerdricka till spisande gäster.

Innan kommitterade tagit slutlig ställning till nyss omförmälda förslag hava kommitterade ansett lämpligt att vid ett sammanträde, till vilket inbjudits en del personer, vilka stå helt fria från särintressen i utskänkningsfrågan, undersöka, huruvida förutsättningar funnos för bildandet av ett kafébolag med sådant syfte, att endast 6 % av bolagets årliga vinst skulle utdelas till aktieägarna och återstoden användas till främjande av allmännyttiga, välgörande eller därmed jämförliga ändamål, och få kommitterade meddela, att resultatet av ifrågavarande sammanträde är sådant, att kommitterade anse det utom tvivel, att, därest övriga betingelser för ett dylikt bolags tillblivelse föreligga, det erforderliga aktiekapitalet kommer att tecknas.

Kommitterade hava uppgjort ett förslag till bolagsordning för ett blivande Västerås kaféaktiebolag, vilken bifogas, och om vars innehåll det i korthet bör meddelas, att bolagets verksamhet skall hava till föremål, att efter därtill i behörig ordning vunnen rättighet på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt, samt med tillgodoseende så långt möjligt av allmänhetens intressen i fråga om prisbillighet, idka utskänkning av pilsnerdricka i enlighet med gällande förordning, samt utöva kafé- och matserveringsrörelse, ävensom bedriva annan i samband därmed stående verksamhet. Kommitterade hava sålunda genom definitionen på bolagets verk-

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

samhet velat i bolagsordningen fastslå, att det här icke är frågan om drivande av en eller flera ölstugor, varvid enbart skulle utskänkas pilsnerdricka, utan att bolagets blivande utskänkningsställe eller utskänkningsställen skola, med de av Stockholmssystemet bedrivna allmänt och väl kända restauranterna av Normatypen såsom förebild, med utskänkningen av pilsnerdricka förena full matservering och utskänkning av även alkoholfria drycker. Aktiekapitalet skall enligt förslaget utgöra lägst 10,000 kronor och högst 30,000 kronor, fördelat i aktier på 100 kronor. Vidare hava i bolagsordningen intagits bestämmelser, som förhindra, att aktier komma i händerna på personer, vilka kunna tänkas hava särskilda intressen av utskänkningen och sålunda ej intaga den fullt neutrala ställning till rörelsen, som måste anses vara en nödvändig förutsättning för delägarskap i företaget. Beträffande den årliga utdelningen har ju frågan om densamma redan berörts. I den föreslagna bolagsordningen fastslås således att delägare i bolaget icke skola vara berättigade att av vinsten åtnjuta större årlig utdelning än 6 % å av dem tillskjutna medel, dock med rätt att därest under ett eller flera år sådan utdelning ej kunde lämnas, av följande års utdelningsbara vinst även bekomma det, som brustit. De återstående vinstmedlen skola, sedan stadgad avsättning till reservfond samt eljes av bolagsstämman beslutade lämpliga och nödiga avsättningar och avskrivningar verkställts, enligt styrelsens beslut användas till främjande av allmännyttiga eller därmed jämförliga ändamål. Kommitterade hava ingående övervägt, huruvida de utdelningen överstigande vinstmedlen skulle fördelas av stadsfullmäktige, i stället för såsom nu föreslås, av bolagets styrelse men, då som nedan nämnes styrelsens majoritet kommer att utses av stadsfullmäktige och därigenom tillräckliga garantier vinnas för att medlen utan mannamån komme att fördelas i den anda, som förevarande förslag avser att tillgodose, har kommittén stannat vid det senare alternativet. Av styrelsen, som kommitterade anse böra bestå av fem ledamöter med tre suppleanter för dem, skola sålunda stadsfullmäktige i Västerås utse tre ordinarie ledamöter och två suppleanter. Den årliga revisionen skall verkställas av två revisorer med två suppleanter för dem. Västerås stadsfullmäktige skola av dessa funktionärer äga utse en revisor och en suppleant. Då oktrojen för det nuvarande utskänkningsstället, automaten, utgår den 1 oktober 1934, har det synts kommitterade angeläget, att stadsfullmäktige redan nu sättas i tillfälle att fatta principbeslut i frågan, så att åtgärder för bolagets organisation må i god tid kunna vidtagas; och återkomma kommitterade härtill vid sina slutyrkanden.

Härefter övergå kommitterade till behandling av frågan om försäljning av pilsnerdricka till avhämtning.

Till en början må då meddelas, att förutom avhämtningsställena vid de bägge bryggerierna, finnas för närvarande 15 stycken s. k. avhämtningsställen härstädes. Fråga om de s. k. avhämtningsställenas lämplighet och överhuvudtaget berättigande, har ofta varit föremål för ingående överläggningar hos stadsfullmäktige. Kommitterade hava för sin del den uppfattningen, att de fördelar i nykterhetshänseende, som kunna ernås genom den föreslagna utskänkningsorganisationen icke kunna helt vinnas, därest icke samtidigt en genomgripande förändring av försäljningen till avhämtning genomföres.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Det är visserligen sant, att nykterhetsnämnden till följd av ett beslut av länsstyrelsen infört ett viss kontrollsystem över avhämtningen; men detta torde dock få anses vara rätt så ineffektivt, icke minst därför att det finnes ett så betydande antal avhämtningsställen här i staden, vilket i avsevärd grad försvårar kontrollen.

Kommitterade vilja först redogöra för resultatet av verkställda utredningar. I en del städer finnas ett stort antal affärer, huvudsakligast speceriaffärer, som försälja pilsnerdricka. Några verkliga riktlinjer för utlämnandet av dessa försäljningsrättigheter saknas. Däremot spårar man i de städer, där utskänkningsfrågan ordnats genom kafébolag en strävan att, så att säga koncentrera försäljningen till avhämtning antingen på så sätt, att bryggerierna endast hava avhämtningsställen vid sina tillverkningslokaler eller också så, att bryggerierna hava ett visst begränsat antal avhämtningsställen förlagda ute i staden. I dessa fall finnas inga andra avhämtningsställen. I ett par fall förekommer, att bryggeribolagen gemensamt anställa en tillsyningsman över avhämtningsförsäljningen. I Eskilstuna, där kafébolag finnas, har kafébolaget monopolställning, ävenledes i fråga om försäljningen till avhämtning, och har för den skull anordnat ett antal avhämtningsställen i staden. Kafébolagets ledning har emellertid avstyrkt detta systems införande på andra håll. Inom samtliga städer, där avhämtningsförsäljningen handhaves uteslutande av bryggerierna, hava endast goda verkningar härav försports.

Rörande erfarenheterna av det här i staden tillämpade systemet hava kommitterade vidare införskaffat yttranden från ordningspolisen och nykterhetsnämndens övervakningsorgan i denna fråga. Från ordningspolisens sida har med styrka framhållits, att avhämtningsställena äro svåra att övervaka. I mycket stor utsträckning hava för fylleri anhållna personer uppgivit, att de berusat sig med pilsnerdricka, som förtärts utomhus och tydligen härstammat från något avhämtningsställe. Vidare har till ordningspolisen ofta framförts klagomål över att i de trakter, där avhämtningsställen förefinnas, mer eller mindre berusade personer orena i portgångar och antasta passerande personer. Från ordningspolisens sida anföres vidare, att det nuvarande systemet med försäljning till avhämtning av pilsnerdricka i betydlig grad försämrat nykterhetstillståndet härstädes, samt att dess verkningar varit och fortfarande äro störande för den allmänna ordningen, varför en betydlig inskränkning av antalet försäljningsställen förordas. Övervakaren hos stadens nykterhetsnämnd anser sig icke kunna lämna ett generellt svar på frågan om avhämtningsställenas lämplighet och berättigande, utan hänvisar till, att i detta fall man måste fästa största vikten vid, huru varje avhämtningsställe handhaves. Enligt hans uppfattning torde det icke råda något tvivel om, att ett visst berättigande och ett visst allmänt legitimt syfte finnes för försäljningsställena att fylla, då där kunna inköpas mindre kvantiteter pilsnerdricka, än som skäligen kunna rekvireras från bryggerierna för hemkörning. När han däremot betraktat frågan ur ordningssynpunkt, så instämmer han med ordningspolisen däri, att ur denna synpunkt sett finnes berättigade anmärkningar att göra, även om förhållandena genom de senaste kontrollåtgärderna förbättrats. Likaledes betygar övervakaren, att det ofta

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

förekommer, att fyllerister berusat sig av å avhämtningsställena inköpta pilsnerdrickskvantiteter, som förtärts utomhus. Ur ren nykterhetssynpunkt anser han försäljningsställena icke hava så särskilt stor betydelse i och för sig, då de personer, som använda pilsnerdricka såsom berusningsmedel, under alla förhållanden komma att anskaffa varan åt sig. Dessa yttranden äro ju beträffande avhämtningsställenas olämplighet ur ordningssynpunkt samstämmiga till avhämtningsställenas nackdel, och kunna kommitterade icke underlåta att göra den reflexionen, att förbättringar i ordningshänseende genom de många avhämtningsställenas nedbringande till lägre antal även måste medföra fördelar i nykterhetshänseende genom den förbättring av kontrollen, som därigenom är möjlig att genomföra.

Det material, som förelegat för kommitterade vid bedömning av frågan om de nuvarande avhämtningsställenas vara eller icke vara pekar enligt kommitterades uppfattning därpå, att en övergång till ett annat system är att förorda. Inom kommittén äro ju skilda åsikter och uppfattningar representerade, men har kommitterades majoritet enats om, att ur såväl ordnings- som nykterhetssynpunkt utdöma det nuvarande avhämtningssystemet. Sedan kommitterade sålunda kommit till en bestämd uppfattning i denna fråga, har det gällt för kommitterade att undersöka, huru på lämpligaste sätt avhämtningsställenas antal skall kunna nedbringas. Samtliga inneh. av dessa försäljningsrättigheter utöva desamma med Konungens befallningshavandes tillstånd, efter det att stadsfullmäktige i varje särskilt fall avgivit tillstyrkande yttrande. En utväg att successivt nedbringa avhämtningsställenas antal kunde tänkas vara, att stadsfullmäktige hädanefter icke vidare tillstyrkte några sådana, varigenom dessa sålunda efter hand komme att bliva färre. Som kommitterade emellertid tidigare anfört, är det kommitterades önskan, att ett väl organiserat utskänkningssystems fördelar icke skola fördärvas av ett dåligt organiserat avhämtningssystems nackdelar, varför kommitterade för sin del icke kunna förorda den senast angivna linjen utan hålla före, att nedbringandet av antalet avhämtningsställen bör ske i sammanhang med utskänkningsfrågans ordnande.

Enligt kommitterades uppfattning skulle emellertid en indragning av visst antal av de specerihandlarna tillkommande rättigheterna, och rättigheternas nedbringande på så sätt till lämpligt antal vara mycket svårt att åvägabringa, särskilt som det skulle vara hart när omöjligt, att mellan de nuvarande innehavarna härutinnan träffa ett rättvist val. Kommitterade anse det med hänsyn härtill vara fördelaktigare att taga steget fullt ut och genom framställning hos Konungens befallningshavande söka åstadkomma indragning efter viss lämpligt avvägd respittid av samtliga de rättigheter, som för närvarande finnas i staden. Härefter skulle avhämtningsförsäljningen överlåtas till de i staden förefintliga två bryggeribolagen.

Emellertid har försäljningen till avhämtning vid bryggeriernas tillverkningslokaler under de gångna åren varit föremål för en del anmärkningar, och framställning har ju också från nykterhetsnämndens sida gjorts att få dessa avhämtningsställen indragna, även om det hela sedermera kommit att resultera i den kontrollåtgärd, som vidtagits vid samtliga avhämtningsställen. Kommitterade hava gjort förhandsundersökningar hos bryggeribolagens

ledning rörande deras ställning till en anordning i ovan antydd riktning och har därvid enstämmighet vunnits därom att för den händelse de nuvarande avhämtningsställena i staden skulle komma att indragas, bryggeribolagen äro villiga att upphöra med all avhämtningsförsäljning vid tillverkningsställena mot att de erhålla rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, vardera bryggeribolaget på två ställen i staden. Bryggeribolagen skulle dessutom förbinda sig att gemensamt anställa och avlöna en av lämplig myndighet tillsatt tillsyningsman över avhämtningsförsäljningen.

N:o 10. *Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.*

Planens realiserande är ju till en början beroende därpå, huruvida Stadsfullmäktige i princip anse kommitterades uppfattning i avhämtningsfrågan riktig, och i anledning därav vilja besluta hos Konungens befallningshavande göra framställning om samtliga nuvarande avhämtningsställenas indragning samt ytterst avhängig av, huruvida vederbörande myndighet kommer att bifalla en sådan framställning. Som ovan antytts torde emellertid billighetsskäl kunna anföras för en viss respittid, som dock jämväl med hänsyn till att från försäljarnes sida, framhållits, att försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka icke är något näringsfång av betydelse, ej bör sättas längre än till omkring två år.

Under hänvisning till det anförda få kommitterade sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville

dels i princip uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes — frånsett utskänkningen i samband med pensionatrörelse och å spritrestauranter — skall efter den 1 oktober 1934 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda förslag till bolagsordning.

dels och besluta att hos Konungens befallningshavande i länet hemställa, att Konungens befallningshavande ville från och med den 1 januari 1936 återkalla samtliga då i kraft varande tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka här i staden,

ävensom slutligen i princip uttala sig för ordnande av avhämtningsförsäljningen i huvudsak på det sätt kommitterade här ovan angivit.

Mot ovanstående förslag i vad det avser försäljning till avhämtning, hava kommittéledamöterna A. Norén och G. Ekholm reserverat sig på sätt framgår av bifogade skriftliga yttranden.

Västerås den 18 september 1933.

THORWALD BERGQUIST.

CARL HELLSTRÖM. J. O. WASS. AXEL NORÉN.

GUSTAF EKHOLM. THEOFIL ÖBERG. O. M. HELLBLOM.

/Eric Plantin.

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Reservationer.

Ifråga om det av kommittén framförda förslaget till avhämtningsfrågans ordnande, har undertecknad icke kunnat helt biträda majoritetens uppfattning och vill i korthet giva skäl för min ståndpunkt härutinnan.

Huru denna angelägenhet än ordnas torde säkerligen uppstå skadeverkningar ur såväl social som nykterhetssynpunkt. Det centrala i frågan blir därför, huru skadeverkningarna lämpligast kunna minskas. Härom kunna givetvis uppfattningarna vara delade.

Om man särskiljer konsumenterna av pilsnerdricka i dem, som använda detsamma i berusningssyfte och dem som i normal utsträckning begagna sig därav, torde man utan vidare kunna omedelbart fastslå, att den förstnämnda katgorien genom den hart när obegränsade möjlighet, som förefinnes att från bryggerierna för hemkörning rekvirera pilsnerdricka, till varje pris komma att förskaffa sig sådant, alla åtgärder till trots. Sannolikt kommer för dessa en förbättrad utskänkning att verka därhän, att konsumtionen i ännu högre grad och mera koncentrerat än hittills förlägges utomhus till vantrevnad och störning av den allmänna ordningen. Genom förlängning av avståndet till avhämtningsstället, komma helt säkert dessa personer att övergå till att genom rekvisition för hemkörning från bryggerierna tillförsäkra sig en större kvantitet pilsnerdricka än vad som eljest skulle ha blivit fallet, därest avhämtning kunnat ske i någon närbelägen affär.

Vad de sistnämnda angår, så kan det anses såsom ett legitimt krav från dessas sida, att på nära håll kunna inköpa den mindre kvantitet, som av det särskilda behovet påkallas. Även här kan det längre avståndet till försäljningsstället föranleda inköp av större kvantitet pilsnerdricka, vilket jämväl kan ha till följd ökad konsumtion.

Enligt min mening äro utskänknings- och avhämtningsfrågorna icke i påtaglig mån avhängiga av varandra, enär den förra avser konsumtion å restaurant och den senare avser så gott som uteslutande konsumtion i hemmen.

Med vad sålunda anförts har jag velat giva uttryck åt den uppfattningen

att föreslagna ordnandet av utskänkningsfrågan — som bör ske genom endast *en* rymlig och snygg lokal såsom ersättare för den nu befintliga — icke kommer att avhjälpa den vantrevnad och oordning, som uppkommer genom förtärande av pilsnerdricka utomhus utan tvärtom möjligen ökning, på den grund att missbrukarna icke komma att underkasta sig den kontroll, som givet måste finnas å en välordnad och trevlig lokal;

att avhämtningens förläggande till ett fåtal av bryggerierna drivna affärer — bryggeriernas avhämtningsverksamhet, särskilt beträffande ett av dem, har för övrigt varit långt ifrån klanderfri — sannolikt kommer att leda till inköp av större kvantiteter genom rekvisition för hemkörning från bryggerierna och därmed också ökad konsumtion;

att måttlighetsbrukarna — vilkas legitima rätt icke bör avgöras med uteslutande hänsyn till missbrukarna — böra ha möjlighet att för sina mindre

och tillfälliga behov göra de smärre inköp, som möjliggöras genom kortare avstånd till avhämtningsstället samt

att avhämtningsförsäljningen sålunda synes mig ur såväl social som nykterhetsbefrämjande synpunkt lämpligen kunna ske såsom hittills genom ett lämpligt, möjligen något reducerat antal välbelägna affärer i staden med kontroll genom det nyligen införda registersystemet.

Västerås den 18 sept. 1933. *Axel Norén.*

N:o 10. *Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.*

Reservation.

Hänvisande till min muntliga reservation vid senaste sammanträdet inom kommittén för utredning av pilsnerdricksfrågan, beder jag härmed att skriftligt få anmäla min reservation, mot den del av kommitténs förslag som gäller de s. k. avhämtningsställenas indragning.

Som motivering till denna min reservation beder jag få anföra:

att, jag anser att ett visst behov föreligger av dessa avhämtningsställen, då det gäller försäljning av pilsnerdricka, särskilt för de familjer som mera tillfälligt använda denna dryck som måltidsdryck. Att anskaffa en mindre kvantitet från bryggeriet, eller från de föreslagna bryggerinederlagen, kan bliva både tidsödande och besvärligt. Många av de nuvarande avhämtningsställena sälja pilsnerdricka nästan uteslutande för detta ändamål.

Efter införandet av den kontroll som nu tillämpas för dessa försäljningsinnehavare, torde det vara högst sällan som personer i rent berusningssyfte få inköpa pilsnerdricka, då ju innehavaren av försäljningen vet att hans rättigheter, genom överträdande av bestämmelserna, kan indragas. Då affärsinnehavaren helt visst känner de flesta av dem som inköpa denna vara, torde det vara lätt att kontrollera huruvida de verkligen hava behov av densamma eller ej.

Skulle kommitténs förslag om inrättande av nederlag för bryggeriernas räkning komma att realiseras, finnes det, enligt min mening ingen som helst garanti för att försäljning och avhämtning å dessa nederlag, bättre skulle fylla sin uppgift.

Därtill kommer att de affärsinnehavare vilka nu försälja pilsnerdricka, äro skattedragare till stat och kommun, varför en indragning av pilsnerdricksförsäljningen skulle i viss mån beröva dem en viss inkomst, med följd att de bliva sämre skatteobjekt.

I den händelse kommitténs förslag om indragning av de nuvarande s. k. avhämtningsställena, skulle bifallas av stadsfullmäktige, vill jag som mitt förslag framlägga, att tiden för en avveckling av dessa sättes till helst 5 år, dock minst 3 år.

Denna min reservation avser alltså, att det nuvarande systemet med avhämtningsställen bibehålles, även om kommitténs förslag om bildandet av ett bolag för utskänkning av pilsnerdricka bifalles av stadsfullmäktige.

Västerås den 18 september 1933. *Gustaf Ekholm.*

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

FÖRSLAG
TILL
BOLAGSORDNING FÖR VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

§ 1.

Detta bolag, vars firma är Västerås Kaféaktiebolag, är grundat på aktier enligt bestämmelserna i lagen om aktiebolag den 12 augusti 1910.

§ 2.

Bolagets verksamhet har till föremål att, efter därtill i behörig ordning vunnen rättighet, på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt samt med tillgodoseende, så långt möjligt, av allmänhetens intressen i fråga om prisbillighet, idka utskänkning av pilsnerdricka i enlighet med Kungl. förordningen angående försäljning av pilsnerdricka den 11 juli 1919 och eljest gällande föreskrifter samt utöva kafé- och matserveringsrörelse, ävensom bedriva annan i samband därmed stående verksamhet.

§ 3.

Bolagets styrelse har sitt säte i Västerås.

§ 4.

Bolagets aktiekapital skall utgöra lägst 10,000 och högst 30,000 kronor, fördelat i aktier på 100 kronor, ställda till viss man; alla aktier skola medföra samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst med den begränsning, som här nedan stadgas.

§ 5.

Bolagets aktier må icke genom teckning eller överlåtelse förvärvas av utländsk medborgare, samfällighet eller stiftelse, av svenskt handelsbolag, vari finnes utländsk bolagsman, av svensk ekonomisk förening, av svenskt aktiebolag, vars aktiebrev må ställas till innehavaren eller annat svenskt aktiebolag, i vars bolagsordning ej intagits förbehåll, varom förmäles i 2 § 2 st. av lagen den 30 maj 1916 om vissa inskränkningar i rätten att förvärva fast egendom eller gruva eller aktier i vissa bolag; dock att utan hinder av det nu gjorda förhållet aktier må förvärvas av svenskt bolag eller svensk förening, som avses i 18 § av berörda lag.

§ 6.

Har aktie övergått till person, som icke förut är aktieägare i bolaget, skall aktien hembjudas förutvarande aktieägare till inlösen genom skriftlig anmälan till styrelsen. Åtkomsten av aktien skall därvid styrkas, samt där

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

äganderätten övergått genom köp, uppgift lämnas om den betingade köpesumman.

Har aktie sålunda till lösen hembjudits, skall styrelsen därom underrätta bolagets delägare på sätt som om meddelande till aktieägare är föreskrivet med anmodan till den, som vill begagna lösningsrätten, att skriftligen anmäla sig hos styrelsen inom två månader därefter. Anmäla sig flera, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning. Om flera aktier erbjudits till lösen, skola de dock så långt ske kan jämnt fördelas bland dem, som vilja lösa. För hembjuden aktie skall erläggas i lösen:

a) när äganderätten övergått genom köp den därvid betingade köpeskillingen dock ej mer än aktiens nominella belopp, med tillägg av ränta efter sex procent om året från den dag köpeskillingen blivit erlagd till dess betalning sker; och

b) när äganderätten övergått genom annat laga fång än köp aktiens nominella belopp jämte sex procent årlig ränta från slutet av nästföregående räkenskapsår till dess betalning sker.

Därest inom föreskriven tid icke någon berättigad anmält sig vilja inlösa hembjuden aktie, eller om aktien ej inom trettio dagar efter anmälningstidens utgång inlöses, äger den, som hembudet gjort, för aktien vinna inträde i bolaget.

§ 7.

Delägare i bolaget skola icke vara berättigade att av bolagets vinst åtnjuta större årlig utdelning än sex procent å av dem tillskjutna kontanta medel, dock med rätt att, därest under ett eller flera år sådan utdelning ej kunnat lämnas, av följande års utdelningsbara vinst även bekomma, det som brustit.

Återstående vinstmedel skola, sedan stadgad avsättning till reservfond samt eljes av bolagsstämman beslutade lämpliga och nödiga avsättningar och avskrivningar verkställts, enligt styrelsens beslut användas till främjande av allmännyttiga, välgörande eller därmed jämförliga ändamål.

Om i en framtid bolaget skulle upplösas, skall på enahanda sätt förfaras med det överskott av bolagets tillgångar, som uppstår, sedan bolagets samtliga skulder blivit guldna samt aktiernas nominella belopp blivit till delägarne återbetalt jämte sex procent ränta därå för tid, varunder utdelning icke åtnjutits.

§ 8.

Bolagets styrelse skall bestå av fem ledamöter med tre suppleanter för dem. Av de ordinarie styrelseledamöterna äga Västerås stadsfullmäktige utse tre och av styrelsesuppleanterna två. Styrelsen, som inom sig utser ordförande, är beslutför, när minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense.

N:o 10.

Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

§ 9.

Bolagets firma tecknas, förutom av styrelsen av den eller dem bland styrelsens ledamöter eller suppleanter, som styrelsen därtill utser. Styrelsen må ock bemyndiga annan än styrelseledamot eller suppleant att teckna firman.

§ 10.

För granskning av styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper utses årligen två revisorer och två revisorssuppleanter, av vilka Västerås stadsfullmäktige äga utse en revisor och en suppleant, samt bolagsstämman likaledes en revisor och en suppleant.

§ 11.

Bolagets räkenskaper skola den 30 september varje år i fullständigt bokslut sammanföras. Bokslutet skall vara verkställt senast den 1 därpå följande december, då räkenskaperna jämte tillhörande handlingar ävensom av styrelsen avgiven förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkning samt balansräkning för senaste räkenskapsåret skola för granskning överlämnas till revisorerna, vilka senast den 1 påföljande januari böra över granskningen avgiva skriftligt utlåtande, däri ansvarsfrihet för styrelsen bestämt tillstyrkes eller avstyrkes.

§ 12.

Bolagsstämma skall hållas i Västerås; ordinarie stämma en gång årligen före utgången av januari månad.

§ 13.

Kallelse till bolagsstämma skall ske antingen genom rekommenderat brev till varje aktieägare under den adress, som för styrelsen skriftligen uppgivits eller annars är för styrelsen känd, eller eljest medelst annons i daglig tidning i Västerås; breven skola vara avlämnade för postbefordran eller annons i tidningen införd senast 14 dagar före ordinarie stämma samt senast en vecka före extra stämma.

Andra meddelanden till aktieägare skola ske antingen medelst annons på sätt, som beträffande kallelse till bolagsstämma är sagt, eller medelst brev med allmänna posten.

§ 14.

Bolagsstämman öppnas av styrelsens ordförande eller, vid förfall för honom, av annan ledamot av styrelsen, varefter närvarande röstberättigade genom öppen omröstning efter huvudtalet sig emellan välja ordförande vid stämman. Andra val och övriga frågor avgöras genom öppen omröstning, därest icke sluten omröstning begäres av någon närvarande aktieägare.

§ 15.

N:o 10.
Ang. ordnande av försäljningen till avhämtning och utskänkning av pilsnerdricka.

Vid ordinarie bolagsstämma skola, förutom övriga frågor, som i behörig ordning dit hänskjutits, förekomma följande ärenden:

1:o) Val av ordförande.

2:o) Fastställande av röstlängd;

3:o) Val av justeringsmän;

4:o) Fråga om godkännande av det sätt, på vilket stämman blivit utlyst;

5:o) Föredragning av styrelsens och revisorernas berättelser jämte balans- och vinst- och förlusträkningar;

6:o) Fastställande av balansräkning;

7:o) Fråga om ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid, revisorernas utlåtande avser;

8:o) Fråga om användande av tillgängliga vinstmedel, samt därest vinstutdelning skall äga rum, meddelande av tid för utdelnings utbetalande;

9:o) Bestämmande av arvoden åt styrelsen och revisorerna;

10:o) Val av de styrelseledamöter, som det ankommer på styrelsen att välja, och suppleant för dem;

11:o) Val av revisor och suppleant för denne.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri,

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 22 Februari. III.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av ett av lönenämnden avgivet förslag angående bibehållande för år 1934 av hittills gällande lönebestämmelser för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka förslaget.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I avseende å lönebestämmelser att gälla för år 1934 för folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal har lönenämnden icke annat att erinra emot en prolongering av de bestämmelser, som varit av stadssfullmäktige fastställda för år 1933, än att stadsfullmäktige böra förbehålla sig fria händer i händelse en statlig reglering av denna personal under år 1934 genomföres skulle påkalla en ändring i dessa bestämmelser. Sådan ändring kan även bli föranledd av en utredning, som lönenämnden igångsatt angående behovet av att bibehålla nuvarande ortstillägg oförändrade.

Lönenämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville med förbehåll för de ändringar, som kunna föranledas av här berörda omständigheter, fastställa följande bestämmelser i hithörande ämne att gälla tillsvidare under år 1934.

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

N:o 11.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal år 1934.

1) lagstadgad minimilön;
2) statens dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring;
3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;
4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura, skall utgå med:

för ett rum och kök	Kronor	550: —
„ två rum och kök	„	850: —
„ tre rum och kök	„	1,150: —
„ fyra rum och kök	„	1,450: —

„ bränsle och för ovan nämnda lägenhetsstorlekar med resp. 130, 180, 235, och 290 kronor.

De lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skola härför vidkännas löneavdrag, motsvarande den ersättning, som för bostad enligt ovan skall utgå;

5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare samt för folk- och småskollärarinna med 300 kronor för manlig befattningshavare och 200 kronor för kvinnlig befattningshavare;
6) kommunalt dyrtidstillägg, utgående på den del av den kontanta delen av minimiavlöningen (således ej å bostads- och bränsleersättningarane), varå statens dyrtidstillägg för folkskolans lärare ej beräknas och å ersättning för övertidsläsning efter samma grunder, som om de belopp, varå det utgår, tillhörde det dyrtidstilläggsunderlag, varå statens dyrtidstillägg beräknas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställd lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmån med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därpå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Västerås den 9 januari 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle taga del av ett av lönenämnden avgivet förslag till värdesättning för år 1934 av den vissa befattningshavare tillkommande förmånen av bostad och bränsle, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka förslaget.

Västerås den 11 januari 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har icke funnit förhållandena påkalla någon ändring för år 1934 uti den värdering av befattningshavarnes förmån av bostad och bränsle, som för år 1933 varit fastställd, och får alltså föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta för år 1934 fastställa följande värden härå, eller:

för bostad i logement	Kr.	264:—
för ett rum och kök	„	425:—
för två rum och kök	„	700:—
för tre rum och kök	„	1,000:—
för fyra rum och kök	„	1,250:—
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad å fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1.600:—
och förmån av fritt bränsle följande värden:		
för ett rum och kök	„	130:—
för två rum och kök	„	180:—
för tre rum och kök	„	235:—
för fyra rum och kök	„	290:—

ävensom bestämma, att i lönestaten upptagna lönebelopp skola minskas med belopp, motsvarande dessa värden.

Västerås den 9 januari 1934.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

N:o 13.

Lönenämndens förberedande yttrande ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås (jfr. 1933 N:o 63).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 30 november 1933 avgiva utlåtande i anledning av de anmärkningar, som i avgivna yttranden kommit till synes i fråga om det av stadsfullmäktige den 21 juni 1933 antagna förslaget till ny instruktion för stadsläkarne i Västerås, och får lönenämnden nu, med återställande av handlingarne, i ärendet anföra följande.

I avseende å de anmärkningar, som efter det stadsfullmäktige antagit förslaget, i förnyade yttranden avgivits av tjänsteläkarne i staden, äro dessa i huvudsak desamma som framförts under den förberedande behandlingen av förslaget, varför lönenämnden anser dessa anmärkningar såsom förut prövade av stadsfullmäktige icke påkalla något särskilt yttrande.

I avgivet utlåtande har styrelsen för Svenska stadsläkareföreningen åter framfört vissa erinringar, som, där dessa erinringar icke hava karaktär av rena kårsynpunkter, icke synas böra få stå oemotsagda. Då stadsläkareföreningen, samtidigt med erkännandet att avgörandet av frågan om antalet tjänsteläkare vid sidan av förste stadsläkarebefattningen är en kommunal angelägenhet, gör gällande, att inskränkningen av distriktsläkaretjänsterna till en borde medföra såväl en avkoppling från stadsläkaretjänsterna i allmänhet av skyldigheten att bestrida läkarevården vid vissa kommunala institutioner, och vad förste stadsläkaretjänsten särskilt angår, antingen frihet från läkarevård inom särskilt distrikt eller, om sådan skall höra till tjänsten, så litet distrikt som möjligt, förbiser styrelsen, att skyldigheter för staden att avlöna sina läkare bör vara förenad med rätten att bestämma omfånget av deras arbetsuppgifter, att avlöningen utmätes med hänsyn därtill, samt att med förste stadsläkarens arbetsuppgifter hittills kunnat förenas läkarevård först i stadens och sedan i landstingets tjänst såsom epidemiläkare vid epidemisjukhuset. Under sådana förhållanden och i betraktande av, att förste stadsläkaren utom tjänsten kunnat bedriva en omfattande enskild läkarepraktik, kan det icke vara obefogat, att staden, i sammanhang med uppkommemn ledighet i tjänsten genom ändring i instruktionen, tillförsäkrar sig ett bättre utnyttjande av förste stadsläkaren i kommunens tjänst. Stadsläkareföreningens argumentation för andra grunder för ordnande av förste stadsläkaretjänsten synes vara föranledd därav, att föreningen bibragts den uppfattningen, att förste stadsläkaretjänsten i högsta lönegraden skulle vara avlönad med endast 3,847 kronor. På annat sätt kan icke uttalandet i föreningens utlåtande ”eller anser verkligen stadsfullmäktige i Västerås, att förste stadsläkarens nuvarande lön 6,447 med fråndrag av 2,600 kronor för epidemisjukhuset d. v. s. 3,847 kronor, skulle utgöra fullgod ersättning för en kvalificerad läkares arbetsprestationer på platsen”, tydas. Såsom fram-

går av handlingarne bifogad lönestat är befattningen insatt i 37:de lönegruppen med en begynnelselön av 5,520 kronor och en slutlön av 6,447 kronor. Antagandet att härifrån för "epidemisjukhuset" skulle avdragas 2,600 kronor är oriktigt.

N:o 13.
Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

Rörande stadsläkareföreningens erinringar i övrigt hänvisar lönenämnden till vad förste provinsialläkaren i länet härom anfört. Emot av denne föreslagen ändring av § 11 mom. 3 till följande lydelse: "att utöva enligt gällande författning tjänsteläkare tillkommande skyldigheter angående sinnessjuka och sinnesslöa", har lönenämnden intet att erinra.

Då lönenämnden för sin del icke anser de mot förslaget gjorda erinringar med undantag för nyss angivna ändring vara av beskaffenhet att böra föranleda avvikelse i stadsfullmäktiges en gång fattade beslut, föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville förklara sig såsom yttrande i ärendet vidhålla detta sitt beslut, dock att § 11 mom. 3 i den av stadsfullmäktige antagna instruktionen skall erhålla följande lydelse: "att utöva enligt gällande författning tjänsteläkare tillkommande skyldigheter angående sinnessjuka och sinnesslöa."

Västerås den 9 februari 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Vid sammanträde den 21 juni 1933 hade stadsfullmäktige i Västerås beslutat att antaga ett av delegerade upprättat, av hälsovårdsnämnden i huvudsak tillstyrkt förslag till instruktion för en förste och en andre stadsläkare i Västerås. Med skrivelse den 19 augusti 1933 hade Ni översänt handlingarna till Länsstyrelsen i länet under förmälan, att Ni icke hade något att erinra mot stadsfullmäktiges berörda beslut, varefter Länsstyrelsen, efter förste provinsialläkarens hörande, överlämnat handlingarna i ärendet till Medicinalstyrelsen under uttalande att Länsstyrelsen icke hade något att erinra mot fastställelse av sagda instruktion med däri av förste provinsialläkaren föreslagen ändring av mom. 3 § 11.

Efter det styrelsen fått mottaga infordrade lönestaten för Västerås stads befattningshavare samt pensionsreglemente och pensionsstat för samma befattningshavare, remitterade styrelsen ärendet till styrelsen för Svenska stadsläkarföreningen för yttrande. Sagda förenings styrelse har den 10 oktober 1933 avgivit utlåtande i ärendet. Vidare hava yttranden inkommit från stadsläkarna i Västerås och förnyat utlåtande den 4 november 1933 från förste provinsialläkaren i Västmanlands län.

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

Innan styrelsen tager ärendet under slutlig omprövning, har styrelsen velat sätta Eder och stadsfullmäktige i tillfälle att taga del av de anmärkningar och synpunkter, som kommit till synes i de avgivna yttrandena.

Styrelsen får därför härmed till Eder överlämna samtliga till ärendet hörande handlingar och anhålla, att Ni ville, efter stadsfullmäktiges hörande, till styrelsen inkomma med det yttrande, som handlingarna och stadsfullmäktiges eventuella beslut kunna föranleda.

Remisshandlingarna återförväntas.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

A. E. BASTMAN.

C. B. v. Mentzer.

Stockholm den 10 november 1933.

Till Kungliga Medicinalstyrelsen.

Anmodad inkomma med förnyat yttrande angående ny instruktion för Västerås stads tjänsteläkare, får jag vördsamt anföra.

Beträffande Styrelsens för Svenska stadsläkareföreningen yttrande angående den av stadsfullmäktige i Västerås den 21 juni 1933 antagna nya instruktion för Västerås stads tjänsteläkare, får jag med bifogande av yttranden av förste och andre stadsläkarne anföra.

Sedan stadsfullmäktige i Västerås beslutat inskränka antalet tjänsteläkare från tre till två, torde intet därvid vara att åtgöra.

Om man vill jämföra stadsläkarnes löner och pensioner med provinsialläkarnes löner och pensioner, har man att taga hänsyn ej bara till lönebeloppets storlek utan även till att stadsläkarne i sin privatpraktik ej, såsom provinsialläkarne, äro bundna av taxebestämmelser och till att de betala avgift endast till familjepension, men ej till sin egen pension. Vidare är stadsläkare, som på grund av sjukdom eller olycksfall, som icke är självförvållat, är förhindrad att förrätta sin tjänst, berättigad att under högst tre månader eller om sjukdomen orsakas av skada eller smitta, ådragen under tjänsteutövning, under högst sex månader åtnjuta hela avlöningen oavkortad. Dessutom tillkommer stadgad semester.

Beträffande stadsläkarföreningens anmärkning om sportelinkomsternas redovisning till vikarien enl. § 5 i lönestaten och påståendet att med sportelinkomster även menas inkomst av privatpraktik, så synes mig denna tolkning vara fullständigt uppkonstruerad och verklighetsfrämmande.

Beträffande rätten till semester beroende av Hälsovårdsnämnden, så finner jag denna bestämmelse riktig och fullständigt i överensstämmelse med vad i Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente § 18 är stadgat angående provinsialläkare.

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

Bestämmelserna i § II, mom. 5 och § 12, mom. 4 synes mig ej sakna fog.

Bestämmelsen i § 13 angående ackord har tillkommit för att tillförsäkra vissa befattningshavare inom staden, såsom polis- och brandsoldater m. fl. läkarvård till fixerat pris. Det synes mig att denna § 13 väl kunde utgå och ersättas med en bestämmelse att de av stadens befattningshavare, som ha rätt till fri läkarvård skola, om så erfordras erhålla dylik i enlighet med principer, som gälla för sjukkassorna. Därigenom förverkligas ett krav om fritt läkarval för dessa personer, som förr eller senare ej kan avvisas och som förut funnits medgivet men som stadsläkarne själva lyckats få ändring i. Med hänvisning till mom. 6 i §§ 11 och 12 av läkarinstruktionen, får jag meddela att enligt fattigvårdsysslomannens uppgift åtnjöto 1932 hos andre stadsläkaren 550 och hos distriktsläkaren 475 personer *kortare eller längre* tid fri läkarvård på fattigvårdens bekostnad. I dessa siffror äro ej understödstagare tillhörande främmande kommuner inräknade. För läkarvård åt dessa åtnjuta stadsläkarne ersättning. Förste stadsläkaren har ej haft skyldighet att meddela fri läkarvård.

Läkarbefattningen vid könspolikliniken kommer lätteligen att finna innehavare utan att tynga någon av stadsläkarne.

Distriktsindelningen uppgöres lämpligen av hälsovårdsnämnden, som rättvist bör kunna uppdela staden i två distrikt och, när så behövs, göra behövliga ändringar i nämnda indelning. Jag anser andre stadsläkarens anmärkning i detta hänseende berättigad.

I övrigt har jag ej något vidare att anföra.

Västerås 4 november 1933.

GUNNAR FJELLANDER.

Till Förste provinsialläkaren i Västmanlands län.

Anmodad yttra mig angående föreliggande förslag till instruktion för Västerås stads tjänsteläkare, beder jag i allt väsentligt få hänvisa till förut avgivet skriftligt yttrande till Hälsovårdsnämnden i Västerås, vilket i avskrift bifogas.

Sv. Stadsläkareföreningens styrelse yttrar å sid. 4: "Förste stadsläkaren bör i en stad av Västerås' storlek, såsom hittills ej ha något distrikt, *eller, om så skulle anses önskvärt, ett obetydligt.*"

Om detta skulle innebära, att så gott som hela staden skulle påbördas 2:dre stadsläkaren såsom distrikt, vill jag påstå, att en sådan anordning vore *alldeles orimlig*, såsom jag i mitt tidigare yttrande framhållit, anser jag utan tvekan den hittillsvarande ordningen med en förste stadsläkare utan distrikt och med övervägande allmänhygieniska uppgifter och bredvid honom tvenne tjänsteläkare med ungefär likstora distrikt vara den för staden lämpligaste.

Västerås den 15 okt. 1933.

C. IDAR,
2:dre stadsläkare.

N:o 13.

Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Enligt uppdrag får undertecknad härmed avgiva skriftligt yttrande angående särskilda kommitterades förslag till ny instruktion för stadens tjänsteläkare m. m.

Kommitterade utgå i sitt förslag från den uppfattningen, att distriktsläkartjänsten, sedan förste stadsläkaren befriats från skyldigheten att sköta epidemisjukhuset i staden, utan olägenhet kan indragas och att det distriktsläkaren tillkommande distriktsarbetet kan överflyttas till förste stadsläkaren.

Jag är icke övertygad om att detta utan olägenhet kan ske. Visserligen skulle det innebära en omedelbar ekonomisk vinst för staden, men för den allmänna hälsovårdens skötsel och utveckling skulle det enligt mitt förmenande ej vara lyckligt.

Min uppfattning är och har alltid varit, att en stad av Västerås storlek och karaktär kräver sin man för sitt allmänna hälsovårdsväsen. Visserligen skulle det kunna gå att ordna saken så, som kommitterade föreslagit, men detta skulle utan tvivel betyda en status quo om inte rent av en tillbakagång för den allmänna hygienen.

Med den starka utveckling, som den allmänna hygienen under senare tid genomgått och fortfarande genomgår, ej minst den sociala hygienen, vore det högeligen önskvärt, om staden kunde förvärva en högt kvalificerad och initiativkraftig specialhygieniker. Det finns så många områden, där en yngre, dugande kraft skulle kunna göra sig gällande till den allmänna hygienens fromma.

Med den instruktion för förste stadsläkaren, som föreslagits, med skyldighet att även sköta fattigvårdsdistrikt och allmän praktik, torde det bli svårt, om ens möjligt, att erhålla en sådan, högt kvalificerad hygieniker. Förste stadsläkaren skulle i alla händelser bli alltför betungad av den ständiga vakthållning, natt och dag, som distriktsarbetet faktiskt innebär, för att kunna ägna tillräcklig tid och intresse åt sin egentliga uppgift; den allmänna hygienen.

Av dessa skäl kan jag ej tillstyrka en indragning av distriktsläkartjänsten med därav följande konsekvenser, utan anser den nuvarande ordningen och arbetsfördelningen mellan stadens tre tjänsteläkare vida att föredraga i stadens eget intresse. En ståndpunkt i detta fall hänger naturligen i första rummet på huru man betraktar och uppskattar allmänhygienikerns uppgift.

Som jag förut framhållit, kan naturligen saken *nödtorftigt* ordnas så, som kommitterade föreslagit, med endast två läkare men med de nackdelar, som jag ovan angivit. Och i sådant fall synes mig den föreslagna instruktionen i stort sett lämplig. Jag anhåller dock att få framföra ett par viktiga önskemål.

Beträffande semesterfrågan böra ett par rättelser företagas. Kommitterade säga i sin kommentar till § 6, att bestämmelsen om ersättning till semestervikarie, då annan leg. läkare förordnas, bör bortfalla, "då svårigheter icke torde uppstå för ömsesidig vikariattjänstgöring under semestern." Det är sant, att det i allmänhet ej mött större svårigheter hittills, men detta kan

N:o 18.
Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

ske endast under förutsättning av normala sjuklighetsförhållanden och att vederbörande läkare är vid full vigör och ej genom överansträngning eller sjuklighet är oförmögen att samtidigt sköta två tjänster. Ofta blir ju värdet av en förut åtnjuten semester tämligen illusorisk, om man, knappt utvilad, skall sköta två tjänster. Riktigast vore utan tvivel, att semesterarvode alltid utginge och att tjänsteläkarne själva finge avgöra, om de anse sig kunna eller vilja vikariera för varandra. Dock torde det för tjänstens uppehållande vara till fördel med ömsesidig vikariattjänstgöring, emedan vikarien då alltid är väl inne i sina åligganden på förhand. Med endast två läkare skulle sådan ömsesidig vikariattjänstgöring dock vara svårare att genomföra än med nuvarande ordning.

Beträffande semestertidens längd anser jag, att det tillägget borde göras, att tjänsteläkare, som uppnår t. ex. 45 eller 50 års ålder, skall äga rätt till 45 dagars semester. Tjänsteläkarnes arbete är så slitande, ej minst på grund av den ständiga nattjänstgöringen, att en sådan utökning av semestertiden vid mera framskriden ålder är mer än väl motiverad.

Västerås den 10 april 1933.

C. IDAR,
2:e stadsläkare.

Till 1:ste Provinsialläkaren!

Anmodad inkomma med yttrande rörande föreliggande förslag till indragning av distriktsläkaretjänsten härstädes och sammanslagning av denna med 1:ste stadsläkaretjänsten med därigenom följande ändringar av här nu gällande specialinstruktion, får Undertecknad härmed anföra följande:

Före 1908 fanns här endast en stadsläkare. Från 1908 intill 1919 funnos 2 tjänsteläkare, liksom nu åter är föreslagit. Emellertid visade sig genom stadens starka utveckling (1919 omkr. 29,000 inv.) och ytutökningen efter inkorporeringen av 2 invidliggande socknar, att 1:ste stadsläkarens arbete blev mer än skäligt stort för att kunna skötas något så när tillfredsställande. På Undertecknads förslag via Hälsovårdsnämnden gingo Stadsfullmäktige välvilligt i författning om anställande av en extra distriktsläkare 1919, vilken tjänst sedermera uppgick i nuvarande ordinarie distriktsläkare-tjänsten. 1:ste stadsläkaren befriades därigenom från distrikt. Emellertid kom därefter genom riksdagsbeslut epidemisjukhusvården under 1920 att övergå från Staden till Landstinget. Härigenom kom detta åliggande i 1:ste stadsläkaretjänsten att utgå, ehuru under de första 5 åren endast nominellt. Härigenom ansågs en för stark förminskning i tjänste-förpliktelser ha uppstått, och föranledde till en motion i Stadsfullmäktige 1924 i och för utfyllnad, varvid hänvisades till ålderdomshem och folkskolor, såsom medförande inbesparing av de utgifter, som därför särskilt utginge. Denna lucka i arbetsförpliktelser anses fortfarande av Kommitterade och Stadsfullmäk-

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

tige förefinnas, och för dess utfyllande har nu åter en hopslagning med distriktsläkaretjänsten ansetts lämpligt. Det har därvid tagits för givet, att en enda läkarekraft gott skulle räcka till för arbetet med de sammanslagna tjänsterna.

Det har emellertid av vederbörande myndighet och nämnder insetts att utfyllandet av den supponerade arbetsbristen bleve något väl stort enl. förslaget, varför en förhöjning av den nuvarande 1:ste stadsl.-lönen med ett par tusen kr. ansetts skäligt.

Frågan gäller nu: Finns för n. v. i 1:ste stadsläkaretjänsten mindre arbete än skäligt för att motivera dess bibehållande i nuv. form, och bör i så fall en sådan lucka utfyllas med distriktsläkaretjänst?

Undertecknad, som nu innehaft 1:ste stadsläkaretjänsten här i 23 år, härav de första 9 åren med distrikt (2-läkaresystem), de följande 14 åren utan distrikt (nuv. 3-läkaresystem) och dessutom 10 år i annan stad ss. distr.-läkare (därst. 3 läkaresystem), torde genom detta mitt arbete möjligen kunna tilltros, åtminstone till en viss gräns, ss. varande i sak bäst insatt i detta ärende. På grund av erfarenheterna alltså vågar jag nu bestämt påstå, att tjänsten före 1919 var betydligt överbelastad med åligganden och att, oaktat därefter såväl epidemisjukhusvård som distr. utgingo ur tjänsteförpliktelserna, det kvarvarande arbetet dock alltjämt varit och är så pass stort, som rimligtvis kunnat motsvara fordringarna på en dylik tjänst enl. allmänna och specialinstruktionen. De åligganden, av mångahanda art, som beröra stadssamhällets tillgodoseende, följa naturligtvis utvecklingen och ha sål. ökats och komma givetvis att ökas år fr. år, och detsamma synes vara förhållandet med de statliga kraven. Man må beakta, att staden nu har *över 31,000 inv.*, en betydlig ytvidd, en livlig bebyggelse i alla utkanter av stadsplanen och synes alltjämt stå i fortskridande utveckling. Jag är fullt viss om, att, för en allmänhygieniskt intresserad och skicklig innehavare på posten, stadens myndigheter minsann ej behöva befara, att det framdeles skall komma att saknas tillfylles tjänstearbete utan extra tillägg. — Härtill kommer ju allmän läkarepraktik.

Vad kommer nu distriktstillägget att innebära i arbetshänseende? Stadsdistriktsläkaretjänsten här omfattar nu halva den egentliga staden plus båda de inkorporerade socknarna; är sål. betydl. vidsträckt, innefattar bortåt 1,500 inv. *Mer än var 15:de individ* i staden har på grund av fattigunderstöd i en eller annan form rätt till fri läkarevård av sin distriktsläkare och fri medicin. Till samma kategori komma dessutom i dessa tider en hel del till arbetslöshetskategorien hörande. Distriktsläkaren har enl. specialinstruktionen att svara för läkarevården inom distriktet och han blir därigenom en slags ständig jourhavande läkare dag och natt året runt.

Hur det kan vara möjligt, att med denna distriktstjänst inkoppla nuvarande 1:ste stadsläkarearbetet utan att det övermyckna arbetet skär ihop sig? Det synes egendomligt förhoppningsfullt. Egentliga innebörden i förslaget synes emellertid gå i den riktningen, att nuvarande stadsläkareåliggandena mera kunna betraktas som ett bihang i den nya tjänsten. Det blir ju nämligen alldeles ofrånkomligt för denne distriktsläkare att sätta de sjukas vård (fattigläkarevård och annan) i första rummet. 1:ste stadsläkaretjänsten enl.

Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

förslaget blir sål. i realiteten en distriktsläkaretjänst med stadsläkareåliggandena enl. allmänna instruktionen och 2:dre stadsläkaretjänsten en distriktsläkaretjänst med ålderdomshemmet. (Benämningen 1:ste och 2:dre distriktsläkare vore törhända riktigare).

De instanser, genom vilka det föreliggande förslaget hittills passerat, synas med undantag av Stadsläk.-föreningens styrelse och 2:dre stadsläkaren härstädes ha principiellt godtagit förslagets 2-läkare-system. Inom Hälsovårdsnämnden skedde dock godtagandet med 4 röster mot 3, vilka senare i skriftlig reservation uttalat sig för bibehållandet av de 3 nuvarande tjänsterna och att 1:ste stadsläkaren bör kunna ägna sin huvudsakliga verksamhet åt den allmänna hygienen och därför ej tilldelas distrikt. Som medreservant får jag hänvisa till det utförligare yttrandet i reservationen, som finnes infört i Stadsfullmäktiges bifogade handlingar å sid. 274.

Stadsläkareförbundets styrelse framhåller i huvudsak samma princip, att 1:ste stadsl. ej bör ha något distrikt, men yttrar också: "om så anses önskvärt, ett obetydligt", anmärkande därvid, att ett för stort distr. kan inkräkta på hans arbetsuppgifter enl. allmännna läkareinstruktionen. Antag emellertid, att enl. förslaget endast 2 läkaretjänster skola förefinnas, och att vederbörande myndighet (Hälsovårdsnämnden) tilldelar den ene ett "obetydligt" distr. så följer självfallet, att den andre får ett desto större. Mot en sådan eventualitet reagerar 2:dre stadsläkaren kraftigt i sitt ingivna utlåtande, anseende dylik anordning vara "*alldeles orimlig*". Jag kan ej annat än tillfullo instämma i detta hans uttalande, ty 2:dre stadsläkaren har redan nu så pass tillräckligt arbete med sitt nuvarande distriktsområde, som man kan begära. Det torde nog ej bli någon annan utväg än att överföra hela nuvarande distr.-läkare-tjänsten på 1:ste stadsläk. om det framlagda 2-läkareförslaget blir lag.

2:dre stadsläkaren, som under det här förutvarande 2-läkaresystemet även då tjänstgjorde jämte mig, och som givetvis bör anses ha en grundlig sakkunskap i distriktsarbetet från såväl då som nu, uttalar sig f. ö. *mot* det nu uppgjorda förslaget till återgång till 2-läkare-system och framhåller bl. a. att den nuvarande ordningen och arbetsfördelningen mellan 3 tjänsteläkare torde vara att vida föredraga i stadens eget intresse.

Min övertygelse är också, att det föreslagna 2-läkaresystemet blir staden mera till skada än gagn, och genom stadens fortskridande utveckling och därigenom arbetsutökningen är fara värt, att den nye stadsläkaren m. distrikt snart nog nödgas (i likhet med mig) be om lättnad i arbetet, och så kommer man åter i kretsgången till 3 läkare. 3-läkaresystem är ju f. ö. föreslaget för Västerås i Stadsläkaresakkunniges majoritetsförslag.

Visserligen föreslås här i nya instr. att könspoliklinik-läkarearbetet skall utbrytas och bli en självständig syssla för annan än stadstjänsteläkare. Detta är emellertid ett önskemål, även om 3-läkaresystemet kvarstår. Men en distriktsläkaretjänst med tjänsteårsberäkning kommer genom den föreslagna sammanslagningen bort ur den allmänna konkurrensen för obefordrade läkare. Detta hör, strikte taget, ej hit, men den allmänna tendensen från både Statens som Kommuners sida är ju i dessa tider: att öka arbetstillfällena, ej minska. Distrikts-läkare-*tjänstindragning* här är ju i själva verket varken

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

beroende på tjänstens *obehövlighet*, ej heller ss. medförande någon betydelsefullare *ekonomisk vinst*, och står alls ej i sammanhang med *tjänsteindragningar f. ö.* av staden.

I sammanfattning vågar Undertecknad alltså framhålla:

Att den uppfattning, som emanerade fr. motionärerna 1924 och som även nu i år antagits för trolig av Kommitterade vid förslagets uppgörande, näml. att 1:ste stadsläkaretjänsten här ss. sådan efter reducering med epidemisjukhusvård och distrikt innehåller för ringa åligganden och därför är i behov av utfyllnad, den uppfattningen är *i verkligheten* alldeles säkert felaktig,

att, tillika med det övriga, de huvudsakligaste åliggandena i nuv. tjänst ss. samhällshygien och statens krav, *givit*, *ge* och *komma att ge* fullt önskvärd arbetsutfyllnad i en stad av Västerås storlek och fortgående utveckling,

att en tillagd distriktstjänst medför förpliktelser, som sätta sjukvården i första rummet och övriga åligganden mera som bihang,

att tjänsten, utökad med hela den nuvarande distriktsläkaretjänsten, blir högst betydligt överkompenserad i arbetshänseende och svårskött,,

att, om därför endast ett mindre eller "obetydligt" distrikt tillägges, så måste den andre tjänsteläkaren i stället få allt det övriga. Men enär hans nuvarande distrikt och arbete därmed redan nu är tillräckligt stort, så finge han på så sätt *mer än skäligen* kan fordras. Hur man således än indelar, så blir med 2-läkaresystemet antingen den ena eller den andra eller båda överbelastade, något som ej torde befordra varken stadens eller invånarnas in-intressen,

att tjänsteindragningen ej medför så stora och behövliga ekonomiska fördelar för staden, att de kunna uppväga nackdelarna gent emot allmän hygienens krav. Gent emot tendensen i förslaget vill jag framhålla vikten av, att, *även i detta samhälle*, allmänna samhällshygienen ges erforderlig plats, och att, *därför* sättes en särskild hygieniker på en stadsläkaretjänst utan hindrande fattigvårdsdistrikt.

Min åsikt är således att det för Västerås stad mest lämpade tjänsteläkaresystemet är det för n. v. med 3 läkare och att nuv. specialinstr. härvid bör kunna godtagas efter några mindre ändringar.

Beträffande den framlagda instruktionen ha en del anmärkningar gjorts, vartill jag får uttala *min anslutning:*

Sålunda 1:ste provinsialläkarens anm. betr. § 11 mom. 3.

Vidare Stadsläk.-fören:s styrelses betr. § 5, § 6, § 11 mom. 5 jämte § 12 mom. 4 och § 12 mom. 8. Betr. anmärkningarna mot § 13, synes mig, att denna § hälst bör kvarstå, detta i enlighet med föreskrifterna i Allmänna

Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

instr. § 49, vari angives att villkoren för åtnjutande av *fri läkarevård* och *fri medicin* böra intagas i särskilda instr. Dock synes mig; att uttrycket i slutet: "mot ersättning, varom särskild överenskommelse träffats," bör erhålla lydelsen: mot särskild ersättning av staden.

Villkoren för erhållande av *fri medicin* ha helt uteslutits i förslaget, men behövde nog införas.

I § 8 andra punkten står: Å sön- och helg-dagar skall en av tjänsteläkarne enligt överenskommelse dem emellan hava mottagning för allmänheten. Att dekretera att på sön- och helg-dagar *skall* etc. är ett alldeles för starkt tvångsuttryck, som kan leda till otrevliga kontroverser läkarne emellan, och dessutom kan på denne tvångskommenderade jourhavande även alla övriga i staden praktiserande läkare lasta sin praktik. Hur stor tidsomfattning dessa söndagar skola hava, om från lördag-kväll till måndag-morgon eller annorlunda, anges ej. Punkten bör helt enkelt strykas eller åtminstone uppmjukas i ordalagen, exempelvis sål.: Å sön- och helg-dagar kunna tjänsteläkarne växelvis enligt överenskommelse sins emellan handhava läkarevården för båda distrikten.

Vad i § 7 angives ang. löner och pensioner bör jag, ss. avgående ur tjänsten, ej kritisera, men kan ej underlåta att instämma i Stadsläkare-föreningens Styrelses åsikt därom.

Västerås den 29 okt. 1933.

CARL THUNSTRÖM,
1:ste stadsläkare.

Till Kungl. Medicinalstyrelsen.

Sedan Styrelsen för Svenska Stadsläkarföreningen anmodats yttra sig angående ny föreslagen instruktion för tjänsteläkarne i Västerås, får styrelsen vördsamt anföra följande.

Genom det framlagda förslaget har Västerås stad avsett att inskränka tjänsteläkarnes i staden antal från 3 till 2. Impulsen härtill har tydligen varit en år 1924 väckt motion, innehållande bl. a. att den läkarvård, för vilken särskilda arvoden då utginge (ex. ålderdomshemmet och folkskolorna) i möjligaste mån inrymdes i vederbörande stadsläkares *ordinarie* åligganden. Man möter här en utvecklingstendens, som enligt Styrelsens mening går stick i stäv med de grunder, efter vilka tjänsteårsberäkingsrätt beviljats (eller utan vidare tillerkänts) tjänsteläkarne i städerna. Denna rätt erhöllo städerna ursprungligen för att underlätta stationerandet i städerna av läkare, som därefter mot ersättning skulle tillhandagå med sjukvård. På denna tid ålåg det varje läkare att kostnadsfritt lämna fattigsjukvård, ett förhållande, som fortfarande bibehållits för städerna, sedan detsamma på landsbygden för länge sedan avskrivits; allt mera synas städerna emellertid härförutom vilja i tjänsteläkarnes i städerna åligganden inrycka bestämmelser om meddelandet

N:o 13.
Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

av kostnadsfri vård för hela kategorier stadsanställda tjänstemän och arbetare, även med familjer. Å andra sidan kan ur motiveringen till nu föreliggande instruktionsförslag utläsas, att den ursprungliga anledningen till beviljande av tjänsteårsberäkningsrätt för städernas läkare allt mera förlorat sin aktualitet (se sid. 277 i bifogade handlingar). Man kan därför påstå, att städerna omärkligt lyckats leda in tjänsteläkarverksamheten på banor, som ursprungligen ej varit avsedda. Stadsläkarföreningens styrelse håller före, att det är på tiden att inskränka detta tillvägagångssätt, och att tjänsterna i städerna återföras till sin ursprungligen avsedda omfattning

Att städerna inslagit på dessa banor, kan endast förklaras av att de på sådant sätt kunnat förskaffa sig billigare läkarvård, än eljest skulle varit förhållandet. Om man jämför det nuvarande förslagets konsekvenser i detta avseende, framgår följande.

Stadens nuvarande kostnader.

		Begynnelselön.		Slutlön.
Förste stadsläkaren		5,520 : —		6,447 : —
Andre stadsläkare (lön)	4,830 : —		5,685 : —	
„ „ för ålderdomshem	1,600 : —	6,430 : —	1,600 : —	7,285 : —
Distriktsläkaren		3,690 : —		4,437 : —
Summa		15,640 : —		18,169 : —

Stadens blivande kostnader.

Förste stadsläkaren	7,140 : —	8,256 : —
Andre stadsläkaren	6,240 : —	7,248 : —
Summa	13,380 : —	15,504 : —

Denna nedprutning i stadens utgifter med ej mindre än 2,600 : — kronor och utan nedskärning av arbetsuppgiften, har tydligen åstadkommits genom en oerhörd belastning av förste stadsläkarens åligganden, under det att andre stadsläkarens lämnats i det hela oförändrade. Visserligen har epidemisjukhusets skötsel under senare år avskilts från förste stadsläkarens tjänstgöring, men styrelsen håller före, att denna tjänst, på vars uppehållande hela systemet vilar, ej, till förfång för innehavarens egentliga arbetsuppgifter — den allmänna hälsovården — kan få tilldelas rent kommunala arbetsuppgifter till sådan omfattning, som här föreslagits; åtminstone torde det från statens sida vara ett intresse, att så ej blir förhållandet, och styrelsen håller också före, att den föreslagna lönen till förste stadsläkaren ej är större, än att den fullt motiveras i stad av Västerås storlek även utan någon fattigsjukvård. Eller anse verkligen stadsfullmäktige i Västerås att förste stadsläkarens nuvarande lön 6,447 med fråndraget 2,600 kronor för Epidemisjukhuset d. v. s. 3,847 kronor skulle utgöra fullgod ersättning för en kvalificerad läkares arbetsprestationer på platsen?

N:o 13.
Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.

I avseende å pensionsbestämmelserna, hava pensionsunderlagen föreslagits till 65 % av slutlönerna. Härvid är att märka, att läkarelönerna i städerna ingalunda kunna betecknas ens som innehavarens huvudsakliga arbetsinkomst utan lönerna utgöra i själva verket endast ackordslöner. Liknande är förhållande exempelvis med lasarettsläkarnes löner, och rättvisan kräver därför, att även stadsläkarnes pensionsbelopp ej beräknas i förhållande till lönen utan fristående därifrån, och i enlighet med stadsläkarsakkunniges förslag och Lasarettsläkarnes förhållanden till 6,000 kronor. Ej heller för provinsialläkarne sker pensionsberäkningen på basis av den löneberäkning som sker i städerna, ty i provinsialläkarlönerna ingår viss ersättning för utövad praktik som ersättning för taxebestämmelserna.

Beträffande föreskriften i § 5, att bestämmelserna i lönestaten skola göras gällande för stadsläkarne, anser styrelsen detta åtminstone i ett fall omöjligt att efterleva. Lönestatsbestämmelserna innehålla nämligen i § 2, att vid semester sportelinkomster av vikarien skola redovisas till tjänsteinnehavaren. Nu utgöres läkares sportelinkomster av praktiken, och det strider mot all hävd inom vårt yrke, att vikarien ej uppbär dessa inkomster. Styrelsen har visserligen intet att erinra emot att konsekvenserna av denna bestämmelse utdragas, men staden får då vara beredd på en avsevärd utgift för semestervikarie, vilket knappast lär hava varit förutsedd. Likaledes anser styrelsen att rätten till *semester* icke får göras beroende av hälsovårdsnämndens bedömande, utan måste vara ovillkorlig; inom hälsovårdsnämnden torde nämligen stadsläkaren i detta fall vara den ende, som kan överblicka situationen, och den tid torde för länge sedan vara förbi, då tjänstemän sökte undandraga sig tjänsten vid särskilt pressande tillfällen.

Bestämmelserna i § 11 mom. 5 och § 12 mom. 4 avse att skärpa i lag bestämda förhållanden, vilka styrelsen i avseende å andra instruktionsförslag yrkat bibehållna vid sin ursprungliga lydelse, vilket ock i åtskilliga fall vunnit Medicinalstyrelsens godkännande; dessa bestämmelser anser styrelsen därför böra utgå.

I § 13 föreslås att läkarne skulle ha skyldighet att åtaga sig ackord "mot ersättning varom särskild överenskommelse träffats". För den händelse, att här verkligen är fråga om en överenskommelse, vilken väl ej kan träffas förrän tjänsteläkaren tillträtt sin befattning, finner Styrelsen denna bestämmelse fullständigt överflödig eller om den skall kvarstå nödvändigt böra kompletteras med bestämmelser om god man, för den händelse att någon överenskommelse ej kan komma till stånd. Är det åter ej fråga om en verklig överenskommelse, måste styrelsen bestämt yrka på dess uteslutande.

Efter dessa allmänna uttalanden anser Styrelsen att läkarförhållanden böra ordnas. Förste Stadsläkaren bör i en stad med Västerås' storlek, såsom hittills, ej ha något distrikt, eller, om så anses önskvärt, ett obetydligt. Att överlåta åt hälsovårdsnämnden, att såsom föreslagits i § 2, bestämma detta distrikts storlek, anser styrelsen ej lämpligt ur statens synpunkt, enär ett för stort distrikt kan inkräkta på hans arbetsuppgifter enligt allmänna läkarinstruktionen. Distriktsindelningen, åtminstone vad förste stadsläkartjänsten beträffar, bör därför fastställas i instruktionen av statlig myndighet. I övrigt har styrelsen intet att erinra mot den föreslagna instruktionen för

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

förste stadsläkaren utöver de allmänna synpunkter, som gälla bägge tjänsterna, dock att bestämmelsen i § 11, mom. 3 utföres enligt förste provinsialläkarens förslag.

Om med förste stadsläkartjänstens läggning på nämnda sätt staden behöver en eller två tjänsteläkare ytterligare, är en övervägande kommunal angelägenhet. Mer än en ytterligare *tjänst* torde väl knappast vara behövlig för tillgodoseende av allmänhetens behov av läkarhjälp; och övrig verksamhet, som föreslagits tillagd andre stadsläkaren kan anordnas med hänsyn härtill, vare sig inrättas tjänster med tjänsteårsberäkningsrätt eller rent kommunala tjänster, för vilka instruktion ej behöver fastställas av Medicinalstyrelsen. Emot bestämmelserna för andre stadsläkaren i § 12 mom. 8 vill styrelsen emellertid erinra, att här uttryckt skyldighet ej kan anses lämplig med nuvarande kompetensbestämmlser för stadsläkarne; bestämmelsen strider också fullständigt mot motiveringen (sid. 277): "Med all säkerhet finnas aspiranter på poliklinikläkarbefattningen, därest 2:dre stadsläkaren icke skulle vara benägen övertaga denna uppgift", ett uttalande som alltså utgår från en fullständigt motsatt uppfattning mot den föreslagna instruktionsbestämmelsen.

På grund av vad sålunda framhållits får Styrelsen för Svenska Stadsläkarföreningen som till sin åsikt uttala, att instruktionsförslaget i sin nuvarande form ej är lämpligt att vinna godkännande.

Örebro och Norrköping den 10 oktober 1933.

På Styrelsens för Svenska Stadsläkarföreningen vägnar:

ELOF SILFVERSPARRE.

Wilh. Söderbaum.

Till Kungl. Medicinalstyrelsen.

Konungens befallningshavande får härmed för prövning överlämna närlagda handlingar rörande stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 21 juni 1933 angående ny instruktion för Västerås stads tjänsteläkare.

Med bifogande av yttrande i ärendet från förste provinsialläkaren i länet får Konungens befallningshavande för egen del förklara sig ej hava något att erinra mot fastställelse av berörda instruktion med den av förste provinsialläkaren i länet föreslagna ändringen.

Västerås slott i landskansliet den 8 september 1933.

På Länsstyrelsens vägnar:

Arvid Lidén. *David Wilén.*

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

N:o 13. *Ang. ny instruktion för stadsläkarne i Västerås.*

Anmodad yttra mig angående bifogade förslag till instruktion för staden Västerås tjänsteläkare, får jag vördsamt anföra att jag i huvudsak intet har att erinra, men föreslår att mom. 3, § 11 erhåller lydelsen: att utöva enligt gällande författning tjänsteläkare tillkommande skyldigheter angående sinnessjuka och sinnesslöa.

Västerås den 4 september 1933.

GUNNAR FJELLANDER.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Magistraten får härmed överlämna utdrag av stadsfullmäktiges protokoll den 21 jui 1933, § 125, rörande beslut om ny instruktion för Västerås stads tjänsteläkare jämte därtill hörande handlingar.

Magistraten, som icke har något att erinra mot beslutet, får tillika hemställa, att Länsstyrelsen ville i och för fastställelse av berörda instruktion översända handlingarna till Medicinalstyrelsen.

Västerås rådhus den 19 augusti 1933.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

Thorsten Hagstrand.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt utredning om nybyggnad vid Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i anledning av folkskolestyrelsens närlagda framställning angående anslag till vidare utredning av väckt fråga om uppförande av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans räkning, får i detta ärende avgiva följande utlåtande.

Drätselkammaren har ej funnit anledning till erinran vare sig emot de framställningen åtföljande skisserna eller emot det för den fortsatta utredningen ifrågasatta anslaget. Den tilltänkta byggnaden synes vara lämpligt

N:o 14.
Ang. fortsatt utredning om nybyggnad vid Herrgårdsskolan.

placerad på tomten. Emot byggnadens storlek, dess indelning och utrymmenas disponering har drätselkammaren sålunda ej heller något att anmärka. Inom drätselkammaren har dock, särskilt av en dess ledamot, framhållits, att vid den fortsatta utredningen borde tagas under övervägande, om icke en omläggning av rumsindelningen vore att föredraga i den riktningen, att de lokaler, som tänkts förlagda åt Engelbrektsgatan, finge byta plats med lokalerna åt gårdssidan, detta för åstadkommande av västerläge för de under dagarna mest använda rummen. Det begärda anslaget torde till en början böra förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen ingå i blivande byggnadsanslag.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att, med godkännande i pricip av folkskolestyrelsens preliminära förslag om uppförande å Herrgårdsskolans tomt av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov, i och för utförande av fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar för byggnaden ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3,200 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att framdeles slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige i samband med prövning av fråga om byggnadens uppförande må komma att besluta.

Västerås den 1 februari 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse av den 8 sistlidne mars hemställde folkskolestyrelsen om stadsfullmäktiges medgivande att få uppgöra förslagsskisser till en byggnad innefattande vissa angivna lokaler och förlagd till Herrgårdsskolans tomt, att låta kostnadsberäkna byggnadsprojektet ifråga, samt att kostnaderna för berörda arbete finge bestridas av tillgängliga medel på folkskolans stat.

Med anledning härav beslöt fullmäktige den 30/3 1933 på förslag av drätselkammaren bifalla sagda framställning, under villkor att utredningen bleve förutsättningslös även i avseende å frågan huruvida det angivna lokal-

behovet förelåge, samt att drätselkammaren bereddes tillfälle att deltaga i utredningen genom utsett ombud.

N:o 14. *Ang. fotsatt utredning om nybyggnad vid Herrgärdsskolan.*

Folkskolestyrelsen har uppdragit åt särskilda kommitterade att jämte drätselkammarens ombud, byggmästaren Edv. Karlsson, handhava utredningen, varjämte kapten Robsahm i egenskap av representant för arbetsstugan deltagit i arbetet.

Beträffande behovet av nybyggnad för folkskolans räkning hade utredningskommitten anfört, att en del av de lokaler, som användas för undervisningen i slöjd för gossar, befinna sig i ett mycket dåligt skick, varjämte vissa andra lokalbehov föreligga för folkskolan.

Då den byggnad, vari arbetsstugan är inrymd, dömts att försvinna, står även denna inför frågan, hur lokaler för dess behov skola erhållas. Det har därvid framstått som en naturlig sak att undersöka, om ej lokalfrågan för såväl folkskolan som arbetsstugan borde lösas i ett sammanhang. Vid överläggning härom mellan representanter för de båda institutionerna, har denna utväg synts ändamålsenlig, så mycket mer som man härigenom kunde få gemensam användning för vissa lokaler, t. ex. slöjdsal för gossar och bespisningsutrymmen.

I fråga om lokalbehovets omfattning har utredningskommitten anfört, att tvenne salar för träslöjd erfordras i stället för de i Norra slöjdskolan inrymda. Som motivering för avslag på folkskolestyrelsens begäran om uppsnyggning av nämnda lokaler, anförde drätselkammaren i sitt yttrande till stadsfullmäktige över förslaget till 1932 års budget följande:

"Då det väl torde få anses ganska sannolikt, att denna gamla byggnad icke kan kvarstå så särdeles länge, finner drätselkammaren oekonommiskt, att byggnaden påkostas något extra underhåll."

Sedan dess ha två år gått, och förfallet fortsätter.

Lokaler för skomakerislöjden, nu inrymda i gården Stora torget 4, torde väl med hänsyn till den nämnda gårdens ovissa framtida öde böra beredas plats i den ifrågasatta nybyggnaden. Av de båda salar, som för ändamålet nu behövas, bör dock den ena iordningsställas för metallslöjd, enär behov för framtiden ej synes föreligga av mer än en lärare i skomakerislöjd. En sådan omläggning av slöjdundervisningen torde bli nödvändig, då en av de ordinarie lärarne i skomakerislöjd år 1935 inträder i pensionsåldern.

Vidare är folkskoleexpeditionen i behov av ökat utrymme. Folkskolinspektören saknar eget tjänsterum, en olägenhet som med hänsyn till de många ärenden av konfidentiell natur, han har att handlägga, är särskilt påfallande. Därjämte saknas arkiv. Skolans handlingar få ligga och mögla bort nere i skolans källare.

Även åt skolläkare och skolsystern böra inrättas ett par mindre rum, det ena för ljusbehandling av klena barn.

Därest arbetsstugans behov av lokaler skall tillgodoses genom ifrågavarande byggnadsprojekt, förslå ej de utrymmen för barnbespisningen, som skolan disponerar i gården Kaplansgatan 4. Kök, ett större matrum samt skafferi erfordras för ändamålet. För arbetsstugan enbart behövs vidare en större sal med tillhörande kapprum, ett mindre rum för föreståndarinnan samt ett litet kök.

N:o 14.
Ang. fortsatt utredning om nybyggnad vid Herrgårdsskolan.

Förutom ovannämnda utrymmen tillkomma förrådsrum, kapprum, pann- och kolrum.

Beträffande byggnadens förläggning ha tvenne alternativa förslag ifrågasatts, det ena å den del av Herrgärdsskolans tomt, som vetter åt Tessingatan, det andra utefter Engelbrektsgatan. Såväl arkitekt, utredningskommitte som folkskolestyrelse förorda det senare alternativet. Visserligen kommer byggnaden därigenom att något inkräkta på skolträdgårdens område, dock ej i större utsträckning än att ersättning lätt står att erhålla på annan del av skoltomten. Fördelen med den föreslagna förläggningen är, att uthusen ej behöva rubbas, att skolgården blir ljusare, samt att det hela ur arkitektonisk synpunkt ställer sig fördelaktigast.

Utredningskommitterade ha låtit utarbeta tvenne alternativa huvudförslag. Det ena och större upptagande förutom förutnämnda lokalerna en samlingssal samt klosettutrymmen förlagda i källaravdelningen. Det andra och mindre förslaget, vilket såväl utredningskommitten som folkskolestyrelsen enhälligt förorda, ställer sig c:a 90,000 kr. billigare. Även om det ur flera synpunkter varit för skolan betydelsefullt att få en samlingssal, anser dock styrelsen, att de dryga merkostnaderna motivera densammas uteslutande ur byggnadsprogrammet.

Byggnaden har av stadens byggnadschef kostnadsberäknats till 195,000 kr., vartill kommer inredning och inventarier för en beräknad kostnad av kr. 15,000. Härav har styrelsen för arbetsstugan utfäst sig att bidraga med 10,000 kr.

Beträffande formen för den framställning till stadsfullmäktige, som ärendet kräver, har folkskolestyrelsen ansett det lämpligast, att hemställan först göres om förslagets godkännande i princip jämte anhållan om ett anslag av 3,200 kr. för anskaffande av fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar, varefter slutlig framställning till stadsfullmäktige därefter göres på grundval av föreliggande anbud.

Med anledning av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade i princip godkänna förslaget om uppförande av en byggnad för folkskolans och arbetsstugans räkning i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda skisser (Alt. I), samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att låta utarbeta detaljritningar och entreprenadhandlingar och att för detta ändamål ställa till styrelsens förfogande en summa av 3,200 kr.

Västerås den 10/1 1934.

För Västerås Folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Avskrift.

N:o 14.

Ang. fortsatt utredning om nybyggnad vid Herrgärdsskolan.

Sedan jag granskat handlingarna rörande nu föreslagna husbyggnad inom Kv. Folke i Västerås och låtit undersöka grunden där huset skall stå, så får jag meddela, att sagda nybyggnad av mig beräknats kosta 195,000 kronor. Av dessa belopp utgör 15,000 kronor kostnad för grundförstärkningar. En detaljerad kostnadsberäkning kan uppgöras först när beskrivning och detaljritningar föreligga, men torde det angivna beloppet vara säkert inom en marginal av 10 %.

Västerås den 16 december 1933.

Gösta Smitt.

Rätt avskrivet, betygar

Em. Granér.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. konvertering av 1910 års obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av det lån, staden med Kungl. Maj:ts medgivande den 20 november 1909 under år 1910 upplagt å 3,000,000 kronor, återstår den 1 oktober innevarande år efter inbetalning av årets annuitet 1,844,000 kronor. Lånet, som skall vara slutinbetalt under år 1950, löper med 4,5 % årlig ränta. Då rätt att konvertera lånet redan inträtt, inbjuder det nuvarande ränteläget till inlösen av lånet genom upptagande av nytt lån antingen obligations- eller reverslån. Denna inlösen skulle ske den 1 oktober innevarande år efter före den 1 nästkommande april skedd uppsägning. Av den anledning att Kungl. Maj:ts medgivande till upptagande av detta lån avsåge dess uppläggande som obligationslån och icke som reverslån — en senare låneform, som såväl i avseende å kostnad som besvär är att föredraga och som därför nu i allmänhet anlitas — har drätselkammaren, utan att direkt ha tagit ställning till frågan om lånets inlösande, ansett de formella åtgärderna för lånets eventuella utbytande mot reverslån böra förberedelsevis vidtagas, och får drätselkammaren därför föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra framställning om medgivande för staden att i och för inlösen av den 1 oktober 1934 utelöpande del av 1910 års obligationslån 1,844,000 kronor upptaga ett obligations- eller reverslån å sam-

N:o 15. *Ang. konvertering av 1910 års obligationslån.*

ma belopp, att återbetalas under tiden intill utgången av år 1950, samt att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla övriga för det nya lånets upptagande nödiga åtgärder.

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 2:dra kvartalet 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och tillstyrka en framställning av arbetslöshetskommittén om anvisande av anslag för hyreshjälpverksamhet under 2:dra kvartalet innevarande år.

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava under förutsättning om beviljande av statsbidrag till hyreshjälpsverksamheten den 30 november 1933 anvisat 6,600 kronor för 1:a kvartalet 1934.

Emellertid har under den senaste tiden arbetslösheten tilltagit i ganska stor omfattning, varför det synes arbetslöshetskommittén nödvändigt att för 2:dra kvartalet räkna med något högre siffror än tidigare. Under 1:sta kvartalet beräknades, att hyreshjälp skulle lämnas till 200 st. familjeförsörjare. Under 2:dra kvartalet 1934 torde man dock böra räkna med, att 250 arbetslösa erhålla hyreshjälp till ett genomsnittligt belopp av 20 kr. per månad och hjälptagare. Efter dessa beräkningsgrunder erfordras för hyres-

hjälp under 2:dra kvartalet 1934 ett belopp av 15,000 kronor. Under förutsättning av att statsbidrag beviljas med 50 % kommer stadens andel således att utgöra 7,500 kronor.

N:o 16. *Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 2:dra kvartalet 1934.*

Arbetslöshetskommittén får alltså hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 2:dra kvartalet 1934 till den del hyreshjälpen motsvarar 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 7,500 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamheten, som finnes upptaget i 1934 års budget,

samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 7 februari 1934.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. elektrisk belysningsanläggning å bogserbåten Thor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed en framställning av hamnstyrelsen angående bogserbåten Thors förseende med elektrisk belysning och utrustning med strålkastare och får därvid såsom yttrande i ärendet och på de skäl hamnstyrelsen anfört, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att för anordnande av elektrisk belysning ombord å bogserbåten Thor och densammas utrustning med strålkastare anvisa 3,500 kronor att gäldas av hamnens inkomster under år 1934.

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 17.

Ang. elektrisk belysningsanläggning å bogserbåten Thor

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under förra årets höst och ända till tiden för denna framställnings avgivande har den under år 1931 inköpta bogserbåten Thor tagits i användning i trafik i större omfattning än Hamnstyrelsen vid köpets uppgörande ansåg sig kunna räkna med. Orsakerna härtill äro ju allmänt kända. Assistans har sålunda lämnats icke blott till alla de kolbåtar, som varit dirigerade till Västerås Kraftverks hamn utan även — och som varit fallet ända sedan dess båten anskaffades till de större fartyg, som trafikerat stadens djuphamn. Bogsering och assistans av olika slag har måst lämnas under alla tider av dygnet. Denna trafik har under den tidpunkt av dygnet, då mörker rått, varit förbunden med mycket stora risker såväl för bogserbåten som för den anställda personalen i anledning därav, att en ur trafiksäkerhetens synpunkt ej endast önskvärd utan fastmer nödvändig strålkastarebelysning saknats.

Vid utgång i den 20 meter breda och omkring 1,000 meter långa rännan från Västerås Kraftverk till stora segelleden saknas, när sådan belysning ej finnes, alla andra medel för orientering än vederbörande fartygsbefälhavares egen uppmärksamhet och erfarenhet. Skulle bogserbåten vid bogsering genom feluppskattning av ett eller annat slag gå fel i rännan och stanna på grund eller under vintertiden köra upp i iskanten föreligga stora risker, att det efterföljande fartyget, som uteslutande styr efter bogserbåtens akterlantärna, rammar bogserbåten.

När Hamnstyrelsen nu framställer önskemål om anslag för anordnande av strålkastarebelysning på bogserbåten och samtidigt införande å densamma av elektrisk belysning i övrigt, måste givetvis vid frågans avgörande viss hänsyn tagas till, huruvida trafiken varit av sådan omfattning och för staden medfört sådana ekonomiska resultat, att även dessa synpunkter kunna motivera åtgärden. Men man får därvid dock ej förbise, att hållande av ett fartyg av detta slag icke enbart bör betraktas som ett affärsföretag, utan är rent nödvändigt för trafikens uppehållande i en hamn av den storlek som Västerås numera är, där tillika trafiken under de senare åren antagit en alltmer omfattande internationell karaktär.

Hamnstyrelsen anser lämpligt erinra om 1933 års specialbudget för bogserbåten, och ställa denna i jämförelse med de verkliga utgifterna och inkomsterna under angivna år.

Beräknade utgifter:	Befälhavare och maskinist	6,350 : —	
	Besättningsmän	800 : —	
	Driftsutgifter	3,000 : —	10,150 : —
	1933 års tredje amortering		5,000 : —
	Summa Kronor		15,150 : —
Beräknade inkomster:	Driftinkomster		9,000 : —
	Tillskott av hamnmedel		6,150 : —
	Summa Kronor		15,150 : —

N:o 17.
Ang. elektrisk belysningsanläggning å bogserbåten Thor.

Verkliga utgifter:			
	Befälhavare, maskinist och besättningsmän	7,904 : 70	
	Driftsutgifter	3,839 : 68	11,744 : 38
	Årets amortering		5,000 : —
	Summa Kronor		16,744 : 38

Verkliga inkomster:			
	Elbatrafiken	6,853 : 56	
	Övrig trafik	8,834 : 90	15,688 : 46
	Tillskott av hamnmedel		1,055 : 92
	Summa Kronor		16,744 : 38

Enligt uppgifter som inhämtats från Västerås Kraftverk torde man under innevarande år kunna få beräkna en trafik på Kraftverket av i stort sett samma omfattning som under 1933. Trafiken på stadens djuphamn har trots depressionstiden under sista året visat stark tendens till ökning.

För att nu erhålla en tillfredsställande lösning av den föreliggande frågan har styrelsen tänkt sig att få förse bogserbåten med elektrisk belysning ombord och strålkastare, den förstnämnda belysningen är givetvis icke motiverad av bogserbåtens mer omfattande bogsering höst- och vintertid utan är en åtgärd mera för trafiken på Hästholmarna och för trevnaden i övrigt ombord.

Anbud å belysningens anordnande har införskaffats och uppgå kostnaderna till i runt tal kr. 3,500: —.

Det kan måhända synas vara en något egendomligt vald tidpunkt för denna framställning, då det kan anses, att belysningen ej erfordras före höstseglationen 1934, men förhållandet är det, att bogserbåten f. n. är upplagd för den årliga genomsynen och bör redan i början av mars månad vara färdig för seglation. Skulle anordningarna utföras under den tid fartyget går i trafik medför detta endast ökade kostnader och besvär av olika slag.

På grund av det anförda får hamnstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för anordnande av elektrisk belysning ombord å bogserbåten Thor och densammas utrustning med strålkastare anvisa 3,500: — kronor, att gäldas av hamnens inkomster under år 1934.

Västerås den 1 februari 1934.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 18.

Drätselkammarens samt Vatten- och Gasverksstyrelsens förberedande yttranden i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 21 juni 1933 har drätselkammaren att jämte Vatten- och gasverksstyrelsen avgiva yttrande i anledning av besvär anförda av Byggnadsföreningen Jakobsberg över stadsfullmäktiges beslut den 26 föregående maj angående särskilda villkor och bestämmelser för utdragning av stadens ledningar för vatten-, avlopp- och gas inom Jakobsberg i vad beslutet avsåge förhöjning av anslutningsavgiften under viss förutsättning för obebyggd tomt.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen nu avgivit yttrande i ärendet får drätselkammaren för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville, under åberopande av vad vatten- och gasverksstyrelsen anfört, avstyrka bifall till besvären.

Drätselkammaren får tillika anmäla att vid ärendets avgörande Herrar Edv. Karlsson och Bäckman reservationsvis anslutit sig till den inom vatten- och gasverksstyrelsen av Herrar Welin-Berger och Hiersemann avgivna reservationen.

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution den 20 juni 1933 infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som anförts av Byggnadsföreningen Jakobsberg över stadsfullmäktiges beslut den 26 maj samma år angående särskilda villkor och bestämmelser för utdragning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas inom Jakobsberg, i vad beslutet avser förhöjning av anslutningsavgifterna under viss förutsättning för obebyggd tomt, samt stadsfullmäktige den 21 juni 1933 uppdragit åt vatten- och gasverksstyrelsen samt drätselkammaren att i ärendet avgiva förberedande yttranden, får vatten- och gasverksstyrelsen för sin del i ärendet anföra följande.

N:o 18.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

Det framgår med önskvärd tydlighet av de besvärsskriften åtföljande utredningar och yttranden, som legat till grund för stadsfullmäktiges båda beslut rörande anslutningsavgifterna för Jakobsbergsområdet, att en ovillkorlig förutsättning för att ledningsutsträckningar inom området skola bliva ekonomiskt möjliga, är att anslutning i sammanhang med ledningsanläggningen sker för all tomtmark, vare sig den är bebyggd eller obebyggd. Anslutningsavgifterna äro nämligen så lågt beräknade, att bärigheten av stadens andel i anläggningskostnaden även under nämnda förutsättning blir i allra knappaste laget och skulle brista, om denna förutsättning till någon del ej är förhanden. Den enda utvägen att motväga det förhållandet, att full bärighet för stadens del i anläggningskostnaden ej uppnås genom att obebyggd tomtmark ej från början anslutes, är sålunda det beslutade räntetillägget. Å andra sidan skulle avsaknaden av bestämmelse om detta tillägg med största sannolikhet leda till, att icke blott ägare av nuvarande obebyggda tomter underlåta att teckna anslutning vid ledningarnas utläggande, utan även ägare av större bebyggda tomter läte stycka desamma och därigenom sökte komma ifrån med en lägre anslutningsavgift. Följden härav bleve ofelbart, att varje ledningsutsträckning förhindrades, då det endast rent undantagsvis kan tänkas, att ägarne av den återstående bebyggda tomtmarken skulle vilja för sin del genom ytterligare höjning av anslutningsavgifterna eller genom årliga tillskott utfylla vad som bruste i bärigheten. För den obebyggda ej anslutna tomtmarken skulle en sådan sakernas ordning medföra en oförtjänt värdestegring — större ju längre anslutningen komme att undanskjutas — på de övriga fastigheternas bekostnad. Den omtvistade bestämmelsen har sålunda icke, såsom i klagomålen göres gällande, tillkommit för att framtvinga en eljest ej påkallad bebyggelse, utan för att uteslutande i hela områdets välförstådda intresse få anslutningsavgiftsbestämmelserna lagda efter ekonomiskt sunda och riktiga linjer och verkande rättvist fastighetsägarne emellan.

Att motsvarande bestämmelse för den övriga stadens del kunnat borttagas beror därpå, att beräkningarne av anslutningsavgifternas storlek här äro gjorda med större ekonomisk marginal. Det är så långt ifrån att bestämmelsen i fråga utgör en orättvisa för Jakobsbergs del och en kränkning av Jakobsbergsbornas enskilda rätt, att det i stället skulle kunna talas om, att anslutningsavgiftsbestämmelserna för Jakobsberg, även med hänsyn till det ifrågavarande räntetillägget, innebära en orättvisa gent emot övriga skattskyldiga, särskilt om man tager i betraktande de kostnader, som ligga utom avgifternas beräkning, såsom för vattentornet och huvudledningar utom området, och vilka kostnader till mycket avsevärd del rätteligen borde vara att hänföra till ledningskostnaderna för Jakobsberg.

Vatten- och gasverksstyrelsen hemställer för sin del att stadsfullmäktige måtte besluta,

att under åberopande av vad styrelsen ovan anfört hemställa om besvärens ogillande.

N:o 18.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

Vid ärendets avgörande har Herr Welin-Berger med instämmande av Herr Hiersemann avgivit reservation, vilken skriftligen avfattad här biläg-ges.

Västerås den 6 februari 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

RESERVATION.

Utan att vilja bestrida, att det rent siffermässigt och enligt av stadsfullmäktige lämnade direktiv kan av Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets styrelse motiveras, att en högre anslutningsavgift bör påvila Jakobsbergsområdet för framdragandet av ledningar, få vi framhålla, att det enligt vårt förmenande ej kan vara lämpligt eller försvarligt, att dessutom pålägga en avgift av 5 % å anslutningsavgiften för obebyggd tomt. Vi anse, att Jakobsbergs ledningsfråga är av mycket stor betydelse ej endast för denna del av samhället utan för hela staden och dess utveckling, och att det kommer att möta stora svårigheter, om det ens är möjligt att få fram ledningarna med den högre avgiften, så mycket mindre med det föreslagna procentiska tillägget. Den bebyggelse, som för närvarande finnes på Jakobsberg är icke av sådan art och innehavarne av tomterna därstädes äro icke i sådana ekonomiska förhållanden, att de kunna bestrida de omkostnader, som ledningarna med sålunda föreslagna avgifter och tillägg komma att omfatta.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa, att Styrelsen måtte föreslå och hos Stadsfullmäktige förorda, att Stadsfullmäktige ville upphäva sitt förut fattade beslut angående 5 % tilläggsavgift å anslutningsavgifterna för obebyggd tomt å Jakobsberg, varvid bestämmelserna för Jakobsberg finge enahanda lydelse som i mom. 8 i allmänna bestämmelserna angående utsträckning av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma.

Emrik Welin-Berger.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Undertecknad styrelse för Byggnadsföreningen Jakobsberg inom Västerås stad får härmed vördsamt anföra besvär över Västerås stadsfullmäktiges beslut vid sammanträde den 26 maj 1933 rörande viss punkt i de genom beslutet fastställda bestämmelserna för utsträckning av stadens allmänna ledningar till Jakobsbergsområdet, och få vi i frågan härmed anföra följande:

N:o 18.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

I enlighet med förslag och utlåtande av Vatten- och gasverksstyrelsen och Drätselkammaren (se bilaga A. sid. 18), fastställde stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 26 januari 1933 avgifterna å Jakobsberg för anslutning till stadens ledningar och skulle desamma pr kvm. tomtyta utgå med 44 öre för vattenledning, 57 öre för avloppsledning och 29 öre för gasledning, eller tillsammans kr. 1,30. Även uppdrogs åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att framlägga närmare förslag *rörande ledningsavgifternas erläggande.* (se bilaga B. sid. 10—11).

Stadsfullmäktigeledamoten O. M. Hellblom hade i egen motion hemställt (se bilaga A. sid. 22—25), att anslutningsavgiften för Jakobsberg skulle fastställas till 1,10 kr. pr kvm. eller det pris, som tillämpades i den övriga delen av staden.

I enlighet med av stadsfullmäktige erhållet uppdrag utarbetade Vatten- och Gasverksstyrelsen och avgav den 11 februari 1933 förslag till "Villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas och anslutningar till desamma inom Jakobsbergsområdet." (se bilaga C. sid. 194).

I den motivering, som föregår förslaget anföres bl. a. "I ändamål att framkalla största möjliga anslutning från början vid varje etapp av ledningsutbyggandet, synes det styrelsen nödvändigt att föreskriva, att även för obebyggd tomt anslutningsavgiften årligen skall höjas mel 5 % från den tid anslutning kunnat verkställas till dess anslutning sker." (se bilaga C. sid. 193).

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 maj 1933 tillstyrkes Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag enhälligt av Drätselkammaren (se bilaga C. sid. 190—191), utom ifråga om ovan nämnda punkt, vilken tillstyrktes med 5 röster mot 4. Minoriteten ansåg bestämmelsen om 5 procents räntetillägg för obebyggda tomter vara en orättvisa mot fastighetsägarne inom Jakobsbergsområdet, alldenstund någon skyldighet att erlägga dylikt räntetillägg numera icke föreligger vid anslutning under samma förhållanden av obebyggd tomt inom övrig del av stadsområdet. Minoriteten inom Drätselkammaren reserverade sig sålunda mot beslutet och yrkade på att bestämmelsen om 5 procents räntetillägg måtte på Jakobsberg liksom annorstädes i staden gälla endast bebyggd tomt.

Vid ärendets behandling i stadsfullmäktige vid dess sammanträde den 26 maj 1933 fastställdes efter en längre diskussion genom begärd och anställd omröstning med 21 ja mot 17 nej (avgivna för reservanternas inom Drätselkammaren förslag) till alla delar Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren förordade förslag. (se bilaga E.)

Som framgår av bifogade protokollsutdrag (se bilaga F.) från Byggnadsföreningen Jakobsbergs årsmöte den 21 maj 1933 — besökt av praktiskt taget samtliga föreningens medlemmar — råder bland fastighetsägarne på Jakobsberg — vilka enligt byggnadsföreningens hos Länsstyrelsen den 21 november 1918 inregistrerade stadgar — (se bilaga G.) enhälligt den åsikten, att den av stadsfullmäktige sålunda fastställda bestämmelsen om 5 procents årligt räntetillägg å obebyggda tomter innebär en orättvisa mot dem, då enahanda bestämmelser icke finnas för fastighetsägare i den övriga delen av staden. Så-

N:o 18.
Vng. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

dan bestämmelse har tidigare funnits bl. a. för Hemdalsområdet i Västerås, men upphävdes för några år sedan av stadsfullmäktige efter förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen, sedan det visat sig, att en del obebyggda tomter å området genom årliga räntetillägget så småningom kommit så högt i pris, att de voro osäljbara. En stagnation i byggnadsverksamheten hade därigenom inträtt å området ifråga, men efter bestämmelsens upphävande blev det omedelbart en livlig byggnadsverksamhet.

Under debatten i stadsfullmäktige rörande denna fråga betonades av Vatten- och Gasverksstyrelsens ordförande m. fl. att avsikten med räntetillägget vore att öva viss press på Jakobsbergs fastighetsägare att sätta igång byggnadsverksamhet på sina obebyggda tomter. Denna tankegång synes oss innebära ett ingrepp i den enskildes rätt att själv bestämma lämplig tidpunkt för bebyggelse, med därav följande ekonomiska konsekvenser. En genom myndigheternas "press" framtvingad konstlad bebyggelse torde ej heller vare sig ur den enskildes eller samhällets synpunkt vara att förorda. Det bör även framhållas, att Jakobsbergsborna under åtskilliga år försökt att få sin stadsplan fastställd, så att tomtindelningar och försäljningar kunnat verkställas, men har stadsplanefrågan ännu ej blivit slutförd, varför alltjämt några tomtförsäljningar ej kunna genomföras.

Vi förmena, att en bestämmelse om en med 5 procents årlig ränta förhöjd anslutningsavgift endast kan försvaras eller anses berättigad, om den gäller *samtliga* fastighetsägare i staden. Under nuvarande förhållanden kunna vi icke frigöra oss från känslan av att stadsfullmäktiges beslut innebär en orättvisa mot fastighetsägarne på Jakobsberg och att den enskildes rätt härigenom kränkes.

Av Vatten- och Gasverksstyrelsens samt Drätselkammarens skrivelser i ärendet (se bilagor) framgår, att man anser det oundgängligt att all tomtmark å Jakobsberg från början anslutes till ledningsnätet, för att ledningsbyggandet skall bliva räntabelt för staden. Detta synes icke kunna motivera en i hög grad orättvis, ekonomisk tyngande och byggnadsverksamheten förlamande särbestämmelse för detta område, allra helst som stadsfullmäktige tidigare beslutat en högre anslutningsavgift för Jakobsberg. Framhållas bör, att då detta beslut fattades förelåg icke någon fråga om 5 procents tillägg å obebyggd tomt utan har detta tillkommit senare i samband med tekniska verkens förslag till avgifternas erläggande.

I Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag om ledningsavgiftens fastställande till 1,30 kr. pr kvm. i stället för 1,10 för stadens övriga delar, föreslogs icke någon särbestämmelse av den art som nu påtalas, först vid det senare stadsfullmäktigesammanträdet förelåg förslaget om räntetillägget. Härmed har tydligen avsetts att möjliggöra ett framförande av ledningar på Jakobsberg, även om detta skulle betyda ekonomisk ruin för fattiga tomtägare. Ett rättvisare tillvägagångssätt vore väl att på grundval av den högre anslutningsavgiften, som blivit beslutad, utdraga ledningarna, när så stor tomtareal anslutits, att ledningsbyggandet bliver räntabelt i ungefär samma omfattning, som är fallet med ledningsanläggningar i andra delar av staden.

Med stöd av vad sålunda anförts och i enlighet med det uppdrag styrelsen erhållit vid Byggnadsföreningen Jakobsbergs årsmöte att "företaga alla

de åtgärder, som kunna befinnas möjliga för att tillvaratága föreningsmedlemmarnas intressen", får undertecknad styrelse härmed vördsamt hemställa,

N:o 18. Ang. ledningsanslutningsavgifter för Jakobsberg.

> *att Konungens Befallningshavande måtte förklara Västerås stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933, att även för obebyggd tomt å Jakobsberg anslutningsavgiften årligen skall höjas med 5 procent från den tid anslutning kunnat verkställas till dess anslutning sker, för ogiltigt och upphäva detsamma.*

Jakobsberg, Västerås den 17 juni 1933.

För Byggnadsföreningen Jakobsberg:

Ernst Berg, Drottninggatan 27, Styrelsens ordförande.
Ernst Larsson, Drottninggatan 8, v. ordförande.
Gust. Engvall, Jakobsbergsgatan 34, kassör.
J. Reinh. Andersson, Drottninggatan 36, sekr.
E. A. Eriksson, Drottninggatan 28 a, v. sekr.

N:o 19.

Drätselkammarens förnyade skrivelse ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 9 februari 1933 beslöto stadsfullmäktige för nytt övervägande till drätselkammaren återremittera ett av drätselkammaren efter framställning av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag avgivet förslag att stadsfullmäktige, såsom förutsättning för genomförandet av ett den 30 juni 1932 godkänt byte av mark emellan staden och järnvägen, (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 N:o 11 och 1932 N:o 48) ville till förtydligande av ett år 1904 träffat avtal till den del järnvägsbolaget därigenom medgivits rätt att flytta gränsen för verkstadsområdet 10 meter ut i Mälaren förklara, att denna rätt skulle avse äganderätt till området inom den utflyttade gränslinjen. Det förutsattes därvid, att staden som vederlag skulle återfå ett enligt

N:o 19.
Ang. förklaring över tidigare avtal rörande järnvägsverkstadsområdet.

samma avtal till bolaget med nyttjanderätt upplåtet område invid Stallhagsparken, avsett till tomt för en banvaktsstuga.

Sedan drätselkammaren nu närmare undersökt i vilket avseende en avhändelse av äganderätten till här ifrågavarande område kunde försvåra framdragning av en tilltänkt förbindelseled över Svartåmynningen mellan gamla hamnområdet och stadens västra område med läge mellan järnvägsverkstaden och sjön — ovissheten härom föranledde återremissen — samt därvid framgått, att några olägenheter med avhändelsen av äganderätten icke äro att befara, får drätselkammaren vidhålla sitt förslag, att stadsfullmäktige ville besluta avgiva den av järnvägsbolaget begärda förklaringen.

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av Solberga trädgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom planteringsnämnden och drätselkammaren har sedan åtskillig tid tillbaka övervägts frågan om ny anläggning av växthus med tillhörande planteringar för stadens behov. Den nuvarande anläggningen är som bekant belägen i kvarteret Konrad invid Kopparbergsvägen och måste flyttas med anledning av redan genomförda och planerade tomtförsäljningar, vilka på senare tid alltmera aktualiserats genom Kopparbergsvägens utläggande till full bredd. Särskilt angeläget har det på allra sista tiden blivit, att frågan om växthusförflyttningen får sin lösning, i följd av den nyligen skedda försäljningen av den nordvästra tomten i kvarteret Konrad för uppförande av ett kooperativt bostadshus.

Flera projekt hava under överläggningarne i förevarande angelägenhet varit på tal, men något helt nöjaktigt förslag har tidigare ej framkommit.

Emellertid har nu yppat sig en utväg att lösa frågan, som drätselkammaren härmed vill framföra till stadsfullmäktiges prövning. Efter förda underhandlingar har drätselkammaren nämligen träffat preliminärt avtal med ägaren av fastigheterna Rosenhill och Eriksberg Litt. B. eller Stadsägorna N:ris 1535 och 1536, utgörande Solberga handelsträdgård invid Persbovägen, om köp av nämnda fastigheter. Kommer köpet till stånd, skulle stadsträdgårdsanläggningen förläggas dit. Detta kan ske utan större kost-

nad, preliminärt beräknad till 5,000 kronor. Köpeskillingen är 90,000 kronor, vilket synes drätselkammaren vara skäligt och motsvara fastigheternas värde. Gjorda undersökningar giva vid handen, att en nyanläggning för staden icke skulle ställa sig billigare, utan sannolikt bliva dyrare, vartill kommer, att ett så fördelaktigt läge som det vid Rosenhill ej skulle vinnas.

N:o 20. *Ang. köp av Solberga trädgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.*

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, med godkännade av bifogade köpekontrakt, anvisa av reserverade köpeskillingsmedel ett belopp av 90,000 kronor för gäldande av köpesumman för fastigheterna stadsägorna N:o 1535 (Rosenhill) och N:o 1536 (Eriksberg Litt. B.).

Västerås den 8 Februari 1934.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.
/Ragnar Tenow.

KÖPEKONTRAKT.

Till Västerås stad försäljer undertecknad Eriksson mina ägande fastigheter stadsägan N:o 1535 (Rosenhill) och N:o 1536 (Eriksberg Litt. B.) mel därå uppförda byggnader i nu befintligt skick på följande villkor:

1:o) Tillträde sker den 1 juli 1934.

2:o) Köpeskillingen utgör nittiotusen (90,000) kronor och gäldas å tillträdesdagen sålunda:

a)	Köparen övertager i fastigheterna intecknad gäld med ränta från tillträdet (Västerås Stads Sparbank)	35,000: —
b)	Köparen erlägger kontant	55,000: —
	Kronor	90,000: —

3:o) Alla kostnader för köpets lagfarande erläggas av köparen.

4:o) Onera och utskylder för fastigheten betalas i vad de belöpa å tiden efter tillträdet av köparen.

5:o) Köpets giltighet är beroende av stadsfullmäktiges godkännande.

Med förestående i två exemplar upprättade kontrakt förklara vi oss å ömse sidor nöjda.

Västerås den 15 Februari 1934.

För Västerås stads drätselkammare:

ELOW ERIKSSON. AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Godkännes: *Maja Eriksson.*

På en gång närvarande köpevittnen:
Emelie Bergström. *Thor Eng.*

N:o 21.

Beredningsutskottets utlåtande ang. ökat antal valdistrikt i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 25 nästlidne januari hava stadsfullmäktige för förberedande utlåtande till beredningsutskottet överlämnat ett av magistraten avgivet förslag till ny valdistriktsindelning för staden.

Sedan beredningsutskottet nu granskat förslaget får beredningsutskottet för egen del och vid det förhållande, att magistraten såsom valförrättare vitsordat behovet av flera valdistrikt och enär den nya indelningsgrunden såsom i görligaste mån anslutande sig till taxeringsdistrikten synts beredningsutskottet vara lämplig, hemställa, att stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet förklara sig icke hava något att erinra emot förslaget.

Efter beredningsutskottets behandling av ärendet har å karta angivits den nya valdistriktsindelningen, och bilägges här denna karta.

Västerås den 12 februari 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Västeråsavdelningen av Västmanlands Borgerliga Förbund i skrivelse den 16 december 1933 till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län anhållit att Konungens Befallningshavande måtte besluta om en utökning av antalet valdistrikt inom Västerås stad, har Konungens Befallningshavande genom resolution samma dag anmodat Magistraten att över framställningen inhämta yttrande från Stadsfullmäktige ävensom själv avgiva utlåtande.

I anledning därav har Magistraten för beredande av frågan infordrat närslutna tablå över antalet röstande och röstberättigade vid valen av stadsfullmäktige år 1926 och 1930 samt vid valen till riksdagens andra kammare år 1928 och 1932 ävensom uppgift för varje taxeringsdistrikt å antalet där mantalsskrivna personer över 18 år enligt mantalslängderna för år 1933.

Magistaten får för sin del vitsorda att behov föreligger av utökande av antalet valdistrikt, då antalet röstberättigade sedan senaste distriktsindelning avsevärt ökats i synnerhet i de valdistrikt som sökanden angivit och då understundom ganska långa köer uppstått i vallokalerna. För att icke en ny om-

ändring av distriktsindelningen alltför snart ånyo skall behöva företagas anser Magistraten lämpligt att antalet valdistrikt ökas från nuvarande sex till nio. Mest praktiskt torde vara att i görligaste mån ansluta indelningen till taxeringsdistrikten. Med utgångspunkt därifrån får Magistraten härmed förelägga Stadsfullmäktige följande förslag till valkretsindelning.

N:o 21. *Ang. ökat antal valdistrikt i staden.*

Valdistrikt.	*Omfattar taxeringsdistrikt.*	*Röstlokal.*
Första (= nuvarande andra valdistr.)	Första och andra (gamla kvarternumren av Södra kv. och de benämnda gårdarna av Södra kvarteret)	Rådhuset
Andra (del av nuvarande femte valdistr.)	Tredje (de delar av Södra utgårdarna, som i söder och öster begränsas av Pilgatan, Odengatan och järnvägslinjen samt innefattande Sandgärdet)	Erikshohns kyrkosal.
Tredje (del av nuv. femte valdistriktet).	Fjärde (de delar av Södra utgårdarna, som ej höra till tredje distriktet)	Korsängsskolan
Fjärde (= nuv. första valdistr.)	Femte och sjätte (Norra kvarterets gamla kvarternummer samt gårdar.)	Herrgårdsskolan.
Femte (del av nuv. fjärde valdistr.)	Sjunde, (de delar av Norra utgårdarna, som i öster och söder begränsas av Thunbyvägen, Persbovägen och Persbobäcken fram till Papegojvreten samt innefattande Papegojvreten, Vegaföreningen och L:a Johanneslund), jämte de delar av S:t Ilian som ligga öster om Svartån.	Herrgärdsskolan
Sjätte (del av nuv. fjärde valdistriktet)	Åttonde samt å obestämd bostad skrivna (de delar av Norra utgårdarna, som ej tillhöra sjunde distriktet)	ev. läroverkets gymnastiksal

N:o 21. Ang. ökat antal valdistrikt i staden.

Sjunde (= nuv. tredje valdistriktet)	Nionde (Västra kvarteret med undantag av Västermalm)	Godtemplarlokalen
Åttonde (del av nuv. sjätte valdistriktet)	Tionde (Västermalm och Västra utgårdarna)	Djäknebergsskolan
Nionde (delar av nuv. fjärde och sjätte valdistrikten)	Elfte (f. d. S:t Ilians och Lundby socknar), med undantag av de delar av S:t Ilian, som ligga öster om Svartån.	Hammarbyskolan

Magistraten får anhålla att Stadsfullmäktige ville avgiva yttrande i ärendet. Remissakten bifogas.

Västerås rådhus den 4 januari 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

N:o 22.

Beredningsutskottets förslag ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 nästlidne januari hava stadsfullmäktige givit beredningsutskottet i uppdrag att i anledning av Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johanssons frånfälle föreslå ersättare efter honom i kommunala styrelser och nämnder.

Samtidigt med avgivande av detta förslag har beredningsutskottet velat avgiva förslag till nyval i anledning av andra uppkomna ledigheter i kommunala uppdrag.

Beredningsutskottet föreslår efter Herr Johansson:

till ledamot i drätselkammaren Järnarbetaren Josef Widén,

till ledamot i Vatten- och Gasverksstyrelsen Tjänstemannen J. Sjöblom,

till ledamot i Lönenämnden Byggnadssnickaren David Johansson, gällande dessa val intill utgången av år 1935,

N:o 22.
Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

till huvudman i Västerås Stads Sparbank intill utgången av år 1937 Metallarbetaren O. Håvberg,

samt till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet och Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1933 förutvarande suppleanten Posttjänstemannen E. L. Östlund. Till den senares ersättare som suppleant i de båda revisionsuppdragen föreslår beredningsutskottet Kaptenen Georg Robsahm.

I anledning därav, att Tubdragaren Karl Arvid Kvist avsagt sig ledamotskapet i stadens 3:dje taxeringsdistrikt samt Sågverksägaren A. R. Rudén icke för närvarande är valbar till ledamot i stadens 1:sta taxeringsdistrikt, föreslår beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville, med beslut att befria Herr Kvist från uppdraget, för innevarande år utse till ny ledamot efter denne i 3:dje taxeringsdistriktet suppleanten Verkmästaren Gustaf Karlsson med Metallarbetaren Gunnar Larsson som suppleant och till ny ledamot efter Herr Rudén i 1:sta taxeringsdistriktet suppleanten Fabrikören Otto Pettersson, med Tapetseraren Gust. Lindström som suppleant.

Västerås den 12 februari 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 28 Mars. IV.

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 december 1933, som ingivits till drätselkammaren, har styrelsen för högre folkskolan hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt en särskild kommitté, i vilken styrelsen borde vara representerad, att verkställa utredning och framlägga förslag angående sådana omändringar inom seminariebyggnaden, att den i sin helhet kunde utnyttjas till lärosalar samt angående styrelsens önskemål att de lärosalar, som ej erfordrades för högre allmänna läroverkets behov, måtte ställas till högre folkskolans förfogande.

I anledning av denna framställning har drätselkammaren inhämtat yttranden från rektor vid Högre allmänna läroverket och stadens byggnadschef. Läroverkets rektor har yttrat sig i skrivelse den 19 nästlidne februari. Byggnadschefen har hänvisat till en av honom i mitten av förra året lämnad utredning om åtgärder för byggnadens reparation eller ombyggnad enligt olika alternativ, av vilken utredning bland annat framgår, att en fullständig modernisering av huset och dess inredning helt till lärosalar skulle draga en kostnad av ej mindre än omkring 37,000 kronor.

Då ifrågavarande byggnad tillsvidare upplåtits åt högre allmänna läroverket för att provisoriskt tjäna till att utfylla dess lokalbehov och då frågan om detta lokalbehovs slutliga tillgodoseende är under beredning av en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté, av vilken kommittés förslag och åtgöranden dispositionen av seminariet är i avsevärd mån beroende, har drätselkammaren funnit lämpligast, att den av styrelsen för högre folkskolan nu väckta frågan förberedelsevis omhändertagas av läroverkskommittén, förstärkt med rektor för högre folkskolan, folkskoleinspektören Em. Granér.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville godkänna drätselkammarens förslag,

att frågan om omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden hänskjutes för erforderlig beredning till läroverkskommittén, vilken vid behandlingen av fö-

N:o 23.
Ang. omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.

revarande fråga må med sig adjungera rektor vid högre folkskolan.

Västerås den 1 mars 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av Drätselkammarens skrivelse angående seminariebyggnadens användning får undertecknad anföra följande.

Under innevarande läsår använder h. a. läroverket tre rum i ifrågavarande byggnad, nämligen de två rummen i nedre våningen samt det större rummet i övre våningen, vilket sistnämnda rum begagnas som slöjdsal för flickor. Så vitt jag nu kan se, kommer läroverket under nästa läsår att behöva ytterligare ett rum. I år samläsa nämligen de parallella gymnasieringarna LIV^4 och LIII^3, men ett sådant förhållande kommer icke att inträffa nästa år, och därför behöver läroverket då ytterligare ett klassrum. Saken torde lämpligen ordnas så, att det nu såsom lokal för flickslöjd använda rummet i seminariebyggnaden blir klassrum, och att som slöjdlokal användes en av lägenheterna på ömse sidor om nämnda rum.

Några ytterligare lokaler utöver de nu nämnda tror jag icke att läroverket för läsåret 1934—1935 behöver ta i anspråk i seminariebyggnaden. Det är heller icke mycket, som återstår att taga. Fråga är, om Högre folkskolan kan ha någon glädje av vad som återstår. Skulle emellertid så vara förhållandet, vill jag naturligtvis icke göra någon invändning däremot, då jag inser, att nämnda skola befinner sig i samma svårighet som läroverket. Klart är dock, att både för högre folkskolans och för läroverkets räkning arrangemanget endast kan betraktas som rent provisoriskt, och att den inträdda situationen ännu tydligare än förut ger vid handen, att läroverkets lokalfråga med det snaraste bör lösas, varigenom ock möjlighet skulle uppstå för högre folkskolan att få helt disponera seminariebyggnaden, vilken synes synnerligen lämplig för denna skola.

Västerås den 19 febr. 1934.

Vördsamt
Samuel Landtmanson,
rektor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 23.
Ang. omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.

Styrelsen för högre folkskolan får härmed hemställa att förutvarande seminariebyggnaden, som nu delvis användes av läroverket, måtte i sin helhet inredas till undervisningslokaler. I övre våningen, som nu står i det närmaste outnyttjad, böra tvenne lärosalar kunna erhållas, varjämte vinden erbjuder plats för en lärosal.

Styrelsen önskar framhålla önskvärdheten av att byggnaden ställes till högre folkskolans förfogande, sedan läroverket fått sin byggnadsfråga löst, men redan dessförinnan böra de för lärosalar lämpliga utrymmena ställas i ordning och göras nyttiga för skolan. Därigenom erhölle man även en lättnad i den inom folkskolan rådande dupliceringen, som för närvarande äger rum i 36 klasser.

En utredning rörande den ifrågasatta omändringen bör givetvis föregå densamma. Det är av betydelse, att denna utredning påbörjas snarast möjligt, för att arbetet må kunna utföras under nästkommande sommarferier.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa,

att sådana omändringar vidtagas inom seminariebyggnaden, att den i sin helhet kan utnyttjas till lärosalar,

att de lärosalar, som ej erfordras för läroverkets behov, ställas till högre folkskolans förfogande,

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt särskilda kommitterade att utreda frågan och inkomma med förslag, samt

att styrelsen för högre folkskolan tillåtes bli representerad i sagda utredningskommitté.

Västerås den 27/12 1933.

För Västerås högre folkskola:

FOLKE ERICSSON.

|Em. Granér.

N:o 24.

Drätselkammarens förnyade skrivelser ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården. (jfr N:o 20).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandling den 22 nästlidne februari av drätselkammarens framställning angående köp av Solberga handelsträdgård för flyttning dit av stadsträdgården beslöto stadsfullmäktige återremittera ärendet till drätselkammaren för ytterligare beredning.

Närmaste anledningen till detta beslut var, att efter det drätselkammarens förslag expedierats till stadsfullmäktige, ett erbjudande inkommit till drätselkammaren om försäljning till staden av Eriksborgs handelsträdgård. Därefter har ännu ett alternativ yppat sig till lösning av förevarande fråga, i det att A.-Bol. Svenska Metallverken utbjudit åt staden Emaus egendom, innefattande, utom en större trädgårdsanläggning, betydande jordarealer av skilda slag samt jordbruks- och andra byggnader.

Drätselkammaren har efter besiktning av de olika utbjudna fastigheterna till en början beslutat inhämta utlåtanden från planteringsnämnden rörande samtliga förslag till lösning av stadsträdgårdsfrågan samt från lantegendomsnämnden beträffande A.-Bol. Svenska Metallverkens anbud. Från planteringsnämnden har i frågan inkommit ett utförligt utlåtande, däri nämnden av samtliga föreliggande projekt tillstyrker Solberga-alternativet och detta även för det fall, att staden skulle, frånsett behovet av en ny stadsträdgårdsanläggning, finna tillräckliga skäl föreligga att inköpa Emaus. Lantegendomsnämnden har ännu ej hunnit avlämna sitt utlåtande.

Frågan rörande stadsträdgården synes dock vara i det läget, att stadsfullmäktige nu böra taga slutlig ställning till densamma och detta även därför, att särskilt ägaren av Solberga rimligtvis kan begära ett besked, huruvida det preliminära avtalet mellan honom och drätselkammaren av stadsfullmäktige godkännes. I detta hänseende har planteringsnämnden anfört tillräckligt bärande skäl för sin uppfattning, att staden bör inköpa Solberga handelsträdgård. Drätselkammaren vill också härutinnan vidhålla sitt förut framställda förslag. Därav följer självfallet, att erbjudandet rörande Eriksborg lämnas utan avseende. Vad återigen frågan om inköp av Emaus egendom angår, är erbjudandet sådant, att drätselkammaren anser detsamma böra av staden allvarligt övervägas, även om annan plats väljes för stadsträdgården. I avvaktan på lantegendomsnämndens yttrande och för att hava rådrum till förhandlingar med anbudsgivaren har drätselkammaren dock funnit sig böra något uppskjuta sitt slutliga ställningstagande till denna fråga, men har för avsikt att till stadsfullmäktiges sammanträde under nästkommande april månad inkomma med sitt yttrande och förslag i frågan. Emellertid överlämnar drätselkammaren nu till stadsfullmäktiges upplys-

ning, jämte planteringsnämndens utlåtande i stadsträdgårdsfrågan, den från A.-Bol. Svenska Metallverken inkomna anbudsskrivelsen.

Drätselkammaren får sålunda för närvarande med vidhållande av sitt förut härutinnan avgivna förslag hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

N:o 24. Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

att, med godkännande av det mellan Elow Eriksson och drätselkammaren den 15 februari 1934 upprättade preliminära köpekontraktet, av reserverade köpeskillingsmedel anvisa 90,000 kronor för gäldande av köpesumman för fastigheterna stadsägorna N:o 1535 (Rosenhill) och N:o 1536 (Eriksborg Litt. B).

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

[Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har den 2 innevarande mars anmodat planteringsnämnden avgiva yttrande över de olika alternativ, som för närvarande föreligga rörande lösning av frågan om förflyttning av den s. k. stadsträdgården.

Beträffande det tidigare väckta förslaget, att stadsträdgården skulle förläggas till Stensborg må framhållas, att en reparation av växthusanläggningen därstädes ej kan avlägsna de olägenheter, som bero på att anläggningen från början planerats mindre tillfredsställande. Särskilt gäller detta det förhållandet, att anläggningen på grund av sitt otillfredsställande höjdläge ej kan hållas i full drift vid högvatten i Mälaren. Vidare ligga växthusen för tätt tillsammans, så att snöskottning försvåras och röta lätt uppstår i växthustakens vertikala partier. Även i övrigt är husens läge inbördes sådant, att driften onödigtvis försvåras och fördyras. Värmeledningssystemet är behäftat med det felet, att värmeförlusterna äro stora och medföra onormalt stor kolåtgång. Den nuvarande arrendatorn har av denna anledning nödgats inskränka driften till det minsta möjliga vintertid. En sådan inskränkning är dock icke möjlig, om anläggningen skulle utnyttjas av planteringsnämnden, då växtbeståndet därvid måste hållas högst just under vintern. Stensborgsanläggningen består, förutom av bostadslägenheter, av ett större, relativt högt och för några år sedan ombyggt växthus med tak av glas mellan järnspröjsar, ett större och ett mindre växthus med söderslutande tak samt tre sadeltakshus med nocken liggande i norr—söder, vartill

N:o 24.
Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

komma två kallkaster. Samtliga dessa byggnader äro i det skick, att de snart måste helt eller delvis byggas om. För en eventuell stadsträdgårdsanläggning behövs en del kompletteringar. Kostnaden för dessa arbeten har av byggnadschefen och stadsträdgårdsmästaren uppskattats till c:a 45,000 kronor och avser ombyggnad av det mindre växthuset, reparation av det större halvhuset, ombyggnad av sadeltakshusen, uppförande av ett nytt mindre palmhus samt utbyte av värmeledningen mot en sådan för pumpvarmvatten. En dylik om- och tillbyggnad kan dock icke göra anläggningen, vilken redan har sitt mycket avlägsna läge emot sig, ändamålsenlig. Härtill kommer, att det synes motbjudande att från detta ställe avlägsna en arrendator, som visat sig sköta sin rörelse till full belåtenhet. Arrendesumman är 2,000 kronor om året, vartill kommer att arrendatorn är skyldig underhålla husen.

Under den tidigare diskussionen i förevarande angelägenhet har som alternativ åtgärd vid sidan av Stensborgsförslaget ifrågasatts en nyanläggning å Kristiansborgsområdet öster om Tunbyvägen och mitt för Nedre Vega och en del av Övre Rosenhill. Emot detta förslag har invänts, att det vore hinderligt för den starka exploateringsverksamhet för byggnadsändamål, som försiggår i denna del av stadsområdet, om ett betydande område — vid förläggningen här måste man nämligen räkna med en längre tids bestånd av anläggningen och reservat av mark för framtida utvidgningar — undandroges nämnda exploateringsrörelse. De kostnader, som skulle vara förbundna med en nyanläggning på här ifrågavarande plats hava av byggnadschefen och stadsträdgårdsmästaren beräknats sålunda:

2 växthus med sadeltak, yta 500 m²	20,000: —
1 växthus med sadeltak, yta 120 m²	5,000: —
1 sammanbindningshus, yta 200 m²	8,000: —
ekonomiavdelning, yta 400²	20,000: —
inredning av bostad om 2 rum och kök inom sistnämnda avdelning	7,500: —
stängsel	6,000: —
dränering av området	7,500: —
värdet av marken	26,000: —
Kronor	100,000: —

Härtill kommer den ej beräknade men oeftergivliga kostnaden för vattentäkt. Antingen detta behov skall fyllas genom utdragning av stadens vattenledning eller genom upptagande av brunn med tillhörande pumpanordningar, torde man i detta hänseende få räkna med ett betydande belopp. Och vidare kan man ej förbise, att kultiveringen för trädgårdsändamål av jorden, som nu är vanlig åkerjord, kommer att, om också icke annat än så småningom, draga en ej obetydlig kostnad.

Genom det nyligen åt staden lämnade erbjudandet, att för 90,000 kronor förvärva Solberga handelsträdgårdsanläggning vid Persbovägen har frågan kommit i ett nytt läge. Och sedan nu nämnda uppslag blivit bekantgjort hava ytterligare två alternativ yppat sig, i det att *dels* ägarne av Eriksborgs handelsträdgård, liggande intill Solberga, erbjudit staden att köpa denna anläggning för 60,000 kronor, ett pris som anbudsgivarne i en senare

N:o 24.
Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

framställning förklarat sig kunna jämka på, *dels ock* A.-Bol. Svenska Metallverken utbjudit åt staden hela Emaus egendom härstädes, innefattande jordområden och andra nyttigheter långt utöver planteringsnämndens behov, men även en handelsträdgårdsanläggning, till ett pris av 180,000 kronor.

En del av planteringsnämndens ledamöter har tillsammans med ledamöter i drätselkammaren och lantegendomsnämnden besett de olika åt staden utbjudna fastigheterna, varjämte såväl stadens sakkunnige tjänstemän, som ock en av planteringsnämnden tillkallad sakkunnig från annan ort, handels- och stadsträdgårdsmästaren Knut Åkervall i Köping, stått till nämndens förfogande med erforderliga uppskattningar och råd.

Vad då först angår Solberga trädgård, så har den ett gott och relativt centralt läge. Området ligger visserligen inom ett byggnadsområde och kommer väl någon gång att tagas i anspråk för bostadsbyggande, men detta synes ej behöva ske ännu på många år, enär det finnes mycket gott om lämplig byggnadsmark i denna del av staden, Solberga trädgård förutan. Trädgården är i mycket god kultur och lämpar sig väl för omedelbar användning för stadsträdgårdens behov. Byggnaderna utgöras av ett bostadshus, innehållande två lägenheter om två rum och kök, fem sadeltaksväxthus om c:a 1,000 kvm. sammanlagd yta, ett sammanbindningshus, en nyuppförd magasinsbyggnad och ett garage. Alla husen äro väl underhållna och i gott stånd. Växthusen äro praktiska och lämpligt anordnade i förhållande till varandra. Magasins- och lagerlokalerna äro utmärkta. Värmeledningen är väl avpassad för ändamålet och fungerar anmärkningsfritt. Området är fribeläget och har goda inkörs- och förbindelsevägar. Vattenledning med pump och uppsamlingsdamm är anordnad för tillvaratagande av det mjuka vattnet från den förbiflytande Persbobäcken. Områdets areal, som ingår i försäljningen är c:a 6,500 kvm., vartill kommer omkring 500 kvm. staden redan tillhörig mark, i följd av Persbobäckens reglering. Taxeringsvärdet å den salubjudna egendomen är 78,000 kronor, varav 18,000 kronor för marken och 60,000 kronor för byggnaderna.

Beträffande härefter Eriksborgs handelsträdgård så är läget lika gott som Solbergas. Området är dock fritt endast åt en sida. Jorden är i mindre god kultur och trädgården är till stor del upptagen av fruktträd, buskar m. m. Den är i följd härav icke i för staden önskvärt skick. Växthusanläggningen består av sex växthus, upptagande en yta av 650 kvm. Dessa hus äro emellertid, utom ett, svårt förfallna. De bestå till största delen av provisoriska anordningar, som hopfogats av lösa drivbänksfönster med s. k. fönsterförbindare. En del av dem sakna betonggrund och stå endast på bräder, som börjat ruttna. Det enda egentligen nya och senast byggda växthuset är visserligen i gott stånd men illa utfört. Det är dessutom av för stadens ändamål mindre lämplig form. Värmeledningen är ofullständig och provisorisk. Å fastigheten finnes dessutom ett boningshus, innehållande två lägenheter å tre rum och kök samt ett vindsrum, vartill kommer en uthusbyggnad med källare. Även dessa hus äro förfallna och av ringa värde. Magasinerings- och arbetsutrymmena äro små och dåliga. Ifrågavarande fastighet kan icke användas för planteringsnämndens del utan så genomgripande omändringar och nybyggnader, att kostnaden för desamma närma sig

N:o 24.
Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

kostnaderna för en fullständig nyanläggning. Enbart kostnaden för växthusanläggningens iståndsättande har av byggnadschefen och stadsträdgårdsmästaren beräknats till lägst 49,400 kronor, vartill kommer betydande kostnader för reparation av de förfallna bostads- och uthusen. Lägges härtill utgiften för förvärvet av fastigheten, så är det klart att, även om denna sistberörda utgift kan nedbringas med något 10,000-tal kronor under det från början erbjudna priset, nu förevarande alternativ skulle komma att ställa sig vida oförmånligare än både nyanläggningsprojektet och Solberga-alternativet. Upplysningsvis meddelas slutligen i fråga om Eriksborg, att dess areal är omkring 8,200 kvm. samt att taxeringsvärdet är 45,000 kronor, därav 22,000 kronor för marken och 23,000 kronor för byggnaderna.

Vidkommande slutligen frågan om Emausträdgårdens apterande till stadsträdgård torde måhända denna fråga av drätselkammaren och vid det slutliga avgörandet komma att ses i ett större och planteringsnämndens verksamhet ovidkommande sammanhang. Planteringsnämnden måste dock för sin del inskränka sitt yttrande till att avse stadsträdgården och vad därmed hör samman. Det avlägsna läget är ur denna synpunkt en besvärande nackdel, enär skötseln av stadsträdgården och planteringarne på skilda håll i staden i hög grad gynnas av att stadsträdgården är så centralt belägen som möjligt. Trädgårdsjorden med en areal av c:a 15,000 kvm. är visserligen i god kultur, men är kall och frostländ. Byggnaderna bestå av en i gott stånd varande trädgårdsmästarebostad, innehållande fyra rum och kök, källare m. m., samt växthusanläggning, bestående av ett förbindelsehus, innehållande värmeanläggning, packrum, två personalrum m. m. samt fem växthus. Växthusen äro i försvarligt skick men måste för att motsvara skäliga krav delvis ombyggas och repareras. Förbindelsehuset är för högt, opraktiskt och bristfälligt. Pannrummet lider av dagvatten, värmesystemet är felaktigt i anläggningen och cirkulation i detsamma måste åvägabringas genom pumpning. Även förbindelsehuset tarvar betydande omändringar, att ej säga ombyggnad för att bliva ändamålsenligt. Anläggningen skulle för att bliva likvärdig Solberga behöva kompletteras med växthus till 445 kvm:s areal samt en magasinsbyggnad. Kostnaderna för sålunda erforderliga till- och ombyggnader samt förbättringar hava beräknats till 58,500 kronor. Husdispositionen är också illa gjord, så att transporterna till och från växthusanläggningen äro besvärliga. Den nuvarande vägen från Emaus till Tegnérgatan är även besvärlig för transporter, smal och krokig som den är.

Vid övervägande av samtliga ovan angivna alternativ har planteringsnämnden kommit till den uppfattningen, att även om staden av andra skäl anser det lämpligt att förvärva Emaus egendom, den fördelaktigaste lösningen av frågan om stadsträdgårdens förflyttning är den, att staden för ändamålet inköper Solberga handelsträdgård. Planteringsnämnden får sålunda tillstyrka det av drätselkammaren hos stadsfullmäktige framförda förslaget om inköp av denna fastighet.

Västerås den 5 mars 1934.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 24.
Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

Sedan undertecknade aktiebolag erfarit, att Västerås stad står inför nödtvånget att

dels förvärva lämplig fastighet för ny stadsträdgård, och

dels förflytta stadens vid Kristiansborg belägna jordbruksekonomibyggnader till annat ställe,

taga vi oss härmed friheten att fästa Drätselkammarens uppmärksamhet på, att dessa syften båda skulle kunna tillgodoses därigenom, att staden förvärvade oss tillhöriga egendomen Emaus

Denna egendom, som utgöres av stadsägorna n:ris 1665, 1666, 1667 och 1669, innefattar i areal 345,683 kvadratmeter och kan med hänvisning till vidfogade karta enklast beskrivas som följer:

I.	Väster om järnvägen Västerås—Tillberga:	
a)	Stadsägan 1666, exklusive Emaus gård med därtill hörande trädgård och parkområde inom å kartan angiven gräns	109,984 kvm.
b)	Emaus gård med därtill hörande trädgård och parkområde	39,000 kvm.
c)	Stadsägan 1667, utgörande för järnvägsförbindelse till Skultuna tidigare reserverat område	12,350 kvm.
d)	Stadsägan 1669	8,178 kvm.
II.	Öster om järnvägen Västerås—Tillberga:	
e)	Stadsägan 1665 med undantag av däri ingående med arbetarbostäder bebyggda del av Sandgärdet	149,275 kvm.
f)	ovannämnda del av Sandgärdet	26,896 kvm.
	Summa areal	345,683 kvm.
	Vi förutsätta, att staden saknar intresse för att förvärva den särskilt anmärkta bebyggda delen av Sandgärdet om	26,896 kvm.
	Återstoden eller	318,787 kvm.

har å vidfogade karta utmärkts med, för området väster om järnvägen grön ytstreckning och kantfärgläggning och för området öster om järnvägen röd ytstreckning och kantfärgläggning.

Av området väster om järnvägen äro stadsägorna 1667 och 1669 obebyggda.

Å stadsägan 1666 finnas uppförda dels corps-de-logi samt ekonomibyggnader och arbetarbostäder för det av oss å egendomen bedrivna jordbruket och dels en trädgårdsanläggning med växthus och trädgårdsmästarbostad.

Corps-de-logiet består av huvudbyggnad och två flyglar.

1) Huvudbyggnaden är uppförd av timmer i två våningar under tak av tegel, invändigt kalkputsad, och innehåller, på sätt framgår av bifogade planritning, å nedre botten 4 rum, hall, veranda, serveringsrum, kök och

N:o 24.

Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

jungfrukammare, samt å övre botten 4 rum, hall, badrum, w. c. och större balkong. Rummen äro i allmänhet synnerligen stora och i mycket gott skick.

2) Östra flygelbyggnaden är uppförd av timmer under tak av tegel och innehåller i bottenvåningen två lägenheter om vardera ett rum och kök samt å vindsvåningen två enkelrum.

3) Västra flygelbyggnaden är uppförd av resvirke under tak av tegel och innehåller en lägenhet om två rum och kök.

4) Arbetarbostäder, två stycken, äro uppförda av timmer under tak av tegel samt innehålla, den ena, utvändigt reveterad, två lägenheter om vardera ett rum och kök samt den andra en lägenhet om ett rum och kök.

5) f. d. Arbetarbostad, är uppförd av timmer under tak av tegel och innehåller ett rum och kök; användes f. n. som snickarverkstad.

6) Garagebyggnad är uppförd av tegel under tak av tegel och innehåller dels garage med plats för tre stycken bilar och dels materialbod och vindsutrymmen.

7) Ladugårds- och logbyggnad är uppförd av timmer under tak av korrugerad plåt och innehåller ladugård med plats för 44 kor, en tjur och två kalvboxar, särskilt tillbyggt mjölkrum, vari finnas installerade mjölkkylningsapparat och tappningsmaskin m. m., stall med plats för 9 hästar samt loge.

8) Stallbyggnad är uppförd delvis av timmer och delvis av resvirke under tak av tegel och korrugerad plåt och innehåller stall för fyra hästar, selkammare, foderrum och vagnbod.

9) Logbyggnad, sammanbyggd med föregående, är uppförd delvis av timmer och delvis av resvirke under tak av korrugerad plåt.

10) Magasinsbyggnad är uppförd av timmer under tak av tegel och innehåller spannmålsmagasin i två våningar.

11) Redskapslider, höns- och svinhus, visthusbod med källare, allt av trä under tak av tegel.

Trädgårdsanläggningen består av trädgårdsmästarbostad och växthusanläggning samt trädgård.

12) Trädgårdsmästarbostaden är uppförd i två våningar av trä under tak av tegel och innehåller å nedre botten två rum och kök, förstuga och veranda samt å övre botten två rum och dessutom under hela byggnaden källarvåning av betong. I huset finnes installerad värmeledning med panna i källaren.

13) Växthusanläggningen består av en större byggnad med grund och källare av betong och innehåller värmeanläggning, orangeri, packrum samt två personalrum. Härtill ansluta sig fem stycken växthus.

Trädgården innehåller i areal c:a 15,000 kvm. täckdikad och i god kultur.

N:o 24.
Ang. köp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården.

Taxeringsvärdet för de salubjudna nyttigheterna är sammanlagt 147,900 kronor.

Byggnaderna äro brandförsäkrade i Brandstodsbolaget för Västmanlands län för sammanlagt 120,230 kronor med undantag för garagebyggnaden, som är försäkrad i Brandförsäkringsaktiebolaget Norrland för 9,000 kronor, och växthusanläggningen, som är försäkrad i sistnämnda bolag för 23,000 kronor.

Beträffande nuvarande brukningsförhållanden upplyses, att den brukade åkerarealen uppgår till 26,8 hektar täckdikad mark, vartill kommer 1,2 hektar annan mark samt trädgårds- och parkarealen 3,9 hektar. Tillsammans med egna arealer brukas ett Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget tillhörigt område om 43,5 hektar åkerjord, vilket av oss arrenderas för ett år i taget.

Såsom framgår av karta och beskrivning å de erbjudna nyttigheterna erbjuda dessa utomordentligt goda möjligheter för anordnande av stadsträdgård och för inrymmande av stadens lantbruksförvaltning. Härtill kommer, att stora delar av de ifrågavarande arealerna, isynnerhet på östra sidan av järnvägen, utgöras av välbelägen tomtmark. För området öster om järnvägen, vilket på alla sidor är omgivet av ordnad bebyggelse, är tomtstyckningsplan under utarbetande. Inom angränsande områden befintliga huvudledningar för gas, vatten och avlopp, äro enligt uppgift från Gasverksstyrelsen tillräckliga jämväl för det av tomtstyckningsplanen omfattade området.

Därest Drätselkammaren, som vi förmoda, skulle finna det vara av intresse för staden att förvärva de beskrivna nyttigheterna, äro vi villiga att förhandla om omedelbart överlåtande av desamma på basis av ett pris för hela egendomen, med undantag för det under II. f) upptagna Sandgärdet, av 180,000 kronor. Vi äro emellertid icke främmande för tanken att överlåta enbart området väster om järnvägen och själva exploatera området öster därom.

På grund av pågående underhandlingar om utarrendering av jordbruk och trädgårdsanläggning bliva vi tacksamma för besked snarast möjligt om Drätselkammarens eventuella villighet att närmare förhandla i anledning av vårt erbjudande.

Västerås den 26 februari 1934.

AKTIEBOLAGET SVENSKA METALLVERKEN.

Eric Falk.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till trafikmärken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av magistratens närlagda skrivelse angående uppsättande av en del trafikmärken i staden och med förmälan, att enligt av byggnadschefen verkställd beräkning, sedan de av magistraten såsom ej behövliga angivna märkena frånräknats, för anskaffande och uppsättande av de erforderliga trafikmärkena skulle utgå ett belopp av omkring 1,800 kronor, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anbringande enligt gällande författningar av trafikmärken inom staden anvisa av 1934 års anslag till diverse och oförutsedda behov ett belopp av förslagsvis 1,800 kronor.

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Magistraten den 16 januari 1934 fastställt särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad innefattande bland annat bestämmelser om trafikförbud, trafikinskränkningar med mera, har Magistraten i skrivelse den 1 februari 1934 med föranledande av stadgandena i 14 § i Kungl. vägtrafikstadgan den 20 juni 1930 anmodat byggnadschefen i staden att föranstalta om uppsättande av de trafikmärken, som betingades av förstnämnda trafikföreskrifter, i enlighet med uti Kungl. kungörelsen den 12 juni 1931 angående vägmärken närmare meddelade föreskrifter. I anledning därav hade byggnadschefen den 28 februari 1934 inkommit med inneliggande kostnadsförslag.

Det synes Magistraten onödigt att uppsätta några märken med texten ”Ej velocipedåkning”. Enligt byggnadschefens förslag skulle vidare två märken med texten ”Ej infart” uppsättas å Smedjegatan. Då redan nu erforderliga märken finnas därstädes, torde några ytterligare sådana icke behöva anskaffas. Magistraten får därför hemställa att Drätselkammaren ville anslå medel för bestridande av övriga i förslaget angivna kostnader.

Västerås rådhus den 1 mars 1934.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.
/Martin Lindheimer.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av närlagda framställning från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor får drätselkammaren, i likhet med vad som förekommit under en följd av år, föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att för tiden 1 juli 1934—30 juni 1935 anslå 7,447 kronor, motsvarande ränta efter 5½ % å stadens andel i byggnadskostnaden för läroverkets fastighet 135,000 kronor samt 1,650 kronor, motsvarande ränta efter samma procentsats å ett stadens lån till läroverket, stort 30,000 kronor, dels för samma tid bidraga till de vid läroverket anställda lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter med, vad angår ålderstilläggen, halva det belopp staden anslår för samma tid, samt beträffande pensionsavgifterna i överensstämmelse med stadsfullmäktiges i samma ärende den 31 mars 1910 fattade beslut och de grunder, som finnas angivna i Kungl. Kungörelsen i ämnet den 23 december 1910,

dels ock bestämma, att ovanberörda anslag skulle, i vad de motsvarades av beräknade räntor, utgå av dessa räntemedel och i övrigt av uttaxerade medel.

Västerås den 1 mars 1934.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse angående ansökningar om statsunderstöd åt privatläroverk skall vid dylik ansökan bl. a. bifogas "handlingar, som visa, att kommun eller enskilda donatorer till skolans underhållande under tid, för vilken statsunderstöd sökes, dels lämna bidrag, vars värde för

N:o 26. *Ang. anslag till flickläroverket.*

år räknat uppgår till minst samma belopp som det sökta statsunderstödet, dels bidraga till de vid skolan anställda lärarinnornas ålderstillägg med hälften av det belopp, staten för samma ändamål tillskjuter, dels ock förklarat sig villiga att bidraga till lärarinnornas pensionering enligt stadgade grunder."

Senaste anslagsperioden har omfattat tiden den 1 juli 1933—den 30 juni 1934, Då nu underdånig ansökan om förnyelse av statsunderstödet skall avse tiden den 1 juli 1934—den 30 juni 1935 och snarast till Kungl. Skolöverstyrelsen insändas, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor härmed vördsamt anhålla,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förnyande för tiden den 1 juli 1934—den 30 juni 1935 av stadens årsanslag till nämnda läroverk; ävensom om förnyande av förbindelsen angående bidragen till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter, allt i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut i ärendet under närmast föregående år.

Västerås den 14 februari 1934.

Å styrelsens för Västerås högre elementarläroverk för flickor vägnar:

SAMUEL LANDTMANSON,
ordförande.

/*Hjalmar Thyresson.*

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvode åt vikarierande föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne februari, under åberopande av ett utlåtande från Kungl. Medicinalstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva att så länge föreståndarebefattningen för köttbesiktningsbyrån uppehölles av vikarie, avlöning till denne skulle utgå efter 7,040 kronor för år, samt lönenämnden i häröver den 20 nästlidne februari avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville bifalla hälsovårdsnämndens förslag och därvid tillika bestämma, att avlöningen i fråga, jämväl till den del den komme att överstiga den i staten för köttbesiktningsbyrån upptagna avlöningen, skulle bestridas av inkoms-

terna vid byrån, får Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i detta ärende, med överlämnande av handlingarne till stadsfullmäktiges prövning, tillstyrka bifall till hälsovårdsnämndens hemställan med det av lönenämnden föreslagna tillägget.

N:o 27. ***Ang. arvode åt vikarierande föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.***

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Överlämnande en framställning av hälsovårdsnämnden angående bestämmande av avlöning åt vikarie i befattningen som föreståndare för härvarande köttbesiktningsbyrå, får lönenämnden, på de skäl hälsovårdsnämnden anfört för fastställande av avlöningen åt vikarien att utgå efter 7,040 kronor per år, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta bifalla framställningen samt därvid tillika bestämma, att vad som överstiger den i staten för köttbesiktningsbyrån upptagna avlöningen skall bestridas av inkomsterna vid byrån.

Västerås den 20 februari 1934.

För Lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande lönestat åtnjuter föreståndaren för köttbesiktningsbyrån i Västerås avlöning i 35:te lönegruppen med en begynnelselön av 5,040 kronor och en slutlön av 5,913 kronor. Den 29 december 1922 hava emellertid stadsfullmäktige beslutat att tills vidare på grund av ökade göromål, huvudsakligen förorsakade av nya besiktningslagar, ett lönetillägg à 2,000 kronor skulle utgå. Detta lönetillägg har även uppburits av byråns ordinarie föreståndare allt intill dess han den 1 november 1933 avgick från sin befattning.

Vid uppgörande av förslag till stat för köttbesiktningsbyrån för år 1934 upptog hälsovårdsnämnden avlöning för ifrågavarande befattning, vilken för närvarande uppehålles av vikarie, enligt lönegrupp 35:I till allenast 5,040 kronor, och detta förslag blev av stadsfullmäktige fastställt.

T. f. föreståndaren för byrån veterinären Nils Hegnell har därefter hos hälsovårdsnämnden hemställt, att han måtte berättigas att uppbära jämväl ovannämnda lönetillägg à 2,000 kronor. Till stöd för denna sin hemställan

N:o 27.
Ang. arvode åt vikarierande föreståndaren vid köttbesiktningsbyrån.

har Hegnell anfört, *dels* att lönetillägget icke i någon mån hade karaktär av ålderstillägg utan enbart avsåge att utgöra ersättning för ökat arbete å byrån, *dels* att han icke vore i tillfälle att utöva någon privat veterinärpraktik och därigenom erhålla inkomster, och *dels* att Kungl. Medicinalstyrelsen vid meddelande av förordnande åt Hegnell för honom uppgivit, att han ägde uppbära ersättning för förordnandet efter 7,040 kronor för år.

Med anledning av berörda framställning har hälsovårdsnämnden inhämtat yttrande från Medicinalstyrelsen, som på sätt av bilagda skrivelse framgår, förklarat, att från dess sida hinder ej möter, att avlöning utgår med sistnämnda belopp för år.

För egen del har hälsovårdsnämnden vid sådant förhållande icke något att erinra mot bifall till Hegnells hemställan. Lönetillägget har såsom Hegnell framhållit avsett att utgöra direkt ersättning för ökat arbete och det arbete, som åvilade byråföreståndaren år 1922, har icke i någon mån avtagit sedan dess utan, enligt vad statistiken utvisar, tilltagit. Den relativt låga begynnelselönen torde hava fastställts med hänsyn till möjligheten för föreståndaren att genom enskild praktik erhålla extra inkomster, men för en tillfällig vikarie står denna möjlighet icke till buds. Härtill kommer, att den stegrade utgiften för byråföreståndarens avlöning icke i någon mån kommer att drabba stadens kassa utan helt skall bestridas av de till köttbesiktningsbyrån inflytande avgifterna.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville medgiva,

att så länge föreståndarebefattningen för köttbesiktningsbyrån uppehålles av vikarie, avlöning till denne skall utgå efter 7,040 kronor för år.

Västerås den 8 februari 1934.

På Hälsovårdsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Till Hälsovårdsnämnden, Västerås.

Med anledning av Eder till statsinspektören över köttkontrollen i riket ställda skrivelse den 2 februari 1934 får Medicinalstyrelsen meddela, att hinder icke möter från styrelsens sida för att ersättning till förordnade besiktningsmannen vid Västerås' stads köttbesiktningsbyrå utgår med ett belopp av sjutusenfyrtio (7,040) kronor per år.

Stockholm den 3 februari 1934.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

J. HANSSON.

/C. Ullman.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. ifrågasatt pension åt en skolstäderska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av folkskolestyrelsens hemställan om beredande av någon slags pension åt f. städerskan vid Rosenlunds skola Hedvig Ramström samt lönenämndens däröver avgivna utlåtande, får drätselkammaren för egen del i ärendet anföra följande.

Städerskor finnas utom vid folkskolan anställda vid de flesta övriga av stadens institutioner. Avlöningen utgår undantagslöst i form av arvode och varierar med hänsyn till arbetets olika omfattning på de skilda ställena. I intet fall innebär städningsuppdraget något slags heltidsarbete, utan får anses såsom ett vid sidan av vederbörandes vanliga sysselsättning sidoordnat arbete. Ej heller torde vid anställningen av städerskor på minsta sätt tagas hänsyn till sådana omständigheter — ålder, hälsotillstånd m. m. — vilka kunna vara av vikt i avseende på en blivande pensionering. Tillsättningen sker ofta nog också helt formlöst, utan att ens vederbörande styrelse besväras därmed. I förevarande fall har arvodet utgått med endast 450 kronor om året, vilket också tydligt anger arbetets karaktär av bisyssla.

Då drätselkammaren i princip har samma uppfattning som lönenämnden eller att arvodesuppdrag av det slag, varom här är fråga, icke kunna grunda pensionsrätt i någon form, får drätselkammaren jämväl för sin del avstyrka folkskolestyrelsens förslag.

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 januari 1932 beslöto stadsfullmäktige för utlåtande till lönenämnden remittera en framställning från folkskolestyrelsen angående pension åt förre städerskan vid Rosenlunds skola Hedvig Ramström. Sedan lönenämnden vid behandling av denna remiss och med hänsyn till att anställning som skolstäderska icke vore förenad med pensionsrätt ansett utvägen att bereda Ramström folkpension och kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård böra anlitas och för detta ändamål återremitterat framställningen till folkskolestyrelsen, har styrelsen i skrivelse till löne-

N:o 28.
Ang. ifrågasatt pension åt en skolstäderska.

nämnden den 1 november nästlidet år med meddelande, att en ansökan av Ramström om att få sig tilldelat pensionstillskott blivit avslagen, anhållit, att styrelsens tidigare framställning måtte upptagas till förnyad behandling, och får lönenämnden i anledning härav anföra följande.

Lönenämnden har inhämtat, att anledningen till att hennes ansökan om kommunalt pensionstillskott blivit avslagen varit att hennes personliga förhållanden vore sådana, att hon icke kunde anses vara i behov av fattigvård, något som vore förutsättning för att erhålla sådant tillskott. Enligt uppgift i handlingarne är Ramström född 1875 och innehar vid avgång ur anställningen i början av år 1932 26 anställningsår. Det kan härtill läggas, att anställningstiden är fördelad med 14 år i stadens tjänst och återstoden hos S:t Ilians socken.

Såsom förut är antytt är anställningen icke förenad med pensionsrätt. Att vid prövning från fall till fall lämna pension eller ersättning för sådan genom mer eller mindre prejudicerande beslut, när det gäller en anställning av här antydd karaktär — den är ej heltidstjänst utan att anse mera som arvodestjänst än befattningshavaretjänst — skulle innebära ett avsteg från allmänna regler och kan lönenämnden av denna anledning icke understödja framställningen. Lönenämnden får alltså för sin del hemställa, att framställningen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 20 februari 1934.

För Lönenämnden:
CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städerskan vid folkskolan i Rosenlund Hedvig Ramström, som nödgats lämna sin tjänst på grund av sjukdom hade hos folkskolestyrelsen hemställt om att den måtte hos stadsfullmäktige söka utverka något pensionsbidrag till henne.

Med anledning härav beslöt styrelsen, under förmälan att Ramström vore född 1875 och innehaft sin tjänst i 26 år, med tillstyrkan befordra framställningen ifråga till stadsfullmäktige.

Västerås den 13 januari 1932.

För Västerås folkskolestyrelse:
RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. vissa nyanläggningar och omändringar beträffande de elektriska ledningarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av en skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen den 5 innevarande mars angående vissa nyanläggningar och omändringar beträffande de elektriska ledningarne i staden, får drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka bifall till vatten- och gasverksstyrelsens i skrivelsen framställda förslag.

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den vid Malmabergsgatan belägna, huvudsakligen för Ängsgärdet avsedda transformatorstationen på 100 KVA är numera fullbelastad, varför åtgärder måste vidtagas för ökad krafttillgång för berörda område. Detta sker lämpligast genom uppställning av en transformator i kopplingsstationen strax söder om Pilgatan och invid nedfartsvägen till nya gasverket. Samtidigt som härigenom erforderligt krafttillskott erhålles, avlastas Ängsgärdets transformatorstation. Kostnaderna för en 100-KVA transformator inkl. erforderliga apparater och kablar för sammankoppling med ledningarna i Pilgatan äro beräknade till kr. 2,700: —.

Då i alla nybyggnader växelström bör komma till användning och f. n. ett större nybygge är under uppförande inom kvarteret Konrad, närmare bestämt i hörnet av Kopparbergsvägen och Östermalmsgatan, bliver det för förseende av denna fastighet med ström nödvändigt att framdraga en jordkabel i sträckningen mellan Domkyrkoesplanaden och en i Kopparbergsvägen anordnad underjordisk transformatorstation. Som denna station tillsvidare ej skall monteras, skall intill dess så blir fallet matning ske från nuvarande kabel i Domkyrkoesplanaden, som slutar vid därvarande fastighet n:r 4 och erhåller matning från en underjordisk station i Vasagatan. Kostnaderna för denna anläggning äro beräknade till 3,300: — kr.

När områdena omkring Herrgärdsskolan år 1930 överfördes till växelström, begränsades överförandet av ledningarna i Knutsgatan till gatans norra del ned till Kassörsgatan. Orsaken var den, att i Knutsgatans nedre del låg Kooperativa Föreningen Sveas bageri, vars strömbehov för motorer och ljus tillgodosågs med likström. Då Svea inom kort skulle uppföra

N:o 29.
Ang. vissa nyanläggningar och omändringar beträffande de elektriska ledningarne.

nytt bageri på annan plats, kunde det givetvis ej ifrågasättas, att vid nämnda tidpunkt företaga utbyte av motorer m. m. hos denne abonnent. I Sveas fastighet inredes nu en reparationsverkstad för bilar m. m., för vilket ändamål erfordras en del motorer. Tidpunkten är då lämplig att överföra fastigheterna utefter Knutsgatans södra del till växelström, med undantag dock för en metallfabrik i fastigheten Knutsgatan 7, som är utrustad med flera motorer och vilken genom en enkel anordning fortfarande kan erhålla likström, varigenom kostnaderna för ombyte av motorer m. m. undvikes. Genom övergång till växelström kan luftledningen i Knutsgatan mellan Kopparbergsvägen och Kassörsgatan avlägsnas, vilket är önskvärt dels ur estetisk synpunkt och dels emedan stolparna äro så ruttna, att ett utbyte av desamma nu skulle erfordras, medförande en icke obetydlig utgift. Kostnaderna för jordkabeln äro beräknade till 4,000: — kr., vartill kommer 1,700: — kr. för diverse inomhusarbeten samt ändringar för gatulampor m. m.

Av här berörda arbeten anser styrelsen att de två förstnämnda, beräknade till 6,000: — kr., böra bestridas genom anslag av lånemedel, varemot Knutsgatans överföring till växelström tillsvidare bör förskotteras av tillgängliga medel för att i 1935 års stat ingå i den redan beslutade amorteringsplanen för gäldandet av kostnaderna för vissa områdens överförande till växelström.

På grund av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att för uppställning av en transformator för 100 KVA med tillbehör i kopplingsstationen vid nedfartsvägen till nya gasverket av lånemedel anvisa 2,700: — kronor,

dels att för anläggning av en jordkabel i Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen av lånemedel anvisa 3,300: — kr.,

dels ock att för överföring av elektriska ledningarna i Knutsgatan i sträckningen mellan Kopparbergsvägen och Kassörsgatan till växelström anvisa 5,700: — kronor, att tillsvidare förskotteras av tillgängliga medel vid tekniska verken samt i 1935 års stat ingå i den redan beslutade amorteringsplanen för gäldandet av kostnaderna för vissa områdens överförande till växelström.

Västerås den 5 mars 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. utbyte av apparater och anskaffande av vissa kompletterande maskinella anordningar vid gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande mars hemställt om anslag å tillhopa 20,000 kronor till utbyte av apparater samt vissa kompletterande maskinella anläggningar vid gasverket.

Drätselkammaren får efter tagen del av framställningen tillstyrka bifall till densamma.

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sorteringsapparaterna för koks vid stadens gasverk, vilka uppsattes i samband med verkets uppförande för 6 år tillbaka och bestå av s. k. rullharpor, äro numera med avseende på rörliga delar hårt slitna och måste på grund härav till stor del förnyas. Sedan sorteringsanläggningen uppfördes hava emellertid nya mera arbetsbesparande apparater kommit i marknaden bl. a. s. k. vibrationssorterare. Upprättade kalkyler utvisa, att sådana nyare anordningar på grund av mindre kraftförbrukning samt minskat behov av underhåll och tillsyn medföra en årlig besparing jämfört med den nuvarande anläggningen, av 1,500 till 2,000 kronor. Då härtill kommer att en reparation av den nuvarande anläggningen kräver en kostnad av c:a 1,500 kr., återvinnes snart nog det kapital, som en moderniserad anläggning, vilken är beräknad kosta 6,000 kr., kräver.

På grund av ökad drift vid gasverket erfordras för beredande av tillräckligt utrymme för koksen en förlängning av den över koksplatsen löpande traversbanan, som uppbäres av fackverksstolpar på en höjd över marken av 12 meter. Genom traversbanans förlängning med 12 meter ökas utrymmet för koksupplaget med c:a 25 %. Traversbanans förlängning är kostnadsberäknad till 5,000 kr.

Transport av kol och koks sker medelst en å traversbanan löpande kran. Denna kran, som varit i drift dag och natt sedan gasverket anlades, är i

N:o 30. Ang. utbyte av apparater och anskaffande av vissa kompletterande maskinella anordningar vid gasverket.

behov av reparation och utbyte av förslitna delar. I och för utförande av nämnda reparationsarbete måste kranen ställas ur drift och erfordras på den grund anskaffande av en reservkran för en beräknad kostnad av 9,000 kronor. Den nya kranen är emellertid icke avsedd att tjänstgöra enbart som reserv. Krananordningen vid gasverket har nämligen att transportera dels kol och koks in till ugnarna, dels koks från ugnarna till sorteringsverket resp. koksupplaget, dels ock koks från upplaget till sorteringsverket. För de olika arbetsuppgifterna måste vissa omskiftningar verkställas med kranens lyftanordningar, således måste för kokstransporten från upplaget en gripskopa till- och frånkopplas. Genom att tvenne kranar bliva disponibla för här omnämnda transporter slipper man ifrån omskiftningen av lyftanordningarna, varigenom man beräknar erhålla en besparing av minst 500 kronor pr år.

Här berörda kostnader, tillsammans 20,000 kr., anser styrelsen böra gäldas av verkets driftmedel och fördelas på en tid av 4 år.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta om följande anläggningar vid stadens gasverk:

1) utbyte av apparater i sorteringsverket för en kostnad, beräknad till 6,000 kronor,

2) förlängning av koksbanan med 12 met., beräknad till 5,000 kr.,

3) anskaffande av en kran, beräknad till 9,000 kr.,

samt att dessa kostnader, tillsammans 20,000 kr., skola gäldas av gasverkets driftmedel med 5,000 kr. varje år under åren 1935—38.

Västerås den 5 mars 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande mars föreslagit att även för år 1934 avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar med undantag för områden, för vilka särskilda bestämmelser utfärdats, skola utgå med oförändrade belopp, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 8 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då med avseende på prislägen någon sådan förändring under senaste tiden ej inträtt, som kan motivera en ändring av de för år 1933 fastställda avgifterna för anslutning till stadens vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, vilka avgifter jämlikt gällande föreskrifter skola av Stadsfullmäktige fastställas för varje år, får styrelsen föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att även för år 1934 avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar, med undantag för områden, för vilka särskilda bestämmelser utfärdats, skola utgå med samma belopp som under föregående år, eller alltså efter 34 öre per kvm. tomtyta för vatten-, 44 öre för avlopps-, 22 öre för gas- och 10 öre för elektrisk ledning.

Västerås den 5 mars 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 26 April.** **V.**

N:o 32.

Brandchefens årsberättelse för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1933.

Västerås den 28 febr. 1934.

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1932 30,915 och den 31 dec. 1933 31,257 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5,934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 2,937, därav 678 inom och 2,259 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 dec. 1933 kronor 121,635,400.

Organisation och personal.

Den 31 mars avgick brandförmannen *Johan Richard Andersson* med pension. Till brandförman fr. o. m. den 1 april befordrades brandmannen *Ernst Johansson.*

Med pension avgick den 31 maj brandförmannen *Knut Adolf Lövstrand,* och till brandförman efter honom fr. o. m. den 1 juni utsågs brandmannen *Edvin Verner Nystrand.*

N:o 32.
Brandchefens årsberättelse för 1933.

Brandredskap.

Följande brandfordon ha stått utrustade å brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1250 min.-lit. R. A. G.-pump och mek. stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
I reserv: 1 redskapsautomobil, två ångsprutor, 1 mek. stege m. m.
Under året har anskaffats 1 st. Audos syrgasapparat och 330 m. tryckslang med kopplingar samt diverse mindre redskap.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafen har under året inga större felaktigheter inträffat.

Vattenledningen.

Den stora omändringen av stadens vattenledning har under året delvis fortskridit. Ledningar ha ytterligare utdragits i Kristiansborgs- och Malmabergsområdena. 9 nya brandposter ha tillkommit.

Bokföringsvärdet.

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 66,323: 65.

Ambulansväsendet.

Med Hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 232 transporter, därav vid sjukdomsfall 192 och vid olycksfall 40.

Med Landstingets ambulansautomobil har utförts 320 transporter, därav vid sjukdomsfall 301 och vid olycksfall 19.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
7,30—8,30 fm. gymnastik och övningar.
8,30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst.

N:o 32. *Brandchefens årsberättetse för 1933.*

Å kårens verkstäder har, utom arbeten för brandkårens egen räkning, utförts arbeten för Drätselkammaren, Renhållningsverket, Hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 7,950 : 55, enligt följande fördelning:

Smedjan	3,349 : 92
Snickareverkstaden	2,432 : 20
Skräddareverkstaden	228 : 50
Skomakareverkstaden	1,097 : 98
Brandtelegrafen	429 : 75
Diverse arbeten	412 : 20
Summa Kronor	7,950 : 55
Avgår fbr material	2,265 : 29
Vinsten utgör Kronor	5,685 : 26

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, underhåll av brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kr. 2,777 : 98, varå en vinst av kr. 2,230 : 33 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i anspråk för länspumpningar av pråmar och källare, fyllning av vattentankar å ångare m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 47 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	45
för trängrök och förmodad eldfara	3
för soteld	10
för kontakt å brandtelegrafen	1
Summa	59

En grupp av borgarbrandkåren har en gång inkallats till stationen under eldsvåda.

Vid släckning av eldsvådorna har i tre fall använts 3, i tre fall 2 och i sex fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 2,300 m.

Alarmeringen har i samtliga fall skett genom telefon eller bud.

N:o 32.
Brandchefens årsberättelse för 1933.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas:

Den 6 februari kl. 7,24 fm. utbröt i fastigheten *Smedjegatan 1* en eldsvåda, som lätt kunnat få ödesdigra följder. Elden hade nämligen börjat på nedre botten i ett bostadshus, som bebos av ett 20-tal personer, och spred sig med stor hastighet. I en lägenhet på n. b. hade en 4-årig gosse lekt med tändstickor och därunder kastat en brinnande tändsticka i ett väggfast skåp, som innehöll en del klädespersedlar. Köket var inom några ögonblick övertänt och elden spred sig med stor fart till den övriga delen av våningen.

Vid brandkårens ankomst höll elden just på att bryta ut genom fönstren, vilket innebar en överhängande fara för de i våningen 1 tr upp och i ett vindsrum boende personerna. Med tillhjälp av en syrgasapparat och CO-filter kunde tvenne äldre personer i våningen 1 tr. upp föras ut i det fria och till vindsrummet 2 tr. upp restes en stege för att, om det visade sig nödvändigt, på denna föra ned en äldre dam, som bebodde rummet, vilken åtgärd likväl ej behövde tillgripas.

Under tiden pågick släckningsarbetet medelst tre slangledningar från två brandposter och efter en halv timmes arbete var elden släckt. Eftersläckning pågick till kl. 9 fm.

Brandskadeersättningsbelopp:

för fastigheten: Städernas Allmänna Brandstodsbolag: kr. 11,000: —.
för lös egendom: Svitjod kr. 4,150: —.

Mangårdsbyggnaden vid *Vångsta storgård i Dingtuna* ödelades den 18 april av en häftig eldsvåda, förorsakad av gnistor från skorsten, som antänt under takteglet liggande spån.

Strax efter kl. 11 på kvällen, då folket i gården gått till sängs, upptäckte de å vinden boende, att eld utbrutit där. De sprungo genast ned och varskodde de övriga familjemedlemmarna, men elden hade redan fått stor utbredning och hela vindsvåningen var snart ett enda eldhav.

Begäran om hjälp inkom till brandkåren ungefär samtidigt per telefon från Dingtuna telefonväxel och genom en motorcyklist, som kört in till Västerås för att alarmera brandkåren. Kl. 11,55 utryckte en automobilmotorspruta. Vid framkomsten kunde ej något göras för att rädda själva mangårdsbyggnaden utan arbetet koncentrerades på att skydda intilliggande byggnader. Motorsprutan uppställdes vid den invid gården befintliga bäcken, och från densamma utlades tvenne slangledningar. Efter ungefär en timmes släckningsarbete kunde faran för eldens vidare spridning anses över-

ständen. Eftersläckning pågick hela natten och avdelningen återvände först kl. 4,30 fm. till Västerås.

Brandskadeersättningsbelopp:

för fastighet: Västmanlands Läns Nya Brandstodsbolag: Kr. 19,945:—.
för lös egendom: Samma försäkringsbolag Kr. 2,037:—.

En eldsvåda, vars orsak får tillskrivas oförsiktighet vid eldning, utbröt den 11 maj vid 11-tiden på dagen i en lägenhet, belägen i ett envånings gårdshus vid *Knutsgatan 8*.

En i lägenheten boende äldre kvinna hade på förmiddagen varit sysselsatt med att i spisen bränna upp pappersavfall. Då hon därunder öppnade spisluckan, hade en kraftig eldslåga slagit ut och antänt en del i närheten varande handdukar. Elden spred sig därefter till en invid spisen liggande pappershög. Kvinnan försökte släcka elden, men detta misslyckades och hon måste hastigt rädda sig ut i det fria.

Då brandkåren anlände till platsen slogo kraftiga lågor ut ifrån köket och elden höll på att utefter vindstrappan, som var av trä, sprida sig upp till vinden. Med tre slangledningar, varav två insattes å n. b. och en genom ett vindsfönster över skarvstegar, kunde elden ganska snart släckas.

Vid eldsvådan blev en pensionerad verkstadsarbetare bränd i ansiktet, då han skulle hjälpa ut sin 88-åriga, sjuka hustru ur deras lägenhet, belägen mitt emot köket, där elden uppstod. Mannen erhöll dock inga allvarligare skador.

Brandskadeersättningsbelopp:

för fast egendom: Städernas Allmänna Brandstodsbolag Kr. 4,384:—.
för lös egendom: Skandia Kr. 2,761:—.

Den 29 november utbröt vid 11-tiden på kvällen eld i en byggnad vid *Forsby kvarn* utanför Västerås. Byggnaden, som tillhör Åkesta gård, disponerades av Nya Rörbolaget i Västerås, som där inrett en svetsningsverkstad jämte aduceringsugn. Elden har troligen uppstått genom överhettning från den senare.

Kl. 10,59 inkom meddelande till brandkåren, att Åkesta kvarn brann, varför utryckning verkställdes med tvenne brandbilar. Denna uppgift visade sig sedermera vara felaktig, men hade till följd, att branden kunde bekämpas desto kraftigare, vilket i avsevärd grad bidrog till att en del av byggnaden kunde räddas.

N:o 32. *Brandchefens årsberättelse för 1933.*

Före brandkårens framkomst hade en explosion ägt rum, vilken antagligen förorsakats av att en acetylengasbehållare sprungit sönder.

En motorspruta placerades å bron över Svartån och från densamma utlades tre slangledningar. Under det slangutläggningen pågick, kunde ett synnerligen kraftigt uppblossande av elden iakttagas. Från att endast hava brunnit med matt låga i ett hörn av byggnaden, spred den sig inom ett ögonblick till hela huset. Det har efteråt konstaterats att säkerhetsventilen å en syrgasbehållare trätt i funktion, varigenom syrgasen strömmat ut och förorsakat eldens hastiga uppblossande.

Med de tre slangledningarna kunde dock elden snart släckas och en vagn kunde efter ungefär en timme återvända till stationen. Vid 1-tiden voro samtliga brandmän tillbaka i Västerås.

Brandskadeersättningsbelopp

för fastighet: Västmanlands läns Brandstodsbolag: Kr. 800: —.

Västerås den 27 febr. 1934.

OLOF CLARHOLM,
Brandchef.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1933.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 26 April. VI.

N:o 33.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed avgiva berättelse för år 1933 och i sådant avseende anföra följande.

Nykterhetsnämnden har under år 1933 bestått av följande personer:

Ledamöter: Fattigvårdssysslomannen A. Norén, ordförande, sjukvårdaren J. O. Wass, vice ordförande, 2:dre stadsläkaren C. Idar, överkonstapeln C. V. Karlsson, lindaren Gunnar Jakobsson, kontoristen C. G. R. Sjöberg, fru Blanche Daun och redaktionssekreteraren Henry Karlsson.

Suppleanter: poliskonstapeln Josef Marthon, fru Anna Lundell, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och fältläkaren Gunnar Wingren.

Kriminalöverkonstapeln Emil Carlsson har under år 1933 varit förordnad till nämndens övervakare.

Under år 1933 har nämnden avhållit 13 sammanträden.

Följande utlåtanden hava avgivits:

Angående förande av kortregister vid försäljning till avhämtning av pilsnerdricka	1
Angående ersättning för undersökning i och för utfärdande av nykterhetsintyg för körkort	1
Angående tillstånd att utskänka pilsnerdricka	25
Angående förlängd oktroj för systembolaget i Västerås	1
Yttrande över särskilda kommitterades förslag till ordnandet av utskänkningen och försäljningen till avhämtning av pilsnerdricka i staden	1
Framställning angående anslag för nämndens verksamhet för år 1934	1
Nykterhetsintyg för körkort	185

Statistik över personer, behandlade enligt alkoholistlagen.

a) Från år 1932 till år 1933 kvarstående under övervakning varande personer	7
b) Nytillkomna	36
	43

N:o 33. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1933.*

a) De från 1932 kvarstående fördelas på följande sätt:

Internerade	4
Återförda till ett nyktert levnadssätt	2
Kvarstående till 1934	1
	7

b) De nytillkomna fördelas på följande sätt:

Internerade	3
Återförda till ett nyktert levnadssätt	19
Avliden	1
Kvarstående till 1934	13
	36

Sammanställning av ovanstående statistik för år 1933.

Internerade	7
Återförda till ett nyktert levnadssätt	21
Kvarstående till år 1934 under övervakning	14
Avliden	1
	43

Resultatet av nämndens övervakande verksamhet har i stort sett varit tillfredsställande. Nämndens övervakare har i övervakande syfte under år 1933 företagit 1080 undersökningar rörande de personer, som stått under nämndens övervakning.

Mot det allmänna nykterhetstillståndet har under året ingen större anmärkning varit att göra.

Liksom tidigare har nykterhetsnämnden den bestämda uppfattningen att förtäringen av hembränt brännvin och smuggelsprit spelar en större roll vid spritmissbruk än den legala spriten.

Västerås den 17 mars 1934.

För Nykterhetsnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en framställning från Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag därom, att staden måtte teckna borgen för ett amorteringslån å högst 6,500,000 kronor, som bolaget har för avsikt att upptaga och använda för inlösen av tre av bolaget förut upplagda obligationslån, och därvid under erinran, att stadsfullmäktige efter sitt sammanträde under föregående månad under hand lämnats meddelande om denna framställning och dsss innebörd, i ärendet anföra följande.

Den av bolaget ifrågasatta finansiella åtgärden har föranletts av det låga ränteläget och möjligheten att genom stadens borgen kunna så effektivt som möjligt utnyttja detsamma. Förutsatt att det nya lånet kan fås mot högst 4 % årlig ränta skulle åtgärden nedbringa bolagets årliga ränteomkostnader med tills vidare omkring 65,000 kronor. För staden såsom störste delägare i bolaget kan ett fortsatt nedbringande av bolagets omkostnader icke vara annat än till fördel och förpliktar detta staden att i angiven egenskap härtill medverka i ifrågasatt ordning, särskilt som den för lånet erbjudna realsäkerheten, inteckning i bolagets fastigheter å tillhopa 6,500,000 kronor med i framställningen angivna läge och det överhypotek, som uppstår i lämnade säkerheter vid amortering av bolagets lån av år 1897 och 1898 är av sådan beskaffenhet att risk för staden genom borgensansvaret icke enligt drätselkammarens åsikt kan uppstå.

Med det anförda som motivering hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville genom drätselkammaren ikläda staden borgen för ett av Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag upptaget 20-årigt amorteringslån å högst 6,500,000 kronor, att användas för inlösen av bolagets obligationslån av åren 1901, 1905 och 1910 med uppdrag för drätselkammaren tillika att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för godkännande.

Västerås den 26 mars 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.

Till Västerås stads drätselkammare.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags styrelse har vid sammanträde den 20 dennes beslutat att hos Drätselkammaren hemställa, att Drätselkammaren ville hos Västerås Stadsfullmäktige utverka bemyndigande för Drätselkammaren att ikläda Västerås stad, såsom innehavare av aktiemajoriteten i bolagets järnvägar, borgen till kapital och ränta för ett av Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag upptaget 20-årigt amorteringslån på högst 6,500,000 kronor. Ifrågavarande lån, som styrelsen antagit kunna genom stadens borgen erhållas till en räntefot av 4 %, är avsett att disponeras för inlösen av bolagets 3 st. 5 % obligationslån av åren 1901, 1905 och 1910, å vilka totalsumman kapitalskuld per den 1 januari 1934 utgör 6,677,000 kronor.

För alla tre lånen föreligger konverteringsrätt.

1901 års lån, för vilket kupongdagarna äro 15 mars och 15 september och uppsägningstiden 3 månader, bör uppsägas före den 15 juni för att kunna inlösas den 15 september.

1905 års lån, för vilket kupongdagarna äro 15 mars och 15 september och uppsägningstiden 6 månader, bör uppsägas före den 15 september för att kunna inlösas den 15 mars 1935. Nämnda lån kan inlösas å vilken som helst av kupongdagarna.

1910 års lån, för vilket kupongdagarna äro den 15 juni och 15 december och uppsägningstiden 3 månader, bör uppsägas före den 15 september för att kunna inlösas den 15 december. Även detta lån kan inlösas å vilken som helst av kupongdagarna.

Såsom säkerhet är bolaget, som, efter inbetalning av nämnda 3:ne lån jämte amortering och slutbetalning av tidigare lån, disponerar inteckningar till ett belopp av 15,500,000 kronor, villigt att överlämna dels inteckningar i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg (bandelarna Stockholm—Köping och Tillberga—Ängelsberg) till ett belopp av 5,000,000 kronor, liggande för närvarande närmast efter inteckningar å 9,074,000 kronor, dels inteckningar i Vansbro—Ängelsbergs järnväg (bandelen Vansbro—Ängelsberg) till ett belopp av 1,000,000 kronor, liggande för närvarande närmast efter inteckningar å 4,500,000 kronor, dels första inteckning å 500,000 kronor i Ramnäs—Kolbäcks järnväg (bandelen Ramnäs—Kolbäck).

Bolaget har följande obligationslån:

1897 års 4 % lån å 10,000,000 kronor,
amorteringstid 1905—1961,
per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld ....kr. 6,765,000:—

1898 års 3½ % lån å 5,000,000 kronor,
amorteringstid 1904—1953,
per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld .... kr. 3,030,000:—

Transport 9,795,000:—

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.

	Transport	9,795,000 : —
1901 års 5 % lån å 4,500,000 kronor, amorteringstid 1905—1944, per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld	kr.	2,177,000 : —
1905 års 5 % lån å 2,500,000 kronor, amorteringstid 1909—1948, per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld	kr.	1,512,000 : —
1910 års 5 % lån å 4,000,000 kronor, amorteringstid 1915—1954, per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld	kr.	2,988,000 : —
Ängelsberg—Norbergs järnvägs 1894 års 4 % lån å 550,000 kronor, amorteringstid 1895—1934, per den 1/1 1934 återstående kapitalskuld ...... som erlägges år 1934.	kr.	27,000 : —
	Summa kr.	16,499,000 : —

Vad 1897 års obligationslån beträffar äro för lånebeloppet av låntagaren utfärdade obligationer.

Till säkerhet för obligationerna hava dessa var för sig intecknats i järnvägen Stockholm—Västerås—Bergslagen och innehava bästa rätt.

I mån som sålunda intecknade obligationer inlösas och dödas komma givetvis näst efterföljande inteckningar i järnvägen — de som ligga till säkerhet för 1898 års lån — att erhålla bättre rätt.

I mån som genom amortering å 1898 års lån, inteckning härför kan återlämnas, kan och bör densamma tillföras det nya lånet, alldenstund sådan inteckning har bättre rätt än de inteckningar, vilka från början lämnas till säkerhet för nya lånet. Enligt lånekontraktet om 1898 års lån kan emellertid ej återställas inteckning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, förrän inteckningarna i Vansbro—Ängelsbergs järnväg äro återbekomna. Men då inteckningarna i sistnämnda järnväg för nämnda lån ligga med bättre rätt än de som äro avsedda för nya lånet, bör i mån som inteckning i Vansbro—Ängelsbergs järnväg återbekommes, denna utbytas mot förut för lånet lämnad inteckning, som har sämsta rätt.

Bolagets balansräkning per 31/12 1933 bifogas. Bilaga 1.

Av densamma framgår, att bolagets ekonomiska ställning måste anses vara solid.

Det bör vara av intresse meddela, att bolaget under de sista 15 åren 1919—1933 (åren 1909—1918 tillhörde bolaget Trafikförvaltningen Göteborg—Stockholm—Gävle — Bergslagernas, Stockholm—Västerås—Bergslagens, Gävle—Dala och Södra Dalarnes järnvägar —) investerat nytt kapital i järnvägsbyggnaden, rullande materiell, inventarier, diverse fastigheter, omnibussar och båtar med inalles kronor 7,573,957 : 91 samt amorterat skul-

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.

der med icke mindre än kronor 10,278,125: 38 (Bilaga 2) utan att något lån härför upptagits, att under samma tidsperiod mycket tillfredsställande avskrivningar ägt rum, därav till förnyelsefonden kronor 6,045,939: 81 och till rullande materiellens avskrivningsfond kronor 7,947,564: 95 (Bilaga 3), och att bolaget under alla åren likväl visat verklig vinst och kunnat lämna utdelning till aktieägarna.

Trafiken å bolagets järnvägar har under de senast förflutna 4 åren minskat i hög grad i likhet med vad fallet varit vid såväl statens som enskilda järnvägar. Anledningen härtill torde vara allmänt känd — konkurrens från biltrafiken, men framför allt den allmänna depressionen, som gjort sig märkbar icke minst på trafiklivets område. Rationalisering av driften har hela tiden fortgått och pågår alltjämt, men järnvägarnas stora fasta kostnader hava icke gjort det möjligt att nedpressa utgifterna fullt i den proportion, som skulle betingas av inkomsternas nedgång. Av bilaga 4 framgår, att inkomsterna sedan år 1929, som för bolaget var ett synnerligen fördelaktigt år, nedgått med kronor 2,974,968: 08 och 26,8 procent och att driftkostnaderna kunnat nedpressas med kronor 1,785,971: 55 och 22,2 procent samt att en stadig minskning av driftkostnaderna fortgår, vilket även varit fallet under januari och februari månader innevarande år. Så snart de allmänna förutsättningarna inom handel och industri förbättras, måste bolagets järnvägar erhålla ökade inkomster och därmed bättre resultat. Dess bättre synes en ljusnande konjunktur hava inträtt sedan åtskilliga månader och visat fördelaktiga verkningar även för bolagets järnvägar, i det att den sedan länge pågående godstrafikminskningen upphört och i stället övergått till en trafikökning. Inkomsterna för godstrafiken hava således för tiden oktober 1933 — januari 1934 (jämförda med samma period 1932—1933) ökat med i det närmaste 200,000: — kronor. Persontrafiken har ännu ej rönt nämnvärd inverkan av den uppåtgående konjunkturen, i det den för samma tidsperiod visar en minskad inkomst av cirka 45,000: — kronor, men givet är att i samma mån som handel och industri visa en ökad livaktighet kommer detta att så småningom inverka gynnsamt jämväl på persontrafiken.

Styrelsen anser sig därför hava grundad anledning förmoda, att år 1934 skall för bolagets järnvägar lämna ett bättre ekonomiskt resultat än år 1933. På grund av sitt läge och sin utsträckning hava bolagets järnvägar otvivelaktigt större utsikter än flertalet enskilda järnvägar att efter depressionens upphörande bliva ett bärkraftigt företag. Under alla förhållanden anser sig styrelsen kunna förutsätta, att bolaget alltjämt skall vara i stånd att erlägga ränta och amortering å sina lån, i all synnerhet om genom en omläggning av nu ifrågavarande 3:ne 5 % obligationslån till ett 4 % lån på 20 år, bolaget härigenom kommer i åtnjutande av väsentligt lägre utgifter.

Västerås stad bör också i egenskap av stor aktieägare hava ett betydande intresse av att bolagets omkostnader i möjligaste mån hållas nere.

Stockholm den 22 mars 1934.

Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag:

ALBERT KAMPH.

Bilaga 1.

N:o 34. *Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.*

BALANSRÄKNING per 31/12 1933.

Tillgångar.

Anläggningar för järnvägsrörelsen:		
Bana och byggnader	38,632,066 : 46	
Rullande materiell	12,066,962 : 87	
Inventarier	1,598,697 : 84	
Hjälpanläggningar	632,170 : 06	
Summa byggnadskostnad		52,929,837 : 23
Anläggningar för diverse rörelsegrenar:		
Gårdar och fastigheter (tomtmark vid Tillberga)		123,624 : 04
Värdehandlingar:		
Aktier i Sala—Gysinge—Gävle nya järnvägsaktiebolag, 2,439 st.	1 : —	
Aktier i Uppsala—Enköpings järnvägsaktiebolag, 400 st.	1 : —	
Aktier i Svenska Omnibus Aktiebolaget, 4,100 st.	205,000 : —	205,002 : —
Rörelsemedel:		
Kassa	173,397 : 19	
Bankräkningar	1,011,199 : 97	
Fordran hos kommuner	875,000 : —	
Fordran å egna järnvägsstationer	199,108 : 37	
Balanserade arbeten	13,062 : 39	
Fordringar å främmande järnvägar:		
för gemensamt begagnande stationer	68,955 : 65	
för samtrafik m. m.	108,953 : 12	
Bergslagernas järnvägsaktiebolag, revers	500,000 : —	
Svenska Omnibus Aktiebolaget, revers	40,000 : —	
Balanserade räkningar	132,343 : 39	
Förråd	268,532 : 74	3,390,552 : 82
Reserverade tillgångar:		
Särskilda aktiva fonder:		
deposition för obligationer	65,985 : 41	
Tillberga Järnvägsmäns Egnahemsförening	10,000 : —	75,985 : 41
Kronor		56,725,001 : 50

SKULDER OCH EGET KAPITAL.

Statslån, inkl. räntor (Enköping—Heby—Runhällens järnvägs):		
Kapital, icke förfallet	814,271 : 61	
Ränta, icke förfallen	9,058 : 77	
Anståndsränta	126,843 : —	950,173 : 38
(Säkerhet: Inteckningar till belopp kronor 1,028,700 : —)		
Transport		950,173 : 38

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.

Transport		950,173 : 38
Övriga lån mot skuldförbindelse:		
Obligationslån, 4 % av 15 juli 1897	6,765,000 : —	
D:o, 3 ½ % av 15 april 1898	3,030,000 : —	
D:o 5 % av 15 mars 1901	2,177,000 : —	
D:o 5 % av 15 nov. 1905	1,512,000 : —	
D:o 5 % av 15 juni 1910	2,988,000 : —	
D:o Ängelsberg—Norbergs järnväg 4 % ..	27,000 : —	16,499,000 : —
(Säkerhet: Inteckningar till belopp kr. 24,101,000 : —)		
Övriga lån: Stockholms stads drätselnämnd	175,000 : —	
Svävande skulder:		
Räntor:		
upplupna ej förfallna obligationsräntor	206,186 : 36	
Oinlösta obligationer samt aktie- och obligationskuponger	22,000 : 50	
Skulder till främmande järnvägar:		
för gemensamt begagnade stationer	88,251 : 75	
för samtrafik m. m.	220,517 : 40	
Prisreglering av förbrukningsartiklar	1,595,176 : 50	
Statens järnvägar	123,858 : 73	
Inkomster från trafiken	26,152 : 10	
Balanserade räkningar	67,776 : 10	2,349,919 : 42
Aktiekapitalet		15,000,000 : —
Fonder:		
Det egna kapitalets fonder:		
Reservfonden	1,500,000 : —	
Dispositionsfonden	1,510,900 : —	3,010,900 : —
Fond för utvidgningar och förbättringar	458,151 : 62	
Brandförsäkringsfond	313,700 : —	771,851 : 62
Förnyelsefond:		
för inventarier samt övriga till järnvägsanläggningen hörande tillgångar	6,957,515 : 26	
för rullande materiell	9,808,010 : 67	16,765,525 : 93
Överskott:		
Balanserat från föregående år	744,051 : 57	
För räkenskapsåret	458,579 : 58	1,202,631 : 15
Garantiförbindelser:		
2 st. à 64,000 : — kr. till Svenska Järnvägarnas Arbetsgivareförening samt 1 st. à 25,000 : — kr. till Kungl. Statskontoret .... 153,000 : —.		
Kronor		56,725,001 : 50

Bilaga 2.

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägs-aktiebolags obligationslån.

Nedlagt kapital i byggnader och anläggningar under nedanstående år.

År	Järnvägs-byggnaden Kr.	Rullande materiell Kr.	Inven-tarier Kr.	Diverse fastigheter Kr.	Omnibussar och båtar Kr.	Summa
1919	876,195 : 81	272,593 : 31	66,793 : 15	2,847 : 28		1,218,429 : 55
1920	483,506 : 80	860,647 : 73	190,825 : 83	11,477 : 78		1,546,458 : 14
1921	359,307 : 82	165,637 : 41	41,322 : 16	12,886 : 24		579,153 : 63
1922	224,967 : 58	56,497 : 12	18,951 : 10	16,871 : 55		317,287 : 35
1923	75,753 : 84	156,888 : 57	—	14,293 : 45		246,935 : 86
1924	489,159 : 83	164,055 : 96	19,491 : 25	14,103 : 88		686,810 : 92
1925	515,200 : 64	42,397 : 75	48,573 : 73	15,854 : 92		622,027 : 04
1926	126,499 : 63	23,339 : 24	6,200 : 16	16,698 : 72		172,737 : 75
1927	68,172 : 56	58,874 : 52	11,139 : 17	17,587 : 60		155,773 : 85
1928	43,708 : 50	139,630 : 65	7,448 : 67	18,523 : 95	435,000 : —	644,311 : 77
1929	150,810 : 62	130,509 : 48	25,594 : 98	19,510 : 35	100,000 : —	426,425 : 43
1930	174,017 : 73	133,708 : 04	11,342 : 86	20,549 : 44		339,618 : 07
1931	125,004 : 06	92,608 : 53	1,280 : 50	21,644 : 09		240,537 : 18
1932	64,861 : 44	66,942 : —	14,622 : 10	22,797 : 27		169,222 : 81
1933	122,905 : 75	26,352 : 24	34,958 : 51	24,012 : 06		208,228 : 56
S:ma	3,900,072 : 61	2,390,682 : 55	498,544 : 17	249,658 : 58	535,000 : —	7,573,957 : 91

Nedlagt kapital för amorteringar under nedanstående år.

		Kr.	
År 1919	....	361,000 : 51	
„ 1920	....	426,348 : 32	
„ 1921	....	389,711 : 75	
„ 1922	....	525,091 : 56	
„ 1923	....	516,987 : 95	
„ 1924	....	451,403 : 20	
„ 1925	....	429,836 : 62	
„ 1926	....	735,173 : 81	(härav 250,000 : — reverslån)
„ 1927	....	3,222,641 : 90	(härav 2,750,000 : — 1916 års lån)
„ 1928	....	487,131 : 06	
„ 1929	....	502,642 : 23	
„ 1930	....	527,176 : 40	
„ 1931	....	547,734 : 61	
„ 1932	....	559,317 : 94	
„ 1933	....	595,927 : 52	
	Summa kr.	10,278,125 : 38	

N:o 34.

Ang. tecknande av stadens borgen för konvertering av en del av Stockholm—Västerås—Bergslagens Järnvägsaktiebolags obligationslån.

Bilaga 3.

Avsättningar till förnyelsefonden och rullande materiellens avskrivningsfond nedanstående år.

År	Till förnyelsefonden Kr.	Till rullande materiellens avskrivningsfond	Kr.
År 1919	—	5 % å anskaffningsvärdet	566,243 : 61
„ 1920	250,000 : —	5 % „	613,182 : 67
„ 1921	650,000 : —	5 % „	616,385 : 67
„ 1922	350,000 : —	5 % „	613,629 : 04
„ 1923	350,000 : —	5 % „	617,510 : 12
„ 1924	400,000 : —	5 % „	620,303 : 44
„ 1925	450,000 : —	5 % „	619,374 : 73
„ 1926	400,000 : —	5 % „	615,902 : 27
„ 1927	450,000 : —	5 % „	608,536 : 12
„ 1928	450,000 : —	5 % „	610,202 : 24
„ 1929	450,000 : —	5 % „	609,752 : 90
„ 1930	450,000 : —	5 % „	614,240 : 13
„ 1931	464,655 : 78	2 ½ % „	307,120 : 06
„ 1932	465,969 : 84	2 ½ % å den materiell som ej helt avskrivits	156,673 : 19
„ 1933	465,314 : 19	2 ½ % å den materiell som ej helt avskrivits	158,508 : 76
S:ma kr.	6,045,939 : 81	-	7,947,564 : 95

Bilaga 4.

Uppgift å inkomster och driftkostnader under nedanstående år.

År	Trafikinkomster Kr.	Diverse inkomster Kr.	Summa inkomster Kr.	Driftkostnader Kr.
1929	10,965,963 : 90	153,238 : 83	11,119,202 : 73	8,053,786 : 55
1930	10,514,676 : 40	154,265 : 49	10,668,941 : 89	7,862,614 : 06
1931	9,170,382 : 08	244,180 : 67	9,414,562 : 75	7,151,294 : 54
1932	8,075,938 : 82	246,169 : 83	8,322,108 : 65	6,537,261 : 62
1933	7,843,920 : 36	300,314 : 29	8,144,234 : 65	6,267,815 : —

Jämförelse mellan 1929 års och 1933 års siffror för inkomster resp. för driftkostnader.

	S:a inkomster Kr.	Driftkostnader Kr.
År 1929	11,119,202 : 73	8,053,786 : 55
År 1933	8,144,234 : 65	6,267,815 : —
Minskning kronor	2,974,968 : 08	1,785,971 : 55
	= 26,8 %	= 22,2 %

N:o 35.

Drätselkammarens och Arbetslöshetskommitténs skrivelse ang. arvode åt revisorerna av arbetslöshetskommitténs verksamhet för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige överlämnats en framställning av arbetslöshetskommittén angående beviljande av arvode åt revisorerna för granskning av arbetslöshetskommitténs statligt understödda verksamhet under år 1933, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige med bifall till framställningen ville för ändamålet anvisa det begärda beloppet 240 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för motverkande av arbetslösheten i staden.

Västerås den 12 april 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 maj 1933 tillerkände Stadsfullmäktige, på framställning av arbetslöshetskommittén och efter det att drätselkammaren tillstyrkt ifrågavarande framställning, var och en av de av Stadsfullmäktige förordnade revisorerna för revision av arbetslöshetskommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet, omfattande såväl ren understödsverksamhet, hyreshjälpsverksamhet som ock den verksamhet, kommittén bedriver genom statskommunala reservarbeten, ett arvode av 120 kronor för 1932 års revisionsarbete.

Arbetslöshetskommittén finner skäligt, att samma arvode för 1933 års revision tillerkännes var och en av de av Stadsfullmäktige tillsatta revisorerna, varför arbetslöshetskommittén hemställer,

att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja var och en av de av Stadsfullmäktige utsedda revisorerna för granskning av arbetslöshetskommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet ett arvode för år 1933

N:o 35.
Ang. arvode åt revisorerna av arbetslöshetskommitténs verksamhet för år 1933.

å 120 kronor; och alltså för ifrågavarande ändamål av innevarande års arbetslöshetsanslag anvisa 240 kronor.

Västerås den 7 april 1934.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

| Eric Plantin.

N:o 36.

Drätselkammarens förslag ang. nedsättning av ränta å ogulden avgift för anslutning till stadens ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som här bifogas, har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl begärt bemyndigande att så länge nuvarande låga ränteläge är rådande nedsätta räntan till 5 % å oguldna anslutningsavgifter för vatten-, avlopp-, gas- och elektriska ledningar, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 12 april 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

| Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt de av Stadsfullmäktige antagna allmänna bestämmelserna för utsträckning av och anslutning till stadens allmänna ledningar få anslutningsavgiftera jämlikt punkt 5 i bestämmelserna amorteras under en viss längre tid, i regel 5 och undantagsvis, efter prövning av styrelsen, 10 år. Enligt bestämmelserna skall räntan på ogulden anslutningsavgift beräknas efter 6 % per år. I anseende till det f. n. synnerligen låga ränteläget torde bestämmelserna om berörda räntesats av 6 % böra revideras, och anser styrel-

sen skäligt, att densamma sänkes med 1 %, alltså till 5 %, att tillämpas så länge nuvarande förhållanden äro rådande.

N:o 36. *Ang. nedsättning av ränta å ogulden avgift för anslutning till stadens ledningar.*

På grund av det anförda hemställer styrelsen om Stadsfullmäktiges bemyndigande,

att så länge nuvarande exceptionella ränteläge är rådande beräkna en ränta av 5 % å oguldna anslutningsavgifter för vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar.

Västerås den 5 mars 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna ett av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgivet förslag till revidering av taxorna för vattenförbrukningen inom staden och får såsom eget yttrande i ärendet och med hänsyn till, att de föreslagna ändringarne avse åstadkommande av större enhetlighet och rättvisa i avgiftsdebiteringen och komma att verka för en övergång till mätare vid denna debitering med därmed följande mindre vattenförbrukning, vilket med hänsyn till redan inträdd stor belastning å vattenverket framträder som ett önskemål, tillstyrka, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med Vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 12 april 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 37.
Ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I betänkandet till budgetsförslaget för innevarande år framhöll styrelsen, att en revidering av taxorna vid vattenverket bleve nödvändig samt att styrelsen så snart utredning hunnit verkställas ämnade framlägga förslag i detta hänseende.

Som bekant hava nämligen omfattande utbyggnader skett vid vattenverket under de senaste åren, medförande ökade utgifter, särskilt för räntor och amorteringar. Med de taxor, som nu tillämpas vid vattenverket äro dess inkomster ej tillräckliga för bestridande av de ökade utgifterna. De för vattenverket för innevarande år på grundval av gällande taxor beräknade inkomsterna höjdes därför med 20,000 kr., en summa som ansågs behövlig för åstadkommande av en tillförlitlig balans mellan utgifter och inkomster.

Avgiften för vatten utgår för närvarande antingen efter mätning med 20 öre per kbm. eller efter viss beräkning för antal rum etc. Den förstnämnda taxan är oförändrad sedan reglementets för vattenverket tillkomst år 1906, den sistnämnda är senast reglerad från och med den 1 januari 1920.

Under de senare åren har vattenförbrukningen per invånare stigit i ej ringa grad, beroende på en mera allmän användning av badrum, vattenklosetter, värmeledning, rinnande varmvatten, kylskåp, filteranläggningar för avhärdning av vatten etc.

De abonnenter, som erlägga betalningen per kbm., få automatiskt sina avgifter höjda allt efter som de öka sin förbrukning. Så är ej fallet med dem, som betala per rum. Verkställda undersökningar hava ådagalagt, att de senare numera icke i förhållande till de förra erlägga en mot deras förbrukning svarande avgift. En höjning synes därför i första hand böra ifrågasättas, där vattenavgiften utgår efter rum. Efterföljande förslag till höjning avser därför dessa taxor. Förslaget innebär en höjning av avgifterna med omkring 50 % för de mera betydande enheterna. För vattenposter utgör höjningen 100 %, för en del andra ända ned till 11 %, allt i avsikt att ernå så vitt möjligt riktiga proportioner mellan avgifterna och förbrukningens storlek. Då några nötkreatur ej mera finnas inom stadens vattenledningsområde, kan denna rubrik utgå. De förr i tiden vanliga häståkdonen förekomma numera i ringa grad. En uppdelning i fyr- och tvåhjuliga åkdon synes därför i fortsättningen onödig.

Efterföljande sammanställning utvisar de taxor, som nu tillämpas samt förslag till nya.

Nu gällande.			Förslag.		
rum	st. kr.	4:—	rum	st. kr.	6:—
bad- eller duschrum	„ „	9:—	bad- eller duschrum	„ „	12:—
vattenklosett	„ „	8:—	vattenklosett	„ „	12:—
vattenpost	„ „	4:—	vattenpost	„ „	8:—
häst	„ „	7:—	häst	„ „	10:—
nötkreatur	„ „	3:—	— — —		
automobil	„ „	9:—	automobil	„ „	10:—
fyrhjuligt åkdon ..	„ „	4:—	åkdon	„ „	5:—

N:o 37.
Ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.

tvåhjuligt åkdon .. „ „	3 : —	— — —		
tvättavgift per hushåll .... „ „	3 : —	tvättavgift per hushåll .... „ „	5 : —
vattning av gräsmatta, plantering, gårdsplan med slang per kvm. ..	— : 08	vattning av gräsmatta, plantering, gårdsplan, per kvm.	12 : —
utan d:o per kvm.	— : 03		

Förestående förslag till höjning av avgifterna skulle med nuvarande anslutning betyda en ökad inkomst av cirka 23,000 kr. per år eller något mera än den ökning med 20,000 kr., som företogs i innevarande års budget och som torde bliva väl behövlig, då vattenverket blir fullt utbyggt och kräver än ytterligare ökade anslag. De nya taxorna kunna för övrigt icke tilllämpas retroaktivt från årets början.

Det riktigaste synes vara, att vattnet utlämnas enbart genom mätare. Tendensen har också på en hel del platser gått i denna riktning. Styrelsen har dock för närvarande icke velat föreslå en fullständig övergång till mätare, särskilt som svårigheter därvid skulle yppa sig vid en del äldre gårdar. Den nu föreslagna rumstaxan synes emellertid vara ägnad att stimulera en frivillig övergång till mätaretaxan.

Taxorna äro ganska olika på olika platser. Som exempel lämnas här en del uppgifter från några städer. I vår grannstad Eskilstuna beräknas t. ex. 5 kr. per rum och år, i Karlstad 5 : 50. För vatten, uttaget genom mätare, erlägges 35 öre i Eskilstuna och 25 öre i Karlstad. I Borås erlägges en avgift av 3 kr. per rum och år. För denna avgift erhålles 55 lit. vatten à person och dygn, överskjutande betalas med 25 öre kbm. I Göteborg utgår ingen avgift för vatten till hushållsbehov. Vatten till andra behov utlämnas till 30 öre kbm. med rabatt ned till 14 öre. I Stockholm utlämnas allt vatten efter mätare till pris 20 ned till 17 öre, dock skall i varje fall erläggas en minimiavgift av 15 kr. per mätare och år.

Med avseende på allmänna bestämmelserna för utlämnande av vatten synes ett par paragrafer böra ändras. Sålunda föreslås en ändring av § 1 mom. 1, som huvudsakligen dikteras därav, att modern belysningsteknik numera möjliggör anordnandet av med vanliga rum jämförbara hallar och förstugor, även om fönster ej finnas. Fjärde paragrafen bör kunna förenklas enligt styrelsens förslag. Paragraf 2, som omnämnes i § 4, avser utlämnande av vatten genom mätare.

Nuvarande ordalydelse.	Den ändrade ordalydelsen.
§ 1.	§ 1.
— — — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — — —
1) För varje inom en egendom varande boningsrum, hall, kök, tjänste-, kontors- och försäljningsrum ävensom för varje med fönster	1) För varje inom en egendom varande boningsrum, hall eller tambur över 5 kvm., kök, tjänste-, kontors- och försäljningsrum, även-

N:o 37. *Ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.*

å yttervägg eller i tak jämte anordning för uppvärmning försedd tambur, mindre verkstads- eller fabriksrum per år kr. 4:—, dock att därest i någon av ovannämnda lägenheter vatten användes i större mängd än som anses erforderlig för personliga behov, avgift för vatten skall erläggas efter mätare.	som för varje med fönster å yttervägg eller i tak jämte anordning för uppvärmning försedd mindre verkstads- eller fabriksrum per år kr. 6:—, dock att därest i något fall vatten användes i större mängd än som anses erforderlig för personliga behov, avgift för vatten skall erläggas efter mätare.
— — — — — — — — — — — — —	— — — — — — — — — — — — —
§ 4.	§ 4.
Skulle det utrönas, att inom en egendom vatten för hushålls- och andra behov, som ej betalas efter mätare, uttages i större myckenhet, än att de erlagda avgifterna svara mot ett pris av 20 öre per kbm. med 25 proc. tillägg, äger Vatten- och Gasverksstyrelsen, därest den större förbrukningen uppenbarligen har sin grund i slöseri med vatten, rätt att uttaga vattenavgift för sådan egendom i enlighet med § 2 samt debitera vederbörande kostnaden för mätarens uppsättande.	I sådana fall, då vatten användes för andra ändamål än vanlig hushållsförbrukning, äger Vatten- och Gasverksstyrelsen rätt att uttaga vattenavgift i enlighet med § 2 samt debitera vederbörande kostnaden för mätarens uppsättande.

Här ifrågasatt taxeändring anser styrelsen bör tillämpas i och med avläsningen för innevarande års 2:dra kvartal.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med avläsningen för innevarande års 2:dra kvartal följande taxor skola tillämpas i de fall, där vatten utlämnas efter rum etc.:

rum	per st.	kr.	6:—
bad- eller duschrum	„	„	12:—
vattenklosett	„	„	12:—
vattenpost	„	„	8:—
häst	„	„	10:—
automobil	„	„	10:—
åkdon	„	„	5:—

N:o 37.
Ang. ändring i taxorna för vattenförbrukningen inom staden.

tvättavgift per hushåll .... „ „ 5 : —
vattning av gräsmatta, plantering, gårdsplan per kvm. .... „ — : 12

att § 1 mom. 1 och § 4 i taxebestämmelserna för vattenverket skola erhålla följande lydelse:

§ 1.

Mom. 1. För varje inom en egendom varande boningsrum, hall eller tambur över 5 kvm., kök, tjänste-, kontors- och försäljningsrum, ävensom för varje med fönster å yttervägg eller i tak jämte anordning för uppvärmning försedd mindre verkstads- eller fabriksrum per år kr. 6 : —, dock att därest i något fall vatten användes i större mängd än som anses erforderlig för personliga behov, avgift för vatten skall erläggas efter mätare.

§ 4.

I sådana fall, då vatten användes för andra ändamål än vanlig hushållsförbrukning, äger Vatten- och Gasverksstyrelsen rätt uttaga vattenavgift i enlighet med § 2 samt debitera vederbörande kostnaden för mätarens uppsättande.

Västerås den 6 april 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en lyftmagnet för lossning i stadens hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I till stadsfullmäktige ställd skrivelse, som härmed överlämnas, har hamnstyrelsen föreslagit anskaffning för hamnens behov av en lyftmagnet för lossning av järnskrot och anvisande av ett anslag därför av förslagsvis 5,000 kronor att utgå av hamnens inkomster under innevarande år, och får drätselkammaren, som i likhet med hamnstyrelsen finner en dylik anordning vara till påtaglig fördel för lossningsarbetet inom stadens hamnar, hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla framställningen.

Västerås den 13 april 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de senare åren har järnskrot blivit en allt mer betydande importvara. Som exempel härpå får hamnstyrelsen meddela att under år 1933 importerades icke mindre än 11,000 ton järnskrot och att redan nu avtal slutits om en import under år 1934 å 10,000 ton samt att importörerna anse, att denna importkvantitet kan komma att minst fördubblas.

Denna vara drager, som naturligt är, relativt stora lossningskostnader. Kranarna kunna nämligen beroende på tidsödande manuellt arbete för skopornas fyllning i fartygsrummen, icke effektivt utnyttjas för lossningen under förhyrd tid och följden därav blir, att lossningen kommer att taga onormalt lång tid i anspråk och förhindra annat kranarbete. Det är givet att det vore till fördel för hamnen att innehava en lossningsapparat, som genom sin kapacitet skulle kunna icke endast ytterligare stimulera importen av järnskrot över stadens hamn utan också med tidsbesparing minska lossningskostnaderna för importörerna.

En synnerligen, för lossning av järnskrot, lämplig komplettering till hamnens kranar är lyftmagneten. Sålunda användes lyftmagnet i Otterbäckens hamn, Surahammars bruk lossar för sin del allt järnskrot, som från Västerås per järnvägsvagn ankommer till Surahammar med lyftmagnet, och har från brukets sida de allra bästa vitsord över magnetlossningens fördelar lämnats.

N:o 38. *Ang. anskaffning av en lyftmagnet för lossning i stadens hamnar.*

Styrelsen har sig däremot icke bekant huruvida magnetlossning användes inom några andra svenska hamnar än Otterbäckens, men är dylik lossningsmetod synnerligen vanlig i Tyskland, där även järntackor lossas med magnet.

Sedan hamnstyrelsen sålunda så långt möjligt är skaffat sig kännedom om lyftmagnetens användning och vunna erfarenheter i detta hänseende endast peka hän på, att lyftmagneten är synnerligen lämplig för järnskrotlossning, har styrelsen från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget införskaffat anbud på kostnaderna för anskaffandet av en lyftmagnet för kranar drivna med likström, och offererar Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget hela anordningen komplett färdigmonterad för ett belopp av 4,950 kronor. Magneten lyfter upp till ett ton.

Under åberopande av det anförda får hamnstyrelsen sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av en lyftmagnet för hamnens behov anvisa förslagsvis 5,000 kronor, att gäldas av hamnens inkomster för år 1934.

Västerås den 6 april 1934.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. tryckning av förteckning över stadens fastigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse har magistraten härstädes anhållit om ett anslag å 800 kronor för utarbetande och tryckning av en i överensstämmelse med det utökade antalet valdistrikt upprättad förteckning å samtliga fastigheter inom staden, och får drätselkammaren, som finner behovet av en dylik förteckning vara påtagligt och under erinran, att anslag för tryckning av en liknande förteckning förut anvisats, hemställa, att stadsfullmäktige för ändamålet ville anvisa det begärda anslaget, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 13 april 1934.

För Drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 39.
Ang. tryckning av förteckning över stadens fastigheter.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Genom resolution den 7 mars 1934 har Konungens Befallningshavande i länet förordnat att antalet valdistrikt i Västerås stad skulle utökas från sex till nio. På grund därav måste en ny förteckning å samtliga fastigheter inom staden uppgöras att föreligga färdig i god tid före de hösten 1934 instundande valen. Kostnaderna för utarbetande och tryckning av förteckningen torde emellertid icke kunna bestridas med medel, som anslagits till Magistratens oförutsedda utgifter, enär dessa medel helt komma att tagas i anspråk för kostnader för valen. Magistraten får därför hemställa att Drätselkammaren för ifrågavarande ändamål måtte bevilja ett anslag å 800 kronor.

Västerås rådhus den 9 april 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/*Martin Lindheimer.*

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av kulvertledning mellan Svartån och ett reningsverk å Kungsängen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för avgörande en framställning av Vatten- och gasverksstyrelsen angående anläggande av en kulvertledning mellan Svartån och plats å Kungsängen för ett reningsverk m. m. med kostnaden beräknad till 213,000 kronor, och får under dels erinran därom att denna ledning utgör fortsättning av ledning från stadens västra områden, som för närvarande är under utförande enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 november 1933, (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96 1933) samt att arbetet är avsett att komma till utförande med bidrag av statsmedel såsom statskommunalt reservarbete, dels ock uttalande, att drätselkammaren anser kostnaden böra förskotteras av tillgängliga medel för att efter avdrag av statsbidraget slutligen gäldas med lånemedel föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att i samarbete med vatten- och gasverksstyrelsen och stadens arbetslöshetskommitté vidtaga alla erforderliga åtgärder för utförande såsom statskommunalt reservarbete av

N:o 40. Ang. anläggning av kulvertledning mellan Svartån och ett reningsverk å Kungsängen.

en kulvertledning för ett blivande kloakreningsverk mellan Svartån och Kungsängen jämteförbindelseledning från det nuvarande utloppet i Svartån norr om järnvägen samt från pumpstationen i Södra Esplanaden, allt för en beräknad kostnad av 213,000 kronor,

att för arbetets utförande erforderliga kostnader skola förskotteras av tillgängliga medel, samt

att det må komma på drätselkammaren att framdeles till stadsfullmäktige avgiva förslag på vad sätt stadens egna kostnader för arbetet slutligen skola gäldas.

Västerås den 12 april 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

[Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av Drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen beslöto Stadsfullmäktige den 30 nov. förra året att såsom statskommunalt reservarbete låta anlägga en avskärande kulvert väster om Svartån i sträckning mellan ån och Stensborg. Denna kulvert skall sedermera ingå som ett led i en avskärande ledning utefter Mälaren för stadens avloppssystem, med slutpunkt vid ett blivande reningsverk å Kungsängen. Då styrelsen i sin skrivelse till Stadsfullmäktige — skrivelsen intagen i Stadsfullmäktiges handlingar för 1933, sid. 417 — gjorde framställning om utförandet i sträckningen väster om ån, ansåg styrelsen att med den övriga delen öster om ån till Kungsängen borde anstå tills utredningen för ett blivande reningsverk hunnit verkställas.

På grund av rådande stora arbetslöshet har emellertid Arbetslöshetskommittén i skrivelse av den 10 innevarande april hemställt om styrelsens omprövning rörande anläggande redan nu även av berörda östra del av ledningen. Under den korta tid, som stått till förfogande för utredning rörande ett reningsverk, har givetvis en så omfattande utredning ej medhunnits, men på grund av de vägande skäl, som Arbetslöshetskommittén anfört, framlägger styrelsen likväl förslag till utförande även av den östra sträckan. Styrelsen är emellertid ej f. n. i tillfälle att exakt fastslå ledningens läge för sträckan mellan Lillån och det blivande reningsverket, cirka 240

N:o 40. *Ang. anläggning av kulvertledning mellan Svartån och ett reningsverk å Kungsängen.*

met., varför denna del ej omedelbart kan komma till utförande, men den är dock medräknad i förslaget för att anläggas så snart anordningarna för reningsverket tagit fast form.

I sin skrivelse i november till Stadsfullmäktige uppgav styrelsen kostnaden för hela den avskärande ledningen till 378,000 kr. På grund av ökad ledningslängd har vid senare utförda beräkningar erhållits en slutsumma av 384,000 kr.; varav för östra delen 213,000 kr., däri även kostnaderna för förbindelseledningar till kulverten dels från det nuvarande utloppet i Svartån norr om järnvägen och dels från pumpstationen i Södra Esplanaden äro inberäknade. Av berörda belopp kommer 148,000 kr. på arbets- och 65,000 kr. på materialkostnader.

Om sålunda skäligt bidrag kan erhållas från Arbetslöshetskommissionen, anser styrelsen på de av Arbetslöshetskommittén anförda skäl att här berörda ledningar nu böra komma till utförande, och hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville besluta anläggande av kulvertledning mellan Svartån och platsen för ett blivande reningsverk å Kungsängen, ävensom av förbindelseledningar till kulverten från det nuvarande utloppet i Svartån norr om järnvägen samt från pumpstationen i Södra Esplanaden för en beräknad kostnad av 213,000 kr.

Västerås den 11 april 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

Till Västerås Stads Vatten- och Gasverksstyrelse.

Någon avsevärdare avspänning inom arbetslösheten kan för närvarande icke skönjas. Samtliga hittills pågående statskommunala reservarbeten äro med undantag av västra avskärande kulverten nedlagda. De däribland förekommande icke avslutade vägarbetena komma givetvis att återupptagas så snart tjälen gått ur jorden, för att avslutas, men kunna icke arbetslösa i någon större omfattning och för någon längre tid hänvisas till dessa arbeten.

Arbetslöshetskommitténs samtliga understödsplatser, 450 stycken, äro upptagna, varför det är synnerligen av nöden, att utvidgning sker av arbetsmöjligheterna.

Arbetslöshetskommittén får därför äran hemställa, att Vatten- och Gasverksstyrelsen ville taga under omprövning om icke arbetena med den avskärande kulvertledningen öster om Svartån kunna ifrågasättas, vilket ju bör vara av värde även ur den synpunkten, att statsbidrag till arbetsföretaget kan påräknas.

N:o 40. *Ang. anläggning av kulvertledning mellan Svartån och ett reningsverk å Kungsängen.*

Västerås den 21 mars 1934.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

| Eric Plantin

N:o 41.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1934. (Jmfr. stadsfullmäktiges handlingar N:o 11 1934.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av Lönenämndens förnyade yttrande i anledning av återremiss av dess förslag till lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal att gälla under innevarande år får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet tillstyrka vad lönenämnden senast i ärendet föreslagit.

Västerås den 13 april 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

| Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 22 nästlidne februari hava stadsfullmäktige för vidare beredning till lönenämnden remitterat dess förslag angående lönebestämmelser att gälla för innevarande år för folkskolans lärarepersonal (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 11 1934), och får lönenämnden i anledning därav nu i ärendet ytterligare anföra följande.

Lönenämndens förslag avsåg ett bibehållande av förut gällande bestämmelser i hithörande ämne med stadsfullmäktige förbehållen frihet att

N:o 41. *Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1934.*

däri vidtaga ändringar i händelse en statlig reglering av löneförmånerna för denna personal under året bleve genomförd eller en närmare utredning angående behovet av att bibehålla de s. k. ortstilläggen därtill gåve anledning.

Under den debatt, som föregick beslutet om återremiss anmärktes emot den föreslagna ersättningen för bostad och bränsle, i vilket avseende särskilt framhölls, att denna ersättning komme att utgå med högre belopp än det värde, som åsattes en del av stadens övriga befattningshavare tillhandahållen tjänstebostad, varför lönenämndens vidare beredning avsett ett bedömande av skäligheten av nu angivna ersättning.

I fråga om ersättningen för bostad utvisar härstädes införskaffade uppgifter, som skola ligga till grund för statsmakternas beslut om ny dyrortsgruppering, hyresbelopp för sådana bostäder, som skola tillhandahållas folkskolans befattningshavare, så nära överensstämmelse med de för olika lägenhetsstorlekar föreslagna ersättningsbeloppen, att enligt lönenämndens åsikt ingen ändring däruti kan ifrågasättas. Det bör i detta sammanhang måhända erinras om, att lärarepersonalen är berättigad till ersättning för ej in natura tillhandahållen bostad — rörande beskaffenheten av denna hänvisas till bilagt utdrag ur boställsordningen för folkskolans personal — med det hyresbelopp, som sådan bostad i allmänhet i den öppna hyresmarknaden betingar.

I fråga om ersättningen för bränsle har av lönenämnden införskaffade uppgifter rörande vedpriser visat en sådan nedgång, att denna motiverar en nedsättning. Efter åtgång beräknad pr år till 4 kbm. lövved pr rum och 8 kbm. barrved för kök och priserna i marknaden kan ersättningen nedsättas för ett rum och kök till 100 kronor, för två rum och kök till 140 kronor, för tre rum och kök till 180 kronor och för fyra rum och kök till 220 kronor, från respektive 130, 180, 235 och 290 kronor, utan att därigenom någon orätt blir begången.

Vad angår den påtalade olikheten mellan ersättningen åt folkskolans lärarepersonal och värdesättningen av tjänstebostad tillhandahållen en del av stadens övriga befattningshavare förklaras denna med, att lärarepersonalen enligt författning är berättigad till bostad av viss beskaffenhet och att andra befattningshavare äro skyldiga att oberoende av beskaffenheten emottaga anvisad tjänstebostad. I detta sammanhang torde böra erinras därom att förut genomförd likformighet härutinnan varit omöjligt att av nyss angivna anledning upprätthållas.

Under åberopande av det anförda och med samma av lönenämnden förut framförda uppfattning, att stadsfullmäktige böra förbehålla sig rätt att under året ändra bestämmelserna, därest så påkallas av särskilda anledningar, får lönenämnden vidhålla sitt förut avgivna förslag till lönebestämmel-

ser för folkskolans lärarepersonal, att gälla tillsvidare under år 1934 med den avvikelse, att ersättning för bränsle bestämmes skola utgå med

100 kronor för ett rum och kök,
140 kronor för två rum och kök,
180 kronor för tre rum och kök och
220 kronor för fyra rum och kök.

N:o 41. Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1934.

Västerås den 11 april 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Transumt av Kungl. Maj:ts Nådiga Kungörelse den 16 oktober 1918 angående boställsordning för lärarepersonalen vid folk- och småskolor: given Stockholms slott den 18 september 1918. (Sv. Författningssamling 1918 N:o 792).

§ 3.

1. Tjänstebostad skall innehålla:

för ordinarie manlig folkskollärare: minst tre i lämplig, direkt förbindelse med varandra stående rum och kök med en sammanlagd golvyta av omkring 90 kvadratmeter;

för ordinarie kvinnlig folkskollärare; minst två i lämplig direkt med varandra stående rum och kök med en sammanlagd golvyta av omkring 65 kvadratmeter; samt

för annan lärare; minst ett rum och kök i direkt förbindelse på samma botten med en sammanlagd golvyta av omkring 45 kvadratmeter.

Med golvyta förstås här rummens totala golvyta, således med inräknande av plats, som upptages av vindfång, kapprum, skafferi, garderober och liknande utrymmen.

2. Boningsrummen skola hålla i höjd från golv till tak minst 2,7 meter och i allmänhet icke över 3 meter. I vindsvåning må rumshöjden kunna nedgå till 2,4 meter samt undantagsvis i någon del av ett rum till 1,8 meter.

3. Rörande tjänsteinnehavares rätt till ersättning i penningar för bristande antal rum stadgas i § 12 mom. 2.

— —

N:o 41.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1934.

§ 4.

1. Rummen i tjänstebostaden skola vara ljusa och i övrigt sunda, väl ombonade, försedda med nödiga och lämpliga anordningar för eldning och uppvärmning samt även i andra avseenden ändamålsenligt inredda. Sålunda skola alla boningsrum förses med dubbelfönster och gipsade, boaserade eller spända tak. Paneler, dörrar samt dörr- och fönsterinfattningar även som annan synlig träinredning skola oljemålas eller på annat lämpligt sätt behandlas. Väggarna skola förses med tapeter eller lämplig målning. Bostaden skall vara försedd med säkra lås och andra nödiga stängningsanordningar för fönster och dörrar.

2. Tjänstebostaden skall vara försedd med vindfång och kapprum eller annan efter bostadstypen lämpad motsvarande anordning samt med skafferi, erforderliga garderober och kontor.

3. Köket bör vara försett med erforderliga skåp, vedlår och diskbänk samt lämna utrymme för sovplats åt tjänarinna, där ej särskilt rum för ändamålet upplåtes.

— —

§ 5.

Till tjänstebostad skola höra vedbod, hushållskällare, tvättstuga eller annat lämpligt utrymme för tvätt, där förhållandena sådant medgiva, torkvind samt, där så erfordras, bakstuga ävensom hemlighus.

I tjänstebostaden eller dess närhet skall finnas tillgång till friskt och gott vatten i och för tjänsteinnehavarens hushåll tillräcklig mängd.

— —

§ 6.

1. Med tjänstebostaden skall följa ved eller annat för uppvärmning av bostaden lämpligt bränsle till tjänsteinnehavarens husbehov. Tjänsteinnehavaren äger erhålla veden upphuggen och formforslad till samt inlagd i den till bostaden hörande vedboden. Vedens sönderhuggning ombesörjes av tjänsteinnehavaren.

2. Angående tjänsteinnehavares rätt till ersättning i penningar för bränsle stadgas i § 12 mom. 3.

— —

§ 7.

Vid eller i närheten av tjänstebostad, avsedd för ordinarie folkskollärare, skall, såvitt sig göra låter, upplåtas erforderligt område till trädgård åt tjänstinnehavaren, och skall, där särskild skolträdgård finnes, tjänstinnehavarens trädgård vara noga avskild från denna.

Vid tjänstebostad, avsedd för lärare vid småskola, lärare vid mindre folkskola eller biträdande lärare vid folkskola, bör jämväl där omständigheterna sådant medgiva, lämpligt område för enahanda ändamål upplåtas.

N:o 41. *Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1934.*

— —

§ 12.

1. Därest tjänstinnehavare icke åtnjuter bostad in natura, skall han erhålla hyresersättning: ordinarie manlig folkskollärare för minst tre rum och kök, ordinarie kvinnlig folkskollärare för minst två rum och kök samt annan lärare för minst ett rum och kök, allt enligt prisen å orten för bostad av sådan beskaffenhet, som i denna kungörelse stadgas.

2. Där tjänstebostad icke innehåller det i § 3 stadgade antalet rum, skall tjänstinnehavaren enligt hyresprisen å orten erhålla särskild kontant ersättning för vad i sådant avseende brister.

3. Tjänsteinnehavare, vilken icke åtnjuter bränsle in natura, äger härför erhålla kontant ersättning, som skall utgå med ett belopp, svarande mot åtgången och ortens pris.

N:o 42.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1934. (Jmfr. stadsfullmäktiges handlingar N:o 12 1934.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden i anledning av återremiss av dess förslag till värdesättning för innevarande år av bostad och bränsle som in natura tillhandahålles en del av stadens befattningshavare som tjänsteförmån nu i ärendet avgivit förnyat yttrande samt drätselkammaren beretts tillfälle taga del därav får drätselkammaren tillstyrka vad lönenämnden senast i ärendet föreslagit.

Västerås den 13 april 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

N:o 42.
Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 22 nästlidne februari efter ytterligare beredning avgiva förnyat yttrande i frågan om värdesättning för år 1934 av bostad och bränsle, som in natura tillhandahålles vissa av stadens befattningshavare såsom tjänsteförmån (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12 1934), och får lönenämnden, under åberopande av det yttrande, som lönenämnden samtidigt avgivit rörande ersättning åt lärarepersonalen vid stadens folkskolor för bostad och bränsle samt av att enligt hittills tillämpad praxis, vilken såsom riktig bör bestå, värdesättningen av förmån av vedbrand och ersättning för sådan förmån icke böra från varandra avvika, vidhålla sitt förut i ärendet avgivna förslag med den ändring, att förmån av fritt bränsle — sådan förekommer numera i ett fåtal fall — skall för år 1934 åsättas följande värden:

för ett rum och kök kr. 100: —
för två rum och kök kr. 140: —
för tre rum och kök kr. 180: — och
för fyra rum och kök kr. 220: —.

Västerås den 11 april 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse i fråga om pension åt änka och barn efter en lärare vid skolorna för yrkesundervisning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning till stadsfullmäktige, som till drätselkammaren direkt överlämnats för beredning, har styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning anhållit, att änkan och barnen efter läraren vid skolan, Ingeniören Erik Lundahl, måtte beredas pension med tillämpning av bestämmelserna uti gällande reglemente för pensionering av stadens befattningshavare.

Efter sedan denna framställning av drätslkammaren remitterats till lönenämnden har lönenämnden i här bilagt yttrande under uttalande, att lönenämnden ansåge en pensionering efter dessa bestämmelser av angivna skäl icke böra ifrågakomma, förklarat sig icke hava något att erinra emot, att

N:o 43.
Ang. pension åt änka och barn efter en lärare vid skolorna för yrkesundervisning.

ett understöd å 1,800 kronor årligen tillsvidare tilldelades Änkefru Lundahl med 1,200 kronor såsom änkeunderstöd och 600 kronor såsom understöd för barnen efter 400 kronor för ett barn och 100 kronor för varje av de övriga, att utgå högst så länge hon levde ogift och för barn intill dess detta bleve 18 år eller dessförinnan inginge äktenskap, därvid lönenämnden ifrågasatt, att detta understöd helt eller delvis skulle utgå ur Zimmermanska fonden.

Med den upplysning, att Zimmermanska fondens behållning den 1 januari 1934 utgjorde i det närmaste 73,500 kronor, hemställer drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet, att stadsfullmäktige ville bifalla detta lönenämndens förslag med det tillägg, att undrstödet måtte utgå med hälften av uttaxerade medel och med hälften ur Zimmermanska fonden.

Västerås den 13 april 1934.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hos stadsfullmäktige gjort framställning om beviljande av familjepension åt de efterlevande efter läraren vid skolan Ingeniören Erik Lundahl, därvid bestämmelserna i reglementet för pensionering av stadens befattningshavare skulle tillämpas, har drätselkammaren, till vilken framställningen överlämnats för beredning, genom beslut den 8 nästlidne februari överlämnat denna framställning till lönenämnden för yttrande.

Lönenämnden får nu i ärendet anföra följande.

Någon pensionsrätt är icke tillförsäkrad lärare vid här ifrågavarande skola eller dennes efterlevande. Att stadsfullmäktige i ett föregående fall md tillämpning av reglerna för pensionering av stadens befattningshavare beviljat pension åt en vid skolan anställd lärare var beroende därav, att skolan av historiska skäl och på grund av sättet för medelanskaffning för dess verksamhet vore att betrakta som en institution av kommunal karaktär och att därför dess lärare i avseende å pensionsmöjlighet icke borde vara annorledes ställda än stadens befattningshavare i liknande löneställning. Här förevarande pensionsfall är emellertid icke fullt likställt detta fall, alldenstund pensionsrätt för efterlevande, varom här är fråga, är anknuten till skyldighet för befattningshavaren att erlägga pensionsavgift, och att Ingeniör Lundahl icke haft anställning såsom ordinarie lärare vid den skola, varifrån skolan för yrkesundervisning leder sitt upphov eller Centralslöjdskolan och Tekniska skolan. Skolans kommunala anstrykning såsom skäl har alltså icke samma styrka vid avgörandet av nu föreliggande framställning. Detta har föranlett lönenämnden att intaga den ställning till frågan, att någon pensionering av Ingeniör Lundahls efterlevande enligt bestäm-

N:o 43.
Ang. pension åt änka och barn efter en lärare vid skolorna för yrkesundervisning.

melserna för pensionering av stadens befattningshavare icke gärna kan ifrågakomma, men väl att Fru Lundahl tilldelas ett årligt understöd att tillsvidare och intill dess annorlunda varder beslutat utgå, uppdelat som personligt understöd och understöd för barnen. Skulle ändring häruti icke beslutas dessförinnan skulle änkan få uppbära understödet så länge hon lever ogift och för barn till dess detta uppnår 18 års ålder eller dessförinnan ingår äktenskap. Ett skäligt sådant understöd synes ett belopp av 1,800 kronor vara, varav personligt änkeunderstöd 1,200 kronor och för barnen 600 kronor, med 400 kronor för ett barn och 100 kronor för varje av de övriga. I avseende å medelsanskaffningen för detta understöd torde Zimmermanska fonden helt eller delvis kunna anlitas.

Lönenämnden förklarar sig alltså icke hava något att erinra emot, att ett understöd å ett belopp av 1,800 kronor med angiven uppdelning och under angivna villkor tillsvidare tilldelas änkan efter Ingeniören Lundahl.

Västerås den 10 april 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Läraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, civilingenjören Erik Lundahl, född den 16/7 1890, avled den 24 januari i år. Lundahl trädde i skolornas tjänst som lärare med full tjänstgöring och med årsavlöning vid början av år 1921, efter att tidigare fr. o. m. hösten 1915 ha tjänstgjort som timlärare på kvällarna, till att börja med vid gamla tekniska skolan, omkring 130 timmar per år. Ingenjör Lundahl efterlämnar änka och 3 barn i åldern 13, 9 och ½ år.

Lärartjänsterna vid skolorna äro ännu icke reglerade, och alltså ännu icke förenade med pensionsrätt, beroende huvudsakligen på att skolorna i sin nya form ha befunnit sig på ett försöksstadium och därpå att under de senaste åren med dess osäkra penningvärde tiden icke befunnits vara lämplig att ordna med reglering av dem. Det förhållandet, att löneregleringsfrågan för läroverkens och folkskolans lärare är under utredning och förslag väntas om nya bestämmelser, har även bidragit till att frågan icke förts fram.

Emellertid torde ingenjör Lundahls tjänst, liksom övriga äldre befattningar vid skolan, som äro betalade per år, närmast ha varit att betrakta som ordinarie. Även stadsfullmäktige torde tidigare ansett detta, då år 1932 pension beviljades åt slöjdlärare Svensson, efter de grunder, som gälla för stadens ordinarie befattningshavare.

N:o 43.
Ang. pension åt änka och barn efter en lärare vid skolorna för yrkesundervisning.

På grund av det anförda har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning enhälligt beslutat anhålla hos stadsfullmäktige, att familjepension måtte tilldelas ingenjör Lundahls änka och barn efter samma grunder som gälla för stadens ordinarie befattningshavare.

Ingenjör Lundahl har under sin tjänstgöring vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning haft följande årslöner: år 1921 kr. 9,000: —, år 1922 kr. 7,650: — och därefter kr. 6,885: —. Fr. o. m. läsåret 1929—1930 har ingenjör Lundahl haft nedsatt tjänstgöring för att kunna tjänstgöra som extralärare vid statens elektrotekniska fackskola och har på grund därav avstått 1,200: — kr. av sin årslön från stadens skolor.

Upplysningsvis vill styrelsen meddela, att styrelsen har sökt utreda huru stor pension ingenjör Lundahls familj skulle ha erhållit, om han varit ordinarie läroverkslärare med närmast motsvarande tjänstgöring, nämligen adjunktstjänst, och har funnit, att beloppet med nuvarande dyrtidstillägg skulle ha blivit nästan alldeles detsamma som efter stadens beräkningsgrunder.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får alltså vördsamt föreslå,

att till ingenjör Lundahls efterlämnade familj familjepension beviljas till belopp enligt bestämmelserna i stadens pensionsreglemente för efterlevande till befattningshavare upptagna å stadens stat.

Västerås den 8 februari 1934.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

N:o 44.

Beredningsutskottets förslag till yttrande i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. ordnandet av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava anmodat beredningsutskottet avgiva förslag till infordrat yttrande i anledning av de särskilda besvär, vilka anförts över stadsfullmäktiges den 22 februari 1934 fattade beslut angående ordnande inom staden av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka.

N:o 44.

Ang. ordnandet av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

I anledning därav får beredningsutskottet anföra följande.

I dess första del, den som avser utskänkningsfrågan, innefattar det överklagade beslutet endast ett principuttalande, ej något beslut i sak, som kan kränka någons enskilda rätt. Beslutet är avsett att tjäna till ledning för deras åtgöranden, vilka kunna befinnas intresserade av att igångsätta det kafébolag med allmännyttigt syfte, som omförmäles i den till grund för beslutet liggande utredningen. Frågan om tillstånd för ett sådant företag, om det kommer till stånd, att driva rörelse med utskänkning av pilsnerdricka, och om eventuellt upphörande i samband därmed av nuvarande motsvarande rättighet äro framtidsfrågor, vilka i sinom tid skola bliva föremål för yttrande av Stadsfullmäktige och beslut av Konungens befallningshavande.

Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut har tillkommit i laga ordning. Stadsfullmäktige torde vara oförhindrade att på sätt som här skett i en fråga, där stadsfullmäktiges yttrande vid en eventuellt blivande slutlig prövning är av avgörande vikt, uttala en principiell och vägledande uppfattning. Ett upphävande av stadsfullmäktiges beslut bleve också meningslöst, enär vederbörande, alldeles oberoende av det resultat, vartill klagomålen kunna leda, vunnit kännedom om den uppfattning i frågan, som hyses såväl av stadsfullmäktiges flertal, som ock av ett avsevärt mindertal av stadsfullmäktiges ledamöter.

I den andra delen — avhämtningsfrågan — avser beslutet endast en framställning till Konungens befallningshavande. Ej heller detta är således något beslut i sak. Stadsfullmäktige äga nämligen icke och hava ej heller sökt tillägga sig någon befogenhet att återkalla lämnade försäljningstillstånd. Avgörandet härutinnan ligger i Konungens befallningshavandes hand. Stadsfullmäktige torde dock ej vara förmenat att i detta fall, där det även gäller en fråga, i vilken stadsfullmäktiges ord enligt lag tillagts stor vikt, göra framställningar till den beslutande myndigheten och få dessa framställningar lagligen prövade. Stadsfullmäktiges beslut har jämväl i denna del tillkommit i laga ordning och kan som sådant ej anses kränka någons enskilda rätt, en rätt som för övrigt är beroenle av offentlig myndighets särskilda tillstånd och ej tillkommer någon utan vidare.

Beredningsutskottet, som ej finner anledning ingå på det sakliga innehållet i klagomålen, i fråga varom stadsfullmäktiges protokoll och handlingar lämna tillräckliga upplysningar, föreslår, att stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet åberopa vad beredningsutskottet här anfört.

Västerås den 18 april 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

RESOLUTION.

N:o 44.
Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Remitteras till magistraten i Västerås, som anmodas att över bilagda besvär infordra yttrande från stadsfullmäktige där i staden, vilket yttrande jämte magistratens eget utlåtande och remissakten därefter förväntas.
Västerås slott i landskansliet den 17 mars 1934.

På tjänstens vägnar:
Arvid Lidén.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

Missnöjd med stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 22 februari 1934 i fråga om ordnandet av detaljhandeln med pilsnerdricka inom Västerås stad får undertecknad över sagda beslut, i vad detsamma avser ordnandet av utskänkningen av pilsnerdricka, härmed vördsamt anföra besvär och i sådant avseende lika vördsamt anföra följande.

Ehuru det ur besvärssynpunkt torde sakna avgörande betydelse anser jag mig likväl inledningsvis böra beröra lämpligheten av det av stadsfullmäktige beslutade systemet med utskänkningens ordnande genom ett halvkommunalt kafébolag.

Den utredning, som av de särskilda kommitterade förelagts stadsfullmäktige kan icke anses tillfredsställande, enär den huvudsakligast synes baserad på uppgifter från orter, där liknande kafébolag redan existera, och icke på egna iakttagelser. Därest, som helt naturligt, intresset av ett gott nykterhetstillstånd inom staden varit kommitterades motiv för det framlämnade förslaget, synas de upplysningar, som från dessa orter inhämtats, vara mera negativa, ity att däri huvudsakligast konstaterats, att ingen försämring i nykterhetstillståndet inträtt. Om några avsevärda förbättringar talas föga.

Beträffande motsvarande förhållanden här i staden hava kommitterade velat göra gällande, att det nuvarande utskänkningssystemet icke helt fyller de krav, som böra ställas därpå ur ordnings- med flera synpunkter.

Vad den av undertecknad bedrivna utskänkningsrörelsen å automatrestauranten i Västerås beträffar torde emellertid däremot ingen anledning till klander finnas, vilket torde framgå därav, att under de 26 år, densamma drivits, någon som helst anmärkning mot skötseln icke förekommit. Med de jämförelsevis stränga restriktioner, som äro förbundna med utskänkningen därstädes, har ock god ordning kunnat upprätthållas.

Enär man får antaga att utskänkningen å de av kommitterade tänkta ölkaféerna är avsedd att bedrivas under samma restriktiva former som för närvarande vid automatrestauranten, torde man kunna fordra ett påvisande av, att anledning verkligen finnes till ett utbyte av automaten mot det nya systemet, om vars verkningar man icke vet något alls. Undertecknad vill

N:o 44.
Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

med detta endast hava framhållit, att någon som helst anledning ur nykterhetssynpunkt icke finnes för automatrestaurantens slopande, och vågar jag härutinnan åberopa vad magistraten i sitt yttrande till stadsfullmäktige över förslaget framhållit.

En bidragande orsak till utgången av ärendet i stadsfullmäktige torde enligt mitt förmenande ock vara de vilseledanle upplysningar rörande automatrestaurantens skötsel som lämnats i stadsfullmäktige vid ärendets behandling därstädes.

För undertecknads personliga del innebär emellertid klandrade beslutet enligt mitt förmenande en kränkning av min enskilda rätt, vilket jag anser framgå av följande förhållanden:

Som jag ovan anfört, har jag under en tidrymd av 26 år innehaft automatrestauranten i Västerås. För tryggande av lokalbehovet för densamma har hyreskontraktet för varje hyresperiod ingåtts för flera år i sänder. Det senaste kontraktet, som ingicks den 1 oktober 1931, omfattar en tid av sex år till den 1 oktober 1937, och är hyran bestämd till 6,500 kronor för år. Detta kontrakt, som icke medgiver mig någon rätt att få detsamma annulerat före den avtalade tidens slut, har givetvis med hänsyn till den höga hyran tillkommit under den tysta förutsättningen från min sida, att någon inskränkning under tiden icke skulle ske beträffande de mig meddelade utskänkningsrättigheterna, då givetvis dessa rättigheters bestånd utgöra en synnerligen viktig faktor vid kalkyleringen av företagets ekonomiska bärighet. Om någon ändring i sättet för utskänkningen var vid denna tidpunkt icke heller tal. Därest nu klandrade beslutet skulle gå i verkställighet, innebär detta för mitt vidkommande att rörelsen vid automatrestauranten tvingas upphöra den 1 oktober 1935, således två år före kontraktstidens slut. Vad detta ur ekonomisk synpunkt för mig innebär är uppenbart, då jag i allt fall får ansvara för hyran för de nu disponerade lokalerna till den 1 oktober 1937, en förlust sålunda på omkring 13,000 kronor. Därtill kommer att jag för endast något år sedan på egen bekostnad för att få bibehålla rättigheterna nödgats vidtaga vissa toilettanordningar vid utskänkningslokalerna för omkring 1,800 kronor, likaledes en utgift, som skulle bliva helt värdelös.

Det förefaller rimligt begära, att stadsfullmäktige vid nu ifrågakomna ärendes behandling tagit hänsyn till dessa omständigheter.

Då emellertid så icke skett, får jag vördsamt hemställa, att klandrade beslutet, i vad detsamma avser pilsnerutskänkningens ordnande genom ett halvkommunalt kafébolag, måtte såsom kränkande min enskilda rätt av Konungens befallningshavande undanrödjas.

Utdrag av stadsfullmäktiges protokoll i ärendet med därtill hörande handlingar bifogas.

Västerås den 12 mars 1934.

Frithiof Sandberg,

Innehavare av automatrestauranten i Västerås.

RESOLUTION.

N:o 44.
Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Remitteras till magistraten i Västerås, som anmodas att över bilagda besvär infordra yttranden från stadsfullmäktige där i staden, vilka yttranden jämte magistratens eget utlåtande och remissakten därefter förväntas.

Västerås slott i landskansliet den 19 mars 1934.

På tjänstens vägnar:
David Lidén.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Över det av stadsfullmäktige i Västerås den 22 februari 1934 enligt bifogade protokollsutdrag fattade beslut i ärendet angående ordnande inom Västerås stad av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka, vilket beslut justerats och offentligen upplästs den 26 februari 1934, få undertecknade, vilka erhållit Konungens Befallningshavandes tillstånd att i öppen bod där uteslutande livsmedel försäljas här i staden försälja pilsnerdricka till avhämtning vördsamt anföra besvär.

Uti § 8 pilsnerdricksförordningen givna bestämmelser torde avse att lämna föreskrift om hur de kommunala myndigheterna skola utöva sin prövning av frågan, huruvida jämlikt nämnda lagrum sökta rättigheter att försälja pilsnerdricka, kunna medföra vådor för ordning och sedlighet eller eljest strida mot något allmänt intresse. Sedan denna prövning en gång blivit verkställd och resulterat i ett tillstyrkande av rättigheternas beviljande, torde de kommunala myndigheterna icke i någon annan ordning än den varom 27 § nämnda lag stadgar äga befogenhet att inverka på de meddelade rättigheternas fortbestånd. Sistnämnda lagrum är uppenbarligen utformat till ett skydd för den enskilde näringsidkarens ekonomiska intressen, vilka skulle trädas för nära, därest de för rättigheternas utövande träffade anordningarna bleve onyttiga genom de beviljade rättigheternas indragande utan skäl av sådan beskaffenhet varom i 27 § talas.

Vi hålla alltså före, att stadsfullmäktigebeslutet kränker vår enskilda rätt, och att det dessutom står i strid med de i lag och förordning meddelade föreskrifter, som avser att skydda denna rätt, och få vi förty vördsamt hemställa, att Konungens Befallningshavande måtte förbjuda verkställandet i vad detsamma rör av oss innehavda rättigheter till avhämtningsförsäljning av pilsnerdricka.

Västerås den 17 mars 1934.

F:a P. A. Karlson, g:n Anna Karlsson.
Elin Bergström.
G. Bergholm.
August Laag.
S. Ahlgren.

N:o 44.

Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Manneborgs Speceriaffär, M. Nyberg.
A. L. Malm.
F. H. Källman.
Otto Zeidlitz.
A.-B. Joh. Edling, Bror Edling.
Edv. Svensson.

Egenhändiga namn- och firmateckningarna bevittna:

Frithiof Wiklund G. Axelson.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Över det av stadsfullmäktige i Västerås den 22 februari 1934 enligt bifogade protokollsutdrag fattade beslut i ärendet angående ordnande inom Västerås stad av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka, vilket beslut justerats och offentligen upplästs den 26 februari 1934, få undertecknade, som den 25 september 1925 och den 11 december 1928 med tillägg den 22 december 1930 erhållit Konungens Befallningshavandes tillstånd att tillsvidare utöva försäljning till avhämtning och partihandel med pilsnerdricka i lokaler i fastigheten Stora gatan 2 B i Västerås, härmed vördsamt anföra besvär.

Vi hålla före, att beslutet dels står i strid med Kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka, dels att detsamma dessutom kränker vår enskilda rätt, och ifrågasätta därtill, huruvida ej stadsfullmäktige beslutat i en fråga, som ej lagligen tillkommer dem att besluta.

Pilsnerdricksförordningen inrymmer visserligen genom stadgandet i § 8 mom. 3 åt de kommunala myndigheterna ett avgörande inflytande å frågan om sökt tillstånd skall beviljas eller ej. Förordningen synes därvid förutsätta, att nämnda myndigheter skola innan tillstånd beviljas ingå i prövning av huruvida rättigheternas beviljande kan medföra vådor i avseende å nykterhet, sedlighet och ordning, eller eljest strida mot något allmänt intresse. Å rättigheternas fortbstånd synes förordningen hava uttömmande reglerat hur de kommunala myndigheterna kunna inverka och vad som skall föranleda ett ingripande från deras sida. 27 § 2 mom. pilsnerdricksförordningen torde otvetydigt giva vid handen att de kommunala myndigheterna endast i fall av oordningar och osedlighet vid försäljningsställen, vilka trots erinringar från polismyndigheter visa sig fortsätta, kunna ingripa genom meddelande av förbud, och befogenheten av detta skall inom viss kort tid prövas av Konungens Befallningshavande.

Stadsfullmäktige hava i här ifrågavarande fall ej kunnat göra gällande, att något skäl av ovan berörd beskaffenhet funnits för ett beslut om framställning till Konungens Befallningshavande, att de tillsvidare beviljade rättigheterna skulle indragas.

Det torde vara uppenbart att ett anordnande av avhämtningsförsäljning och partihandel med pilsnerdricka kräver vissa ganska betydande kost-

nader och anordningar från den enskilde näringsidkarens sida för anskaffning av i rörelsen erforderliga inventarier, transportmedel, glas m. m. Dessa kostnader, som för vårt vidkommande uppgått till inemot 40,000: — kronor, gå för näringsidkaren förlorade, därest tillståndet indrages. Det torde vara med hänsyn härtill som pilsnerdricksförordningen ej velat tillägna de kommunala myndigheterna någon befogenhet att utan särskilda skäl lägga hinder i vägen för rättigheternas fortbestånd, utan gjort rättigheterna oberoende av en tidvis återkommande förnyelse. Man torde följaktligen hava fog påstå, att stadsfullmäktige i detta fall beslutat en åtgärd, som icke lagligen tillkommer fullmäktige att vidtaga.

N:o 44. Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Då stadsfullmäktiges beslut alltså synes oss stå i strid mot de bestämmelser i pilsnerdricksförordningen, vilka avsett att utgöra ett stöd för vår rätt såsom enskilda näringsidkare, synes det oss uppenbart, att det ej mindre kränker vår enskilda rätt, än även strider mot allmän lag.

På grund härav få vi vördsamt anhålla, att Konungens Befallningshavande måtte förbjuda beslutets verkställande.

Västerås den 17 mars 1934.

C. Lindström. O. W. Hammarström.

Egenhändiga namnteckningarna bevittna:

Frithiof Wiklund. G. Axelson.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands län.

Över det av stadsfullmäktige i Västerås den 22 februari 1934 enligt bifogade protokollsutdrag fattade beslut i ärendet angående ordnande av pilsnerdricka, vilket beslut justerats och offentligen upplästs den 26 februari 1934, få undertecknade, vilka såsom utkörare och arbetare äro anställda hos härvarande bryggerier, vördsamt anföra besvär.

Vi göra gällande dels att överklagade beslutet står i strid med Kungl. förordningen den 11 juli 1919 om försäljning av pilsnerdricka, och att stadsfullmäktige beslutat i en fråga, vari det ej tillkommer dem att besluta, dels ock att beslutet kränker vår enskilda rätt.

Vad först vidkommer det beslutade principuttalandet ifråga om ordnandet av utskänkningsrättigheter, synes stadsfullmäktige hava förgripit den prövning, som det åligger de kommunala myndigheterna att verkställa i varje fall, då Konungens Befallningshavande jämlikt 13 § 3 mom. pilsnerdricksförordningen infordrar magistratens och stadsfullmäktiges yttrande. Beslutet innebär alltså, att ansökningar om rätt till utskänkning av pilsnerdricka i vissa fall komma att av stadsfullmäktige avstyrkas, utan föregående saklig prövning, varemot i andra fall stadsfullmäktige tillförbundit sig att tillstyrka dylik ansökan, ehuru det fortfarande är ovisst om någon ansökan över huvud taget kommer att föreligga, och alldeles oavsett huruvida ett beviljande av ansökningen kan medföra vådor för ordning och sedlighet eller icke.

N:o 44. *Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.*

Beträffande den av stadsfullmäktige beslutade framställningen till Konungens Befallningshavande om indragning av de tillsvidare beviljade rättigheterna att till avhämtning försälja pilsnerdricka och de med dylika rättigheter möjligen förenade rättigheter till partihandel, synes det vara ostridigt att beslutet icke föranletts av sådana omständigheter, varom 27 § pilsnerdricksförordningen förmäler. Då nämnda lagrum synes oss uttömmande reglera de fall, då de kommunala myndigheterna äga att föranstalta om tillsvidare beviljade utminuteringsrättigheters upphörande och det sätt på vilket ett dylikt ingripande skall ske, hålla vi före, att beslutet såväl i sak som i form strider mot lagens stadgande.

De verkningar som kunna bliva följden av stadsfullmäktigebeslutet, därest detsamma komme att leda till det av stadsfullmäktige avsedda resultatet, torde vara att distributionen från bryggerierna av pilsnerdricka genom minskningen i antalet återförsäljningsställen komme att bliva till sin omfattning inskränkt, vilket i sin tur sannolikt medför minskade arbetstillfällen och därav följande avskedanden av en del hos bryggerierna anställd personal.

Då ingen av undertecknade klaganden kan undgå att känna ovisshet beträffande den framtida utkomsten såsom en följd av stadsfullmäktiges beslut, hålla vi före, att detsamma kränker vår enskilda rätt.

Vi ifrågasätta, huruvida stadsfullmäktige över huvudtaget till alla delar betänkt de skadliga verkningar som en anordning av pilsnerdricksförsäljning i enlighet med stadsfullmäktiges önskningar skulle kunna medföra.

Vi få alltså vördsamt hemställa, att Konungens Befallningshavanle måtte förbjuda verkställigheten av stadsfullmäktigebeslutet.

Västerås den 17 mars 1934.

Sigfrid Sandberg, Narvavägen 8.
J. Edvin Wallin, Fredsgatan 10—12.
Einar Widegren, Skultunavägen 48.
Nils G. Johansson, Malmabergsgatan 12.
Gösta Engström, Hemdal 127.
Evert Ekblom, Sommarro 36.
Edvard Sundkvist, Agnegatan 1.
Karl Axel Eriksson, Tegelvreten 1.
Sven Gustav Karlström, Lustigkullagatan 24.
Otto Henrik Sigvard Björklund, Vetterslund.
Erik Eijnar Andersson, Stadshagsvägen 42.
Elis Bernhard Lundkvist, Katrinelund 8 c.
August Johansson, Återvändsgränd 5.
Arvid Einar Pettersson, Lustigkullagatan 17.
J. A. Larsson, Sturegatan 2.
K. Hj. Sandberg, Vega 46.
Emil Vilhelm Andersson, Hammarby gård, Västerås.
Karl Bertil Vallner, Norra Ringvägen 15.
Anny Josefina Keijser, Elektron 35.
Ruth Vilhelmina Liljeqvist, Götgatan 10.
Anna-Lisa Törnblom, Stadshagsvägen 18.

Hedvig Erika Nystrand, Gåsmyregatan 22.
Emy Rosa Karlsson, Hammarbygatan 3 c.
Kerstin Karlsson, Bergshyddan.
A. V. Söder, Sveavägen 1.
John Emanuel Sandberg, Narvavägen 12.
Karl Bertil Åsberg, Lindsborg 7.
Karl Ivar Danielsson, Karlsäng 2.
Johan Albert Berg, Angnegatan 6.
Mauritz Bernhard Sandberg, Kristinagatan 9.
Karl Leonard Isacsson, Vikmansgatan 4.
Carl Simon Gustafsson, Hagagatan 9.
Karl Axel Andersson, Nygatan 12.
Karl Julius Olsson, Lindsborg 7.
Gunhild Maria Elisabet Karlsson, Föreningsgatan 1.
Dagmar Hedvig Maria Lundahl, Sabina 1.
Axel Gustaf Eriksson, Torsgatan 7.
Ida Sofia Enroth, Götgatan 10.
K. J. Lundberg, Narvavägen 19.
Olle Stenberg, Narvavägen 19.
Elin Magnusson, Gamla Bryggerigatan 1.
Anna-Lisa Karlsson, Sturegatan 2.
Gottfrid Birger Wadström, Odengatan 8.
Alice Margareta Eriksson, Munkgatan 5.
Sara Pettersson, Föreningsgatan 24.
John Wilhelm Staaf, Drottninggatan 9.
Anna Andersson, Angnegatan 7.
Helge Carlsson, Allégatan 18.
Johan Alfred Pettersson, Stora gatan 2 D.
Knut Hjalmar Larsson, Gåsmyregatan 15.
Gustav Folke Eriksson, Baldersgatan 11.

Bevittnas:

Frithiof Wiklund. G. Axelson.

N:o 44.
Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsfullmäktiges i Västerås sammanträde den 22 februari 1934.

§ 28.

Föredrogs ånyo de vid stadsfullmäktiges sammanträde den 25 nästlidne januari bordlagda handlingarne i ärendet angående ordnande inom staden av utskänkning och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10).

I detta ärende uppstod överläggning.

N:o 44.
Ang. ordnande av försäljningen av pilsnerdricka i staden.

Därunder yrkade dels Herrar Wass, Wirén, Hellblom, Widén, Beckman och Sjöberg bifall till kommitténs förslag, vilket jämväl förordades av Herr Borgmästaren, dock med den ändringen beträffande utskänkningen, att tiden för det tilltänkta kafébolagets övertagande av utskänkningsrörelsen borde framflyttas till den 1 oktober 1935, dels Herr vice ordföranden, med vilken Herrar Lundgren och Eklund förenade sig, avslag å kommitténs förslag beträffande utskänkningen och bifall till Herr Noréns inom kommittén avgivna reservation i avhämtningsfrågan, dels Herr Hult avslag i båda avseendena å kommitténs förslag, dels Herrar Engdahl, Henry Karlsson och Gelin bifall till kommitténs förslag beträffande utskänkningen samt till Herr Noréns reservation beträffande avhämtningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de gjorda yrkandena i ärendets särskilda delar.

Därvid beslöto stadsfullmäktige först i fråga om utskänkningen genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 22 nej, avgivna för avslag, i huvudsak bifalla kommitténs förslag, varefter stadsfullmäktige utan omröstning godkände den av borgmästaren förordade ändringen, vadan alltså stadsfullmäktige i förevarande del av frågan beslutat i princip uttala sig för, att utskänkningen av pilsnerdricka härstädes — frånsett utskänkningen i samband med pensionatrörelse och å spritrestauranter — skulle efter den 1 oktober 1935 omhändertagas av ett kafébolag med kommunal anknytning i huvudsaklig överensstämmelse med ett kommittébetänkandet bilagt förslag till bolagsordning.

Vidare beslöto stadsfullmäktige i avhämtningsfrågan likaledes genom begärd och anställd omröstning med 24 ja emot 22 nej, avgivna för bifall till Herr Noréns reservation, i enlighet med kommitténs förslag hos Konungens befallningshavande i länet hemställa, att Konungens befallningshavande ville från och med den 1 januari 1936 återkalla samtliga då i kraft varande tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka här i staden, ävensom slutligen i princip uttala sig för ordnande av avhämtningsförsäljningen i huvudsak på det sätt kommitterade i sitt betänkande angivit.

Emot beslutet anmälde Herrar vice ordföranden, Elow Eriksson, Edvin Johansson, Lundgren, Hult och Robsahm sina reservationer.

Som ovan

In fidem:
Theofil Öberg.

Justerat och offentligen uppläst den 26 februari 1934, betygar

Ex officio:
THEOFIL ÖBERG.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 26 April. VII.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

A.-Bol. John A. Fors härstädes har hos stadens myndigheter begärt att få inköpa tomt belägen vid hamnkaj och med järnvägsförbindelse för uppförande av ett lagerhus för spannmål.

Hamnstyrelsen, som först haft att yttra sig över denna framställning har i utlåtande den 9 innevarande månad icke ställt sig avvisande emot den av bolaget gjorda framställningen, förutsatt att upplåtelsen komme att avse tomt belägen i gamla hamnen utmed kajsträckan närmast intill Lillån, därvid styrelsen emellertid påvisat, att en dylik upplåtelse komme att för staden medföra avsevärda förpliktelser och har beträffande dessa styrelsen särskilt framhållit uppmuddring fram till och utanför kajplatsen vid tomten, framdragning av järnvägsspår till densamma samt förstärkning av utanför tomten belägen kaj.

För att få dessa konsekvenser av den ifrågasatta upplåtelsen i kostnadsväg belysta, har byggnadschefen Smitt efter anmodan av drätselkammaren framlagt beräkning av kostnaderna för dessa olika åtgärder. Beräkningen, som angivits som en överslagsberäkning och som alltså icke kan betraktas såsom definitiv, upptager kostnaden för muddringen till 120,000 kronor, därav för uppmuddring till 5 meters djup från nuvarande 2,5 meter av bassäng utanför kajen till tomten omkring 70,000 à 95,000 kronor och för uppmuddring till 50 meters bredd och till samma djup av nuvarande båtrännan utanför kajsträckningen i gamla hamnen omkring 19,000 à 25,000 kronor, vilka kostnader med inräknande av eventuellt erforderliga extra transporter av uppmuddrad massa tillhopa utgöra ovan angivna totala belopp 120,000 kronor, vidare för framdragning av nytt järnvägsspår såsom förbindelse mellan nuvarande kajspåret i gamla hamnen och spåret till kraftverket med anknytning omedelbart väster om Lillåövergången och ändring av spår 21,400 kronor, för förstärkning och reparation av kaj intill tomten 22,500 kronor och för övriga kostnader 26,000 kronor.

Enligt denna approximativa beräkning skulle alltså den ifrågasatta tomtförsäljningen föra med sig, att ovanberörda arbeten för hamnens del, dragande en sammanlagd kostnad å intill 190,000 kronor, skulle behöva komma till utförande.

N:o 45.
Ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

Vid ett första påseende förefalla dessa kostnader avskräckande. Vid bedömande av den roll, kostnaderna skola spela vid avgörandet av tomtförsäljningsfrågan får å andra sidan icke förbises, att hamnen förr eller senare och allt efter som hamnrörelsen ökar torde behöva de förbättringar, som vinnas av ifrågavarande arbeten och att, såsom hamnstyrelsen också antytt, utsikter torde föreligga att erhålla avsevärt statsbidrag åtminstone för större delen av kostnaderna. Frågan är blott när dessa arbeten i så fall böra komma till utförande. Under senare tid har det förfarits så, att överskottet på hamnrörelsen använts till gäldande av kostnader för liknande arbeten. Så har skett med den hittills verkställda ombyggnaden av en del av den östra kajen. Det vore riktigt att även i framtiden förfares på samma sätt. Kan emellertid en god hjälp i form av statsbidrag erhållas, är det dock försvarligt, om redan nu i följd av den inträffade situationen på en gång utföras arbeten, vilka eljes sannolikt fått till avsevärd del anstå. Det kan också framhållas, att det för staden är av intresse att få en rörelse av här ifrågavarande slag förlagd hit. Drätselkammaren är med hänsyn till anförda synpunkter icke främmande för tanken, att staden genom ifrågavarande tomtförsäljning och andra nödvändiga åtgärder kan hava skäl att medverka till att den tilltänkta lagerhusanläggningen kommer till stånd, men är detta under den bestämda förutsättningen att en för staden antaglig uppgörelse angående villkoren för försäljningen träffas med skäligt beaktande av stadens kostnader. Det förtjänar upplysas, att A.-Bol. John A. Fors vid underhandlingarne intagit den ståndpunkten, att den önskvärda tomten måste förvärvas med äganderätt, samt att bolaget är villigt att i köpeskilling för tomten erlägga 10 kronor pr kvm. Den behövliga storleken på tomten har bolaget angivit till omkring 2,600 kvm.

Med hänsyn till, att den ovan omförmälda kostnadsberäkningen endast är approximativ och att någon framställning från hamnstyrelsen icke föreligger rörande de här berörda hamnarbetena, kan drätselkammaren icke i detta sammanhang förelägga stadsfullmäktige något förslag rörande dessa.

Vad drätselkammaren avser med denna skrivelse är att på grund av sakens brådskande beskaffenhet — bolaget har meddelat, att ett avgörande i ena eller andra riktningen icke vidare kan uppskjutas — drätselkammaren erhåller befogenhet att försälja den föreslagna tomten till bolaget. Med hänsyn till de stora kostnader, som därav torde bliva en omedelbar följd, ligger det särskild vikt uppå att med uppgörelsen förbinda för staden antagliga villkor, vilket drätselkammaren vid de fortsatta underhandlingarne icke vill underlåta att beakta.

Med denna allmänna översikt i frågan och med överlämnande av den i ärendet föreliggande utredningen, hemställer drätselkammaren alltså,

att stadsfullmäktige ville bemyndiga drätselkammaren att till A.-Bol. John A. Fors härstädes försälja en tomt om c:a 2,600 kvm. å gamla hamnens område väster om Lillåns mynning till pris och på villkor, som

drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga.

N:o 45. *Ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.*

Västerås den 19 april 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan firman John A. Fors i Västerås hos drätselkammaren hemställt att få inköpa mark intill östra kajen i och för byggandet av ett spannmålslagerhus med sidoanläggning och med tomten i övrigt så belägen, att större fartyg kunde angöra kajplatsen utan störningar av övrig trafik och att järnvägsspår kunde framdragas till lagerhuset, har drätselkammaren efter en förberedande behandling av ärendet uppdragit åt drätseldirektören att till drätselkammaren införskaffa hamnstyrelsens synpunkter i ärendet.

Under ärendets utredning har det framkommit, att firman icke kan reflektera på att arrendera ett område utan måste förvärva området med full äganderätt i och för ordnandet av byggnadskredit m. m.

Ehuru hamnstyrelsen tidigare ställt sig tveksam till lämpligheten av att försälja markområden å delar av hamnplanen, som äro belägna omedelbart intill kaj — exempelvis då det gällde försäljning av ett magasin till A.-B. Hakon Swenson, varvid dock var fråga om en betydligt värdefullare tomt — så torde väl fördelarna för hamnen och även staden i övrigt vara så avsevärda, när det gäller, såsom i det här fallet, att erhålla en högst betydligt ökad varuinförsel över hamnen, att styrelsen, som visserligen inser, att nu föreliggande konjunkturförhållanden komma att ställa saken i betydligt gynnsammare dager, än vad eljest vore fallet, vill tillstyrka försäljning av tomtområde å östra hamnplanen till firman John A. Fors.

Det område, som är lämpligast för firman och i övrigt synnerligen väl lämpar sig för det ändamål, som här ifrågasättes, ligger vid kajplatserna N:o 27 och 28 med tomtnummer 32, det vill säga tomten, om man så får uttrycka sig, i hörnet av östra kajen och Lillån.

Emellertid få fördelarna för hamnen av lagerhusets tillkomst icke överskattas, utan måste vid ärendets avgörande också göras fullt klart för stadens i detta fall beslutande myndighet, att staden genom att försälja tomten till lagerhus också ikläder sig icke obetydliga förpliktelser. Sålunda måste, för att lagerhuset såsom sådant skall kunna utnyttjas, järnvägsspår anordnas till tomten, djupet vid östra kajen framför lagerhuset uppmuddras till samma djup som vid den övriga delen av östra kajen, samt kajen iordningställas.

N:o 45.
Ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

Järnvägsspåret torde kunna utdragas från det spår, som går över bron vid Lillån fram till östra kajen. Vad muddring beträffar har hamnstyrelsen under ett par års tid haft under handläggning fråga om uppmuddring av djupet inom hela östra hamnen och hamnbassängen. En hel del muddringsarbeten behöva dessutom verkställas vid djuphamnen.

Med hänsyn till de mycket stora kostnaderna härför har hamnstyrelsen emellertid skjutit frågan framåt i tiden, men torde nu möjligheter till frågans realiserande finnas, då efter vad styrelsen erfarit utsikter föreligga att erhålla statsbidrag till muddringsarbeten under budgetåret 1934—1935 ur statens fond för hamnar och farleder. Skulle den här i skrivelsen omförmälta muddringen kunna utföras i samband med en allmän uppmuddring, torde kostnaderna för arbetet icke bliva så avsevärda som om muddring skulle verkställas enbart utanför lagerhusets kajplatser utan samband med annan muddring.

Hamnstyrelsen har härovan meddelat, att kajen utanför lagerhuset måste iordningställas och skulle detta innebära, att kajskoning och avvisare delvis skulle repareras, att kajplanen skulle förbättras såsom redan skett vid Sveabåtarnas tilläggsplats samt att kajen skulle förses med förtöjningsanordningar. Emellertid torde det icke vara nog med här angivna arbeten utan lär det bliva nödvändigt att samtidigt ordna Lillån genom nedläggande av kulvert och utfyllning av hela området. Efter vad hamnstyrelsen har sig bekant föreligger dock inom drätselkammaren redan beslut om utredning av denna sak.

De här ovan angivna åtgärderna förorsaka emellertid, att icke mindre än omkring 60 båtplatser försvinna. Detta gör i sin tur, att frågan om anordnande av en båthamn för småbåtar skjutes i förgrunden. Fråga om anordnande av en båthamn därstädes är ju ej främmande för de statliga myndigheterna, då ett sådant arbete ifrågasatts som beredskaps- eller reservarbete.

Det följer som synes en hel del konsekvenser med ett beslut om försäljning av tomt till lagerhus.

Till slut får hamnstyrelsen meddela, att styrelsen uppdragit åt byggnadschefen att verkställa en utredning om kostnaderna för en allmän muddring inom Västerås hamnar, men att styrelsen i övrigt icke igångsatt någon utredning för undersökning av kostnaderna för de anordningar som i övrigt av styrelsen ifrågasatts för den händelse lagerhus å östra kajen skulle bliva en verklighet, utan torde därmed kunna anstå till dess drätselkammaren funnit lämpligt taga närmare ställning till frågan i hela dess vidd.

Västerås den 9 april 1934.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 45.
Ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

I. *Förstärkning av kajen närmast Lillån.*

Kostnad per lm. kaj.

Pålning inkl. nedslagning 2 st. à kr.	35 : —	70 : —
Spånt 8 lm. 6" 48 kbf. à kr.	1 : 50	72 : —
Nedslagning av spånten 1 lm. à kr.	15 : —	15 : —
Schaktning 3 m³ à kr.	3 : —	9 : —
Återfyllning 3 m³ à kr.	1 : —	3 : —
Liggande panel av 3 " 6 kbf. - kr.	2 : —	12 : —
2 st. längsgående 7"×8" 2,6" à kr.	2 : —	5 : 20
Smide		5 : —
Förstärkning av förankringar		30 : —
(Anm. Nytillkommande förankringar fästas i silogrunden).		
Arbetsledning m. m.		28 : 80
	Summa Kronor	250 : —

Kajen förstärkes 90 längdmeter.
Kostnad = 90×250 = 22,500 kronor.
Västerås den 18 april 1934.

Gösta Smitt.

II. *Kostnadsförslag till utläggning av östra delen av norra hamnspåret i Västerås gamla hamn samt för denna spårläggning erforderliga ändringar av nuvarande spår.*

1:o) Utläggning av östra delen av norra spåret:

Schaktning inkl. transport 500 m³ à kr. 4 : —	2,000 : —
Grus till ballast 480 m³ à kr. 5 : 50	2,640 : —
Sliprar (inköp och inläggn.) 460 st. à kr. 4 : —	1,840 : —
Räls 21 ton à kr. 150 : —	3,150 : —
Spårläggning 320 lm. à kr. 5 : —	1,600 : —
Växlar (begagnade), 2 st. à kr. 1,500 : —	3,000 : —
Arbetsledning m. m. c:a 10 %	1,770 : —
Summa Kronor	16,000 : —

2:o) Erforderlig ändring av nuvarande spåret vid bron över Lillån:

Schaktning 300 m³ à kr. 3 : —	900 : —	
Grus från nuvarande spår 200 m³ à kr. 2 : 50	500 : —	
Grus från Malma, 150 m³ à kr. 5 : 50	825 : —	
Sliprar, 350 st. à kr. 4 : —	1,400 : —	
Spårläggning, 250 lm. à kr. 5 : —	1,250 : —	
Arbetsledning m. m. c:a 10 %	525 : —	5,400 : —
	Summa Kronor	21,400 : —

Västerås den 18 april 1934.

Gösta Smitt.

N:o 45.

Ang. försäljning av spannmålslagerhus vid gamla hamnen.

III. *Muddring i gamla hamnen.*

Preliminär överslagsräkning rörande muddermassan vid kajen närmast Lillån samt fördjupning av nuvarande båtrännor.

Muddring utföres till 5 meters djup under Mälarens medelvattenyta samt till en bredd av 50 meter.

a)	Muddring vid kajen närmast Lillån	47,500 m^3
b)	Fördjupning av nuvarande båtrännan	12,500 m^3
	Summa	60,000 m^3

Under antagande, att muddret får uppläggas inom 200 m. från den plats, där det tages och att endast lös lera utan vassrötter muddras, har Skånska Cementgjuteriet förklarat sig villigt utföra arbetet för ungefär kronor 1 : 50 per m^3 muddrad fast massa med ett verk, som dock ej äger större kapacitet än 500 m^3 per dygn om det arbetas i två skift, d. v. s. muddringstiden kan med ett sådant verk uppskattas till fem månader.

Västerås den 18 april 1934.

Gösta Smitt.

Sammandrag beträffande kostnader för de reparationer och muddringsarbeten samt spåranordningar, som erfordras för anordnandet av plats för spannmålsmagasin invid kajen närmast väster om Lillåns mynning.

I.	Förstärkning och reparation av kajen	22,500 : —
II.	Framdragning av nytt spår utmed kajen samt ändring av spår	21,400 : —
III.	Muddringsarbeten 90,000 kronor + 30,000 kronor (för eventuellt erforderliga extra transporter)	120,000 : —
IV.	Ordnande av en 10 meter bred hamngata utmed kajen 900 m^2 med bärande underlag, 10 kr. per kvm.	9,000 : —
	Diverse och oförutsedda kostnader	17,100 : —
	Summa kronor	190,000 : —

Västerås den 18 april 1934.

Gösta Smitt.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 31 Maj. VIII.

N:o 46.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälsovården under år 1933, ävensom årsberättelser från stadens tjänsteläkare och Köttbesiktningsbyrån.

Västerås den 13 mars 1934.

För Hälsovårdsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1933.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

Nämnden har sammanträtt 20 ggr. under året. Handlingarna protokollförda i 313 paragrafer.

Betr. Nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för Nämnden eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan ha ändringar ej förekommit.

Diarieförda ärenden: 159. Dessutom 144 anmälningar ang. hälsotillståndet å från utländska hamnar hit inkomna fartyg.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

Kyrkoskrivna inv. vid årets början: 30,913, därav 14,979 män och 15,934 kvinnor.

Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: 31,254, därav 15,097 m. och 16,157 kv.
Antal under året levande födda: 352, därav 176 m. och 176 kv.
Antal under året döda personer: 312, därav 157 m. och 155 kv.
Antal döda barn under 1 års ålder: 14, därav 11 m. och 3 kv.
Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 5 stycken sänkbrunnar av stålplåt i en grusås omkr. en halv mil från staden. Ledningsvattnet rikligt och dess godhet utan anmärkning.

I gårdarna i stadens ytterområden, där mer eller mindre väl anordnade grävda brunnar finnas, ha i 6 fall klagomål över vattnet förekommit. Efter kemiska analyser av vattnen har Nämnden i 4 av dessa fall nödgats mot viten förbjuda vattenanvändningen härifrån för hushållsändamål.

B. *Avledning av spill- och grundvatten.*

Avloppsförhållandena från en hel del gårdar i stadens ytterområden äro ganska otillfredsställande, så länge de sakna anslutning till stadens avloppsnät. Beträffande förstadsområdet Jakobsberg har frågan om utdragningen dit av stadens rörnät under flera år dryftats mellan staden och gårdsägarne utan avgörande resultat. Dock torde frågan under det gångna året emellertid kommit i ett sådant läge, att anläggningsarbetet torde komma att påbörjas under 1934. Härigenom komma de ständiga klagomålen hos Nämnden över olägenheterna med en hel del öppna avloppsdiken därstädes att undanrödjas.

Samhällets kloaknät:	Allmänna ledningar	58,531
	Enskilda ledningar	8,201
	S:a	66,732

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

I centralare stadsdelarna sker hämtning genom stadens renhållningsverks försorg, i ytterområdena genom resp. gårdsägares.

Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av Tillsyningsmännen i 23 fall, varav Nämnden för rättelse måst ingripa i 6 fall. Härvid 1 åtal.

Antal våningsklosetter: 4,347, varav 4,389 w. c. i 1,036 fastigheter.

Bortforsling genom Renhållningsverket har skett i 1,642 gårdar, genom gårdsägarnas försorg i 498 gårdar.

Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, synnerligen olämpligt belägen inom staden vid hamnområdet och i ganska förfallet skick. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl.

Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tredelningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

Bortforslingen inom detta område sker genom Renhållningsverket, för övrigt av gårdsägarne.

Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet.

Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Gödselsoppor köras ut till stadens lantbruk, skräpsopor till hamnutfyllningar. Över dessa soputfyllningar, vari emellanåt, oaktat förbud, utstjälpas inblandade döda smådjur och animaliska avfallsprodukter, ha då och då hos Nämnden anförts klagomål av i närheten boende, enär härigenom alstrats osund lukt, råttor och spyflugor. För att i möjligaste mån råda bot härför ha soputkasten dels regelbundet övergjutits med råolja och dels omedelbart utjämnats och övertäckts med jord eller dyl. För övrigt torde hamnutfyllningarna av hamnområdet inom ett år vara avslutade.

Av Tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 146 fall, vilka avhjälpts utan Nämndens ingripande utom i 9 fall, varav 4 föranledde till åtal.

c) Antal inom staden befintliga:

Svinhus 7, alla utom stadsplanen,
Fähus 7, alla utom stadsplanen,
Stall 78, därav 46 inom, 32 utom stadsplanen.

Anmärkt aolägenheter och bristfälligheter vid dessa ha rättats efter Tillsyningsmännens anvisningar utan Nämndens ingripande.

Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

D. *Begravningsplatser.*

3 begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

Sanitära missförhållanden beträffande upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar ha ej varit föremål för Nämndens åtgörande.

Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan har ej förekommit.

Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste Tillsyningsmannen förordnad som tillsynsorgan. Har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

Antal med bostadshus bebyggda tomter vid årets slut: 2,158.

Under året ha av enskilda uppförts: 54 nya boningshus, varav: 7 rum utan kök, 5 lägenheter à 1 rum och kokvrå, 66 lägenheter à 1 rum och kök, 32 lägenheter à 2 rum och kök, 22 lägenheter à 3 rum och kök, 1 lägenhet à 4 rum och kök, 3 lägenheter à 5 rum och kök och därutöver.

N:o 46. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.

Bostadsinspektionen handhaves av särskild inspektris.

Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 607, återbesök 1,563, s:a 2,170. Diverse förfrågningar och klagomål 233, Avhjälpta missförhållanden 163.

Av Nämnden utdömda bostäder: enkelrum 3, rum och kök 2.

G. *Samlingslokaler:*

Beträffande utrymme, luftväxling, uppvärmning etc. i skolor, nöjes- och andra samlingslokaler har anmälan endast inkommit beträffande en till en idrottsförening uthyrd lokal. Olägenheterna avhjälpta.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 87,481 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 3,881, och simundervisningsbad 7,983. folkbad: billighetsbadstu 30,517.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har även anordnat ett s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

Köttbesiktningstvång finnes. Offentligt slakthus ej. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

Slakterier: 3 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

Mjölkkontrollen genom Tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å Kemiska stationen härstädes.

Matvaruberedning och matvaruhandel:

	vid årets början	nedlagda	tillkom	S:a
Slakterier	3,	0,	0,	3,
Korvfabriker o. charkuterier	28,	1,	0,	27,
Bagerier och Konditorier	36,	4,	2,	34,
Mejerier	1,	0,	0,	1,
Mjölkmagasin	92,	1,	5,	96,
Kött- och charkuteributiker	30,	1,	0,	29,
Övriga matförsäljningsställen	102,	7,	3,	98.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Osnygg köttransport	anmärkningar	8,	därav till åtal 0,
Slakterier	„	4,	„ „ „ 0,
Korvfabriker etc.	„	23,	„ „ „ 0,
Bagerier etc.	„	40,	„ „ „ 0,
Mejerier	„	0,	
Mjölkmagasin	„	18,	„ „ „ 0,
Köttbutiker etc.	„	11,	„ „ „ 0,
Övriga matförsäljningsställen	„	1,	„ „ „ 0,

Av bryggerier och läskedrycksfabriker finnas resp. 3 och 6.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	1	—	—	—	1
häst	—	—	—	—	—
svin	2	—	—	—	2
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	—	—	—	—	—
Korv	2	—	—	—	2
Andra födoämnen	1	—	—	—	1

Tillsyn av matserveringsställen:

88 inspektionsbesök av Tillsyningsmännen, varvid inga gravare anmärkningar, som föranlett till Nämndens ingripande.

Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen härstädes, 629 mjölk- och 333 gräddprov ha därvid undersökts. En handlande bötfälld för undermålig mjölkfetthalt. — Årskostnaderna för undersökningarna har uppgått till 1,200 kronor.

Missförhållanden med avs. på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för Nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924.

Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

Antal lägenheter, i vilka smittorening för tuberkulos ägt rum = 29.
Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4,000 kr.

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

2:dre stadsläkaren under året förordnad som offentlig vaccinatör.
Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha lett till ympningsresultat i alla fallen.
Övriga åtgärder: Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 200 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

Fattigvårdsinrättning med särskild sjukavdelning på 77 sängplatser. Därav: Vanlig sjukavd. med 42 sängar, tuberkulosavd. med 19 sängar och sinnessjukavd. med 16 sängar.
Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: Staden har en mindre barnasyl för 12 barn. 1931 inrättades av staden en s. k. barnavårdscentral för fria läkareråd ang. uppfödning och vård av spädbarn. Antalet där under året inskrivna uppgick till 294.
Enskild förening har ett mindre barnhem och en barnkrubba.

O. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

Tjänstebefattningar: 3 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare för köttbesiktningsbyrån, 1 bostadsinspektris, 3 tillsyningsmän, tillika desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 för bemedlade och 2 för obemedlade.
Laboratorium: Kemiska stationen härstädes.

P. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

Ingen anmälan till Nämnden.

R. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Uppgift om sinnessjuka och sinnesslöa?

Västerås den 25 Febr. 1934.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1933.

N:o 46. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.*

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom. vidagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber .... 9 fall Difteri .... 15 „ Paratyfus .... 1 „ Undulantfeber .... 7 „ S:a 32 fall Inga extra åtgärder vidtagna.
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	32.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	Alla vårdade å Epid.-sjukhuset.
4. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	Intagna å Epidemisjukhuset för observation för: Difteri .... 12 fall Undulantfeber .... 2 „ Paratyfus .... 2 „ Meningitis epid. .... 4 „
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Vanliga isolerings- och desinfektionsåtgärder. Cyangasbehandl. utförd i 506 rum.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	En privat cyankammare vid en auktionslokal har tagits i bruk 46 ggr. (möbler, kläder m. m.)
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste Tillsyningsmannen.

Västerås den 25 febr. 1934.

CARL THUNSTRÖM.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön										Summa mankön
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och därutöver	
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9
Difteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influensa	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	4
Ros	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Varfeber	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Lungsot	—	—	—	—	3	10	2	1	1	—	17
Annan tuberkulos	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Förvärvd syfilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Övriga infektionssjukdomar	—	—	—	—	—	—	1		—	—	1
Perniciös anämi	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	3	2	3	9
Fallandesjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mellanöreinflammation	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kronisk sjukdom i hjärtats valvler och muskulatur	—	—	—	—	—	—	1	2	3	7	13
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	—	2	11	13
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Akut luftrörsinflammation o. bronkopneumoni	2	1	—	—	—	1	1	—	3	2	10
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	4
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	1	1	1	1	2	6
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	7
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magkräfta	—	—	—	—	—	1	1	—	4	2	8
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	1	—	1	3	5
Sarkom	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser a)	—	1	—	1	2	2	1	—	—	—	7
Självmord b)	—	—	—	—	—	1	3	1	3	1	9
Summa	12	2	1	2	5	22	20	11	33	49	157

a) män: drunkning, brännskada, drunkn., skallebrott, sårinfektion, skallebrott.

b) män: hängning, skott, hängning, dränkning, hängning, gift, hängning, dränkning,

under år 1933 enligt dödsbevis.

Kvinnkön										Summa kvinnkön	Totalsumma
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och därutöver		
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	10	19
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3	5
—	—	—	—	1	8	1	1	2	—	13	30
	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4
—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	5
—	—	—	—	—	—	1	2	—	7	10	19
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	3	4	3	11	12	33	46
—	—	—	—	—	—	—	—	4	13	17	30
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	5	15
—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	4	6
—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	6	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	7	15
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	4	4
—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	6	6
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	3
—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	9
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	11
2	1	1	3	2	22	14	16	31	63	155	312

kvinnor: drunkning, bilöverkörd.

skott. kvinnor: dränkning, dränkning.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1933.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomsavtyning	4	2	—	1	2	—	2	2	2	—	3	1	19
Difteri	—	—	—	—	—	--	—	—	—	—	1	—	1
Influensa	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	2	5
Lungsot	1	—	3	2	4	2	5	4	3	3	—	3	30
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	3	1	2	1	2	1	1	1	—	1	—	2	15
Akut lunginflammation	—	—	1	1	1	3	—	—	—	—	—	—	6
Akut mag- och tarminflammation (+ Blindtarmsinflammation)	1	—	1	3	—	1	—	1	2	—	—	—	9
Självmord	1	1	1	2	—	—	—	3	1	2	—	—	11

Årsberättelse från 1:ste Stadsläkaren i Västerås för år 1933.

I.

I. *Befolkningsförhållanden inom samhället.*

1. Antal kyrkoskrivna invånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	26,953,	(12,986 m. och 13,967 kv.)
i S:t Ilians församling	2,218,	(1,093 m. och 1,125 kv.)
i Lundby församling	1,742,	(900 m. och 842 kv.)
Summa	30,913,	(14,979 m. och 15,934 kv.)

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	27,247,	(13,096 m. och 14,151 kv.)
i S:t Ilians församling	2,182,	(1,071 m. och 1,111 kv.)
i Lundby församling	1,825,	(930 m. och 895 kv.)
Summa	31,254,	(15,097 m. och 16,157 kv.)

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	288,	(141 m. och 147 kv.)
i S:t Ilians församling	31,	20 m. och 11 kv.)
i Lundby församling	33,	15 m. och 18 kv.)
Summa	352,	176 m. och 176 kv.)

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	281,	(142 m. och	139 kv.)
i S:t Ilians församling	19,	(10 m. och	9 kv.)
i Lundby församling	12,	(5 m. och	7 kv.)
Summa	312,	(157 m. och	155 kv.)

4. Antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	13,	(10 m. och	3 kv.)
i S:t Ilians församling	0,		
i Lundby församling	1,	(1 m.	—
Summa	14,	(11 m. och	3 kv.)

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland spädа barn har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

1. Beträffande de epidemiska sjukdomar, som falla under § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen, så ha de, allmänt sett, under de senaste 10 åren i hela vårt land visat sig i ett fortgående avtagande. Här inom staden, såväl som ock inom kringliggande landsbygden, ha de endast förekommit i ett ringa antal.

Av *Skarlakansfeber* har sålunda förekommit endast 9 fall under året, alla lindriga och intet dödsfall. Fallen ha förekommit då och då och enstaka utan något infektionssammanhang sins emellan. Var och hur infektionen skett har icke i något fall kunnat uppdagas.

Av *Difteri* förekom 15 fall. (Föregåede år intet fall). Av de inträffade fallen kom 1 i jan. och 1 i juli, till vilka smittoursprunget var ganska oförklarligt. Men i okt. och nov. förekommo 13 fall, tydligen med ett visst inbördes sammanhang. Smittan sannolikt medförd av barn från ett kustsanatorium, där en mindre difteriepidemi under sommaren förekommit. De insjuknade voro huvudsakligen skolbarn från ett par av folkskolorna och efter en noggrann undersökning av flera skolklasser med åtföljande isolering av sjuka och misstänkta på epidemisjukhuset var smittospridningen inom kort hämmad.

Av *Nervfeber* förekom intet fall, men 1 lindrigt fall av *Paratyfus* i sept. Infektionskällan härtill kunde ej uppdagas.

Av *Akut barnförlamning* och *Epidemisk hjärnfeber* förekom ovanligt nog intet fall.

Av *Undulantfeber* förekom 7 fall, 4 män och 3 kvinnor. Alla relativt lindriga och till full hälsa. Då denna sjukdom är en nästan uteslutande mjölkinfektion gjordes undersökningar med hänsyn härtill, men några påtagliga bevis på smitta från viss mjölk (ladugård) kunde ej framläggas,

N:o 46. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

möjligen misstänkas, varför några andra åtgärder än underhandlingar privatim ej syntes kunna vidtagas.

De övriga åtgärder, som utom, vad ovan anförts, vidtagits, ha som vanligt bestått i desinficering i hemmen genom tillsyningsmännen och ställande av misstänkt smittofarliga under isolerad observation.

2. Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder.

Av inkomna rapporter från en del av i staden praktiserande läkare framgår:

Av *Mässling* förekom intet anmält fall.

Av *Kikhosta* har anmälts 46 fall, tämligen jämnt fördelade på årets månader. Åkomman synes ha varit av relativt lindrig natur. Intet dödsfall.

Av *Påssjuka* har anmälts 2 fall, 1 i aug. och 1 i okt.

Av *Influensa* har anmälts 198 fall, varav 5 dödsfall inträffat bland åldringar. Epidemien var ganska kortvarig, Mars—Maj, och med kulmen i april. Sjukdomen syntes i allmänhet vara av ganska lindrig natur.

Av *Akut lunginflammation* har inrapporterats 43 fall, varav 6 dödsfall.

Av de vanliga s. k. förkylningssjukdomarna, Halsfluss, Luftrörs- och tarmkatarrer torde förekomsten ha varit ungefär den vanliga.

Statistiken beträffande dessa ovan anförda "övriga sjukdomar" torde emellertid endast kunna bli tillnärmelsevis, dels på grund av att en hel del lindrigt insjuknade ej komma under läkarebehandling och event. rapport, och dels ock på grund av bristande rapportering från en del av de praktiserande läkarne beträffande dessa sjukdomar, om vilka rapporttvång ej finnes föreskrivet. Emellertid torde man i sjuklighetshänseende kunna karaktärisera det gångna året såsom i det stora hela gynnsamt för stadens befolkning.

Vad dödsfallen under året beträffar, ha i

Kräfta avlidit 34 personer (15 män och 19 kv.). Föregående år 50, året därförut 35.

Svulster av annat slag 5.

Tuberkulos ha avlidit 34 personer (19 män och 15 kv.), därav i *lungtuberkulos* 30 (17 män och 13 kv.), *i annan tuberkulos* 4 (2 män och 2 kv.). Tuberkulosdödsfallen föregående år 38. Dödsfallsantalen i denna sjukdom synas årligen i sakta nedåtgående.

Såsom bidrag till Tuberkulosföreningens verksamhet har staden som vanligt anslagit 4,000 kronor.

Av *Könssjukdomar* har inrapporterats 77 fall av Gonnorhé (55 m. och 22 kv., av Syfilis 1 fall kv. Av dessa ha 58 angivits såsom infekterade i Västerås, övriga å andra orter. Av 30 anmälda smittokällor ha 19 tagits under läkarebehandling här i staden, 3 ej anträffats, övriga anmälda till Sundhetsinspektörerna å andra orter.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På grund av inträffad ledighet beträffande innehavare av Apoteket Bävern har efter Medicinalstyrelsens anmodan frågan om event. ändring av förläggningsområdet för detta apotek varit under utredning inför olika instanser i staden, men vid årets slut ännu ej slutförts. Lokalförbättring emellertid behövlig.

2. *Barnmorskeväsendet.*

En av de 3 distriktsbarnmorskorna i staden har 1 mars avgått med pension. Tjänsterna ha därefter omreglerats till endast 2. Den ena av dessa blev vakant efter 1 nov. efter innehavarinnans inträde i pensionsåldern. Tjänsten under nov. ledigförklarad till ansökan.

3. *Skyddskoppympning.*

2:dre stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Inalles ha 365 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:

Från Medicinalstyrelsen: Infordrat yttrande ang. Apoteket Bäverns förläggningsområde. — Infordrat yttrande ang. förslag till omorganisation av stadsläkaretjänsterna härstädes.

Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa.

Antalet här kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 139, varav 61 män och 78 kv. Av de sjuka vårdades 24 i enskilt hem, 1 i enskild anstalt, 12 å försörjningsanstalt, 13 å upptagningsanstalt och 89 å sinnessjukhus.

Antalet sinnesslöa uppgick till 34, varav 21 män och 13 kvinnor. Av de sjuka vårdades 6 i enskilt hem, 21 å sinnesslöanstalt, 3 å försörjningsanstalt och 4 å sinnessjukhus.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

1931 inrättades av staden en s. k. Barnavårdscentral för meddelande av läkareråd ang. uppfödande och vård av spädbarn under 1 års ålder, vilken ganska talrikt anlitats. Stadsdistriktläkaren har fungerat såsom dess läkare. För övrigt intet att anföra.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

VIII.

Den 31 dec. 1933 inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:

E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare, ej praktiserande.
G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare,
K. Nylén, provinsialläkare,
C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
C. Idar, 2:dre stadsläkare,
J. Lundblad, t. f. stadsdistriktsläkare, fängelseläkare,
L. Norrlin, överläkare vid Centrallasarettets kir. avd.
T. Björkroth, underläkare vid d:o, kir. avd.
S. Friberg, underläkare vid d:o, kir. avd.
A. Bjure, överläkare vid d:o, med. avd.
J. Lundius, underläkare vid d:o, med. avd.
Å. Häger, underläkare vid d:o, med. avd.
A. Renander, läkare vid d:o, röntgenavd.
I. Behring, läkare vid d:o, patologiska avd.
M. Sjögren, läkare vid Tuberkulossjukhuset,
G. Wingren, fältläkare å reservstat, läkare vid 1:a flygkåren,
F. Kugelberg, privatpraktiserande läkare,
E. Ehrstedt, privatpraktiserande läkare,

2. Tandläkare:

E. Adolphsson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttropp, (skoltandläkare), E. Lagerqvist, K. Edlund, O. Lundvall, H. Ehnberg, F. Wahlund, H. Grape, K. Hylén, O. Boberg.

3. Sjukgymnaster:

Överstelöjtnant K. Wallenius, Major G. Nordencreutz, Kapten O. Clarholm, A. Hammarfeldt, (Gymnastiklärare), A. Tersmeden, E. Johansson, Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabeth Arvedson, (Gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borgqvist, Fröken Ulla Jönsson, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fröken Karin Andersson, Fröken Else Andersson.

4. Fältskärer: Numera ingen.

5. Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: I östra distriktet, Fru Anna Berggren,
I västra distriktet Fru Anna Ågren,
b) å Centrallasarettet anställda: Fröknarna Anna Kans, Greta Jonsson, Margit Edén.
c) i kommuner anställda: f. n. ingen.
d) Privatpraktiserande: Fröken Hilda Pihlgren, pensionerad stadsbarnmorska, Fru Julia Wahlberg-Strömberg.
e) Ej praktiserande: Fru Maria Eriksson, pensionerad distriktsbarnmorska Fröken Augusta Björkegren.

6. Sjuksköterskor:
   a) Av staden anställda: Lilly Kallin, Greta Åberg, Elin Karlsson, Sigrid Sandén. För enskild sjukvård, alla godkända.
   Ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Vera Andersson, Märta Lindgren, alla godkända.
   b) Dispensärsköterskor: Lisa Nilsson, godkänd.
   c) I enskild sjukvårdstjänst: Anna Ekström, Astrid Dahl, Irene Boström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
   Helny Kjellin, Gunhild Gustavsson, ej godkända.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Stadsdistriktsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från Polikliniken för könssjukdomar).
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.

Västerås den 25 febr. 1934.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Översikt av gängse sjukdo-

Sjukdomar	Januari Insjuknade	Januari Döde	Februari Insjuknade	Februari Döde	Mars Insjuknade	Mars Döde	April Insjuknade	April Döde	Maj Insjuknade	Maj Döde
Scharlakansfeber	—	—	3	—	1	—	—	—	1	—
Difteri (och strupsjuka)	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kikhosta	3	—	8	—	7	—	4	—	3	—
Influensa	—	—	10	—	36	—	96	2	27	1
Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vågfeber	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	50	3	45	1	42	2	32	1	51	2
Akut lunginflammation	1	—	4	—	4	1	3	1	4	1
Lungsäcksinflammation	1	—	1	—	3	—	—	—	2	—
Akut mag- och tarminflammation	8	1	6	—	12	1	3	3	9	—
Summa	64	4	77	1	105	4	139	7	98	4

Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag

Antal barnmorskor från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor: Antal	Gifta	Ogifta	Änkor och frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen: Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Vid förlossning använda operationer: Inre lösning av efterbörden verkställd av Barnmorska	Inre lösning … Läkare	Inre vändning verkställd av Barnmorska	Inre vändning … Läkare	Tång anlagd av Barnmorska	Tång anlagd av Läkare	Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
4	74	69	5	—	18	56	73	1	—	-	1	—	—	—	2	—	—

Uppgifter den 31 dec. 1933 angående läkare och tand-

Provinsialläkardistrikt, E. provinsialläkardistrikt, Stad, Köping och Municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare: Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	Tandläkare praktiserande m.	Tandläkare praktiserande kv.
Västerås stad	13	4	1	18	—	18	13	—
Västerås provinsialläkaredistrikt	1	—	—	1	—	1	—	—
Summa	14	4	1	19	—	19	—	—

mar i Västerås år 1933.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	9	—
—	—	1	—	—	—	—	—	5	—	8	1	—	—	15	1
—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—
4	—	—	—	7	—	—	—	2	—	7	—	1	—	46	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	13	2	198	5
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	1	—	7	—
17	1	14	1	31	1	33	—	72	1	52	—	49	2	488	15
5	3	—	—	1	—	1	—	3	—	10	—	7	—	43	6
—	—	—	—	2	—	1	—	1	—	2	—	—	—	13	—
16	1	13	—	41	1	20	2	14	—	9	—	4	—	155	9
42	5	29	1	83	2	58	2	100	1	105	1	77	4	977	36

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1933.

Fall av				Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor, förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24, mom. 2 och 4)	Antal börder					Födda barn										
						med livsd. foster				Missfall	Antal	Gossar	Flickor	Levande födda				Dödfödda			
														Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna	
eklampsi	trångt häcken	föreligg. moderkaka	livmoderbristning			Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa					Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	67	—	—	67	7	67	32	35	30	31	2	3	—	1	—	—

läkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Sjukgymnaster, legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr.-sköterskor, anställda av					
m.	kv.	Distrikt- och reservbarnmorskor	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m.m. fast anställda sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
6	7	2	—	3	2	1	—	1	4	5	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Summarisk förteckning.

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1933.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	Summa
1	Västerås	Dr C. Thunström, Västerås	6	—	6
2	„	„ C. Idar, „	331	—	331
3	„	„ J. Lundblad, „	4	—	4
4	„	„ G. Fjellander, „	3	—	3
5	„	„ G. Wingren, „	7	2	9
6	„	„ K. Nylén, „	4	1	5
7	„	„ O. D. Barr, Stockholm	2	—	2
8	„	„ P. H. Söderbaum, Nås	1	—	1
9	„	„ S. Norinder, Södertälje	1	—	1
		Summa	359	3	362

Bifogad årsberättelse och insänd jämte 9 journalutdrag över förut icke ympade personer till förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 25 februari 1934.

Carl THUNSTRÖM.
1:ste Stadsläkare.

Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås stad år 1933 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita: Primaria			Syphilis acquisita: Secundaria			Syphilis acquisita: Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	9	—	—	—
Uppsala län ... stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kristianstads län ... landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Älvsborgs län ... stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län ... stad	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	38	20	58	—	—	—
Västmanlands län ... landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kopparbergs län ... stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kopparbergs län ... landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Finland ... stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Andra länder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	55	22	77	—	—	—

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom i Västerås under år 1933 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades kön	under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis	1	män	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Gonorrhoea	55	män	—	—	1	3	26	11	10	4	—	—	—
	22	kvinnor	2	1	—	6	6	4	3	—	—	—	—

N:o 46. *Hälsovårdsnämndens årsberätielse för 1933.*

Uppgifter för år 1933 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor								Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	Återgått till behandling					§ 13	§ 14	§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
10	2	6	1	—	—	8	—	—	78	30	8	12	—	3	—	19	—	9	—

Västerås den 12/1 1934.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1933.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	3	0	0	3
Korvfabriker	28	1	0	27
Charkuteributiker	30	1	0	29
Bagerier	36	4	2	34
Karamellfabriker	3	1	1	3
Brödbutiker	15	2	0	13
Mejerier	1	0	0	1
Mjölkbutiker	92	1	5	96
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	0	0	2
Speceributiker	66	4	2	64
Fiskbutiker	6	0	0	6
Frukt- och grönsaksbutiker	10	0	0	10
Näringsställen	76	3	1	74

I ovanstående äro platserna i Saluhallen, vilka till största delen stå obegagnade, ej medräknade.

Rak- och frisérsalonger funnos vid årets början 16 st. och en ny har tillkommit.

Lump-, hud- och benupplag voro 8 till antalet, 1 har under året upphört.

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	8,743	besök,
	Stall	369	„
	Fähus	15	„
	Svinhus	13	„
	Lump-, hud- och benupplag	126	„
	Avstjälpningsplatser	14	„
	Avlopp och diken	19	„
	Godsmagasin	3	„
	Salubodar	3,243	„
	Salutorg	247	„
	Bagerier o. karamellfabriker	425	„
	Mjölkförsäljningsställen	1,217	„
	Slakterier och korvfabriker	1,587	„
	Näringsställen	88	„
	Rak- och frisérsalonger	6	„
	Arbetsställen för minderåriga	37	„
Övriga göromål:	Desinfektioner	46	st.
	Provtagning	34	„
	Anhållande av födoämnen	6	„
	Expeditionstjänst	304	„
	Diverse arbeten	336	„

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier	4	—	—
Osnygg köttransport	8	—	—
Charkuterier	23	—	—
Charkuteributiker	11	—	—
Bagerier och konditorier	40	1	—
Mjölkbutiker	18	—	—
Näringsställen	1	—	—
Stall, fäbus, svinhus	1	—	—
Gårdsrenhållning	61	5	4
Bristande hämtning av sopor	37	—	—
Avträden och urinkurar	23	6	1
Avstjälpningsplatser och avlopp	7	3	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	41	1	—

Beslagtagna födoämnen.

Antalet beslag å saluhållna födoämnen utgöra 6, alla på grund av förskämning. Sammanlagda vikten av dessa varor, vilka oskadligjorts, uppgår till 122 kg.

Mjölkkontroll.

Inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid Kemiska stationen i Västerås. Resultaten av undersökningarna framgå av nedanstående tabell.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	629	589	40	4,90	2,20	3,42
Tunn grädde	265	258	7	30,90	14,20	17,85
Tjock grädde	68	68	—	47,40	34,00	41,48

En handlande, som vid tre olika tillfällen under loppet av trettio dagar saluhållit mjölk, hållande lägre fetthalt än lagstadgade 3 %, har efter anmälan av Nämnden ådömts böter.

Brunnsvatten har varit föremål för kemisk analys i 6 fall. I två av dessa befanns vattnet utan anmärkning, medan i de fyra övriga föroreningar i så hög grad förekom, att vattnet ansågs odugligt till hushållsförbrukning.

Desinfektioner,

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

utförda under året, uppgå till 46, därav i anledning av tuberkulos 29, skarlakansfeber 5, difteri 10 och övriga orsaker 2. Förutom kläder och dyl., som därvid behandlats i smittade hem, ha 52 rum och 22 kök desinficerats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling utförts i 506 rum, Cyankammaren har tagits i bruk 46 ggr för behandling av möbler, kläder m. m.

Den kommunala tillsynen enligt lag om arbetareskydd har undertecknad på Nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 15 inspektioner, fördelade på 10 dagar. Arbetsställena: hantverk 12, handel 2 och övrig verksamhet 1. Därjämte har några dagar åtgått till assistens åt yrkesinspektör (och inspektris) under deras tjänsteförrättningar i staden. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Västerås i januari 1934.

Ernst Berggren.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1933.

Inspektioner: Antal 1:sta besök	607
Antal återbesök	1,563
Summa	2,170

Diverse förfrågningar och klagomål	233
Avhjälpta missförhållanden	163
Utdömda lägenheter, enkelrum	3
Utdömda lägenheter, rum och kök	2
Summa	401

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. m.

Rätt många resultatlösa besök ha gjorts utom ovan upptagna i och för lägenhetsbesiktningar, enär innehavarna ej vid tillfället kunnat anträffas.

Arbetet har i allmänhet fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås i febr. 1934.

Lisa Bruér, Bostadsinspektris.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1933.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	Anm.
Sköterskorna för betalande patienter:				
Anna Ekström 1/4 33	121	28	9	
Lilly Kallin	444	117	45	
Greta Åberg 1/43--1/12	145	149	—	
Sköterskorna för obemedlade:				
Elin Karlsson	1243	—	4	Dessutom: Behandlingar (Insulininjektioner, massage etc.) i sköterskans bostad, 300 besök.
Sigrid Sandén	1133	—	15	Dessutom: sköterska å könspolikliniken alla vardagar 2 à 3

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1933.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år.

2. Invånareantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1932 utgjorde 30,928 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående epidemiska sjukdomars förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Något särskilt anmärkningsvärt för distriktet har ej förekommit.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1933. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Offentlig skyddskoppympning företogs i maj månad. 320 st. förut ej ympade personer vaccinerades.

2. På polisens begäran har likbesiktning tre gånger företagits. För övrigt inga rättsmedicinska undersökningar.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1933.

Västerås i jan. 1934.

C. IDAR,
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid ålderdomshemmet i Västerås för år 1933.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Inga väsentliga förändringar.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Särskild nattsköterska har anställts.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Inredande av isoleringsrum på manliga tuberkulosavdelningen.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag på året		
136	43	27,671	80	75	79	70	203

II. *Inkomster.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

III. *Utgifter.*

Anm.: Räkenskaperna föras gemensamt för hela anstalten.

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska	1,563: —	+ fritt vivre
2 sjuksköterskor	1,230: —	+ „
1 nattsköterska	1,230: —	+ „
2 vårdbiträden	810: —	+ „
1 d:o	720: —	+ „
2 d:o	660: —	+ „
1 manlig vårdare	3,519: —	

Bilaga: Uppgift ang. intagna sjukdomsfall ävensom döda se Bil. C.

Västerås den 31 jan. 1934.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1933 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	4	6	3	2
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Influensa epidemica	3	—	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	21	17	4	6
Tuberculosis pulmonum. Tuberculosis laryngis	19	16	4	6
Tuberculosis lymphoglandularum	—	1	—	—
Tuberculosis urogenitalis	1	—	—	—
Tuberculosis cutis	1	—	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	2	1	—	—
Anæmia perniciosa progressiva	1	—	1	—
Ämnesomsättningssjukdomar.				
Diabetes mellitus	1	1	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	—	1	—	—
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	—	1	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Hemiplegia	3	1	1	—
Paraplegia	—	1	—	—
Neuralgia	1	—	—	—
Hysteria	2	4	—	—
Neurasthenia	6	6	—	—
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	15	17	—	—
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	1	1	—	1
Myocarditis chronica. Carliosclerosis. Cor adiposum	7	5	—	1
Arteriosclerosis. Endarteritis	19	16	5	7
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta	1	2	—	—
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	6	2	—	—
Asthma bronchiale	1	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	1	—	—	—
Bronchopneumonia acuta	4	5	1	3
Pleuritis. Empyema pleuræ	1	—	1	—
Maltsmältningsorganens sjukdomar.				
Gastritis chronica	3	2	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus Duodeni	4	2	—	—
Entero-colitis chronica	—	2	-	—
Cholecystitis. Cholangitis	—	1	—	1
Cholelithiasis	2	1	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii ..	—	1	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	—	—	—
Cystitis	—	2	—	—
Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	3	—	2	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myiits. Rheumatismus musculorum .	7	—	—	—
Bursitis. Hygroma	—	1	—	—
Synovitis. Arthritis	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica acuta	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica ..	2	2	—	—
Arthritis deformans	1	2	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Hudens sjukdomar.				
Eczema	1	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	1	1	—	—
Furunculosis, Furunculus	1	—	—	—
Ögonsjukdomar.				
Cataracta	2	—	—	—
Svulster.				
Sarcoma	1	—	—	—
Carcinoma (samtliga fall)	2	2	2	2
„ ventriculi	1	—	1	—
„ genitalium	—	2	—	2
„ prostata	1	—	1	—

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1933 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas namn	Antal m.	Antal kv.
Morbi senectutis.		
Marasmus senilis	3	2
Morbi infectionis.		
Tuberculosis pulmonis, laryngis	4	6
Morbi systematis haemopoëtici et sanguinis et diatheses haemorrhagicae.		
Anaemia perniciosa	1	—
Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.		
Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum	—	1
Morbi organorum circulationis.		
Endocarditis chronica	—	1
Myocarditis chronica	—	1
Arteriosclerosis	5	7

Sjukdomarnas namn	Antal m.	Antal kv.
Morbi organorum respirationis.		
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris	1	3
Pleuritis. Empyema pleurae	1	—
Morbi organorum digestionis.		
Morbi viarum biliarum sine calculis ..	—	1
Morbi organorum genitalium.		
Hypertrophia prostatae	2	—
Tumores.		
Carcinoma ventriculi	1	—
„ uteri et ovariorum	—	2
„ aliorum organorum (prostate)	1	—

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Årsberättelse från Stadsdistriktsläkaren i Västerås för år 1933.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.
2. Innevånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de anmälningspliktiga sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.
2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktion har distriktsläkaren att ombesörja läkarvården å polikliniken för könssjukdomar. För verksamheten därstädes redogöres i särskild bilaga.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

V—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt av gängse sjukdomar.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1934.

JOSEF LUNDBLAD,
t. f. Stadsdistriktsläkare.

N:o 46. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.*

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.

För år 1933.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdeln.: J. Lundblad. för den kvinnliga avdeln.: vikarie C. Idar.
b) Sköterskor, antal: 1.
c) Övrig personal: 1 städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter:		
a) manliga	113	2
därav nytillkomna under året	98	2
b) kvinnliga	40	—
därav nytillkomna under året	31	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1,464	5
medeltal per mottagning	4,83	—
b) av kvinnliga patienter	1,015	—
medeltal per mottagning	3,35	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter:
b) för kvinnliga patienter: samma tider som föregående år.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) Samma lokal.

JOSEF LUNDBLAD,
Poliklinikföreståndare.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Årsredogörelse för Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1933.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Verksamheten har fortgått i de gamla förhyrda lokalerna, som numera kräva en grundlig reparation, därest köttbesiktningen fortfarande skall bedrivas i desamma.

Tillförseln av fläsk och storboskap har ökat oaktat de höga slaktavgifter som pålagts kropparna. Dessa avgifter, som genom byrån upptagas, överstiga besiktningsavgifterna och redovisas direkt till Statens Slakterinämnd.

Av 28,487 undersökta kroppar ha 1,143 varit föremål för anmärkning och beslag. Av besiktigade organ ha 2,196 beslagtagits och oskadliggjorts. Vikten av det beslagtagna köttet ha uppgått till 20,777 kg.

Rörande beslagsorsakerna och tillförseln under de olika månaderna hänvisas till närslutna bilagor.

Västerås den 27 februari 1934.

MARTIN JONSSON.

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsmän:

Martin Jonsson, f. d., Nils Hegnell, t. f. föreståndare, Osw. Hultén, ställföreträdare.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet). Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Redogörelse för *bakteriologisk köttkontroll* (laboratorieverksamhet). Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 15 jan. 1934.

NILS HEGNELL,
Leg. veterinär.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Storboskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	233	29	418	21	511	8	36	—	476	479	3	—	15	1	—	—
Februari ...	220	29	393	20	419	8	32	—	709	246	2	—	18	—	—	—
Mars	234	15	493	22	488	13	17	1	769	514	3	—	16	3	—	—
April	193	28	476	17	467	7	62	1	618	573	2	—	16	2	—	—
Maj	204	20	517	18	380	9	22	1	706	482	3	—	20	2	1	—
Juni	182	18	648	17	314	4	43	1	645	364	4	—	14	1	—	—
Juli	176	11	490	12	318	1	27	—	615	307	1	—	12	—	1	—
Augusti	252	18	516	15	362	8	81	—	775	234	1	—	17	1	—	—
September ...	254	16	508	20	387	5	154	1	726	298	—	—	22	—	1	—
Oktober	250	14	433	21	425	10	99	1	811	380	1	—	28	2	1	—
November ...	263	32	441	23	435	9	97	2	886	413	3	—	34	3	1	—
December ...	229	41	543	23	438	10	34	3	1,067	264	34	—	22	2	—	—
Summa	2,690	271	5,876	229	4,944	92	704	11	8,803	4,554	57	—	234	17	5	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																						
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Häst		
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever
Januari	41	41	70	37	231	36	—	—	—	6	—	2	2	2	2	43	43	229	—	—	—	—
Februari	40	40	56	30	196	38	1	1	2	2	1	—	—	—	—	54	54	228	—	2	2	2
Mars	54	54	70	40	219	37	13	10	10	14	3	—	—	—	—	97	95	227	—	—	—	—
April	31	29	49	23	171	27	2	1	3	13	—	—	—	—	—	52	52	209	1	—	—	—
Maj	21	21	45	15	191	20	1	1	2	19	1	—	—	—	—	139	139	225	—	1	1	1
Juni	11	11	23	8	187	9	5	3	3	22	3	—	—	1	—	94	94	202	1	—	—	—
Juli	15	15	32	10	169	12	—	—	1	23	—	—	—	—	—	25	25	191	1	—	—	—
Augusti	30	31	49	21	227	27	—	—	—	12	—	—	—	—	—	76	76	228	—	—	—	—
September	43	43	55	35	234	49	—	—	—	16	—	7	7	7	7	79	79	263	—	—	—	—
Oktober	41	42	49	35	226	38	2	2	2	11	1	2	2	2	2	176	166	272	—	—	—	—
November	46	49	67	36	266	34	2	2	3	11	—	—	—	—	—	238	238	307	—	—	—	—
December	32	31	55	20	223	26	3	2	4	35	—	—	—	—	—	252	251	372	4	—	—	—
Summa	405	407	620	310	2540	353	29	22	30	184	9	11	11	12	11	1325	1312	2953	7	3	3	3

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Beslagsrapport från Köttbesiktning

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get		
	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling
Blodförgiftning (Septicæmia) .	3	—	—	2	1	—	—	1	38	—	—	38	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	—	31	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis) ...	219	203	2	14	8	8	—	—	3	2	—	1	—	—	—
Svinsjuka (Septicæmia hæmorrhagica suis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rödsjuka (Erysipelas suis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus inermis)	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Engelska sjukan (Rachitis) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum.-mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	31	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	2	—	—	2	—	—	—	—	12	—	—	12	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	13	13	—	—	101	101	—	—	2	2	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis) .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor	77	77	—	—	5	5	-	—	8	8	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner o. benbrott)	56	56	—	—	7	6	—	1	1	1	—	—	—	—	—
Abscessbildning	6	5	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	7	4	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar ..	70	54	—	16	9	6	—	3	7	4	—	3	—	—	—
Utmärgling	3	—	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- eller blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	2	1	—	1	1	1	—	—	21	2	—	19	—	—	—
Abnorm lukt	11	5	—	6	2	—	—	2	9	1	—	8	—	—	—
Förorening	1	1	—	—	—	—	—	—	9	2	—	7	—	—	—
Färgning p. gr. av injektion .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	504	453	2	49	137	129	—	8	151	22	—	129	—	—	—
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,690 $^{271}/_{2}$				5,876 $^{229}/_{2}$				4,944 $^{92}/_{2}$				704 $^{11}/_{2}$		

byrån i Västerås för år 1933.

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning. De förändrade organen förstörda				
Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Antal	Åtgärd: Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Åtgärd: Godkända efter särskild behandling	Åtgärd: Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
107	102	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92	1	—	13	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—
63	63	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
57	57	—	—	—	—	—	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	10	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	32	1	6	4	—	—	4	5	2	—	3	—	—	—	—	5	1	—	19	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	45	—
5	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	—	13	—
10	7	—	3	1	—	—	1	3	—	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—
7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
321	303	2	16	5	—	—	5	24	17	—	7	1	1	—	—	206	16	—	165	—
8,803 4554/2				57				234 17/2				5				4,635	274	45	5,597	9

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter				Helt förstörda		Samma djur varå beslag gjorts	
		kassation av förändrade organ eller delar		särskild behandling					
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	2,961	453	—	2	—	49	—	504	—
Större kalv	6,105	129	—	—	—	8	—	137	—
Mindre kalv	5,036	22	—	—	—	129	—	151	—
Får eller get	715	—	—	—	—	—	—	—	—
Svin	13,357	303	—	2	—	16	—	321	—
Spädgris	57	—	—	—	—	5	—	5	—
Häst	251	17	—	—	—	7	—	24	—
Föl	5	1	—	—	—	—	—	1	—
Summa	28,487	925	—	4	—	214	—	1,143	—

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
	Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
										Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap	102	1	235	86	210	345	15	4	11	5,201	47	2	8,819	14,020
Större kalv	—	—	10	8	12	192	—	—	—	22	8	—	439	461
Mindre kalv	12	10	129	17	129	274	—	7	6	17	129	—	2,434	2,451
Får och get	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—
Svin	147	14	26	27	22	44	16	3	17	697	16	1	575	1,272
Spädgris	—	—	5	—	5	10	—	—	—	—	5	—	63	63
Häst	—	—	7	—	7	17	—	—	—	349	7	—	2,133	2,482
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28	—	—	—	28
Summa	261	25	412	138	385	882	31	14	48	6,314	212	3	14,463	20,777

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter steriliseringen				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt (Före behandlingen)
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	
Storboskap	2	—	586	430	2	—	586
Svin	2	—	177	150	2	—	177
Summa	4	—	763	580	4	—	142

N:o 46.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för år 1933.

Sjukhuset tillhör Västmanlands läns landsting.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna och deras omgivning: Mindre reparations- och målningsarbeten.

Mathållning: Oförändrad.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Ersättning av utrangerade.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Oförändrade.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: 1 sköterska, avgått 1 okt. med pension. Tjänsten indragen. 1 sköterskebiträdesplats ställd på vakans.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Under reparation av Upptagningsanstalten för sinnessjuka inackorderades med vederbörligt tillstånd 10 sinnessjuka kvinnor + vårdarinnor i en tom paviljong under tiden 7/7—10/11 (1,260 liggdagar).

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, dagavgifter.*

Antal ordinarie sängar vid årets slut	Antal patienter under året: intagna	Antal patienter under året: avlidna	Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade för dag	Högsta antalet vårdade någon dag av året	Medellängd av sjukhusvistelsen		Dagavgift Kr.	Intagna	Underhållsdagar
96	129	4	2,539	7	18	20	Halvenskilt rum...	5: —	1	14

II. *Inkomster.*

	Kronor
Anslag av landsting	26,346: 87
Statsbidrag för sjukhusets drift	5,050: —
Patientavgifter	70: —
Summa inkomster	31,966: 87

N:o 46. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.*

III. *Utgifter.*

	Kronor	Kostnad per underhållsdag, öre
Avlöningar (i stat upptagna) vikariatsersättningar, pensioner och pensionsavgifter	18,420: 89	726
Läkemedel (för inre och yttre behandling)	200: —	8
Förbandsartiklar (samtliga för sårbehandling använda förbrukningsartiklar), bandage	20: —	1
Mineralvatten, vin, is, näringspreparat o. dyl.	36: 29	1
Instrument och apparater jämte hithörande förbrukningsartiklar)	—: —	—
Kläder, sängkläder och andra inventarier samt arbetsmaterial	688: 93	26
Patienters utspisning	4,529: 01	178
Annat kosthåll	—: —	—
Värme och lyse jämte liknande förbrukningsartiklar	3,578: 17	141
Tvätt, renhållning (inre och å gård), vatten samt liknande förbrukningsartiklar	900: —	36
Förbrukningsartiklar inom ekonomien, ej å andra titlar förda	410: 52	16
Fastigheters (inkl. gårds, parks och vägars) underhåll, reparationer	2,133: 55	84
Ny-, till- och ombyggnader samt reparationer för särskilda anslag	—: —	—
Diverse utgifter: Hyror och räntor; Onera	1,070: 01	42
Summa utgifter	31,966: 87	1,259

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Tillträtt befattningen år	Lön Kr.	Andra förmåner
1 läkare	1910	3,600	
1 syssloman	1921	675	
1 husmoder	1919	1,320	+ 3 ålderstillägg à 140 + fritt vivre
3 avd.-sköterskor	1907—08—18	1,200	+ 3 „ à 120 + „
2 sköterskebiträden	1928—30	600	+ 3 „ à 60 + „
1 kokerska	1932	660	+ 3 „ à 80 + „
2 köksbiträden	1923—32	540	+ 3 „ à 60 + „
1 tvätterska	1926	600	+ 3 „ à 60 + „
1 gårdskarl	1915	810	+ 3 „ à 90 + „
1 vaktmästare	1917	2,100	+ 3 „ à 220 + fri bost., värme o. lyse.

N:o 46. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1933.*

V. *Intagna sjukdomsfall ävensom avlidna.*

Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna		Sjukdom Enligt gällande sjukdomsnomenklatur	Intagna		Avlidna	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
a. I Epidemilagen avsedd sjukdom.					b. Andra sjukdomar).				
Scarlatina	11	9	—	—	Angina	11	11	—	—
Diphteria	4	14	—	1	Meningitis post influensan	1	—	—	—
Typhus abd.	1	—	—	—	Bronchopneumonia ac.	1	—	1	—
Paratyphus	2	1	—	1	Empyema pleure	2	—	—	—
Meningitis epid.	1	—	—	—	Enteritis ac.	2	1	—	—
Polyomyelitis ac.	1	—	—	—	Pelveoperitonitis ac.	1	—	—	—
Febris undulans	7	3	—	—	Septichæmia	1	—	1	—
Influensa	1	—	—	—	Erythema (Scabies)	5	5	—	-
Icterus infectiosus	1	—	—	—					

VI. *Intagna personer, som utan att vara sjuka likväl misstänkas föra smitta av i epidemilagen 2 § 1 mom. avsedd sjukdom.*

Sjukdom, varav smitta misstänkts föreligga	Intagna	
	män	kvinnor
Scarlatina	1	—
Diphteria	2	10
Typhus abd.	—	8
Paratyphus	2	1
Meningitis epid.	3	—
Eucephalitis læthargica	1	—
Polyomyclitis ac.	1	—
Febris undulans	3	—

VII. *Utförda operationer.*

Operation	Patientens ålder			Operation, utgång		
	under 15 år	15—55 år	över 55 år	god	mindre god	dålig
Tracheotomis	1	—	—	—	1	—

Västerås den 27 jan. 1934.

CARL THUNSTRÖM.
Leg. läkare.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 31 Maj. IX.

N:o 47.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1933 avgiva följande

Berättelse.

A. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar med undantag av 1 maj samt 6 dagar under juni månad, då det var stängt för diverse reparationer.

Antalet baddagar har utgjort 296 och antalet serverade bad 87,481. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 298 baddagar med 91,805 serverade bad. Medeltalet serverade bad per dag har under året utgjort 295 mot 308 under år 1932. Antalet serverade bad har således minskat med 4,324 st.

I förestående antal bad ingår dels bad för simundervisningen 7,983, dels ock bad för arbetslösa 2,327 st. Simundervisningsbaden har nedgått med 831 st., varemot bad för arbetslösa har ökat med 926 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av följande

N:o 47. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Tabell med parallellsiffror för år 1932 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	Under år 1932			Under år 1933		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I klass karbad	1,171	1,129	2,300	1,227	1,080	2,307
1 „ karbad med massage.	95	234	329	162	288	450
I „ halvbad	—	12	12	3	8	11
II „ karbad	2,759	3,638	6,397	2,677	3,412	6,089
II „ d:o med massage ..	514	390	904	510	510	1,020
II „ halvbad	49	64	113	20	24	44
I „ badstu	2,033	326	2,359	2,195	297	2,474
I „ d:o med borstning ..	1,936	128	2,064	1,872	82	1,954
I „ d:o med massage ..	3	1	4	5	1	6
Simhall m. värmestuga (vinter)	4,915	2,544	7,459	4,176	2,106	6,282
D:o med värmestuga fredag och lördag	7,756	5,483	13,239	7,436	5,051	12,487
D:o med värmestuga för skolungdom	1,843	1,519	3,362	1,804	1,165	2,969
Elektriskt ljusbad	90	19	109	77	4	81
Bågljusbad	148	66	214	138	32	170
Kolsyre- och syrgasbad	28	8	36	12	5	17
Billighetsbadstu	19,372	7,358	26,730	20,039	8,151	28,190
D:o för arbetslösa	1,396	5	1,401	2 316	11	2,327
Simhall med värmestuga och solbad	6,331	3,640	9,971	4,265	2,526	6,791
Simsällskapet	876	39	915	880	69	949
Elementarskolan	2,660	1,173	3,833	2,043	872	2,915
Folkskolan	714	457	1,171	531	435	966
Seminariet	-	69	69	—	—	—
Från Flygkåren	—	—	—	999	—	999
Summa bad	54,689	28,302	82,991	53,387	26,111	79,498
Bad för simundervisningen ..	4,485	4,329	8,814	4,019	3,964	7,983
Summa bad	59,174	32,631	91,805	57,406	30,075	87,481
Hundbad			20			18

N:o 47. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Beräknad inkomst för år 1933 jämte verkliga inkomster:

Mot beräknad inkomst	70,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster	64,194: 73

således 5,805: 27 under den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1933 jämte verkliga utgifter:

	1932 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Löner, arvoden, pensioner och understöd	33,883: —	32,657: 17
Bränsle	10,000: —	7,807: 91
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	1,768: 96
Anskaffning och underhåll av inventarier	900: —	694: 55
Anskaffning och underhåll av linne	200: —	61: 45
Underhåll av fastigheten	6,500: —	13,673: 29
Underhåll av pannor och ledningar	4,000: —	2,763: 94
Tvätt, extra tvätthjälp	500: —	385: 22
Renhållning och städning	150: —	154: 47
Skriv- och trycksaker	600: —	406: 70
Telefon och samtal	250: —	225: —
Läkarearvode och sjukvård	100: —	84: —
Brandförsäkringspremier	200: —	150: 73
Olycksfallsförsäkringspremie	170: —	121: 46
Förbrukningsartiklar	4,500: —	5,370: 74
Utskylder	1,500: —	1,168: 87
Oförutsedda utgifter	347: —	—
Arvode för bränslekontroll	—	365: —
Kronor	66,000: —	67,859: 46

Som framgår av föreående tabell över badfrekvensen har — frånräknat simundervisningsbaden — de badandes antal nedgått med 3,493 st. Denna nedgång har huvudsakligen uppkommit därigenom att simhallen varit stängd för reparationer under 34 baddagar.

Simhallsbaden utvisa en minskning av 3,180 st., vilken minskning rätt så menligt inverkar på årets inkomststat.

Vad angår utgiftsstaten har anslaget till underhåll av fastigheten överskridits med icke mindre än kronor 7,173: 29, en merutgift, som till största delen uppkommit därigenom, att vid av stadens elektricitetsverk företagen besiktning av badhusets elektriska ledningar, dessa till största delen blevo utdömda och måste omläggas, vilket verkställts med mera bestående kablar och dragit en kostnad av kronor 4,355: 09.

Härförutom måste en del av trävirket i simhallen före målningsarbetet repareras, varför kostnaderna i sin helhet belöpt sig till

för diverse reparationer och arbeten	3,668: 20
för målningsarbete enligt anbud	5,650: —
för elektriska ledningar enligt anbud	4,355: 09
Kronor	13,673: 29

N:o 47. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1933.*

B. Kallbadhuset.

Kallbadhuset öppnades den 8 juni och stängdes den 31 augusti. Antalet baddagar har utgjort 85.

De badandes antal har varit:

betalande		6,562
fribad för gossar	3,031	
fribad för flickor	3,135	6,166
Summa personer		12,728

Under år 1932 voro de badande:

betalande	8,885	
fribadare	7,327	16,212 personer

Minskningen under året utgör 3,484 personer.

Inkomster:	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	1,500 : —	1,211 : 75
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	61 : 38
Summa	1,600 : —	1,273 : 13

Utgifter:	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1,000 : —	1,220 : —
Annonser och trycksaker	100 : —	35 : 10
Isväckning och diverse arbeten	2,000 : —	1,641 : 52
Brandförsäkringspremie	100 : —	61 : 03
Oförutsedda utgifter	100 : —	46 : 98
Summa	3,300 : —	3,004 : 63

Västerås den 8 maj 1934.

På Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 48.

Medicinalstyrelsens skrivelse med fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige i Västerås å sammanträde den 21 juni 1933 antagit ny instruktion för stadsläkarna i Västerås, har Ni med skrivelse den 19 augusti 1933 och under förmälan att Ni icke hade något att erinra mot beslutet, överlämnat handlingarne i ärendet till Länsstyrelsen i Västmanlands län, varefter Länsstyrelsen efter förste provinsialläkarens i länet hörande till Medicinalstyrelsen inkommit med handlingarna i ärendet och tillika förklarat sig ej hava något att erinra mot fastställelse av instruktionen med en av förste provinsialläkaren föreslagen mindre ändring av § 11 mom. 3.

I ärendet hava yttranden avgivits dels av styrelsen för Svenska stadsläkarföreningen, dels ock av förste och andre stadsläkarna i Västerås och av förste provinsialläkaren i länet.

Efter det styrelsen i skrivelse den 10 november 1933 lämnat Eder och stadsfullmäktige tillfälle att taga del av de med anledning av instruktionsförslaget framställda anmärkningarna, har Ni med skrivelse den 9 mars 1934 överlämnat bl. a. handlingar, utvisande av stadsfullmäktige den 22 februari 1934 fattat beslut i instruktionsfrågan.

Medicinalstyrelsen finner väl, att en förste stadsläkare i en så stor stad som Västerås med dess omfång och fortskridande utveckling bör kunna ägna sin huvudsakliga verksamhet åt den allmänna hygienen och allmänna sjukvården och genom sitt sakkunniga arbete häri gagna staden.. Han bör då icke betungas med alltför mycken praktikverksamhet, men Medicinalstyrelsen förutsätter, att Västerås stad kommer att tillse att så icke blir fallet. Staden kan ju, om så blir erforderligt, exempelvis träffa avtal med annan i staden praktiserande läkare att biträda förste stadsläkaren vid den enskilda sjukvården inom hans distrikt.

Medicinalstyrelsen vill för den skull icke motsätta sig att fastställa en instruktion för allenast två tjänsteläkare i Västerås.

Efter granskning av instruktionsförslaget sådant det nu föreligger, har styrelsen emellertid ansett sig böra vidtaga ett par ändringar i detsamma.

§ 4. Med hänsyn till pågående utredning om ändrade bestämmelser angående tillsättning av stadsläkare synes hänvisningen till gällande allmänna läkarinstruktion icke böra bindas vid senast utfärdad sådan instruktion.

§ 5. Då allmänna läkarinstruktionen har vitsord gent emot av staden utfärdade lönevillkor och bestämmelser, har stadgandet i slutet av paragrafen förtydligats genom tillägg av orden "i den mån dessa villkor och bestämmelser icke strida mot nämnda allmänna läkarinstruktion".

§ 7. Av samma anledning, som angivits vid § 5, har stadgandet förtydligats genom inskjutande av orden "i tillämpliga delar" mellan ordet "skall" och ordet "gälla" i stadgandets mitt.

N:o 48.
Ang. fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.

§ 8. I andra stycket har ordet "skall" utbytts mot orden "må endast", då anordningen ju är beroende av överenskommelse.

§ 11. Mom. 3 ersättes med stadgande i anslutning till vad som nu gäller angående sinnessjukvården.

Mom. 5 synes kunna utgå, då bestämmelser i ämnet finnas i särskilda författningar.

Mom. 6, 7 och 8 omnumreras.

§ 12. Mom. 1 har beträffande sinnessjukavdelningen å ålderdomshemmet omformulerats enligt gällande föreskrifter.

Mom. 4 synes kunna utgå (se § 11 mom. 5 ovan).

Mom. 8 utgår med hänsyn till stadganden i § 5 sista stycket av könslagen (Lag den 15 juni 1922).

Mom. 9 ändras att avse biträde vid tillsyn.

Mom. 5—9 omnumreras.

§ 13. Skyldigheten beträffande enskild sjukvård finnes omnämnd redan i gällande allmänna läkarinstruktion § 48 mom. 1, självfallet mot ersättning av patienten. I denna § upptas stadgande om enskild sjukvård mot vissa anställda mot den ersättning av staden, varom särskild överenskommelse träffats. Med hänsyn till önskvärd möjlighet att överlåta viss enskild sjukvård åt annan läkare har i stadgandet insatts orden: "där ej annorlunda stadgats".

Med ovan omförmälda ändringar har styrelsen fastställt den föreslagna instruktionen, och styrelsen får härmed överlämna en utskrift av den sålunda fastställda instruktionen, försedd med bevis om fastställelsen att hädanefter lända till efterrättelse.

För den händelse den nya instruktionen befordras till trycket vore önskvärt att några exemplar av densamma tillställas styrelsen.

Stockholm den 28 april 1934.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

A. E. Bastman.

C. B. von Mentzer.

INSTRUKTION FÖR VÄSTERÅS STADS TJÄNSTELÄKARE.

I. *Allmänna bestämmelser.*

§ 1.

Närmaste tillsyn över och handhavandet av hälso- och sjukvården inom staden åligger av staden anställda tjänsteläkare, nämligen en förste stadsläkare och en andre stadsläkare.

§ 2.

N:o 48.
Ang. fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.

Tjänsteläkarne hava beträffande nedan i §§ 11 och 12 mom. 5 nämnd läkarvård var sitt distrikt, som till storlek och omfattning bestämmes av hälsovårdsnämnden. Tjänsteläkarne få ej utan hälsovårdsnämndens medgivande vara boende utom sitt distrikt.

§ 3.

Tjänsteläkarne hava att i utövning av sin tjänst ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i gällande allmänna instruktion för läkare, med de tillägg och den fördelning av göromålen, som i denna särskilda instruktion finnas angivna.

§ 4.

I fråga om tillsättning och avsked eller entledigande gäller för stadens tjänsteläkare, vad därom finnes stadgat i § 46 av gällande allmänna läkarinstruktion.

§ 5.

I fråga om tjänstledighet för stadens tjänsteläkare gäller, vad därom för stadsläkare är stadgat i gällande allmänna instruktion för läkare, ävensom i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestat, i den mån dessa villkor och bestämmelser icke strida mot nämnda allmänna läkarinstruktion.

§ 6.

Tjänsteläkarne äga, efter därom hos magistraten gjord framställning och när hälsovårdsnämnden prövat sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunna ske, åtnjuta semester årligen med rätt att växelvis välja tid för denna ledighet.

Semestertiden skall, intill dess tjänsteläkarne fyllt 45 år, utgöra 35 dagar samt därefter 45 dagar.

Där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, skall annan legitimerad läkare än stadens tjänsteläkare förordnas, att under semester uppehålla tjänsteläkarebefattningen, och skall till denne utgå ersättning från stadskassan med belopp, som för ändamålet i vederbörlig ordning anvisas.

§ 7.

I fråga om tjänsteläkarne tillkommande löneförmåner, dessa förmåners uppdelning i lön och tjänstgöringspengar, avlöningens utgående under tjänstledighet, samt skyldighet att mot åtnjutande av pension avgå från tjänst, skall i tillämpliga delar gälla vad i lönestaten och pensionsreglementet för stadens befattningshavare i allmänhet eller stadsläkare särskilt är eller varder stadgat.

N:o 48.

Ang. fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.

§ 8.

Tjänsteläkarne skola varje söckendag vara att anträffa på bestämd tid och plats varom underrättelse genom hälsovårlsnämndens försorg på lämpligt sätt kungöres.

Å sön- och helgdagar må endast en av tjänsteläkarne enligt överenskommelse dem emellan hava mottagning för allmänheten.

§ 9.

Tjänsteläkarne må ej utan hälsovårdsnämndens medgivande innehava annan ordinarie tjänst eller tjänstebefattning, som medför sådan tjänstgöringsskyldighet utom staden, att den kan verka hindrande för fullgörande av hans befattning i stadens tjänst. Stadens tjänsteläkare må ej samtidigt lämna staden, därest ej med annan legitimerade läkare överenskommelse träffats om tjänstens behöriga uppehållande under tiden.

§ 10.

I avseende å tjänsteåliggande skola tjänsteläkare vara skyldiga underkasta sig de förändringar, som kunna bliva i vederbörlig ordning stadgade.

II. *Särskilda tjänsteåliggandeen.*

§ 11.

Förste stadsläkaren, som är chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen åligger ej mindre att fullgöra, vad enligt allmän instruktion för läkare tillkommer stadsläkare att iakttaga än även:

1:o) att, därest ej annorlunda förordnas, verkställa rättsmedicinska undersökningar;

2:o) att från andre stadsläkaren samt från övriga i staden praktiserande läkare i början av varje månad inhämta uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av sålunda erhållna uppgifter;

3:o) att beträffande stadens sinnessjukvård, bl. a. uppmärksamma föreskrifterna i 5 kap. av gällande sinnessjukvårdsstadga samt utöva i kungörelsen den 9 december 1927 omnämnda kontrollverksamhet;

4:o) att, efter vederbörligt förordnande, verkställa de besiktningar, som i gällande lag om arbetarskydd äro stadgade;

5:o) att åt inom distriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård utan särskild ersättning, *dels* meddela erforderlig läkarvård samt *dels*, när så erfordras, utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

6:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest på anmodan å ort och ställe som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönande erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

7:o) att i övrigt inom staden ägna tillsyn åt efterlevnaden av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stadganden och föreskrifter.

N:o 48. *Ang. fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.*

§ 12.

Andre stadsläkaren åligger särskilt:

1:o) att handhava läkarvården vid fattigvårdens ålderdomshem med tillhörande avdelning för kroniskt sjuka, ävensom, därest han av Medicinalstyrelsen förklarats för uppdraget kompetent och lämplig, handhava läkarvården å hemmets avdelning för sinnessjuka; allt mel skyldighet att besöka anstalterna minst tre gånger i veckan och även eljest vid kallelse;

2:o) att ägna första vård åt personer, vilka såsom skadade eller sjuka omhändertagits av polisen, och, då sådant erfordras, utfärda intyg om deras hälsotillstånd eller behovet av deras intagande å allmän sjukvårdsinrättning, med rätt att härför åtnjuta ersättning av den sjuke eller skadade, därest denne ej är att anse såsom medellös;

3:o) att tillhandagå hälsovårdsnämnden och förste stadsläkaren med nödiga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom sitt distrikt, som kunna menligt inverka på allmänna hälsotillståndet, samt för vederbörande anmäla de olägenheter, för vilkas avhjälpande särskilda åtgärder erfordras;

4:o) att den 1:a i varje månad till förste stadsläkaren lämna uppgift å de under sistförflutna månad av andre stadsläkaren behandlade eller eljest kända, bland stadsbefolkningen inträffade sjukdomsfall;

5:o) att åt inom distriktet boende personer, som antingen åtnjuta understöd av stadens fattigvård eller eljest styrka sin oförmåga att själva bekosta sig läkarvård utan särskild ersättning, *dels* meddela erforderlig läkarvård samt *dels* när så erfordras, utfärda med avseende å fattigvården erforderliga intyg; ägande läkaren likväl rätt att genom stadens fattigvårdsstyrelse uppbära ersättning för sjukvård och intyg, som meddelas för fattiga sjuka från främmande kommun;

6:o) att, då inom distriktet dödsfall inträffat till följd av sjukdom, under vilken läkartillsyn icke åtnjutits, eller eljest, på anmodan å ort och ställe, som vederbör, företaga sådan undersökning om dödsfallet och besiktning av den döda kroppen, som för dödsorsakens utrönanle erfordras, och utfärda vederbörlig dödsattest;

7:o) att i övrigt inom sitt distrikt biträda vid tillsynen åt efterlevnaden av de för allmänna hälso- och sjukvården meddelade stalganden och föreskrifter.

N:o 48.
Ang. fastställelse av ny instruktion för stadsläkarne.

§ 13.

Utöver de under §§ 11 och 12 stadgade tjänsteåligganden äro, där ej annorlunda stadgats, såväl förste som andre stadsläkare skyldig emot den ersättning av staden, varom särskild överenskommelse träffats, ombesörja sjukvården av de stadens befattningshavare och arbetare jämte familjer, som jämlikt fastställd lönestat, instruktion eller på grund av särskilt avtal åtnjuta fri läkarvård på stadens bekostnad.

År 1934 den 28 april blev denna instruktion av Kungl. Medicinalstyrelsen granskad och fastställd, betygar

I tjänsten:
A. E. Bastman.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny varmvattenberedning i Korsängsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av folkskolestyrelsens närlagda framställning angående ny varmvattenberedningsanläggning vid Korsängsskolan, vilken framställning ingivits till drätselkammaren för förberedande behandling, får drätselkammaren under hänvisning till vad folkskolestyrelsen i ärendet anfört föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anskaffande av en ny varmvattenberedningsanläggning vid Korsängsskolan av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov till folkskolestyrelsens förfogande ställa ett belopp av 3,625 kronor.

Västerås den 3 maj 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 49.

Ang. ny varmvattenberedning i Korsängsskolan.

Med anledning av otätheter på varmvattenberedaren i Korsängsskolan, vilka trots upprepade försök visat sig omöjligt att avhjälpa hade folkskolestyrelsen låtit undersöka beredaren, dels av ingenjör Kullgren vid Västerås Rörläggningsbolag, dels av ingeniör Hamberg, Skultuna bruk. Sedan båda förklarat, att beredaren ej kunde lagas och ej heller komme att motstå det ökade vattentrycket från det nya vattentornet, hade de båda firmorna inbjudits att inkomma med förslag och kostnadsanbud till ny varmvattenberedaranläggning.

Innan styrelsen ville ta ställning till de båda förslagen, ansåg den önskvärt att få dem bedömda av en opartisk fackman. Detta skedde genom hänvändelse till Albin Svenssons konstruktionsbyrå, Stockholm. Med reservation för vissa mindre ändringar i utförandet gav utlåtandet från nämnda firma bestämt förord åt det förslag, som inlämnats av Västerås Rörläggningsbolag. Då detta förslag därjämte vore det billigaste, beslöt styrelsen att för sin del förorda detsamma.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade godkänna det förslag, som av Västerås Rörläggningsbolag uppgjorts, till ny varmvattenberedningsanläggning vid Korsängsskolan samt för nämnda ändamål anvisa 3,625 kronor.

Västerås den 17/4 1934.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/*Em. Granér.*

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättring av värmeanläggningen i Djäknebergsskolans gymnastikhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen i bilagda skrivelse till stadsfullmäktige anhållit om ett anslag å 500 kronor till förbättring av värmeanläggningen i Djäknebergsskolans gymnastikhus, får drätselkammaren, som lämnats till-

N:o 50. *Ang. förbättring av värmeanläggningen i Djäknebergsskolans gymnastikhus.*

fälle yttra sig i ärendet, föreslå, att stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda beloppet av 1934 års anslag till diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 3 maj 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Ångpanneföreningens representant M. Berglund i en särskild P. M. föreslagit vissa förbättringsanordningar i bränslebesparande syfte vid folkskolornas värmeanläggningar, har styrelsen låtit uppgöra kostnadsförslag å de föreslagna arbetena vid Djäknebergsskolans gymnastikbyggnad, vilka arbeten beräknats draga en kostnad av 500: — kronor. Övriga föreslagna förbättringar vore av mindre omfattning och torde kunna utföras utan extra anslag.

Med hänvisning till bilagda P. M. får folkskolestyrelsen hemställa om ett anslag à 500 kr. för utförande av de i nämnda P. M. föreslagna arbetena i Djäknebergsskolans gymnastikhus.

Västerås den 17/4 1934.

För Folkskolestyrelsen:
RICH. SÖDERQUIST.
/Em. Granér.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. statsbidrag till muddrings- m. fl. arbeten vid östra kajen i gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 nästlidne april beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att till A.-Bol. John A. Fors här i staden försälja en tomt för uppförande av ett spannmålslagerhus å gamla hamnens område väster om Lillåns mynning. I de skrivelser från drätselkammaren och hamnstyrelsen, som lågo

till grund för berörda beslut omförmäldes, att staden borde, för att lagerhuset skulle bliva till därmed avsedd nytta, redan nu utföra en del muddrings- m. fl. arbeten för komplettering av den östra delen av gamla hamnen, vilka även eljest men vid en senare tidpunkt borde verkställas, och att dessa arbeten vore avsedda att nu utföras, om tillfredsställande statsbidrag kunde erhållas till de därmed förbundna kostnaderna.

N:o 51. *Ang. statsbidrag till muddrings- m. fl. arbeten vid östra kajen i gamla hamnen.*

I anslutning till vad sålunda förekommit har drätselkammaren ingått till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om statsbidrag till ifrågavarande hamnbyggnadsarbeten med två tredjedelar av den beräknade kostnaden 190,000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna den sålunda av drätselkammaren vidtagna åtgärden.

Västerås den 17 maj 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan den av Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polis- och brandverket i avgivet utlåtande hemställt om bemyndigande att få uppgöra entreprenadhandlingar för en eventuell nybyggnad för ändamålet inom kv. Idolf samt drätselkammaren i yttrande tillstyrkt anvisande av ett anslag därför, ävensom för upprättande av ritningar å 10,000 kronor (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 n:r 60) beslöto stadsfullmäktige vid behandling av dessa framställningar den 21 juni 1933 till kommittén återremittera ärendet för ytterligare utredning.

I ett den 2 innevarande månad dagtecknat förnyat yttrande har den särskilda kommittén efter förklaring, att kommittén av den i Stadsfullmäktige förda överläggningen bibragts uppfattningen, att den vidare utredningen skulle avse undersökning av flera möjligheter för frågans lösning än de tidigare utredda samt att i avseende härå 7 olika förslag varit föremål för sådan ytterligare utredning på anförda skäl vidhållit sin tidigare åsikt, att behovet av utökade lokaler för polis- och brandverket borde tillgodoses genom

N:o 52.

Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polis- stationen.

om- och tillbyggnad å tomten för nuvarande polis- och brandstationen. I avseende härå förordar kommittén ett såsom alternativ VII betecknat utbyggnadsprogram, vilket upptager uppförande av nytt polishus åt Vasagatan med tillbyggnad inpå tomten, innehållande lokaler för polis- och exekutionsväsen och bostäder samt omändring för enbart brandverkets behov av nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden och begär för detta programs vidare utarbetande samt för med utredningen hittills förenade kostnader ett anslag å 13,300 kronor.

Vad angår valet emellan ett bibehållande av brand- och polisstation å nuvarande plats och annan plats för brandstationen har drätselkammaren i sitt förut i ärendet avgivna yttrande uttalat sig för det förra alternativet. Den vidare utredningen i ärendet har icke framfört några motiv, som föranleder drätselkammaren att frångå denna sin uppfattning. Det av kommittén bland de olika förslagen till utbyggnad med nuvarande läge nu förordade byggnadsprogrammet löser enligt drätselkammarens mening på ett lyckligt sätt utrymmesbehovet även med hänsyn till lokalernas uppdelning emellan polis- och brandverk, varför drätsekammaren i likhet med polisnämnden och brandstyrelsen finner detta förslag böra komma till utförande.

Då drätselkammaren alltså för sin del tillstyrker kommitténs framställning angående anslag för den vidare utredningen innebär detta även för drätselkammarens vidkommande ett definitivt ställningstagande.

Med det anförda som motivering hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville med bifall till kommittens framställning besluta,

att för upprättande av ritningar och entreprenadhandingar för tillbyggnad till och omändringar i den nuvarande polis- och brandstationen enligt det av kommittén förordade förslaget i vad härför erfordras arkitektsbiträde, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å 10,000 kronor att jämte hittills havda utredningskostnader cirka 3,300 kronor tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kan varda av Stadsfullmäktige beslutat.

Västerås den 17 maj 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 52.
Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polis-stationen.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 oktober 1932 tillsatt en särskild kommitté för utredning av frågan om anskaffande av förbättrade och utökade lokaler för polis- och brandkårerna i staden, framlade kommittén i skrivelse till stadsfullmäktige den 26 maj 1933 ett preliminärt förslag till lösning av denna fråga. Kommittén meddelade därvid, att kommittén under utredningsarbetet haft under övervägande olika förslag för anskaffande av bättre lokaler för nämnda institutioner, avseende dels förflyttning av brandkåren till nya lokaler, belägna utmed Vasagatan väster om idrottsplatsen och utnyttjande av nuvarande polis- och brandstationen för poliskårens räkning, dels ock uppförande av nybyggnader för båda kårernas räkning å polis- och brandstationens tomt inom kvarteret Idolf. I sistnämnda hänseende hade kommittén låtit utföra skissritningar i två alternativ av vilka det ena avsåg uppförande av ett större byggnadskomplex såväl åt Klockaregatan som åt Vasagatan, och det andra avsåg bebyggelse endast mot Klockaregatan med en 3 våningars byggnad. Av flera i skrivelsen närmare angivna skäl fann sig kommittén icke kunna förorda förslaget om förflyttning av brandkåren till en förläggning väster om idrottsplatsen, och kommittén uttalade sig för en lösning av frågan genom utnyttjande av den nuvarande tomten enligt sist angivna alternativ. Med hänsyn härtill och under uttalande av den uppfattningen, att lokalfrågan för polis- och brandverken borde lösas utan sammankoppling med frågan om uppförande av nytt rådhus, hemställde kommittén, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga kommittén att låta utföra fullständiga entreprenadhandlingar till en nybyggnad för polis- och brandväsendet inom kvarteret Idolf, varvid kommittén förklarade, att den sedermera komme att underställa stadsfullmäktige ärendet för slutligt avgörande (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 n:r 60).

Drätselkammaren tillstyrkte i huvudsak kommitténs förslag med fixerande av ett anslag å 10,000 kronor för de ifrågavarande handlingarnas upprättande, i vad härför erfordrades arkitektbiträde. Reservationer mot drätselkammarens beslut avgåvos dock av kammarens ledamot herr Sjölander och numera framlidne ledamoten herr Karl Johansson, vilka för sin del yrkade, att den fortsatta utredningen även borde avse det ovan angivna av stadens byggnadschef framförda alternativa förslaget.

Stadsfullmäktige handlade ärendet vid sitt sammanträde den 21 juni 1933 och beslöto återremittera ärendet till kommittén för ytterligare utredning.

Den vid stadsfullmäktiges sammanträde förda diskussionen gav icke någon direkt ledning för det fortsatta utredningsarbetet, men kommittén har ansett sig kunna i stadsfullmäktiges beslut inlägga ett önskemål, att utredningen skulle läggas på en vidare bas och avse flera möjligheter till ernående av det med kommitténs uppdrag avsedda syftet än de tidigare angivna.

Efter det att beslutet om återremiss till kommittén fattats, har kommittén därför återupptagit sitt arbete enligt dessa riktlinjer. Då kommittén saknat anledning att frångå sin tidigare uttalale uppfattning, att frågan om

N:o 52. *Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.*

lokaler för polis- och brandverken böra lösas fristående från frågan om ett eventuellt nytt rådhus ävensom att den lämpligaste förläggningen för poliskåren torde vara å den nuvarande centralt belägna tomten, hava de nya undersökningarna huvudsakligen inriktat sig på spörsmålet om brandkårens förläggning. Då det gäller att taga ställning till, var brandkåren lämpligast bör förläggas, är det uppenbarligen av vikt att söka bilda sig en uppfattning om, varest de största brandriskerna inom staden förefinnas. Visserligen betyder avståndet till brandplatsen med nutidens snabba brandkårsutryckningar ej alltför mycket, men det torde å andra sidan vara tydligt, att en förläggning av brandkåren alltför långt från de platser, där allvarliga brandrisker föreligga, icke kan vara önskvärd. En av brandchefen verkställd utredning för åren 1918—1933 giver vid handen, att eldsolyckor under dessa år inträffat främst vid industrianläggningarna och i övrigt huvudsakligen i stadens södra och östra delar. Med ledning härav har kommittén sökt finna lämpliga platser för brandkåren, vilka icke ligga alltför långt från de industriella anläggningarna och ej heller från stadens centrala delar. Åtskilliga platser, som i och för sig kunnat vara lämpliga förläggningsplatser, hava av olika skäl måst utmönstras. Så har t. ex. varit fallet med Viksängsområdet, som på grund av järnvägens framdragning över Pilgatan icke kan komma ifråga. Efter prövning av åtskilliga för brandkårens förläggning lämpliga platser, hava kommitterade funnit sig böra närmare undersöka sju olika förslag till lösning av det kommittén anförtrodda uppdraget, av vilka förslag fyra avse utnyttjande av den nuvarande tomten och tre avse brandkårens förflyttning till andra platser, nämligen platsen väster om idrottsplatsen, tomterna n:ris 1—3 inom kvarteret Konrad och en plats vid korsningen av Kopparbergsvägen och Tegnérgatan. Sedan skissritningar upprättats rörande dessa förslag, hava desamma — självfallet rent approximativt — kostnadsberäknats. Kommittén vill nu först redogöra för de olika förslagen, därvid i fråga om de olika förslagen till utnyttjande av den nuvarande tomten närmare redogörelse lämnas för byggnadernas läge och användning, och angiva de beräknade byggnadskostnaderna (ej tomtkostnaderna). Förslagen äro följande:

Alternativ I, avser nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden omändrad och kombinerad med en utefter Klockaregatan blivande större tillbyggnad innehållande bland annat redskapshall och gymnastiksal kronor 519,500: —.

Indelningen enligt detta alternativ är följande:

Nuvarande huvudbyggnad.

A. *Bottenplan:* Expeditionslokaler för ordnings-, kriminal- och statspolis.

B. *Plan 1 tr. upp:* Bostadsrum för brandbefäl.

C. *Vindsvåning:* Oförändrad, bostadsrum för brandpersonal.
Envåningslänga, förbindande nuvarande huvudbyggnad med ny byggnad mot Klockaregatan.

A. *Källarplan:* Arkiv och förrådsrum för polisen.

B. *Bottenplan:* Förhörsrum, toaletter och sjukrum för polisen.

Ny byggnad mot Klockaregatan.

A. *Källarplan:* Diverse ekonomiutrymmen, bad-, dusch och torkrum.

B. *Bottenplan:* Polisens arrestlokaler, brandchefs- och brandmästareexpedition, brandtelegraf, redskapshall och bostadsrum för brandpersonal.

C. *Plan 1 tr. upp:* Samlingsrum och matrum för polis samt samlingsrum för brandpersonal, gymnastiksal och bostadsrum för brandpersonal.

D. *Plan 2 tr. upp:* Bostadsrum för brandpersonal och gymnastiksalens övre del.

N:o 52.
Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.

Alternativ II, avser ny brandstation, anlagd utefter Vasagatan mitt för Idrottsplatsen samt omändring av nuvarande polis- och brandstationen till enbart polisstation kr. 701,000: —.

Förslaget innebär uppförande av en större envåningsbyggnad, inrymmande redskapshall, gymnastiksal och expeditionsrum, samt fem likaledes, envåningsbostadsbyggnader och verkstadsbyggnad, samtliga stenhus.

Alternativ III, avser ny brandstation anlagl i kvarteret Konrad, tomterna 1, 2 och 3 samt omändring av nuvarande polis- och brandstationen till enbart polisstation kr. 664,000: —.
Sedan Drätselkammaren emellertid efter stadsfullmäktiges bemyndigande påbörjat tomtförsäljning inom kvarteret, har detta alternativ, som för övrigt ställde sig ganska dyrbart, förfallit.

Alternativ IV, avser nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden omändrad och kombinerad med en tillbyggnad utefter Klockaregatan, innehållande bostäder och polislokaler och med bibehållande av nuvarande redskapshallen något utökad och med utfart åt Stora Torget samt ombyggnad och utökning av nuvarande gymnastiklokalen kr. 477,200: —.
Indelningen enligt detta alternativ är följande:

Nuvarande huvudbyggnad:

A. *Bottenplan:* Nuvarande redskapshallen utökad. Brandtelegraf. Ordningspolisens vaktrum och fyllerifinka samt expeditionslokaler.

B. *Plan 1 tr. upp:* Brandchefens bostad och expedition. En brandmästares bostad och brandmästareexpedition. Samlingsrum för brandpersonalen och brandmäns bostäder. Samlingsrum för polispersonalen.

C. *Plan 2 tr. upp:* Nuvarande inredning. Brandmäns bostäder:
Byggnad, som förenar nuvarande byggnaden med nybyggnaden mot Klockaregatan.

A. *Källarplan:* Förrådsrum för polisen.

B. *Bottenplan:* Förhörsrum m. m.

N:o 52. *Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.*

C. *Plan 1 tr. upp:* Samlingsrum och matrum för polisen.
Stats- och kriminalpolis.

Nybyggnad mot Klockaregatan.

A. *Källarplan:* Arkiv för polisen. Diverse ekonomiutrymmen.

B. *Bottenplan:* Ingång till kriminalpolisen. Kriminalpolisens expeditionsrum, arrester m. m. Bostadsrum för brandpersonal.

C. *Plan 1 tr. upp:* V. Brandchefens bostad och brandmäns bostäder.

D. *Plan 2 tr. upp:* Brandmäns bostäder.
Nuvarande gymnastiklokal ombygges.

Alternativ V, avser ny brandstation anlagd vid korsningen mellan Tegnérgatan och Kopparbergsvägen samt omändring av nuvarande polis- och brandstationen till enbart polisstation kr. 645,000: —.

Alternativ VI, avser nuvarande polis och brandstationsbyggnaden omändrad och kombinerad med gamla Klockaregården och en tillbyggnad åt norr av nuvarande gårdshus samt en våning påbyggd. Ny brandstationsbyggnad utefter Vasagatan med utfart häråt. Klockaregatan slopad kr. 355,000: —.
Indelningen enligt detta alternativ är följande:

Nuvarande huvudbyggnad:

A. *Källarplan:* Diverse ekonomirum.

B. *Bottenplan:* Ordnings-, kriminal- och statspolisens expeditioner, vaktrum, fyllerifinka, förhörs- och väntrum samt arkiv.

C. *Plan 1 tr. upp:* I huvudsak enligt nuvarande inredning.
Bostadsrum för brandbefäl.

D. *Vindsvåning:* Oförändrad. Bostadsrum för brandpersonal.

Gamla Klockargården (genom korridor förenad med huvudbyggnaden):

A. *Bottenplan:* Förhörs-, sjuk- och reservrum.

B. *Plan 1 tr. upp:* (påbyggnad). Bostadsrum för brandpersonal.

Gårdshuset: (Tillbyggnad å klockargårdens mark samt påbyggnad. Genom korridor förenad med nuvarande huvudbyggnad).

A. *Källarvåning:* Diverse ekonomiutrymmen.

B. *Bottenplan:* Samlingsrum för polisen och matrum, garderober och putsrum, bostadsrum för brandpersonal.

C. *Plan 1 tr. upp:* Bostadsrum för brandpersonal, vindsutrymmen.

Nybyggnad mot Vasagatan:

A. *Källarvåning:* Diverse ekonomiutrymmen, tork-, förråds- och badrum samt provrum för rökapparater.

N:o 52.
Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.

B. *Bottenplan:* Redskapshall, brandbefälsexpeditioner, telegraf- och vaktrum och sammanträdesrum. Bostadsrum för brandpersonal.
C. *Plan 1 tr. upp:* Gymnastiksal; förrum och samlingsrum för brandpersonal, rum för ogift brandpersonal samt andra brandpersonalsbostäder.
D. *Plan 2 tr. upp:* Gymnastiksalens övre del och bostadsrum för brandpersonal.

Alternativ VII, avser nuvarande polis- och brandstationsbyggnadens omändring till enbart brandstation med nuvarande redskapshall utvidgad och med utfart åt Stora torget. Nytt polishus åt Vasagatan med tillbyggnad inåt gården innehållande lokaler för polis- och exekutionsväsendet samt bostäder. (En del av anordningarna enligt ritningarna förenklade) kr. 495,000: —.

Nuvarande huvudbyggnad:
A. *Källarplan:* Diverse ekonomirum, badrum och provrum för rökapparater.
B. *Bottenplan:* Redskapshallar för brand- och ambulansautomobiler, brandtelegraf, expeditionsrum för brandchef och brandmästare, tork-, förråds- och putsrum, samt samlingsrum för brandmän.
C. *Plan 1 tr. upp:* Brandchefs- och vice brandchefsbostäder andra brandpersonalsbostäder och ungkarlslogement.
D. *Plan 2 tr. upp:* Bostadsrum för brandpersonal, skräddar- och skomakeriverkstad samt vindsutrymmen.

Södra gårdshuset:
A. *Bottenplan:* Hall för reservredskap, målare-, telegraf-, bil-, slang- och snickareverkstäder samt smedja.
B. *Plan 1 tr. upp:* Brandmänsbostäder och gymnastik, vars övre del tillhör plan 2 tr. upp.

Nybyggnad mot Vasagatan.
A. *Källarplan:* Arkiv, garderobs-, puts-, tork-, förråds-, dusch-, bad- och omklädningsrum.
B. *Bottenplan:* Vaktrum, poliskommissarie- och överkonstapels-expeditioner, förhörsrum, fylleri och andra arrestlokaler, väntrum och expeditionslokaler för statspolis samt kriminalöverkonstapel.
C. *Plan 1 tr. upp:* Samlingsrum för polisen samt kök och matrum, stadsfiskalsexpedition med skrivrum och mottagningsrum, sjukrum och förhörslokaler. Stadsfogdeexpedition med skriv- och väntrum.

Gårdshuset mot Klockaregatan:
A. *Källarvåning:* Arkiv, förrådsrum och diverse ekonomiutrymmen.
B. *Bottenplan:* Statskriminalpolis-, kriminalpolis- och ordningspolisexpeditioner, brandmänsbostäder.
C. *Plan 1 tr. upp:* Expeditionslokaler för exekutionsväsendet samt bostäder för brandmän.

N:o 52. Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.

Å ritningarna angivna särskilda soprum samt garage för polisbilar slopas samt inarbetas i den slutliga planen i gårds- och källarutrymmen.

Kommittén vill även omnämna, att förslag förelegat om inköp av den norr om Klockargården belägna fastigheten och utnyttjande av denna för ifrågavarande ändamål, men att kommittén funnit sig icke böra upptaga detta förslag.

Efter denna redogörelse för de olika förslag, som närmare undersökts, går kommittén att redogöra för de synpunkter, som varit avgörande vid kommitténs ställningstagande. Det kan till en början icke förnekas, att den mest idealiska lösningen av brandkårens förläggningsfråga skulle vara att förflytta densamma och uppföra helt nya byggnader för denna kår. Härigenom skulle brandpersonalens krav på goda bostadsförhållanden kunna tillgodoses på ett lyckligt sätt och alla de erfarenheter, som gjorts på andra håll vid uppförande av brandstationer, skulle kunna till fullo utnyttjas, varjämte utvecklingsmöjligheterna för framtiden skulle vara stora. Å andra sidan kan man icke bortse från de avsevärda omkostnader, som skulle vara förenade med fullständig nybyggnad för brandverket, och därvid är att beakta, icke blott de direkta byggnadskostnaderna utan såväl tomtkostnader, som ock den omständigheten, att svårigheter säkerligen skulle uppstå att på ett tillfredsställande sätt ekonomiskt utnyttja den nuvarande tomten. Det har därför synts kommittén angeläget att i första hand se till, om icke en tillfredsställande lösning kan vinnas genom att bibehålla såväl polis- som brandkåren å dess nuvarande plats. Det har därvid visat sig, att polis- och brandverkets nuvarande lokalbehov väl kan tillgodoses genom uppförande av nybyggnader inom kvarteret Idolf. Men hänsyn måste också tagas till framtida behov. I detta avseende är att märka, att man i fråga om brandkåren icke har att räkna med en utökning av brandkårens personal i förhållande till stadens tillväxt i folkmängd. Brandriskerna torde icke ökas i samma grad som stadens tillväxt, och även om antalet brandtillbud ökas — nödvändiggör detta icke i och för sig, att brandpersonalens antal måste utökas. Snarare torde man få räkna med, att om staden växer till ytvidden, det i en framtid kan bliva nödvändigt att uppdela brandkåren på två eller flera kårer med olika förläggningsplatser. Vad nu sagts gäller däremot ej poliskåren. I fråga om denna har man större anledning att utgå ifrån, att en tillväxt av stadens invånareantal måste följas av en utökning av poliskåren. Den mångfald växlande uppgifter, som åvilar polisen och särskilt dess arbete att tillse ordning och trafik gör, att polispersonalen alltid måste stå i viss proportion till antalet invånare inom polisdistriktet. Det är därför av större vikt att tillse, att utvecklingsmöjligheter finnas för poliskåren än för brandkåren. De undersökningar, som kommittén gjort visa, att dylika möjligheter finnas för poliskåren å den nuvarande tomten och att för övrigt även brandkåren i viss utsträckning därstädes i framtiden kan erhålla utökade lokaler. Med hänsyn härtill anser kommittén den nuvarande förläggningsplatsen för polis- och brandverken allt fortfarande böra utnyttjas för dessa institutioner.

Beträffande de olika alternativen för användning av denna plats vill kommittén framhålla. Alternativ I innebär den fördelen, att polisverkets och brandverkets lokaler bliva tämligen väl åtskilda, samt att goda utveck-

Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.

lingsmöjligheter finnas genom framtida bebyggelse åt Vasagatan. Å andra sidan äro lokalerna för poliskåren mindre lyckligt placerade, vartill kommer att utryckning för brandkåren åt Klockaegatan icke ur alla synpunkter är tillfredsställande samt att brandpersonalens bostäder ligga tämligen långt från utryckningshallen. Detta förslag nödvändiggör även Klockaregatans omedelbara utläggning. Alternativ IV medför likaledes, att Klockaregatan omedelbart måste utläggas. Detta förslag, som ur kostnadssynpunkt är förmånligare än alternativ I, giver en god lösning åt frågan om brandverkets lokalutrymmen, men är sämre för polisväsendet, då dess lokaler icke äro väl avskilda från brandkårens och utvecklingsmöjligheterna för poliskåren icke tillgodoses på bästa sätt. Alternativ VI är det ur kostnadssynpunkt mest tilltalande förslaget. Åtskilliga omständigheter tala emellertid emot detsammas förverkligande. Varken polisverkets eller brandkårens lokalfråga har genom detsamma fått en tillfredsställande lösning. De olika verkens lokaler äro icke åtskilda. Brandpersonalens bostäder äro spridda i fastighetens alla byggnader, vilket förorsakar tidsutdräkt vid utryckningar. Det kan icke anses lämpligt med utryckning åt Vasagatan, då Vasa- och Smedjegatorna, vilka komma att utgöra brandkårens körvägar åt söder och väster, äro alltför smala. Den planerade till- och påbyggnaden av det nuvarande av kriminalpolisen använda gårdshuset torde med hänsyn till denna byggnads mycket dåliga beskaffenhet icke vara att förorda, liksom ej heller ett utnyttjande av den nuvarande Klockaregården. Detta alternativ omöjliggör dessutom Klockaregatans framdragande. Vad slutligen angår alternativ VII medför detta den fördelen, att polisverkets och brandkårens lokaler bliva helt åtskilda samtidigt som poliskårens erhåller avsevärda utvecklingsmöjligheter i första hand genom utnyttjande av den lokalreserv, som ligger i de för exekutionsverket avsedda lokalerna. Brandkåren får bibehålla utryckning åt Stora Torget, varigenom de områden, där de största brandriskerna förefinnas, lätt nås. Utryckningsmöjligheterna komma för övrigt att förbättras, då inom kort torghandeln kommer att inskränkas, och sedan en ny bro i Kristinagatans förlängning tillkommit. Klockaregatan behöver enligt detta förslag ej omedelbart utläggas. Mot detta förslag talar dels den omständigheten, att poliskåren kommer att förflyttas från Stora torget, och dels att gymnastiklokalen, vilken för närvarande måste betecknas som dålig, icke blir så tillfredsställande, som om den inrymts i en ny byggnad. Det är dock därvid att märka, att poliskårens lokaler alltjämt komma att stå i förbindelse med Stora Torget och allt fortfarande bliva belägna i stadens centrum, samt att gymnastiksalen genom ombyggnad kommer att avsevärt förbättras.

Efter övervägande av de synpunkter, som ovan anförts, har kommittén funnit de skäl, som tala för ett förverkligande av det såsom alternativ VII betecknade förslaget, vara så starka, att kommittén för sin del icke tvekar att förorda detta förslag. Kommittén har härutinnan vunnit stöd av polisnämnden och brandstyrelsen, vilka båda enhälligt uttala sig för detta förslag.

Det synes emellertid kommittén icke lämpligt att på frågans nuvarande ståndpunkt hemställa om anslag för utförande av nybyggnads- och ombyggnadsarbeten enligt det av kommittén förordade alternativet, utan torde det

N:o 52. *Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.*

vara nödvändigt att för fastställande av de verkliga byggnadskostnaderna låta upprätta fullständiga entreprenadhandlingar till det av kommittén förordade förslaget för att lägga dessa till grund för infordrande av entreprenadanbud. Kommittén har i sådant hänseende preliminärt avtalat med stadsarkitekten om ett arvode av 10,000 kronor för upprättande av dylika handlingar.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får kommittén hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad till och omändringar i den nuvarande polis- och brandstationen enligt det av kommittén förordade förslaget, i vad härför erfordras arkitektbiträde, till utredningskommitténs förfogande ställa ett anslag å 10,000 kronor,

att jämte hittills havda utredningskostnader, cirka 3,300 kronor, tillsvidare utgå av tillgängliga medel för att framdeles gäldas av eventuellt blivande byggnadsanslag eller på sätt eljes kan varda av Stadsfullmäktige beslutat.

Västerås den 2 maj 1934.

För Kommittén för utredning av fråga om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

Till Polis- och Brandstationskommittén.

Kommittén har med skrivelse den 14 innevarande månad för granskning till polisnämnden överlämnat olika förslag till lösning av frågan om nya lokaler för polis- och brandverket.

Brandstyrelsen, som ävenledes varit i tillfälle att yttra sig i frågan, har den 20 innevarande månad avgivit sitt betänkande och har polisnämnden tagit del även av detta betänkande.

Polisnämnden instämmer i, vad brandstyrelsen anfört beträffande fördelarna för bägge verken av ett antagande av alternativ VII och vill för sin del endast förorda en kontrollräkning av det kostnadsförslag, som i före-

varande fall föreligger med garaget inarbetat i byggnaden mot Vasagatan och med underjordisk sopstation.

I likhet med brandstyrelsen får polisnämnden sålunda till utförande förorda alternativ VII med förbehåll, att vid en senare remiss av det slutligen framlagda förslaget få ingå i en mera detaljerad granskning av detsamma.

N:o 52. *Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.*

Västerås den 26 mars 1934.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

Eric Plantin.

Till Polis- och Brandstationskommittén.

Kommittén har med skrivelse den 14 innevarande månad för granskning till brandstyrelsen överlämnat olika förslag till lösning av brandstationsfrågan.

Med den inställning brandstyrelsen förut haft till denna fråga, och som delgivits kommittén eller att någon förflyttning av brandstation till annan plats icke bör ifrågakomma, har styrelsens granskning närmast haft till ändamål att avgöra, vilket av de förslag, som med bibehållande av brandstationen på nuvarande plats ur brandverkets synpunkt är att föredraga.

I detta avseende har brandstyrelsen funnit det alternativ, som efter ett uppslag av brandchefen senast utarbetats av stadsarkitekten Hahr, och som lämpligen kan kallas Alt. VII vara i flera avseenden överlägset. Närmast jämförligt med detta alternativ skulle det såsom At. IV betecknade förslaget vara.

Styrkan i Alt. VII och dess företräden framför Alt. IV är, att det i avseende å lokalutrymmen bättre uppdelar dessa mellan polis- och brandverket och sålunda, att polisverket får sina lokaler samlade på ett håll utefter Vasagatan och Klockaregatan och brandverket sina på ett annat håll till nuvarande brand- och polisstationen, och den närmast härtill belägna delen av nybyggnaden mot Klockaregatan.

För det i brandstationen kasernerade manskapet och dess familjer synes Alt. VII bättre tillgodose behovet av utrymmen utomhus därigenom, att norr om byggnaden utefter Klockaregatan lämnas ett utrymme fritt för sådan disposition och avskilt från det inre gårdsutrymmet.

I avseende å kostnaderna för de olika alternativen håller brandstyrelsen före, att merkostnaden för Alt. VII bör kunna nedbringas vid arbetenas utförande på entreprenad och att, även om merkostnad därvid skulle uppkomma, denna skulle motvägas av att de större utrymmena enligt detta alternativ kunna utnyttjas för andra stadens ändamål och genom den hyra, som därigenom i budgetväg kan tillföras brand- och polisverket.

N:o 52. *Ang. anslag till utredning rörande om- och tillbyggnader för brand- och polisstationen.*

Nu angivna förhållanden — en mera detaljerad granskning av förslaget har brandstyrelsen ansett kunna anstå och bero på remiss av det slutligen framlagda förslaget — har föranlett brandstyrelsen att till utförande förorda Alt. VII.

Västerås den 20 mars 1934.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 3:dje kvartalet 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och tillstyrka en framställning av arbetslöshetskommittén om anvisande av anslag för hyreshjälpsverksamhet under 3:dje kvartalet innevarande år.

Västerås den 17 maj 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava under förutsättning om beviljande av statsbidrag till hyreshjälpverksamheten den 22 februari 1934 anvisat 7,500 kronor för 2:dra kvartalet 1934.

Statens Arbetslöshetskommission har emellertid fastställt, att det totala hyreshjälpsbeloppet endast finge uppgå till 9,450 kronor, med statsbidrag därå å högst 4,725 kronor, ävensom att hyreshjälp samtidigt finge utgå till högst 160 arbetslösa familjeförsörjare.

Med hänsyn till, att arbetslösheten under april månad nedgått med cirka 180 arbetslösa, anser arbetslöshetskommittén, att framställning om statsbidrag för 3:dje kvartalet icke bör avse högre antal arbetslösa, än som Sta-

tens Arbetslöshetskommission senast medgivit. Under beräkning att 160 arbetslösa skola erhålla ett hyresbidrag av i medeltal 22 kronor pr månad erfordras således för hela verksamheten högst 10,560 kronor. Stadens andel av kostnaderna skulle sålunda uppgå till 5,280 kronor.

N:o 53. *Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 3:dje kv. 1934.*

Arbetslöshetskommittén får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 3:dje kvartalet 1934, till den del hyreshjälpen motsvarar 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 5,280 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1934 års budget, samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp, som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 4 maj 1934.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

|Eric Plantin

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation i tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en skrivelse från styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning angående behovet av underhållsarbeten i skolbyggnaden samt beräkning av kostnaderna för de arbeten, som böra komma till utförande under innevarande år i två alternativ och under uttalande, att drätselkammaren funnit behov av utförande av de i alternativ I angivna arbetena — med kostnaden beräknad till 4,600 kronor — vara för handen, hemställer drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville för dessa arbeten anvisa ett anslag å förslagsvis 4,600 kronor, att utgå av Zimmermanska fondens medel.

Västerås den 17 maj 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 54.
Ang. reparation i tekniska skolan.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt anhålla, att åtgärder måtte vidtagas för fortsatt underhåll av skolornas byggnad. Frånsett den renovering, som gjordes på en del av skolans lokaler förra sommaren, ha inga egentliga underhållsarbeten företagits på skolbyggnaden, sedan huset uppfördes. Underhållsarbetet, som lämpligen torde kunna fördelas på några år, bör denna gång förslagsvis omfatta en del lokaler i bottenvåningen, eventuellt expeditionslokalerna samt erforderliga målningsarbeten på fönstren.

För bedömning av vad som behöver göras föreslås att syn hålles på huset.

Västerås den 5 april 1934.

För styrelsen:
THEOFIL ÖBERG.
Ordförande.

/Folke Ericsson.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av fastigheten Emaus. (Jfr. N:o 24).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med drätselkammarens av stadsfullmäktige den 28 sistlidne mars behandlade förslag om inköp av Solberga handelsträdgård i och för flyttning dit av stadsträdgården, meddelade drätselkammaren, att Aktiebolaget Svenska Metallverken erbjudit staden att inköpa Emaus egendom (med undantag för ett för bostadsändamål redan disponerat område i Sandgärdet) enligt ett den 26 februari 1934 avgivet, i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 28 mars 1934, N:o 24, intaget anbud för en summa av 180,000 kronor.

Ehuru planteringsnämnden avvisat tanken på förläggning av stadsträdgården till Emaus och drätselkammaren icke emot denna planteringsnämndens inställning ansåg sig böra upptaga detta projekt, förklarade drätselkammaren ifråga om anbudet å Emaus, rörande vilket lantegendomsnämnden ännu ej hunnit avgiva av drätselkammaren begärt yttrande, att detta anbud vore sådant, att drätselkammaren ansåge detsamma böra allvarligt övervägas, även om annan plats valdes för stadsträdgården och att drätsel-

N:o 55.
Ang. inköp av fastigheten Emaus.

kammaren, sedan lantegendomsnämndens yttrande inkommit och efter förhandling med anbudsgivaren och ytterligare överväganden ville till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag i frågan.

Drätselkammaren erinrar, att stadsfullmäktige den 28 sistlidne mars avslagit förslaget om inköp av Solberga handelsträdgård.

Lantegendomsnämndens yttrande beträffande Emausanbudet har nu inkommit till drätselkammaren och bilägges här.

Vidare har planteringsnämnden i anledning av stadsfullmäktiges nyssberörda beslut på drätselkammarens begäran tagit frågan om trädgårdens vid Emaus användande, åtminstone provisoriskt som stadsträdgård under förnyat övervägande och förklarat sig vidhålla sin förut intagna ståndpunkt.

Slutligen har drätselkammaren genom underhandling med anbudsgivaren sökt utröna, huruvida egendomen kunde förvärvas för billigare pris än det erbjudna, något som syntes drätselkammaren särskilt angeläget på grund av den ställning särskilt planteringsnämnden och även i avsevärd mån lantegendomsnämnden intagit till frågan. Anbudsgivaren har dock förklarat, att någon prissänkning icke kunde medgivas.

Det gäller sålunda att avgöra, huruvida anbudet sådant det föreligger är för stadens del godtagbart. Beträffande egendomens areal och läge och beskaffenhet samt där befintliga byggnader och anläggningar m. m. kan hänvisas till den utförligt avfattade stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 24 sid. 93—95 återgivna anbudsskrivelsen med tillhörande karta. Egendomens hela areal är omkring 318,800 kvm., därav omkring 149,300 kvm. öster om järnvägen och 169,500 kvm. väster om järnvägen. Om byggnaderna i stadens hand icke tillmätes något värde, skulle priset, om anbudet antages, motsvara ett värde av 56 ½ öre per kvm. I fråga om användningen av fastigheten i stadens hand så torde trädgårdens tagande i bruk och inrättande för stadsträdgårdens behov väl få anses uteslutet. Beträffande åkerjorden samt ladugård, stall och övriga ekonomibyggnader anser lantegendomsnämnden visserligen dessa nyttigheter från lantbrukets synpunkt obehövliga, men har nämnden dock förklarat sig beredd att, om köp kommer till stånd, utnyttja egendomen på lämpligaste sätt och begagna ladugården m. fl. byggnader till en provisorisk lösning av den föreliggande frågan om åstadkommande av en ny ladugård för stadens jordbruk. Då det är ett allmänt känt önskemål, att den nuvarande ladugården vid Kristiansborg på grund av den nytillkomna bebyggelsen i omedelbar närhet av densamma snarast möjligt kommer bort, ligger redan däri ett visst värde i Emausförvärvet och åtkomsten av egendomens ekonomibyggnader, även om detta värde icke kan beräknas annat än för några få år. I övrigt får frågan om inköp av egendomen betraktas som ett rent markförvärv jämförbart med en del sådana, som staden förut gjort. Ur denna synpunkt måste det fasthållas och anses äga tillämplighet även på det nu ifrågasatta köpet, att det är av stor betydelse, att staden så fullständigt som möjligt har i sin hand att efter de synpunkter, som för staden som helhet kunna anses som de mest fördelaktiga, leda och bestämma över stadens växande bebyggelse och att detta icke kan ske på ett bättre sätt än att staden med äganderätt förfogar över

N:o 55.
Ang. inköp av fastigheten Emaus.

de områden över vilka bebyggelsen breder ut sig. Flera avskräckande exempel kunna anföras på, hur exploateringar i enskild mans hand kunna vålla betydande olägenheter för enskilda gårdsfastighetsägare och hyresgäster samt stora svårigheter, besvär och kostnader för staden. Riktigt synes också vara, att den vinst som uppkommer av områdenas ordnande med gator och ledningar m. m., eller i varje fall en skälig ersättning härför, stannar hos den, som har ansvaret för och bekostar deras tillkomst och ej helt eller delvis tillgodokommer en enskild exploatör. Vad särskilt Emaus egendom beträffar ligger den så till, att vissa delar av densamma och i första hand området öster om järnvägen kunna beräknas inom de närmaste åren bliva tagna i anspråk för byggnadsverksamhet. De nu anförda omständigheterna tala för köpet. Priset synes dock vara i högsta laget, särskilt i betraktande av att, i motsats till vad från början kunde räknas med, trädgården icke kan användas som sådan för stadens eget behov och ladugården med flera hus endast synas kunna erhålla användning som ett kort provisorium. Även om viss del av egendomen kan under närmaste tid försäljas till byggnadstomter och därvid giva vinst i förhållande till det ovan angivna genomsnittliga markpriset, så kommer sannolikt största delen av egendomens areal att länge ligga utan avkomst. I fråga härom må framhållas, att ett utkast till styckningsplan för den öster om järnvägen liggande delen av egendomen uppgjorts av byggnadschefen och att kostnaden för utläggande av gator inom detta område av honom beräknats till 70,000 kronor. Skulle köpet komma till stånd torde drätselkammaren inom kort tid göra framställning om ifrågavarande områdes exploatering och begära anslag till gatuutläggning, ävensom till utsträckning av stadens ledningar inom området. Med hänsyn till dessa kostnadsutlägg och i betraktande av att en stor del av köpeskillingen en längre tid ej torde kunna förräntas, kan det förefalla ovisst, om affären blir lönande rent ekonomiskt sett. Emellertid har det vid övervägande av på frågan inverkande omständigheter synts drätselkammaren, att med hänsyn tagen även till de indirekta och ej siffermässigt beräkningsbara fördelarna därav staden icke bör låta detta tillfälle gå sig ur händerna att förvärva ifrågavarande i stort sett välbelägna och för stadens tillväxt betydelsefulla jordområde.

Köpeskillingen för egendomen bör enligt drätselkammarens förmenande gäldas av lånemedel, då motsvarande värde tillföres staden och lånets förräntning och amortering torde på det hela taget motsvaras av inflytande köpesillingar för försålda tomter.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 180,000 kronor och på de villkor i övrigt, drätselkammaren kan finna för staden antagliga, förvärva Emaus egendom här i staden i huvudsaklig överensstämmelse med ett av Aktiebolaget Svenska Metallverken den 26 februari 1934 avgivet anbud,

N:o 55. *Ang. inköp av fastigheten Emaus.*

att nämnda köpeskilling skall gäldas av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avser ifrågavarande utgifts gäldande med lånemedel, Kungl. Maj:ts prövning.

Emot drätselkammarens beslut i ärendet har reservation anförts av dess vice ordförande Herr Eklund, som ansett den föreslagna köpeskillingen för hög.

Västerås den 17 maj 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan drätselkammaren till lantegendomsnämnden för yttrande remitterat ett från Aktiebolaget Svenska Metallverken inkommet erbjudande att till staden försälja egendomen Emaus, får lantegendomsnämnden, efter det nämndens ledamöter besökt platsen och tagit del av tillgängliga handlingar i ärendet anföra följande.

Remissen har av nämnden uppfattats så, att densamma avser huruvida en provisorisk lösning av frågan om uppförande av ny ladugård kan ernås genom inköp av Emaus gård, alldenstund det torde vara klart för var och en, att något behov för staden att anskaffa mer jord för *jordbruksdrift* icke föreligger.

En undersökning huruvida lantegendomsnämnden kan hava användning av de utrymmen ekonomibyggnader nu vid Emaus erbjuda, giver vid handen, att dessa byggnader för farmtiden icke kunna vara av något värde för jordbruksförvaltningen, alldenstund dessa byggnader äro i synnerligen omodernt skick.

Lantegendomsnämnden anser sålunda, att jordbruksförvaltningen för framtiden icke kan hava någon nytta av ett inköp av Emaus gård. Skulle emellertid andra skäl föreligga, som motivera, att staden inköper egendomen, så är det tydligt, att ett tillfälligt övertagande av ladugården vid Emaus, lämnar lantegendomsnämnden en frist i utredningen angående uppförande av ny ladugård, vilket uppskov måhända i avvaktan på resultatet av vissa aktuella undersökningar om nytt sätt för tillgodogörandet av höskörd m. m. skulle kunna vara av värde.

Emellertid måste nämnden bestämt säga ifrån, att en ladugårdsdrift vid Emaus kommer att bliva ganska dyrbar, på grund av de nödvändiga tran-

N:o 55.
Ang. inköp av fastigheten Emaus.

sporterna till ladugården av fodermedel. Skörden på gårdens 45 tunnland öppen jord är givetvis icke tillfyllest för den kreatursbesättning på cirka 45 djur, som där skulle uppställas. Även kan man ju tänka sig att ordna så, att ladugårdsdriften vid Emaus fortsätter till dess besättningen i en ny ladugård vid Nordanby erhållit sådan omfattning, att man därifrån kan tillgodose behovet av mjölk till de olika gårdarnas personal.

Lantegendomsnämndens beslut sammanfattas i följande uttalande.

Nämnden anser sig i jordbrukshänseende icke hava behov av Emaus gård, men om andra skäl tala för ett inköp av egendomen, och sådant köp kommer till stånd, är nämnden givetvis beredd att söka ordna för egendomens utnyttjande på lämpligaste sätt och eventuellt begagna ladugården och övriga ekonomibyggnader vid Emaus till en kort och provisorisk lösning av den föreliggande frågan om uppförande av ny ladugård vid Nordanby.

Västerås den 8 mars 1934.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

Eric Plantin.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri,

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1934. Den 31 Maj. X.

N:o 56.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för år 1933.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 ordinarie sammanträden, varvid avhandlats 314 protokollförda ärenden. Den inom nämnden utsedda delegationen, med uppgift företrädesvis att vidtaga åtgärder enligt 23 § i lagen om samhällets barnavård, har under året haft 7 sammanträden.

Under året har ledamoten, Komminister Emanuel Nyberg på grund av avflyttning från staden avgått ur nämnden. Med Herr Nyberg har nämnden förlorat en för nämndens arbete synnerligen intresserad och dugande ledamot.

Nämndens verksamhet har under året bedrivits efter samma linjer som tidigare.

Antalet fall av vanart, som påkallat nämndens ingripande i ena eller andra avseendet, har visat tendens till ökning. Utom mera direkta åtgärder mot redan inträdd vanart, har nämnden sökt att åstadkomma förebyggande åtgärder härutinnan.

De för samhällsvård omhändertagna barnen, vilkas antal sedan flera år tillbaka balanserar på c:a 230, ha i regel utackorderats i enskilda hem efter att i flera fall ha passerat länets upptagningshem. Det har icke mött svårigheter att härför erhålla lämpliga fosterhem.

Å avdelningen för nämndens verksamhet rörande barn utom äktenskap, har den sammanlagda summan av inbetalda uppfostringsbidrag ökat med c:a 6,000: — kr., trots rådande arbetslöshet.

Barnavårdscentralens verksamhet har under året rönt ytterligare ökat intresse från allmänhetens sida.

För de ovan angivna avdelningarna av nämndens verksamhet redogöres vidare under särskilda rubriker.

Västerås i maj 1934.

EM. GRANÉR.

|Axel Norén.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

De utackorderade barnens antal utgör 245. Av dessa barn äro 18 omhändertagna för skyddsuppfostran och de övriga för samhällsvård. Övervägande delen av barnen äro utackorderade på landsbygden, nordligast i norra Dalarne och sydligast i Södra Småland. Av de utackorderade barnen ha 225 inspekterats. Detta har lett till, att två barn skiljts från fosterhemmen på grund av dessas olämplighet. Såsom allmänt omdöme om fosterhemmen kan sägas, att dessa i regel på ett erkännansvärt sätt uppfattat och gått in under sin grannlaga och ansvarsfulla uppgift. I många fall kan iakttagas en rörande ömhet och tillgivenhet mellan fosterföräldrar och barn.

Utackorderingsavgift utgår med i regel intill högst 25: — kronor i månaden.

De för samhällsvård omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

	Antal	Barnens börd		Barnens kön		Hemmens beskaffenhet	
		u. ä.	i. ä.	Flickor	Gossar	Goda	Mycket goda
I staden utackorderade	112	65	47	67	45	79	33
Å landsbygden utackorderade	113	86	27	58	55	75	38
Summa	225	151	74	125	100	154	71

Under året ha för skyddsuppfostran omhändertagits 6 barn, 4 flickor och 2 gossar. Orsakerna till omhändertagandet ha i 3 fall varit vanart och i 3 fall föräldrarnas oförmåga, lastbarhet eller vårdslöshet. Inalles hava 37 barn, 14 flickor och 23 gossar, varit omhändertagna för skyddsuppfostran, därav 17 på grund av vanart och 20 på grund av vanvård i hemmet eller föräldrarnas lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att fostra barnen. 8 barn ha dessutom under längre eller kortare tider stått under övervakning.

De för skyddsuppfostran omhändertagna, varning meddelade och övervakade barnen fördela sig enligt följande:

	Gossar	Flickor	Summa
I enskilda hem	7	10	17
På barnhem	7	3	10
På skyddshem	6	6	12
Varning har meddelats	25	5	30
Summa	45	24	69

N:o 56. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1933.*

De av nämnden omhändertagna barnen utgöra 0,85 % av stadens folkmängd.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling:

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Anmaningsskrivelser	48	21	31	26	43	52	22	45
Svar å anmaningsskrivelser	18	10	22	21	39	27	36	26
Ansökn. hos Länsstyrelsen	21	14	12	18	28	31	13	25
Påminnelser hos Länsstyrelsen	27	49	63	72	84	93	97	75
Förklaringar hos Länsstyrelsen	7	8	7	19	49	41	34	41
Andra skrivelser	—	390	354	409	527	531	529	599
Summa	121	492	489	565	770	775	731	811

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1926—1933 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal innevånare	Antal bevilln.-kronor	Nettokostnaden fördelad på	
	Brutto	Netto			innevånare	bev.-kronor
1926	76,404: —	67,198: —	29,058	277,758: —	2: 31	0: 24
1927	85,070: —	68,453: —	29,051	281,858: —	2: 34	0: 24
1928	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930	92,072: —	69,399: —	30,320	362,516: —	2: 29	0: 19
1931	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20

Under året har arbete enligt 72 § i lagen om samhällets barnavård förelagts 12 försumliga försörjare. Av dessa föreläggande hava 3 lett till intagning å arbetshem. De 9 övriga ha av skilda anledningar erhållit uppskov med inställelse till det förelagda arbetet, företrädesvis emedan de börjat fullgöra sin försörjningsplikt. 2 personer ha erhållit anmaning att bättre fullgöra sin försörjningsplikt.

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet har följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1932	10	
Intagna under året	14	24
Utskrivna under året		17
Kvarvarande till år 1934		7

Av de intagna barnen voro 7 flickor och 7 gossar.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 12,138 : — kr., vilken summa fördelad på 4,006 underhållsdagar utgör 3 : 03 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

N:o 56.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1933.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år har samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antalet barnavårdsförordnanden:

vid 1933 års början		530
Under året utfärdade		88
Därav inflyttade från annan kommun	30	
För inom kommunen skrivna	58	
	Summa	618
Under året upphörda		71
Därav på grund av:		
Barnet fyllt 16 år	15	
Barnets död	3	
Föräldrarnas giftermål	33	
Överflyttning till annan kommun	17	
Andra orsaker	3	
Kvarvarande vid årets slut		547

Fastställande av faderskap:

Antal fall där faderskapet erkänts i godo	49
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	5
Antal fall där faderskapet ej kan fastställas	3
Rättegång pågår	1

Trolovning har konstaterats i 35 fall.

Mot barnafadern vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		9
Därav inställd å arbetshemmet	1	
Uppskov beviljad	8	

Underhållsbidrag:

I uppfostringsbidrag har under året till byråns kassa inbetalats kronor 46,784 : 61 och utbetalats samma summa, varav till Nämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 10,718 : 02.

Granskningen av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper har under året verkställts av Nämndens ombudsman Syssloman Axel Norén och Föreståndaren C. Scott.

Antal fall där barnet vid 1933 års slut vistades:

År	Modern	Fadern	Båda föräldr.	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Barnhem
1918	13	—	2	3	9	—
1919	9	1	5	4	2	—
1920	19	—	5	6	8	1
1921	19	1	4	6	3	—
1922	8	—	3	9	9	—
1923	13	—	4	2	11	—
1924	9	—	3	6	3	3
1925	10	1	4	7	5	3
1926	9	—	4	5	3	1
1927	8	—	4	1	10	—
1928	12	1	5	4	3	1
1929	19	—	5	7	3	—
1930	20	—	4	5	5	—
1931	23	—	3	9	9	1
1932	30	—	4	3	15	1
1933	45	—	8	9	5	1
Summa	266	4	67	86	103	12

Dessutom vårdades 3 barn å sinnesslöanstalt, 2 å lasarett, 1 å skyddshem, 1 å Eugeniahemmet. I 2 fall kvarstod barnavårdsmannen för under året avlidna barn, enär den ekonomiska uppgörelsen icke var fullgjord.

De utomäktenskapliga födelserna inom Västerås utgjorde under året 14,92 % av samtliga födelser.

Västerås i mars 1934.

Carl E. Scott,
föreståndare.

N:o 56.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1933.

Avd. III.

Barnavårdscentralen.

Under året inskrivna	294 barn
Av dessa kvarstående från föregående år	131 barn
Nyinskrivna år 1933	163 barn

Av de under centralens uppsikt stående barnen voro:
248 barn födda inom äktenskapet.
46 barn födda utom äktenskapet.
Fosterbarnens antal voro 19.

Uppfödning:

Enbart bröstet	127 barn
Blandad uppfödning	109 barn
Konstgjord uppfödning	58 barn

Sjukdomar:

Vattenkoppor	2 fall
Kikhosta	5 fall

Under året ha utskrivits 136 barn.

Enär barnet fyllt 1 år	122 barn
Enär barnet flyttat från staden	10 barn
Enär barnet avlidit	0 barn
Enär föreskrifter och råd ej följas	4 barn

Till år 1934 kvarstå 158 barn. Läkaren har under året haft 50 mottagningar, varvid sammanlagt 643 undersökningar å barn utförts. Medeltal besök per mottagning: 12,86. Sköterskan har avlagt 2,667 besök i hemmen. Avgift 5: — kr. i kvartalet eller 2: — kr. i månaden har erlagts till ett belopp av sammanlagt 700: — kr.

Västerås i april 1934.

Josef Lundblad,
leg. läkare.

Avd. IV.

N:o 56. *Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1933.*

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn ha under år 1933 stått 143 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 40 varit födda inom äktenskapet samt 102 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i Barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 15.

Antal barn vid årets början	113
Därav i fosterhem	100
Därav på barnhem	13
Under året tillkomna	30
Därav i fosterhem	27
Därav på barnhem	3
Under året avgångna	38
Därav enär barnet flyttat från staden	3
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
Därav enär barnet omhändertagits av modern	14
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	9
Därav enär barnet fyllt 16 år	2
Antal barn vid årets slut	105
Därav i fosterhem	97
Därav på barnhem	8

Antal besök under året: 405 .

Västerås i mars 1934.

Svea Sandberg. *Elsa Hultgren.*

N:o 56.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1933.

Sammandrag av Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1933.

UTGIFTER:

Utackorderade barn:		
Samhällsvård	33,997 : 41	
Skyddsuppfostran å skyddshem och i enskilda hem	10,647 : 17	44,644 : 58
Anstalts- och sjukvård:		
Lasarettsvård	610 : 20	
Sinnesslövård	2,475 : 02	
Poliklinisk vård	225 : 55	
Andra sjukvårdskostnader	1,251 : 65	4,562 : 42
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		14,678 : 66
Löner och arvoden:		
Löner och arvoden för personalen för barnavårdsbyrån		12,529 : 84
Barnavårdscentralen:		
Lön för barnavårdssystern och arvode för läkaren		3,995 : —
Diverse utgifter:		
Hyra, städning och bränsle	1,580 : —	
Telefon	344 : 70	
Tidskrifter, trycksaker och annonser m. m.	612 : 24	
Diverse utgifter, stämpelkostnader m. m.	468 : 79	
Avgifter till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård	68 : 66	
Avgifter till Västmanlands Läns Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	155 : 55	3,229 : 94
Diverse utgifter för Barnavårdscentralen		302 : 32
Barnhemmet Sommarro 8:		
Hushållet	3,055 : 19	
Löner och arvoden	2,983 : 57	
Beklädnad	1,255 : 48	
Bränsle, lyse och vatten	1,159 : 89	
Hyra	2,500 : —	
Underhåll av inventarier	451 : 85	
Telefon	110 : —	
Förbrukningsartiklar och div. utgifter	622 : 45	12,138 : 43
	Summa Kronor	96,081 : 19

INKOMSTER:

Landstinget, ersättning för skyddsuppfostran		7,420 : —
Landstinget, ersättning för sjukvård		2,685 : 02
Statsbidrag för skyddsuppfostran		861 : 44
Återbetalning av enskilda:		
För sjukvård	2,463 : 14	
Utackorderade barn	7,504 : 92	
I andra kommuner boende vårdade	2,548 : 10	12,516 : 16
Barnhemmet:		
Återbetalning av främmande barnavårdsnämnder och enskilda	1,649 : 50	
Av statsmedel	1,214 : —	2,863 : 50
Barnavårdscentralen:		
Inkomst av avgifter		701 : —
Västerås stads Drätselkammare:		
Uttaxerade medel för barnavårdsnämnden		69,034 : 07
	Summa Kronor	96,081 : 19

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1934.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1934. Den 21 Juni. XI.

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1933.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1933.

Huvudräkning.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års redogörelse		38,046,469 : 23
Inkomster under året:		
Drätselkammaren, enligt redogörelse	6,880,056 : 82	
Köttbesiktningsbyrån	27,268 : 43	
Reserverade köpeskillingsmedel	74,160 : 63	
Hamnen	142,387 : 44	
Djuphamnen	93,885 : 10	7,217,758 : 42
Värdeökningar under året:		
Kapitalavbetalning å lån	492,813 : 84	
Inköp av fastigheter	248,500 : —	
Förhöjda värden å fastigheter	51,444 : —	
Inköp av inventarier	76,805 : 27	
Kapitalavbetalningar å andel i lån för nämnder och styrelser enligt särskilda redogörelser	255,446 : 28	1,125,009 : 39
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Reserverade köpeskillingsmedel	205,271 : 49	
Köttbesiktningsbyrån	1,872 : 94	207,144 : 43
	Transport	46,596,381 : 47

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

			Transport	46,596,381 : 47
Skulder vid årets slut:				
Fonderade skulder			14,981,327 : 89	
Andra lån och skulder			3,023,938 : 40	
Ogulden köpeskilling			74,256 : 37	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål			1,308,797 : 64	
Fonderade medel			866,326 : 70	
Underlydande styrelsers skulder enligt särskilda redogörelser			6,762,418 : 03	27,017,065 : 03
			Kronor	73,613,446 : 50

KREDIT:

Skulder vid årets början:				
Enligt föregående års redogörelse				28,738,205 : 53
Utgifter under året:				
Drätselkammaren enligt redogörelse			6,803,866 : 35	
Köttbesiktningsbyrån			29,141 : 37	
Reserverade köpeskillingsmedel			279,432 : 12	
Hamnen			122,869 : —	
Djuphamnen	147,038 : 60			
varifrån avgår årets uttaxering, upptagen i Drätselkammarens redogörelse	53,153 : 50		93,885 : 10	7,329,193 : 94
Värdeminskningar under året:				
Kapitalavbetalning å lån			250,225 : 99	
Inkomst av försålda fastigheter			63,909 : —	
Nedskrivning å värdet av d:o m. m.			81,272 : 50	
Mark utlagd till gator och allmänna platser			72,035 : —	
Avskrivning å inventarier			247,778 : 51	715,221 : —
Inkomster utöver utgifter i årets stat:				
Överskott i årets stat			76,190 : 47	
Hamnen			19,518 : 444	95,708 : 91
Tillgångar vid årets slut:				
Fastigheter			18,105,558 : 92	
Inventarier			785,410 : 84	
Materialier			154,318 : 76	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna			5,597,575 : 08	
Förråd och andra naturapersedlar			133,716 : 66	
		Transport	24,776,580 : 26	36,878,329 : 38

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Transport	24,776,580 : 26	36,878,329 : 38
I bank innestående		163,324 : 30	
Fordringar		10,241,588 : 89	
Förskotterade medel		1,526,268 : 38	
Kontant		27,355 : 29	36,735,117 : 12
		Kronor	73,613,446 : 50

Inkomster:

Behållning i 1931 års stat			42,563 : 60

Räntor och aktier:

Obligationslån		269,770 : 95	
Andra amorteringslån		165,645 : 18	
Andra lån och skulder		62,524 : 10	
Aktier		16,725 : —	514,665 : 23

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån		135,096 : 20	
Andra amorteringslån		115,129 : 79	250,225 : 99

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:			
Allmänna fattigvården		87,494 : 86	
Ålderdomshemmet		139,736 : 35	227,231 : 21

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper			27,047 : 12

Folkskolan:

Statsbidrag		383,305 : 12	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2,000 : —	
Arrendemedel		37 : —	
Hyresmedel		6,823 : 41	
Övriga inkomster:			
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	170 : 50		
Slöjdmaterial för flickor	1,702 : 04		
D:o för gossar	200 : 65		
D:o till Arbetslöshetskommitténs kurser m. m.	144 : 83		
Transport	2,218 : 02	392,165 : 53	1,061,733 : 15

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Transport	2,218 : 02	392,165 : 53	1,061,733 : 15
Försåld mjölk		361 : 34		
Skolköken		1 : 17		
Skomakerislöjden		1,574 : 85		
Telefonavgifter		49 : 05		
Terminsavgifter		216 : —	4,420 : 43	396,585 : 96

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag	8,341 : —	
Skomakerislöjd	66 : 95	8,407 : 95

Högre folkskolan:

Statsbidrag	15,950 : 76

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Lärlings- och yrkesskolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	30,660 : 96		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	1,415 : 09		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	922 : 41		
Stipendier	860 : 28		
Bibliotek	936 : 70	34,795 : 44	
Landstingsmedel		4,000 : —	
Avkastning av donationer och fonder		365 : —	
Lärjungeavgifter		13,237 : 39	
Säljbar produktion		6,008 : 18	
Ersättning av fackskolan för belysning, uppvärmning, renhållning och städning		2,011 : 97	
Inkomst av praktisk installatörskurs		1,225 : 10	
Hyra för lokaler och inventarier m. m.		50 : 65	61,693 : 73

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören	1,200 : —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	622 : 10	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	1,000 : —	
Protokollslösen	390 : —	
Telefonavgifter	207 : 83	3,419 : 93
Transport		1,547,791 : 48

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

			Transport	1,547,791 : 48

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Årligt bidrag av A.-B. Yngve Swenson för omläggning av del av Stora gatan		300 : —		
Försäljningsmedel		29 : —		
Automobilskattemedel, ordinarie		56,315 : 33		
Hyra för torgplatser		1,971 : 64		
Ersättning av:				
Barnens Dag		15 : 30		
Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. ..		166 : 99		
Återlämnad material från div. gator		2,686 : 35	61,484 : 61	

Vägar:

Automobilskattemedel, ord.	60,000 : —			
utj.	16,600 : —	76,600 : —		
Vägskatt		5,462 : 30		
Ersättning för underhåll av vägar m. m.:				
Blåsbovägen	23 : 24			
Västra förstaden	841 : 77			
Anderslundsgatan	6 : 25			
Runebergsgatan	33 : —			
Drottninggatan	64 : 80			
Tunbyvägen	76 : 51			
Byggnadsfören. Hermos	28 : 12			
Diverse vägar	24 : 75			
Väg till Malma grustag	2,512 : 97			
Återlämnad material från Utmarksgatan	357 : 25	3,968 : 66	86,030 : 96	

Planteringar:

Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna m. m.		4,600 : —		
För vård av Slottsparken		1,000 : —		
Försäljningsmedel och växtdekorationer ..		4,332 : 18		
För vård av parken vid Asea		500 : —		
För ved från planteringarna		1,001 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		233 : 50	11,666 : 68	

Gatubelysning:

För belysning å hamnen		840 : —		
Ersättning från Försäkringsbolaget Fylgia ..		66 : —	906 : —	
		Transport	160,082 : 25	1,547,791 : 48

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Transport	160,082 : 25	1,547,791 : 48
Gaturenhållning:			
Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —		
Avgift från hamnen för renhållning å hamnområdet	1,800 : —		
Från Landstinget för renhållning vid Epidemisjukhuset	103 : 32		
Ersättning av "Barnens Dag"	15 : 12		
Grus till Sundinsgatan	30 : 25	2,948 : 69	163,036 : 94

Renhållningsverk:

Försäljning av:		
Stallströ och sopor	1,831 : 12	
Torvmullspudrett	4,211 : 90	
Torvmull	283 : 88	
Hämtningsavgifter	44,315 : 25	
Försäljning av kärl	545 : —	
Diverse	3,777 : 64	
Skillnad i ing. och utg. lager	106 : 32	55,071 : 11

Svingård:

Försäljning av fläsk	25,234 : 50	
60 st. smågrisar	600 : —	25,834 : 50

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	90,959 : 60

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	205,257 : 27

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	411,424 : 97

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	818,969 : 34

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:

Badavgifter m. m.	1,273 : 13	
Transport	1,273 : 13	3,318,345 : 21

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	1,273 : 13	3,318,345 : 21	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		64,194 : 73	
Båttrafiken:			
Persontrafik	14,386 : 49		
Godstrafik	147 : —	14,533 : 49	
Grustaget vid Malma:			
Inkomst av grusförsäljning	26,276 : 35		
Återlämnad material	1,850 : 87	28,127 : 22	108,128 : 57

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna		4,229 : 41	
Ersättning för skötsel av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil		3,000 : —	
D:o av landstingets ambulansautomobil		3,000 : —	
Ersättning för eldning åt polisen		100 : —	
Ersättning för skötsel och tillsyn av enskilda brandskåp		135 : —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten		309 : 54	
Hyresmedel för befäl och manskap		7,181 : 92	
Värdet av åt brandverket utförda arbeten		2,777 : 98	
Diverse inkomster		538 : 37	21,272 : 22

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet	73,030 : 57		
Sundinska huset	11,820 : —		
Tullhuset	450 : —		
Paviljongen i Stadsparken	2,500 : —		
Gårds- och tomtfastigheter	167,141 : 09		
Hamnmagasinen	20,994 : 02		
Hamnplanen	24,390 : 93		
Hamnpaviljongen	3,500 : —		
Kabinettet	1,365 : 90		
Omnibustrafikstation	3,100 : —		
För rivna fastigheter	740 : —		
Hyra för seminariet	250 : —		
Diverse inkomster	57 : 43	309,339 : 94	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1,313 : 52		
Transport	1,313 : 52	309,339 : 94	3,447,746 : —

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport		1,313 : 52	309,339 : 94	3,447,746 : —
Hästholmarna:				
Hyra för serveringspaviljong å:				
Elba	6,500 : —			
Östra holmen	2,000 : —	8,500 : —		
Arrenden för:				
Östra utmarken		12,150 : —		
Västra utmarken		3,680 : —		
Viksäng		385 : —		
Diverse arrenden		2,542 : 54		
Arrende för fiskvatten		230 : —		
Hyresmedel		24,153 : 22		
Hyra för Klockartorpet		1,175 : —		
Utdelning från Norrbo allmänning		18 : 75		
Diverse inkomster och återbetalningar		1,409 : 96	55,557 : 99	
Lantegendomar under eget bruk:				
Diverse jordbruksprodukter		71,432 : 02		
Ladugården		12,051 : 14		
Körningar och andra utförda arbeten		18,334 : 77		
Trädgården vid Malma		800 : —		
Hyror		3,029 : —		
Arrende för potatislotter		340 : 20		
Försålda djur		11,020 : 60		
Diverse		1,484 : 30	118,492 : 03	
Skogar:				
Årets skogsavverkning			2,989 : 25	486,379 : 21

Kronouppbördsväsen och Exekutionsväsen:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel			11,336 : 77	
Sportler från stadsfogdetjänsten			5,078 : 37	16,415 : 14

Polisväsen och Fångvård:

Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 3 konstapelslöner i lägsta lönegraden		1,620 : —		
Statsbidrag för statspolisen:				
Ersättning för:				
Avlöningskostnader	19,620 : —			
Pensioneringskostnader	3,035 : 95			
Beklädnad m. m.	1,117 : 86			
Läkarevård	145 : 19			
Olycksfallsförsäkring	68 : 13			
Garage	270 : —			
Transport	24,257 : 13	1,620 : —		3,950,540 : 35

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	24,257 : 13	1,620 : —		3,950,540 : 35
Hyra, städning o. belysn.	1,247 : 84			
Möbler, mattor m. m. ..	171 : 55			
Telefonavgifter	477 : 70	26,154 : 22	27,774 : 22	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			49 : 50	
För besiktning av skadad automobil			10 : —	
Telefonavgifter			10 : —	27,843 : 72

Allmänna pensionsförsäkringen:

Influtna grundavgifter	5,616 : —

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:			
Inbetalda revisionsarvoden	3,200 : —		
Diverse inkomster	623 : 90	3,823 : 90	
Byggnadsnämnden:			
Avgifter för förrättningar m. m.		5,941 : 10	
Automobiler:			
Inkomster av körningar		26,119 : —	35,884 : —

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Försålda tidskrifter		12 : —		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten ..		984 : 76		
Återbetald sjukförsäkring		11 : —		
För övertidsarbete med fastighetstaxeringen		80 : —		
Kungl. Socialstyrelsen för hushållsbokföring		1,120 : —		
Återbetalt av taxeringsnämnden		300 : —	2,507 : 76	
Arbetslöshet:				
Statsbidrag för:				
Understöd	136,559 : 52			
Hyreshjälp	18,400 : —			
Kursverksamhet	8,222 : 37	163,181 : 89		
Resebidrag och kläder m. m.		2,846 : 75	166,028 : 64	168,536 : 40

Allmänna bidrag av staten:

Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen av den 18/6 1913	12,390 : —	
Källarfrihetsmedel	349 : 89	12,739 : 89
Transport		4,201,160 : 36

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

		Transport	4,201,160 : 36

Diverse inkomster:

Bötesmedel	909 : 75	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —	
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.	8 : 75	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	1,787 : 30	
Överskott å förrådsrörelsen	3,824 : 03	
Veterinär tullbesiktning	36 : 64	10,566 : 47

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	8,050 : —	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	527 : 50	
Skogsaccis	92 : 82	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare	153 : 41	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	2,628,860 : 11	
Nöjesskatt	30,646 : 15	2,668,329 : 99
	Kronor	6,880,056 : 82

Utgifter:

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	392,585 : —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	59,672 : 43	
bostadslånefonden	22,867 : 27	
reverslån	257,977 : 72	
Andra lån och skulder	108,310 : 70	
Lånekostnader: provisioner m. m.	3,265 : 45	844,678 : 57

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	325,000 : —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	23,236 : 96	
bostadslånefonden	11,593 : 08	
reverslån	130,177 : 62	
Andra lån och skulder	2,806 : 18	492,813 : 84
	Transport	1,337,492 : 41

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport		1,337,492 : 41

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	482,333 : 06	
Ålderdomshemmet	245,341 : 97	727,675 : 03

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		96,081 : 19

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter	26,052 : 94	
Anskaffning och underhåll av inventarier	3,780 : 68	
Löner och arvoden	596,763 : 74	
Pensioner	15,129 : 79	
Premier för olycksfallsförsäkring	699 : 72	
Skolträdgårdarna	7,940 : 48	
Fri undervisningsmaterial	27,677 : 75	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	2,618 : 16	
Tandkliniken	21,779 : 99	
Trycknings- och annonskostnader	1,579 : 70	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,696 : 59	
Skolresor	1,450 : —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	4,419 : 41	
Vatten, värme och belysning	28,083 : 19	
Skolbad	4,828 : 57	
Renhållning	8,776 : 40	
Diverse utgifter	17,003 : 84	
Räntor	32,716 : 84	
Kapitalavbetalningar	26,352 : 94	
Arkitektarvode för ny annexbyggnad	800 : —	830,150 : 73

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	12,890 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	
Fri undervisningsmaterial	2,394 : 32	
Trycknings- och annonskostnader	69 : 25	
Städning och renhållning	170 : 10	
Material till förråden samt div. utgifter	502 : 46	16,626 : 13

Högre folkskolan:

Undervisningsmaterial	1,025 : 57	
Löner och arvoden	25,618 : 90	
Transport	26,644 : 47	3,008,025 : 49

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport		26,644 : 47	3,008,025 : 49
Trycknings- och annonskostnader		195 : 45	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare m. m.		607 : 50	
Biblioteket		333 : 89	27,781 : 31

Allmänna läroverket:

Underhåll av fastighet		1,586 : 13	
Kostnader för omändringsarbeten		12,000 : —	
Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	
Arvode för simundervisning		430 : —	
Kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagande i gymnasiet		221 : 14	
Ersättning för simundervisningsbad		450 : —	16,687 : 27

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre flickskolan:			
Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering	2,938 : 52		
Arvode för simundervisning	345 : —		
Fyllnadspension åt fröken Hwasser	748 : 02		
Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450 : —		
Värmeledningsanläggning m. m. enl. Stadsf.-m. beslut den 26/5 1932	22,891 : 88	27,373 : 42	
Arbetareinstitutet:			
Föreläsningsverksamheten .	3,000 : —		
Biblioteket	13,500 : —	16,500 : —	
Lärlings- och yrkesskolorna:			
Rektorsarvode	2,500 : —		
Övriga lärarearvoden	44,021 : 89		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial ...	4,054 : 89		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	2,486 : 91		
Bibliotekskostnader	1,024 : 83		
Förbrukning av råvaror ..	5,338 : 12		
Avlöning till lärjungar för produktivt arbete	1,402 : 80		
Transport	60,829 : 44	43,873 : 42	3,052,494 : 07

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	60,829 : 44	43,873 : 42	3,052,494 : 07
Stipendier och premier	1,225 : 28		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	10,009 : 20		
Administrationskostnader	2,372 : —		
Pensioner	1,985 : 04		
Praktisk installatörskurs ..	1,198 : 80		
Bränslekontroll	115 : —		
Övriga utgifter	2,094 : 43	79,829 : 19	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —	125,702 : 61

Hälso- och sjukvård:

Allmänna hälso- och sjukvården:			
Löner och arvoden	42,098 : 79		
Pensioner	2,798 : 20		
Övriga utgifter	20,702 : 79	65,599 : 78	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,789 : 25		
Övriga utgifter	725 : 95	4,515 : 20	
Polikliniken för könssjuka:			
Värme, lyse och städning ..	501 : 50		
Lokalhyra	600 : —		
Telefonavgifter	20 : —		
Diverse utgifter	248 : 50	1,370 : —	71,484 : 98

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator samt avgäld för nubbstensbrott	19,822 : 12		
För underhåll av:			
Stora torget	1,070 : 89		
Gåsmyregatan	2,862 : 75		
Stensättning å:			
Malmabergsgatan	24,950 : 47		
Kopparbergsvägen	22,049 : 93		
Östra Kyrkogatan	8,077 : 77		
Domkyrkoesplanaden ..	8,479 : 49		
Transport	87,313 : 42		3,249,681 : 66

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport	87,313 : 42		3,249,681 : 66
Resterande kostnad för breddning av Pilgatan	686 : 64	88,000 : 06	
Vägar:			
Grusning av vägar samt andra vägförbättringar ...	69,038 : 41		
Stensättning å Köpingsvägen	33,339 : 83		
Omläggning av Kopparbergsvägen	50,000 : —	152,378 : 24	
Planteringar:			
Löner och arvoden	18,024 : 57		
Pensioner	3,219 : —		
Skötsel och underhåll	73,394 : 22	94,637 : 79	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	21,997 : 55		
Elektrisk belysning	44,850 : 16		
Anskaffning av lampor	2,070 : —	68,917 : 71	
Gaturenhållning:			
Renhållning å gator och allmänna platser	17,120 : 28		
S. k. Kapitelhjonen för sopning å allmänna platser	4,368 : —	21,488 : 28	425,422 : 08

Hamnar:

Djuphamnen:

Utgifter utöver inkomster		53,153 : 50

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier ..	5,075 : 01	
Löner och arvoden	89,906 : 20	
Inköp av torvmull	2,533 : 14	
Stallet	3,971 : 12	
Övriga utgifter	13,582 : 62	115,068 : 09

Svingård;

Kraftfoder	13,432 : 70	
Inköp av grisar	836 : 25	
Avlöningar	2,639 : 02	
Transport av svinmat och övriga körningar	3,000 : —	
Ved, lyse, reparationer och div.	4,089 : 91	
Transport	23,997 : 88	3,843,325 : 33

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport	23,997 : 88	3,843,325 : 33
Hyra för ladugården vid Malma	1,000 : —	
Hyra för svingårdsanläggningen	5,000 : —	
Uppsamling av svinmat i staden	836 : 62	30,834 : 50

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 138,818 : 91

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 196,997 : 34

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 381,524 : 94

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse .... 558,872 : 14

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Avlöningar	1,220 : —		
Övriga utgifter	1,784 : 63	3,004 : 63	
Varmbadhuset:			
Avlöningar och pensioner ..	32,657 : 17		
Bränsle	7,807 : 91		
Elektr. belysning och kraftström	1,768 : 96		
Anskaffning och underhåll av inventarier	694 : 55		
Anskaffning och underhåll av linne	61 : 45		
Underhåll av:			
fastigheten	13,673 : 29		
pannor och ledningar ..	2,763 : 94		
Diverse utgifter	8,432 : 19	67,859 : 46	
Båttrafiken:			
Underhåll och reparationer	1,417 : 81		
Löner och arvoden	8,470 : 59		
Anskaffning och underhåll av inventarier	58 : 54		
Transport	9,946 : 94	70,864 : 09	5,150,373 : 16

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport	9,946 : 94	70,864 : 09	5,150,373 : 16
Driftkostnader:			
smörjoljor, fotogen o. trassel 281 : 69			
Bränsle ... 1,731 : 60	2,013 : 29		
Diverse utgifter	240 : 22	12,200 : 45	
Malma grustag:			
Underhåll av väg	2,512 : 97		
Egentliga driftkostnader ..	18,006 : 60		
Ränta	3,582 : 75		
Kapitalavbetalning	3,000 : —		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
För ny väg i gropen	524 : 90	28,127 : 22	111,191 : 76

Brandväsen:

Pensioner	8,092 : 50	
Löner och arvoden	90,107 : 03	
Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna	2,905 : 42	
Diverse utgifter	32,668 : 01	133,772 : 96

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplanen:			
Rådhuset	1,303 : 89		
Polis- och brandstation	9,031 : 38		
Stadshotellet	43,396 : 35		
Sundinska huset	10,946 : 86		
Tullhuset	418 : 52		
Paviljongen i Stadsparken	1,981 : 61		
Gårds- och tomtfastigheter	87,274 : 60		
Hamnmagasinen	3,963 : 06		
Hamnplanen och materialgården	3,392 : 55		
Hamnpaviljongen	265 : 11		
Kabinettet	2,077 : 82		
Omnibustrafikstationen	3,100 : —	167,151 : 75	
Lantegendomar under eget bruk:			
Anskaffning av inventarier	732 : —		
Arrenden	10,437 : —		
Löner och arvoden	49,015 : 37		
Produkter av egen skörd ..	18,426 : 10		
Underhåll och reparationer	5,132 : 94		
Transport	83,743 : 41	167,151 : 75	5,395,337 : 88

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport	83,743 : 41	167,151 : 75	5,395,337 : 88
Övriga utgifter	25,449 : 29		
Grundförbättringar	384 : 47		
Svingården vid Nordanby ..	8,176 : 31		
Årets nettovinst disp. för amortering å kostnader för nybyggnader vid Nordanby	738 : 55	118,492 : 03	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomarna Carlsberg och Stensborg	2,353 : 80		
Hästholmarna	8,001 : 65		
Diverse jordägor	21,038 : 41	31,393 : 86	
Skogar:			
Löner och arvoden	2,971 : 60		
Övriga utgifter	985 : 97	3,957 : 57	320,995 : 21

Magistrat och Rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier	830 : 97	
Löner och arvoden	53,103 : 06	
Renhållning	1,689 : 83	
Belysning	425 : 35	
Uppvärmning	995 : 95	
Trycknings- och annonskostnader	2,599 : 42	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,621 : 85	
Olycksfallsförsäkringspremie	22 : 05	
Läkarearvode	25 : —	
Telefonavgifter	1,195 : 45	
Oförutsedda utgifter	41 : 30	62,550 : 23

Kronouppbörds- och Exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier		1,202 : 11	
Löner och arvoden		43,895 : 43	
Pensioner		8,162 : —	
Kronouppbördskontoret:			
Hyra för tjänstelokal	750 : —		
Renhållning	764 : 49		
Belysning	121 : 72		
Uppvärmning	261 : 63	1,897 : 84	
Exekutionsbiträdenas tjänstelokal:			
Hyra	1,200 : —		
Renhållning	492 : 58		
Belysning	39 : 74		
Uppvärmning	109 : 25	1,841 : 57	
Transport		56,998 : 95	5,779,883 : 32

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Transport	56,998 : 95	5,779,883 : 32
Övriga utgifter:			
Trycknings- och annonskostnader	1,223 : 38		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	683 : 37		
Olycksfallsförsäkringspremie	31 : 39		
Läkarearvoden	32 : —		
Till exekutionsbiträden för hållande av cyklar	150 : —		
Telefonavgifter	678 : —		
Kollektivförsäkr. för uppbördsmedel	150 : —		
Distribuering av kronodebetsedlar	770 : 64		
Oförutsedda utgifter	41 : 73		
Städning å Stadsfogdekontoret	225 : —	3,985 : 51	60,984 : 46

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		4,136 : 49	
Löner och arvoden		232,537 : 88	
Pensioner		12,366 : —	
Renhållning		1,568 : 89	
Belysning		825 : 44	
Uppvärmning		1,518 : 50	
Övriga utgifter:			
Premie för olycksfallsförsäkring	735 : 84		
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1,861 : 46		
Läkarearvoden	1,510 : 01		
Telefonavgifter	2,397 : 60		
Oförutsedda utgifter	2,263 : 79		
Fångars vård och förplägnad å straffängelset	601 : 15		
Hyra till fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund	300 : —		
Hyra för expeditionslokaler åt statspolisen	1,500 : —	11,169 : 85	264,123 : 05
		Transport	6,103,990 : 83

Transport 6,103,990 : 83

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Allmänna pensionsförsäkringen:

Pensionsnämnden i Västerås:

Daktraktmenten för nämndens vice ordf. och ledamöter	252 : —		
Arvode åt ordföranden	600 : —		
Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —		
För läkarebetyg och läkareundersökningar	360 : —		
Annonser och kungörelser	58 : 80		
Papper, blanketter och diverse utgifter	223 : 66	3,894 : 46	
Pensionsnämnden i S:t Ilian		40 : —	
Pensionsnämnden i Lundby		36 : —	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		15,387 : —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		32,015 : 18	51,372 : 64

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	513 : 34		
Löner och arvoden	134,327 : 79		
Pensioner	15,337 : 25		
Renhållning	2,403 : 31		
Belysning	542 : 83		
Uppvärmning	1,390 : 05		
Trycknings- och annonskostnader	7,770 : 19		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2,215 : 93		
Olycksfallsförsäkringspremier	51 : 66		
Premie för inbrottsförsäkring	203 : 75		
Telefonavgifter	2,250 : 70		
Hyra för tjänstelokaler	1,200 : —		
Diverse och oförutsedda utgifter	1,261 : 35		
Distribuering av debetsedlar	552 : —		
Stallet	3,459 : 16	173,479 : 31	
Transport		173,479 : 31	6,155,363 : 47

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport		173,479 : 31	6,155,363 : 47
Byggnadsnämnden:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	206 : 20		
Löner och arvoden	22,738 : 07		
Pensioner	4,704 : —		
Kostnader för besiktningar	515 : 90		
Hantlangning	1,685 : 23		
Telefon och postavgifter	80 : 20		
Annonskostnader	430 : 85		
Rit- och skrivmaterial	1,344 : 92		
Lösen för resolutioner samt diverse utgifter	105 : 40		
Rör från förrådet	137 : 50	31,948 : 27	
Automobiler:			
Underhåll och reparationer	1,548 : 71		
Löner och arvoden	6,240 : —		
Driftkostnader	4,770 : 88		
Diverse utgifter	2,147 : 20		
Amortering å inköpta lastautomobiler	8,700 : —	23,406 : 79	228,834 : 37

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:			
Arbetsstugan	1,500 : —		
Barnkrubban	3,500 : —		
Barnhemmet	1,000 : —		
Natthärbärget	300 : —		
Arbetsförmedlingen	3,200 : —		
Västerås sjukkassors fortsättningskassa	1,794 : —		
Västerås sjukkassor och fortsättningskassa	22,391 : —		
Barnhemmet Sparvboet	600 : —		
D:o hyra för butik	800 : —		
Frälsningsarméns slumverksamhet	800 : —		
Frilufts- och folkkonserter	2,000 : —		
Arosgårdens verksamhet	3,010 : 50		
Nykterhetsnämnden	1,158 : 05		
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	2,000 : —		
Skollovskolonier	11,000 : —		
Transport	55,053 : 55		6,384,197 : 84

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	55,053 : 55		6,384,197 : 84
Västerås gymnastikförening	1,000 : —		
Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —		
Västmanlands konstförening	2,500 : —		
Svenska Brandskyddsföreningen	50 : —		
Anslag för beskrivning över Västerås	300 : —	61,903 : 55	
Taxeringsnämnderna:			
Traktamentsersättning	2,186 : 10		
Biträde åt ordförandena ..	1,000 : —		
Lyse, värme och städning i byrålokalen	57 : 50		
Annonsering	47 : 25		
Skrivmaterial och div.	116 : 66		
Arvoden åt ledamöter i fastighetstaxeringsnämnden	88 : 40	3,495 : 91	
Diverse utgifter:			
Olycksfallsförsäkringspremier för stadens arbetare ..	8,662 : 60		
Läkare- och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	4,294 : 86		
Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	1,836 : —		
Prenumerationsavgift å Svenska Stadsförbundets tidskrift	732 : —		
Representationskostnader ..	969 : 07		
Omkostnader för resor och mindre utredningar	1,222 : 75		
Kostnader för utsättande av smörbord	274 : 32		
Amortering å kostnaden för uppförande av pensionärshem	18,000 : —		
För levnadskostnadsundersökning	2,240 : —	38,231 : 60	
Arbetslöshetsunderstöd:			
Kontant understöd till:			
Arbetslösa arbetare	235,752 : 80		
Kursdeltagare	14,379 : 95		
Transport	250,132 : 75	103,631 : 06	6,384,197 : 84

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	250,132 : 75	103,631 : 06	6,384,197 : 84
Anvisningar för utbekommande av matvaror	41,061 : 40		
Hyresbidrag	45,215 : 36		
Arvoden åt lärare vid kurser	8,543 : —		
Arvoden åt biträden	7,270 : 70		
Material m. m.	2,227 : 73		
Avlöningar m. m. vid statskom. arbeten	4,666 : 05		
Anslag till ungdomsarbetslöshet	2,220 : 16		
	361,337 : 15		
Härifrån avgår att gäldas i 1934 års stat enligt Stadsfullmäktiges beslut 31/8 1933	75,000 : —	286,337 : 15	389,968 : 21

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:			
Malmabergsgatans breddning	1,856 : 09		
Östra Järnvägsgatan	3,612 : 82		
Västra strandskoningen ...	4,847 : 17		
Hyttvägen	519 : 11		
Persbovägens ordnande	3,870 : 45		
Musikpaviljong i Vasaparken	6,027 : 29		
Ordnande av strandområdet öster om Svartån vid Kvarn	5,255 : 32		
	25,988 : 25		
Varifrån avgår behållning från 1932	19,897 : 76	6,090 : 49	
Bostadsproduktionskommittén		154 : —	
Kostnad för inköp av möbler för polisväsendet enligt Stadsfullmäktiges beslut den 24/11 1933 § 178		1,674 : 70	
För flyttning av ett skjul vid djuphamn ..		2,424 : 47	
Anordnande av ett vaktrum för tullen vid djuphamnen		1,345 : 23	
Uppsättning av gatulyktor vid Metallvägen och Persbovägen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 19/12 1932 § 192		500 : —	
Transport		12,188 : 89	6,774,166 : 05

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	12,188 : 89	6,774,166 : 05	
Reparation av folkskolans bostadshus vid Herrgårdsskolan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/9 1933	1,667 : 60		
Läkarevård åt stadens befattningshavare under tiden 1919—1931 enl. Drätselkammarens beslut den 18/4 1933 (Doktor G. Wingren)	1,964 : —		
Anordnande av bekvämlighetinrättning vid omnibustrafikstation	981 : 66		
Tilläggsanslag för omändringsarbeten i flickläroverket enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/9 1933 § 152	4,342 : 14		
Annons i tidskriften "Affärsekonomi" enligt Drätselkammarens beslut den 2/11 1933	110 : —		
Inredning av bostadslägenhet åt eldaren vid Ålderdomshemmet Karlslund enl. Stadsfullmäktiges beslut den 27/4 1933 § 71 ..	4,941 : 26		
Hörendesjöns regleringsföretag	172 : 82		
Kostnader för hyresräkning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30/11 1933 § 178 ..	597 : 80		
Reparation av f. d. Seminariebyggnaden ..	2,734 : 13	29,700 : 30	6,803,866 : 35
Överskott i 1933 års stat:			
Behållning till år 1934			76,190 : 47
		Kronor	6,880,056 : 82

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET:

Utgifter under året:			
Löner och arvoden		20,205 : 96	
Diverse utgifter:			
Värme, belysning och vatten	602 : 75		
Telefonavgifter	204 : —		
Tvätt	235 : 65		
Underhåll av byggnader	50 : 51		
Hyra	5,000 : —		
Premier för olycksfallsförsäkring	81 : 14		
Diverse	1,190 : 61	7,364 : 66	
Pensionsavgifter under året	214 : 75		
D:o för tidigare år	1,356 : —	1,570 : 75	29,141 : 37
Utgående Balans Konto:			
Behållning till år 1934			15,562 : 33
		Kronor	44,703 : 70

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1932		17,435 : 27
Inkomster under året:		
Influtna besiktningsavgifter	27,261 : 75	
Ränta	6 : 68	27,268 : 43
Kronor		44,703 : 70

Reserverade köpeskillingsmedel:

DEBET:

Utgifter under året:

Lagfartskostnader och lösen av protokoll		1,816 : 50	
Köpeskilling för inköpta fastigheter		149,645 : 35	
Kostnader för gatuarbeten å:			
Kristiansborgsområdet	32,801 : 43		
Blåsbovägen	2,231 : 19		
Per Olofsgatan	2,238 : 99		
Gästgivarevägen	1,936 : 83		
Fiskaregatan	166 : 99		
Stohagsvägen	7,033 : 66		
Herdegatan	45 : 01		
Rusthållarevägen	23 : 80		
Arlagatan	114 : 91		
Hasselvägen	95 : 10		
Utvidgning av Remontplatsen	6,334 : 52		
Vasagatans fortsättning	28,476 : 70	81,499 : 13	
Vatten-, gas- och avloppsledningar till Vasagatans fortsättning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/8 1932 § 129 och den 27/10 1932 § 161		40,073 : 06	
Inhägnad av tomten n:r 2 kv. Bror		352 : 88	
Uppsättning av ett plank vid Kristiansborgs ladugård		609 : 20	
Hyra för Köttbesiktningsbyrån		5,436 : —	279,432 : 12
Utgående Balans Konto:			
Behållning till år 1934			712,638 : 55
Kronor			992,070 : 67

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1932	917,910 : 04
Transport	917,910 : 04

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

		Transport	917,910 : 04
Inkomster under året:			
Köpeskilling för försålda fastigheter		64,169 : —	
Ränta å oguldna köpeskillingar		5,766 : 41	
Försåld matjord från gatuarbete vid Vasagatan		924 : —	
Återlämnad material från:			
Kristiansborgsområdet	4 : —		
Stohagsvägen	134 : 69		
Remontplatsen	1,139 : 09		
Vasagatans fortsättning	2,023 : 44	3,301 : 22	74,160 : 63
		Kronor	992,070 : 67

Hamnrörelsens Drift Konto:

DEBET:

Den äldre hamnen:

Den egentliga hamnen:

Nyanläggningar:		
1933 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär	1,000 : —	
Resterande del av kostnaderna för tillbyggnad av varuskjulen	2,625 : 61	3,625 : 61
Underhåll och reparationer:		
Underhåll av kajer, dukdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	4,791 : 01	
Ombyggnad av östra kajen	9,904 : 80	
D:o av kaj vid 5:ans kran	5,349 : 98	
Underhåll av hamnskjulen	1,950 : 31	
Underhåll av inventarier	10 : —	
Drift och underhåll av motorbåten	308 : 75	22,314 : 85
Löner och arvoden:		
Hamnens befattningshavare		16,188 : 04
Övriga utgifter:		
Hamnkontoret	1,374 : 28	
Belysning å hamnen	1,241 : 10	
Renhållning	1,850 : —	
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar	300 : —	
Olycksfallsersättning till F. Svanström	48 : —	
Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	938 : 45	
Brandstodsavgifter	44 : 37	
Diverse och oförutsedda utgifter	926 : 65	6,722 : 85
	Transport	48,851 : 35

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

		Transport	48,851 : 35	
Ränta å:				
1907 års lån	4,122 : —			
1928 „ „	7,806 : 15			
1929 „ „	6,538 : 50			
1931 „ „	3,960 : 57			
Hamnens balanserade underskott kronor 108,823 : 28 à 4 %	4,352 : 93	26,780 : 15		
Kapitalavbetalningar å:				
1907 års lån	5,725 : —			
1928 „ „	6,741 : 79			
1929 „ „	2,379 : 50			
1931 „ „	2,260 : 38	17,106 : 67		
Ränta och del av amortering utöver fonderade medel		1,339 : 55		
Bogserbåten Thor:				
Avlöningar och driftkostnader	12,243 : 42			
Amortering å inköpssumman	5,000 : —	17,243 : 42		
		111,321 : 14		
Hammmaskiner:				
Löner och arvoden	9,707 : 37			
Driftkostnader:				
Strömförbrukning	1,289 : 10			
Underhåll och reparationer	460 : 19			
Diverse utgifter	91 : 20	11,547 : 86	122,869 : —	
Djuphamnen:				
Den egentliga hamnen:				
Underhåll och reparationer	2,789 : 45			
Övriga utgifter	1,642 : 86			
Ränta å lån	90,566 : 26			
Kapitalavbetalningar	33,979 : 90			
Inköp av en ny gripskopa ..	2,900 : —	131,878 : 47		
Hammmaskiner:				
Underhåll och reparationer	6,553 : 85			
Löner och arvoden	4,513 : 12			
Driftkostnader m. m.	3,967 : 56			
Övriga utgifter	125 : 60	15,160 : 13	147,038 : 60	269,907 : 60
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:				
Inkomster utöver utgifter å årets rörelse				19,518 : 44
			Kronor	289,426 : 04

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

KREDIT:

Den äldre hamnen:				
Den egentliga hamnen:				
Hamnavgifter för varor av:				
Ångfartyg i regelbunden trafik	32,240 : 50			
Andra fartyg	43,334 : 76	75,575 : 26		
Hamnavgifter för fartyg:				
Ångfartyg	12,220 : 70			
Segelfartyg	2,699 : 70			
Pråmar	1,811 : 50	16,731 : 90		
Uthyrning av båtplatser		5,965 : —		
D:o av upplagsplatser i hamnen		48 : 84		
D:o av varuskjul		2,109 : 17		
Markhyra för oljemagasin		8,175 : —		
Diverse inkomster		370 : 74		
Bogserbåten Thor:				
Trafikinkomster		15,688 : 46		
		124,664 : 37		
Hamnmaskiner:				
Kranhyror	17,573 : 07			
Markhyra för kran n:r III	150 : —	17,723 : 07	142,387 : 44	
Djuphamnen:				
Den egentliga hamnen:				
Hamnavgifter för varor:				
Ankommande	23,129 : 41			
Avgående	980 : 86	24,110 : 27		
Hamnavgifter för fartyg:				
Ångfartyg	15,073 : 45			
Pråmfartyg	3,530 : 80	18,604 : 25		
Hyror för:				
Upplagsplatser	9,574 : 77			
Hamnarbetarnas lokal	700 : —	10,274 : 77		
		52,989 : 29		
Hamnmaskiner:				
Kranhyror:				
Kran n:r X (Brokranen)	26,760 : 19			
Kran n:r XI (Portalkran)	13,570 : 62			
Diverse inkomster	565 : —	40,895 : 81	93,885 : 10	236,272 : 54
Utgifter och Inkomsters Konto:				
Utgifter utöver inkomster för djuphamnen				53,153 : 50
			Kronor	289,426 : 04

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Den äldre hamnbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1933 års början för hamnbyggnaden	455,476 : 68
Kronor	455,476 : 68

KREDIT.

Kapital Konto:

1933 års kapitalavbetalning å lån för hamnbyggnaden	17,106 : 67

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1933 års slut för hamnbyggnaden	438,370 : 01
Kronor	455,476 : 68

Hamnmaskiners i äldre hamnen Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1933 års början för hamnmaskiner	13,500 : —
Kronor	13,500 : —

KREDIT.

Kapital Konto:

1933 års kapitalavbetalning å lån för hamnmaskiner	900 : —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1933 års slut för hamnmaskiner	12,600 : —
Kronor	13,500 : —

Djuphamnsbyggnadens Amorterings Konto:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1933 års början för djuphamnsbyggnaden	911,647 : 57

Djuphamnsbyggnadens Konto:

Andel i 1932 års lån	827,000 : —
Kronor	1,738,647 : 57

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

KREDIT.

Kapital Konto:

1933 års kapitalavbetalning å lån	33,979 : 90

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens lån vid 1933 års slut för djuphamnsbyggnaden	1,704,667 : 67
Kronor	1,738,647 : 57

Den äldre hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

DEBET.

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	108,823 : 28
Kronor	108,823 : 28

KREDIT:

Hamnrörelsens Drift Konto:

Inkomster utöver utgifter å årets rörelse	19,518 : 44

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	89,304 : 84
Kronor	108,823 : 28

Kapital-Konto.

DEBET.

Värdeminskningar under året:

Kapitalavbetalningar å andel i lån:

Fattigvården	22,808 : 38	
Kyrkokassan	3,342 : 41	
Folkskolan	23,348 : 13	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk	126,156 : 08	
Hamnbyggnaden	17,106 : 67	
Hamnmaskiner	900 : —	
Djuphamnsbyggnaden	33,979 : 90	
Malma grustag	3,000 : —	
Diverse personer	19,584 : 42	250,225 : 99

Avskrivningar å inventarier under året:

Drätselkammaren	34,086 : 10	
Hamnen	8,687 : 85	
Djuphamnen	3,883 : —	
Transport	46,656 : 95	250,225 : 99

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport	46,656 : 95	250,225 : 99	
Fattigvården	1,204 : 58		
Lärlings- och yrkesskolan	3,295 : 29		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	196,621 : 69	247,778 : 51	
Andra värdeminskningar:			
Inkomst av försålda fastigheter	63,909 : —		
Nedskrivning av värdet å Fattigvårdens byggnader	66,735 : —		
Mark utlagd till gator och allmänna platser	72,035 : —		
Andra nedskrivningar	14,537 : 50	217,216 : 50	715,221 : —
Utgående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,718,052 : 09
Kronor			10,433,273 : 09

KREDIT.

Ingående Balans Konto:			
Kapitalbehållning vid årets början			9,308,263 : 70
Värdeökningar under året:			
Kapitalavbetalningar å lån		492,813 : 84	
Inköp av fastigheter	248,500 : —		
Förhöjda värden å d:o	51,444 : —	299,944 : —	
Inköp av inventarier:			
Hamnen	14,652 : —		
Drätselkammaren	55,471 : 06		
Lärlings- och yrkesskolan	6,682 : 21	76,805 : 27	
Kapitalavbetalningar å andel i lån:			
Fattigvården	32,471 : 65		
Folkskolan	26,352 : 94		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	196,621 : 69	255,446 : 28	1,125,009 : 39
Kronor			10,433,273 : 09

Utgående Balans Konto.

TILLGÅNGAR.

Fastigheter:		
Fastigheter enligt fastighetsbok	8,149,400 : —	
Hamnbyggnader	2,704,000 : —	
Fattigvården	1,220,400 : —	
Folkskolorna	2,250,000 : —	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	3,781,758 : 92	18,105,558 : 92
Transport		18,105,558 : 92

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

		Transport	18,105,558 : 92
Inventarier:			
Inventarier enligt förteckning vid:			
Drätselkammaren		451,888 : 60	
Hamnen		75,872 : 85	
Djuphamnen		16,861 : 50	
Fattigvården		80,000 : —	
Barnavårdsnämnden		4,645 : 25	
Folkskolorna		105,599 : 66	
Lärlings- och yrkesskolan		48,574 : 52	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket		1,968 : 46	785,410 : 84
Materialier:			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket			154,318 : 76
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:			
Aktier i:			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	300,000 : —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.	99,000 : —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.	1,843,160 : —		
Sala — Gysinge — Gävle Järnvägs A.-B.	2 : —		
Västerås Teater A.-B.	2 : —		
A.-B. Arbetarebostäder	300,000 : —		
A.-B. Västeråsbanans Intressenter	1,020,250 : —	3,562,414 : —	
Järnvägsmedelsfonden		612,787 : 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur bostadslånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	896,493 : 53		
Utlånade medel ur stadskassan mot inteckningar	227,533 : 17	1,124,026 : 70	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets funderade medel		91,275 : 87	
Fattigvårdens fonder		169,785 : 22	
Folkskolans fonder		37,285 : 71	5,597,575 : 08
Förråd och andra naturapersedlar:			
Makadam		30,373 : 38	
Grus		1,613 : 31	
Diverse byggnadsmaterialier		25,821 : 81	
Lantegendomarnas förråd		62,619 : 53	
Renhållningsverkets d:o		506 : 32	
Skogsprodukter		9,143 : 06	
Lärlings- och yrkesskolornas förråd		3,639 : 25	133,716 : 66
		Transport	24,776,580 : 26

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

				Transport 24,776,580 : 26
I bank innestående:				
Innestående medel å kapitalräkning i A.-B. Svenska Handelsbanken för:				
Västerås stads Donationsjordsfond		5,468 : 08		
Strömsholms Våg- och Lastageplats		9,794 : 73		
Fattigvårdens checkräkning i A.-B. Jordbrukarbanken		23,804 : 70		
Lärlings- och yrkesskolan		9,212 : 54	48,280 : 05	
Innestående å postgiro:				
Drätselkammarens postgirokonto		108,103 : 08		
Fattigvårdens d:o		6,941 : 17	115,044 : 25	
Fordringar:				
För andelar i stadens obligations- och amorteringslån vid 1933 års slut:				
Vatten-, Gas- och El.-verk	4,065,234 : 91			
Folkskolestyrelsen	641,789 : 98			
Fattigvårdsstyrelsen	874,532 : 20			
Kyrkorådet	73,148 : 60			
Hamnstyrelsen	2,155,637 : 68	7,810,343 : 37		
Restantier å progressivskatt		162 : 40		
Västerås Fattigvårdsstyrelse	50,235 : 08			
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,000 : —			
Västerås Teater A.-B.	15,000 : —			
A.-B. Arbetarebostäder	222,585 : —			
Västerås Masugns A.-B.	77,932 : 59			
Byggnadsaktiebolaget Mimer	46,000 : —			
Västerås stads Barnavårdsnämnd	6,308 : 41			
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	115,265 : —			
Hamnen	26,044 : 83			
Hamnens underhålls- och reparationsfond	89,304 : 84			
Djuphamnsbyggnadens Konto	90,848 : 41			
Polisväsens Konto: Statsbidrag	11,974 : 22			
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverket	638,103 : 48			
Renhållningsverket	7,203 : 90			
Drätselkammarens utestående fordringar	28,310 : 01			
Diverse personer	87,759 : 57	1,515,875 : 34		
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser:				
Västerås stads Fattigvård	82,217 : 56			
Västerås stads Barnavårdsnämnd	15,827 : 16			
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	565,118 : 78			
Vatten-, Gas- och Elektr.-verk	252,044 : 28	915,207 : 78	10,241,588 : 89	
			Transport	35,181,493 : 45

Transport 35,181,493 : 45

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:

För utförda arbeten å:			
Malma grustag	92,200 : 41		
Nybyggnad av ladugård vid Nordanby	1,536 : 25		
Nordanby gårds uthusbyggnad	51,184 : 09		
Restaurering av gamla huvudbyggnader vid Karlslund	61,011 : 63		
Omläggning av Tunbyvägen för idrottsplatsen	2,452 : 81		
Uppförande av omnibustrafikstation	10,487 : 98		
Uppförande av pensionärshem	42,456 : 92		
Statskommunala arbetsföretaget vid:			
Bergslagsvägen	69,177 : 08		
Eriksberg—Kristiansborg	113,854 : 63		
Listavägen	17,811 : 56		
Tegnérgatan I	38,430 : 63		
Tegnérgatan II	10,298 : 75		
Hovdestakröken	6,254 : 62		
Persbobäckskulverten	3,699 : 17		
Kungsängsledningen	2,993 : 04		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats	31,736 : 69		
Omändringsarbeten i Stadshotellet	98,253 : 25		
Tillbyggnad av brand- och polisstation	1,208 : 81		
Uppförande av en vågbrytare vid djuphamnen	3,175 : 19		
Gator, vägar, planteringar o. dyl.	102,270 : 24		
Fastighetsförvaltningen	9,731 : 52		
Övriga förvaltningskostnader	2,890 : 31		
Anslag och bidrag till diverse ändamål	75,000 : —		
Skatter och liknande avgifter	100,000 : —		
Vägunderhållskostnader	217,056 : 04		
Förskotterade kostnader att gäldas genom lån	361,096 : 76		1,526,268 : 38

Kontant:

Drätselkammaren		3,146 : 98	
Renhållningsverket		20,127 : 25	
Fattigvården		3,048 : 81	
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket		1,032 : 25	27,355 : 29
		Kronor	36,735,117 : 12

N:o 57.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Skulder:

FONDERADE SKULDER:

Utelöpande obligationer:

1896 års 3,6 % obl. lån	10,000 : —	
1902 „ 4 % „	752,000 : —	
1907 „ 4½ % „	1,109,000 : —	
1910 „ 4½ % „	1,921,000 : —	
1924 „ 5 % „	835,000 : —	
1929 „ 5 % „	2,566,000 : —	7,193,000 : —

Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4¾ % lån	194,395 : 59	
1917 „ 4¾ % „	199,016 : 50	
1918 „ 4¾ % „	284,799 : 10	
1918 „ 5¼ % „	290,074 : 76	
1920 „ 6 % „	184,378 : 42	1,152,664 : 37

Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:

1920 års 4 % lån	136,409 : 53	
1921 „ 4 % „	64,391 : 35	
1925 „ 5 % „	25,702 : 91	
1926 „ 5 % „	33,183 : 49	
1927 „ 5 % „	43,274 : 47	
1928 „ 5 % „	60,346 : 20	
1929 „ 5 % „	37,250 : 22	
1930 „ 5 % „	66,689 : 88	
1931 „ 5 % „	19,845 : 38	487,093 : 43

Amorteringslån à 5 % upptagna år 1926 från:

Svenska Arbetarnas allmänna Sjuk- och Begravningskassa	175,490 : 78	
Sveriges Allmänna Understödsförening ...	175,490 : 78	
Städernas Allmänna Brandstodsbolag	280,489 : 84	631,471 : 40

Amorteringslån à 5 %, upptagna år 1928 från:

Kopparbergs läns Sparbank	416,445 : 20	
Svenska Livförsäkringsbolaget	118,270 : 45	
Bollnäs Sparbank	20,822 : 19	
Gävle stads Sparbank	83,289 : 04	
Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag	416,445 : 22	1,055,272 : 10
	Transport	10,519,501 : 30

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport			10,519,501 : 30
Amorteringslån à 4½ %, upptaget år 1931 från:			
Kungl. Postsparbanken			824,195 : 09
Amorteringslån, upptagna år 1932 från:			
Kungl. Postsparbanken à 4,85 %		648,819 : —	
Västmanlands läns Landsting à 5 %		244,762 : 50	
Fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %		979,050 : —	1,872,631 : 50
Amorteringslån à 4½ % upptagna från:			
Försäkrings A.-B. Skandia		500,000 : —	
Livförsäkringsbolaget Framtiden		100,000 : —	
Svenska Livförsäkringsbolaget		500,000 : —	
Svenska Personal-Pensionskassan		200,000 : —	
Brand- och Livförsäkrings A.-B. Skåne ..		200,000 : —	
Kinda Härads Sparbank		50,000 : —	
Livränte- och kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift		50,000 : —	
Stockholms Sjukhem		165,000 : —	1,765,000 : —
			14,981,327 : 89
Andra lån och skulder:			
Upplånta medel från:			
Fonder under Drätselkammarens förvaltning	66,926 : 17		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —		
Folkskolans fonder	12,000 : —	83,926 : 17	
A. B. Västeråsbanans Intressenter	35,064 : 16		
Förlagsräkning:			
Låneräkning	1,843,160 : —	1,878,224 : 16	
Västerås stads Kyrkokassa		22,942 : 10	
Sveriges Centralförening för idrottens främjande		5,000 : —	1,990,092 : 43
Aktiebolaget Jordbrukarbanken, checkräkning			1,033,845 : 97
Ogulden köpeskilling:			
Västerås stads Sparbank:			
Inteckningslån för fastigheten:			
n:r 86 Västra kv.	10,000 : —		
n:r 8 Sommarro	20,000 : —	30,000 : —	
Transport		30,000 : —	18,005,266 : 29

N:o 57.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

Transport		30,000 : —	18,005,266 : 29
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening:			
Inteckningslån för fastigheten n:r 39 Norra kvarteret		17,329 : 47	
Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond:			
Inteckningslån för egendomen Malma		25,771 : 82	
Tomtägareföreningen Västra Förstaden:			
Resterande köpeskilling för tomten n:r 116 Hammarby stadshage		1,155 : 08	74,256 : 37
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:			
Järnvägsövergång till nya hamnen		49,072 : 07	
Hyror för år 1934, som influtit under år 1933		10,634 : 37	
Ing. Hans Borgströms donation för iordningställande av Skenvretsgatan		2,000 : —	
Behållning å anslag för uppförande av ekonomibyggnad vid Karlslund		6,654 : 28	
Behållning å anslag till kostnader för avloppsbrunnar i Västra förstaden		1,211 : 84	
Strömsholms Våg- och Lastageplats		9,728 : 72	
Folkskolan, statsbidrag		14,537 : 50	
Köttbesiktningsbyråns behållning		15,562 : 33	
Gator, vägar, planteringar o. d.		131,958 : 84	
Hamnen		2,900 : —	
Brandväsendet		7,816 : 19	
Övriga oförutsedda utgifter:			
Avsättning till reningsverk		25,000 : —	
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket, lånemedel		118,892 : 72	
Reserverade köpeskillingsmedel		712,638 : 55	
Överskott i stater:			
Behållning i:			
1932 års stat	123,020 : 20		
1933 års stat	76,190 : 47	199,210 : 67	1,307,818 : 08
Konto pro diverse			817 : 16
Fonderade medel:			
Västerås stads Donationsjordsfond		5,968 : 08	
Lundby Magasinsfond		1,000 : —	
Fonderade medel av försålda fastigheter vid Strömsholms våg		15,000 : —	
Folkskolans fonder		4,077 : 09	
Västerås stads pensionsfond		136,218 : 08	
Transport		162,263 : 25	19,388,157 : 90

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

Transport	162,263 : 25	19,388,157 : 90	
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks fonderade medel	91,275 : 87		
Järnvägsmedelsfonden	612,787 : 58	866,326 : 70	
Oredovisad progressivskatt:			
Restantier å progressivskattens utjämningsandel		162 : 40	
Skulder enligt särskilda redogörelser från:			
Fattigvården	1,160,820 : 75		
Barnavårdsnämnden	6,378 : 41		
Folkskolan	738,489 : 01		
Lärlings- och yrkesskolan	9,212 : 54		
Vatten-, Gas- och Elektr.-verket	4,847,517 : 32	6,762,418 : 03	27,017,065 : 03
Kapital Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			9,718,052 : 09
		Kronor	36,735,117 : 12

Västerås den 18 april 1934.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Oscar Andersson.

Redogörelse

för i 1933 års bokslut uppkommet överskott i jämförelse med staten för samma år.

Å följande huvudtitlar har uppstått överskott:

Räntor m. m.	3,865 : 83	
Kapitalavbetalningar å lån	61 : 21	
Fattigvård	4,902 : 19	
Barnavård	8,012 : 93	
Folkskolan	35,859 : 85	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter	6,121 : 12	
Avloppsledningar	6,240 : 69	
Hamnen	20,836 : 24	
Vattenledningsverk	1,859 : 93	
Gasverk	10,700 : 03	
Elektricitetsverk	33,597 : 20	
Magistrat och rådhusrätt	733 : 77	
Oförutsedda utgifter	49,409 : —	
Diverse inkomster	2,641 : 47	184,841 : 46
Transport		184,841 : 46

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Transport	184,841 : 46
medan följande huvudtitlar lämnat brist:		
Fortsättningsskolan	1,018 : 18	
Högre Folkskolan	494 : 05	
Allmänt läroverk	107 : 27	
Hälso- och sjukvård	964 : 05	
Gator, vägar, planteringar o. dyl.	18,100 : 14	
Renhållningsverk och svingård	7,872 : 94	
Andra kommunens affärsföretag	5,363 : 19	
Brandväsen	2,370 : 99	
Fastighetsförvaltningen	51,933 : 57	
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	3,386 : 32	
Polisväsen och fångvård	7,438 : 33	
Auktionsväsen	100 : —	
Allmänna pensionsförsäkringen	4,666 : 64	
Övriga förvaltningskostnader	493 : 62	
Anslag och bidrag till diverse ändamål	4,205 : 81	
Skatter och liknande avgifter	135 : 89	108,650 : 99
	Överskott Kronor	76,190 : 47

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/3 1933	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1933
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,582 : 22	2,279 : 11	2,250 : —	45,611 : 33
Sundinska beklädnadsfonden	5,000 : —	250 : —	250 : —	5,000 : —
Curry Treffenbergs fond	2,000 : —	100 : —	100 : —	2,000 : —
Gustaf Vahlbecks gåva	3,061 : 99	151 : 62	180 : —	3,033 : 61
Västerås Gilles donationsfond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Magistratens Ämbets- o. Tjänstemäns reservfond	72,850 : 32	3,542 : 47	2,536 : 94	73,855 : 85
Engvallska donationsfonden	32,309 : 76	1,515 : 73	1,480 : —	32,345 : 49
Altinska fonden	4,000 : 29	200 : —	199 : 75	4,000 : 54
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200 : —	400 : —	400 : —	10,200 : —
Ol. Norelii testamentsfond	31,561 : 65	1,528 : 08	1,528 : 08	31,561 : 65
A. Engströms donationsfond	10,000 : —	420 : —	420 : —	10,000 : —
Zimmermanska donationsfonden	76,089 : 41	3,624 : 57	6,252 : 09	73,461 : 89
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	180,425 : 71	13,996 : —	11,362 : 23	183,059 : 48
Transport	474,081 : 35	28,057 : 58	27,009 : 09	475,129 : 24

N:o 57. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.*

	Behållning 1/1 1933:	Inkomster:	Utgifter:	Behållning 31/12 1933:
Transport	474,081 : 35	28,057 : 58	27,009 : 09	475,129 : 24
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Bilschierska testamentsfonden	863 : 88	43 : 20		907 : 08
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000 : —	50 : —	50 : —	1,000 : —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	192,876 : 91	9,371 : 76	8,170 : 89	194,077 : 78
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000 : —	540 : —	540 : —	11,000 : —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Torngrenska fonden	433,958 : 78	18,952 : 22	23,950 : 50	428,960 : 50
Ålderdomshemmets Kapitalmedel	30,517 : 92	3,466 : 08	1,388 : —	32,596 : —
Carolina Hygrells donationsfond	39,238 : 67	1,961 : 93		41,200 : 60
Mark Modins minne	500 : —	25 : —	25 : —	500 : —
Doktor P. O. Linds fond	10,000 : —	500 : —	500 : —	10,000 : —
Katarina Molls fond	3,059 : 16	152 : 96		3,212 : 12
Mobergska guldbröllopsfonden	35,196 : 35	1,759 : 92	1,350 : —	35,606 : 27
Johanna Fryklunds donationsfond	10,294 : 74	514 : 74	510 : —	10,299 : 48
Orströms donationsfond	7,364 : 01	368 : 28	200 : —	7,532 : 29
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000 : —	750 : —	750 : —	15,000 : —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	29,561 : 80	1,478 : 10	1,012 : —	30,027 : 90
Abraham Hülphers testamentsfond	3,930 : 83	196 : 54		4,127 : 37
Vretmanska donationsfonden	1,109 : 76	55 : 48	55 : 48	1,109 : 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,657 : 31	82 : 86	74 : 57	1,665 : 60
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000 : —	1,000 : —	1,000 : —	20,000 : —
Lotten Ekelunds donationsfond	50,000 : —	2,500 : —	2,500 : —	50,000 : —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,542 : 72	1,497 : 69	1,498 : 20	29,542 : 21
Transport	1,404,253 : 74	73,499 : 34	70,758 : 73	1,406,994 : 80

N:o 57. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1933.

	Behållning $^{1}/_{1}$ 1933:	Inkomster:	Utgifter:	Behållning $^{31}/_{12}$ 1933:
Transport	1,404,253 : 74	73,499 : 34	70,758 : 73	1,406,994 : 80
donationsfond	2,935 : 43	81 : 96		3,017 : 39
Västerås Planteringssällskaps				
Major Meurlings fond	4,716 : 75	235 : 84	235 : 84	4,716 : 75
G. Sällings donationsfond ..	3,000 : —	150 : —	150 : —	3,000 : —
Karin Möllers donationsfond	4,914 : 17	245 : 70	245 : 70	4,914 : 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,011 : 62	1,080 : 50	1,080 : —	18,012 : 12
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	47,598 : 69	2,531 : 18	2,572 : 78	47,557 : 09
Teresia Möllers donationsfond	4,625 : —	231 : 25	231 : 25	4,625 : —
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22,000 : —	1,100 : —	1,100 : —	22,000 : —
Augusta Berglunds vängåva	25,986 : 05	907 : 09	1,037 : 05	25,856 : 09
Kronor	1,538,041 : 90	80,062 : 86	77,411 : 35	1,540,693 : 41

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 16 mars 1934.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 21 Juni. XII.

N:o 58.

Drätselkammarens m. fl. utlåtanden ang. omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörs- samt stadsarkitekt-befattningarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 21 juni 1933 vid behandling av särskilda kommitterades betänkande och förslag angående omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren beslutat remittera betänkandet för utlåtande till hamnstyrelsen, vatten- och gasverksstyrelsen, byggnadsnämnden, lönenämnden och drätselkammaren samt övriga styrelser och nämnder till drätselkammaren avgivit sina utlåtanden, får drätselkammaren nu, med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av samtliga till ärendet hörande handlingar, anföra följande.

Till en början vill drätselkammaren därvid göra en sammanfattning av handlingarnes innehåll.

Frågan väcktes av byggnadsnämnden, som i skrivelse till stadsfullmäktige (Stadsfullmäktiges handlingar 1932 N:o 78) särskilt framhöll, att handhavandet av nämndens uppgifter rörande stadsplane- och- mätningsväsendet nödvänddiggjorde, att nämnden hade till sin hjälp en under nämnden sorterande och från andra uppgifter fristående stadsingeniör, och att därför i stället för den nu under byggnadschefen-stadsingeniören sorterande biträdande stadsingeniören, vilken befattning för närvarande vore obesatt i följd av innehavarens avgång med pension, borde inrättas en självständig stadsingeniörsbefattning, till vilken byggnadschefens uppgifter med avseende å stadsingeniörs- och mätningsmannagöromålen skulle överflyttas.

I anledning av byggnadsnämndens framställning tillsatte stadsfullmäktige enligt förslag av beredningsutskottet den 27 oktober 1932 en kommitté med uppdrag att utreda frågan om omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren.

Kommitténs utredning och förslag framlades i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 juni 1933. Däri återger kommittén till en början utförligt byggnadsnämndens framställning samt framhåller ytterligare de på grund av de senare årens lagstiftning nya och väsentligt utökade uppgifter, som numera äro att hänföra till stadsingeniörs- och mätningsmannagöromålen. Vidare redogöres för byggnadschefens uppgifter för drätselkammaren, hamnstyrelsen samt vatten- och gasverksstyrelsen och lämnas en sammanfattning av erhållna upplysningar rörande organisationsformerna på ifrågavarande

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

område i en del andra med Västerås jämförbara städer, utvisande att byggnadschefs- och stadsingeniörsuppgifterna i de flesta fall äro tillagda särskilda befattningshavare. Vid övervägande av nämnda förhållanden och på ytterligare angivna skäl kommer kommittén liksom byggnadsnämnden till den uppfattningen, att stadsingeniörsgöromålen böra överflyttas från byggnadschefstjänsten till en ny självständig befattning, en stadsingeniör och mätningsman. Kommittén framlägger i anslutning till denna sin uppfattning förslag till instruktioner, dels en helt ny sådan för stadsingeniören och dels en omarbetad instruktion för byggnadschefen eller, som kommittén anser denne tjänsteman böra benämnas, byggnadsingeniören, ävensom lönestater för de nya befattningarne, i vilket sistberörda hänseende föreslås, att båda befattningarne inplaceras i lönestatens 48:e grupp, där begynnelselönen är 9,000 kronor. Mot dessa löner å tillhopa 18,000 kronor svarar för närvarande för byggnadschefen en begynnelselön å 11,730 kronor och för biträdande stadsingeniören 6,820 kronor, eller tillhopa 18,550 kronor. Kommittén avser att de nya förhållandena skola träda i omedelbar tillämpning (ikraftträdande den 1 januari 1934), dock med det förbehåll beträffande byggnadsingeniörsbefattningen, att så länge nuvarande innehavaren av byggnadschefstjänsten kvarstår, denne skall med bibehållande av titeln byggnadschef och den honom i denna egenskap tillkommande avlöningen få sina arbetsuppgifter inskränkta till vad som enligt den nya instruktionen tillhör tjänsten som byggnadsingeniör. Rörande de tekniska biträden, som stå till byggnadschefens förfogande och som, frånsett biträdande stadsingeniören, utgöras av en byggmästare på ordinarie stat med en avlöning av 6,000 kronor och ett på extra stat anställt biträde, lön 5,880 kronor, för byggnadschefsgöromålen samt ett biträde på extra stat, lön 4,620 kronor, och ett tillfälligt ritbiträde, lön 3,600 kronor, för stadsingeniörsgöromålen, föreslår kommittén, att för närvarande icke göres någon ändring beträffande de två förstnämnda biträdena, men att i stället för de två senare på extra stat anställes ett tekniskt biträde åt stadsingeniören med 5,000 kronor i lön och ett ritbiträde med 3,000 kronor. Efter nuvarande ordinarie befattningshavarnes avgång skulle vidare enligt kommitténs mening i stället för ovan först angivna två hjälpkrafter, som biträden åt byggnadsingeniören anställas på extra stat likaledes ett tekniskt biträde med avlöning å 5,000 kronor och ett ritbiträde med 3,000 kronor. I samband med nu återgivna organisationsplan, kommer kommittén in på frågan om stadsarkitektens ställning. Ehuru någon ändring härutinnan ej nu föreslås, tänker sig kommittén att en sådan skall komma till stånd vid den nuvarande innehavarens avgång och har kommittén i sitt betänkande redogjort för, hur tjänsten enligt kommitténs mening skulle ordnas, samt vidfogat ett av kommittén utarbetat förslag till ny instruktion. Stadsarkitekten skulle enligt det av kommittén avgivna förslaget fortfarande bliva arvodesavlönad, men få något höjd avlöning, eller från nuvarande inklusive reseersättning 5,600 kronor till 7,000 kronor utan sådan ersättning. Tjänstgöringsskyldigheten på tjänsterummet skulle fortfarande vara inskränkt till minst två dagar i veckan. Den enskilda arkitektverksamheten skulle vara beroende av tillstånd i varje särskilt fall av byggnadsnämnden. För denna befattningshavares arkitektarbete med nybyggnader åt staden

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

skulle tillämpas en i instruktionen angiven lägre taxa än den vedertagna s. k. arkitekttaxan. Inom kommittén hava dess förslag icke till alla delar omfattats fullt enhälligt. Sålunda hava beträffande instruktionen för byggnadsingeniören ledamöterna Herrar Hellström och numera avlidne Karl Johansson yrkat uteslutning av en del bestämmelser, vilka avse viss biträdeshjälp åt byggnadsnämnden med besiktningar och dylikt, och dessas inarbetande i instruktionen för stadsarkitekten. Vidare hava samma reservanter påyrkat, att instruktion för stadsarkitekten redan nu och i samband med den övriga omorganisationen bör fastställas samt slutligen påkallat sådan ändring i instruktionen för stadsarkitekten, att denne icke alls skulle äga att utöva enskild arkitektverksamhet inom staden. Därjämte har kommittéledamoten Herr Segerstedt reserverat sig rörande den föreslagna begränsningen beträffande ersättning till stadsarkitekten för utförda ritningar och dylikt åt staden.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i sitt den 30 augusti 1933 avgivna utlåtande över kommitténs ovan återgivna förslag förklarat sig icke hava något att erinra emot detsamma beträffande styrelsens verksamhetsområde.

Byggnadsnämnden, som utlätit sig över förslaget den 20 september 1933, har tillstyrkt stadsfullmäktige att godkänna detsamma. Därvid har dock en av nämndens ledamöter Herr Eklund anslutit sig till det reservationsvis inom kommittén framställda förslaget, att ny instruktion borde antagas för stadsarkitekten i samband med de övriga förslagens godkännande.

Hamnstyrelsen har avgivit utlåtande den 18 augusti 1933 och därvid ansett sig sakna anledning att direkt yttra sig över lämpligheten av den föreslagna organisationen, men hemställt, att om densamma komme till stånd, i instruktionsförslaget för byggnadsingeniören måtte uteslutas ett par stadganden i den del därav, som avse befattningshavarens uppgifter för hamnen.

Slutligen har lönenämnden avgivit utlåtande i ämnet den 14 november 1933. Nämnden har till en början tillstyrkt förslaget om uppdelning av byggnadschefsgöromålen enligt nuvarande ordning på två olika och inbördes självständiga befattningar en stadsingeniör och en byggnadsingeniör. Vad stadsarkitektbefattningen beträffar har lönenämnden gått längre än kommittén och med principiell anslutning till den av två av kommitténs ledamöter uttalade särmeningen förordat, att beslut redan nu även skulle fattas rörande ny instruktion för stadsarkitekten. Lönenämnden har tänkt sig, att omorganisationen rörande byggnadschefstjänsten med tillhörande underbefattningar skulle hinna komma i tillämpning någon gång under loppet av innevarande år och att den nya stadsarkitektinstruktionen skulle träda i kraft med nästa års ingång. I fråga om de särskilda instruktionernas innehåll, har lönenämnden tillstyrkt de mindre ändringar i instruktionen för byggnadsingeniören som förordats av hamnstyrelsen samt under särskilt framhållande av sin inställning till stadsarkitektfrågan anslutit sig till den av reservanter i kommittén uttalade avvikande meningen beträffande vissa stadganden i samma instruktion om biträdeshjälp åt byggnadsnämnden vid besiktningar och tillsyn m. m. från byggnadsingeniörens sida och sålunda föreslagit, att ifrågavarande bestämmelser skulle utgå och ersättas med ett

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

övergångsstadgande, vilket endast skulle hava giltighet till dess den nya stadsarkitektinstruktionen trädde i kraft. Beträffande den föreslagna instruktionen för stadsarkitekten föreslår lönenämnden vissa ändringar i kommitténs förslag. Stadsarkitektens rätt att utfå ersättning för vissa åt staden utförda ritnings- och dyl. uppdrag skall sålunda enligt lönenämndens mening göras beroende av för varje särskilt fall träffad överenskommelse. Vidare föreslår lönenämnden, att tjänsten skall tillsättas genom förordnande för viss bestämd tid, 5 år, i stället för på obestämd tid genom förordnande tills vidare. Rörande skyldigheten att vara tillgänglig å tjänsterummet föreslår lönenämnden, att denna skyldighet skall avse minst tre dagar i veckan i stället för av kommittén föreslagna minst två dagar. I anslutning till ovan omförmälda ändring i instruktionen för byggnadsingeniören beträffande visst biträde åt byggnadsnämnden föreslår lönenämnden ett tillägg i instruktionen för stadsarkitekten. Slutligen har lönenämnden bl. a., med hänsyn till den av nämnden förordade ökade tjästgöringsskyldigheten, föreslagit, att arvodet för stadsarkitekten skulle ökas från av kommittén föreslagna 7,000 kronor till 8,000 kr. Inom lönenämnden hava reservationer avgivits dels av nämndens ordförande Herr Sundström, vilken ansett, att instruktionen borde föreskriva skyldighet för stadsarkitekten att vara tillgänglig å tjänsterummet fem dagar i veckan, dels ock av Herr Karl Johansson, som inom nämnden vidhållit sin i kommittén uttalade särskilda mening, att stadsarkitekten icke skulle hava rätt att utöva enskild arkitektverksamhet inom staden.

Vad nu först angår stadsingeniörsgöromålen har drätselkammaren i princip intet att erinra emot, att dessa avskiljas från byggnadschefens arbetsuppgifter och tilläggas en särskild under byggnadsnämnden direkt sorterande befattning. Däremot är drätselkammaren icke övertygad om nödvändigheten, och vill ifrågasätta lämpligheten av, att redan i samband med inrättandet av den nya stadsingeniörsbefattningen beslut fattas rörande omorganisation av byggnadschefstjänsten beträffande till denna tjänst hörande uppgifter i övrigt genom antagande av instruktion för en byggnadsingeniör. Då dessutom enligt kommitténs förslag i sist angivna hänseende icke nu kommer att ske ombyte av befattningshavare och den nuvarande tjänsteinnehavaren skall bibehållas vid sin tjänstetitel, och sina löneförmåner, kan det vara skäl att den tid, som återstår till nuvarande befattningshavarens avgång, står till buds för ett mera ingående övervägande av den lämpligaste organisationsformen för byggnadskontorets tekniska personal. Under tiden torde utan olägenhet den nuvarande instruktionen för byggnadschefen kunna tillämpas i de delar, där den icke strider emot instruktionen för stadsingeniören, därest ny sådan nu av stadsfullmäktige antages, ävensom emot de övriga instruktioner o. dyl., som antagits eller antagas efter byggnadschefsinstruktionens fastställande. Det synes härutinnan vara tillräckligt, att stadsfullmäktige fatta uttryckligt beslut i angivna riktning.

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs m. fl. befattningar.

Beträffande stadsarkitekten delar drätselkammaren i princip lönenämndens uppfattning, att beslut om ny instruktion för denna befattning bör fattas i nu förevarande sammanhang. Härtill kommer att den nuvarande innehavaren av stadsarkitekttjänsten, som enligt stadsfullmäktiges beslut vid tjänstens inrättande skall förordnas av byggnadsnämnden för ett år i sänder, under loppet av innevarande år fyller 65 år. Frågan om fortsatt förordnande för honom eller ej efter detta års slut synes sålunda böra bliva aktuell, alldeles oberoende av, huruvida ny instruktion för tjänsten genomföres eller ej.

Då här ifrågavarande organisationsspörsmål icke torde bliva lösta genom beslut av stadsfullmäktige förr än en avsevärd del av innevarande år gått till ända, synes det lämpligast, att de nya instruktionerna för stadsingeniören och stadsarkitekten träda i kraft samtidigt och i så fall vid nästa årsskifte. Härutinnan må också framhållas, att det torde taga en tid av några månader efter den 1 nästkommande oktober, då tillgängliga utrymmen tidigast kunna göras lediga, att iordningsställa de nya tjänstelokaler, som måste anskaffas i följd av omorganisationen.

Emot det av kommittén upprättade förslaget till instruktion för stadsingeniören har drätselkammaren intet att erinra.

Beträffande instruktionen för stadsarkitekten ansluter sig drätselkammaren till lönenämndens ändringsförslag utom beträffande föreskriften om stadsarkitektens skyldighet att vara tillgänglig å tjänsterummet, i vilket avseende drätselkammaren delar den avvikande mening, som uttalats av lönenämndens ordförande och som innebär, att stadsarkitektens ifrågavarande skyldighet skall avse fem dagar i veckan, varjämte drätselkammaren föreslår den ändringen, att förordnandet må gälla högst fem år i sänder i stället för jämna 5-årsperioder.

I likhet med lönenämnden anser drätselkammaren, att stadsarkitekten, åtminstone tillsvidare bör tillsättas på förordnande enligt lönenämndens förslag och att hans årsarvode bör bestämmas till 8,000 kronor.

Emot kommitténs förslag beträffande tekniska biträden åt stadsingeniören har drätselkammaren intet att erinra.

Under åberopande av vad ovan anförts får drätselkammaren för sin del hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

1:o) att för fullgörande av de uppgifter, vilka för närvarande åvila stadens byggnadschef i egenskap av stadsingeniör skall från och med den 1 januari 1935 anställas en särskild direkt under byggnadsnämnden sorterande stadsingeniör;

2:o) att stadsingeniören från och med nämnda dag den 1 januari 1935 skall åtnjuta avlöning enligt 48:de lönegruppen i gällande lönestat;

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs m. fl. befattningar.

3:o) att som tekniska biträden åt stadsingeniören må av byggnadsnämnden från och med den 1 januari 1935 anställas ett tekniskt biträde med avlöning å extra stat av 5,000 kronor årligen och ett ritbiträde med avlöning likaledes å extra stat av 3,000 kronor om året;

4:o) att antaga den av särskilda kommitterade föreslagna instruktionen för stadsingeniören i Västerås att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1935;

5:o) att den för byggnadschefen i Västerås nu gällande instruktionen skall från och med den 1 januari 1935 upphöra att gälla i de delar den strider emot instruktionen för stadsingeniören i Västerås, ävensom mot de instruktioner och andra bestämmelser, som av stadsfullmäktige må hava antagits eller komma att antagas efter det instruktionen för byggnadschefen fastställts;

6:o) att antaga det av särskilda kommitterade upprättade förslaget till instruktion för stadsarkitekten i Västerås att träda i kraft den 1 januari 1935 med följande förändringar:

a) i § 1 utbytas orden ”tillsvidare med sex månaders uppsägning” mot orden ”under en tid av högst fem år i sänder”,

b) i § 2 utbytes uttrycket ”minst två dagar i veckan mot uttrycket ”minst fem dagar i veckan”,

c) i § 3 fjärde att-satsen ersättes ordet ”ritningar” med orden ”byggnads- och konstruktionsritningar”,

d) § 4, andra stycket, sista meningen erhåller följande ändrade lydelse: ”För dessa arbeten äger

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.*

stadsarkitekten uppbära ersättning enligt för varje uppdrag särskilt träffad överenskommelse",

e) § 4, tredje och fjärde styckena utgå;

7:o) att för stadsarkitekten skall årligen tillsvidare utgå ett arvode av 8,000 kronor samt

8:o) att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till lämpliga lokaler för byggnadschefskontoret och utredning om kostnaderna för deras iordningställande.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

[Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 27 oktober 1932 tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda en av byggnadsnämnden väckt fråga om omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren samt denna kommitté fullgjort sitt uppdrag genom avgivande av ett den 12 juni innevarande år dagtecknat betänkande med förslag till sådan omorganisation, hava stadsfullmäktige genom beslut den 21 i samma månad överlämnat detta förslag för utlåtande till lönenämnden.

Kommitténs förslag att de tjänsteuppgifter, som nu åvila befattningen som byggnadschef och stadsingeniör, skola enligt betänkandet bilagda förslag till instruktioner fördelas å två nya befattningar, en befattning som stadsingeniör och en befattning som byggnadsingeniör, är av kommittén motiverad med så starka skäl, att lönenämnden icke funnit förslaget giva anledning till några erinringar.

Då kommittén åter angående en under utredningen uppkommen fråga om ändrad instruktion för anställningen som stadsarkitekt inskränker sig till att vid sitt betänkande foga ett förslag till sådan ny instruktion utan att nu påkalla beslut i detta ämne, utan tänker sig att detta skall bli beroende av att ett mera lämpligt tillfälle härtill erbjuder sig, kan kommittén icke erhålla lönenämndens anslutning. Ett bibehållande såsom övergångs-

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

förhållande av för befattningarne såsom byggnadsingeniör och stadsarkitekt gemensamma tjänsteåligganden, på sätt finnes föreslaget under § 8, punkt C. 1:sta och 2:dra styckena i förslaget till instruktion för byggnadsingeniören, förblir en dualism, som måste verka tyngande för arbetsuppgifterna och kan befaras giva anledning till svårigheter under tjänsteutövningen. Siktar man såsom kommittén gjort på en omreglering av tjänsten som stadsarkitekt, bör man, anser lönenämnden, icke dröja med att taga steget fullt ut utan härom fatta beslut samtidigt med att föreslagen omorganisation av övriga befattningar avgöras, och ställer sig lönenämnden alltså härutinnan principiellt på samma ståndpunkt som två av reservanterna inom kommittén.

I avseende å fråga om ny instruktion för stadsarkitekten har, som framgår av betänkandet olika meningar framförts beträffande stadsarkitektens rätt att utfå ersättning för åt staden utförda uppdrag och att utöva enskild arkitektverksamhet inom staden. Vad förstnämnda rätt angår föreslår lönenämnden en sammanjämkning mellan de olika åsikterna, som kan bereda möjlighet för enskilda arkitekter att konkurrera om uppdrag för stadens räkning, på det sätt, att nämnden vill förorda att ersättningen göres beroende av för varje särskilt uppdrag träffad överenskommelse. Med avseende å rätt för stadsarkitekten att utöva enskild arkitektverksamhet i övrigt inom staden, synes den av kommittén föreslagna bestämmelsen i § 5, strikt tillämpad, icke kunna giva anledning till några olägenheter, varför lönenämnden i denna del ansluter sig till kommitténs förslag.

Vad beträffar instruktionen i övrigt, kan vidare anmärkas, att då tjänsten som stadsarkitekt i fortsättningen liksom hittills är tänkt såsom ett arvodesavlönat uppdrag, det är mera i överensstämmelse med tjänstens karaktär, om förordnande lämnas för viss bestämd tid, förslagsvis fem år i sänder i stället för under obestämd tid tills vidare.

I avseende å stadsarkitektens skyldighet att tjänstgöra å ämbetsrummet, har inom lönenämnden meningarne gått i sär. Under det att nämndens ordförande hävdat den uppfattningen, att behov av sådan skyldighet såsom avseende icke blott rådgivning åt allmänheten utan även överläggning angående åt stadsarkitekten lämnade uppdrag inom den kommunala förvaltningen föreligger i så stor omfattning, att arkitekten borde finnas tillgänglig å ämbetsrummet under fem dagar i veckan, har lönenämndens majoritet ansett detta behov bliva tillgodosett med att sådan skyldighet föreskrives för minst 3 dagar i veckan.

Då annan författning icke innehåller föreskrift, att granskningen av till byggnadsnämnden ingivna byggnadsritningar även bör avse granskning av föreslagna byggnadskonstruktioner, synes kompletterande bestämmelse härom böra införas i instruktionen för stadsarkitekten.

Det arvode, som stadsarkitekten skulle åtnjuta, har av kommittén ifrågasatts skola utgå årligen med 7,000 kronor. På grund av de ändringar i instruktionen, som lönenämnden ifrågasätter och som skulle för stadsarkitekten medföra strängare tjänstgöringsskyldighet än enligt kommitténs förslag, och för att säkra möjligheten att få i tjänsten anställd så kompetent per-

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

son som möjligt, anser sig lönenämnden böra förorda att det årliga arvodet bestämmes till 8,000 kronor.

Med den inställning, lönenämnden har till frågan om omorganisationen av stadsarkitekttjänsten och i anslutning till vad kommittén anfört angående innehållet av punkterna I och II under mom. C. § 8 i förslaget till instruktion för byggnadsingenjören, förordar lönenämnden, att dessa punkter utgå ur nu nämnda instruktion och ersättes med en övergångsbestämmelse med giltighetstid intill dess den nya instruktionen för stadsarkitekten träder i kraft. I avseende å denna senare tidpunkt synes den 1 januari 1935 kunna anses såsom lämplig.

Emot de mindre av hamnstyrelsen föreslagna ändringarne i samma § mom. B. har lönenämnden intet att erinra.

Under åberopande av förestående hemställer lönenämnden att stadsfullmäktige ville besluta,

att för fullgörande av de byggnadschefen och stadsingeniören jämte biträden nu åvilande uppgifter i staden skola vara anställda ej mindre en stadsingeniör jämte ett tekniskt biträde och ett ritbiträde, än även en byggnadsingeniör,

att stadsingeniören och byggnadsingeniören skola åtnjuta lön enligt 48:de lönegruppen i gällande lönestat, och att det tekniska biträdet skall åtnjuta en årlig lön å extra stat av 5,000 kronor samt ritbiträdet en årlig lön likaledes å extra stat av 3,000 kronor, dock att nuvarande byggnadschefen med bibehållande av titeln, så länge han kvarstår i tjänst och nuvarande lönestat tillämpas, skall uppbära hittills åtnjuten lön,

att godkänna av kommittén avgivet förslag till instruktioner för stadsingeniören och byggnadsingeniören med de ändringar att § 8 punkt B, 5:te och 7:de attsatserna uteslutas och att § 8 punkt C, 1:sta och 2:dra styckena skola ur instruktionen för byggnadsingeniören utgå och ersättas med följande bestämmelse ”att intill den 1 januari 1935 biträda stadsarkitekten vid föreskrivna besiktningar samt vid föreskriven tillsyn över byggnadsföretag”,

att antaga det av kommittén avgivna förslaget till instruktion för stadsarkitekttjänsten med sådana ändringar, att i § 1 i

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

stället för orden "tillsvidare med 6 månaders uppsägning" insättas orden "under en tid av fem år i sänder", att i § 2 uttrycket "minst två dagar i veckan" utbytes mot uttrycket "minst tre dagar i veckan", att i § 3 fjärde att-satsen ordet "ritningar" ersättes med orden "byggnads- och konstruktionsritningar", att under § 4 i andra stycket sista meningen skall lyda: "För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära ersättning enligt för varje uppdrag särskilt träffad överenskommelse", och att tredje och fjärde styckena i samma paragraf skola utgå,

a t t den nya instruktionen för stadsarkitekten skall träda i kraft den 1 januari 1935,

s a m t a t t stadsarkitekten efter sistnämnda dag skall årligen tills vidare äga uppbära ett arvode å 8,000 kronor.

Lönenämnden får tillika anmäla, att ordföranden reservationsvis vidhållit sitt under lönenämndens beredning av ärendet framförda förslag angående utsträckt tjänstgöringsskyldighet för stadsarkitekten å ämbetsrummet, ävensom att Herr Karl Johansson reservationsvis vidhållit sitt från kommitténs förslag avvikande yrkande rörande lydelsen av § 5 i instruktionen för stadsarkitekten.

Västerås den 14 november 1933.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter granskning av det av särskilda kommitterade framlagda förslaget till omorganisation av befattningarna å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren ävensom till förslaget fogade instruktioner för byggnadsingeniör, stadsingeniör och stadsarkitekt får vatten- och gasverksstyrelsen meddela, att den ej har något att erinra mot förslag och instruktioner i vad desamma avse styrelsens verksamhetsområde.

Västerås den 30 augusti 1933.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 20 september 1933.

§ 357.

Genom remiss den 21 juni innevarande år hade stadsfullmäktige för utlåtande till byggnadsnämnden remitterat av en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté avgivet betänkande med förslag till omreglering av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren.

Byggnadsnämnden beslöt under erinran om att utredningen tillkommit efter förslag av byggnadsnämnden och att det av utredningen föranledda förslaget anslöte sig till av byggnadsnämnden uppdragna riktlinjer tillstyrka stadsfullmäktige godkänna detsamma.

Herr Eklund, med instämmande av Herr Johansson, anmälde, att de för sin del anslöte sig till reservationsvis inom kommittén framställt förslag, att även för befattningen som stadsarkitekt borde samtidigt antagas ändrad instruktion, på sätt ifrågasatts.

Som ovan

In fidem:
Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 21 juni 1933 under § 133 vid dess då förda protokoll till bland annat hamnstyrelsen för yttrande remitterat ett av särskilda kommitterade avgivet betänkande i anledning av den av byggnadsnämnden väckta frågan om omorganisation av befattningarna å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren.

Hamnstyrelsen har granskat betänkandet i de delar, hamnstyrelsen beröres av förslaget och återfinnas instruktionspunkterna för den föreslagne byggnadsingeniören å betänkandets sida 16, där det ifråga om de arbeten byggnadsingeniören skall utföra för hamnstyrelsen heter följande.

”Det åligger byggnadsingeniören särskilt:

B. för Hamnstyrelsen:

1) att planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m.;

2) att uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefsm. fl. befattningar.

3) att jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

4) att före den 1 september varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag till de arbeten, som anses böra under det nästföljande året utföras;

5) att till drätseldirektören anmäla, när behov av uppköp föreligger och upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtande över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

6) att granska alla hamnarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7) att hava uppsikt och vård över all hamnens egendom och låta uppteckna och årligen inventera densamma; samt

8) att handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnen hörande ritningar och kartor."

Hamnstyrelsen får för sin del utan vidare godkänna ordalydelsen i punkterna 1, 2, 3, 4, 6 och 8.

Styrelsen anser däremot, att bestämmelserna i punkterna 1, 2, 3 o. 4 i sig inrymma de bestämmelser, som stadgas i punkt 5 och att förty punkt 5 kan utgå ur instruktionsförslaget. Bestämmelserna i punkt 7 att byggnadsingenjören skall hava uppsikt och vård över all hamnens egendom och låta uppteckna och årligen inventera densamma stå icke i överensstämmelse med nuvarande praxis, i det att ifrågavarande uppsikt och inventeringsskyldighet åligger hamnkaptenen, som väl också torde få anses vara den, som närmast bör bära ansvaret för vården av hamnens egendom.

I anledning därav får hamnstyrelsen föreslå, att punkt 7 i instruktionsförslaget utgår.

Hamnstyrelsen, som sålunda ansett sig sakna anledning att direkt yttra sig över lämpligheten av den föreslagna omorganisationen, får alltså hemställa, därest sådan skulle komma till stånd, och instruktion för en nytillsatt byggnadsingenjör skulle komma att utfärdas, att punkterna 5 och 7 i den del av instruktionsförslaget, som beröra hamnstyrelsen, måtte utgå.

Västerås den 18 augusti 1933.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

|Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

Efter framställning av byggnadsnämnden och sedan beredningsutskottet avgivit yttrande i ärendet tillsatte stadsfullmäktige genom beslut den 27 oktober 1932 en kommitté, bestående av Baningeniören Carl Henning, Borgmästaren Thorwald Bergquist, Sjukbesökaren Einar Keijser, Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Stuveriförmannen C. Hellström och Arkitekten Viktor Segerstedt med uppdrag att utreda av byggnadsnämnden väckt fråga om omorganisation av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren.

I sin berörda framställning — intagen under N:o 78 i stadsfullmäktiges handlingar för år 1932 — framhöll byggnadsnämnden, att de vidgade befogenheter i avseende å övervakandet av stadens byggnadsväsen och stadsplanearbete, som ny lagstiftning tillagt byggnadsnämnden, gjorde det angeläget, att till nämndens förfogande ställdes erforderliga tekniska hjälpkrafter och att detta föranlett nämnden att till ingående prövning upptaga spörsmålet om förändring av tjänsterna å stadens stadsingeniörskontor. Denna prövning hade givit till resultat, att nämndens handhavande av överinseendet över "stadens planläggning för byggnadsverksamhet och stadens mätningsväsende i anseende till stadens fortgående utveckling och den nya reglerande lagstiftningen, nödvändiggjorde ett särskiljande av stadsingeniörsgöromålen från byggnadschefsbefattningen och dessas överflyttande på en självständig och under byggnadsnämnden direkt sorterande stadsingeniör." I avseende härå anförde byggnadsnämnden vidare, att staden passerat det utvecklingsskede, då göromål och initiativ å stads- och tomtbildningens område kunde sammanföras med en byggnadschefs arbetsuppgifter hos en och samma tjänsteman, varjämte nämnden framhöll, att en sådan omreglering, som av nämnden vore ifrågasatt, såsom berörande byggnadschefstjänsten och enär denna befattning enligt för densamma gällande instruktion såsom teknisk hjälp vore ställd till olika nämnders och styrelsers förfogande, borde föregås av en så allsidig utredning som möjligt med alla parter representerade och avse alla befattningar å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoret och de ändringar i gällande instruktioner, som det förslag utredningen utmynnade i, kunde föranleda. Ett än ytterligare skäl utöver vad som förut av byggnadsnämnden anförts för omorganisationen vore, att biträdande stadsingeniören Eriksson efter uppnådd pensionsålder stode i begrepp att avgå ur stadens tjänst.

Kommittén har här utförligt redogjort för byggnadsnämndens framställning och inställning till omorganisationsspörsmålet, då utredningen synes böra anknyta sig till byggnadsnämndens framställning. I detta avseende har kommittén ansett densamma böra först avse ett ställningstagande till frågan, huruvida den ledigblivna befattningen som biträdande stadsingeniör i fortsättningen skall bestå eller ombildas till en självständig stadsingeniörsbefattning och till denna överflyttas byggnadschefens handhavande av stadsingeniörsgöromålen. Att utredningen skulle kunna avse annan kombination synes kommittén icke kunna ifrågasättas, enär skapandet av en ny befatt-

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.*

ning med bibehållande av befattningen som biträdande stadsingeniör, enbart av kostnadsskäl måste anses vara utesluten.

Befattningen som byggnadschef inrättades år 1908 vid ett tidsskede då stadsbildningen försiggick på ett friare sätt och efter enklare former. Det stadsplanearbete, som enligt den nya lagstiftningen skall utföras, företer en helt annan bild. Detaljerade föreskrifter om byggnadsbestämmelser, kartmaterial och mätningsarbete hava meddelats i en omfattning, som förut ej var anad. Stadsbildandet nödvändiggör numera en oavlåtlig uppmärksamhet och uppsikt av vederbörande myndighet och dennes organ. Den tidigare fria stadsbildningen har haft till följd att stadsplanebilden för närvarande företer en iögonenfallande brist på planmässighet. Stadsplan saknas för större delen av staden. Utarbetandet av sådan är en förutsättning för åstadkommande av reda inom och organiskt sammanhang mellan de olika områdena.

Det stadsplanearbete, som nu förestår, torde kunna sammanfattas i fyra huvudgrupper:

revidering av 1915 års stadsplan,

generalplan för staden med omgivningar,

stadsplan för ytterområdena, samt eventuellt,

stomplan för vissa områden utanför blivande stadsplan.

Dessa planer torde böra i ett sammanhang utarbetas till sina grunddrag, då nämligen bestämmandet av läget för huvudvägar fordrar detaljutformning av planerna i flera punkter. För planernas slutliga utarbetande erforderligt kartmaterial måste utföras medelst kompletteringsmätningar och förbättringar av befintliga kartor samt nymätning och kartläggning av förut icke mätta områden. Enbart ovan skisserade stadsplanearbete, som avser stadens nuvarande rayon, är av den omfattning, att dess fullföljande sannolikt kommer att draga en tid av bortåt ett tiotal år.

En av byggnadschefen efter anmodan av kommittén avgiven redogörelse för stadens mätningsväsen under de senare åren ger vid handen, att antalet behandlade ärenden stigit från 34 år 1922 till 170 1931 och att balanserade ärenden från 1922 till 1923 utgjorde 12 samt vid årsskiftet 1931—1932 27. Mätningsväsendet har i likhet med stadsplanearbetet utvecklats i avseende å formerna med därav föranlett ökat arbete för stadens mätningsman — ytterligare en sida av byggnadschefens arbetsfält i dennes egenskap av stadsingeniör.

En tredje faktor att taga i betraktande vid här berörda frågas avgörande äro de uppgifter, som byggnadschefen har sig ålagd såsom verkställighetsorgan åt drätselkammaren och hamnstyrelsen och i förra egenskapen chef för stadens arbetsledning. Karaktären av dessa uppgifter äro angivna i för befattningen gällande instruktion. Enligt bestämmelser i denna instruktion skall det åligga byggnadschefen:

A) *för Drätselkammaren:*

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

1:o) att upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av alla stadens planerings-, gatu-, väg-, brobyggnads- och renhållningsarbeten samt övriga arbeten, som höra under drätselkammarens förvaltning;

2:o) att granska och attestera alla dessa arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;

3:o) att vid behov och i god tid förut infordra och kontrollera anbud å leverans å materialier, redskap, inventarier och annat, som behöver för stadens räkning inköpas, samt förelägga desamma drätselkammaren till avgörande, ävensom att upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt samt tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

4:o) att före den 1 oktober varje år till drätselkammaren inkomma med plan och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;

5:o) att före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med en kortfattad redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten, häri inbegripet även sådana arbeten, varmed drätselkammaren i övrigt icke tager någon befattning; skolande denna berättelse sedan av drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnas;

6:o) att, där ej annorlunda för visst fall bestämmes, hava uppsikt och vård över alla stadens av drätselkammaren förvaltade tillhörigheter såväl i fast som lös egendom samt att låta uppteckna och årligen inventera och besiktiga desamma;

7:o) att upprätta för köp, ägobyten eller andra ändamål för stadens räkning nödiga tomt- eller andra kartor, med tillhörande beskrivningar, ävensom i övrigt vid frågor om köp och försäljning av fastigheter för stadens räkning biträda drätselkammaren med utredningar;

8:o) att verkställa de uppmätningar, som kunna komma i fråga på stadens tomter och jordar samt tillse, att intet obehörigt inkräktande i desamma äger rum;

9:o) att handhava och vårda staden tillhörande ritningar, samt däröver hålla fullständig förteckning;

10:o) att i övrigt utföra alla de till hans verksamhet hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnar och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

N:o 58.
Ang omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

C. *för Hamnstyrelsen:*

1:o) att i egenskap av hamnstyrelsens verkställande direktör planlägga samt leda och övervaka eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom nybyggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföras med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi;

2:o) att uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

3:o) att jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

4:o) att före den 1 oktober varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag till de arbeten, som anses böra under det nästpåföljande året utföras;

5:o) att till hamnstyrelsen anmäla, när behov av uppköp föreligger och upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtande över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras, samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

6:o) att granska och attestera alla hamnarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7:o) att hava uppsikt och vård över all hamnens egendom samt låta uppteckna och årligen inventera densamma;

8:o) att handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnen hörande ritningar och kartor.

D. *för Vatten- och Gasverksstyrelsen:*

1:o) att beträffande förslag och kostnadsberäkningar för anläggning av gas- och elektriska jordkabelledningar, ävensom i övrigt tillhandagå styrelsen och föreståndaren för vatten-, gas- och elektricitetsverken med upplysningar och utredningar;

2:o) att i samråd med nyssnämnde föreståndare

a) ombesörja utförandet av alla de grävnings- och igenfyllnadsarbeten i stadens gator eller vägar, som för nyanläggning, omläggning och reparation av i nästföljande punkt omförmälda ledningar erfordras:

b) uppgöra profiler till stadens vatten- och avloppsledningar samt ombesörja utförandet av samma ledningar.

Ledning för bedömandet av frågan om lämpligheten av att bibehålla stadsingenjörsgöromålen i förening med byggnadschefsbefattningen kan även hämtas ur erfarenheten från andra städer. I detta avseende visar från Svenska Stadsförbundet införskaffade uppgifter att med få undantag städer med 20—60,000 invånare, har befattningarne som byggnadschef och stadsingenjör, med vilken senare mätningsmannauppdraget i regel är förenat, åtskilda. Kommittén nämner här följande med angiven lön för stadsingenjören i lägsta lönegraden: Norrköping, lön för stadsingenjören 10,380 kronor, sportler indragna till stadskassan, Hälsingborg, lön för stadsingenjören och mätningsmannen 10,000 kronor jämte viss andel av sportler, Gevle, lön för stadsingenjören 5,500 kronor jämte sportler, Borås, lön för stadsingenjören 11,000 kronor, sportler indragna till stadskassan, Örebro, lön för stadsingenjören 7,668 kronor, sportler indragna till stadskassan, Eskilstuna, lön för stadsingenjören 6,050 kronor, sportler indragna till stadskassan, Jönköping, lön för stadsingenjören och mätningsmannen 9,000 kronor, sportler indragna, Uppsala, lön för mätningsingenjören 6,500 kronor med andel i sportler, Karlstad, lön för stadsingenjör 5,000 kronor jämte sportler o. s. v. Undantagen, såvitt framgår av uppgifterna, alltså där sådan kombination av tjänster finnes, äro Linköping och Karlskrona.

N:o 58. Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

Kommittén finner för egen del efter övervägande av ovan angivna omständigheter att stadens växande i folkmängd och bebyggelse och denna bebyggelses ledande i rätt riktning kräver att stadsingenjörsgöromålen överflyttas från byggnadschefstjänsten på en ny självständig befattning, en stadsingenjör och mätningsman, och delar kommittén alltså byggnadsnämndens mening härutinnan.

Det kan knappast begäras, att en person, han må vara huru kompetent som helst både såsom stadsingenjör och byggnadschef och hava vilken arbetsförmåga som helst, nöjaktigt skall kunna sköta med bägge tjänsterna förenade göromål. Tidvis kan icke undgås, att aktuella större uppgifter inom ena området kommer att undanskjuta mindre viktiga uppgifter å det andra. En invändning att detta kan undgås genom att erforderlig biträdeshjälp ställes till förfogande kan bemötas därmed, att uppgifterna å båda hållen äro självständiga uppgifter och således sådana, som icke utan olägenhet kunna delegeras till biträden. Kommittén har alltså bibragts den övertygelsen, att övervägande skäl tala för att befattningen som biträdande stadsingenjör i och med nuvarande innehavares avgång uppgår i en befattning som stadsingenjör direkt underställd byggnadsnämnden.

Kommittén finner alltså förhållandena kräva, att befattningarne å stadsingenjörs- och byggnadschefskontoren organiseras på det sätt, att en självständig stadsingenjör skall handhava stadsplanearbetet och mätningsväsendet, att till dennes förfogande skall ställas ett tekniskt biträde och ett ritbiträde, samt att de uppgifter, som åvila nuvarande byggnadschefen i denna hans egenskap, skola ombesörjas av en byggnadsingenjör med hjälp av ett tekniskt biträde.

Sedan kommittén intagit här förut angiven ställning till huvudspörsmålet, har såsom del av utredningen återstått utarbetandet av instruktion för denna nya befattning och upprättande av förslag till ändrad instruktion för byggnadschefen samt eventuell behandling av andra härmed samman-

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.*

hängande spörsmål. I detta sistnämnda avseende har kommittén undersökt i vilken omfattning den för stadsarkitekten gällande instruktionen bör göras till föremål för omarbetning. Kommittén har därvid funnit, att den föreslagna omorganisationen av byggnadschefs- och stadsingeniörstjänsten bör åtföljas av en omorganisation av stadsarkitektstjänsten, och har kommitténs arbete i denna del resulterat i ett förslag till ny instruktion för detta uppdrag, tänkt att bibehållas såsom arvodesavlönat. Rörande detta senare förslag har kommittén dock icke avsett att nu påkalla stadsfullmäktiges beslut. Förslaget avser i första hand att vara ett komplement till de andra instruktionerna, så att de olika tjänsternas inbördes ställning redan från början skall bliva fullständigt belyst. Förslaget bör vidare utgöra en vägledning vid avgörandet av frågan, huru stadsarkitektbefattningen framdeles bör kunna omgestaltas, en fråga, som enligt kommitténs mening bör upptagas till slutlig prövning, så snart lämpligt tillfälle föreligger.

Utarbetandet av de båda andra instruktionerna har avsett, att från instruktionen för byggnadschefen utbryta de uppgifter, som ankommit å denne i egenskap av stadsingeniör och överflytta dessa till en särskild instruktion för befattningen som stadsingeniör samt att vidtaga de ändringar i byggnadschefens instruktion, som därav kunna föranledas. Den ändrade titeln byggnadsingeniör har kommittén icke tänkt tillämpad under nuvarande byggnadschefens återstående tjänstetid. Vid utarbetandet av instruktionerna, därvid kommittén haft ledning av instruktioner för liknande tjänstemän i andra städer, har kommittén i princip ansett att de olika tjänstemännens kompetens å det tekniska området bör göras tillgänglig för stadsförvaltningens olika grenar och även för de kyrkliga myndigheterna i mån av behov och i rimlig utsträckning. Skyldighet är därför ålagd vederbörande i de olika instruktionerna att vara rådgivande åt kommunala och kyrkliga myndigheter i allmänhet. Instruktionerna, som i övrigt och särskilt vad angår byggnadschefen, icke i avseende å uppgifterna för drätselkammaren, hamnstyrelsen och vatten- och gasverksstyrelsen i större omfattning avvika från den nuvarande, torde icke behöva vidare motivering än själva textinnehållet med undantag för följande detaljer.

Vid behandling av mom. c under § 8 i förslaget till instruktion för byggnadsingeniören har anförts, att eftersom kommittén förordar boskillnad i avseende å de tekniska tjänstemännen mellan drätselkammaren, hamnstyrelsen och vatten- och gasverksstyrelsen å ena sidan, och byggnadsnämnden å den andra, skyldigheten att deltaga i besiktningar och tillsyn å byggnadsföretag icke hava bort åläggas byggnadsingeniören. Kommittén har beaktat denna invändning men ansett, att så länge rubbning icke sker i stadsarkitektsinstitutionen, detta biträde från byggnadsingeniören är behövligt. Punkterna 1:o) och 2:o) under mom. 3 böra alltså upptagas till förnyat övervägande, då ny instruktion för stadsarkitekten skall träda i kraft.

Vid behandlingen av förslaget till instruktion för stadsarkitekten har, ehuru såsom ovan anförts frågan om antagande av denna instruktion icke av kommittén nu ifrågasättes, ledamoten i kommittén arkitekten Segerstedt reservationsvis påyrkat sådan ändring i § 4 andra stycket, som innehåller bestämmelser om begränsning av det arvode stadsarkitekten är berättigad uppbära för särskilda arkitektuppdrag av i paragrafen omförmäld karaktär,

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs m. fl. befattningar.*

att fri konkurrens mellan yrkesutövande arkitekter, stadsarkitekten inbegripen, därigenom möjliggjordes. Såsom bestämmelsen nu vore formulerad, anser reservanten, att de kommunala och kyrkliga myndigheterna vore tvingade att för sådana uppdrag anlita stadsarkitekten, vid äventyr att eljes utsättas för revisionsanmärkning.

Hur ställer sig nu lönekostnaden för en omorganisation enligt här uppdragna linier och de nuvarande kostnaderna med jämförselsen lagd dels vid omedelbar ombildning av biträdande stadsingeniörstjänsten till en självständig stadsingeniörstjänst och dels vid hela omorganisationens genomförande vid avgången ur tjänst av nuvarande byggnadschefen och stadsarkitekten?

Vid en första jämförelse kan uteslutas byggnadschefen och stadsarkitekten och jämförelsen inskränka sig till lönekontot för nuvarande befattning som biträdande stadsingeniör och biträden å stadsingeniörskontoret i motsatts till lön för ny stadsingeniör och erforderliga biträden åt denne, lönerna angivna i 1:sta lönegraden.

Byggnadsnämndens budget upptager för närvarande avlöning åt biträdande stadsingeniören enligt 37:de lönegruppen i lönestaten, 1:ste lönegraden inclusive personligt lönetillägg 6,820 kr. samt avlöning åt ett biträde å stadsingeniörskontoret 4,620 kronor, ävensom ett extra biträde 3,600 kronor, summa kronor 15,040:—. I fråga om avlöning åt befattningen som stadsingeniör har kommittén med ledning av härförut återgivna löneuppgifter från andra städer och med hänsyn till kvalifikationerna för en sådan befattning ansett lägre lön än enligt 48:de lönegruppen i lönestaten icke kunna ifrågakomma, alltså 1:sta lönegraden 9,000 kronor, vartill kommer ett tekniskt biträde och ett ritbiträde åt stadsingeniören, med förslagsvis resp. 5,000 och 3,000 kronor, summa kronor 17,000:—. Stadens merutgift å lönekontot skulle alltså nu uppgå till c:a 2,000 kronor.

Med den ovan angivna organisationen helt genomförd framdeles efter nuvarande befattningshavares avgång och under antagande att, sedan från byggnadschefstjänsten avlastats stadsingeniörsgöromålen, såsom biträden åt byggnadsingeniören skulle i stället för nuvarande byggmästaren och ett tekniskt biträde vara anställda ett tekniskt biträde och ett ritbiträde skulle lönekostnaden med byggnadsingeniören avlönad enligt samma lönegrupp som stadsingeniören och uppdraget att vara stadsarkitekt avlönat med ett årligt arvode av 7,000 kronor förslagsvis bliva följande, allt räknat med begynnelselön:

Stadsingeniör, 48:I	9,000:—
Byggnadsingeniör, 48:I	9,000:—
Stadsarkitekten, arvode	7,000:—
Tekniskt biträde åt stadsingeniören	5,000:—
D:o åt byggnadsingeniören	5,000:—
Två ritbiträden	6,000:—
Summa Kronor	41,000:—

N:o 58.

Ang: omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

mot för närvarande:

Byggnadschef, 55:I	11,730: —
Bitr. stadsingenjör, 37:I	6,820: —
Stadsarkitekt inkl. reseersättning	5,600: —
Byggmästare	6,000: —
Tekniska och ritbiträden	14,100: —
Summa Kronor	44,250: —

Det är givet att med de begränsade utrymmen, som för närvarande stå den kommunala förvaltningen till buds inom rådhuset, inrättande av en självständig stadsingeniörstjänst nödvändiggör anskaffning av tjänstelokal på annat håll för endera denna befattning eller för byggnadschefen. Kommittén är icke blind för de olägenheter, som beträffande kommunikationen mellan de olika förvaltningsgrenarne härigenom kommer att uppstå. Det är emellertid att hoppas att den tid, varunder dessa olägenheter komma att bestå bliver kortvarig. De komma helt att försvinna i och med tillkomsten av en ny förvaltningsbyggnad. I fråga om vilkendera av ovannämnda två befattningar, som bör utflytta från rådhuset, synes övervägande skäl tala för att detta bör bliva byggnadschefen. Arkivlokalerna å rådhuset äro i främsta rummet behövliga för stadsingeniören och dennes befattning som mätningsman och fastighetsregisterförare gör, att kommunikationen mellan honom och magistraten bör vara den bästa möjliga. Lokaler för byggnadschefen torde kunna beredas antingen inom fastigheten 110 södra kvarteret eller ock genom att härtill taga i anspråk någon av vaktmästarebostäderna i fastigheten 112 A. södra kvarteret. Denna angelägenhet torde tillkomma stadens fastighetsförvaltning att få ordnad.

Under åberopande av vad sålunda anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville

dels besluta, att från och med den 1 januari 1934 skola för fullgörande av de byggnadschefen och stadsingeniören jämte biträden nu åvilande uppgifter i staden vara anställda ej mindre en stadsingeniör jämte ett tekniskt biträde och ett ritbiträde, än även en byggnadsingeniör,

dels besluta, att stadsingeniören och byggnadsingeniören skola åtnjuta lön enligt 48:de lönegruppen i gällande lönestat och att det tekniska biträdet skall åtnjuta en årlig lön å extra stat av 5,000 kronor samt ritbiträdet en årlig lön likaledes å extra stat av 3,000 kronor, dock att nuvarande byggnadschefen med bibehållande av titeln,

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.*

så länge han kvarstår i tjänst, och nuvarande lönestat tillämpas, skall uppbära hittills åtnjuten lön,

dels godkänna bifogade förslag till instruktioner för stadsingeniören och byggnadsingeniören att lända till efterrättelse från den dag, då stadsingeniörstjänsten blivit med ny innehavare besatt,

dels och uppdraga åt drätselkammaren att skyndsamt inkomma med förslag till lämpliga lokaler för byggnadsingeniörskontoret och utredning om kostnaderna för deras iordningsställande.

Västerås den 12 juni 1933.

Carl Henning. *Thorwald Bergquist.* *Einar Keijser.*

Carl W. Karlsson. *R. V. Hult.*

Med hänvisning till nedanstående reservation:

Carl Hellström. *Viktor Segerstedt.*

Karl Johansson. Med hänvisning till bifogade reservation.

Reservation. Undertecknade anse, att nya instruktioner för stadsarkitekten och byggnadschefen (byggnadsingeniören) böra fastställas samtidigt, att mom. C. under § 8 i förslaget till instruktion för byggnadsingeniören utgår och i dess ställe till erforderlig omfattning inarbetas i instruktionen för stadsarkitekten samt att § 5 i förslaget till instruktion för stadsarkitekten erhåller följande lydelse: ”Stadsarkitekten äger icke vare sig personligen eller genom sitt privata kontor utöva enskild arkitektverksamhet inom staden”.

Carl Hellström. *Karl Johansson.*

N:o 58.

Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

Motivering till undertecknads i reservation framförda förslag till lydelse av sista meningen i andra stycket av paragraf fyra instruktion för stadsarkitekten i Västerås stad.

Enligt den formulering, som utredningskommitténs majoritet beslutat, har andra stycket av § 4 följande lydelse: "Det åligger stadsarkitekten jämväl att, då han därtill anmodas, dels utföra ritningar för stadens nybyggnadsföretag samt för till nybyggnader hänförliga ombyggnader, utöver vad härovan är stadgat, såsom huvudritningar jämte kostnadsberäkning samt arbets- och detaljritningar, dels upprätta därtill hörande arbetsbeskrivningar. För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära särskild ersättning med 60 procent av Svenska arkitektföreningens taxa". Mitt förslag till formulering av senare meningen är följande: *För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära särskild ersättning enligt normer, som på orten tillämpas i fria marknaden av kompetenta arkitekter.*

Bestämmelsen i styckets början innebär således intet tvång att anlita stadsarkitekten utan anger snarare som det normala, att för de arbeten, varom fråga är, utnyttja andra arkitekters sakkunskap. Bestämmelsen i styckets senare mening, att stadsarkitekten för sådana arbeten icke äger att uppbära högre ersättning än 60 procent av Svensk arkitekttaxa, innebär en anvisning i rakt motsatt riktning och kommer i tillämpningen att verka så, att alla stadens arbeten måste anförtros åt stadsarkitekten. Ty det lär väl knappast kunna förutsättas, att arkitekter med verklig kompetens och som äro hänvisade till inkomst av endast konsulterande verksamhet, kunna utföra arbeten till ett pris, som med 40 procent understiger det normala. Och skulle en stadens uppdragsgivare tillåta sig att anlita en utomstående arkitekt och utbetala högre ersättning än de 60 procenten, utsätter den sig ovillkorligen för anmärkning av stadens revisorer. För att icke riskera detta, finnes ingen annan utväg än att lämna alla stadens uppdrag till stadsarkitekten. Detta är dock icke, såsom ovan framhållits, kommitterades mening. Dubbelmeningen i den nämnda paragrafen av instruktionsförslaget bör givetvis bortarbetas, vilket lämpligen kan ske genom att giva meningen i fråga den formulering jag här ovan föreslagit.

Som motivering för bestämmelsen om det reducerade arkitektarvodet till 60 procent har anförts, att då staden ändå betalar ett avsevärt fast arvode till stadsarkitekten, skall också staden för sina egna företag ha rätt att tillgodogöra sig hans arbetsprestationer och sakkunskap till ett lägre pris än fria marknadens. Detta påstående är i princip riktigt och låter för skattebetalare och den stora allmänheten tilltalande. Men innan man bildar sig en slutgiltig mening om vad som härvidlag är sparsamhet, måste man noga klargöra på vad sätt en befattningshavare som stadsarkitekten bäst kan bidraga till kommunal sparsamhet.

I instruktionsförslagets fjärde paragraf angives i första stycket vilka arbeten som stadsarkitekten har att utföra utan särskild ersättning. Han skall lämna sin medverkan när det gäller reparation och förbättring av staden tillhöriga byggnader, och när det är fråga om nybyggnader för stadens räkning, skall han "biträda vid utredningar av byggnadsfrågor genom att uppgöra härför erforderliga program och skissförslag jämte ungefärliga

kostnadsberäkningar......". Dessa betydelsefulla abeten jämte stadsarkitektens huvuduppgifter med rådgivning och byggnadskontroll, stadsplanearbetet m. m. kräva för en stad av Västerås storlek mycken tid och omtanke.

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.*

För en byggnads projektering erfordras just ett grundligt och sakkunnigt förhandsskisserande och beräknande för att få fram det bästa möjliga i fråga om byggnadskostnad, lokalernas storlek och disposition samt byggnadens arkitektur, eller med andra ord, det erfordras ett väl genomarbetat byggnadsprogram, efter vilket ritningar och beskrivning sedan skola utföras. Vikten och betydelsen av detta programarbete, varav byggnadskostnad och ändamålsenlighet i så hög grad äro beroende, blir vanligen icke såsom sig bör i rätt tid beaktad. Många gånger uppmärksammas ej bristerna förr än mer eller mindre fullständiga ritningar hunnit utföras, och då har man ej annat att välja på än antingen kosta på nya ritningar eller bygga efter dåliga ritningar.

Först sedan alla förarbeten blivit noggrant utförda samt olika alternativ prövade och sammanförda i ett byggnadsprogram, är tiden inne att infordra huvudritningar, detaljritningar och andra byggnadshandlingar. För utförandet av dessa arbeten bör stadens myndigheter och deras verkställande organ äga frihet att hänvända sig till den arkitekt, som befinnes för uppdraget lämpligast. Därvid bör, under eljest likartade förhållanden, företräde lämnas åt i staden praktiserande och till staden skattebetalande arkitekter. Gäller det mera omfattande byggnadsföretag, torde den ofta tilllämpade metoden, att infordra idéförslag från fler än en arkitekt, icke böra försummas.

Vilja myndigheterna tillgodose de ekonomiska intressena vid utövande av byggnadsverksamhet för stadens räkning, då bör stadsarkitektens tid och sakkunskap förbehållas åt den verkställande myndigheten utan att i ekonomiskt avseende göra honom personligt intresserad i byggnadsföretaget. Hans ställning som sakkunnig, och opartisk förslagsställare, granskare och kontrollant för stadens byggnadsföretag får icke försvagas genom att göra honom ekonomiskt beroende av företagen i fråga. De förluster, som genom misstag på detta område lätt kunna drabba staden, äro av den art, att de med många gånger större belopp överstiga den besparing, som den i kommittéförslaget förordade inknappningen i arkitektarvodet innebär. Bestämmelsen i kommitterades instruktionsförslag — senare meningen i andra stycket av paragraf fyra — som skulle åsyfta en besparing med stadens medel, kommer säkerligen att i verkligheten leda till slöseri. Den bör därför även av denna anledning ändras enligt mitt förut återgivna förslag.

Till sist skulle jag vilja framhålla, att såsom det mest önskvärda få stadsarkitektbefattningen organiserad så, att dess innehavare helt arbetade i stadens tjänst och finge en däremot svarande fast lön. Till befattningen skulle då utses en person, som även vore utbildad i stadsplanekonst, så att tjänsten komme att omfatta såväl stadsarkitekt i vanlig mening, som *stadsplanearkitekt.* I stället för stadsingeniörstjänsten skulle då inrättas en *mätningsingeniörsbefattning,* för vilken ett betydligt lägre arvode kunde beräknas. Löneskillnaden borde i sådant fall komma arkitektbefattningen till godo. En sådan anordning för omvårdnaden av stadens byggnads- och

N:o 58. Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

stadsplaneväsen vore i överensstämmelser med tidens fordringar och skulle säkert vinna våra mest sakkunniga myndigheters och fackmäns gillande. Därigenom skulle också alla de olägenheter, som i min motivering här ovan berörts, bortfalla.

Det torde allvarligt böra ifrågasättas, om ej redan vid nu ifrågasatta omorganisation av byggnadschefs- och stadsingeniörsbefattningarna erforderliga mått och steg skulle vidtagas för att, när ny innehavare av stadsarkitektstjänsten skall utses, denna kunde ordnas så, att i stället för *stadsarkitekt* och *stadsingeniör* anställdes en *arkitekt för stadens byggnads-* och *stadsplaneväsen* jämte en *mätningsingenjör*.

Västerås den 19 juni 1933.

Viktor Segerstedt.

INSTRUKTION
FÖR STADSINGENIÖR I VÄSTERÅS STAD.

(Antagen av stadsfullmäktige den

§ 1.

Behörighet till befattning som stadsingeniör tillkommer den som avlagt lantmäteriexamen eller fullständig examen från tekniska högskolans fackskola för väg- och vattenbyggnad eller från motsvarande avdelning vid Chalmers tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk duglighet i ägomätning och stadsplanearbete.

§ 2.

Stadsingeniören antages av byggnadsnämnden på obestämd tid med sex månaders uppsägning.

Stadsingeniören lyder i sin tjänstgöring närmast under byggnadsnämnden.

§ 3.

Stadsingeniören skall odelat ägna sin tid och arbetsförmåga åt staden och är fördenskull icke berättigad att innehava annan tjänst eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag, därest ej byggnadsnämnden på grund av särskilda omständigheter därtill giver tillstånd.

Stadsingeniören må ej taga befattning med förmedling av köp eller försäljning av hus eller tomter inom stadens område.

§ 4.

Stadsingeniören skall varje söckendag å tid, som av byggnadsnämnden närmare bestämmes och allmänneligen kungöres, vara i tjänsteärenden tillgänglig å sin tjänstelokal, därest han ej har laga förfall eller hindras av tjänstegöromål, som icke medgiva uppskov.

§ 5.

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefsm. fl. befattningar.*

Det åligger stadsingeniören särskilt:

att vara mätningsman inom stadens område;

att vara registerförare;

att bereda och uppgöra förslag till stadsplan och stomplan med därtill hörande byggnadsbestämmelser och föreskrifter, ävensom till utomplansbestämmelser;

att utöva tillsyn därå, att vid byggnadsarbeten eller eljest stadsplanen noga följes, att byggnadstomterna inom staden på marken bibehållas vid sina lagligen bestämda gränser och sitt rätta ytinnehåll i överensstämmelse med över tomterna upprättade kartor; skolande stadsingeniören i fall något emot fastställd stadsplan eller tomtindelning stridande förekommer, sådant genast till byggnadsnämnden skriftligen anmäla;

att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom staden samt hos byggnadsnämnden väcka förslag om ändring eller utvidgning av stadsplanen eller om andra planläggningsåtgärder, i den mån behov därav yppas;

att å stadens kartor inom och utom stadsplanen verkställa noggrann och fullständig inritning av såväl husbyggnader som gator och vägar samt annat, som bör å stadskartan utmärkas, så att denna alltjämt företer en tydlig och tillförlitlig bild av stadsområdets utseende;

att i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga register och journaler och på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna erforderliga statistiska redogörelser;

att, då han därom anmodas, avgiva utlåtande i ärende, som ankommer på byggnadsnämndens handläggning;

att i stadsplanefrågor tillhandagå andra stadens myndigheter och kommittéer med upplysningar och råd samt på anmodan deltaga i besiktningar och sammanträden;

att handhava och vårda stadens kartarkiv och övriga till hans verksamhetsområde hörande handlingar samt däröver hålla fullständig förteckning;

att väl vårda stadsingeniörskontoret tillhörande inventarier, instrument och redskap samt däröver föra noggranna förteckningar;

att med hjälp av nödigt biträde fullgöra allt vad som enligt gällande lag och byggnadsordning för staden åligger eller kan komma att åligga stadsingenjör eller vad byggnadsnämnden särskilt rörande dit hörande ärenden kan finna nödigt föreskriva;

att ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller;

att, där särskild taxa är eller bliver fastställd för i tjänsten åt andra än stadens myndigheter utförda arbeten uppbära ersättning samt på sätt byggnadsnämnden föreskriver redovisa sådana influtna medel till stadens kassa.

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

Vid sammanträden, där stadsingenjören är närvarande, äger han i frågor som röra hans tjänstebefattning, deltaga i överläggningen och på begäran få sin mening antecknad till protokollet. Han äger dock ej deltaga i besluten.

§ 6.

Stadsingenjören är berättigad till sammanlagt 30 dagars semester varje år på tid, som med hänsyn till förhandenvarande arbeten befinnes lämplig och av byggnadsnämnden bestämmes.

Ledighet utöver 3 dagar beviljas av byggnadsnämnden, annan tillfällig ledighet av byggnadsnämndens ordförande.

§ 7.

Tolkningen av bestämmelserna i denna instruktion tillkommer byggnadsnämnden.

§ 8.

Stadsingenjören är pliktig att underkasta sig de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

INSTRUKTION
FÖR
BYGGNADSINGENJÖR I VÄSTERÅS STAD.

(Antagen av stadsfullmäktige den

§ 1.

Behörighet till befattning som byggnadsingenjör tillkommer den som avlagt fullständig examen från tekniska högskolans fackavdelning för väg- och vattenbyggnadskonst eller från motsvarande avdelning vid Chalmers Tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom byggnadsfacket.

§ 2.

Byggnadsingenjören antages av drätselkammaren på obestämd tid med sex månaders ömsesidig uppsägning.

Byggnadsingenjören lyder i sin tjänstgöring närmast under drätseldirektören.

§ 3.

Byggnadsingenjören skall odelat ägna sin tid och arbetsförmåga åt staden och är fördenskull icke berättigad att innehava annan tjänst eller åta-

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs m. fl. befattningar.

ga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag, därest ej drätselkammaren på grund av särskilda omständigheter härtill giver tillstånd.

Byggnadsingeniören må ej taga befattning med förmedling av köp eller försäljning av hus eller tomter inom stadens områden.

§ 4.

Byggnadsingeniören skall biträda drätselkammaren, hamnstyrelsen och byggnadsnämnden samt stadens tillfälliga kommittéer för byggnadsarbeten och sådana utredningar, vid vilka byggnadsteknisk sakkunskap är erforderlig. Han är skyldig att på kallelse närvara vid dessa styrelsers och kommittéers sammanträden.

Vid sammanträden med magistraten eller kommunala nämnder, styrelser och kommittéer, vare sig tillsatta av stadsfullmäktige eller kyrkofullmäktige, skall han på kallelse vara tillstädes för lämnande av råd och upplysningar. Därvid äger han i frågor, som röra hans tjänstebefattning deltaga i överläggningen och på begäran få sin mening antecknad till protokollet. Han äger dock ej deltaga i besluten.

Byggnadsingeniören skall även eljes tillhandagå dessa myndigheter med inom området för hans verksamhet fallande utredningar.

§ 5.

Byggnadsingeniören skall varje söckendag å tid, som av drätselkammaren närmare bestämmes och allmänneligen kungöres, vara i tjänsteärenden tillgänglig å sin tjänstelokal, därest han ej har laga förfall eller hindras av tjänstegöromål, som icke medgiva uppskov.

§ 6.

Byggnadsingeniören åligger dels att uppgöra och underställa drätselkammaren eller andra vederbörande styrelser sådan plan för de arbeten, som skola för stadens räkning utföras, att dessa kunna verkställas i ändamålsenlig ordning och sammanhang på för staden billigaste och bästa sätt, dels att leda alla sådana arbeten, som icke av vederbörande myndigheter äro ställda under särskild arbetsledares tillsyn.

§ 7.

Byggnadsingeniören är skyldig dels utarbeta fullständiga förslag till enklare husbyggnader, dels utarbeta kostnadsberäkningar samt leda eller kontrollera utförandet av alla stadens husbyggnadsarbeten, vare sig dessa äro beslutade av stadsfullmäktige eller kyrkofullmäktige eller under dessa hörande styrelser och kommittéer, och skall i fråga om byggnadsingeniörens närmare skyldigheter härutinnan i tillämpliga delar gälla vad nedan under § 8 är stadgat.

§ 8.

Det åligger byggnadsingeniören särskilt:

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

A. *för Drätselkammaren:*

att upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av alla planerings-, gatu-, väg- och brobyggnads- samt övriga arbeten, som höra under drätselkammarens förvaltning;

att granska alla dessa arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;

att vid behov och i god tid infordra och kontrollera anbud å leverans av materialier, redskap, inventarier och annat, som behöver för drätselkammarens räkning inköpas, samt förelägga desamma drätseldirektören för på honom beroende åtgärd, ävensom upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt och tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

att före den 1 september varje år till drätseldirektören inkomma med plan och kostnadsberäkning över alla de till hans verksamhet hörande arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;

att före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten;

att, där ej annorlunda för visst fall bestämmes, hava uppsikt och vård över alla stadens av drätselkammaren förvaltade tillhörigheter såväl i fast som lös egendom samt att låta uppteckna och årligen inventera och besiktiga desamma;

att handhava och vårda drätselkammaren tillhörande ritningar samt däröver hålla fullständig förteckning; samt

att i övrigt utföra alla de till hans verksamhet hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnat, och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

B. *för Hamnstyrelsen:*

att planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m.;

att uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

att jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

att före den 1 september varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag till de arbeten, som anses böra under det nästföljande året utföras;

att till drätseldirektören anmäla, när behov av uppköp föreligger och upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtande över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse,

att leveranser och entrepernader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

att granska alla hamnarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

att hava uppsikt och vård över all hamnens egendom och låta uppteckna och årligen inventera densamma; samt

att handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnen hörande ritningar och kartor.

N:o 58. *Ang. omorganisation av byggnadschefs m. fl. befattningar.*

C. *för Byggnadsnämnden:*

att, i den omfattning byggnadsnämnden föreskriver, biträda stadsarkitekten vid de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrives;

att, i den omfattning byggnadsnämnden föreskriver, biträda stadsarkitekten i tillsynen över att byggnadsföretag utföras på tillfredsställande sätt i överensstämmelse med fastställda ritningar och gällande föreskrifter;

att efter remiss av byggnadsnämnden avge yttranden och utlåtanden rörande konstruktioner till byggnadsföretag och dylikt.

§ 9.

Nödvändiga reparationer och underhållsarbeten, om vilkas utförande vare sig ifråga om sätt eller omfång tvekan icke kan förefinnas och för vilka medel i det löpande årets budget finnas anslagna, böra av byggnadsingeniören utan särskilt beslut av myndighet, åt vilken han är biträde, sättas i verkställighet. Reparationer och underhållsarbeten, ifråga om vilka dylik tvekan kan uppstå, eller för vilka icke medel finnas anslagna, böra, om de icke utan avsevärd olägenhet eller fara kunna en kortare tid anstå, provisoriskt genom byggnadsingeniören utföras, och bör vederbörande myndighet i så fall genast därom underrättas. Är sådan skyndsamhet icke av nöden, skall byggnadsingeniören före utförandet inhämta vederbörande myndighets beslut.

§ 10.

Byggnadsingeniören äger att antaga och avskeda för de under hans ledning stående arbetena behövliga arbetare samt att träffa uppgörelser om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen.

I arbetsavtal intagna bestämmelser skola av byggnadsingeniören iakttagas.

§ 11.

Byggnadsingeniören skall i särskilt diarium enligt formulär, som av drätselkammaren fastställes, dag för dag anteckna till hans handläggning hörande ärenden och därmed vidtagna åtgärder. Av alla av byggnads-

N:o 58. Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

ingenjören upprättade ritningar och beskrivningar samt utfärdade bevis och utlåtanden skall kopia eller koncept alltid finnas att tillgå å byggnadsingenjörens tjänstelokal.

§ 12.

Byggnadsingenjören är berättigad till sammanlagt 30 dagars semester varje år på tid, som med hänsyn till förhandenvarande arbeten befinnes lämplig och av drätselkammaren bestämmes.

Ledighet utöver 3 dagar beviljas av drätselkammaren; annan tillfällig ledighet av drätseldirektören.

§ 13.

Tolkningen av bestämmelserna i denna instruktion tillkommer drätselkammaren.

§ 14.

Byggnadsingenjören är pliktig att underkasta sig de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

INSTRUKTION
FÖR
STADSARKITEKT I VÄSTERÅS STAD.

(Antagen av stadsfullmäktige den

§ 1.

Stadsarkitekten förordnas av byggnadsnämnden tillsvidare med sex månaders uppsägning och åtnjuter i arvode för uppdraget det belopp, som stadsfullmäktige för ändamålet anslå.

Stadsarkitekten lyder i sin tjänstgöring närmast under byggnadsnämnden.

§ 2.

Stadsarkitekten åligger att minst två dagar i veckan, å tid, som av byggnadsnämnden närmare bestämmes och allmänneligen kungöres, vara att i tjänsteärenden träffa å sitt tjänsterum. Stadsarkitekten skall därvid kostnadsfritt tillhandagå enskilda inom staden med råd och upplysningar i byggnadsfrågor.

§ 3.

Det åligger stadsarkitekten särskilt:

att biträda byggnadsnämnden med råd och upplysningar i alla till hans tjänst hörande frågor och hos nämnden göra framställning om de åtgärder, som finnas ägnade att främja ett sunt byggnadsväsen;

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom staden samt hos byggnadsnämnden väcka förslag om ändring eller utvidgning av stadsplanen eller om andra planläggningsåtgärder, i den mån behov därav yppas;

att, i samråd med stadsingenjören å kvarterskarta utreda, huru bebyggandet lämpligen bör ordnas med hänsyn till ett praktiskt och ekonomiskt utnyttjande av tomterna samt för ernående av goda hygieniska förhållanden och största möjliga trevnad inom kvarteret och så, att god helhetsverkan i det yttre uppnås;

att mottaga ansökningar om byggnadsföretag, granska dem åtföljande ritningar samt inför byggnadsnämnden föredraga såväl dessa som övriga till hans tjänst hörande ärenden och, då så erfordras, avgiva skriftligt yttrande;

att, då han därom anmodas, avgiva utlåtande i ärende, som ankommer på byggnadsnämndens handläggning;

att verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrivas;

att hålla noggrann tillsyn över att byggnadsföretag utföras på tillfredsställande sätt i överensstämmelse med fastställda ritningar och gällande föreskrifter samt att, då något finnes stridande däremot, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse och, om sådan ej vinnes, hos byggnadsnämnden anmäla förhållandet;

att lämna allmänheten råd och anvisningar, som äro ägnade att främja en god bostadskultur;

att i stadsplane- och byggnadsfrågor tillhandagå stadens myndigheter och kommittéer med upplysningar och råd samt på anmodan deltaga i besiktningar och sammanträden;

att i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga register och journaler och på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna statistisk redogörelse för byggnadsverksamheten i staden under sist gångna året;

att förvara och vårda de kopior och byggnadsritningar vilka enligt byggnadsordningen skola ingivas till byggnadsnämnden;

att fullgöra allt vad som enligt gällande lag och byggnadsordning åligger eller kan komma att åligga stadsarkitekt eller vad byggnadsnämnden härutinnan kan finna nödigt föreskriva; samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 4.

Stadsarkitekten åligger att på anmodan av drätselkammaren eller annan stadens styrelse, nämnd eller kommitté utan särskild ersättning *dels* uppgöra erforderliga ritningar och kostnadsförslag för reparationer och för

N:o 58.
Ang. omorganisation av byggnadschefs- m. fl. befattningar.

till nybyggnad ej hänförliga ändringar å staden tillhöriga byggnader, *dels och* biträda vid utredningar av byggnadsfrågor genom att uppgöra härför erforderliga program och skissförslag jämte ungefärliga kostnadsberäkningar till nybyggnader samt om-, på- och tillbyggnader för stadens räkning.

Det åligger stadsarkitekten jämväl att, då han därtill anmodas, dels utföra ritningar för stadens nybyggnadsföretag samt för till nybyggnader hänförliga ombyggnader, utöver vad härovan är stadgat, såsom huvudritningar jämte kostnadsberäkning samt arbets- och detaljritningar, dels upprätta därtill hörande arbetsbeskrivningar. För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära särskild ersättning med 60 procent av Svenska arkitektföreningens taxa.

De delar av arkitektarbetet, för vilka stadsarkitekten enligt första stycket icke är berättigad att erhålla särskild ersättning, beräknas till 10 procent av arkitektarbetet i dess helhet.

Beträffande byggnadskostnaden, varefter arvodet beräknas, iakttages, att denna är baserad på i staden gängse priser och att kostnaderna för värme-, vatten- och ventilationsanordningar, hissar, elektriska ledningar och dylikt liksom utgifter för administration och arkitektens eget arvode icke inräknas.

§ 5.

Stadsarkitekten äger icke annat än undantagsvis och efter tillstånd av byggnadsnämnden i varje särskilt fall vare sig personligen eller genom sitt privata kontor utöva enskild arkitektverksamhet inom staden.

§ 6.

Stadsarkitekten är berättigad till sammanlagt 30 dagars semester för varje år på tid, som byggnadsnämnden bestämmer.

Angående tjänstledighet för stadsarkitekten och vikarie för denne beslutar byggnadsnämnden.

§ 7.

Tolkningen av bestämmelserna i denna instruktion tillkommer byggnadsnämnden.

§ 8.

Stadsarkitekten är pliktig att underkasta sig de ändringar i denna instruktion, som ifråga om hans tjänsteåliggande kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden och stadsplanekommittén hava till stadsfullmäktige för att av stadsfullmäktige antagas överlämnat förslag till provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område med närmare angivet undantag, och får drätselkammaren, som lämnats tillfälle taga del av förslaget och som vid genomgång av detsamma icke funnit anledning till erinringar, såsom yttrande i ärendet föreslå, att stadsfullmäktige ville bifalla byggnadsnämndens och stadsplanekommitténs framställning.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Därest för område inom stadsplan föreskrifter angående utrymme å gård och angående hushöjd icke finnas enligt byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874 meddelade, åligger det stad enligt § 128 i Kungl. Byggnadsstadgan den 20 november 1931 att för sådant område i hithörande ämne så snart ske kan och i avbidan på fastställande av stadsplanebestämmelser antaga provisoriska byggnadsföreskrifter, vilka för att bliva gällande skola fastställas av Konungen.

I avseende å stadsplanen för Västerås äro föreskrifter enligt den äldre byggnadsstadgan allenast meddelade för enstaka kvarter i första hand de, som gruppera sig omkring de inom stadsplanen belägna bergspartierna Mariaberget och Djäkneberget. För övrig del av stadsplaneområdet saknas bestämmelser, varför byggnadsnämnden och stadsplanekommittén på grund av förenämnda lagstadgande gemensamt till behandling upptagit fråga om utarbetande av provisoriska byggnadsföreskrifter.

Till det förslag, som nu framlägges, vilja byggnadsnämnden och stadsplanekommittén anföra följande.

Förslaget ansluter sig till ett av Kungl. byggnadsstyrelsen utarbetat normalförslag, och äro av styrelsen lämnade anvisningar i avseende å dess tekniska utförande följda. Sålunda angives å till förslaget hörande karta en hushöjd av 4 våningar med gredelin markering, av 3 våningar med grön markering och av 2 våningar jämte vindsvåning med röd markering.

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

Såsom förut angivits äro föreskrifterna av provisorisk karaktär och avsedda att framdeles i samband med revidering av stadsplanen ersättas av stadsplanebestämmelser. Till skillnad från dessa och vad som ger dem ett visst företräde är att i avseende å hushöjd åt fastighetsägare lämnas frihet att inom maximigränser välja. Vid förslagets utarbetande har karaktären av den befintliga bebyggelsen varit normgivande med hushöjden vid de större gatorna och vid torgen begränsad till 4 våningar, inberäknat vindsvåning.

I avseende å detaljerna i förslaget kan framhållas, att föreskrifterna icke avse kvarteret Olympia av det skäl, att ändring i stadsplanen, vad angår detta kvarter, är av statsmakterna anbefalld, och att samtidigt med genomförande av denna ändring stadsplanebestämmelser komma till stånd, att med hänsyn till den varierande bebyggelsen stadens industrikvarter icke anses böra inrymmas under föreskrifterna, något som jämväl och av samma skäl är förhållandet med hamnområdet.

Med överlämnande av karta med de olika hushöjderna markerade på sätt förut angivits, hemställa byggnadsnämnden och stadsplanekommittén med det anförda som motivering, att stadsfullmäktige ville besluta antaga bilagda förslag till provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område samt giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse.

Västerås den 12 maj 1934.

För Stadsplanekommittén:	För Byggnadsnämnden:
THORWALD BERGQUIST.	THORWALD BERGQUIST.

|Ragnar Tenow.

FÖRSLAG
till
provisoriska byggnadsföreskrifter för Västerås stad enligt 128 § i byggnadsstadgan för stad, köping och municipalsamhälle.

§ 1.

Vid bebyggande av tomt inom sådant kvarter, för vilket ej i stadsplan eller därtill hörande bestämmelser meddelats erforderliga föreskrifter ifråga om gård, byggnads höjd eller antal våningar, skola här nedan angivna bestämmelser gälla.

Följande kvarter, för vilka fastställda särskilda bestämmelser finnas, äro därför ej nu medtagna:

Greta, Gertrud, Finn, Fingal, Fabian, Ferdinand, Frans, Gabriel, Galle, Gad, Gerhard, Georg, Gagne,

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

Heimer, Ida, Kata, Lovisa, Malvina, Maria, Malin, Nancy, Nella, Neta, Olga, Palma, Pamela, Paulina, Petra och Mimer.

Öppet byggnadssätt skall i övrigt tillämpas i följande kvarter:

Hanna, Idun, Naima (mot Hållgatan och övre delen av Skepparbacken), Felix, Halfdan, Folke, Håkan och Olof; och må i dessa kvarter högst en tredjedel av tomts yta bebyggas, och inga andra byggnader uppföras än fristående eller två och två sammankopplade i tomtgräns, till en högsta höjd av 7,60 m.

§ 2.

Inom ett avstånd av 15 m. från byggnadslinje mot gata eller förgård må byggnad i nedan uppräknade kvarter icke givas större höjd eller innehålla flera våningar än som här stadgas för varje fall, med iakttagande av att, om hus bygges i hörnet av två gator, för vilka olika hushöjder gälla, den större höjden må tillämpas på en sträcka av högst 15 m. jämväl mot den gata, däri i övrigt den mindre höjden tillåtes.

A. Byggnad må icke uppföras till större höjd än 14 m. och icke innehålla mer än 4 våningar, vindsvåning inräknad.

Vid Stora gatan inom kvarteren Ludolf, Ludvig, Lothar, Lorenz, Melker, Mats, Loke, Lennart, Martin, Manfred, Leo, Leif, Livia, Märta, Mina, Lea, Laura, Karolina, Karola, Karin, Kamilla och Magna,
vid Domkyrkoesplanaden kvarteren Jonas, Jorund, Henrik och Inge,
vid Stora Torget kvarteren Jarl, Jesper, Idolf och Johan, Kettil, Karl och Jakob,
vid Bondegatan kvarteren Johan, Kraka, Klaudia, Klara, Klio, Kleopatra, Kerstin och Laura,
vid Kungsgatan kvarteret Johan,
vid Lidmansvägen kvarteret Kalla,
„ Västermalmsgatan kvarteret Kalla,
„ Västgötegatan kvart. Märta (östra delen),
„ Munkgatan kvart. Manfred och Nestor,
„ Fiskartorget kvart. Nestor och Oden,
„ Trädgårdsgatan kvart. Nimrod, Njord, Ottar och Nestor,
„ Karlsgatan kvart. Ottar och Lothar (södra delen),

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnads-föreskrifter för stadens planlagda område.

vid Ny- och Utanbygatorna kvart. Hilmer (Västra delen),
„ Slottsgatan kvart. Märta (södra delen) Kraka och Klaudia,
„ Kristinagatan kvart. Kalla (östra delen),
„ Hamngatan kvart. Oden (norra delen),
„ Vasaparken kvart. Oden (norra delen) och Ottar,
„ Södra Esplanaden kvart. Ottar,
„ Kopparbergsvägen kvart. Njord (södra delen).

B. Byggnad må icke uppföras till större höjd än 10,80 m. och icke innehålla mer än tre våningar, vindsvåning inräknad.
vid Östra Ringvägen kvart. Jörgen och Ludolf,
„ Allégatan kvart. Ludvig (södra delen),
„ Allégatan kvart. Lothar, Hulte, Gude och Guttorm,
„ Karlsgatan kvart. Nore, Melker, Lothar (norra delen), Lorens, Konrad, Justus, Hulte, Guttorm, Gunnar och Frej,
„ Kopparbergsvägen kvart. Njord, (norra delen), Nore, Mats, Melker, Lorenz, Loke, Konrad, Kol, Justus, Jonas, Jorund, Hilmer, Hubert, Hulte och Gude,
„ Knutsgatan, kvart. Hugo, Gösta, Gunvald, Gunnar och Frej,
„ Herrgärdsgatan, kvart H.ugo och Hilde,
„ Sturegatan, kvart. Njord, Nimrod, Martin, Mats, Lennart, 'Loke, Knut, Kol, Inge och Jorund,
„ Vasagatan kvart. Nimrod, Nestor, Manfred, Martin, Leo, Lennart, Klas, Knut, Ilolf, Inge, Helge, Hake, Gere, Gregor, Filip och Fjolner,
„ Linnégatan kvart. Fjolner och Gregor,
„ Tessingatan kvart. Harald, Grimm, Gudmund, Gregor och Fjalar,
„ Engelbrektsgatan kvart. Helge, Henrik, Hilde, Harald, Grimm, Gudmund, Gösta, Gunvald och Frej,
„ Torggatan kvart. Leo, Leif, Klas och Kettil,
„ Östra Kyrkogatan kvart. Idolf, Jesper och Hake,
„ Vasaparken kvart. Oden (södra delen),
„ Hamngatan kvart. Oden (södra delen),

N:o 59. *Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.*

vid Södra Esplanaden kvart. Oden,
„ Köpmangatan kvart. Karl, Leif och Kettil,
„ Västra Kyrkogatan kvart. Jesper, Jarl och Hagbard,
„ Östra Ågatan kvart. Jakob, Jarl och Hagbard,
„ Norra Ringvägen kvart. Fjolner, Fjalar, Frej, Guttorm och Gude,
„ Kaplansgatan kvart. Frej, Gunnar och Guttorm,
„ Brahegatan kvart. Fjolner, Fjalar, Gregor, Gudmund, Gösta och Gunvald,
„ Kassörsgatan kvart. Gösta, Hugo, Gunnar, Guttorm och Hulte,
„ Vallingatan kvart. Grimm och Gudmund,
„ Rudbecksgatan kvart. Gösta,
„ Rulbecksgatan kvart. Filip, Gere, Gregor, Grimm, Harald och Hilde,
„ Utanbygatan kvart. Harald, Helge, Hilde, Henrik, Jonas, Hilmer (östra delen) och Justus,
„ Skolgatan kvart. Hagbard, Hake och Gere,
„ Nygatan kvart. Jonas, Henrik, Hilde, Hugo och Hilmer (östra delen),
„ Botaniska trädgården kvart. Hake,
„ Domkyrkoesplanaden kvart. Jesper och Idolf,
„ Smedjegatan kvart. Idolf, Klas, Knut, Inge, Jorund och Kol,
„ Östermalmsgatan kvart. Justus och Konrad,
„ Hantverkaregatan kvart. Kettil, Klas, Leif, Leo, Knut och Lennart,
„ Snickaregatan kvart. Kol och Loke,
„ Timmermansgatan kvart. Konrad, Lorenz, Lothar och Kåre,
„ Munkgatan kvart. Martin, Mats, Melker, Nore, Njord och Nimrod,
„ Trädgårdsgatan kvart. Nore,
„ Skepparbacken kvart. Norna och Naima (östra delen,
„ Västgötegatan kvart. Norna, Naima, Märta (västra delen) och Mina,
„ Gustafsgatan kvart. Nanna (utom mellersta delen),
„ Västra Bergsgatan kvart. Magna och Nanna,
„ Västermalmsgatan kvart. Karna, Kamilla, Kajsa, Karin, Kristina, Karola och Karolina,

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

vid Kristinagatan kvart. Karna, Kajsa, Kristina, Kalla (västra delen), Kerstin, Ingrid, Klara, Irma och Klaudia,
„ Biskopsgatan kvart. Ingrid, Irma, Hagbard och Jarl,
„ Västra Ågatan kvart. Irma,
„ Slottsgatan kvart. Märta (norra delen) och Norna,
„ Källgatan kvart. Norna, Naima, Mina, Märta, Livia, Leo, Linnea, Klio, Kraka, Klaudia, Klara, Irma och Ingrid,
„ Hållgatan kvart. Mina, Laura, Lea, Kleopatra, Kerstin, Klara och Ingrid,
„ Lidmansvägen kvart. Karolina och Kerstin,
„ Floragatan kvart. Nanna, Magna, Karola, Karin, Kajsa och Kristina,
„ Jakobsbergsgatan kvart. Karin, Kamilla, Kajsa och Karna,
„ Västmannagatan kvart. Karna, Kamilla, Magna och Nanna.

C. Byggnad må icke uppföras till större höjd än 7,60 m. och icke innehålla mer än två våningar jämte vindsvåning.
vid Nygatan kvart. Högne, Hubert och Josef,
„ Utanbygatan kvart. Hubert, Josef, Ivar, Julius och Jörgen,
„ Östermalmsgatan kvart. Ivar, Kåre, Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf,
„ Kopparbergsvägen kvart. Högne,
„ Karlsgatan kvart. Kåre, Ivar, Hubert, Josef och Högne,
„ Allégatan kvart. Ludvig (norra delen), Kåre, Julius, Ivar, Josef och Högne,
„ Kungsängsgatan kvart. Ludvig, Ludolf, Julius och Jörgen,
„ Gåsmyregatan kvart. Filip och Gere,
„ Svartån kvart. Karl, Johan och Jakob,
„ Ågatan kvart. Herta,
„ Slottsgatan kvart. Livia och Linnea,
„ Gamla Bryggerigatan kvart. Klio och Kleopatra,
„ Bryggerigatan kvart. Herta,

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

vid Djäknebergsgatan kvart. Karola, Karolina, Kristina och Kalla,
„ Floragatan kvart. Olena,
„ Västmannagatan kvart. Olena,
„ Biskopsgatan kvart. Herta,
„ Svantegatan kvart. Olena,
„ Gustafsgatan kvart. Olena och Nanna (mellersta delen),
„ Kungsgatan kvart. Lea, Kleopatra, Klio, Kraka och Linnea,
„ Skomakaregatan kvart. Linnea och Livia.

§ 3.

1. På större avstånd än 15 m. från tomtens byggnadslinje mot gata eller förgård må byggnad inom ovan uppräknade kvarter uppföras endast där den bevisligen väl låter infoga sig i ett lämpligt bebyggande av kvarteret och sålunda icke genom sitt läge eller sin höjd blir till men för omgivningen.

2. Vad sålunda stadgats skall jämväl i tillämpliga delar gälla i fråga om utförande av till- eller påbyggnad av befintlig byggnad, varemot hinder mot annan förändring av sådan byggnad icke skall möta på grund av bestämmelserna i denna paragraf.

3. Byggnad, som i denna paragraf avses, må ej givas större höjd än den, som å samma tomt är tillåten för byggnad vid gata.

§ 4.

Inom de delar av stadsplanen, frånräknat hamnområde och industrikvarter, som ej innefattas i de under § 2 här ovan uppräknade kvarter och för vilka ej heller erforderliga stadsplanebestämmelser finnas fastställda, må byggnad ej uppföras till större höjd än 7,60 m. och ej innehålla mer än två våningar jämte vindsvåning. För annan byggnad än boningshus må byggnadsnämnden dock härifrån medgiva undantag.

§ 5.

I fråga om höjd å byggnad av trä och inredning av vind gäller vad i 5 och 17 §§ byggnadsordningen är stadgat.

§ 6.

1. Byggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt, må ej läggas närmare sådan gräns än att avstånlet blir lika med hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, dock ej närmare än 6 m.

N:o 59.
Ang. provisoriska byggnadsföreskrifter för stadens planlagda område.

Uppföres sådan byggnad av trä med två våningar jämte vindsvåning, får avståndet till gräns mot granntomt ej understiga 6 meter.

2. Då byggnad skall uppföras inom ett avstånd av 15 m. från byggnadslinje mot gata eller förgård, bör byggnadsnämnden vid prövning av byggnadens läge söka åstadkomma, att bebyggelse är så planerad, att icke för framtiden fristående brandgavlar uppkomma på tomten ifråga eller på granntomterna.

3. På större avstånd än 15 m. från byggnadslinje mot gata eller förgård må byggnad ej uppföras i gräns mot granntomt, såvida den ej, där detta prövas med kvarterets ändamålsenliga bebyggande förenligt, sammanbygges med å granntomten befintlig byggnad.

4. Avståndet mellan skilda byggnader på samma tomt må ej göras mindre än den för byggnad vid gata eller förgård medgivna största höjden. Vad här sägs gäller ej sådana mindre gårdsbyggnader, om vilka i § 8 stadgas. Där sådant utan fara för sundhet och brandsäkerhet prövas kunna ske och icke försvårar ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet. må byggnadsnämnden jämväl beträffande andra byggnader medgiva mindre inbördes avstånd, dock ej mindre än 6 m. eller, där särskilda omständigheter därtill föranleda 4,5 m.

§ 7.

Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall av tomt lämnas obebyggt ett område av minst 9 m:s bredd, dock, att, om grannar överenskomma att gemensamt utlägga en gård av 12 m:s bredd, det må vara dem tillåtet att, så länge överenskommelsen tillämpas, mot nämnda gård hava fönster. Fönster till bonings- och arbetsrum må jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

§ 8.

1. Uthus eller annan dylik gårdsbyggnad må icke uppföras till större höjd än 3 m. Byggnadsnämnden må dock för särskilt fall medgiva större höjd för garage eller annan gårdsbyggnad, vars användning kräver större våningshöjd.

För gårdsbyggnader skola möjligast små taklutningar användas.

2. Där så med hänsyn till byggnadens ringa storlek och andra inverkande omständigheter utan olägenhet kan ske, må byggnadsnämnden efter grannes hörande medgiva, att byggnad, som i mom. 1 sägs, uppföres i gräns mot granntomt utan att sammanbyggas med byggnad å denna tomt eller på mindre avstånd från tomtgränsen än 6 m.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till gatuskyltar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogad skrivelse har magistraten under hänvisning till bestämmelse uti särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för staden att genom stadens försorg gatuskyltar skola anbringas å lämpliga platser vid korsning av trafiklederna och å allmänna platser och under uttalande av vissa önskemål angående beskaffenheten och utseendet å dessa skyltar anhållit, att drätselkammaren ville vidtaga åtgärder för tillverkning och uppsättande av dylika skyltar.

Enligt en av byggnadschefen verkställd utredning angående behovet av gatuskyltar och kostnaden för anskaffningen skulle antalet erforderliga skyltar uppgå till 578, därav inom det stadsplanelagda området 111 och utom detta område 467 samt kostnaden i genomsnitt för skylt bli 15 kronor, däri inberäknat anordning för dess anbringande, där sådan erfordras.

Det enligt denna beräkning för ändamålet erforderliga anslaget skulle alltså uppgå till 8,670 kronor.

Av ett äldre anslag — anvisat redan år 1921 för uppsättning av skyltar — finnes reserverat ett belopp av 1,950 kronor.

I avseende å det ytterligare anslag, som skulle behöva anvisas, anser drätselkammaren att med beaktande av vad magistraten anfört angående möjligheten att anbringa skyltar på staket och murar och att därutöver den utvägen att anbringa desamma å byggnader inom staket invid eller i närheten av trafikledskorsning bör kunna utnyttjas, detta kunde begränsas till högst 5,000 kronor.

I avseende å utförandet av skyltarne har drätselkammaren vid granskning av olika modeller funnit skyltar av stålplåt i gult och svart vara att föredraga framför skyltar i annat utförande.

Med överlämnande av handlingarne i ärendet hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige utöver för ändamålet förut tillgängligt anslag ville för nyanskaffning av gatuskyltar anvisa högst intill 5,000 kronor, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 60.
Ang. anslag till gatuskyltar.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt 13 § 1 mom. i Särskilda trafik- och ordningsföreskrifter för Västerås stad den 16 januari 1934 skola genom Drätselkammarens försorg å lämpliga platser vid de hörnfastigheter, vilka äro belägna vid gator, vägar och andra allmänna platser, vilkas namn blivit i vederbörlig ordning fastställda, anbringas skyltar upptagande gatans, vägens eller platsens namn. Skyltarna skola utföras enligt modell, som efter byggnadschefens hörande fastställes av Magistraten i samråd med Drätselkammaren.

På föranledande av Magistraten har byggnadschefen till Magistraten inkommit med inneliggande yttrande i ärendet.

I likhet med byggnadschefen finner Magistraten att skyltarna lämpligast böra erhålla samma färger som de förut i staden uppsatta trafikskyltarna eller svart text på gul botten. En del tillverkare av skyltar hava ingivit provmodeller å sådana till byggnadschefen hos vilken de förvaras. Vad själva utseendet beträffar finner Magistraten den av Eskilstuna Stålpressningsaktiebolag lämnade provskylten av pressad stålplåt i gult och svart redigast och mest tilltalande.

Vad angår tillverkningsmaterialet bör givetvis det mest hållbara komma till användning för att undvika en nyersättning inom alltför snar framtid. Med hänsyn till att gatuskyltarna utanför stadens planlagda område åtminstone hittills i ganska stor utsträckning varit utsatta för skadegörelse lärer vanligt gjutgods, som i och för sig är hållfast, icke kunna komma ifråga. Från Bröderna Holms Smidesverkstad i Västerås har inlämnats en provskylt, vars gods synes fylla de krav som rimligen kunna uppställas uti ifrågavarande avseende. Då beställningen torde bliva ganska stor, vore det lyckligt om den kunde placeras hos ett företag inom staden.

Av de nuvarande gatuskyltarna böra givetvis de felfria emaljskyltarna alltjämt bibehållas för att först senare vid behov ersättas av nya. Övriga skyltar, isynnerhet de genombrutna järnskyltarna, ha däremot visat sig mycket opraktiska, varför Magistraten finner det synnerligen önskvärt att de så snart ske kan ersättas med nya skyltar.

För att i möjligaste mån nedbringa kostnaderna böra skyltarna naturligen icke annat än då så oundgängligen kräves, uppsättas å järnrör. I andra fall böra skyltarna lämpligen kunna anbringas exempelvis å staket eller murar.

Magistraten får med anledning härav hemställa att Drätselkammaren måtte vidtaga åtgärder för tillverkning och uppsättande av skyltar för angivna ändamål.

Västerås rådhus den 23 mars 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Magistraten i Västerås.

N:o 60. *Ang. anslag till gatuskyltar.*

Återlämnande förslag till gatunamnskyltar i form av 1) dels en förteckning över samtliga såväl nu befintliga som felande samt 2) dels en karta utvisande respektive platser för skyltarna, föreslår jag sålunda, att nya skyltar uppsättas, där skyltar nu saknas samt att äldre skyltar utbytas emot nya i mån av behov och då lämpligen sedan sådant behov anmälts från polismyndigheten.

Själva skyltarna äro i och för sig icke så dyrbara, de betinga ett pris av emellan 2 : 60 och 6 : 80 pr styck, beroende på antalet bokstäver m. m. under det att stolpe eller stöd för deras anbringande och uppsättandet beräknas kosta emellan 15 och 20 kronor pr stolpe. Ett genomsnittpris av 15 kronor pr uppsatt skylt torde sålunda vara att påräkna alldenstund de nya skyltarna i allmänhet förekomma vid öppet byggnadssätt i stadens utkanter. Det torde vara önskligt att gatuskyltarna för enhetlighetsutförande givas samma form och färger som de redan förut i staden uppsatta trafikskyltarna och att de sålunda tagas av enahanda tillverkning, oljelackering på pressad stålplåt från Stålpressningsaktiebolaget i Eskilstuna, men tillåter jag mig samtidigt omnämna, att gatuskyltar av i det närmaste enahanda utseende och även dessa av synnerligen god kvalitet av aducerat gjutgods tillverkas vid A.-B. Järnförädling, Hälleforsnäs. Prisskillnaden torde icke vara i och för sig utslagsgivande. Skyltar av emalj eller utförda av gjuten aluminium torde vara allt för ömtåliga. Jag vill i detta sammanhang omnämna att antalet emaljskyltar å området utanför den egentliga stadsplanen endast uppgå till ett fåtal, några skyltar finnas målade å träplattor, men de flesta äro utförda i genombruten järnplåt och synas vara utsatta för skadegörelse. Då sådan i varje fall knappast framdeles kan undvikas även vid nyuppsatta skyltar av annat slag, har jag nu föreslagit målade plåtskyltars anbringande å ett relativt högt järnrör och icke på möjligen befintliga staket.

Västerås den 14 mars 1934.

Gösta Smitt.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. utökning av polisverkets alarmsystem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av närlagda framställning från polisnämnden angående utökning av polisverkets allarmsystem får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet på de skäl polisnämnden och polischefen anfört, föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att av 1934 års anslag för diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av förslagsvis 1,200 kronor till gäldande av kostnaden för omläggning och utökning av allarmsystemet mellan polisstationen och en del av polismännens bostäder.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till polisnämnden, vilken skrivelse här bilägges, har polischefen med utförlig motivering hemställt, att polisnämnden ville hos Stadsfullmäktige för utökning av Polisverkets allarmsystem, för vars anordnande Stadsfullmäktige den 28 januari 1932 beviljade ett anslag å förslagsvis 2,000 kronor, anhålla om ett anslag å förslagsvis 1,200 kronor.

Av polischefens skrivelse framgår, att förslag uppgjorts i tre alternativ och att polischefen förordat det andra alternativet. Enligt detta förslag skulle larmsignal kunna nå 21 polismän i deras bostäder. Polisnämnden har för sin del funnit detta förslag, som visserligen är det kostsammaste, dock såsom varande det mest effektiva att föredraga. Genom att slingan omfattar en icke obetydlig del av stadsplaneområdet utan även en stor del av de nordliga och östra utomplansområdena — slingans nordligaste och östligaste ledningsdel går nämligen från Skerikesbron i östlig riktning mot Ryttersborg samt därefter över kvarteren Erling, Nygård och Johanneslund ned mot Östermalm — ernår man den fördelen att även om rätt omfattande bostadsförändringar bland polispersonalen skulle före-

N:o 61.
Ang. utökning av polisverkets alarmsystem.

komma, systemets effektivitet ej riskeras, då ledningar inom det slingan omfattande området lätt kunna ordnas till de nya bostäderna. Kostnaderna för sådana arbeten kunna gäldas av anslag, anvisade inom budgetens ram.

Under hänvisning till det anförda och till vad polischefen i övrigt anfört, får polisnämnden hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för gäldande av kostnader för utökning av polisverkets allarmsystem anvisa ett belopp av förslagsvis 1,200 kronor.

Västerås den 7 maj 1934.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

/Eric Plantin

Till Polisnämnden i Västerås.

Vid sammanträde den 28 januari 1932 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å förslagsvis 2,000 kronor för anordnande av allarmsystem från polisstationen till vissa polismäns bostäder. Det alarmsystem, vars anordnande möjliggjordes genom detta anslag, kom till utförande under våren 1932 och innebar anläggande av alarmledningar till 13 i närheten av polisstationen boende polismäns bostäder. Beviljande av ifrågavarande anslag grundade sig på ett av särskilda delegerade under år 1931 utarbetat förslag angående förstärkning av poliskårens effektivitet inom den befintliga polisstyrkans numerär och motiverades särskilt med att den nattetid i tjänstgöring varande polisstyrkan var alltför ringa samt att därför behov förelåge att snabbt kunna inkalla tjänstledig personal, så snart omständigheter förelåge som gjorde detta önskvärt. Det anordnade alarmsystemet har visat sig vara till god nytta. Redan vid förslaget om dess införande uttalades emellertid, att detsamma senare borde göras mera omfattande för att större effektivitet skulle ernås. Genom omflyttningar inom polispersonalen hava numera sådana förändringar inträffat, att alarmsystemet omfattar endast 7 polismän. På begäran av mig har därför chefen för brandkåren, som utförde det nuvarande alarmsystemet, låtit uppgöra förslag för ombyggnad av detta system och därvid framlagt tre olika förslag till lösning av frågan. Det ena förslaget (Alt. I.) innebär ett så gott som fullständigt slopande av den nuvarande ledningsslingan samt dragning av en mindre slinga med annan sträckning och skulle fortfarande omfatta 13 polismän. Kostnaderna för genomförande av detta förslag skulle uppgå till omkring 400 kronor, därav omkring 100 kronor i materialkostnader och 300 kronor i arbetskostnader. Det andra förslaget (Alt. II) innefattar anläggande av en tämligen vid slinga, omfattande de mera centrala delarna av staden, från vilken slinga sedermera ledningar skulle kunna utdragas till i närheten boende polismän. Detta förslag, som skulle omfatta 21 polismän, beräknas draga en kostnad

N:o 61.
Ang. utökning av polisverkets alarmsystem.

av 1,200 kronor, därav cirka 800 kronor i materialkostnad och 400 kronor i arbetskostnad. Det tredje förslaget slutligen (Alt. III) omfattar 18 polismän och innebär bibehållande av nästan hela den nuvarande slingan samt utökning av densamma genom ny linjedragning åt två håll. Kostnaderna för företagets genomförande hava beräknats till 800 kronor, därav cirka 500 kronor i materialkostnad och 300 kronor i arbetskostnad.

Då det synes mig angeläget, att det i staden anlagda alarmsystemet blir effektivt och det såsom Alt. II betecknade förslaget innebär den största ökningen av effektiviteten, ej minst genom att utdragning av ledningar från den enligt detta förslag anlagda ledingsslingan lätt kan ske vid omflyttning inom polispersonalen, får jag — under anmärkning, att det som arbetskostnad upptagna beloppet allenast bokföringsmässigt blir en utgift, då arbetet kommer att utföras genom brandkåren — anhålla, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige hemställa,

att stadsfullmäktige ville för utökning av polisverkets alarmsystem enligt det härovan såsom Alt. II betecknade förslaget bevilja ett anslag å förslagsvis 1,200 kronor.

Västerås rådhus den 7 maj 1934.

THORWALD BERGQUIST.
Polischef.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Arbetarinstitutets föreläsningsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås Arbetareinstitut till drätselkammaren ingivit sin till stadsfullmäktige ställda ansökan om anslag till institutets föreläsningsverksamhet under år 1935, får drätselkammaren överlämna framställningen till stadsfullmäktiges prövning och under erinran, att det begärda anslaget är detsamma, som under en följd av år utgått, föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för uppehållande av Västerås Arbetareinstituts föreläsningsverksamhet under år 1935 av uttaxerade medel anslå ett bidrag av 3,000 kronor.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 62.

Ang. anslag till Arbetarinstitutets föreläsningsverksamhet.

Med hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Västerås Arbetarinstitut härmed vördsamt anhålla att för uppehållande av institutets föreläsningsverksamhet under år 1935 bekomma ett anslag av 3,000: — kronor.

Västerås den 16 maj 1934.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

FRED. FÅHRÆUS,
ordförande.

/*Georg Leontein.*

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 16 maj 1934.

— —

§ 5.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för föreläsningsverksamheten under år 1935:

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	3,000: —
Beräknat statsbidrag	650: —
Beräknat anslag från S. V. B. Järnvägs A.-B.	150: —
Beräknade medlemsavgifter	600: —
Beräknade inträdesavgifter	800: —
Kronor	5,200: —

Utgifter:

Föreläsningsarvoden	1,950: —
Lokalhyra	2,000: —
Arvode till vaktmästare, skötare av film- och skioptikonapparat samt till föreståndaren	700: —
Annonser och trycksaker	500: —
Diverse utgifter	50: —
Kronor	5,200: —

— —

Västerås som ovan

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 63.

Drätselkammarens skrivelse ang. breddning av Karlsgatan närmast norr om Stora gatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom att byggnaderna å staden tillhöriga i hörnet av Stora gatan och Karlsgatan belägna del av gamla fastigheten N:o 83 inom södra kvarteret rivits är möjlighet beredd för ett ordnande av Karlsgatan närmast gatukrysset.

Kostnaden för stensättning av gatan på en längd av 35 meter norrut från Stora gatan med smågatsten är av byggnadschefen Smitt beräknad till 2,550 kronor.

Drätselkammaren hemställer, med överlämnande av denna kostnadsberäkning, att stadsfullmäktige ville för arbetet anvisa ett mot kostnaderna svarande anslag att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. justering av järnvägsspår vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogad framställning har hamnstyrelsen anhållit om anvisande av ett anslag å 5,900 kronor att därmed bestrida kostnaderna för justering av järnvägsspåret till vagntippningsapparaten vid djuphamnen att gäldas av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, och får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet och med hänsyn till behovet av arbetet ifråga tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 64.
Ang. justering av järnvägsspår vid Djuphamnen

Den 29 augusti 1929 anvisade stadsfullmäktige ett anslag å 300,000 kronor av lånemedel för anläggande vid stadens djuphamn av en vagntippningsapparat med järnvägsspår å högre plan samt kompletterande transportanordningar. Sedan anläggningen utförts och varit i bruk har det visat sig, att den automatiska matningen av järnvägsvagnar å spåret fram till vagntipparen icke fungerar tillfredsställande till följd av, att spåret sjunkit något genom sättning i järnvägsbanken. Då utlastningen därigenom försenas och även fördyras därav, att handkraft måste brukas för framforsling av vagnarna måste förhållandena tillrättas, och nödgas hamnstyrelsen därför hemställa om anslag för bestridande av kostnaderna för höjning av spåret.

Enligt av förste baningeniören vid Stockholm—Västerås—Bergslagens jörnvägar uppgjord beräkning belöpa sig kostnaderna härför till 5,900 kronor.

Då kostnaderna för malmutlastningsanordningens utförande med cirka 60,000 kronor överskridit de beräknade, kunna de nu ifrågavarande kostnaderna icke gäldas av detta anslag, varför hamnstyrelsen hemställer, att desamma måtte täckas ur innevarande års anslag för diverse och oförutsedda behov.

Hamnstyrelsen hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville

för bestridande av kostnader för justering av järnvägsspåret till vagntippningsapparaten vid djuphamnen anvisa ett belopp av 5,900 kronor, att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 1 juni 1934.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Eric Plantin.*

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av mark för utläggning av Bondegatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid framdragning under år 1931, så långt förhållandena då medgåvo detta, av Bondegatan i sträckningen mellan Hållgatan och Källgatan avstods för detta gatuarbete mark i areal 73,4 kvm. av gården och tomten N:o 5 kvarteret Klara, därvid förutsattes att ersättning för denna mark skulle efter den överenskommelse, som framdeles bleve träffad, erläggas.

Nu har ägaren av tomten Fru Lydia Ström i skrivelse till drätselkammaren under erinran om denna förhandsuppgörelse anhållit att utfå ersättningen, därvid densamma föreslagits skola utgå efter för läget gällande pris.

Marken till fastigheten är enligt senaste taxering åsatt ett taxeringsvärde av 14 kronor 19 öre pr kvm., och skulle ersättningen beräknad därefter för den överlåtna arealen utgöra 1,041 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 1,041 kronor för gäldande av ersättning för vid utläggningen av Bondegatan överlåten mark av tomten N:o 5 kvarteret Klara, att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, med bemyndigande för drätselkammaren att träffa avtal om markförvärvet.

Västerås den 7 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 21 Juni. XIII.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till sjukkasseverksamheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt betänkande till innevarande års budget meddelade drätselkammaren, som emottagit framställning om fortsatt anslag även för år 1934 till sjukkasseverksamheten i staden efter oförändrade grunder, att genom särskild lag sjukkasseväsendet i riket fullständigt omlagts samt framhöll, att i anledning härav en fullständigare utredning än tiden då medgåve borde föregå stadsfullmäktiges ställningstagande till denna fråga, varför drätselkammaren sedermera ville inkomma till stadsfullmäktige med förslag, huruvida och i så fall i vilken omfattning staden numera skulle stödja sjukkassornas verksamhet. Något särskilt anslag för ifrågavarande ändamål blev icke heller i avvaktan på drätselkammarens vidare utlåtande av stadsfullmäktige avsatt.

Efter inhämtande av närmare upplysningar i ärendet får drätselkammaren nu framlägga sitt förslag i ämnet.

Sjukkassornas verksamhet har genom den antydda reformen blivit väsentligt utökad. Sålunda meddela kassorna numera sjukhjälp ända till två år och hjälpen är i övrigt väsentligen förbättrad och ordnad. Å andra sidan åtnjuta kassorna statsbidrag i betydligt högre grad än tidigare, varjämte även medlemsavgifterna måst höjas. Kassornas ledning har också enligt den nya ordningen fått sig ålagda maktpåliggande uppgifter, vilka i flera hänseenden ställa ekonomiska anspråk. Särskilt må här framhållas erforderlig tillsyn och kontroll, lämpligen utövad genom särskilda sjukbesökare. Enligt uppgifter, som stått drätselkammaren till buds, hava åtskilliga svenska städer funnit lämpligt att även efter reformens genomförande ekonomiskt bistå sjukkasseverksamheten och har bidraget satts till kr. 1 : 50 pr medlem, men även väsentligt högre bidrag förekomma. Drätselkammaren anser, att även Västerås stad har anledning att fortsätta med att lämna ekonomiskt stöd åt ifrågavarande verksamhet, särskilt med tanke på dess behov av anställda sjukbesökare och andra förvaltningsuppgifter. Ett belopp motsvarande kr. 1 : 50 pr medlem synes väl avpassat. I Västerås verka nu tre sjukkassor, nämligen Västerås erkända sjukkassa, Asea-personalens erkända Centralsjukkassa och en lokalavdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa. Dessa kassors sammanlagda medlemsantal här i staden är c:a 8,000. Anslaget skulle enligt ovan angivna beräkningsgrund uppgå till omkring 12,000 kronor.

N:o 66.
Ang. anslag till sjukkasseverksamheten.

På grund av det anförda får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att för år 1934 till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja Västerås erkända sjukkassa, ASEA-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande lokalavdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa bidrag motsvarande 1 kr. 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven medlem samt för ändamålet av innevarande års anslag till diverse och oförutsedda behov anvisa ett belopp av förslagsvis 12,000 kronor.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. undervisningsarvoden vid fortsättningsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren lämnats tillfälle yttra sig i anledning av lönenämndens bifogade framställning angående undervisningsarvoden för innevarande år åt lärare i stadens fortsättningsskola, får drätselkammaren meddela, att drätselkammaren ej finner anledning till erinran emot nämndens förslag utan tillstyrker detsamma.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 67.
Ang. undervisningsarvoden vid fortsättningsskolan.

Lönenämnden har att enligt uppdrag av stadsfullmäktige verkställa utredning och inkomma med förslag angående timlöneersättning för slöjd och annan undervisning vid fortsättningsskolan, därvid nämnden hade att tillika pröva skäligheten av övriga inom stadsförvaltningen utgående ersättningar av arvodesnatur, och får lönenämnden nu med hänsyn till, att frågan om bestämmandet av arvoden för undervisning i fortsättningsskolan bör vara avgjord, då skolan träder i verksamhet i denna del av ärendet, som enligt direktiven för utredningen, är satt i första rummet och utan att detta enligt lönenämndens förmenande kan medföra ett föregripande av den prövning rörande andra arvoden som överlämnats åt lönenämnden nu anföra följande.

I samband med beslut av stadsfullmäktige den 28 december 1926 om inrättande av fortsättningsskola vid folkskolan härstädes, bestämdes, att arvoden i skolan skulle utgå med 4: — kronor för undervisning i läsämnena och arbetskunskap, med 2 kr. 50 öre för undervisning i slöjd, allt per timme samt 12 kronor 50 öre per dag för undervisning i hushållskunskap och ha dessa arvoden allt hitintills varit oförändrade.

Allt sedan dessa arvoden sålunda bestämts till och med vårterminen 1933 har till undervisning i fortsättningsskolan utgått statsbidrag med 2 kr. 50 öre i läsämne, kr. 1: 75 i slöjd, kr. 2: — i hushållsgöromål och kr. 3: — i arbetskunskap, allt per timme.

Numera är enligt riksdagens beslut sådan ändring i statsbidraget beslutat, att bidraget utgår med kr. 2: — i läsämne, kr. 1: 50 i slöjd, samt kr. 2: 50 i arbetskunskap per timme, varemot statsbidraget i hushållsgöromål bibehållits oförändrat med kr. 2: — per timme.

Vid behandling av folkskolans utgiftsstat för innevarande år, fastställde stadsfullmäktige, att arvodet i slöjd till folkskollärare för år 1934 skulle utgå med kr. 2: 25, motsvarande nedsättningen minskningen i statsbidraget.

Lönenämnden anser för sin del, att större nedsättning i arvodena för undervisningen i fortsättningsskolan än som motsvarar vidtagna reduktioner i statsbidraget icke gärna kan ifrågasättas, och har lönenämnden vid detta ställningstagande haft till förfogande jämförelsematerial från andra med Västerås jämförliga städer.

Det kan i detta sammanhang erinras om, vad beredningsutskottet i sin motivering till det förslag angående arvodessättningen, som av stadsfullmäktige antogs den 28 december 1926 såsom en kompromiss emellan folkskolestyrelsens och drätselkammarens förslag, anförde, eller att vid bedömandet av skäligheten av arvodena borde beaktas, att timarvodet jämväl skulle utgöra ersättning för den arbetstid, som föreginge och följde lektionerna — förberedelse hos läraren för lektionerna och efterarbeten såsom rättande av skrivböcker och dylikt — ävensom att åldern hos lärjungarna i fortsättningsskolan gjorde undervisningen särskilt betydelsefull och hos läraren krävde stor disciplinär förmåga.

N:o 67.
Ang. undervisningsarvoden vid fortsättningsskolan.

Med stöd av det anförda hemställer lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att annan ändring i avseende å arvodena för undervisningen i fortsättningsskolan uder innevarande år icke skall vidtagas, än att arvodet för undervisning i läsämne och arbetskunskap skall nedsättas från 4 kronor till kronor 3 : 50 och för undervisning i slöjd från kr. 2 : 50 till kronor 2 : 25, allt per timme.

Västerås den 11 juni 1934.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt f. folkskollärarinnan Elin Fernqvist.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter tagen del av lönenämndens närlagda framställning angående tilläggspension åt f. folkskollärarinnan Elin Fernqvist får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet förorda bifall till nämndens däri framställda förslag.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen under förmälan, att folkskollärarinnan Elin Fernqvist på grund av uppnådd pensionsålder beviljats avsked från och med den 7 innevarande månad efter att hava förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension hemställt, att fröken Fernqvist måtte tillerkännas kommunal tilläggspension från och med den 1 nästkommande juli månad.

Härvid har folkskolestyrelsen i avseende å pensionen inverkande omständigheter meddelat, att fröken Fernqvist vore född den 6 juni 1874 och att hon tjänstgjort vid folkskolan som ordinarie folkskollärarinna oavbru-

Ang. tilläggspension åt f. folkskollärarinnan Elin Fernqvist.

tet fr. o. m. den 1 juli 1901. Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 fastställda grunder för kommunal tilläggspension för lärarekrafterna vid folkskolan, skall full pension vid en tjänstetid av minst 30 år utgå med 65 % å ersättning för bostad och vedbrand, ortstillägg samt å ersättning för övertidsläsning med därå belöpande dyrtidstillägg. Pensionsunderlaget för en folkskollärarinna enligt dessa bestämmelser är för närvarande 1,419 kronor, fördelat sålunda. Ersättning för bostad 850 kronor, ersättning för bränsle 140 kronor, ortstillägg 200 kronor, ersättning för övertidsläsning 182 kronor och dyrtidstillägg därå 47 kronor.

Fröken Fernqvist innehar för full pension föreskrivet antal tjänsteår, varför pensionen enligt förestående skulle utgå med i utjämnat och med 3 delbart belopp 924 kronor årligen.

Lönenämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta förklara fröken Fernqvist tillsvidare, och så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering äro gällande, berättigad uppbära en årlig tillggspension å 924 kronor, att utgå av uttaxerade medel på folkskolans stat.

Västerås den 11 juni 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan statens pensionsanstalt meddelat, att folkskollärarinnan Elin Fernqvist förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension, att utgå "från och med månaden näst efter den, under vilken, efter erhållet avsked, befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Fernqvist avsked fr. o. m. 7 juni 1934.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/7 1934.

Fröken Fernqvist, som är född den 6/6 1874, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor som extra ordinarie folkskollärarinna tiden 1/1 1900—30/6 1901 och som ordinarie folkskollärarinna fr. o. m. 1/7 1901 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 13/4 1934.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt f. småskollärarinnan Maria Svedin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av lönenämndens närlagda framställning angående tilläggspension åt f. småskollärarinnan Maria Svedin, får drätselkammaren på de skäl lönenämnden anfört, samt under ytterligare framhållande av att den undervisning, fröken Svedin före sin anställning vid folkskolan meddelat i dåvarande förberedande klasser i flickläroverket, motsvarat undervisningen i folkskolans småskoleklasser samt att flickläroverkets förberedande skola sålunda minskat behovet av sådana småskoleklasser, vilken omständighet torde få anses utgöra ytterligare ett skäl för stadsfullmäktige att i förevarande fall låta även tjänstgöringen i flickläroverket inverka på beräkningen av tilläggspensionen, tillstyrka bifall till lönenämndens förslag.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden har folkskolestyrelsen anmält ordinarie småskollärarinnan Maria Svedin till erhållande av kommunal tilläggspension efter avskedstagande och från och med den 1 nästkommande september.

Härvid har styrelsen meddelat, att fröken Svedin förklarats berättigad uppbära avkortad tjänstepension med 15/33 delar av full pension ävensom i avseende å de förhållanden, som kunna inverka på den kommunala tilläggspensionen uppgivit, att fröken Svedin vore född den 20 augusti 1872 och att hon varit vid folkskolan anställd som ordinarie småskollärarinna sedan den 1 juli 1919 och intill henne den 21 nästkommande augusti beviljat avsked.

I anledning därav, att fröken Svedin före sin anställning vid folkskolan i sammanlagt 21 år eller allt sedan höstterminen 1898 varit lärarinna i de förberedande klasserna vid högre elementarläroverket för flickor, och att detta vore en gärning i det allmännas tjänst, har Folkskolestyrelsen tilllika hemställt, att fröken Svedin vid bestämmandet av den kommunala tillläggspensionen utom tjänstetiden vid folkskolan måtte få tillgodoräkna sig den tid, hon tjänstgjort vid flickskolan.

Ett bifall till denna framställning skulle innebära, att fröken Svedin skulle erhålla full kommunal tilläggspension, som utgår vid en tjänstetid av minst 30 år.

N:o 69.
Ang. tilläggspension åt f. småskollärarinnan Maria Svedin.

Lönenämnden har för sin del intet att erinra emot, att pensionen beräknas på sätt folkskolestyrelsen ifrågasatt.

Enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för kommunal tilläggspension utgöres underlaget för denna av ersättning för bostad och vedbrand ortstillägg samt ersättning för övertidsläsning med därå belöpande dyrtidstillägg och utgår full pension med 65 % av detta underlag.

För småskollärarinna är detta underlag för närvarande 1,001 kronor, fördelat sålunda. Ersättning för bostad 550 kronor, ersättning för bränsle 100 kronor, ortstillägg 200 kronor, ersättning för övertidsläsning 120 kronor och dyrtidstillägg å denna senare 31 kronor och full tilläggspension härå utgöra i utjämnat och med 3 delbart belopp 651 kronor årligen.

Lönenämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta förklara fröken Svedin tills vidare och så länge nu gällande bestämmelser för avlöning av folkskolans lärarepersonal och för dess pensionering äro gällande, berättigad erhålla en årlig kommunal tilläggspension å 651 kronor, att utgå av uttaxerade medel å folkskolans stat.

Västerås den 11 juni 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att ordinarie småskollärarinnan Maria Svedin förklarats berättigad att uppbära avkortad tjänstepension med 15/33 av hel pensions belopp, att utgå "från och med månaden näst efter den, under vilken, efter enhållet avsked, befattningen frånträtts", har folkskolestyrelsen beviljat Svedin avsked fr. o. m. 21 augusti 1934.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1 september 1934.

Fröken Svedin, som är född den 20/8 1872, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor som ordinarie småskollärarinna sedan 1/7 1919 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Före sin anställning vid Västerås folkskolor tjänstgjorde Svedin vid de förberedande klasserna av Västerås högre elementarläroverk för flickor tiden höstterminen 1898—vårterminen 1919, eller sammanlagt 21 år.

Styrelsen hemställer, att Svedin, vid bestämmande av den kommunala tilläggspensionens storlek, måtte — utom tjänstetiden vid folkskolan — även få tillgodoräkna sig den tid hon tjänstgjort vid härvarande flickskola.

Västerås den 19/5 1934.

För Västerås folkskolor:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt för spannmålslagerhus vid äldre hamnen samt utförande av vissa hamnarbeten därstädes.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 sistlidne april bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att till A.-Bol. John A. Fors härstädes försälja en tomt vid stadens äldre hamn för uppförande av ett större spannmålslagerhus. Av den framställning, varå detta beslut grundades, framgick, att lagerhusets utnyttjande och sålunda även tomtförsäljningen var beroende av att vissa hamnförbättringsarbeten utfördes, såsom kajförstärkning, muddring m. m., samt att framställning till Kungl. Maj:t om statsbidrag till dessa arbeten vore förberedd. Sedermera har sådan underdånig framställning gjorts av drätselkammaren, varjämte stadsfullmäktige den 29 nästlidne maj godkänt denna drätselkammarens åtgärd.

Vid de underhandlingar, som förts med bolaget i förevarande försäljningsfråga, har det framgått, att tillkomsten av spannmålslagerhuset vore synnerligen angelägen och brådskande särskilt med hänsyn till den statliga spannmålsregleringen och dess stora behov av lagerutrymmen. Kungl. Maj:ts behandling av frågan om statsbidrag till hamnarbetena kunde därför ej avvaktas innan överenskommelse träffades. Inför valet, att antingen förslaget om lagerhusbygget skulle förfalla, därest staden ej kunde utlova att inom det närmaste året hava utfört de ifrågavarande hamnarbetena, eller att staden skrede till utförande av dessa arbeten med risk att få bekosta dem ensam, valde drätselkammaren det senare alternativet, dels därför, att tillkomsten av ifrågavarande lagerhusbyggnad måste betraktas som en fördel för staden, även om denna ekonomiskt sett vore ringa i jämförelse med stadens engångskostnader, dels enär hamnarbetena, även om lagerhuset ej bleve uppfört, vore önskvärda, ehuruväl ej för ögonblicket eller under de närmaste åren oundgängligen nödvändiga, och dels slutligen emedan drätselkammaren trodde sig hava utsikt att vinna gehör för sin å stadens vägnar gjorda framställning om statsbidrag till arbetena i fråga.

Med denna inställning till frågan har drätselkammaren nu träffat preliminärt avtal med bolaget om tomternas försäljning, innefattande jämväl åtagande från stadens sida att inom viss tid hava utfört de hamnarbeten, som i samband därmed böra komma till stånd.

På grund av det anförda får drätselkammaren nu hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

dels godkänna bifogade kontrakt rörande försäljning till A.-Bol. John A. Fors av tomt vid stadens äldre hamn för spannmålslagerhus,

N:o 70.
Ang. försäljning av tomt för spannmålslagerhus vid äldre hamnen samt utförande av vissa hamnarbeten därstädes.

d e l s o c k tillåta drätselkammaren att utan att avvakta Kungl. Maj:ts beslut över stadens framställning om statsbidrag i avbidan på slutligt anslags beviljande med anlitande av tillgängliga medel igångsätta och fullfölja de i stadsfullmäktiges handlingar för den 26 april 1934 i samband med förut berörda tomtförsäljning omförmälda hamnarbetena.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

PRELIMINÄRT KÖPEKONTRAKT.

Emellan Västerås stad genom dess drätselkammare jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande den 26 april 1934, å ena, och A.-Bol. John A. Fors, å andra sidan, är följande avtal träffat.

1:o) Staden försäljer till bolaget ett invid östra kajen av stadens äldre hamn och Lillån beläget markområde avsett till tomt för spannmålslagerhus i huvudsaklig överensstämmelse med bilagd karta om 2,610 kvm:s areal, att tillträdas omedelbart och kontant likvideras efter 10 kronor pr kvm. med tjugosextusenetthundra (26,100:—) kronor.

2:o) Bolaget skall å tomten uppföra ett större spannmålslagerhus, som avses vara färdigt under loppet av innevarande år.

3:o) De i stadsfullmäktiges handlingar för den 26 april 1934 i samband med försäljningen av här ifrågavarande tomt omförmälda hamnarbetena, avseende förstärkning av kajen vid tomten, framdragning av nytt järnvägsspår, ordnande av hamngata framför lagerhustomten och muddring utföras av staden till den 15 juni 1935.

4:o) Skulle staden icke erhålla statsbidrag till i punkt 3:o) omförmälda hamnarbeten, varom ansökan gjorts, erlägger bolaget till staden senast den 15 juni 1936 ett belopp av tretusen (3,000:—) kronor såsom gottgörelse för att staden tidigare än eljes skulle hava blivit fallet fullbordat ifrågavarande arbeten.

5:o) Skulle arbetet med lagerhusets färdigställande fördröjas efter innevarande års slut framflyttas tiden för hamnarbetenas utförande i motsvarande mån.

N:o 70. *Ang. försäljning av tomt för spannmålslagerhus vid äldre hamnen samt utförande av vissa hamnarbeten därstädes.*

Förestående i två exemplar upprättade kontrakt godkännes ömsesidigt.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:
Under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

AKTIEBOLAGET JOHN A. FORS.
JOHN A. WIDÉN.

På en gång närvarande köpevittnen:

Emelie Bergström. *Thore Wirén.*

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Tråddragare- och Utmarksgatorna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av bilagda framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om anvisande ur de tekniska verkens amorteringsfond av ett anslag å 13,475 kronor för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragaregatan från Bomansgatan till Målaregatan samt i Utmarksgatan från Tråddragaregatan till Hemdalsvägen, får drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Västerås den 14 Juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 71. *Ang. utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Tråddragar- och Utmarksgatorna.*

I skrivelse till vatten- och gasverksstyrelsen har framställning gjorts om utdragning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i Tråddragargatan mellan Borrargatan och Målaregatan samt i Utmarksgatan från Tråddragaregatan till Hemdalsvägen. Längden av begärd utsträckning motsvarar 350 m. och det antal tomter som nu skulle anslutas 11 st., men kunna ytterligare 6 st. tomter beredas anslutning till denna ledningsutsträckning.

Hela anläggningskostnaden är beräknad till 25,000 kr., enskilda bidraget till 11,525 kr. och skulle alltså stadens andel uppgå till 13,475 kr. Med anslutning av 11 st. tomter är anläggningen beräknad ränta och amortera 13,900 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 13,475 kr. för utdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Tråddragargatan från Borrargatan till Målaregatan samt i Utmarksgatan från Tråddragargatan till Hemdalsvägen.

Västerås den 11 juni 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. medgivande för Förste stadsläkaren Thunström att kvarstå i tjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle att yttra sig i anledning av hälsovårdsnämndens närlagda skrivelse med hemställan, att stadsfullmäktige ville medgiva förre stadsläkaren Carl Thunström rätt att kvarstå i sin tjänst till den 1 oktober 1934, får härmed meddela, att drätselkammaren icke finner anledning till erinran emot framställningen, utan tillstyrker bifall till densamma.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 72.

Ang. medgivande för Första stadsläkaren Thunström att kvarstå i tjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 18 december 1933 efter förslag av hälsovårdsnämnden och sedan drätselkammaren tillstyrkt framställningen på anförda skäl medgivit 1:ste stadsläkaren Carl Thunström att efter fyllda 65 år ytterligare kvarstå i tjänst till den 1 juli 1934.

Som motiv för sitt förslag åberopade hälsovårdsnämnden, att det ej kunde förväntas, att ny 1:ste stadsläkare, anställd efter den förväntade nya instruktionen, förr skulle kunna tillträda befattningen.

Sedan Kungl. Medicinalstyrelsen sedermera fastställt ny instruktion för tjänsteläkarne i Västerås och stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1934 bland annat i denna fråga beslutat, dels hemställa hos magistraten, att magistraten ville kungöra 1:ste stadsläkaretjänsten ledig till ansökan med tillträdesrätt den 1 oktober 1934, dels bestämma tidpunkten för den nya instruktionens ikraftträdande till likaledes den 1 oktober innevarande år, har hälsovårdsnämnden ansett sig skyldig vidtaga åtgärder för denna befattnings uppehållande under fortsatt vakans till angivna tid. Då 1:ste stadsläkaren Carl Thunström förklarat sig villig att fortfarande uppehålla tjänsten, finner hälsovårdsnämnden ett sådant ordnande av frågan vara det för staden fördelaktigaste.

I anledning därav får hälsovårdsnämnden hemställa,

att Stadsfullmäktige ville medgiva 1:ste stadsläkaren Carl Thunström rätt att kvarstå i tjänst till den 1 oktober 1934.

Västerås den 12 juni 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

|Eric Plantin

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. förordnande av stadsdistriktsläkare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av hälsovårdsnämndens i närlagda skrivelse framställda förslag, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa, att distriktsläkaretjänsten i staden under tiden 1 juli—30 september måtte få uppehållas av den nuvarande vikarien legitimerade läkaren Josef Lundblad, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över framställningen, förklara sig tillstyrka hälsovårdsnämndens förslag.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 maj 1934 i anledning av att Kungl. Medicinalstyrelsen fastställt ny instruktion för tjänsteläkarne i Västerås bland annat i denna fråga beslutat dels hemställa hos magistraten, att magistraten ville kungöra 1:ste stadsläkaretjänsten ledig till ansökan med tillträdesrätt den 1 oktober 1934, dels bestämma tidpunkten för den nya instruktionens ikraftträdande till likaledes den 1 oktober innevarande år, får hälsovårdsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Medicinalstyrelsen hemställa, att distriktsläkaretjänsten i staden under övergångstiden 1 juli—1 oktober 1934 måtte få uppehållas av den nuvarande vikarien, leg. läkaren Josef Lundblad, som enligt här bilagt åtagande förklarat sig villig emottaga ifrågavarande förordnande.

Västerås den 12 juni 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/*Eric Plantin.*

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. anstånd med återbesättande av föreståndarebefattningen vid köttbesiktningsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har i närlagda skrivelse, av vilken drätselkammaren lämnats tillfälle taga del, föreslagit stadsfullmäktige, att hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka tillstånd med återbesättande med ordinarie befattningshavare av tjänsten som föreståndare för köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 mars 1935.

Drätselkammaren får för sin del förorda bifall till Hälsovårdsnämndens förslag.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kungl. Medicinalstyrelsen har den 4 oktober 1933 efter framställning av Stadsfullmäktige förklarat sig intet hava att erinra emot att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av tjänsten som besiktningsman vid Västerås stads köttbesiktningsbyrå finge anstå till den 1 juli 1934.

I den framställning, som Hälsovårdsnämnden den 24 augusti 1933 avlät till Stadsfullmäktige i denna fråga anförde Hälsovårdsnämnden bland annat, att som det torde vara Stadsfullmäktige bekant, arbetade en enskild organisation för att få anordnat ett större slakthus härstädes med egen besiktningsveterinär och efter vad det syntes, hade denna organisation tagit rätt så fasta former, ävensom att för den händelse ett dylikt slakthus komme till stånd med egen besiktningsveterinär detta givetvis komme att i allra högsta grad inverka på omfånget av besiktningarne vid den nuvarande köttbesiktningsbyrån och kunde måhända verka därhän, att den nuvarande föreståndarebefattningen behövde omorganiseras.

Sedan dess har beslut fattats om andelsslakteriets anordnande och utbjudes i dagarna ombyggnadsarbeten av slakteriföreningens fastighet å entreprenad. Verksamheten torde väl komma att igångsättas tidigast den 1 januari 1935.

Västerås andelsslakteriförening har vid förfrågan meddelat, att föreningen kommer att ordna sin besiktningsfråga under offentlig kontroll.

Huruvida föreningens besiktning kan ordnas gemensam med stadens allmänna besiktning eller ej, torde för närvarande vara svårt att uttala sig om, men däremot är det alldeles säkert att omfattningen av slakteribesiktningarna komma att inverka på en blivande köttbesiktningsföreståndares arbetsbörda och att därför några riktlinjer för en eventuell omreglering av denna befattning icke kunna uppdragas förrän omfattningen av slakteriets verksamhet närmare kunnat beräknas.

N:o 74. Ang. anstånd med återbesättande av föreståndarebefattningen vid köttbesiktningsbyrån

I anledning härav finner Hälsovårdsnämnden klokast att staden åt sig utverkar förlängt anstånd med befattningens besättande med ordinarie innehavare och föreslår därför att Stadsfullmäktige ville

hos Kungl. Medicinalstyrelsen utverka anstånd med återbesättande med ordinarie befattningshavare av tjänsten som föreståndare för Köttbesiktningsbyrån i Västerås till den 1 mars 1935.

Västerås den 12 juni 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Plantin.

N:o 75.

Lönenämndens utlåtande ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 30 november 1933 avgiva yttrande över en såsom egen motion av Herr Leontein upptagen framställning av Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet angående s. k. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän i avseende å arbets- och avlöningsvillkor eller med framställningens egen formulering "att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga den av stadsfulmäktige tillsatta lönenämnden att vid förhandlingar i frågor angående stadens tjänstemäns arbets- och avlöningsvillkor beträffande vilka av tjänstemannaorganisation förhandlingar med staden påkallades eller lönenämnden funne sig böra påkalla sådan med organisationen företräda staden, samt att uppdraga åt lönenämnden att med av Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets avdelning i Västerås utsedda representanter överenskomma om förslag till bestämmelser angående formerna för och omfattningen av dylika förhandlingar och

N:o 75. *Ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.*

därefter underställa stadsfullmäktige detta förslag till prövning och godkännande.”

I ärendet får lönenämnden nu anföra följande.

I sin berörda framställning har förbundet framhållit, att den rätt till förhandlingar i avseende å löne- och arbetsvillkor, som i allmänhet är tillerkänd en kommuns kollektivt anställda personal, icke har någon motsvarighet vid handläggning av liknande ärenden berörande stadens å särskild lönestat anställda personal och att detta för denna sistnämnda kategori anställda skulle utgöra en orättvisa.

Denna uppfattning är enligt lönenämndens mening icke hållbar. Den synes vara grundad på en oriktig föreställning om förhandlings- och avtalsrättens innebörd. Lika naturligt som det faller sig att vid kollektiv anställning med ensartade arbetsuppgifter för en mångfald anställda ha ett organ, som kan förhandla i avtals- och lönefrågor med beslutanderätt, lika onaturligt synes det vara att tillämpa ett sådant system, när det är fråga om löner och tjänsteangelägenheter för å fast stat anställd personal med tjänsterna merendels inbördes så olikartade och med så skilda arbetsuppgifter, att individuella avtal och av den beslutade myndigheten antagna lönereglementen och instruktioner måste utgöra grunden för anställningen och anställningsvillkoren.

En annan omständighet att ta i betraktande vid bedömande av lämpligheten av den begärda förhandlingsrätten är den inställning de olika tjänstemännen kuna förmodas hava till en anslutning till någon tjänstemannaorganisation. Redan den omständigheten, att av Västerås stads å fast stat anställda befattningshavare, varom här närmast är fråga, allenast 30 anslutit sig till Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets lokalavdelning, ger vägledning i detta hänseende. Denna disproportion mellan till organisation anslutna och icke anslutna befattningshavare är ägnad att inge betänkligheter emot en alltför långt gående förhandlingsrätt. Dessa betänkligheter emot förslaget ökas i betraktande av, att förhandlingsordning realiter vid avgörande av löne- och tjänstefrågor redan finnes i och med bestämmelse inryckt i reglementet för lönenämnden av innehåll, att organisation av befattningshavare genom årligen utsedd representant efter kallelse av lönenämndens ordförande äger deltaga vid nämndens behandling av visst ärende av beskaffenhet att beröra befattningshavare i allmänhet eller någon viss grupp av dem med rätt för representanten att få sin mening antecknad till protokollet.

En tillämpning av denna redan befintliga förhandlingsordning ger enligt lönenämndes förmenande garanti för, att tjänstemännen genom sina organisationer kuna göra sig gällande vid behandling av dem berörande löne- och tjänstefrågor och att därmed deras berättigade intressen därutinnan äro fullt tillgodosedda.

Det kan i detta sammanhang omnämnas att vid en nyligen i Stockholm av Svenska Stadsförbundet anordnad konferens rörande förhandlingsrätten för tjänstemän från kommunalt håll allmänt gjordes gällande betänkligheter emot en förhandlingsrätt i den utsträckning, som den ifrågasatta, samtidigt varmed framhölls att det krav, som nu rests från tjänstemannaorganisationerna i förhandlingsfrågan och endels av Svenska Kommunaltjänste-

N:o 75. *Ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.*

mannaförbundet röjde bristande kännedom om den förhandlingsordning, som flerstädes och även vad Västerås angår voro av den beslutande myndigheten sanktionerad.

Med hänsyn särskilt till det sist anförda och då i övrigt några bärande skäl till ändring eller utvidgning av här gällande bestämmelser icke synas föreligga får lönenämnden för sin del föreslå, att stadsfullmäktige ville förklara motionen icke föranleda någon dess åtgärd.

Västerås den 11 juni 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Utdrag ur R e g l e m e n t e för Västerås stads lönenämnd.

— —

§ 9.

Befattningshavarnes organisationer äga årligen gemensamt eller var för sig utse en representant, jämte suppleant för denne, att efter av lönenämndens ordförande i varje särskilt fall utfärdad kallelse närvara vid lönenämndens behandling av visst ärende av beskaffenhet att beröra befattningshavarne i allmänhet eller någon viss grupp av dem, med rätt för representanten att på begäran få sin mening antecknad till protokollet.

— —

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I flertalet svenska städer hava stadsfullmäktige åt det stadsfullmäktigeorgan, till vilkets uppgiftsområde hör handläggningen av frågor rörande arbets- och avlöningsvillkor för stadens kollektivt anställda personal, uppdragit att representera staden såsom arbetsgivare gentemot sagda personal, förhandla och träffa avgörande om arbets- och avlöningsvillkor samt i övrigt utöva stadens beslutanderätt i alla frågor, som angå förhållandet mellan staden och denna personal. Härav följer, att denna personal tillerkänts rätt att genom sina organisationer förhandla med staden, företrädd av nämnda dess organ.

Motsvarande befogenheter hava däremot icke tillagts det organ, som av stadsfullmäktige tillsatts för att handlägga ärendena angående arbets- och avlöningsvillkor för de städernas befattningshavare, som individuellt an-

N:o 75.
Ang. förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.

ställts och finnas upptagna i särskild lönestat, d. v. s. städernas tjänstemän. De organ, löne- och tjänstenämnder, som hava att handlägga dessa frågor, hava i regel endast beredande uppgifter, och hava stadsfullmäktige så gott som undantagslöst förbehållit sig själva beslutanderätten i hithörande spörsmål. Tjänstemännen i städerna och deras organisationer hava ännu ingenstädes tillerkänts en full och klar rätt att i deras anställning berörande frågor förhandla med sin arbetsgivare företrädd av något därtill bemyndigat kommunalt organ och deras rättigheter och skyldigheter bestämmes i allmänhet i tjänste- och avlöningsreglementen, som av stadsfullmäktige utan deras direkta medverkan antagits. Önska tjänstemännen någon ändring i dessa bestämmelser, ha de i de flesta fall varit hänvisade till att därom göra skriftliga framställningar, möjligen här och var medgivits rätt till företräde inför tjänstenämnden för att få höras och utveckla sina önskemål, men ännu ingenstädes medgivits att få se sina representanter sitta vid förhandlingsbordet tillsammans med sin arbetsgivares, stadens, företrädare såsom med dessa lika berättigade parter.

Kommunaltjänstemännens anspråk på att härvidlag få en ändring till stånd har allt sedan Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets tillkomst hävdats av detsamma och har förbundsstyrelsen tidigare till stadsfullmäktige i ett antal svenska städer riktat framställningar i syfte att få frågan om erkännande av tjänstemännens förhandlingsrätt och fastställandet av fasta former för dess utövande upptagna till behandling. Förbundets styrelse finner sig nu böra upprepa denna framställning.

För förbundsstyrelsen står det fast, att rättvisa och billighet kräva att den rätt att såsom likaberättigad part få förhandla med sin arbetsgivare om arbets- och avlöningsvillkor, som numera lämnas obestridd beträffande städernas kollektivanställda befattningshavare, också tillerkännes städernas tjänstemän. Styrelsen är övertygad om att det kommunala förvaltningslivet skulle vinna på, att en dylik ordning komme till stånd, och att det därför skulle vara ej blott till tjänstemännens utan i lika hög grad till städernas bästa, om den rätt till förhandling under fastställda former, som med allt större styrka eftersträvas av de kommunala tjänstemännen, i en snar framtid bleve dem beskärd. Behandlingen och avgörandet av de frågor, som röra de villkor, varunder kommunaltjänstemännens lojala kår har att verka, skulle säkerligen vinna i allsidighet, tillförlitlighet och respekt, om tjänstemännen lämnades tillfälle att på ett sakligt, uttömmande och vederhäftigt sätt förhandlingsvis framlägga sina synpunkter därpå. I detta sammanhang taga vi oss friheten påpeka att nu framförda synpunkter sedan lång tid tillbaka fått sin praktiska lösning i vårt grannland Danmark och för närvarande äro föremål för utredning i Norge.

Att finna lämpliga former för en dylik förhandling bör numera möta mindre svårigheter än tidigare, sedan kommunaltjänstemännen mera allmänt organiserat sig och därigenom fått naturliga företrädare för gemensamma intressen med dessa organisationer sammanslutna i ett riksförbund av Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets karaktär.

Frågan om att genom särskild tjänstemannalagstiftning reglera tjänstemännens i allmänhet anställningsförhållanden, har sedan flera länder anta-

git sådan lag, numera blivit aktuell även hos oss och gjorts till föremål för statsmakternas intresse och åtgärder. I anledning av beslut av 1931 års riksdag har lagen om medling i arbetstvister blivit ändrad därhän, att förlikningsmans befogenhet att kalla till förhandlingar utvidgats på ett sådant sätt, att hädanefter förhandlingar inför förlikningsmannen också mellan städerna och deras tjänstemäns organisationer synas tänkbara. Dessa bägge omständigheter hava enligt förbundsstyrelsens mening skärpt nödvändigheten av att kommunaltjänstemännens förhandlingsrätt vinner allmänt erkännande samt att ur såväl städernas som tjänstemännens synpunkter lämpliga former för dess utövning komma till stånd.

N:o 75. *Ang förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.*

I förhoppning, att stadsfullmäktige finna de ovan framhållna synpunkterna värda beaktande, får förbundsstyrelsen, som för det närvarande icke vill framställa längre gående krav, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga den av stadsfullmäktige tillsatta Lönenämnden att vid förhandlingar i frågor angående stadens tjänstemäns arbets- och avlöningsvillkor, beträffande vilka, av tjänstemannaorganisation förhandlingar med staden påkallas eller Lönenämnden finner sig böra påkalla sådana med organisationen, företräda staden, samt

att uppdraga åt Lönenämnden att med av Svenska Kommunaltjänstemannaförbundets avdelning i Västerås utsedda representanter överenskomma om förslag till bestämmelser angående formerna för och omfattningen av dylika förhandlingar och därefter underställa stadsfullmäktige detta förslag till prövning och godkännande.

Malmö i oktober 1933.

Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet.
För Förbundsstyrelsen:
(Oläslig namnteckning).
/Alb. Deros.

Upptages såsom egen motion.

Västerås den 24/11 1933.

Georg Leontein.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbesättande av kontorsbiträdesbefattning vid renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från lantegendomsnämnden om återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å renhållningsverkets kontor samt lönenämndens däröver avgivna yttrande, får drätselkammaren för sin del uttala sin anslutning till vad lönenämnden i nämnda yttrande anfört och föreslagit.

Västerås den 14 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige, som till lönenämnden överlämnats för att med dess yttrande vidarebefordras, har lantegendomsnämnden anhållit om medgivande att efter nuvarande befattningshavarens avgång ur tjänst den 1 nästkommande augusti få återbesätta befattningen som kvinnligt biträde av II klass å renhållningsverkets kontor.

Lantegendomsnämnden har därvid med frångående av en tidigare intagen ståndpunkt på anförda skäl ansett behov föreligga att bibehålla befattningen.

Lönenämnden har ansett det kunna ifrågasättas, huruvida renhållningsverkets kontor bör för framtiden bibehållas med nuvarande organisation. Det rent expeditionella i kontorets verksamhet, uppbörden av avgifter m. m. är icke avpassat efter moderna kraf och synes kunna förenklas. I avseende härå kan övervägas huruvida uppbörden icke skulle kunna överflyttas till stadskamrerarekontoret. Vidare kan nu icke förutses i vad avseende aktualisering av frågan om anläggning av nytt renhållningsverk eventuellt i samband med omläggning av ladugårdsdriften vid Nordanby kan påkalla en ändring i renhållningsverkets kontorsverksamhet. Att inför dessa ovissa förhållanden med ny innehavare besätta ifrågavarande tjänst synes mindre välbetänkt, varför lönenämnden icke kan ansluta sig till lantegendomsnämndens framställning. Ett avvisande av densamma synes icke behöva medföra några svårigheter för renhållningsverkets kontor, då utvägen att anlita extra

N:o 76.

Ang. återbesättande av kontorsbiträdesbefattning vid renhållningsverket.

hjälp för fullgörande av de arbetsuppgifter som åvila befattningen, står öppen för lantegendomsnämnden.

Med det anförda som motivering hemställer alltså lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta att framställningen icke skall föranleda annan åtgärd, än att stadsfullmäktige ville förkara, att befattningen som II klass kontorsbiträde å renhållningsverkets kontor efter nuvarande innehavarens avgång ur tjänst tillsvidare icke skall återbesättas.

Västerås den 11 juni 1934.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från och med den 1 augusti 1934 avgår kvinnliga kontorsbiträdet av 2:dra klass å renhållningsverkets stat, fröken Elisabeth Eriksson på grund av uppnådd levnadsålder med pension.

Då nämnden nu hos Stadsfullmäktige hemställer, att den ifrågavarande befattningen må få återbesättas med ordinarie innehavare anser sig nämnden i detta sammanhang icke böra underlåta att erinra om, att nämnden tidigare ifrågasatt, att denna tjänst med den nuvarande innehavarens avgång skulle kunna indragas.

Nämnden anförde nämligen i en skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 november 1930 i samband med hemställan, att en ordinarie bokhållarebefattning hos lantegendomsnämnden måtte inrättas, följande:

"Med hänsyn till att det under de gångna 11 åren visat sig, att bokhållaretjänsten är nödvändig och kommer att bliva så även i framtiden, anser lantegendomsnämnden, att fråga om denna tjänsts uppförande å ordinarie stat icke är för tidigt väckt.

Häremot kan ju invändas, att det står i vida fältet, huruvida staden i fortsättningen kommer att driva eget jordbruk eller utarrendera stadens lantegendomar. Men en bokhållare- eller kontorsbiträdestjänst för renhållningsverkets del, då väl detta inom rimlig tid icke kommer att avvecklas, är väl nödvändig och kan, därest lantegendomsnämndens förslag av Stadsfullmäktige biträdes, den kvinnliga kontorsbiträdesbefattningen å renhållningsverkets kontor indrages, då den nuvarande innehavaren inom icke allt för avlägsen framtid pensioneras."

Nämnden kan emellertid icke vidhålla denna sin tidigare uppfattning. Arbetet inom nämndens förvaltningsgren är alltjämt av den omfattningen, att bokhållaren ensam icke kan utföra det arbete, som hittills ombesörjts av honom och kontorsbiträdet. Ej heller torde frågan om utarrendering av stadens lantegendomar, vilken utarrendering skulle medföra en sådan avlastning av arbetsomfattningen, att biträdestjänsten bleve obehövlig, inom

N:o 76. *Ang. återbesättande av kontorsbiträdesbefattning vid renhållningsverket.*

den närmaste tiden bliva aktuell. Som bevis härför får nämnden meddela, att nämnden kommer att under året förelägga Stadsfullmäktige förslag till åtgärder till jordbruks- och ladugårdsdriftens fromma.

Med hänvisning till det anförda får nämnden alltså hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville förklara,

att hinder icke möter, att kvinnliga 2:dra klass kontorsbiträdestjänsten å renhållningsverkets stat återbesättes med ordinarie innehavare vid den nuvarande innehavarens avgång den 1 augusti 1934.

Västerås den 17 maj 1934.

För Lantegendomsnämnden.

E. A. WESTHOLM.

Eric Plantin.

N:o 77.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle granska ett av byggnadsnämnden till stadsfullmäktige med skrivelse den 15 innevarande juni överlämnat förslag till ändring i stadsplanen för Västerås i avseende å byggnadskvarteret Olympia med därtill hörande stadsplanebestämmelser, får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet och vid det förhållande, att denna granskning icke föranlett erinringar, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville fatta beslut i ärendet i enlighet med byggnadsnämndens förslag.

Västerås den 16 juni 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

Den 31 mars 1921 beslöto stadsfullmäktige godkänna förslag till ändring i den för staden gällande stadsplanen i avseende å byggnadskvarteret Olympia, och blev detta beslut därefter underställt Kungl. Maj:t för fastställelse.

Sedan stadsfullmäktige på framställning av länets landstings förvaltningsutskott för landstinget såsom innehavare av mark inom det område, som berördes av stadsplaneändringen och efter byggnadsnämndens hörande genom beslut den 13 juni 1932 återkallat denna underställning samt Konungens befallningshavandes i länet i anledning av Kungl. Maj:ts den 27 januari 1933 meddelade beslut på denna återkallelse anmodat stadsfullmäktige att skyndsamt gå i författning om upprättande av nytt förslag till ändrad stadsplan jämte stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område, hava stadsfullmäktige den 23 februari 1933 beslutat överlämna ärendet till byggnadsnämnden och stadsplanekommittén för förberedande behandling.

I ärendet har vidare förekommit, att byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 juni 1933 lämnat stadsfullmäktige en redogörelse för vad som dittills åtgjorts i denna stadsplanefråga samt att Konungens befallningshavande i länet i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 november 1933 med överlämnande av avskrift av nådigt brev den 3 i samma månad ålagt stadsfullmäktige att, därest förnyad framställning om fastställelse av ändring i stadsplanen med därtill hörande stadsplanebestämmelser för området i fråga icke före den 1 juli 1934 till Kungl. Maj:t ingivits, skyndsamt inkomma till Kungl. Maj:t med anmälan om de åtgärder, som då kunde vara ytterligare vidtagna.

Byggnadsnämnden får härmed för antagande överlämna förslag till ändrad stadsplan för kvarteret Olympia enligt 1915 års stadsplan samt till byggnadsbestämmelser för samma område och därvid anföra följande.

Det utställda förslaget till stadsplaneändring samt till byggnadsbestämmelser i handlingarne betecknat Bil. A. har inom anmärkningstidens utgång föranlett erinringar av Kungl. Byggnadsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan och länets landsting genom dess förvaltningsutskott.

Kungl. Byggnadsstyrelsens erinringar avse att få stadsplanebestämmelserna närmare utformade i enlighet med föreskrifterna i byggnadsstadgan för rikets städer och tillämpad praxis enligt ett erinringarne bifogat förslag och innebära i sak i jämförelse med det ursprungliga förslaget icke några väsentligare ändringar, varför byggnadsnämnden icke har något att erinra emot, att detta ändringsförslag av stadsfullmäktige antages.

Vad åter angår uttalandet i Kungl. Byggnadsstyrelsens skrivelse av önskvärdheten, att den del av området, som ligger mellan slottsområdets västra gräns och den föreslagna nya trafikleden, bleve utlagd till park och icke såsom byggnadskvarter skulle ett tillmötesgående härav icke stå i överensstämmelse med i Kungl. brev den 29 augusti 1919 angående utbyte av den till länslasarettet i Västerås upplåtna mark mot viss staden tillhörig donationsjord efter riksdagens hörande meddelad föreskrift, att inom det byggnadskvarter, som enligt den blivande stadsplanen må komma att anordnas

N:o 77. *Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.*

närmast väster om slottet, byggnader för Kronans räkning må uppföras. I denna detalj finner byggnadsnämnden därför någon avvikelse från det ursprungliga förslaget, som överensstämmer med sagda föreskrift, icke böra vidtagas.

Jämlikt föreskrift i 19 § 1 mom. 3:dje stycket Byggnadsstadgan för rikets städer har det av byggnadsnämnden godkända ändrade förslaget delgivits vederbörande rättsägare, som yttrat sig däröver i ett denna dag daterat utlåtande.

Med överlämnande av samtliga till ärendet hörande handlingar, däribland över förslagen avgivna yttranden hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta för sin del godkänna å bifogade av stadsingeniören Gösta Smitt i juni månad 1934 upprättade karta angivna förslag till ändrad stadsplan för byggnadskvarteret Olympia, samt att i anslutning till å denna karta gjord uppdelning av kvarteret och markering för bebyggelse av de olika delarne antaga stadsplanebestämmelser enligt Bil. B. till denna skrivelse, ävensom giva byggnadsnämnden i uppdrag att underställa detta beslut Kungl. Maj:t för nådig fastställelse.

Västerås den 15 juni 1934.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

|Ragnar Tenow.

FÖRSLAG

till stadsplanebestämmelser för kvarteren Olympia, Pernilla, Phyllis, Penelope och Pandora inom Västerås stad.

Stadsplaneändringen omfattar kvart. Olympia, vars gränser fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915 jämte c:a 40 kvm. gatumark i nordvästra hörnet av kvarteret.

Kvarteret utgöres av tomt n:r 1 tillhörig Kungl. Maj:t och Kronan för slottets räkning samt stadsägan n:r 44, 45, 46 disp. av landstinget med bestämmelser enligt Kungl. Brevet av den 29 augusti 1919 rörande markbyte med staden.

Stadsplaneändringen avser kvarterets uppdelning i tre kvarter, betecknade med A, två kvarter betecknade med Ö, samt två parkområden betecknade med P. jämte gator.

Stadsplanebestämmelser, avsedda att fastställas.

Å de med A. betecknade kvarteren må endast offentliga byggnader uppföras:

kvart. Olympia med byggnader endast för Kronans räkning,

kvart. Pernilla för landstingets sjukvårdsändamål eller därmed sammanhängande ändamål,

samt kvart. Phyllis offentlig byggnad icke överstigande två våningar. De med Ö. betecknade kvarteren få endast bebyggas med fristående bostadshus för högst två familjer och med en högsta höjd av 7,60 m., uppförda av sten eller trä som reveteras och putsas. Annat uthus än garage på därför i varje särskilt fall bestämd plats må ej å tomterna uppföras.

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING I STADSPLANEN FÖR KVARTERET OLYMPIA M. M. I VÄSTERÅS.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Mom. 1. Med A och A^1 betecknade områden få bebyggas endast för allmänt ändamål.

Mom. 2. Med $Ö^2$ betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Annat uthus, än garage på därför i varje särskilt fall bestämd plats, får ej uppföras.

§ 2.

Byggnadssätt.

Å med $Ö^2$ betecknat område får bostadsbyggnad endast uppföras fristående.

§ 3.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Mom. 1. Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Mom. 2. Å med $Ö^2$ betecknat område skall av tomts eller tomtdels areal minst 2/3 lämnas obebyggda.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Mom. I. Byggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt får ej läggas närmare sådan gräns än att avståndet blir lika med hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, dock ej närmare än 4,5 meter. Uppföres byggnad av trä med två våningar jämte vindsvåning, får avståndet till gräns mot granntomt ej understiga 6 meter.

Mom. 2. Avståndet mellan skilda byggnader på samma tomt får ej göras mindre än den för byggnad vid gata eller förgård medgivna största höjden. Beträffande uthus och andra mindre gårdsbyggnader må, där sådant utan fara för sundhet och brandsäkerhet prövas kunna ske och icke

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

försvårar ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet, medgivas mindre avstånd såväl inbördes som till huvudbyggnad, dock ej mindre än 4,5 meter.

Mom. 3. Där så med hänsyn till byggnadens ringa storlek och andra inverkande omständigheter utan olägenhet kan ske, må efter grannes hörande medgivas, att uthus eller annan dylik gårdsbyggnad uppföres i gräns mot granntomt utan att sammanbyggas med byggnad å denna tomt eller på mindre avstånd från tomtgränsen än 4,5 meter.

§ 5.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Mom. 1. Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må dylikt fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Mom. 2. Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indrages från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 6.

Hushöjd och våningsantal.

Mom. 1. Å med A[1] och Ö[2] betecknade områden får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 meter och icke innehålla mer än två våningar jämte vindsvåning.

Mom. 2. Med iakttagande av att byggnad, som uppföres i gatulinje, icke gives större höjd än framförvarande gatas breddmått, får i övrigt inom med A betecknat område byggnad uppföras till den höjd och med det våningsantal, som med hänsyn till användningssättet prövas erforderligt.

Mom. 3. Byggnad av trä får ej uppföras med mer än två våningar jämte till en tredjedel inredd vind.

Mom. 4. Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större höjd än 2,5 meter. Dock må för särskilt fall medgivas större höjd för garage eller annan gårdsbyggnad, vars användning kräver större våningshöjd.

§ 7.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnads material.

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

Byggnad å med Ö² betecknat område må endast uppföras av sten eller av trä, som reveteras och putsas.

§ 9.

Antal lägenheter i varje byggnad.

Inom med Ö² betecknat område må hus ej uppföras eller inredas för mer än två familjer.

§ 10.

Undantag.

Där sådant prövas av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Utdrag av protokoll, hållet vid Stadsplanekomitténs i Västerås sammanträde den 27 februari 1934.

§ 30.

Förelåg till behandling förut bordlagd fråga om upprättande av förslag till stadsplan samt till byggnadsbestämmelser för västra delen av kvarteret Olympia.

Det antecknades till protokollet, att stadsplanekommittén tillsammans med ovannämnda representanter för länets landsting den 21 innevarande månad besökt kvarteret Olympia för att erhålla kännedom om hur föreliggande olika alternativa förslag till stadsplan för området förhölle sig till områdets läge och beskaffenhet i övrigt.

Efter granskning av de olika alternativen beslöt kommittén uttala sig för det som alternativ 6 betecknade förslaget med följande ändringar och kompletteringar, att området skulle i söder begränsas av den gata, som enligt gällande stadsplan utgjorde norra gränsen för cellfängelsets område, att vägen mellan Hållgatans mynning i övre Trädgårdsgatan och Västmanlands läns sjukhems område skulle vidgas till 8 meter, att från grinden i denna väg och söder ut, följande staketet, skulle utläggas gångväg med 5 meters bredd som förbindelse med gatan norr om cellfängelset, samt att sekundärgatorna inom området skulle utläggas till en bredd av 8 meter, därvid förbindelsen utefter östra sidan av den tomt, som skulle tillhöra nybyggnad för lantmäterikontoret, skulle erhålla karaktär av gångväg med trappanslutning till den s. k. Skepparbacken.

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

I fråga om byggnadsbestämmelse för ovannämnda område beslöt stadsplanekommittén uttala sig för, att höjd å hus på tomter, avsedda att försäljas till enskilda för bebyggelse, skulle begränsas till 7,6 meter, att annat uthus än garage icke skulle få uppföras å tomterna, samt att i övrigt å dessa endast finge uppföras fribelägen byggnad och ej såsom å ett av alternativen ifrågasatts radhus emot Hållgatan, i samband varmed kommittén ansåge lämpligt, att det för radhusen enligt detta alternativ reserverade området skulle indelas i tre tomter.

Efter dessa direktiv hade stadsingeniören att upprätta karta med beskrivning, som kunde läggas till grund för ärendets delgivning med vederbörande markägare samt stadsarkitekten att utarbeta förslag till byggnadsbestämmelser.

Som ovan

In fidem:

Ragnar Tenow.

Avskrift.

Överlämnas till Byggnadsnämnden i Västerås stad. Västerås slott i landskontoret den 31 maj 1934.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Med skrivelse den 19 innevarande maj har Ni till Kungl. Byggnadsstyrelsen överlämnat en från byggnadsnämnden i Västerås inkommen kungörelse jämte kopia av däri omförmält förslag till ändring i stadsplanen för visst område invid slottet i nämnda stad.

I anledning härav får byggnadsstyrelsen meddela Eder följande för vederbörandes underrättande.

Såsom framgår av bilagda avskrift av byggnadsstyrelsens underdåniga skrivelse den 3 innevarande maj i fråga om här avsedda områdes överlåtande med full äganderätt till Västmanlands läns landsting bör enligt styrelsens mening den del av området, som ligger mellan slottsområdets västra gräns och den föreslagna nya trafikleden, helst icke bebyggas och därför i stadsplanen utläggas såsom park och icke såsom byggnadskvarter. Frågan om dispositionen av nämnda del av området är emellertid beroende på statsmakternas beslut.

Då styrelsen ansett sig i detta sammanhang även böra ingå i förhandsgranskning av själva stadsplaneförslaget, får styrelsen framhålla, att detta icke är utfört i sådant skick, att det kan bliva föremål för fastställelse. Särskilt äro de till förslaget hörande stadsplanebestämmelserna alltför ofullständiga.

Enligt nya byggnadsstadgan erfordras nämligen fullständiga bestämmelser angående bland annat byggnads höjd, antal våningar, läge och inbördes avstånd samt huru stor del av tomt, som får bebyggas. Detta gäller icke allenast bostadsmark.

N:o 77. Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

För de med $Ö^2$ betecknade områdena finnes visserligen i bestämmelse angivet, att dessa skola bebyggas med fristående bostadshus, men någon direkt föreskrift härom har icke intagits. Bestämmelsen ifråga måste alltså kompletteras med föreskrifter, dels angående minsta avstånd till tomtgräns för såväl bostadshuset som för mindre gårdsbyggnader, vilka emellertid skola få förekomma, dels även angående dessa byggnaders inbördes avstånd.

Beträffande våningsantalet är särskilt att märka att, för den händelse vinden skall inredas utöver två våningar i trähus, sådan inredning icke får förekomma till mera än 1/3 av vindens yta.

Vad beträffar byggnads läge måste den med punktprickning betecknade marken förses med bestämmelse, att den ej får bebyggas och vad angår del av tomt, som får bebyggas, måste vid fristående byggnadssätt, enligt nu gällande bestämmelsepraxis, minst 2/3 lämnas obebyggda.

Till ledning för vederbörande bifogas inom styrelsen utarbetat bestämmelseförslag, vilket innehåller bland annat även de fordringar i sak, som i det översända förslaget uppställts.

I § 1 i detta förslag upptages som första moment bestämmelse angående den mark, som skall användas för allmänna ändamål. Någon särskild specificering av de ifrågasatta olika användningssätten, såsom i det översända förslaget angivits, synes icke erforderlig. Skulle emellertid vederbörande önska bibehålla bestämmelser i sådant hänseende, har styrelsen givetvis icke något att erinra därom.

Höjdbestämmelsen för det med A betecknade området inom kvarteret Phyllis kan ju lämpligen intagas på sätt styrelsen föreslagit under § 6, genom att indexsiffran 1 tillföres bokstavsbeteckningen A.

För den händelse den till styrelsen översända kopian överensstämmer med det utställda stadsplaneförslaget, får styrelsen fästa uppmärksamheten på, att planen måste förses med en särskild stadsplanegräns, upptagande all mark inklusive gatumark, för vilken stadsplanen avses att i detta sammanhang ändras. Markens befintliga höjdförhållanden böra, med hänsyn till föreskrifterna i 18 § byggnadsstadgan, angivas antingen å stadsplanekartan eller å särskild terrängkarta genom nivåkurvor för minst varje höjdmeter. Vidare borde, för tydlighets vinnande, gränslinjer mellan olika bestämmelseområden tydligare angivas.

Till byggnadsstyrelsen överlämnade handlingar återgå.

Stockholm den 24 maj 1934.

IVAR TENGBOM.

Paul Hedquist.

/Sten Zethelius.

N:o 77.
Ang. ändrad stadsplan för kv. Olympia.

Till Västerås stads Byggnadsnämnd.

Sedan landstingets förvaltningsutskott beretts tillfälle att taga del av byggnadsnämndens skrivelse innevarande dag till stadsfullmäktige med förslag till ändrad stadsplan över kvarteret Olympia inom staden med därvid fogade stadsplanebestämmelser, avfattade i huvudsaklig överensstämmelse med av Kungl. Byggnadsstyrelsen avgivet förslag, får förvaltningsutskottet under hänvisning till sitt tidigare yttrande i ärendet å landstingets vägnar förklara, att utskottet icke har något att erinra emot byggnadsnämndens förberörda förslag.

Västerås den 15 juni 1934.

För Västmanlands läns Landstings Förvaltningsutskott:
ALB. LUNDKVIST.
/Adam Hult.

Till Byggnadsnämnden i Västerås stad.

Sedan den av byggnadsnämnden utfärdade kungörelsen av den 24 sistlidne april inkommit till landstingets förvaltningsutskott med tillkännagivande, att förslag till ändring av stadsplanen för Västerås stad i avseende å byggnadskvarteret Olympia blivit upprättat och framlagt för granskning, meddelas, att utskottet vid sitt smmanträde den 16 dennes beslutat att icke motsätta sig genomförandet av det framlagda förslaget med tillhörande byggnadsbestämmelser med hänsyn till önskvärdheten av att få stadsplaneändringen så snart som möjligt fastställd, men vidhåller utskottet, vad dess representanter under den förberedande behandlingen av ärendet framhållit beträffande tomten i hörnet av Övre Trädgårdsgatan och Hållgatan, som i förslaget givits en beteckning, som avser att reservera tomten för bebyggande med offentlig byggnad, nämligen att sådan beteckning icke bort åsättas tomten ifråga, enär landstinget icke har behov av tomten för egen del, att icke heller uppgivits eller antytts att Västerås stad har behov av tomten för offentlig byggnad och att icke heller eljest behov av tomt för sådant ändamål veterligen föreligger.

Dessutom torde böra uppmärksammas, att tomten ifråga får så pass liten areal, att det icke finnes stor sannolikhet för att finna användning för densamma såsom plats för offentlig byggnad, varför utskottet gärna skulle se, att om möjligt ett nytt övervägande gjordes redan nu i syfte att undgå bestämmelsen ifråga.

Västerås den 23 maj 1934.

För Västmanlands läns Landstings Förvaltningsutskott:
ALB. LUNDKVIST.
/Adam Hult.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri,

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 30 Augusti. XIV.

N:o 78.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Berättelse

över

Västerås stads fattigvård för år 1933.

Jämlikt reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva följande berättelse över sin verksamhet under år 1933.

Fattigvårdsstyrelsen har under året avhållit 12 ordinarie sammanträden, varvid avhandlats 1,606 protokollförda ärenden. Fattigvårdens förvaltningsutskott har haft 9 sammanträden, varvid 66 protokollförda ärenden handlagts.

Med berättelseårets utgång hava vice ordföranden i styrelsen, Guldsmeden Emil Tengström och ledamöterna Fru Agnes Hedberg, byggmästaren E. A. Eriksson och fabrikören G. H. Kolmodin avgått ur fattigvårdsstyrelsen. Samtliga ha under en följd av år nedlagt ett intresserat och högt värderat arbete inom fattigvården.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Totala antalet understödstagare under året ha utgjort 2,591, vilket utgör 8,4 % av stadens folkmängd, varav 7,1 % kommer på yttre fattigvården. I jämförelse med näst föregående år har en ökning inträtt med 0,4 %. Jämväl sammanlagda kostnaderna för fattigvården ha ökat. Däremot ha de genomsnittliga understödskostnaderna per understödstagare sjunkit.

Fattigvårdsstyrelsen har under året fastställt ändrade understödsbestämmelser att tjäna till ledning vid beviljande av understöd. Härigenom torde understödskostnaderna kunna i någon mån nedbringas.

Arbetslösheten har även under detta år gjort sig kännbar, främst genom indirekt påverkan på antalet understödsbehov.

I och för undanrödjande av obehöriga mantalsskrivningar i staden, företrädesvis rörande personer, som befaras komma att falla fattigvården till last, hava besvär anförts över 164 sådana.

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter m. m. har tillgodosetts genom kvartalsvis antagna anbud. Utspisningen har skett i huvudsaklig överensstämmelse med av anstaltsläkaren godkänd och av fattigvårdsstyrelsen fastställd utspisningsstat.

Enskilda personer och korporationer ha vid flera tillfällen, ofta i samband med anordnad underhållning, förplägat de å hemmet intagna vårdtagarna.

Hemmets pastor har i regel hållit gudstjänst varannan söndag samt andaktsstunder varje vecka.

Kyrkoherde Emanuel Nyberg, som under flera år tjänstgjort som pastor vid hemmet, har på grund av avflyttning från staden den 1 november lämnat denna befattning.

Teckningsläraren Ragnar Bengtson har till hemmets kyrksal skänkt en av honom målad, praktfull altartavla.

Å arbetsavdelningens vind har inretts en lägenhet om 1 rum och kök åt eldaren.

Under året ha inalles 347 vårdtagare varit intagna, mot 366 år 1932, vilket utgör 0,94 % av stadens folkmängd.

Fattigvårdsstyrelsen hänvisar i övrigt till följande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1934.

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

N:o 78. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) *Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.*

	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Anmaningsskrivelser	129	112	150	172	131	106	136	132	143	166	200	221
Svar å anmaningsskrivelser	104	96	98	136	111	108	130	131	175	179	238	245
Summa	233	208	248	308	242	214	266	263	318	345	438	466

b) *Till Konungens Befallningshavande i länet:*

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Fattigvårdsmål:														
Ansökningar	46	86	95	81	118	124	82	53	68	51	31	45	40	51
Påminnelser	138	154	253	264	263	304	302	146	127	105	45	111	86	92
Förklaringar	167	174	198	211	209	261	256	83	67	110	94	72	111	161
Summa	351	414	546	556	590	689	640	282	262	266	170	228	237	304
Mantalsskrivningsmål:														
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	313	364	355	164
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	283	234	102
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	21	41	53
Summa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	535	668	630	623

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 2,099 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda i äktenskap	2	2	1	—	12	7	24
utom äktenskap	1	—	—	—	1	1	3
Summa	3	2	1	—	13	8	27
Ogifta, äldre personer, utan tillh. barn	123	128	29	23	130	72	505
med tillhörande barn	—	46	—	9	—	20	75
Summa	123	174	29	32	130	92	580
Tillhörande barn	33	35	5	6	12	14	105
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd							
Utan tillhörande barn	99	99	21	21	21	21	282
Med tillhörande barn	30	30	22	22	99	99	302
Summa	129	129	43	43	120	120	584
Tillhörande barn	29	47	31	36	115	124	382
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd							
Utan tillhörande barn	13	17	3	11	30	39	113
Med tillhörande barn	—	10	—	1	—	6	17
Summa	13	27	3	12	30	45	130
Tillhörande barn	12	13	2	—	7	5	39
Änklingar, änkor och frånskilda							
Utan tillhörande barn	76	250	17	28	21	30	422
Med tillhörande barn	3	88	1	9	5	11	117
Summa	79	338	18	37	26	41	539
Tillhörande barn	84	78	11	8	13	11	205
Summa direkta understödstagare ..	347	670	94	124	319	306	1860
Summa tillhörande barn	158	173	49	50	147	154	731
Samtliga understödstagare	505	843	143	174	466	460	2591
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	73	141	37	51	71	82	460

N:o 78. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	18	29
Under året på annat sätt avgångna	31	67
Till nästa år kvarvarande	392	698
Summa	441	794

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på				Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigvårdsanstalt	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kroniskt sjuka	Annan sjukv.-anstalt				
Varaktigt understödda:								
Barn, direkt understödda:								
i äktenskap	—	2	—	1	—	2	—	5
utom äktenskap	—	—	—	1	—	—	—	1
Vuxna män:								
Ogifta	59	41	2	14	1	44	—	161
Gifta	20	5	—	12	—	172	1	210
Änkl. eller frånskilda	46	—	—	8	—	52	2	108
Vuxna kvinnor:								
Ogifta	44	36	1	29	1	124	—	226
Gifta	17	9	1	19	—	186	1	233
Änkor el. frånskilda	38	7	2	11	—	347	—	405
Tillhörande barn	5	—	—	22	—	425	3	455
Summa varaktigt understödda	229	100	6	108	2	1352	7	1804
Tillfälligt understödda:								
Barn, direkt understödda	—	—	—	19	—	2	—	21
Vuxna personer	54	6	—	161	—	352	83	656
Tillhörande barn	3	—	—	28	—	275	—	306
Summa tillf. understödda	57	6	—	208	—	629	83	983
Samtliga understödstagare	286	106	6	316	2	1981	90	2787

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig Arb.-förmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjnin.-pliktiges		Andra orsaker	S:ma understödstagare
							död	avvikande		
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:										
Ogifta	27	2	—	—	—	—	—	—	—	29
Gifta	27	7	11	—	—	—	—	—	1	46
Änkl. el. frånskilda	12	6	—	—	—	—	—	—	—	18
Vuxna kvinnor:										
Ogifta	20	8	1	—	—	—	2	—	1	32
Gifta	30	7	14	—	—	—	—	2	2	55
Änkor el. frånskilda	23	9	—	—	—	—	2	3	—	37
Summa	140	39	26	—	—	—	4	5	4	218
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	18	—	3	—	—	—	—	—	—	21
Vuxna män	209	8	87	—	—	—	—	—	2	306
Vuxna kvinnor	193	6	92	—	—	—	4	3	—	298
Summa	420	14	182	—	—	—	4	3	2	625

Tablå över understödets värde och varaktighet.

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Vård å fattigv.-anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
1. **Tillfälligt understödda:**					
a) Direkt understödda barn:					
Intagna på sjukvårdsanstalt ..	—	—	614	614	37
I sina hem understödda	105	—	425	530	16
Summa	105	—	1,039	1,144	53
b) Äldre personer utan tillh. barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt ..	—	93,647	—	93,647	1.590
Intagna på sjukvårdsanstalt ..	—	—	42,023	42,023	1,075
Utackorderade i enskilt hem ..	—	—	270	270	9
I sina hem understödda	156,443	—	29,811	186 254	6,198
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	15,378	13,887	12,900	42,165	949
Summa	171,821	107,534	85,004	364,359	9,821
c) Äldre personer med tillh. barn:					
Intagna på fattigvårdsanstalt	—	1,109	—	1,109	24
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	—	516	516	12
I sina hem understödda	79,361	—	17,630	96,991	2,498
På annat sätt understödda	730	—	57	787	30
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	6,404	2,127	6,955	15,486	252
Summa	86,495	3,236	25,158	114,889	2,816
2. **Tillfälligt understödda:**					
Intagna på fattigvårdsanstalt ..	—	4,253	—	4,253	—
Intagna på sjukvårdsanstalt ...	—	—	11,449	11,449	—
I sina hem understödda	10,547	—	6,873	17,420	—
På annat sätt understödda	80	—	1,258	1,338	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	2,690	1,732	5,608	10,030	—
Summa	13,317	5,985	25,188	44,490	—
Summa för samtliga understödstagare	271,738	116,755	136,389	524,882	12,690

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott och sjukvårdsbidrag.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		Summa
	Kvarv. från föreg. år		Nytillkomna under året				
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Ogifta, äldre personer	1	7	—	1	3	8	20
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	7	7	—	—	—	—	14
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd ..	—	—	—	—	5	2	7
Änklingar, änkor och frånskilda	4	14	—	—	—	3	21
Samtliga understödstagare	12	28	—	1	8	13	62
Därav personer, som erhållit:							
kommunalt pensionstillskott	12	28	—	1	—	—	41
kommunalt sjukvårdsbidrag	—	—	—	—	8	13	21

Direkta understödstagare, varaktigt understödda.

	m.	kv.
Under året avlidna	—	1
Under året på annat sätt avgångna	—	1
Till nästa år kvarvarande..	12	27
Summa	12	29

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna på annan sjukv.-anst.	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
Varaktigt understödda:				
Vuxna män:				
Ogifta	—	1	—	1
Gifta	—	7	—	7
Änklingar eller frånskilda	—	4	—	4
Vuxna kvinnor:				
Ogifta	—	8	—	8
Gifta	—	7	—	7
Änkor eller frånskilda	—	14	—	14
Summa varaktigt understödda	—	41	—	41
Tillfälligt understödda:				
Vuxna personer	21	—	1	22
Summa tillfälligt understödda	21	—	1	22
Samtliga understödstagare	21	41	1	63

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:			
Vuxna kvinnor:			
Ogifta	—	1	1
Summa	—	1	1
Tillfälligt understödda:			
Vuxna män	8	—	8
Vuxna kvinnor	12	1	13
Summa	20	1	21

N:o 78. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Tablå över understödets värde och varaktighet.

	Understödstagaren kontant mottagit Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
Varaktigt understödda:				
Äldre personer utan tillhörande barn:				
I sina hem understödda	10,106	360	10,466	477
Summa	10,106	360	10,466	477
Tillfälligt understödda:				
Intagna på sjukvårdsanstalt	—	3,391	3,391	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	49	24	73	—
Summa	49	3,415	3,464	—
Summa för samtliga understödstagare	10,155	3,775	13,920	477

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
„ 1916	—	—	5,45 „
„ 1917	—	—	5,95 „
„ 1918	—	—	5,91 „
„ 1919	—	—	5,76 „
„ 1920	—	—	5,59 „
„ 1921	—	—	6,96 „
„ 1922	—	—	9,91 „
„ 1923	—	—	10 „
„ 1924	—	—	10,05 „
„ 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 „
„ 1926	7,12 „	0,89 „	8.01 „
„ 1927	6,66 „	1,35 „	8,01 „
„ 1928	6,82 „	1,2 „	8,02 „
„ 1929	6,16 „	1,27 „	7,43 „
„ 1930	5,79 „	1,04 „	6,83 „
„ 1931	5,83 „	1,18 „	7,01 „
„ 1932	6,7 „	1,3 „	8 „
„ 1933	7,1 „	0,94 „	8,04 „

Under året har i 9 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åliggande i inget fall lett till inställande i arbete.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer											
	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter ...	231	221	198	207	172	145	235	174	181	211	216	274
Å Sanatorium	29	34	33	46	37	31	25	31	14	20	30	28
Å Sinnesslöanstalter	17	18	19	23	8	11	13	14	15	16	19	19
Å Hospital	29	33	41	39	41	52	46	48	43	73	79	91
Å Epileptikerhem	1	1	1	1	3	3	3	3	4	4	2	2
Å Eugeniahemmet	4	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Å Västm. läns sjukhem ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	35
Å kuranstalter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	51
Å andra vårdanstalter ...	4	5	12	15	10	18	26	34	19	25	20	29
Summa	315	316	305	332	271	260	348	294	276	349	437	529

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1931, 1932 och 1933, fördelat distriktsvis.

Distrikts n:r	År 1931			År 1932			År 1933		
	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person	Understödskostnader distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnader pr person
N:o 1 ...	18,273: 40	522: 09	380: 75	19,349: 51	552: 84	439: 76	16,172: 67	481: 55	376: 10
„ 2 ...	23,032: 50	479: 84	418: 77	19,788· 12	439: 74	421: 02	16,051: 75	433: 83	411: 58
„ 3 ...	21,301: 29	591: 70	484: 12	20,013: 29	513: 16	400: 87	18,411: 47	526: 04	361: —
„ 4 ...	26,259: 50	583: 54	397: 87	25,793 85	573: 15	368: 48	24,535: 80	570: 60	402: 22
„ 5 ...	11,443: —	497: 52	381: 43	10,807: 59	469: 89	372: 68	11,210: 75	431; 18	361: 64
„ 6 ...	21,065: 50	585: 15	438: 86	20,095: 38	528: 82	401 91	17,014: —	486: 11	369: 86
„ 7 ...	18,887: 50	510: 47	472: 18	16,384: 96	468; 14	431: 18	12,005: 56	428: 77	400: 18
„ 8 ...	21,799; 65	558: 96	419: 23	19,946: 73	524; 91	398: 93	18,543: 86	501: 18	394: 55
„ 9 ...	7,147: 50	510: 53	340: 36	7,499: 76	499: 98	374: 99	8,324: 40	554: 96	320: 18
„ 10 ...	7,503: —	468: 93	394: 89	7,133: 78	475: 58	324: 26	7,847: 15	435: 95	313: 88
„ 11 ...	15,540: —	680: 86	370: —	16,230: 50	676: 27	377: 45	18,235: 20	607: 84	364: 70
Genomsnittskostnad	17,477: 53	544: 50	408: 95	16,640: 32	520: 23	391: 96	14,029: 38	454: 83	399: 66

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1933.

År	Brutto-utgifter Kronor	Inkomster Kronor	Netto-utgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr	
				Invånare	Bev. kr.
År 1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
„ 1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
„ 1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
„ 1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
„ 1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
„ 1920	372,198: 11	3,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
„ 1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
„ 1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
„ 1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
„ 1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
„ 1925	496,233: 03	51.839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
„ 1926	467 713, 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
„ 1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14· 15	1: 46
„ 1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
„ 1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
„ 1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
„ 1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
„ 1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
„ 1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal år 1933:

Kvarvarande sedan år 1932	183	
Under året intagna	164	347
Under året avgångna genom döden	43	
Under året avgångna genom utskrivning ..	116	159
Vid årets slut kvarvarande	188	

därav 108 män, 78 kvinnor och 2 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 29 män, 12 kvinnor och 1 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd.

N:o 78. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.*

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkor	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	5	—	—	9	—	—	14
Pensionärer mellan 16—20 år	5	—	—	2	—	—	7
„ „ 20—30 „	19	1	—	11	2	—	33
„ „ 30—40 „	25	3	—	7	3	1	39
„ „ 40—50 „	17	2	—	15	4	—	38
„ „ 50—60 „	25	1	—	14	1	3	44
„ „ 60—70 „	22	3	8	9	6	5	53
„ „ 70—80 „	15	5	21	5	7	19	72
„ „ 80—90 „	4	4	12	6	4	10	40
över 90 år	—	—	2	—	—	5	7
Summa	137	19	43	78	27	43	347

Dessa 347 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 66,137 underhållsdagar, varå 27,671 belöpa sig å 115 män, 97 kvinnor och 1 barn, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldsta av under året vårdade män var änklingen Håkan Nilsson, född år 1841 och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom, född år 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	17	21	38
Blinda och litet seende	4	3	7
Lama och ofärdiga	17	3	20
Ständigt sängliggande	46	46	92
Lungsjuka	19	16	35
Lungsjuka barn	—	1	1
Ålderstigna och sjukliga	56	25	81
Minderåriga barn	5	8	13
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	15	11	26
Arbetsföra	20	14	34
Summa	199	148	347

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels i arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrätttningen har under året avverkats 63,178 kg., därav privat 33,469 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1923—1933.

Varor	1923 Kr.	1924 Kr.	1925 Kr.	1926 Kr.	1927 Kr.	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.
Rågmjöl	19: 75	20: —	26: 37	19: 63	22: —	28: –	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17; 50
Rågsikt	29: 75	28: 87	34: 50	29: 50	36: —	35: 50	32: —	27: -	26: 25	26: 50	25: 50
Vetemjöl	41: —	37: 50	44: —	41; 50	41: —	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25
Korngryn	25: 75	28: 35	30: 25	23: —	23: 25	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25
Ärter	36: 75	32: 50	30: 12	25: 75	34: 75	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38
Fläsk	195: -	139: —	182: 50	176: 73	136: 62	158: –	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13
Sill	32: 75	36: 75	43: —	31: 88	28: 50	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19: 94	20: 38
Havregryn	38: 88	35: 62	37: 63	32: —	31: 75	35: —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21; —
Risgryn	51: —	56: –	55: 75	52: —	49: 50	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38; 83	30: 63
Kaffe	337: 50	330: —	298: 25	269: 50	240: —	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217; 50
Socker	98: 38	82: 50	65: 63	55: –	59: 63	51: 75	43: 50	36: —	31. —	35: 38	35: 94
Br. Bönor	46: 50	47: 75	42: 75	35: 25	32: 50	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75
Margarin	154: —	131: —	131: 25	128: 63	119: —	107: 75	94; 25	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63
Farrin	88: —	79: 75	58: 50	48: 50	51: 75	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75

N:o 78. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Sammandrag av ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1933.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år	Inkomster	Nettokostnad för år	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag	Kr.	Kr.	Kr.	För understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410; 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,561: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274,890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014; 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1933.

År	Bruttokostnad		Summa	Nettokostnad		Summa
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Kronor	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Kronor
1915	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30 658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323; 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,667: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 25	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977; 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520.382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925	183,139: 51	496,233: 05	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488.285: 07
1927	180,076: 68	468,828; 98	648,905; 66	69,004: 97	411,940: 46	480.945; 43
1928	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	499,465: 59
1931	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386,089: 05	490,552: 88
1933	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82

Tabell, som utvisar hur kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

År	Brutto-kostnaden	Netto-kostnaden	Antal kyrko-skrivna invånare	Antal bevill-nings-kronor	Kostn. fördelad på antal invånare	Kostn. fördelad på ant. bevilln.-kronor
1915	131,663: 86	123,388: 10	21,931	129,804	5: 85	1: 01
1916	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918	305,117: 73	300,574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920	496,717: 08	476,775: 66	30,633	565,794	15: 56	0: 84
1921	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1; 94
1923	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924	662,214: 15	512,081: 55	29,920	222,740	17: 11	2: 29
1925	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926	638,461: 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927	648,905: 66	480,945. 43	29,119	281,858	16: 52	1: 78
1928	656,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16: 39	1: 64
1929	679,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933	727,675: 03	500,443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Tablå över fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1933.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:			
Fastigheter		1,287,135 : —	
Inventarier		80,600 : —	
Obligationer		117,000 : —	
Utlånade fondmedel		51,997 : 57	
Fordringar av främmande kommuner och staten		28,074 : 90	
Fordringar av Landstinget		54,228 : 05	
Innestående hos A.-B. Jordbrukarebanken		3,466 : 75	
Innestående å postgiro		1,914 : 07	
Fordran av Arbetslöshetskommittén		321 : 59	
Kontant i kassan		364 : 06	1,625,101 : 99
Inkomster under året:			
Yttre fattigvården:			
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		500,443 : 82	
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fvl.	28,502 : 27		
Ersättning av statsmedel	18,105 : 04		
Återbetalning av enskilda för utg. fattigv.	10,845 : 01		
Inkomst av pensioner m. m.	19,535 : 62		
Diverse inkomster	5,115 : 96		
Pensionärshemmet	5,390 : 66	87,494 : 86	
Ålderdomshemmet:			
Vårdavgifter av främ. kommuner, ensk., Landstinget och staten	81,741 : 82		
Diverse inkomster	53,053 : 27		
Fastigheter: anslag för eldarebostad	4,941 : 26	139,736 : 35	727,675 : 03
Värdeökningar under året:			
Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån			32,471 : 65
		Transport	2,385,248 : 67

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

		Transport	2,385,248 : 67
Skulder vid årets slut:			
Fondmedel		170,426 : 94	
Obligationslån		616,336 : 15	
Amorteringslånet av år 1928		258,196 : 05	
Amorteringslånet av år 1929		61,011 : 63	
Förskotterade medel av främmande kommuner		114 : 90	
Pensionärshemmet		4,500 : —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel		50,235 : 08	1,160,820 : 75
		Summa Kronor	3,546,069 : 42

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Fondmedel		169,621 : 41	
Obligationslån		627,748 : 90	
Amorteringslånet av år 1928		269,591 : 68	
Restaureringslånet av år 1929		70,674 : 90	
Förskotterade medel av främmande kommuner		40 : 28	
Av Drätselkammaren förskotterade medel		45,401 : 39	1,183,078 : 56
Utgifter under året:			
Yttre fattigvården:			
Understödskostnader		277,555 : 99	
Anstaltsvård		67,140 : 80	
Kommunalt bidrag u. k. f.		12,980 : 40	
Andra fattigvårdskostnader		74,941 : 20	
Diverse utgifter		8,663 : 31	
Förebyggande fattigv: Diakonissornas anslag		10,000 : —	
Löner och arvoden		24,699 : 86	
Pensionärshemmet		5,390 : 66	
Försålda bohag		644 : 77	
Fastigheten Drottninggatan 22		315 : 57	482,333 : 06
Ålderdomshemmet:			
Hushållet		41,959 : 45	
Bränsle, lyse och vatten		20,774 : 29	
Renhållning		12,640 : 11	
Beklädnad		5,460 : 65	
	Transport	80,834 : 50	1,665,411 : 62

N:o 78. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Transport	80,834 : 50	1,665,411 : 62
Sjukvård	5,953 : 10	
Underhåll och anskaffning av inventarier	5,191 : 56	
Förbrukningsartiklar	910 : 27	
Begravningskostnader	872 : —	
Diverse omkostnader	4,287 : 90	
Underhåll av fastigheten	12,825 : 27	
Räntor och amorteringar	80,106 : 51	
Underhåll av trädgård och planteringar	4,323 : 60	
Löner och arvoden	37,961 : 29	
Pensioner	1,540 : 50	
Stall och hönshus	3,169 : 66	
Tvättinrättningen	7,365 : 81	245,341 : 97
Värdeminskning under året:		
Avskrivning av fastighetsvärdet	66,735 : —	
Avskrivning av inventarier	1,204 : 58	67,939 : 58
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	1,220,400 : —	
Inventarier	80,000 : —	
Obligationer	117,000 : —	
Utlånade fondmedel	52,785 : 22	
Fordringar av främmande kommuner o. staten	33,179 : 71	
Fordringar av Landstinget	49,037 : 85	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-B. Jordbrukarebanken	4,983 : 49	
Innestående å postgiro	6,941 : 17	
Kontant i kassan	3,048 : 81	1,567,376 : 25
	Summa Kronor	3,546,069 : 42

N:o 78.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1933.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början	Under året		Behållning den 31/12 1933
		Inkomster	Utgifter	
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Malmströmska fonden	10,150: —	450: —	500: —	10,100: —
Beate Louise Vougts fond	10,200: —	450: —	400: —	10,250: —
Anders Nordlövs fond	472: 70	14: 18	—	486: 88
P. Bilchiers fond	866: 41	27: 50	—	893: 91
Hedda Hoffmans fond	742: 87	29: 71	19: 80	752: 78
Sofia E. Sjöbergs fond	4,672: 54	195: —	160: —	4,707: 54
Anna Sjöbergs fond	281: 56	7: 26	—	288: 82
Alex. Mossbergs fond	534: 18	18: 52	5: —	547: 70
Ulrika Godenius fond	1,978: 70	79: 15	—	2,057: 85
Johanna Hallströms fond	2,600: 35	104: —	125: —	2,579: 35
Anna Helena Almströms fond ..	4,000: —	160: —	150: —	4,010: —
Regina Möllers fond	5,137: 13	205: 48	300: —	5,042: 61
Ulrika Kat. Anderssons fond ...	500: —	18: 28	18: 28	500: —
C. G. Vretmans o. h. h. fond ...	3,518: 12	263: 77	50: —	3,731: 89
Joh. Gust. Berglunds fond	118,934: 05	6,080: 07	6,041: 25	118,972: 87
Hedda Hoffmans m. fl. räntebehållning	32: 80	23: 08	—	55: 88
Fanny Johanssons fond	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Johanna Mat. Janssons fond ...	—	—	—	448: 86
Summa Kronor	169,621: 41	8,376: —	8,019: 33	170,426: 94

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 30 Augusti XV.

N:o 79.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933; tilläggsanslag för ledningsutsträckningar m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får drätselkammaren överlämna Vatten- och Gasverksstyrelsens till drätselkammaren ingivna årsberättelse för 1933 och därvid föreslå, att Stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens hemställan besluta,

att anvisa ett tilläggsanslag å kronor 18,450:71 för täckande av kostnaderna för utsträckning av diverse ledningar och serviser samt för transformatoranläggningar att utgå av uppkomna besparingar å anslag av lånemedel för liknande ändamål.

Västerås den 5 juli 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed överlämna styrelseberättelse för 1933 års förvaltning.

Nedanstående sammanställning utvisar beräknade och verkliga resultat.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budget	Verkl.	Enl. budget	Verkl.	Enl. budget	Verkl.
Vattenverket	210,000:—	205,257:27	203,600:—	196,997:34	6,400:—	8,259:93
Gasverk	417,200:—	411,424:97	398,000:—	381,524:94	19,200:—	29,900:03
El.-verk.	782,300:—	818,969:34	555,800:—	558,872:14	226,500:—	260,097:20
	1,409,500:—	1,435,651:58	1,157,400:—	1,137,394:42	252,100:—	298,257:16

Såsom av denna sammanställning framgår lämnade verken något över 46,000 kr. större vinst än som beräknats. Med avseende på avloppsledning-

N:o 79. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.*

arna voro inkomsterna genom avgifter för vattenklosetter beräknade till kr. 89,660 : —, men blevo kr. 90,959 : 60. Utgifterna för avloppsledningarnas drift och underhåll jämte ränta och amortering m. m. voro, inkl. avsättning av 25,000 kr. för ett kommande reningsverk, beräknade till 143,760 kronor, men stannade vid kr. 138,818 : 91. Utgifter utöver inkomster för ifrågavarande ledningar blevo därför endast kr. 47,859 : 31 mot beräknade 54,100 kr. Avdrages den sålunda erhållna summan från verkens nettovinst, kronor 298,257 : 16, återstår att inleverera till Drätselkammaren kr. 250,397 : 85 mot beräknade 198,000 kr.

Låg räntefot under redogörelseåret gjorde att ränteutgifterna för verken understego de beräknade . Ökat antal pensionärer medförde större utgifter för dessa. Ökning i diverse utgifter berodde i huvudsak på större utlägg för sjukhjälp. I övrigt framgå resultaten av de i berättelsen lämnade siffrorna.

Såsom av i styrelseberättelsen intagen sammanställning över nyanläggningar framgår finnes en besparing av kr. 30,723 : 81, som uppstått å diverse anslag till ledningsarbeten, beviljade av lånemedel. Till serviser och diverse mindre gatuledningsarbeten var för 1933 beviljat ett förslagsanslag av 25,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, men hava kostnaderna uppgått till kr. 34,199 : 02 eller 9,199 : 02 utöver förslagsanslaget. Under 1933 avslutade gatuledningsarbeten och transformatoranläggningar, för vilka, såsom av styrelseberättelsen framgår, särskilda anslag voro beviljade med kr. 65,110 : —, hava på grund av vissa tillkomna omständigheter rörande förekomst av berg samt i vissa fall, för beredande av arbetstillfälle, val av otjänlig årstid för arbetenas utförande, ävensom vissa erforderliga avvikelser från ursprungliga förslaget rörande transformatorstationerna vid Köpingsvägen och Kristiansborg krävt en ökad kostnad av kr. 9,251 : 69. Styrelsen hemställer,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen, att av besparat anslag å lånemedel, kr. 30,723 : 81, få använda kr. 18,450 : 71 till täckande av erforderliga tilläggsanslag för serviser, gatuledningar och transformatoranläggningar.

Västerås den 14 juni 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Styrelseberättelse för år 1933.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	109,016 : —	115,210 : 96
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	36,400 : —	40,594 : 70

VATTENVERKET.

Inkomster:

Vatten- och mätarehyror	208,000 : —	202,567 : 27
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —	1,200 : —
Installationer m. m.	800 : —	1,490 : —
Kronor	210,000 : —	205,257 : 27

Utgifter:

Driftkostnader	31,200 : —	28,434 : 04
Underhållskostnader	20,600 : —	25,193 : 71
Avlöningar	26,400 : —	27,838 : 45
Diverse utgifter	13,600 : —	13,363 : 30
Avskrivning av fordringar	400 : —	7 : 20
Inköp av vattenmätare	3,200 : —	4,392 : 75
Ränta och amortering	108,200 : —	97,767 : 89
	203,600 : —	196,997 : 34
Inkomster utöver utgifter	6,400 : —	8,259 : 93
Kronor	210,000 : —	205,257 : 27

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avgifter för vattenklosetter	89,660 : —	90,959 : 60

Utgifter:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Driftkostnader	15,700 : —	13,844 : 41
Underhållskostnader	12,600 : —	14,596 : 20
Avlöningar	12,600 : —	12,362 : 28
Diverse utgifter	6,800 : —	7,152 : —
Ränta och amortering	71,060 : —	65,864 : 02
Avsättning för ett kommande reningsverk	25,000 : —	25,000 : —
	143,760 : —	138,818 : 91
Utgifter utöver inkomster	54,100 : —	47,859 : 31
Kronor	89,660 : —	90,959 : 60

GASVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	22,200 : —	21,997 : 55
Gas- och mätarehyror	309,000 : —	288,297 : 63
Koks och tjära	85,300 : —	99,718 : 14
Installationer	700 : —	1,411 : 65
Kronor	417,200 : —	411,424 : 97

Utgifter:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Driftkostnader	147,400 : —	129,377 : 32
Underhållskostnader	39,500 : —	34,156 : 51
Avlöningar	62,539 : —	65,788 : 75
Diverse utgifter	19,361 : —	19,483 : 78
Avskrivning av fordringar	1,000 : —	654 : 40
Inköp av gasmätare	10,400 : —	12,854 : 50
Ränta och amortering	117,800 : —	119,209 : 68
	398,000 : —	381,524 : 94
Inkomster utöver utgifter	19,200 : —	29,900 : 03
Kronor	417,200 : —	411,424 : 97

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Allmänna belysningen	41,800 : —	44,846 : 16
Elektrisk ström och mätarehyror	740,000 : —	772,903 : 18
Installationsarbeten	500 : —	1,220 : —
Kronor	782,300 : —	818,969 : 34

Utgifter:

	Enl. budget	Enl. bokslut
Driftskostnader	181,500 : —	185,807 : 50
Underhållskostnader	104,200 : —	109,148 : 84
Avlöningar	82,200 : —	84,943 : 25
Turbinhusdriften	4,900 : —	5,287 : 16
Diverse utgifter	52,800 : —	56,163 : 05
Avskrivning av fordringar	1,500 : —	985 : 46
Inköp av elektriska mätare	14,000 : —	8,396 : 45
Ränta och amortering	114,700 : —	108,140 : 43
	555,800 : —	558,872 : 14
Inkomster utöver utgifter	226,500 : —	260,097 : 20
Kronor	782,300 : —	818,969 : 34

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1933 samt amortering under åren 1912—1933.

	Byggnader, maskiner, ledningar	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1933 ..	1,568,597: 53	52,983: 32	1,621,580: 85
Bokfört värde 31/12 1933	1,103,810: 69	1: —	1,103,811: 69
Amortering åren 1912—1933	464,786: 84	52,982: 32	517,769: 16
Gasverket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1933 ..	1,517,693: 45	94,420: 82	1,612,114: 27
Bokfört värde 31/12 1933	1,034,813: 86	1: —	1,034,814: 86
Amortering åren 1912—1933	482,879: 59	94.419: 82	577,299: 41
Elektr.-verket.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1933 ..	1,685,356: 15	111,507: 23	1,796,863: 38
Bokfört värde 31/12 1933	732,633: 07	1: -	732,634: 07
Amortering åren 1912—1933	952,723: 08	111,506: 23	1,064,229: 31
Avloppsledningarna.			
Anläggn.-värde t. o. m. år 1933	1,126,633: 86	—	1,126,633: 86
Bokfört värde 31/12 1933	881,014: 30	—	881,014: 30
Amortering åren 1912—1933	245,619: 56	—	245,619: 56
	Byggnader Kr.	Inventarier Kr.	Summa Kr.
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.			
Anläggn.-(anskaffn.-)värde t. o. m. år 1933 ..	38,778: 91	87,566: 68	126,345: 59
Bokfört värde 31/12 1933	29,487: —	1,965: 46	31,452: 46
Amortering åren 1912—1933	9,291: 91	85,601: 22	94,893: 13

Nyanläggningar år 1933.

N:o 79. ***Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.***

	Anslaget beviljat den	Verklig kostnad Kr.	Anslagna belopp Kr.	+ överskott — brist Kr.
Lånemedel.				
På diverse anslag besparade medel vid 1933 års början	—	—	30,723: 81	+ 30,723: 81
Nyanläggningar, fullbordade år 1933:				
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Vasagatan och Persbovägen (av anslaget till Gurksaltaregatan)	28/6 1926	9,000: —	9,000: —	—
Överskott på ovan redovisade anslag	—	30,723: 81	—	—
Kronor	—	39,723: 81	39,723: 81	+ 30,723: 81
Amorteringsfonden:				
Brist i anslag vid 1933 års början ..	—	1,308: 28	—	—
Till täckande härav anslogo Stadsfullmäktige	21/6 1933	—	1,308: 28	—
Serviser och diverse mindre utsträckningar av ledningar	19/12 1932	34,199: 02	25,000: —	— 9,199: 02
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Vasagatans fortsättning från Apalbyvägen till Persbovägen samt därifrån i Persbovägen till fastigheten n:r 5 Nedre Rosenhill	26/6 1930	11,791: 48	8,760: —	— 3,031: 48
Omläggning av gasledningen i Norra Ringvägen mellan Kopparbergsvägen och Engelbrektsgatan samt i Karlsgatan jämte anläggning av avlopps- och vattenledningar på de gatudelar, där sådana saknas	25/4 1929	18,406: 46	18,000: —	— 406: 46
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Frejagatan mellan n:r 35 B och n:r 32 i Freja	28/1 1932	12,361: 88	12,600: —	+ 238: 12
Avlopps- och gasledningar i Norra Ringvägen mellan Vasagatan och Västra Kyrkogatan samt i Vasagatan mellan kv. Fjolner n:r 5 och Norra Ringvägen	28/4 1932	14,692: 85	12,000: —	— 2,692: 85
Transformatorstation vid Köpingsvägen i närheten av Tennishallen samt transformatorstation vid Kristiansborg i korsningen av Sundinsgatan och Persbovägen jämte jordkabelledningar inom Kristiansborgsområdet	27/4 1933	14,140: 74	11,150: —	— 2,990: 74
Högspänningsjordkabel för A.-B. Lundius Bageri	26/1 1933	2,968: 28	2,600: —	— 368: 28
Brist i anslag	—	—	18,450: 71	—
Kronor	—	109,868: 99	109,868: 99	— 18,450: 71

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1931	1932	1933	1931 o. 1932		1932 o. 1933	
				Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,219,681	1,328,398	1,374,833	108,717	8,9	46,435	3,5
För industriella behov	382,183	265,110	205,640	−117,073	−30,6	−59,470	−22,4
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	67,000	68,000	110,000	1,000	1,5	42,000	61,8
Summa	1,668,864	1,661,508	1,690,473	— 7,356	−0,4	28,965	1,7

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd 35 cm.

Aggregat N:o 1 arbetade 2,713 timmar och uppfordrade 796,000 kbm., gör 81,5 lit. per sekund.

Aggregat N:o 2 arbetade 2,354 timmar och uppfordrade 689,905 kbm., gör 81,4 lit. per sekund.

Aggregat N:o 3 arbetade 812 timmar och uppfordrade 204,568 kbm., gör 70,0 lit. per sekund.

Elektrisk strömförbrukning 593,479 kWh, motsvarande 351,1 kWh per 1,000 kbm. uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 4°, högst 11° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 7,040 kbm. (11/7),
medel 4,631 kbm.
lägsta 3,648 kbm. (25/3).

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1932	—	73,186
	Under året lagda ledningar	2,527	—
	Under året kasserade ledningar	340	2,187
	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1933	—	75,373
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1933	—	2,600
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1933		—	77,973
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,310	—
Smidesjärnledningar		6,490	9,800
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1933		—	87,773

År 1933 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor:	Meter 10"	8"	6"	4"	S:a meter
Släggaregatan från Utmarksgatan till tomten 2143 N	—	—	—	119	119
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	299	298	136	733
Vasagatan från förutvarande ändpunkten till Iggebygatan	—	320	—	—	320
Gustafsborgsgatan från Vasagatan öster ut	—	59	—	—	59
Almelundsgatan från förutvarande ändpunkten till Köpingsvägen	—	—	—	51	51
Hasselvägen från Eriksgatan till Stohagsvägen	—	—	—	141	141
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	—	24	24
Stohagsvägen från Rusthållarevägen till Frankegatan	—	—	140	—	140
Nya huvudvattenledningen från Hesslö:					
I Norra Ringvägen, Svartån, Lustigkullagatan och Djäknebergsgatan från Blåsbovägen till Vattenborgen	910	—	—	—	940
Summa	940	678	438	471	2,527

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

År 1933 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	9"	S:ma meter
Skenvretsgatan och Djäknebergsgatan från Lustigkullagatan till Vattenborgen	340	340

Vattenmätare: Antalet mätare ökades från 1,414 till 1,490.

Brandposter: Antalet brandposter ökades från 377 till 384.

Vattenserviser: Utom stadens planlagda område utförda 59 st.

Vatten lämnas till utanför kommunen belägna Hamre egendom och Hesslö flygfält.

Avloppsledningar.

	Meter	S:ma meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	—	55,750
Under året lagda ledningar	—	2,121
Sammanlagda längden den 31 dec. 1933	—	57,871
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1932	8,042	—
Under året kasserade ledningar	160	7,882
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1933	—	65,753

År 1933 lagda avloppsledningar.

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	18"	15"	9"	
Släggaregatan från Utmarksgatan till tomten 2143 N	—	—	119	119
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	409	315	724
Vasagatan från förutvarande ändpunkten till Iggebygatan	320	—	—	320
Gustafsborgsgatan från Vasagatan öster ut	—	—	36	36
Norra Ringvägen från Bågevägen väster ut	—	—	90	90
Lustigkullagatan från Bryggerigatan till Skenvretsgatan	—	—	240	240
Skenvretsgatan från Lustigkullagatan till Djäknebergsgatan	—	—	60	60
Djäknebergsgatan från Skenvretsgatan till tomten Jakobsberg 10 b	—	—	192	192
Almelundsgatan från förutvarande ändpunkten till Köpingsvägen	—	—	51	51
Köpingsvägen från Almelundsgatan öster ut	—	—	46	46
Hasselvägen från Eriksgatan till Stohagsvägen	—	—	78	78
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	25	25
Stohagsvägen från Rusthållarevägen till Frankegatan	—	—	140	140
Summa	320	409	1,392	2,121

Avloppsserviser: Utom stadens planlagda område utfördes 59 st.

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1932 3,838 st.
Antal uppsatta under året .... 190 st.
Antal den 31 dec. 1933 .... 4,028 st.

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

GASVERKET.

		År 1932	År 1933	Jämförelse mellan åren 1932 o. 1933 + −	Jämförelse mellan åren 1932 o. 1933 %
Förgasade kol	ton.	5,287	5,602	315	6,0
Tillverkad gas	kbm.	1,919,400	2,016,985	97,585	5,1
Gasutbyte per 1000 kg. kol ..	„	363,1	360,0	— 3,1	— 0,9
Koks från ugnarna	hl.	82,754	90,393	7,639	9,2
Koks till undereldning	„ ..	19,540	20,965	1,425	7,3
Koks till ångpannorna	„	388	410	22	5,7
Koks till försäljning	„	62,806	69,018	6,212	9,9
Koks till försäljning per 1000 kg. kol	„	11,9	12,3	0,4	3,4
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	%	17,4	16,8	— 0,6	— 3,4
Erhållen tjära	kg.	254,600	286,070	31,470	12,4
Erhållen tjära per 1000 kg. kol	„	48.2	50,1	1,9	3,9
Antal laddningar	st.	3,170	3,427	257	8,1
Kol per laddning	kg.	1,667,8	1,634,8	— 33,0	— 2,0
Gasförbrukning per år och invånare	kbm.	62,3	64,9	2,6	4,2

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1932 kbm.	1932 % av årsförbrukningen	1933 kbm.	1933 % av årsförbrukningen	Jämförelse mellan åren 1932 och 1933 Ökn. resp. minskn. kbm.	Jämförelse mellan åren 1932 och 1933 Ökn. resp. minskn. %
Offentlig belysning	107,094	5,6	106,844	5,3	—250	—0,2
Enskild värme och lysgas	1,649,851	85,9	1,718,783	85.2	68,932	4,2
Gasverkets eget behov	4,228	0,2	3,335	0,2	—893	—21,1
Felmätningar och förluster ..	158,527	8,3	188,573	9,3	30,046	18,9
Summa	1,919,700	100	2,017,535	100	97,835	5,1

Gasförbrukning per dygn: största 7,420 kbm. (11/9).
medel 5,528 kbm.
minsta 3,280 kbm. (9/7).

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Gasledningarna.

		Meter	S:a meter
Gjutjärnledningar:	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1932	—	50,557
	Under året lagda ledningar	2,516	—
	Under året kasserade ledningar	380	2,136
	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1933	—	52,693
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden d. 31 dec. 1933	—	6,180
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1933 ...		—	58,873

År 1933 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter				Summa meter
	9"	8"	6"	4"	
Släggaregatan från Utmarksgatan till tomten 2143 N	—	—	—	119	119
Kristiansborgsområdets nordöstra del	—	—	597	135	732
Norra Ringvägen från Karlsgatan till Engelbrektsgatan	—	123	—	—	123
Vasagatan från ledningens förutvarande ändpunkt till Iggebygatan	—	—	310	—	310
Gustafsborgsgatan från Vasagatan öster ut	—	—	59	—	59
Norra Ringvägen från Bågevägen väster ut	—	—	129	—	129
Stora gatan från Svartån till Slottsgatan	56	—	—	—	56
Lustigkullagatan från Bryggerigatan till Skenvretsgatan	—	—	240	—	240
Skenvretsgatan från Lustigkullagatan till Djäknebergsgatan	—	—	60	—	60
Djäknebergsgatan från Skenvretsgatan till tomten 10 B Jakobsberg ..	—	—	192	—	192
Hållgatan från Stora gatan till Kristinagatan	—	—	—	140	140
Almelundsgatan från förutvarande ändpunkten till Köpingsvägen	—	—	—	51	51
Hasselvägen från Eriksgatan till Stohagsvägen	—	—	—	141	141
Birgittavägen från Narvavägen öster ut	—	—	—	24	24
Stohagsvägen från Rusthållarevägen till Frankegatan	—	—	140	—	140
Summa	56	123	1,727	610	2,516

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

År 1933 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 4"	Meter 2"	Summa meter
Lustigkullagatan från Bryggerigatan till Skenvretsgatan ..	240	—	240
Hållgatan från Stora gatan till Kristinagatan	—	140	140
Summa	240	140	380

Antalet gatulyktor motsvarade 252 st.

Antal gasmätare den 31 dec. 1932	5,982 st.
Ökning under året	233 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1933	6,215 st.

därav 3,728 automatmätare.

Gasserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
Utom planlagda området utfördes 61 st.

Varmvattenberedarnas antal ökades från 734 till 757 st.

Vid gasverkets ugnar byggdes en krossnings- och blandningsanordning för kol.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1932—1933	
	1932	1933	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	268,605	215,401	—53,204	—19,8
Motorgeneratorerna exkl. förluster ..	1,590,942	1,687,765	96,823	6,1
Totalt exkl. förluster	1,859,547	1,903,166	43,619	2,3
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	3,377,422	3,885,486	508,064	15,0
Från Älvkarleby till omformning ..	1,974,518	2,154.066	179,548	9,1
Från Älvkarleby totalt	5,351,940	6,039,552	687,612	12,8
Batteri, urladdning	8,706	6,831	—1,875	—21,5
Batteriförluster	2,902	2,277	—625	—21,5
Förluster vid omformning	210,562	319,394	108,832	51,7
Förluster vid utjämning	56,626	61,767	5,141	9,1
Magnetiseringsström	53,574	48,537	—5,037	—9,4

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1932—1933	
	1932	1933	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
20 % likström och 80 % växelström	204,764	218,828	14,064	6,9
Till enskild belysning:				
Likström	1,147,862*)	1,250,929	103,067	9,0
Växelström	1,246,417*)	1,280,423	34,006	2,7
Till kraft:				
Likström	549,373*)	469,986	—79,387	—14,4
Växelström	1,494,426	1,889,760	395,334	26,4
Egen förbrukning:				
Belysning	10,154	10,374	220	2,2
Kraft och värme	34,951	33,631	—1,320	—3,8
Totalt	4,687,947	5,153,931	465,984	9,9

*) Med anledning av förskjutning i avläsningsterminerna har efterjustering av dessa summor visat sig erforderlig.

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Total anslutning år 1933.

		Anslutn. 31/12 1932	Ökning 1933	Anslutning den 31 dec. 1933		
Belysning:						
Gatubelysning:						
Likström: Glödlampor	st.	84	—	84		
	kw.	18	—			18
Växelström: Glödlampor	st.	376	22	398		
	kw.	59	3,3			62,30
				Summa kw.		80,30
Enskild belysning:						
Likström: Glödlampor	st.	42,696	62	42,758		
	kw.	1,151	1,76			1,152,76
Båglampor	st.	14	—	14		
	kw.	36	—			36
Växelström: Glödlampor	st.	56,904	1,454	58,358		
	kw.	1,716	43,6			1,759,60
Båglampor	st.	5	—	5		
	kw.	5	—			5
				Summa kw.		2,953,36
Kraft:						
Likström: Motorer	st.	851	84	935		
	hkr.	1,874	32		1,906	
	kw.	1,556	23,53			1,579,53
Växelström: Motorer	st.	1,419	232	1,651		
	hkr.	2,807	120		2,927	
	kw.	2,277	88,2			2,365,20
				Summa kw.		3,944,73
Diverse apparater:						
Likström	st.	2,444	283	2,727		
	kw.	1,831	52,68			1,883,68
Växelström	st.	3,951	774	4,725		
	kw.	2,090	222,23			2,312,23
				Summa kw.		4,195,91
Den 31 dec. 1933 utgjorde alltså hela anslutningen:				KW.		11,174,8
varav likström				„		4,669,97
och växelström				„		6,504,83

N:o 79.
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.

Transformatorer.

Från 1,7—500 kVA, 6,300 volt: 87 st. om tillsammans 6,647 kVA.

Mätare.

	Likström:	Växelström:
Den 31 dec. 1932	4,372	6,187
Ökning under året	73	251
Den 31 dec. 1933	4,445	6,438
Summa	10,883	

Under året utförda elektriska servisledningar.

Jordkabel	9 serviser
Luftledning	64 serviser
Summa	73 serviser

Antal abonnenter den 31 dec. 1933.

På taxa 6 (ackordslampor)	331	296
På taxa 7 (nattström)	29	30
På taxa 8 (hushållstaxan)	1,307	1,141
På taxa 8 a (nya hushållstaxan)	2,268	3,161

Utförda ledningsarbeten.

Från den underjordiska transformatorstationen i Vasagatan nedlades tvänne högspänningsjordkablar, area 3×50 kvmm., till A.-B. Otto Lundius Bageri, där en transformatorstation om 130 kVA anordnats i källaren och anslöts en bageriugn om 130 KW.

Från transformatorstationen vid Loviseberg framdrogs en högspänningskabel, 3×25 kvmm., till platsen för en ny transformatorstation för Kristiansborgsområdet.

Från en i Köpingsvägen befintlig kopplingsbrunn framdrogs en högspänningskabel, 3×50 kvmm., till en ny transformatorstation vid Valhallavägen för Västra Förstaden.

Högspänningsluftledningen från Loviseberg till Malma förstärktes från förutvarande järntråd till koppartråd, 3×16 kvmm.

Inom den nya delen av Kristiansborgsområdet anlades elektriska lågspänningsledningar.

N:o 79. *Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1933.*

Transformatoranläggningar m. m.

För Kristiansborgsområdet utfördes en ny underjordisk transformatorstation av plåt om 100 kVA.

För Västra Förstaden utfördes vid Valhallavägen likaledes en dylik underjordisk transformatorstation om 100 kVA.

Vid Malma grustag uppfördes en ny transformatorkiosk av plåt på betongfundament. Transformatorstorlek 50 kVA. Därjämte monterades 3 större motorer för ett nytt grussorteringsverk.

Västerås den 4 april 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Västerås, Wilh. Nybergs Boktryckeri 1934.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 30 Augusti.** **XVI.**

N:o 80.

Arbetslöshetskommitténs årsberättelse för 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arbetslöshetskommittén får härmed till Stadsfullmäktige avlämna bilagda statistsika och ekonomiska uppgifter över kommitténs verksamhet år 1933.

Västerås den 1 augusti 1934.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.
/*Eric Plantin.*

Tablå över antalet arbetslösa i Västerås år 1933.

Månad	Sysselsatta vid statliga reserv-arbeten		Sysselsatta vid statskommunala reserv-arbeten	Deltagare i kursverksamhet med dagunderstöd		Andra arbetslösa åtnjutande dagunderstöd		Ohjälpta		Summa		Totalsumma
	g.	og.	gifta	g.	og.	g.	og.	g.	og.	g.	og.	
Januari	6	39	{ 32 kom. 82 st.-kom. }	1	49	221	68	86	174	428	330	758
Februari	5	40	61	1	50	315	138	107	135	489	363	852
Mars	6	45	70	1	71	333	169	96	135	506	420	926
April	5	46	90	—	75	176	107	192	129	463	357	820
Maj	6	43	109	—	53	148	129	146	97	409	322	731
Juni	4	59	{ 20 kom. 105 st.-kom. }	—	—	154	137	131	108	414	304	718
Juli	6	50	{ 10 kom. 74 st.-kom. }	—	—	235	109	119	107	444	266	710
Augusti	4	53	74	—	—	191	104	193	127	462	284	746
September	6	43	72	—	—	256	105	129	134	463	282	745
Oktober	3	39	71	—	—	234	87	135	184	443	310	753
November	5	35	44	—	72	270	70	121	178	440	355	795
December	1	28	70	2	68	219	141	138	144	430	381	811

Antalet utdelade dagunderstöd 1933 st. 106,507.

N:o 80. *Arbetslöshetskommitténs årsberättelse för 1933.*

Tablå över antalet arbetslösa som åtnjutit hyreshjälp 1933.

Januari	108
Februari	205
Mars	232
April	305
Maj	206
Juni	203
Juli	134
Augusti	148
September	200
Oktober	211
November	194
December	213

REDOGÖRELSE

ÖVER UTGIFTER OCH INKOMSTER FÖR ARBETSLÖSHETS-VERKSAMHETEN I VÄSTERÅS UNDER ÅR 1933.

Arbetslöshetshjälp:

Utgifter:

Kontant understöd till:		
Arbetslösa arbetare	222,545 : 26	
Kursdeltagare	678 : 90	223,224 : 16
Anvisningar för utbekommande av matvaror till:		
Arbetslösa arbetare	41,061 : 40	
Kursdeltagare	13,701 : 05	54,762 : 45
Hyresbidrag		45,215 : 36
Resebidrag och kläder m. m.		13,207 : 54
Anslag till ungdomsarbetslöshet		2,220 : 16
Material m. m. till kursverksamheten		2,227 : 73
Avlöningar till lagbasar vid kommunala reservarbeten och motprestationsarbeten		4,666 : 05
Arvoden åt lärare vid kurser		8,543 : —
Arvoden åt biträden		7,270 : 70
	Kronor	361,337 : 15

N:o 80. *Arbetslöshetskommitténs årsberättelse för 1933.*

Inkomster:

Statsbidrag för:			
Understöd	136,559 : 52		
Hyreshjälp	18,400 : —		
Kursverksamhet	8,222 : 37	163,181 : 89	
Resebidrag och kläder inköpta av reservarbetare ..		2,846 : 75	166,028 : 64
Utgifter utöver inkomster			195,308 : 51
		Kronor	361,337 : 15

Kommunalt reservarbete:

Utgifter:

Vasagatans fortsättning		28,476 : 70
	Kronor	28,476 : 70

Statskommunala arbetsföretag 1933.

	Utgifter		Inkomster		Utgifter utöver inkomster	
Bergslagsvägen (avslutat vid årsskiftet): 35 % i statsbidrag å arbetslöner						
Körningar	320: —				320: —	
Material	1,650: —	1,970: —			1,650: —	1,970: —
Eriksberg—Kristiansborg (ej avslutat vid årsskiftet): 45 % i statsbidrag å arbetslöner						
Arbetslöner med statsbidrag	76,352: 15		27,279: 82		49,072: 33	
Andra avlöningar	8,396: 86				8,396: 86	
Körningar	18,639: —				18,639: —	
Material m. m.	15,517: 96	118,905: 97	5,106: 18	32,386: —	10,411: 78	86,519: 97
Listavägen (avslutat vid årsskiftet): 35 % i statsbidrag å arbetslöner						
Arbetslöner med statsbidrag	5,759: 40		1,654: 45		4,104: 95	
Andra avlöningar	846: 57				846: 57	
Körningar	3,308: 35				3,308: 35	
Material m. m.	1,529: 90	11,444: 22	243: 45	1,897: 90	1,286: 45	9,546: 32
Tegnérgatan I (ej avslutat vid årsskiftet): 45 % i statsbidrag å arbetslöner						
Arbetslöner med statsbidrag	32,008: 06		11,616: 71		20,391: 35	
Andra avlöningar	4,078: 07				4,078: 07	
Körningar	3,485: 40				3,485: 40	
Material m. m.	13,371: 38	52,942: 91	2,895: 57	14,512: 28	10,475: 81	38,430: 63

Tegnérgatan II (ej avslutat vid årsskiftet), 45 % i statsbidrag å arbetslöner och 27½ % i statsbidrag å material						
Arbetslöner med statsbidrag	6,588: 83		2,583: —		4,005: 83	
Andra avlöningar	1,251: 12				1,251: 12	
Körningar	2,282: 80				2,282: 80	
Material m. m. + (därav statsbidrag kronor 960: —)	5,880: 70	16,003: 45	+3,121: 60	5,704: 70	2,759: —	10,298: 75
Persbobäckskulverten (ej avslutat vid årsskiftet): 45 % i statsbidrag å arbetslöner och 27 ½ % i statsbidrag å material						
Arbetslöner med statsbidrag	2,840: 62		1,191: —		1,649: 62	
Andra avlöningar	727: 10				727: 10	
Körningar	338: 70				338: 70	
Material m. m.	1,743: 75	5,650: 17	760: —	1,951: —	983: 75	3,699: 17
Hovdestakröken (ej avslutat vid årsskiftet): Allmän väg, 75 % i statsbidrag å alla kostnader						
Arbetslöner	3,224: 74				3,224: 74	
Andra avlöningar	380: —				380: —	
Körningar	1,433: 10				1,433: 10	
Material m. m.	1,216: 78	6,254: 62			1,216: 78	6,254: 62
Kungsängsledningen (ej avslutat vid årsskiftet): 45 % i statsbidrag å arbetslöner och 27½ % i statsbidrag å material						
Arbetslöner med statsbidrag	2,335: 58		957: —		1,378: 58	
Andra avlöningar	235: 75				235: 75	
Körningar	57: —				57: —	
Material m. m.	4,416: 71	7,045: 04	3,095: —	4,052: —	1,321: 71	2,993: 04
Kronor		220,216: 38		60,503: 88		159,712: 50

N:o 81.

Kungl. Maj:ts särskilda beslut ang. fastställelse av vissa stadsfullmäktigebeslut ang. lån och borgen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får drätselkammaren för Stadsfullmäktiges kännedom överlämna i bestyrkta avskrifter inkomna tre särskilda ämbetsskrivelser från Kungl. Finansdepartementet, innehållande Kungl. Maj:ts medgivanden beträffande upptagande av nya lån att träda i stället för återstående delar av 1910 och 1924 års obligationslån samt angående tecknande av stadens borgen för ett Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolags konverteringslån.

Västerås den 5 juli 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 6 april 1934 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 22 februari 1934 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden, som med stöd av Kungl. Maj:ts den 20 november 1909 lämnade medgivande år 1910 upplagt ett 40-årigt obligationslån å 3,000,000 kronor, att för inlösen av den 1 oktober 1934 utelöpande del av nämnda lån upptaga obligations- eller reverslån å en miljon åttahundrafyrtiofyratusen kronor, att amorteras inom den för förstberörda lån föreskrivna tiden.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 27 april 1934 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 18 maj 1934.

Ernst Wigforss.

/Elis Lindahl.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Elis Lindahl.

Avskrift.

N:o 81.
Ang. lån och borgen.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 17 mars 1934 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 25 januari 1934 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden, som med stöd av Kungl. Maj:ts den 13 juni 1924 lämnade medgivande den 1 oktober samma år upplagt ett 30-årigt obligationslån å 1,000,000 kronor, att för inlösen av den 1 oktober 1934 utelöpande del av nämnda lån upptaga obligations- eller reverslån å åttahundratolvtusen kronor, att amorteras under tjugu år.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 27 april 1934 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 18 maj 1934.

Ernst Wigfors.

/Elis Lindahl.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Elis Lindahl.

Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 24 maj 1934 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 26 april 1934 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att teckna borgen för ett på tjugu års amortering ställt lån å högst sex miljoner femhundratusen kronor, vilket lån skulle upptagas av Stockholm—Västerås—Bergslagens nya järnvägsaktiebolag samt användas för inlösen av bolagets obligationslån av åren 1901, 1905 och 1910.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 9 juni 1934 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 22 juni 1934.

Ernst Wigforss.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
P. J. Arrhenius.

N:o 82.

Kungl. Maj:ts särskilda beslut ang. överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för kännedom överlämna i styrkt avskrift en ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet angående överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.

Västerås den 5 juli 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Genom brev den 29 augusti 1919 medgav Kungl. Maj:t, att de enligt breven den 6 oktober 1865, den 6 juni 1867 och den 5 juni 1909 från kronolägenheterna Stallhagen och Slottsvreten i Västerås stad till Västmanlands läns landsting mot avgäld upplåtna, till tomt för lasarett avsedda områden, med de jämkningar däri, som enligt breven den 28 november 1873 och den 28 juni 1918 vidtagits, finge — under förbehåll av landstingets rätt till ersättning från Västerås stad enligt särskilt avtal — till nämnda stad överlåtas, att av staden såsom donationsjord besittas, under villkor,

att staden till kronan avstode sin rätt till ett närmare angivet å stadens donationsjord i den s. k. östra utmarken beläget område om 10 hektar samt

att staden i fråga om nyttjande och bebyggande av det till staden upplåtna området skulle vara underkastad följande bestämmelser och inskränkningar, nämligen:

1) Staden skulle, med iakttagande av föreskrifterna i 1 kap. 2 § i lagen om fastighetsbildning i stad, skyndsamlingen fatta beslut om ändring i stadsplanen för sistnämnda område, ävensom om särskilda bestämmelser i avseende å sättet för användande av byggnadskvarteren inom samma område, allt i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggnadsstyrelsen i utlåtande av den 13 augusti 1919 överlämnat förslag, samt underställa samma beslut Kungl. Maj:ts prövning.

2) Innan beslut, som ovan nämnts, blivit av Kungl. Maj:t fastställt, finge inom området icke utan Kungl. Maj:ts tillstånd nybyggnad äga rum,

N:o 82.

Ang. överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.

ej heller sådan förändring av befintlig byggnad, vilken, efter ty därom av Kungl. Maj:t stadgat, vore att till nybyggnad hänföra.

3) Inom det byggnadskvarter, som enligt den blivande stadsplanen kude komma att anordnas närmast väster om Västerås slott, finge byggnader för kronans räkning uppföras och för framtiden kvarstå utan särskild avgift till staden för begagnandet av den erforderliga marken.

4) Såväl nämnda byggnadskvarter, i den mån detsamma icke bleve bebyggt, som ock därtill enligt den blivande stadsplanen gränsande allmän plats skulle av staden anordnas och för framtiden underhållas såsom plantering enligt plan, som efter samråd med stadens drätselkammare och byggnadsnämnd fastställdes av byggnadsstyrelsen.

Genom förbemälda brev den 29 augusti 1919 medgav Kungl. Maj:t vidare, att berörda område å östra utmarken finge upplåtas till Västmanlands läns landsting såsom tomt till länslasarett, att av landstinget innehavas så länge området för nämnda ändamål användes, mot skyldighet för landstinget, dels att erlägga viss avgäld, dels ock att — därest vid värdering, som länsstyrelsen på landstingets bekostnad ofördröjligen skulle låta verkställa, det dåvarande lasarettsområdet utan därå befintliga byggnader befunnes i värde överstiga ifrågavarande område i östra utmarken — av den ersättning, landstinget enligt ovannämnda avtal kunde hava av staden uppburit, till kronan redovisa ett belopp, motsvarande berörda värdeskillnad.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med skrivelse den 2 februari 1934 överlämnad skrift hava Västerås stads drätselkammare och Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott anfört i huvudsak följande: Fastställelse hade sökts å förslag till stadsplan för det till staden upplåtna området, men förslaget hade sedermera återkallats. Förarbeten för nya stadsplanebestämmelser påginge för närvarande. Å det till landstinget upplåtna området av stadens östra utmark hade uppförts byggnader för nytt centrallasarett, vilket tagits i bruk år 1928. Då det nya lasarettet närmat sig sin fullbordan och tidpunkten för stadens övertagande av det äldre lasarettsområdet sålunda nalkats, hade stadens myndigheter måst taga ställning till spörsmålet om det gamla lasarettsområdets och därå uppförda byggnaders utnyttjande för framtiden. Därvid hade staden icke kunnat undgå att taga hänsyn till att byggnaderna representerade ett betydande värde och att deras tagande i anspråk för ett ändamål, som skulle nödvändiggöra en alltför stor omändring av dem, skulle åsamka staden dryga omkostnader. Det hade därför synts staden angeläget att undersöka, om ej byggnadernas karaktär av sjukvårdsanläggning skulle kunna bibehållas för något ändamål liknande det, vartill de förut använts, även om därigenom stadens avsikt att bereda sig ersättning för mellanavgiften vid ägoutbytet genom det nyförvärvade markområdets exploatering omintetgjordes. Förefintligheten av såväl till landstinget som till staden gjorda stora donationer för åstadkommande av ett vårdhem för obotligt sjuka och konvalescenter hade föranlett staden att söka kontakt med landstinget för dryftande av frågan, huruvida icke byggnaderna kunde användas för dylikt ändamål. Inrättandet av ett sådant hem vore av stort intresse ej minst

N:o 82.
Ang. överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.

för staden, då därigenom lättnad bereddes såväl den enskilde som samhället i vården av dessa sjuka. I ärendet förda förhandlingar hade utmynnat i ett preliminärt avtal av den 19 augusti 1929, vari överenskommits, bland annat, *att* tidigare av landstinget och stadsfullmäktige i Västerås på grundval av brevet den 29 augusti 1919 fattade beslut, att staden skulle inlösa de gamla lasarettsbyggnaderna med maskinella anordningar för visst belopp, ändrades på så sätt att landstinget skulle behålla dessa byggnader och anordningar samt iordningställa och använda desamma till hem för kroniskt eller obotligt sjuka och konvalescenter, *att* staden till landstinget skulle överlåta det för gamla lasarettet förut disponerade i ovanänmnda brev omförmälda område, som staden erhållit i utbyte mot området för centrallasarettet, *samt att* denna överlåtelse skulle, för så vitt och i den mån hinder därför icke mötte på grund av områdets karaktär av donationsjord eller bestämmelserna i berörda brev, avse äganderätt, men eljest samma rätt som staden ägde till området. Den 4 september 1929 hade landstinget beslutat att med godkännande av den preliminära uppgörelsen bemyndiga förvaltningsutskottet att med staden träffa de avtal, som bleve en följd av godkännandet. Samma dag hade stadsfullmäktige godkänt den preliminära överenskommelsen och uppdragit åt drätselkammaren att med landstingets vederbörande myndighet sluta avtal i huvudsaklig överensstämmelse med densamma. Med stöd av de sålunda lämnade bemyndigandena hade ett med den preliminära uppgörelsen överensstämmande avtal träffats den 31 december 1929 mellan förvaltningsutskottet och drätselkammaren. De äldre lasarettsbyggnaderna hade därefter omändrats till och utnyttjades för ett av landstinget upprättat hem för kroniskt eller obotligt sjuka och konvalescenter. På grund av vad sålunda förekommit hemställde drätselkammaren och förvaltnigsutskottet, att Kungl. Maj:t ville medgiva, att Västerås stad finge enligt ovannämnda den 31 december 1929 träffade avtal till landstinget överlåta det område av kronolägenheterna Stallhagen och Slottsvreten, som enligt brev den 29 augusti 1919 överlåtits till staden att såsom donationsjord besittas, att av landstinget innehavas med äganderätt under villkor att landstinget, dels underkastade sig de bestämmelser och inskränkningar i fråga om nyttjande och bebyggande av området, som fastställts i punkterna 2—4 i nämnda brev, eller, därest Kungl. Maj:t funne skäligt så föreskriva, till kronan utan ersättning överläte det byggnadskvarter, som enligt blivande stadsplan kunde komma att anordnas närmast väster om Västerås slott, dels ock till Västerås stad kostnadsfritt överläto de markområden, som enligt blivande stadsplan skulle utläggas till gator och andra allmänna platser.

Till följd av särskilda remisser hava utlåtanden avgivits av kammarkollegiet den 26 februari 1934, av justitiekanslärsämbetet den 21 april 1934 och av byggnadsstyrelsen den 3 maj 1934.

Vid sammanträde den 21 juni 1934 antogo stadsfullmäktige i Västerås förslag till ändring i stadplanen för nämnda stad i avseende å byggnadskvarteret Olympia jämte annat med därtill hörande stadsplanebestämmelser. Kvarteret omfattar den mark, som enligt den i ärendet gjorda framställningen skulle överlåtas till landstinget.

N:o 82. *Ang. överlåtelse till landstinget av gamla lasarettets område.*

Kungl. Maj:t förklarar hinder från Kungl. Maj:ts och kronans sida icke möta för staden Västerås att till Västmanlands läns landsting överlåta det av kronan till staden jämlikt brevet den 29 augusti 1919 såsom donationsjord överlåtna området under följande villkor:

1) Den del av ifrågavarande område, som för närvarande begagnas av landstinget för sjukvårdsändamål, må ej utan Kungl. Maj:ts medgivande användas för annat än nämnda eller därmed sammanhängande ändamål.

2) Innan beslutet av den 21 juni 1934 om stadsplaneändringen blivit av Kungl. Maj:t fastställt, må nybyggnad inom ovannämnda område icke äga rum utan Kungl. Maj:ts tillstånd, ej heller sådan förändring av befintlig byggnad, som är att till nybyggnad hänföra.

3) Inom det byggnadskvarter, som enligt den blivande stadsplanen må komma att anordnas närmast väster om Västerås slott, må byggnader för kronans räkning uppföras och för framtiden kvarstå utan särskild avgift till landstinget för begagnandet av den erforderliga marken.

4) Till nämnda byggnadskvarter och sydligare delen av slottsområdet gränsande område, sträckande sig intill en linje, som i huvudsak följer den nuvarande uppfartsvägen till hemmet för kroniskt sjuka samt vidare sjukhemmets nuvarande östra gräns, skall utläggas såsom allmän plats, avsedd för plantering.

5) Landstinget och staden åligger att enligt plan, som fastställes av byggnadsstyrelsen efter samråd med stadens drätselkammare och byggnadsnämnd, anordna och för framtiden underhålla såsom plantering landstinget nämnda byggnadskvarter, i den mån detsamma icke varder bebyggt, och staden under 4) angivet område.

6) Landstinget åligger att till staden kostnadsfritt överlåta den mark inom området, som enligt blivande stadsplan skall utläggas till gator och andra allmänna platser.

7) Genom vad sålunda föreskrivits sker icke någon ändring i den landstinget jämlikt brevet den 29 augusti 1919 åliggande skyldigheten att till kronan redovisa skillnaden mellan uppskattade värdet av förutvarande lasarettsområdet utan därå befintliga byggnader och av det till landstinget överlåtna området av östra utmarken.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela jämte det avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas kommunikationsdepartementet, kammarkollegiet, justitiekanslärsämbetet, byggnadsstyrelsen, Västerås stads drätselkammare och Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott till kännedom.

Stockholm den 22 juni 1934.

P. Albin Hansson.

/Gunnar Corin.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Oläsligt namn.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av vissa mindre områden av Östra utmarken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt styckningsplan för den del av byggnadsföreningen Hagas område, som är belägen emellan Haga- och Malmabergsgatorna och närmast intill staden tillhöriga s. k. Östra Utmarken skola till här belägna två fastigheterna stadsägorna n:ris 2184 och 2186 läggas mindre områden av Östra Utmarken i areal respektive omkring 200 och 30 kvm.

Genomförandet av denna reglering genom försäljning av dessa två områden till vederbörande fastighetsägare förutsätter vid det förhållandet, att Östra Utmarken är donationsjord medgivande av Kungl. Maj:t.

I anledning av förestående bebyggelse av ifrågavarande två stadsägor har frågan om reglering blivit aktuell, och får drätselkammaren därför med överlämnande av kartkopia med områdena närmare angivna hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att efter därtill utverkat tillstånd till pris och på villkor drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga försälja meromnämnda områden av Östra Utmarken.

Västerås den 2 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av ett nytt tröskverk för lantbruket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 sistlidne juli har lantegendomsnämnden med angivande av kostnaderna för renovering av jordbruksförvaltningens nuvarande tröskverk samt kostnaderna för inköp av ett nytt verk med fläkt och matarapparat samt med framhållande som sin åsikt att det vore med större fördel för staden förenat ett inköp av nytt verk med utbyte

N:o 84. *Ang. inköp av ett nytt tröskverk för lantbruket.*

av det gamla verket hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 5,000 kronor för inköp av ett nytt tröskverk.

Efter tagen del av lantegendomsnämndens framställning får drätselkammaren föreslå,

att stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för inköp av ett nytt tröskverk med fläkt och matarapparat anvisa ett anslag å 5,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas å lantegendomsnämndens stat under en följd av fem år från år 1935.

Västerås den 2 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan det visat sig att det till lantegendomarna hörande tröskverket, som inköptes för cirka 19 år sedan icke längre är i fullgott skick hava anbud av nämnden infordrats på renovering av verket och giva dessa vid handen, att kostnaderna härför komma att belöpa sig till 1,750 kronor. Dessa avsevärda kostnader för enbart renovering — genom vilken ju ej heller verket erhåller ett modernt verks alla fördelar — hava föranlett nämnden att i stället hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för inköp av ett helt nytt verk samt ett par därtill hörande anordningar.

Kostnaderna för ett nytt verk uppgå till 5,650 kronor, för en fläkt till 600 kronor och för en matarapparat till 700 kronor eller sammanlagt 6,950 kronor. Leverantören värderar det gamla verket, som tages i utbyte, till 1,950 kronor, varigenom hela kostnaden kommer att belöpa sig till 5,000 kronor.

Under hänvisning till det anförda hemställer lantegendomsnämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa ett anslag

å 5,000 kronor för inköp av ett nytt tröskverk med tillbehör att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas å lantegendomsnämndens stat under en följd av fem år.

Västerås den 12 juli 1934.

För Lantegendomsnämnden:
E. A. WESTHOLM.

|Eric Plantin.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av byggnadsförbud i anledning av förslag om breddning av Stora gatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna en skrivelse från byggnadsnämnden med hemställan om åtgärders vidtagande för förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren utmed Stora gatan södra sida i gatans sträckning emellan Källgatan och Kopparbergsvägen och får drätselkammaren under åberopande av de skäl som av byggnadsnämnden anförts för nybyggnadsförbudets förlängning tillstyrka byggnadsnämndens hemställan.

Västerås den 16 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 april 1932 i anledning av en vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 31 mars samma år väckt motion av Herrar Henning och Edv. Karlsson och efter det Drätselkammaren och Byggnadsnämnden i ärendet yttrat sig beslutat hos Konungens befallningshavande i länet göra ansökan om utfärdande jämlikt 15 § stadsplanelagen av nybyggnadsförbud för kvarteren utmed Stora gatans södra sida i gatans sträckning emellan Källgatan och Kopparbergsvägen i avbidan på beslut rörande i motionen härjämte framlagt förslag om breddning av Stora gatan i angiven sträckning till 18 meter, med breddningen förlagd på gatans södra sida samt framställning blivit i enlighet med detta beslut gjord, har Konungens befallningshavande genom resolution den 20 därpå följande juli med stöd av angivna lagrum meddelat förbud att utan särskilt tillstånd av Konungens befallningshavande inom de till Stora gatans södra sida i sträckningen mellan Källgatan i väster och Kopparbergsvägen i öster gränsande byggnadskvarteren verkställa nybyggnad eller sådan till-, på-, eller ombyggnad av befintlig byggnad, som jämlikt 117 § Kungl. byggnadsstadgan vore att betrakta som nybyggnad, vilket förbud skulle gälla intill dess beslut i frågan om vidgning av Stora gatan fattats, dock ej längre än under 1 år, räknat från den dag resolutionen vunne laga kraft.

N:o 85.
Ang. förlängning av byggnadsförbud i anledning av förslag om breddning av Stora gatan.

Förbudet utlöpte i enlighet med resolutionen den 15 september 1933.

Efter framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 21 juni 1933 att hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet under ytterligare ett år från den 15 september 1933.

Den 28 september 1933 föredrogs inom Stadsfullmäktige och lades till handlingarna Konungens befallningshavandes i länet resolution den 25 augusti 1933, varigenom Konungens befallningshavande i anledning av Stadsfullmäktiges därom gjorda framställning medgivit, att giltighetstiden för det av Konungens befallningshavande den 20 juli 1932 meddelade nybyggnadsförbudet med avseende å de till Stora gatans södra sida i sträckningen mellan Källgatan och Kopparbergsvägen gränsande byggnadskvarteren utsträcktes under ett år från den 15 september 1933, dock högst intill dess Stadsfullmäktige fattade beslut i väckt fråga om breddning av Stora gatan i angivna del, ävensom meddelat, att Konungens befallningshavandes berörda beslut skulle underställas Konungens prövning.

Den 30 november 1933 föredrogs sedermera och lades till handlingarna till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 oktober 1933, varigenom Kungl. Maj:t fastställt Länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 25 augusti samma år angående förlängning av giltighetstiden för tidigare meddelat nybyggnadsförbud inom de till Stora gatans södra sida mellan Källgatan och Kopparbergsvägen gränsande kvarteren till ytterligare ett år från den 15 september 1933.

Beredningen av ärendet har emellertid, sedan sakägarne inkommit med erinringar över upprättade förslag till byggnadsbestämmelser kommit att draga avsevärt längre tid än från början avsågs. Då slutligen även en del kommunala myndigheter skola yttra sig över ifrågavarande förslag, finner byggnadsnämnden det nödvändigt att förlängt nybyggnadsförbud utverkas och får därför hemställa,

att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet under ytterligare sex månader från den 15 september 1934.

Västerås den 15 augusti 1934.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Eric Plantin.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. ökad kranutrustning för gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 juli innevarande år, vilken skrivelse till drätselkammaren ingivits, har hamnstyrelsen hos Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag å 190,000 kronor för anskaffande av modernare kranutrustning å östra kajen i äldre hamnen. I sin framställning till Stadsfullmäktige har hamnstyrelsen specificerat de olika utgiftsposterna, varför drätselkammaren härutinnan hänvisar till berörda framställning.

Då hamnstyrelsen i övrigt enligt drätselkammarens åsikt tillfredsställande styrkt behovet av ökad och modernare kranutrustning å östra kajen och det torde vara ofrånkomligt för staden att ikläda sig dessa kostnader, får drätselkammaren i likhet med hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta för anskaffande av en portal till den befintliga 4 tons kranen (N:o 7) och en ny 5 tons kran jämte kranspår med flera anordningar anvisa ett belopp av 190,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas av äldre hamnens inkomster med 19,000 kronor om året under tio års tid, jämte ränta.

Västerås den 16 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de senaste åren, då trafiken på stadens äldre hamn — i första hand då avseende varutrafiken, som går över den numera med avsevärda kostnader förbättrade östra kajen — ökat och även större fartyg än hittills lossat i hamnen har ofta behovet av en bättre kranutrustning å östra kajen varit tydligt. Emellertid hava ju å andra sidan under de senare åren stadens äldre hamn påkostats stora belopp genom östra kajens ombyggnad,

N:o 86.
Ang. ökad hamnutrustning för gamla hamnen.

varför styrelsen i det längsta sökt undvika framläggandet av ytterligare anslagsäskande för hamnens del. Dock torde det nu ej längre kunna undgås att belasta hamnens budget med rätt betydande belopp för anskaffande av bättre kranutrustning. Samtliga kranar i östra kajen äro med undantag av den under loppet av de sista åren anskaffade kran N:o 7 — lokomotivkranen — omkring tjugo år gamla och anser sig styrelsen utan överdrift kunna säga, att kranbeståndet i vår äldre hamn är skäligen omodernt.

Olägenheterna härav för trafiken och för hamnens rykte ligga i så klar dag, att styrelsen anser sig icke behöva orda något särskilt härom.

Efter moget övervägande och en grundlig utredning, som omfattat ej blott undersökning av ett par å annan ort till salu befintliga monterade kranar utan även infordrande av anbud från firmor i kranbranschen har styrelsen stannat för att föreslå Stadsfullmäktige att anvisa anslag, dels för uppflyttande av nuvarande kran N:o 7 å portal, dels ock för uppsättande av en ny 5 tons portalkran, allt med tillhörande elektriska ledningar och spåranordningar. Kostnaderna för anskaffande av portal till kran N:o 7 och ny portalkran uppgå enligt preliminärt antagna anbud från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget till följande belopp:

Ny portal till kran N:o 7 inkl. montage		31,000: —
Ny portalkran		112,500: —
Övriga kostnader bliva utförda kostnadsberäkningar:		
Elektriska ledningar, kabel	250: —	
Kontakt	125: —	
Kontaktdosor	1,875: —	2,250: —
Inre kranspår		23,700: —
Yttre kranspår, rälsen med fästen		2,370: —
Diverse		18,180: —
eller sammanlagt Kronor		190,000: —

Hamnstyrelsen hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville besluta för anskaffande av en portal till den befintliga 4 tons kranen (N:o 7) och en ny 5 tons kran jämte kranspår med flera anordningar anvisa ett belopp av 190,000 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel och gäldas av äldre hamnens inkomster med 19,000 kronor om året under tio års tid.

Västerås den 6 juli 1934.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av taket å förra masugnsbyggnaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Masugnsaktiebolag har under hand hos drätselkammaren gjort framställning om att drätselkammaren ville utverka åt bolaget ett anslag å 5,000 kronor av stadskassan i och för omläggning av taket på Masugnsbyggnaden härstädes.

Det upprättade kostnadsförslaget har följande lydelse:

Ställningar, virke och arbetslön	440 : 90
Lagningsarbeten incl. materialer	465 : 75
Murning m. m.	360 : —
Rivning av ställningar och div. hantlangning	386 : 56
Plåtslageriarbete enl. anbud	2,930 : —
Arbetsledning och oförutsett	416 : 79
Kronor	5,000 : —

Sedan drätselkammarens ledamöter förrättat syn på fastigheten får kammaren vitsorda att det är ofrånkomligt, att byggnaden förses med nytt tak för såvitt hyresgästerna därstädes skola kvarstanna. Hyresinkomsterna från denna byggnad uppgår till något över 3,000 kronor per år.

I drätselkammarens betänkande till 1934 års budget har drätselkammaren ingående redogjort för mellanhavandet mellan stadskassan och Västerås Masugnsaktiebolag och får drätselkammaren under erinran om vad i detta betänkande anföres beträffande omöjligheten för Masugnsbolaget att själv bestrida större underhållskostnader eller andra kostnader för iståndsättande av de bolagets byggnader, som kunna uthyras till mindre industriell verksamhet, i överensstämmelse med bolagets hemställan föreslå,

att Stadsfullmäktige ville för bestridande av kostnaderna för omläggande av taket på masugnsbyggnaden åt Västerås Masugnsaktiebolag anvisa ett belopp av 5,000 kronor, att gäldas av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Eric Plantin.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 4:de kvartalet 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och tillstyrka en framställning av arbetslöshetskommittén om anvisande av anslag för hyreshjälpsverksamhet under 4:de kvartalet innevarande år.

Västerås den 16 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Eric Plantin*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i Kungl. kungörelsen i ämnet skall ansökan om statsbidrag till hyreshjälp vara till Statens Arbetslöshetskommission ingiven sex veckor före det kvartal under vilket hyreshjälpen skall utdelas.

Arbetslöshetskommittén har därför den 3 augusti avlåtit framställning om statsbidrag till hyreshjälp under 4:de kvartalet innevarande år under reservation för blivande beslut i ämnet av stadsfullmäktige.

De för tillfället rådande förhållandena inom arbetslösheten här i staden — någon hyreshjälp utbetalas för närvarande icke — skulle möjligen kunna hava föranlett arbetslöshetskommittén att icke ingiva framställning om statsbidrag till hyreshjälp, men hade staden då under förutsättning att arbetslösheten ökas och hyreshjälp utbetalas gått allt statsbidrag förlustig.

Arbetslöshetskommittén har därför ansett sig bäst skydda stadens intressen genom att ingiva framställning om statsbidrag för hyreshjälp under 4:de kvartalet och har som grund för sin framställning lagt arbetslöshetens omfattning under 4:de kvartalet 1933 samt beräknat att 200 familjeförsörjare skulle erhålla i medeltal 22 kronor per månad såsom hyresbidrag, varigenom den totala kostnaden skulle komma att uppgå till 4,400 kronor per månad eller 13,200 kronor för kvartalet, eller med andra ord 6,600 kronor i statsbidrag och 6,600 kronor i kommunalt hyresbidrag.

Arbetslöshetskommittén hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för utdelande av hyreshjälp åt arbetslösa under 4:de kvartalet 1934 till den

N:o 88.
Ang. hyreshjälp åt arbetslösa för 4:de kvartalet 1934.

del hyreshjälpen motsvarar 50 % av det utdelade beloppet anvisa förslagsvis 6,600 kronor, att utgå ur det anslag till arbetslöshetsverksamhet, som finnes upptaget i 1934 års budget samt att bemyndiga arbetslöshetskommittén att hos Statens Arbetslöshetskommission hemställa om statsbidrag till samma belopp som för ändamålet utgår ur stadens kassa.

Västerås den 10 augusti 1934.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

/*Eric Plantin.*

N:o 89.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. förslag till avgångsålder för stadsfiskal.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har först den 29 juni innevarande år infordrat Stadsfullmäktiges yttrande till den 10 augusti 1934 över en inom Kungl. Justitiedepartementet upprättad promemoria jämte utkast till kungörelse om ändrad lydelse av § 1 förnyade instruktionen för stadsfiskalerna den 24 maj 1918 innebärande ifrågasatt skyldighet för stadsfiskal att avgå från tjänsten vid viss uppnådd levnadsålder. I anledning härav har Stadsfullmäktiges sekreterare jämlikt uppdrag av Stadsfullmäktiges ordförande med upplysning, att Stadsfullmäktige icke komme att sammanträda inom den för yttrandes avgivande utsatta tiden, i skrivelse till magistraten den 2 juli innevarande år meddelat, att vad i berörda promemoria och kungörelseutkast ifrågasatts i förevarande hänseende överensstämde med föreskrifterna i det av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna och sedermera i vissa delar ändrade pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare, ävensom framhållit, att Stadsfullmäktige i Västerås vid nyss angivna förhållande icke torde hava anledning att göra någon erinran mot det upprättade förslaget.

Sedermera har emellertid magistraten efter anmodan av Konungens befallningshavande i länet den 17 juli innevarande år till Stadsfullmäktige

återremitterat handlingarna för förnyat yttrandes avgivande senast den 10 september 1934.

N:o 89. *Ang. förslag till avgångsålder för stadsfiskal.*

Beredningsutskottet har därefter under hand beretts tillfälle att avgiva förberedande utlåtande.

Efter tagen del av remisshandlingarna får beredningsutskottet under hänvisning till gällande pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara att Stadsfullmäktige intet har att erinra emot det upprättade förslaget.

Västerås den 20 augusti 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Eric Plantin.

N:o 90.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. förslag till avgångsålder för magistratstjänstemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har först den 29 juni innevarande år infordrat Stadsfullmäktiges yttrande till den 10 augusti 1934 över en inom Kungl. Justitiedepartementet upprättad promemoria jämte utkast till kungörelse om skyldighet för vissa befattningshavare vid rådhusrätt eller magistrat att avgå från tjänsten vid viss uppnådd levnadsålder. I anledning härav har Stadsfullmäktiges sekreterare jämlikt uppdrag av Stadsfullmäktiges ordförande med upplysning, att Stadsfullmäktige icke komme att sammanträda inom den för yttrandes avgivande utsatta tiden, i skrivelse till magistraten den 2 juli innevarande år meddelat, att vad i berörda promemoria och kungörelseutkast ifrågasatts i förevarande hänseende överensstämde med föreskrifterna i det av Stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna och sedermera i vissa delar ändrade pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare, vilket reglemente beträffande befattningshavarne vid rådhusrätten och magistraten blivit fastställt av Kungl. Maj:t den 20 mars 1931, ävensom fram-

N:o 90.
Ang. förslag till avgångsålder för magistratstjänstemän.

hållit, att Stadsfullmäktige i Västerås vid nyss angivna förhållande icke torde hava anledning att göra någon erinran mot det upprättade förslaget.

Sedermera har emellertid magistraten efter anmodan av Konungens befallningshavande i länet den 17 juli innevarande år till Stadsfullmäktige återremitterat handlingarna för förnyat yttrandes avgivande senast den 10 september 1934.

Beredningsutskottet har därefter under hand beretts tillfälle att avgiva förberedande utlåtande.

Efter tagen del av remisshandlingarna får beredningsutskottet under hänvisning till gällande pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara, att Stadsfullmäktige intet har att erinra emot det upprättade förslaget.

Västerås den 20 augusti 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/ *Eric Plantin.*

N:o 91.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. besvär i fråga om ordnande av detaljhandeln med pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har den 24 juli innevarande år till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat de besvär, som direktören Frithiof Sandberg härstädes hos Kungl. Maj:t anfört över Konungens befallningshavandes i länet utslag på de besvär, som klaganden på sin tid anförde över Stadsfullmäktiges beslut den 22 februari innevarande år i fråga om ordnandet av detaljhandeln med pilsnerdricka.

Beredningsutskottet, som satts i tillfälle att avgiva förberedande utlåtande får i sådant avseende anföra följande.

I sitt yttrande till Stadsfullmäktige den 18 april 1934 i anledning av de besvär, som direktör Sandberg då anfört över Stadsfullmäktiges ovanberörda beslut gjorde Beredningsutskottet följande uttalande:

N:o 91.
Ang. besvär i fråga om ordnande av detaljhandeln med pilsnerdricka.

"I dess första del, som avser utskänkningsfrågan innefattar det överklagade beslutet endast ett principuttalande, ej något beslut i sak, som kan kränka någons enskilda rätt. Beslutet är avsett att tjäna till ledning för deras åtgöranden, vilka kunna befinnas intresserade av att igångsätta det kafébolag med allmännyttigt syfte, som omförmäles i den till grund för beslutet liggande utredningen. Frågan om tillstånd för ett sådant företag, om det kommer till stånd, att driva rörelse med utskänkning av pilsnerdricka och om eventuellt upphörande i samband därmed av nuvarande motsvarande rättighet äro framtidsfrågor, vilka i sinom tid skola bliva föremål för yttrande av Stadsfullmäktige och beslut av Konungens befallningshavande.

Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut har tillkommit i laga ordning. Stadsfullmäktige torde vara oförhindrade att på sätt som här skett i en fråga, där Stadsfullmäktiges yttrande vid en eventuellt blivande slutlig prövning är av avgörande vikt, uttala en principiell och vägledande uppfattning. Ett upphävande av Stadsfullmäktiges beslut bleve också meningslöst, enär vederbörande, alldeles oberoende av det resultat, vartill klagomålen kunna leda, vunnit kännedom, om den uppfattning i frågan, som hyses såväl av Stadsfullmäktiges flertal, som ock av ett avsevärt mindertal av Stadsfullmäktiges ledamöter."

I den etc — — — — — — — — — — — — — vidare.

"Beredningsutskottet, som ej finner anledning ingå på det sakliga innehållet i klagomålen, i fråga varom Stadsfullmäktiges protokoll och handlingar lämna tillräckliga upplysningar, föreslår, att Stadsfullmäktige ville såsom yttrande i ärendet åberopa, vad Beredningsutskottet här anfört."

Stadsfullmäktige fattade då beslut i enlighet med Beredningsutskottets förslag.

Enär någon anledning icke finnes att frångå, vad Stadsfullmäktige tidigare beslutat, får Beredningsutskottet föreslå, att Stadsfullmäktige ville under åberopande av vad Stadsfullmäktige tidigare anfört, hemställa, att besvären icke måtte föranleda ändring i överklagade utslaget.

Västerås den 20 augusti 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 92.

Magistratens m. fl. skrivelser ang. val av förste stadsläkare

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige enligt beslut den 31 maj 1934 hos magistraten anhållit, att 1:ste stadsläkartjänsten i staden måtte kungöras till ansökan ledig med tillträde den 1 oktober 1934, har magistraten i vederbörlig ordning kungjort denna befattning ledig. Såsom sökande till tjänsten hava under ansökningstiden anmält sig legitimerade läkarna Filip Emanuel Fex, Ivar Teodor Wallerström, Gustav Andrén, Ivar Andreas Lundius, Josef Albin Floom, John Einar Filip Thorfinn, Anders Erik Hidén, Åke Simon Häger, Josef Axel Lundblad, Otto Hilmer Berlin och Johan Albert Gotthard Björnström. Av sökandena har sedermera d:r I. Lundius uti en den 20 augusti 1934 till magistraten inkommen skrivelse återkallat sin ansökning.

Kungl. Medicinalstyrelsen, som haft att avgiva yttrande över sökandenas behörighet till tjänsten, har i skrivelse den 28 juli 1934 förklarat samtliga sökande kompetenta till tjänsten ifråga.

Efter det hälsovårdsnämnden enligt föreskrifterna i gällande allmänna läkarinstruktion beretts tillfälle att avgiva yttrande i ärendet, har hälsovårdsnämnden i skrivelse den 17 augusti 1934 med bifogande av en redogörelse för sökandenas meriter funnit sig böra till tjänstens erhållande förorda legitimerade läkarna Ivar Teodor Wallerström, Gustav Andrén och Josef Albin Floom i nämnd ordning.

Med överlämnande av ansökningshandlingarna, Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse och hälsovårdsnämndens yttrande får magistraten för egen del anföra. Vid tillsättning av en befattning av nu ifrågavarande art är det uppenbarligen av vikt att erhålla en läkare med mångsidig utbildning inom de olika grenar av det medicinska verksamhetsområdet, som äro av betydelse för en tjänsteläkare i en stad av Västerås storlek, samt med intresse och erfarenhet i fråga om hygieniska frågor, vilka säkerligen i stor omfattning komma att taga förste stadsläkarens tid i anspråk. Samtliga sökande äro kompetenta till den sökta tjänsten och åtskilliga av dem äro starkt meriterade för befattningen ifråga. Endast en av sökandena, d:r J. Lundblad, har tidigare varit anställd i stadens tjänst. Med vitsordande av det förtjänstfulla sätt på vilket d:r Lundblad fullgjort sina tjänsteåligganden, anser sig likväl magistraten med hänsyn till den överlägsenhet i merithänseende, som känneteckna flera av medsökandena, icke kunna förorda d:r Lundblad till tjänstens erhållande. Av de övriga sökandena torde ur ovan angivna synpunkter de tre läkare som av hälsovårdsnämnden ansetts främst böra ifrågakomma, vara de andra sökandena avgjort överlägsna och magistraten får på grund därav ansluta sig till vad hälsovårdsnämnden i ärendet anfört

N:o 92.
Ang. val av förste stadsläkare.

samt alltså på förslag till tjänstens erhållande uppföra legitimerade läkarna Ivar Teodor Wallerström, Gustav Andrén och Josef Albin Floom i nämnd ordning.

Till magistratens yttrande förklarade rådmannen V. Åsberg sig vilja foga följande yttrande:

Med instämmande uti vad magistraten anfört anser jag dock att, då med förste stadsläkartjänsten är förenad läkarevård inom ett av stadens två distrikt och doktor Lundblad under nära 4 år uppehållit dylik tjänstgöring i staden hänsyn härtill även bör kunna tagas vid tjänstens tillsättande.

Västerås rådhus den 20 augusti 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Erik Ernberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten till hälsovårdsnämnden för yttrandes avgivande överlämnat inkomna ansökningar till 1:ste stadsläkaretjänsten här i staden, får hälsovårdsnämnden efter prövning av sökandenas meriter och lämplighet i övrigt för ifrågavarande befattning samt med bifogande av ett upprättat sammandrag över dessa meriter avgiva följande förslag till 1:ste stadsläkaretjänstens besättande.

1:o) 1:ste stadsläkaren i Arboga Ivar Teodor Wallerström;

2:o) Stadsläkaren i Mariestad Gustav Andrén;

3:o) Bitr. läkaren vid Göteborgs epidemisjukhus Josef Albin Floom.

Västerås den 17 augusti 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Plantin.

N:o 92.
Ang. val av förste stadsläkare.

Namn	Födelsedag	Medicine licentiat	Tjänstetid före legitimationen					
			Utbildningstid			Självständig tjänstgöring		
			år	mån.	dag	år	mån.	dag
Filip Emanuel Fex	26/3 1890	15/12 1922	1	1	—	—	5	—
Ivar Teodor Wallerström	7/7 1889	20/11 1920	1	7	15	1	2	20
Gustav Andrén	17/8 1893	10/12 1921	—	—	—	—	5	21
Ivar Andreas Lundius	21/9 1896	30/4 1927	1	5	18	—	—	—
Josef Albin Floom	29/6 1895	3/9 1923	1	5	20	—	3	20
John Einar Filip Thorfinn ..	13/10 1903	28/1 1930	1	2	20	—	—	—
Anders Erik Hidén	17/10 1894	19/11 1923	—	—	—	—	1	—
Åke Simon Häger	5/7 1897	15/12 1927	—	4	22	—	—	—
Josef Axel Lundblad	7/5 1893	28/10 1925	—	1	—	—	—	—
Otto Hilmer Berlin	27/10 1894	31/5 1926	—	—	—	—	—	—
Johan Albert Gotthard Björnström	12/9 1884	31/5 1929	2	9	9	2	4	9

*) Dessutom 1 år 11 mån. och 16 dagar som assistent vid pat. inst. i Uppsala.
**) Dessutom 3 år 17 dagar som stadsdistriktsläkare i Västerås.
***) Dessutom 3 mån. som läkare vid Johannisdals brunn.

N:o 92.
Ang. val av förste stadsläkare.

Tjänstetid efter legitimationen						Summa			Senaste tjänstebefattning
Utbildningstid			Självständig tjänstgöring						
år	mån	dag	år	mån	dag	år	mån.	dag	
—	3	—	10	11	—	12	8	—	1:ste stadsläkare i Söderhamn från den 1/7 1930.
1	1	17	12	6	13	16	6	5	1:ste stadsläkare och läkare vid Heijkenskjöldska sjukhuset i Arboga samt sundhetsinsp. i Arboga sedan 1922.
4	—	20	7	2	5	11	8	16	Stadsläkare i Mariestad samt sundhetsinspektör därstädes samt läkare vid ålderdomshemmet, epidemisjukhuset och vid landstingets vårdhem från 1/4 1928.
6	3	3	—	7	12	8	4	3	Stadsläkare i Kristianstad från 1/2 1934.
9	5	8	—	—	17	11	3	5	Bitr. läkare vid Göteborgs epidemisjukhus från den 1/3 1933.
4	—	1	—	1	18	5	4	9	Underläkare vid med.-avd. vid länslasarettet i Nyköping från den 12/3 1932.
7	2	15*)	1	3	2	8	6	17	Underläkare vid epidemisjukhuset i Stockholm från den 15/9 1933.
4	5	1	—	3	23	5	1	16	Underläkare vid med. avd. i Västerås vid Centrallasarettet från den 1/3 1933.
—	8	24	—	6	23**)	1	4	17	Praktiserande läkare i Västerås sedan 1926.
—	8	17	—	—	—	—	8	17	Praktiserande läkare i Malmö från 18/9 1929.
—	—	—	—	6	3***)	5	7	21	Praktiserande läkare i Östrand från den 1/4 1932.

N:o 92.
Ang. val av förste stadsläkare.

Till Magistraten i Västerås.

Med anledning av Eder skrivelse till Medicinalstyrelsen den 10 juli 1934, får styrelsen, efter hörande av sin ombudsman, härigenom meddela, att legitimerade läkarna:

Filip Emanuel Fex,
Ivar Teodor Wallerström,
Gustav Andrén,
Ivar Andreas Lundius,
Josef Albin Floom,
John Einar Filip Thorfinn,
Anders Erik Hidén,
Åke Simon Häger,
Josef Axel Lundblad,
Otto Hilmer Berlin och
Johan Albert Gotthard Björnström,

äro kompetenta till den av dem sökta förste stadsläkaretjänsten i Västerås.

Styrelsen torde framdeles i god tid få motse underrättelse om, vilken av de sökande varder till tjänsten antagen, med uppgift tillika å tillträdesdagen.

Ansökningshandlingarne återställas härjämte.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

A. E. Bastman.

/C. F. Arvid Nilsson.

Stockholm den 28 juli 1934.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 27 September. XVII.

N:o 93.

Revisorernas berättelse över granskning av stadens räkenskaper för år 1933 samt vederbörandes förklaringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bilagda revisionsberättelse och räkenskapsredogörelse jämte av Magistraten införskaffade förklaringar överlämnas härmed till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 6 september 1934.

På Magistratens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.
/Erik Ernberg.

Till Magistraten i Västerås.

Den 27 sistlidne april överlämnade Ni till oss, av Stadsfullmäktige i Västerås utsedda revisorer, Drätselkammarens, Hamnens, Fondernas, Folkskolans, Fattigvårdens och Barnavårdsnämndens, Renhållningsverkets och Lantegendomarnas samt Västerås Stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper för år 1933.

Efter verkställd revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Sedan vi granskat räkenskaperna och tagit del av respektive förvaltningars protokoll, få vi för vederbörande förvaltningar tillstyrka ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Vi vilja dock fästa vederbörandes uppmärksamhet på följande förhållanden:

Revisorerna anse, att det ur ekonomisk synpunkt är för staden av största vikt, att Stadsfullmäktige, *innan* större inköp göras eller mera vittomfattande arbeten igångsättas, beredas tillfälle att yttra sig och besluta härom.

N:o 93.
Revisorernas berättelse för år 1933.

Drätselkammaren har under året låtit verkställa reparation av stadens ambulansbil för en kostnad av kr. 1,778 : 95, oaktat fackmän, bland andra länets bilbesiktningsman, uttalat sig för anskaffandet av en ny bil. Enligt samma fackmäns utsago är bilen efter reparationen fortfarande mindre tjänlig för sitt ändamål. Revisorerna anse, att ärendet var av sådan betydelse, att detsamma bort underställas Stadsfullmäktiges prövning.

Vid granskning av Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets räkenskaper har framgått:

dels att en del personer, som häfta i skuld till verket, fått ytterligare öka sin skuld genom fortsatta köp;

dels att bestämmelserna om avstängning vid försummad betalning av gas och ljus i en del fall ej efterkommas.

Den nya uppläggsplatsen för de gamla halmstackarna vid Kristiansborg är enligt revisorernas mening mycket illa vald. Dels är avståndet till den nybyggda stadsdelen för kort och dels förstördes en för barn och ungdom utmärkt lekplats, vilket är så mycket mera beklagligt, som vår stad lider brist på lämpliga lekplatser.

Liksom tidigare vilja vi framhålla, att stadens fordringar på ett effektivare och snabbare sätt böra indrivas. Det synes, som om en viss efterlåtenhet gör sig märkbar härutinnan.

Revisorerna anse sig böra påpeka det förhållandet, att revisorernas erinringar i revisionsberättelserna angående vissa åtgärder och förhållanden inom stadsförvaltningen i en del fall förbigåtts med tystnad av de berörda institutionerna, och i en del andra fall, där erkännande skett av det berättigade i berörda erinring, har ej någon som helst åtgärd företagits för ändring av påtalade förhållanden.

Som exempel härpå vilja vi anföra:

att det sedan många år tillbaka av revisorerna efterlysta och av Drätselkammaren redan år 1926 utlovade kommunala resereglementet ännu ej utkommit;

att den utredning om gemensam upphandling av skrivmateriel o. d. för de olika verken, som enligt Drätselkammarens beslut den 10/1 1929 skulle företagas, ännu ej företetts;

att revisorernas år 1931 begärda undersökning angående centralisering av inköpen för stadens olika institutioner ännu ej beaktats;

att fortfarande inom vissa av stadens förvaltningsgrenar anslag betydligt överskridas, (Revisorerna hänvisa till 1933 års statsförslag jämfört med de olika verkens årsberättelser) oaktat Stadsfullmäktige och revisorerna uttalat sitt ogillande härav och framhållit, att då ökade anslag under löpande år erfordras, böra vederbörande verk ingå till Stadsfullmäktige med anhållan härom;

att vid såväl inköp som arbetens utförande konkurrensanbud ej infordras och protokoll föras i den utsträckning, som bör ske. Anbuden böra brytas samtidigt och protokollföras vid anbudstidens utgång i närvaro av minst tvenne tjänstemän;

att det i förra årets revisionsberättelse påpekade förhållandet, att staden går förlustig avsevärda skatteintäkter, genom att Västeråsbanans hu-

vudkontor och huvudadministration ej överflyttats till Västerås, ännu ej lett till någon åtgärd i berörda hänseende, samt

att det likaledes i förra årets revisionsberättelse påtalade missförhållandet, att förskott utbetalats till två firmor för rengöring av kontorsmaskiner, ej beaktats, ty även under år 1933 har dylik förskottsbetalning gjorts.

N:o 93. *Revisorernas berättelse för år 1933.*

Kassa- och banktillgodohavanden hava granskats flera gånger under årets lopp av sifferrevisorerna.

Drätselkammarens redogörelse över stadens ekonomiska ställning vid årets slut bifogas. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna.

Beträffande bokföringen av järnvägsmedelsfonden har efter överenskommelse med vederbörande ändring i år vidtagits, så att fondens karaktär av fond tydligt framgår i räkenskaperna.

Siffergranskningen har utförts av Herrar Richard Landstätt, M. A. Hedberg och Sven E. Svensson.

I beslut rörande Folkskolans räkenskaper hava icke Herrar Th. Bergquist och J. Lundgren deltagit i egenskap av ledamöter av respektive styrelse.

Västerås den 16 juni 1934.

Thure Bergquist.

David Sjöholm. *Joh. A. Öberg.* *H. Öjve*

A. Åstedt. *Gösta Lundberg.* *J. Lundgren.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren enligt Magistratens beslut den 18 sistlidne juni anmodats yttra sig i anledning av stadens revisorers berättelse rörande stadens räkenskaper för år 1933 får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Revisorernas uttalade uppfattning, att Stadsfullmäktige böra, innan större inköp göras eller mera vittomfattande arbeten igångsättas beredas tillfälle att yttra sig och besluta härom, är även enligt drätselkammarens mening riktig, ehuru åtminstone icke alltid ur ekonomisk synpunkt, som revisorerna framhålla, men väl med iakttagande av en formellt sträng författningstilllämpning. Vid de tillfällen, då drätselkammaren ansett sig nödsakad, att så att säga gå händelserna i förväg och hemställa om anslag till redan gjorda utgifter, har det skett dels av ekonomiska skäl och dels av lämplighetshänsyn och givetvis icke för att åsidosätta Stadsfullmäktiges beslutanderätt.

Tillgodoseendet i främsta rummet av ekonomiska synpunkter har varit för drätselkammaren vägledande med avseende å den av revisorerna särskilt anmärkta åtgärden att låta reparera stadens ambulansautomobil. Ambulansbilen är numera fullt användbar och kan med god tillsyn och skötsel

N:o 93.
Revisorernas berättelse för år 1933.

tjänstgöra ännu åtskilliga år, även om en ny sådan bil givetvis skulle hava blivit mera komfortabel och till det yttre utseendet mera tilltalande. Med de korta transporter, som numera förekomma för stadens bil, sedan landstinget även uppställt en ambulansautomobil här, avsedd i första hand för de längre och landsbygdstransporterna, kan ingen berättigad anmärkning göras mot den förstnämnda. Hälsovårdsnämnden, som påkallat åtgärden, hade också uttalat sig för reparationsalternativet. Vad fackkunskapen beträffar, så är det om man frånser en bilfirma, vilken har det största intresset av att få sälja en ny bil, endast bilbesiktningsmannens åsikt, som kan åberopas för nyanskaffningsalternativet. Och drätselkammaren har även uttalande av en annan fullt sakkunnig fackman såsom stöd för sitt beslut. När, som nämnts, hälsovårdsnämnden icke påkallat någon nyanskaffning, fanns sålunda för drätselkammaren ingen som helst anledning att hos Stadsfullmäktige begära anslag till en ny ambulansautomobil, varför drätselkammaren behandlade frågan såsom en ren förvaltningsangelägenhet.

Beträffande det önskvärda kommunala resereglementet, är detta en lönenämndens angelägenhet. Enligt vad drätselkammaren inhämtat, har frågan vid flera tillfällen varit föremål för nämndens övervägande och är för närvarande ett förslag under utarbetande.

Drätselkammaren har visserligen beslutat göra en utredning om gemensam upphandling av skrivmaterial för de olika verken och denna utredning skall också komma till stånd. Emellertid är detta ingen större angelägenhet, varför den fått stå tillbaka för viktigare uppgifter. Fråga är också om så mycket om ens något är att vinna härpå. Den största posten härutinnan är det allmänt brukliga normalpapperet, vilket är obligatoriskt föreskrivet för Magistraten med flera myndigheter och på detta är priset satt av Kungl. Maj:t och får icke av någon leverantör frångås. Den blivande undersökningen skall dock lämna närmare upplysning i frågan.

Revisorerna erinra om, att de tidigare begärt en undersökning angående centralisering i övrigt av inköpen för stadens olika institutioner. Staden har nu ingen central inköpsinstitution. Inrättande av en sådan kräver betydande kostnader, dels för personalanställning och dels för ordnande av en större förrådsanläggning. Svårighet möter också att få en fullt kvalificerad person att förestå ett dylikt förråd, vilken kan besitta den omfattande varukännedom, som måste fordras för att förrådet skall kunna tillgodose de olika förvaltningarnas synnerligen skiftande och speciella behov. Större delen av vad exempelvis de tekniska verken, lantbruket och planteringarna för att ej tala om folkskolan och fattigvården behöva köpa ligger utom ramen av drätselkammarens och de under denna sorterande allmänna arbetenas materialanskaffning, varför det är otänkbart att centralisera inköpen utan en mycket omfattande och mycket dyrbar organisation. Drätselkammaren är övertygad, att vad som med en sådan skulle vinnas i prisbillighet mer än motväges av ökade organisations- m. fl. kostnader. Drätselkammaren anser sig redan av dessa skäl och utan någon vidare utredning oförhindrad uttala, att drätselkammaren icke finner anledning framställa något förslag i det av revisorerna önskade syftet.

I övriga delar finner drätselkammaren från sin synpunkt och beträffande drätselkammarens förvaltningsområde revisionsberättelsen ej giva anledning till något drätselkammarens uttalande.

Västerås den 2 augusti 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har till polisnämnden för yttrande remitterat stadens revisorers berättelse över 1933 års förvaltning.

Ehuru det ej direkt i revisionsberättelsen utsagts, i vilket fall anmärkning framställts mot polisnämndens förvaltning, har nämnden ansett revisionsanmärkning föranledd av att polisens beklädnadsanslag överskridits. Som förklaring härå får polisnämnden meddela att under år 1933 ej mindre än 7 nya polismän anställdes, vilka naturligtvis måste uniformeras. Härigenom uppstår en viss utgift för staden, vilken utgift dock måste betraktas mer som ett rent förskott från stadens sida än en anslagsförbrukning i vanlig ordning, enär vederbörande polismän genom inbetalningar successivt gälda utlägget.

Västerås den 11 augusti 1934.

För Polisnämnden:
J. O. WASS.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten anmodat planteringsnämnden att avgiva yttrande i anledning av de anmärkningar, som stadens revisorer gjort mot nämndens förvaltning för år 1933, får planteringsnämnden i sådant avseende anföra följande.

Anslagen för anskaffning av redskap och underhåll därav, å respektive 500 och 1,000 kronor hava överskridits med 260 och 668 kronor. Enligt nämndens uppfattning är det förenat med svårigheter att hålla dessa kostnader, som äro så direkt beroende av nyanskaffningsbehov och reparations- och underhållsåtgärder inom den avsedda anslagsramen.

N:o 93.
Revisorernas berättelse för år 1933.

Anslagen för en del utgifter upptagna under rubriken "Skötsel och underhåll" hava även i vissa fall avsevärt överskridits.

Frånsett att anslaget för underhåll av Vasaparken överskridits med ett mindre belopp finner man då först att för underhållet av kyrkogårdarna (med undantag av kyrkogården vid Hofdestalund) samt planteringarna kring Domkyrkan, utmed Hamngatan, Esplanaden kring högre allmänna läroverket och Tekniska skolan, utmed Utanbygatan samt Skarpskytte- och Stadshusplanteringarna, kostnaderna överstiga det beviljade anslaget med 4,709 kronor 81 öre.

Detta överskridande kan i stort sett hänföras till tvenne omständigheter. Sedan vatten- och gasverksstyrelsen låtit framdraga vattenhuvudledningen i planteringarna i Norra och Östra esplanaderna måste dessa planteringar återställas i ursprungligt skick, vilket betingade en opåräknad utgift av i runt tal 2,000 kronor. Vidare fortsattes under år 1933 det av stadsfullmäktige under år 1932 beviljade arbetet med utförandet av mur vid östra stranden av Svartån norr om Skarpskyttebron. Planteringsnämnden medger, att det varit på sin plats, att tilläggsanslag å cirka 2,500 kronor för det fortsatta arbetenas utförande utverkats, sedan det beviljade anslaget å 2,000 kronor förbrukats.

Anslaget för skötsel och underhåll av Elba och Östra holmen har överskridits med c:a 3,700 kronor. Även i detta fall får man räkna med i första hand två orsaker.

För det första torde planteringsnämnden hava beräknat utgifterna för skötsel och underhåll av öarne till för lågt belopp i 1933 års budget. Allmänheten söker sig nu till Östra holmen i allt större utsträckning och därför måste nu praktiskt taget hela holmen vara föremål för skötsel. Sålunda måste gräsväxten å de öppna platserna slås flera gånger under sommaren och hasselsnåren oavbrutet hållas efter. Renhållningen är dyrbar och måste utföras veckovis. Den består bland annat i nedgrävning av köksavfall och latrin från bekvämlighetsinrättningarna.

Den andra omständigheten, som förorsakat överskridandet, består i tillvaratagandet av stormfällda träd efter 1933 års februari- och okotoberstormar. Då stormfälldes cirka 300 träd, som tillvaratogos, dels som timmer, därav en del såldes till Myggbo Sågbolag, dels upphöggs till ved. På grund av bolagets iråkade ekonomiska obestånd erhölls ej beräknad inkomst. Ved är försåld för cirka 1,000 kronor. Avsevärda lager såväl av timmer som ved finnas. Planteringsnämnden medger, att inkomsten på långt när ej täcker eller kommer att täcka kostnaderna, men detta orsakas av förhållanden, som planteringsnämnden ej kan reglera. Slutligen bör påpekas, att efter varje vinters avverkning alla kvistar och allt ris måste avlägsnas, vilket praktiskt taget år 1933 innebar krattning av hela holmen.

Kostnaderna för olika körslor till planteringarna äro som bekant sammanförda till en utgiftspost. Även denna har överskridits och med i runt tal 5,000 kronor.

Tidigare har förvaltningen haft en rätt god ekonomisk hjälp däri, att det gräs som slagits i planteringarna, sedan det hopkörts, fått gratis hämtas av åkare. Numera måste förvaltningen själv ombestyra bortkörning. I öv-

rigt får nämnden i detta fall hänvisa till vad nämnden anfört beträffande iordningsställande av Norra och Östra esplanaderna samt stormfällning av träd å Östra holmen, i vad dessa arbeten sammanhänga med körningar.

Övriga överskridanden av anslag som avse läkarevård, semesterersättningar m. m. äro betingade av gällande kommunalarbetareavtal.

Västerås den 21 augusti 1934.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

/Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten till vatten- och gasverksstyrelsen för yttrande överlämnat av stadens revisorer den 16 juni 1934 avgiven berättelse över stadens förvaltning år 1933 får vatten- och gasverksstyrelsen härmed, i vad denna berättelse berör styrelsens förvaltningsområde, avgiva följande yttrande.

De skulder, som omnämnas i revisionsberättelsen och som förekommo vid berättelsens avgivande äro med två undantag, där dock gäldenärerna lämnat avsevärda avbetalningar, nu guldna och har styrelsen i sitt protokoll för den 7 augusti innevarande år lämnat förvaltningspersonalen direktiv för deras fortsatta arbete i detta hänseende. Styrelsen anser sig dock böra lämna stadsfullmäktige meddelande om att avskrivningsprocenten för osäkra fordringar är ringa, vilket framgår av nedanstående tablå:

	Avskrivning belopp kr.	Omsättning belopp kr.	Avskrivnings-procent,
1931 års	1,193 : 09	1,485,274 : —	0,08
1932 års	2,677 : 43	1,457,964 : —	0,18
1933 års	1,672 : 07	1,526,609 : —	0,11

I detta sammanhang vill styrelsen framhålla att från styrelsens sida ingen åtgärd i indrivningshänseende försummats, innan till sist avskrivningsförfarandet tillgripits.

Styrelsen får beträffande anmärkningen om att bestämmelsen om avstängning vid försummad betalning av gas och ljus i en del fall ej efterkommits, vitsorda anmärkningens riktighet, men samtidigt meddela, att styrelsen i likhet med som anfördes beträffande den första anmärkningen i sitt protokoll för den 7 augusti låtit anteckna noggranna direktiv för personalens handlingssätt i föreliggande fall.

Beträffande indrivningsförfarandet av verkens fordringar, vilken sista anmärkning delvis sammanhänger med den första, har vid förklaringen över

N:o 93. *Revisorernas berättelse för år 1933.*

densamma redan redogörelse lämnats och kan därutöver tilläggas att styrelsen för indrivningsförfarandet lämnat personalen den allmänna anvisningen, att detsamma skall handhavas enligt brukliga affärsmetoder.

Västerås den 7 augusti 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har till lantegendomsnämnden för yttrande remitterat stadens revisorers berättelse över 1933 års förvaltning.

Beträffande revisorernas anmärkning mot den nya upplagsplatsen för de gamla halmstackarna, får nämnden meddela, att densamma valdes så nära den förra upplagsplatsen som möjligt för att undvika stora körkostnader. Halmen blandades med gödsel och upplades i komposter för att användas på jorden under innevarande år. För närvarande är en av komposterna förbrukad och den andra kommer att användas under höstbruket.

Västerås den 14 augusti 1934.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

/Eric Plantin.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. särskild taxa å elektrisk ström till en abonnent.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna och tillstyrka en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen, dels om godkännande av ett upprättat förslag till taxa å elektrisk ström levererad till Västerås Andelsslakteriförening, dels ock om anvisande ur tekniska verkens amorteringsfond av

ett anslag å 5,500 kronor för anläggande av en elektrisk högspänningsledning mellan stadens djuphamn och andelsslakteriet.

N:o 94.
Ang. särskild taxa å elektrisk ström till en abonnent.

Västerås den 6 september 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Andelsslakteriförening har hos Vatten- och gasverksstyrelsen gjort framställning om erhållande av elektrisk energi till sitt etablissement vid f. d. Elektrolytverken.

Normalt skulle Andelsslakteriet utfå elektrisk energi enbart efter taxa 1 för högspänd ström till industriabonnenter, men då större delen av energien kommer att uttagas till ett kylmaskineri med drifttid huvudsakligen under de 8 ljusaste månaderna av året, har föreningen hemställt att för detta energibehov utfå ström till ett lägre pris än enligt nyssberörda taxa 1, enligt vilken ström utlämnas på följande villkor:

a) en grundavgift av 80 kr. per maximal kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av
4 öre per kilowattimme för de första 50,000 kilowattimmarna,
3,5 öre per kilowattimme för de följande 50,000 kilowattimmarna,
3 öre per kilowattimme för all ström därutöver.

Förda förhandlingar med Andelsslakteriföreningen hava resulterat uti, att, med bibehållande av grundavgiften, förbrukningspriset för ström till kylmaskineriet skulle utgå efter 2,25 öre per kilowattimme, men att för övriga kraft- och belysningsbehov taxan 1 skulle tillämpas i oförändrat skick. Under den ljusare delen av året har staden ej avsättning för hela det från Kungl. Vattenfallsstyrelsen abonnerade kraftbeloppet, varför staden då med fördel kan avgiva ström till ett lägre pris.

För att kunna förse Andelsslakteriet med ström, erfordras anläggande av en högspänningsledning från transformatorhuset vid Djuphamnen, beräknad till en kostnad av 5,500 kr.

Då Andelsslakteriets behov av ström torde bliva rätt betydande, är den ekonomiska sidan för staden säkerställd.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville godkänna leverans av högspänd elektrisk ström till

N:o 94.
Ang. särskild taxa å elektrisk ström till en abonnent.

Västerås Andelsslakteriförening enligt följande villkor:

a) ett grundpris av 80 kr. per maximal kilowatt och år,

b) ett förbrukningspris av:
för ström till kylmaskineriet
2,25 öre per kilowattimme,
för ström till andra ändamål
4 öre per kilowattimme för de första 50,000 kwt.,
3,5 öre per kilowattimme för de följande 50,000 kwt.,
3 öre per kilowattimme för all ström därutöver,
med uppdrag åt styrelsen att upprätta kontrakt med abonnenten,
samt därjämte för anläggande av en högspänningsledning mellan Djuphamnen och Andelsslakteriet anvisa 5,500 kronor, att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 1 september 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 95.

Drätselkammarens förnyade utlåtande ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet (jfr 1933 N:o 85).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 26 maj innevarande år till drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herr Falk väckt motion om uppförande av en spång på pålbockar över Svartån omedelbart norr om Ullspinneriet med tillfartsvägar å ömse sidor om ån, hemställde drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 oktober 1933 att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

N:o 95. *Ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.*

Vid sammanträde den 26 i samma månad beslöto stadsfullmäktige under § 165 i sitt då förda protokoll återremittera ärendet till drätselkammaren.

Återremissen har föranlett drätselkammaren att i underhandlingar med fornminnesföreningens styrelse ifrågasätta frågans lösning på så sätt att till föreningens förfogande skulle ställas ett bestämt belopp i och för anordnande av en spång över Svartån, som skulle få karaktären av enskild utfartsväg för gående till och från Vallby. Sedan föreningens styrelse uppdragit åt ingeniören Paul Anderson i Västerås att uppgöra ritningar med beskrivning och kostnadsförslag till ifrågavarande spång, har styrelsen med en förnyad framställning överlämnat dessa handlingar jämte vederbörande markägares tillstånd till de tvenne landfästenas anordnande. Av kostnadsberäkningen framgår att brons uppförande — frånsett kostnader för anordnande av tillfartsvägar — belöper sig på 4,700 kronor.

Alltsedan bron över Svartån mellan Hovdestalund och Bärby ägor på sin tid borttogs, har det varit ett allmänt önskemål att åtminstone för gångtrafikens tillgodoseende skulle finnas någon broförbindelse mellan östra och västra stränderna av Svartån under åns lopp mellan Forsby—Skerikesbroarne.

Då det nu vill synas som om med en mindre utgift för stadskassan än som tidigare avsågs skulle kunna ernås en sådan lösning av frågan att skäliga anspråk tillgodoses och ett värde motsvarande utgiften erhålles, kan drätselkammaren förorda att det äskade beloppet tillhandahålles fornminnesföreningen för förbindelsens anordnande.

Vad kostnaderna beträffa för anordnande av tillfartsvägar anser drätselkammaren, att föreningen bör bestrida densamma från Vallbymuseet ned till ån. På östra sidan kan drätselkammaren av tillgängliga medel utan särskilt anslags beviljande verkställa behövliga förbättringar i den väg, som redan är anlagd och som kan tjäna som tillfartsväg.

Drätselkammaren hemställer alltså,

> att stadsfullmäktige ville besluta för bstridande av kostnaderna för utförande av en spång över Svartån strax norr om Ullsuinneriet av tillgängliga medel ställa till Västmanlands fornminnesförenings förfogande ett belopp av intill 4,700 kronor, med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörande av förslag till budget för år 1935 föreslå stadsfullmäktige, huru detta belopp slutligen skall gäldas.

Västerås den 6 september 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 95.

Ang. uppförande av en spång över Svartån vid Ullspinneriet.

Till Drätselkammaren i Västerås.

På uppdrag av Västmanlands Fornminnesförening får jag meddela Eder följande.

Fornminnesföreningen har i förhoppning om stöd från Västerås stad fullföljt undersökningarna angående möjligheten av att för en relativt ringa kostnad åstadkomma gångbro över Svartån vid Vallby, på så sätt möjliggörande en bekväm förbindelse att från stadens östra och nordöstra delar komma ut till området för friluftsmuseet samt att därifrån återvända till staden.

Förslag härutinnan har utarbetats av ingenjören Paul Anderson, och har frågan om anläggningen handlagts av de myndigheter, som över ansökningen haft att yttra sig, nämligen Stiftsnämnden och Domänstyrelsen såsom representanter för markägare, vilka beröras av brobygget.

Över ansökningen har Länsstyrelsen icke funnit anledning att särskilt uttala sig.

Nu anhåller Västmanlands Fornminnesförening genom undertecknad, att Drätselkammaren ville taga ärendet under omprövning och därefter föreslå stadsfullmäktige i Västerås att bevilja anslag för arbetets utförande.

Jag har äran översända,

en promemoria, som upprättats av assessor M. Lindheimer över åtgärder för vinnande av tillstånd till brobyggets utförande;

Domänstyrelsens till Länsstyrelsen i Västmanlands län i skrivelse den 4 d:s givna meddelande, att Domänstyrelsen intet har att erinra mot anbringande av landfäste på kronoegendomen 9/16 mantal Vallby n:r 4 i Västerås, sedan i ärendet arrendator och Domänintendent hörts (avskrift);

Stiftsnämndens i Västerås medgivande till uppförande av landfäste på Biskopsänngarna (original);

förslag till gångbro över Svartån vid Vallby med beskrivning, statistiska beräkningar, karta över broläge och brobyggnadsritningar — i 4 ex., utarbetade av ingenjör Paul Anderson.

Med tacksamhet motser Fornminnesföreningen eller — å dess vägnar — undertecknad meddelande om utgången av ärendets handläggning i Drätselkammaren.

Västerås den 17 augusti 1934.

Eric Falk.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 27 September. XVIII.

N:o 96.

Drätselkammarens skrivelse ang. nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av folkskolestyrelsen och efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige den 22 februari innevarande år med godkännande i princip av preliminärt förslag om uppförande å Herrgärdsskolans tomt av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov att ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3,200 kronor för upprättande av fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar för byggnaden, därvid i avseende å detta utredningsanslags gäldande bestämdes, att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt fullmäktige i samband med prövning av frågan om byggnadens uppförande kunde komma att besluta.

Folkskolestyrelsen har nu under åberopande av detta beslut i framställning till stadsfullmäktige, med överlämnande av definitiva byggnadsritningar och entreprenadhandlingar samt vad angår byggnadens förläggning av situationsplan i två alternativ och förordnande av det alternativ, kallat alternativ I, som upptager byggnaden förlagd helt inom skolträdgården och med fasaden indragen 5 meter från Engelbrektsgatan, hemställt om anslag, dels för uppförandet av byggnaden å 165,000 kronor, dels ock för dess förseende med inventarier å 11,500 kronor, med förslag tillika att uppdrag måtte lämnas den kommitté, som handhaft utredningen och vari drätselkammaren och arbetsstugan varit företrädd av var sin representant att vara verkställighetsorgan. Utöver de av staden begärda anslagen skulle arbetsstugan för samma ändamål anslå 10,000 kronor.

Såsom eget yttrande i ärendet får drätselkammaren förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen och alltså även på de skäl folkskolestyrelsen anfört förorda en förläggning av byggnaden enligt alt. I.

Samtidigt med beviljande av byggnadsanslag skall enligt stadsfullmäktiges förenämnda den 22 februari i år i ärendet fattade principiella beslut och vid det förhållande att i det av styrelsen begärda anslaget icke inräknats det för utredningen beviljade anslaget å 3,200 kronor bestämmas, huruledes detta sistnämnda anslag skall slutligen gäldas.

I avseende härå och såsom närmast till hands liggande förordar drätselkammaren, att byggnadsanslaget höjes till 168,000 kronor.

N:o 96.
Ang. nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov.

Med överlämnande av folkskolestyrelsens framställning samt till denna hörande byggnadsritningar och utredning i övrigt hemställer drätselkammaren alltså, att stadsfullmäktige ville besluta,

att för uppförande av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov å Herrgårdsskolans tomt i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarne och i avseende å läget enligt det som alt. I i framställningen betecknade förslaget och för byggnadens inredning anvisa tillhopa 179,500 kronor, varav för byggnadens uppförande 168,000 kronor av lånemedel och 11,500 kronor för inredningen att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av folkskolans utgiftsstat för nästa år kan komma att besluta,

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet i vad det avser anslagets gäldande delvis genom lån Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse, med rätt för drätselkammaren att dessförinnan förskottera denna del av anslaget av tillgängliga medel,

samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att genom sin byggnadskommitté förstärkt med de representanter för drätselkammaren och arbetsstugan som hittills deltagit i utredningen, att ombesörja byggnadens uppförande.

Västerås den 24 september 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 96.
Ang. nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov.

I skrivelse av den 10 sistlidne januari hemställde folkskolestyrelsen, att stadsfullmäktige behagade i princip godkänna förslag om uppförande av en byggnad med vissa i skrivelsen närmare angivna lokaler för folkskolans och arbetsstugans räkning i huvudsaklig överensstämmelse med då bilagda skisser ävensom att uppdraga åt folkskolestyrelsen att låta utarbeta detaljritningar och entreprenadhandlingar till nämnda nybyggnad.

Den 22 sistlidne februari beslöto stadsfullmäktige i överensstämmelse med ovannämnda hemställan.

Folkskolestyrelsen har uppdragit åt särskilda kommitterade att jämte drätselkammarens ombud i kommittén, byggmästare Edv. Karlsson, handha utredningsarbetet, varjämte kapten Robsahm i egenskap av representant för arbetsstugan deltagit däri.

Beträffande den närmare motiveringen för omfattningen av det lokalbehov, som ifrågavarande byggnadsprojekt avser att tillgodose för såväl folkskolan som arbetsstugan, får styrelsen hänvisa till sin skrivelse till stadsfullmäktige av den 10 januari 1934.

Rörande byggnadens förläggning föreligga tvenne alternativa förslag, vilka betecknas som alt. I och II. Enligt båda alternativen föreslås huset förlagt till skolträdgården vid Herrgärdsskolan med fasaden 5 m. från Engelbrektsgatan, alt. I med södra gaveln c:a 12 m. från den blivande Brahegatan och alt. II c:a 18 m. längre norrut.

Av dessa båda förslag ställer sig alt. I något dyrare, beroende på att detta tarvar kostbarare grundförstärkningsarbeten. Då såväl folkskolestyrelsen som byggnadskommittén likväl förorda det ifrågavarande förslaget, beror det på att detsamma har avgjort företräde ur arkitektonisk synpunkt. Enligt alt. II kommer nämligen byggnaden att med sin norra gavel sträcka sig ända fram till Herrgärdsskolans skolgård, och närbelägenheten mellan den nya och den äldre folkskolebyggnaden komme att ofördelaktigt inverka på helhetsbilden, på grund av de olikartade stilar de båda byggnaderna representera. Stadens arkitekt har också för sin del bestämt förordat alt. I. Prisskillnaden i det preliminärt antagna kostnadsanbudet mellan alt. I och II utgör kr. 3,700: —.

Efter vederbörlig annonsering hade vid anbudstidens utgång nio anbud inkommit. Det lägsta hade ingivits av byggmästaren J. K. Gustavsson, Eskilstuna. Dennes anbud lydde för alt. I på kronor 168,700: — och för alt. II på kr. 165,000: —. Då byggmästare Gustavsson kunnat förete fullt godtagbar borgen, och hans ekonomiska solvens, enligt vad byggnadskommittén därom gjort sig underrättad, befunnits mycket god, har såväl kommittén som folkskolestyrelsen enhälligt beslutat antaga honom till entreprenör under förutsättning att stadsfullmäktige godkänna förslaget om uppförande av här omförmälda skolbyggnad.

Förutom entreprenadsumman kr. 168,700: — hemställer folkskolestyrelsen på förslag av byggnadskommittén att till oförutsedda utgifter, vari includeras iordningsställande av tomten, anvisas kr. 6,300: — och att sålunda

N:o 96.

Ang. nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov.

hela byggnadssumman fastställes till kr. 175,000:—. Härav har styrelsen för arbetsstugan utfäst sig att bidraga med kr. 10,000:—.

Kostnaderna för inventarier i samtliga lokaler, inclusive de för arbetsstugan och barnbespisningen avsedda, ha beräknats till kr. 11,500:—. Häri ingår jämväl maskinell utrustning för metallslöjden.

Med hänvisning till vad sålunda anförts och med överlämnande av bilagda handlingar får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade godkänna det av fullmäktige redan tidigare i princip antagna förslaget om uppförande av en byggnad för folkskolans och arbetsstugans räkning i överensstämmelse med alt. I av bilagda ritningar och för ändamålet anvisa kr. 165,000:—, ävensom att till inventarier anslå kr. 11,500:— samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att genom sin byggnadskommitté, förstärkt med förutnämnda representanter för drätselkammaren och arbetsstugan, ombesörja byggnadens uppförande.

Västerås den 22/9 1934.

På Folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 25 Oktober. XIX.

N:o 97.

Kungl. Maj:ts beslut ang. stadens borgen för lån till kooperativt byggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För kännedom överlämnar härmed drätselkammaren Kungl. Maj:ts medgivande för staden att teckna borgen för Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a. å ett lån under tiden för uppförandet av ett föreningens hyreshus inom kvarteret Konrad till ett belopp motsvarande 80 % utav den till 268,100 kronor beräknade byggnadskostnaden.

Västerås den 4 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 27 mars 1934 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 25 januari 1934 fattade beslut och under förmälan att hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförenings moderförening i Västerås u. p. a. ämnade inom kvarteret Konrad uppföra ett hyreshus, anhållit om tillstånd för staden att till belopp, motsvarande åttio procent utav den till tvåhundrasextioåttatusenetthundra kronor beräknade byggnadskostnaden, teckna borgen för lån under byggnadstiden åt föreningen för uppförande av hyreshuset.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 27 april 1934 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 14 september 1934.

Joël Laurin.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:
Elis Lindahl.

N:o 98.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till brandväsendet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att bolaget i likhet med vad som skett under de senare åren även för innevarande år beslutat lämna staden ett bidrag till brandväsendet, vilket bidrag bestämts till 3,400 kronor.

Drätselkammaren föreslår i anledning härav, att stadsfullmäktige, under uttalande av sin tacksamhet för det beviljade bidraget ville i överensstämmelse med föregående beslut angående bidragets användning bestämma, att det utlovade bidraget skall reserveras för ändamål, som betjänar stadens brandväsens utveckling och fulländning i enlighet med vad stadsfullmäktige framdeles må komma att bestämma.

Västerås den 4 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 har bolagets styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolaget och dess dotterbolag Svitjod i någon större omfattning driva rörelse. Dessa bidrag skola tillsvidare till varje efter styrelsens beprövande därtill berättigat samhälle utgå, dels med 15 kronor för varje påbörjat milliontal av Städernas Allmänna Brandstodsbolags och Svitjods sammanlagda ansvarssummor inom samhället, dels med ytterligare 15 kronor för varje påbörjat tusental kronor av samhällets egna utgifter för sitt brandväsende.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag har nu på grundval av de båda bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av näst föregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget till 3,400: — kronor. Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgifts-

staten för nästkommande år. Bidraget kommer att utbetalas i slutet av innevarande år.

N:o 98. Ang. bidrag från Städernas Allm. Brandstodsbolag till brandväsendet.

Bolaget räknar med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått ifrån att de skola komma till användning för brandkårs- eller andra brandförsvarsutgifter och att bidragen alltså antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas såsom annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseendet brandväsendet.

Stockholm den 21 september 1934.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag:

(Oläsligt namn).

Sven Boye.

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottninggatan och Vretgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bilagd framställning har vatten- och gasverksstyrelsen för en genom den nyligen fastställda styckningsplanen för del av Jakobsbergsområdet möjliggjord första utbyggnad av stadens ledningar inom området hemställt om anvisande av ett anslag å 13,500 kronor. Denna utbyggnad skulle avse möjlighet för anknytning av fastigheter utefter Drottninggatan söder om Götgatan och en del fastigheter utefter den från Drottninggatan västerut utgående Vretgatan, som begärts i sådan utsträckning att ledningsutsträckningen blir räntabel.

En nedläggning av ledningar i Vretgatan, som ligger utom styckningsplanen, anser drätselkammaren icke vara ett föregripande av den vidare utredningen om en vidgad planläggning av Jakobsbergsområdet, då Vretgatan

N:o 99. *Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottninggatan och Vretgatan.*

i sitt nuvarande läge och såsom utfartsväg för fastigheterna utefter densamma i framtiden med till visshet gränsande sannolikhet måste bibehållas, en uppfattning som stadsplanekommittén vid förfrågan förklarat sig vilja dela.

Med understrykande i likhet med vatten- och gasverksstyrelsen av önskvärdheten av att få ledningsarbetet å Jakobsbergsområdet i gång förordar drätselkammaren bifall till vatten- och gasverksstyrelsens framställning och att alltså stadsfullmäktige måtte besluta,

att ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag å 13,500 kronor för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Drottninggatan mellan ledningarnes nuvarande ändpunkt 120 m. norr om Hammarbygatan och fram till Götgatan samt i Vretgatan 60 m. mot väster, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetet så snart för gator avsedd mark överlåtits till staden.

Västerås den 4 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å Jakobsberg hava numera samtliga fastigheter, som skola anslutas till och som äro belägna utefter Drottninggatan söder om Götgatan ävensom en del fastigheter utefter den från Drottninggatan utgående Vretgatan, anmälts till anslutning till stadens ledningar. Under förutsättning att gatumark, däri även inberäknat breddning av gatorna enligt för Jakobsberg av magistraten fastställd styckningsplan överlåtes till staden, anser därför styrelsen, att numera en första ledningsutbyggnad borde kunna komma till stånd inom Jakobsberg i här berörd sträckning. Anläggningskostnaderna äro beräknade till 37,500 kr., det enskilda bidraget bliver 24,000 och stadens andel alltså 13,500 kronor. Upprättade räntabilitetskalkyler utvisa, att anläggningen bliver ekonomiskt bärande för staden. Ett påbörjande av ledningsanläggningar inom Jakobsberg måste ur mer än en synpunkt anses synnerligen önskvärt, då i samma mån som ledningar utdragas sanitära missförhållanden avhjälpas, varjämte, sedan numera vattentorn kommit till utförande, effektiv eldsläckning kan beredas.

På grund av det anförda hemställer därför vatten- och gasverksstyrelsen,

N:o 99. Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Drottninggatan och Vretgatan.

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 13,500 kr. för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Drottninggatan mellan ledningarnas nuvarande ändpunkt 120 m. norr om Hammarbygatan och fram till Götgatan samt i Vretgatan 60 m. mot väster, med uppdrag åt styrelsen att utföra arbetet så snart för gator avsedd mark enligt förenämnda styckningsplan överlåtits till staden.

Västerås den 12 september 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 100.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningställande av nya tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Samtidigt med att Stadsfullmäktige den 21 juni innevarande år beslöto att för fullgörande av de uppgifter, som åvilade stadens byggnadschef i egenskap av stadsingeniör, skulle från den 1 januari 1934 anställas en byggnadsnämnden direkt underställd stadsingeniör gåvo stadsfullmäktige drätselkammaren i uppdrag att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till lämpliga lokaler för byggnadschefskontoret och utredning om kostnaderna för deras iordningställande.

Enligt den utredning som låg till grund för stadsfullmäktiges beslut om inrättandet av den nya tjänsten var förutsatt, att byggnadschefskontoret skulle förflyttas från rådhuset och har det med hänsyn till önskvärdheten att få kontoret förlagt så nära som möjligt till den centrala förvaltningen i rådhuset varit angeläget att för ändamålet kunna tillvarataga utrymme i någon rådhuset närbelägen staden tillhörig fastighet.

N:o 100. *Ang. iordningställande av nya tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m.*

Förslaget, som nu framlägges, avser, att byggnadschefskontoret skulle inrymmas i de lokaler inom fastigheten n:r 112 A. i södra kvarteret (den s. k. Gaggeska gården) som för närvarande äro upplåtna åt kronouppbördskontoret samt att detta senare kontor förflyttas till den lägenhet i samma fastighet, som nu innehaves av stadsvaktmästaren och omändring och inredning av de båda lokalerna för de nya ändamål, de skola betjäna. Därjämte avses, att samtliga tjänstelokaler i huset skola förses med värmeledning.

I bifogade kostnadsförslag med därtill hörande ritning är närmare redogörelse lämnad för de arbeten, som erfordras och kostnaderna för dessa beräknad till 12,800 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med godkännande av det här angivna förslaget till förflyttning av byggnadschefskontoret och kronouppbördskontoret till nya lokaler i fastigheten gården och tomten N:o 112 A inom södra kvarteret för därav betingad inredning och ändring i lokalerna anvisa ett anslag å 12,800 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren vid fastställande av stadens utgiftsstat för nästkommande år kunna komma att besluta.

Västerås den 4 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

KOSTNADSFÖRSLAG

över ändringsarbeten i fastigheten Södra kv. 112 för blivande Byggnadschefs- och Kronouppbördskontor.

Kronouppbördskontoret.

Rum n:o 1.

Bortrivning av väggar, insättning av fönster ändring av spiselmur, reparation av golv, elektriska ledningar och målning	500:—

Rum n:o 2.

Elektriska ledningar, klädning av väggarna med tretex, reparation av golv m. m.	375:—

Rum n:o 3.

Lika med föregående samt ändring av dörr ..	450:—
Transport	1,325:—

N:o 100. *Ang. iordningställande av nya tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m.*

		Transport	1,325 : —	
Rum n:o 4.				
Lika med föregående			450 : —	
Rum n:o 5.				
Tambur: Nytt golv. Golvet sänkes. En vägg för ordnande av kapprum och målning m. m.			180 : —	
Förstugan:				
Diverse reparationer			150 : —	
Oförutsett och diverse			395 : —	2,500 : —

Byggnadschefskontoret.

Rum 1—2—3.				
Uppsättning av 28 kvm. väggar	420 : —			
Bortrivning av murar och kakelugnar m. m.	800 : —			
Elektriska ledningar	250 : —			
Ändring av golv, målning samt insättning av ett större fönster	1,500 : —	2,970 : —		
Rum n:o 4.				
Omläggning av ledningar, upprivning av golv. Bortrivning av kakelugnar, målning m. m. ..		450 : —		
Rum n:o 5.				
Diverse reparationer, omläggning av golv samt målning m. m.		375 : —		
Oförutsett och diverse		205 : —	4,000 : —	
Övriga rum (Kamrerarekontoret) bliva mer eller mindre i behov av reparation efter värmeledningens indragande. Kostnad c:a			1,800 : —	
Värmeledning inkl. håltagning, framdragande av el. ledningar för pumpar samt efterlagning			4,500 : —	
		Kronor	12,800 : —	

Västerås den 3 oktober 1934.

Gösta Smitt.

N:o 101.

Drätselkammaren samt Vatten- och Gasverksstyrelsens yttranden ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren beretts tillfälle taga del av det yttrande, vatten- och gasverksstyrelsen efter remiss avgivit över en motion av Redaktören And. Pers angående åtgärder för att bereda allmänheten tillträde till det nyuppförda vattentornet å Djäkneberget, får Drätselkammaren såsom yttrande i ärendet under hänvisning till den av vatten- och gasverksstyrelsen påtalade risk, som med tornets öppnande för allmänheten är förenad och de relativt stora kostnader för skyddsändamål och annat, som skulle därav föranledas, för sin del avstyrka bifall till motionen.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss till vatten- och gasverksstyrelsen den 21 juni i år hava Stadsfullmäktige infordrat yttrande från styrelsen med anledning av Redaktör Pers' i stadsfullmäktige väckta motion att vattentornet måtte göras tillgängligt för allmänheten, med iakttagande av härför lämpliga förhållningsregler.

Att utsikten från vattentornets takterass är en attraktion för allmänheten inser styrelsen till fullo men anser samtidigt, att den ej kan påtaga sig den risk, som tillträde för allmänheten till tornet kan innebära.

Vattentornets uppgift är att utgöra ett skydd för verkets högreservoar, vilken är utförd som en i tornet anbragt öppen behållare. Invid sidan av denna behållare befinner sig trappan till tornets terrass. Med de anordningar, som nu finnas, är det nästan otänkbart att helt utesluta möjligheten av att besökande med eller utan avsikt kunna åstadkomma förorenande, eventuellt infektion av dricksvattnet. Härtill kommer att trappan i tornet är brant och smal och ej tillåter möten annat än möjligen å trapplanen. Om någon olycka drabbar en besökande och det kan påvisas, att tillfredsställande skyddsåtgärder ej vidtagits eller att anordningarna för besök över huvud taget ej äro lämpliga, är staden juridiskt ansvarig härför.

N:o 101.
Ang. tillträde för allmänheten till vattentornet.

På i huvudsak anförda skäl kan styrelsen från den synpunkt, som vattenverkets väl betingar, icke förorda bifall till det väckta förslaget.

Skulle Stadsfullmäktige det oaktat ansluta sig till detsamma, måste i sådant fall vissa skyddsanordningar vidtagas. Med hänsyn till den personliga säkerheten bör anordnas ett skyddsnät omkring den 15 meter höga spiraltrappan samt införas elektrisk belysning för hela trappan. För att i möjligaste mån förhindra förorening av vattnet erfordras en skyddsvägg mellan behållaren och trappan. Golvet på takterrassen utgöres nu av väderbeständig papp, vilken ej tål den slitning, som blir en följd av allmänhetens tillträde. Golvet måste därför förses med asfaltbeläggning. Kostnaderna för berörda anordningar äro beräknade till 5,600 kronor.

Dessutom måste vid tid för tillträde till tornet vakt anordnas, för vilket kostnaden möjligen kan täckas genom entréavgifter. Ifrågavarande kostnader böra i varje fall icke till någon del drabba vattenledningsverket.

Västerås den 11 oktober 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det nya vattentornet invid Djäkneberget är nu färdigt till sina yttre konturer. Det är efter min mening synnerligen lyckligt utformat och utgör ett vackert och dominerande inslag i stadsbilden. Från tornets tak har man en utomordentlig utblick såväl över staden i sin helhet, som över den närmast omgivande bygden, jämte Mälaren. Det vore ägnat att öka trevnaden för såväl stadens invånare som tillresande främlingar att kunna från denna utsiktspunkt få en överblick över staden och dess omgivningar. Jag styrkes i förhoppningen om att en sådan anordning skall träffas därav, att man i Göteborg har utnyttjat ett vattentorn på detta sätt. Där upptages en avgift för att täcka omkostnaderna för tillsynen och öva någon kontroll på de besökande.

Emellertid lär styrelsen för stadens vattenverk hysa betänkligheter mot att upplåta tornet för detta ändamål. De anordningar som behöva vidtagas till skydd för okynniga personer torde dock kunna åstadkommas utan allt för stora kostnader. Beträffande möjligheten att komma dit upp, torde den trappa som inbygges, vara tillräcklig för ändamålet, åtminstone tills vidare.

I detta sammanhang vill jag uttala önskvärdheten av att närmaste omgivningen blir planterad och ansad så att den står i ett skick värdigt tornets ståtliga grannskap.

Jag påkallar alltså stadsfullmäktiges uppmärksamhet på saken och hemställer att fullmäktige ville gå i författning om att vattentornet blir tillgängligt för besökande med iakttagande av lämpliga förhållningsregler.

Västerås den 20 juni 1934.

And. Pers.

N:o 102.

Drätselkammarens och Byggnadsnämndens yttranden ang. pristävlan för ny stadsplan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att jämte byggnadsnämnden i staden enligt beslut av stadsfullmäktige den 30 augusti innevarande år avgiva yttrande över en av Redaktören And. Pers framlagd motion angående anvisande av anslag för anordnande av en pristävlan rörande utformningen av stadsplanen, företrädesvis i stadens centralare del, samt om offentliga byggnaders placering och vad som därmed kan hava sammanhang.

I nu avgivet yttrande har byggnadsnämnden på anförda skäl avstyrkt bifall till motionen.

Även om drätselkammaren principiellt icke intager en direkt avvisande ståndpunkt till en utredning av stadsplanefrågan genom en pristävlan, har drätselkammaren likväl ansett sig i likhet med byggnadsnämnden böra avstyrka motionen.

Med hänsyn till, att tyngdpunkten i uppgifterna i den nyinrättade befattningen som stadsingeniör kommer att bli förlagd inom stadsplanegebitet, är det icke ur vägen att ge innehavaren av nya befattningen tillfälle att först pröva sina krafter på uppgiften innan ett så omständligt och dyrbart förfarande som en pristävlan tillgripes.

De av byggnadsnämnden i ärendet i övrigt framförda erinringarne synas också mera avse att framhäva att nu rådande förhållanden icke inbjuda därtill än ett avståndstagande i allmänhet till utredningar av här ifrågasatt karaktär.

Med det anförda som motivering hemställer drätselkammaren, att motionen icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Ledamoten av drätselkammaren Herr Edvard Karlsson har reservationsvis uttalat sig för bifall till motionen.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 augusti 1934 hava stadsfullmäktige för utlåtande till drätselkammaren och byggnadsnämnden remitterat en av Herr Pers väckt motion angående anordnande av en pristävling om stadsplanen, före-

N:o 102.
Ang. pristävlan för ny stadsplan.

trädesvis i stadens centralare delar. Med anledning härav får byggnadsnämnden i ärendet anföra följande.

I motiveringen till sitt förslag har motionären framhållit, att i staden förestår en omarbetning och utvidgning av stadsplanen, vilken behöver utsträckas att omfatta den nuvarande bebyggelsen, samt att härvid trafiklederna behöva regleras för vidare framtida bebyggelse och en rad byggnadsfrågor inom den äldre stadsdelen lösas. Enligt motionärens mening skulle vid lösande av dessa frågor mycket vinnas om personer utifrån finge i ett sammanhang taga upp frågorna till bedömande och framlägga förslag, bland vilka därefter stadens myndigheter och allmänheten kunde träffa sitt val.

Byggnadsnämnden vill till en början vitsorda, att ett omfattande stadsplanearbete förestår inom staden. Den gällande stadsplanen av år 1915 omfattar i huvudsak endast den egentliga gamla staden och densamma måste enligt de nya lagar på området, som trätt i kraft den 1 januari 1932, inom den närmaste framtiden underkastas revidering och komplettering. Det torde dessutom vara nödvändigt att inom en ej alltför avlägsen framtid utsträcka stadsplanen att avse jämväl de stora områden av staden, som äro bebyggda men ligga utanför det för närvarande stadsplanelagda området. Måhända kommer det också att visa sig erforderligt att upprätta s. k. stomplan för de delar av staden, som närmast gränsa till de bebyggda områdena. Vid allt detta arbete måste i första hand de viktigaste trafikledernas sträckning fastställas och den lämpligaste placeringen av större offentliga byggnader måste även tagas under övervägande.

Det avsevärda arbete, som alltså under de närmaste åren måste utföras i fråga om stadsplaneläggningen, föranledde under 1932 byggnadsnämnden att hos stadsfullmäktige hemställa om tillsättande av en särskid kommitté för utredning av frågan om en omorganisation av stadsingeniörstjänsten och en del andra tjänster i staden. Detta förslag vann stadsfullmäktiges bifall och sedan kommittén efter ett omfattande arbete framlagt förslag till omorganisation av såväl stadsingeniörs- som byggnadschefs- och stadsarkitektstjänsterna, hava stadsfullmäktige under innevarande år tagit ställning till detta förslag. Härvid hava stadsfullmäktige beslutat, bland annat, att inrätta en självständig stadsingeniörstjänst, som till sitt förfogande skulle erhålla ett tekniskt biträde och ett ritbiträde, samt att väsentligt utsträcka stadsarkitektens tjänstgöringsskyldighet inom staden. Det starkaste skälet för denna omorganisation har också varit det omfattande stadsplanearbete, som härstädes måste utföras. Enligt byggnadsnämndens mening skulle det icke vara följdriktigt, om stadsfullmäktige kort tid efter det att beslut fattats om inrättande av en självständig tjänst just för stadsplanearbetet skulle besluta att anordna en pristävlan för lösande av denna fråga. Vidtagande av en dylik åtgärd ungefär samtidigt med att den nye stadsingeniören skulle tillträda sin tjänst skulle faktiskt utvisa ett starkt misstroende mot dennes förmåga att lösa sin uppgift och under alla förhållanden vara ägnat att minska hans intresse och initiativkraft.

En annan omständighet förtjänar i detta sammanhang även att tagas i beaktande. Då det, såsom i vår stad är fallet, gäller att uppgöra stadsplan

N:o 102. *Ang. pristävlan för ny stadsplan.*

för redan bebyggda områden, måste den allra största hänsyn tagas till de bestående äganderätts- och bebyggelseförhållandena. Ett rubbande av dessa i alltför stor utsträckning medför ekonomiska konsekvenser av betydande art såväl för staden som för de enskilda fastighetsägarna och på grund härav torde det vara nödvändigt att vid stadsplanearbetet i Västerås söka få fram en lösning, som så långt möjligt är tillfredsställer moderna krav på en stadsplan men samtidigt i möjligaste mån ansluter sig till de nuvarande fastighetsförhållandena. Därest utomstående personer, vilka icke kunna ägna så mycket tid åt studium av stadens nuvarande bebyggelse, anmodas att uppgöra förslag till stadsplan, torde man hava all anledning att räkna med att de förslag, som framkomma, komma att uppgöras under strävan att få fram den mest idealiska lösning av stadens planläggning ur estetisk synpunkt och trafiksynpunkt, men utan större hänsynstagande till rådande förhållanden. Därest så blir fallet, komma de förslag, som komma att framgå som resultat av en pristävling, icke att kunna läggas till grund för vidare stadsplanearbete utan komma att sakna praktisk betydelse.

Det torde även kunna ifrågasättas, om en pristävlan om stadsplan för Västerås kan utlysas utan tämligen omfattande och kostbara förarbeten; kraven på det kartmaterial, som måste ligga till grund för ett stadsplanearbete, äro nämligen så stora, att det nuvarande materialet knappast motsvarar detsamma, utan det torde bliva den nye stadsingeniörens första uppgift att modernisera och komplettera stadens kartor. Innan så skett, kan säkerligen stadsplaneläggningen ej med utsikt till framgång påbörjas.

Vad därefter beträffar de planerade, av motionären berörda offentliga byggnaderna vill byggnadsnämnden framhålla, att innan frågan om deras placering inom staden tages under övervägande, det måste vara närmare klargjort, vilka lokaler de skola inrymma, deras storlek o. s. v. I fråga om den viktigaste av dessa byggnader, det föreslagna nya rådhuset eller nämndhuset, har utrednignen ännu icke framskridit så långt, att något bestämt härom kan sägas.

Slutligen kan byggnadsnämnden icke underlåta att påpeka, att — med hänsyn till det arbete som kräves för uppgörande av förslag till stadsplan för Västerås — de av motionären ifrågasatta prissummorna äro alltför låga, därest man vill förvärva verkligt kvalificerade deltagare i pristävlingen. En avsevärd höjning av desamma torde i sådant fall vara erforderlig.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden med erkännande av det intresse för vår stads utseende, varom den väckta motionen bär vittne, hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

I ärendet har stadsingeniören Smitt avgivit särskilt yttrande, som bifogas.

Västerås den 19 september 1934.

På Byggnadsnämndens vägnar:
THORWALD BERGQUIST.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 102.
Ang. pristävlan för ny stadsplan.

Byggnadsnämnden förklarar sig anse, att den av Redaktören Ana. Pers väckta motionen om pristävlan för stadsplan över Västerås stad icke måtte föranleda till någon åtgärd och motiverar detta därmed att:

1:o) En tävling om stadsplanen skulle innebära ett misstroendevotum mot en ännu ej tillsatt tjänsteman, den blivande stadsingeniören. Här bör ihågkommas, att stadsingeniören knappast är den som ensam kan fullt utforma stadsplanen, då detta till stora delar är ett arkitektarbete, samt att varje i sitt yrke intresserad ingeniör måste hava stort intresse av att se de olika förslag till frågornas lösande, som kunna av andra sakkunniga framläggas vid en tävling. Dessutom är det alltid av värde att ej stå ensam om en hel del synpunkter rörande vad som kan vara för samhället önskvärt och nödvändigt eller ej.

2:o) En utomstående knappast kan äga detaljkännedom om Västerås är ju sant, men vad man söker i hans inlägg är väl egentligen sådana uppslag, som belysa huru olika teknici se problemen på skilda orter och dessa utredningar måste ju, det ligger i sakens natur, komma utifrån. De kunna sålunda tydligen icke erhållas av personer, som äro fullt lokaliserade, men de tävlande borde finna en rätt så god ledning rörande aktuella frågor i det stadsplanearbete, som är nedlagt i stadsplaneförslaget av år 1933.

3:o) Stadens kartmaterial icke är till fyllest för en pristävlan. Emellertid visar just förut omnämnda 1933 års stadsplaneförslag genom sin enastående klarhet och skärpa, att kartmaterialet mycket väl kan begagnas som grund för en idépristävlan av detta slag. Att våra mätbräden medgiva ett snabbt och exakt utarbetande av detaljkartor bör kunna intygas av de nämnder, som ofta erhållit dylika, däribland stadens byggnadsnämnd. Triangelmätning kan vara bra för sitt ändamål, men har intet att göra med nu för en pristävlan önskvärt kartmaterial och hade egentligen icke bort nämnas i d e t t a sammanhang. Just det förestående stadsplanearbetet och behovet av att för detta i god tid få med stadens utveckling sammanhängande frågor berörande: genomfartsleder, plats för offentliga byggnader, torg, hamnar m. m., skärskådade från olika synpunkter, och hälst principiellt avgjorda, gör det, enligt mitt förmenande, synnerligen önskvärt att en pristävlan utan dröjsmål utlyses. Gärna en tävlan om hela stadsplanen och med högre prissumma, men även nu förslaget belopp bör, såsom tiderna ännu äro, locka en hel del tävlande.

Skall man vänta med avgörandet av principfrågorna till dess allt kartmaterial petigt reviderats, så dröjer det många år innan ett nytt förslag till stadsplan kan föreligga och då har säkerligen den under tiden pågående bebyggelsen satt P för allt som nu dock verkligen utan allt för stora uppoffringar dock kan göras för att modärnisera vårt samhälle. — Jag hänvisar därvidlag till 1933 års stadsplaneförslag. — Särskilt måste så bliva fallet om stadsplaneingeniören och arkitekten i sitt arbete skulle klavbindas genom det

N:o 102. *Ang. pristävlan för ny stadsplan.*

verkliga misstroendevotum, som ligger i av av de överordnade myndigheterna uttalad önskan att rådande förhållanden icke få rubbas i någon avsevärdare mån.

Västerås den 3 oktober 1934.

Gösta Smitt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I vår stad förestår en omarbetning och utvidgning av stadsplanen. Stadsplanen behöver utsträckas och omfatta den nuvarande bebyggelsen. Trafiklederna behöva regleras för vidare framtida bebyggelse. Den gamla staden kan icke heller vara oberörd. Här framträda emellertid också en rad byggnadsfrågor, som måste lösas, och som förorsaka att stadens utseende förändras.

Inför dessa uppgifter skulle det vara till gagn att anordna en pristävlan, där förfarna män inom stadsplaneläggning och arkitektur framlade förslag, om hur denna gamla stad skulle anordnas för att tjäna nutida ändamål. Därigenom skulle frågorna tagas upp i ett stort sammanhang, idéer skulle framläggas, och man finge uppslag att välja på. Personer utifrån skulle se uppgiften med friska ögon. Sådana pristävlingar äro ju rätt vanliga och deras allmänna nytta obestridd. Ett av gagnen är att allmänheten blir i tillfälle att bedöma olika uppslag och alternativ, medan svaga och oberättigade förslag belysas och underkännas i ett sådant sammanhang.

Beträffande kostnaden för en sådan pristävlan så kan denna icke vara avskräckande. Om missgrepp undanröjas och goda förslag framkomma, så rör sig en stads bebyggande om så stora belopp, att kostnaden för en sådan tävlan mer än väl uppväges av de vunna fördelarna.

Jag tillåter mig att föreslå stadsfullmäktige att ställa ett belopp på 10,000 kr., fördelade i tre pris, till byggnadsnämndens förfogande för anordnande av en pristävlan om stadsplanen företrädesvis i stadens centrala del samt om offentliga byggnaders placering och vad som därmed kan stå i sammanhang.

Jag anhåller att ärendet remitteras till stadens byggnadsnämnd.

Västerås den 27 augusti 1934.

And. Pers.

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Utmarksgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning till stadsfullmäktige, som till drätselkammaren överlämnats för att med dess yttrande tillställas stadsfullmäktige har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag å 6,900 kronor för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Utmarksgatan på en sträcka av 120 meter norr ut från Solhemsgatan och i denna sistnämnda gata mellan Utmarks- och Vargbogatorna.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i sin framställning meddelat, att den möjliga anslutningen till ledningarne i Utmarksgatan icke gör anläggningen fullt räntabel och att detta är att tillskriva den omständigheten, att någon anslutning av lasarettets mark utmed östra sidan av gatan icke kan påräknas.

Då denna omständighet skäligen icke bör lända övriga ägare av fastigheter utefter gatan till nackdel i form av förhöjd anslutningsavgift och i övrigt anslutning till ledningar av angränsande områden verkar i utjämnande riktning bör förhöjd avgift för den anslutning, varom nu är fråga, icke ifrågasättas

Drätselkammaren finner sig därför oförhindrad tillstyrka framställningen och hemställer alltså att stadsfullmäktige ville anvisa det begärda anslaget att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Genom protokollsutdrag för den 13 nästlidne september har Drätselkammaren med anledning av Styrelsens förslag till ledningsutsträckningar för vatten, avlopp och gas i Utmarks- och Solhemsgatorna hemställt om uppgift från Styrelsen dels rörande den anslutningsavgift som bör erläggas för anslutbar tomtmark för att anläggningen skall bliva ekonomiskt bärande för staden och dels huruvida närliggande områdens anslutning till stadens ledningar medför utjämning av en högre anslutningsavgift till de nu ifrågasatta ledningarna. Verkställda utredningar giva vid handen att rörande första frågan anslutningsavgiften behöver höjas med 12 öre per kvm. tomtyta, om anläggningen ej skall medföra förlust för staden och dels att befint-

N:o 103.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Utmarksgatan.

liga ledningsnät inom områdena Vargbo och Hemdal under år 1933, efter avdrag för ränta och amortering, gav staden ett överskott av cirka 6,200 kr., vilken summa flera gånger uppväger förlusterna för ledningsutbyggnaden inom nu ifrågasatta område. På grund dels härav och dels av den omständigheten, att fastighetsägarna ej böra vidkännas ökade kostnader genom områdets läge invid Lasarettets mark, för vilken avgift till dessa ledningar ej kan erhållas, anser styrelsen, att förhöjt bidrag i detta fall ej bör ifrågasättas.

Västerås den 11 oktober 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägare till fastigheter utefter Utmarksgatan i sträckningen mellan Solhems- och Frejagatorna hava hos vatten- och gasverksstyrelsen gjort framställning om utdragning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas.

Anslutning för ledningarna kan ske i Vargbogatan, där denna korsar Solhemsgatan.

Som ledningsbidrag endast kan beräknas för tomtmark utefter Utmarksgatans västra sida — marken utefter den andra sidan tillhör Centrallasarettet —, visa upprättade räntabilitetskalkyler, att ledningsanläggningen, även sedan alla tomter anslutits, ej bliver fullt ekonomiskt bärande för staden. Sedan ett privat avlopp till följd av skedd bebyggelse och markutfyllnad ej mer funktionerar, göra sig emellertid sanitära olägenheter starkt gällande vid Utmarksgatan. I saknad av avlopp stannar också vatten kvar i källrarna, vilket givetvis medför olägenheter.

Ledningskostnden är beräknad till 9,500 kr., vartill med nuvarande bebyggelse bidrag erhålles med 2,600 kr. och efter bebyggelse av alla anslutbara tomter ytterligare 1,400 kr. Stadens utlägg blir då 5,500 kr., varav ränta och amortering erhålles å omkring 5,000 kr. Nu erforderligt bidrag från staden utgör 6,900 kr.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 6,900 för utbyggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Utmarksgatan från Solhemsgatan 120 meter norr ut och i sistnämnda gata mellan Utmarks- och Vargbogatorna.

Västerås den 12 september 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av en del av Östermalmsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter avröjning av byggnaderna å gamla tomterna N:ris 73 A och B inom södra kvarteret samt uppförande av hyreshus, tillhörigt Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings Moderförening i Västerås u. p. a., å den reglerade tomten N:o 1 inom byggnadskvarteret Konrad är tidpunkten inne för utläggning och ordnande av Östermalmsgatan i sträckningen emellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen med det läge gatusträckningen skall hava enligt gällande stadsplan.

Kostnaden därför är av byggnadschefen Smitt beräknad till 3,700 kronor.

Vare sig man nu utlägger och ordnar gatan eller såsom ett avvikande alternativ med bibehållande av den nuvarande gång- och körvägen från mynningen av Smedjegatan i Kopparbergsvägen snett över planen framför tekniska skolan inskränker sig till att ordna trottoaren och körbanan utanför nyssnämnda hyreshus samt den öppna planen mot den trafikled, som nu i söder begränsar skolområdet — valet mellan de båda alternativen bör kunna läggas i händerna på drätselkammaren, — har drätselkammaren på grund av önskvärdheten av att kunna bereda sysselsättning för stadens arbetare nu velat begära anslag för arbetets utförande.

Med det tillägg, att kostnaden för ena eller andra alternativet är likartad, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta att för ordnandet av Östermalmsgatan i ovan angiven sträckning anvisa ett anslag å 3,700 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt efter förslag av drätselkammaren vid fastställandet av utgiftsstaten för nästa år kan bliva bestämt.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

FÖRSLAG

till ordnande av Östermalmsgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan, c:a 90 meter.

Körbanan avgränsas med cementkantsten varefter densamma utfylles och avgrusas. Trottoarerna behandlas på samma sätt.

N:o 104.
Ang. ordnande av en del av Östermalmsgatan.

Kostnader:

180 meter kantstensränna à 1 : 50	270 : —
180 meter cementkansten, inkl. läggning à 6 : —	1,080 : —
9 meter kant- och motsten vid port à 8 : —	72 : —
54 kbm. grus till bädd à 5 : 50	297 : —
54 kvm. stödsättning (fältsten ej deb.) à 3 : —	162 : —
190 kbm. grus och fyllning i gatan à 5 : 50	1,050 : —
650 kvm. vältning à 0 : 50	325 : —
20 kbm. sand till trottoarer à 5 : 50	110 : —
Diverse oförutsett	334 : —
Kronor	3,700 : —

Västerås den 4 okt. 1934.

Gösta Smitt.

N:o 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1934.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt bestämmelserna i lag den 28 september 1928 om skogsaccis skall skogsaccis utgå till kommun å det taxerade rotvärdet för avverkat virke efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, jämkat till närmast högre 5-tal ören. Skattesatsen skall i stad bestämmas av stadsfullmäktige.

Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal kronor 8 : 04 pr skattekrona. I följd härav skulle skogsaccisen för år 1934 efter ovan angivna beräkningsgrund utgå efter 2 kronor 5 öre pr 100 kronor rotvärde.

Drätselkammaren hemställer på grund av det anförda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att skogsaccis i Västerås för år 1934 skall utgå med 2 kronor 5 öre för varje 100-tal kronor av det taxerade rotvärdet.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 106.

Drätselkammarens och Hälsovårdsnämndens yttranden ang. bostadssocial utredning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har att enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 nästlidne september avgiva yttrande över en framställning från den s. k. Bostadssociala utredningen om städernas medverkan vid insamlande av uppgifter rörande vissa bostäder inom staden.

I avgivet yttrande över framställningen har hälsovårdsnämnden ansett staden icke kunna undandraga sig den begärda medverkan, med utredningen dock begränsad till att omfatta uppgifter rörande 500 bostäder i stället för beräknade 1,000. Vid en blick på de framställningen bilagda undersökningsformulären framgår, att utredningen blir särdeles tidskrävande — i avseende på detaljrikedom torde uppgifterna, som skola lämnas rörande varje bostadslägenhet, kunna betecknas såsom tämligen enastående — och kommer att påkalla anställning av extra hjälpkrafter åt den kommunala myndighet, som skall verkställa utredningen — närmast härtill och även ifrågasatt är bostadsinspektionen — med därav föranledda utgifter för staden. Enligt drätselkammarens mening bör staten lämna bidrag till dessa kostnader med den väsentligare andelen däri, och kan drätselkammaren därför icke tillstyrka stadens medverkan under annan förutsättning.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville förklara sig för stadens del kunna medverka till den ifrågasatta undersökningen endast under förutsättning, att staten väsentligen deltager i de därmed förenade kostnaderna.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut under § 178 i sitt protokoll för den 27 sistlidne september till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för förberedande yttrande remitterat en framställning från särskilda av Kungl. Maj:t tillkallade sakkunnige, den s. k. Bostadssociala utredningen, om medverkan från stadens sida till vissa undersökningar rörande vissa bostäder i Västerås, får hälsovårdsnämnden efter av handlingarna tagen del anföra följande:

N:o 106. *Ang. bostadssocial utredning.*

Av sakkunniges skrivelse framgår, att dessa tänkt sig, att utredningen beträffande Västerås skulle omfatta c:a 1,000 uppgifter rörande de faktiska bostadsförhållandena inom smålägenheter t. o. m. 2 rum och kök med särskild hänsyn tagen till s. k. slumbostäder.

Sakkunnige framhålla, att avsikten med undersökningen är, att densamma ej blott skall bliva av betydelse för statliga åtgärder på bostadsområdet utan även för den kommunala bostadspolitiken.

Hälsovårdsnämnden anser, att staden skäligen icke kan undandraga sig att medverka till den begärda utredningen, men har dock den uppfattningen, att sakkunnige kommit till en alltför hög siffra beträffande det antal bostäder, som utredningen skall omfatta. Hälsovårdsnämnden finner för sin del en utredning omfattande 500 bostäder tillfyllest.

På grund av det anförda får hälsovårdsnämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville förklara sig villiga att medverka till avlämnande av c:a 500 uppgifter angående smålägenheter inom staden.

Västerås den 10 oktober 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Plantin.

Stockholm i september 1934.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Efter Kungl. Maj:ts bemyndigande har chefen för socialdepartementet den 6 oktober 1933 tillkallat särskilda sakkunniga för att inom departementet biträda med utredning rörande omfattningen och beskaffenheten av städers och stadsliknande samhällens slumbostadsbestånd ävensom rörande åtgärder ägnade att undanröja missförhållanden i sådant hänseende. Enligt socialministerns uttalande till statsrådsprotokollet skulle med slumbostäder förstås bostäder av så underhaltig beskaffenhet, att deras begagnande, särskilt såsom bostäder för familjer med minderåriga barn, icke kan ur allmänt hygieniska synpunkter försvaras. Samtidigt fästes emellertid uppmärksamheten på, att även i lägenheter, som i och för sig ej äro undermåliga, trångboddheten kan vara så stor, att allvarlig fara förefinnes för den psykiska och fysiska hälsan hos dem, som där leva.

De sålunda tillkallade sakkunniga, vilka antagit namnet Bostadssociala utredningen, äro för sitt arbete i första hand i behov av ingående kännedom rörande förhållandena på bostadsområdet inom olika städer och stadsliknande samhällen. För erhållande av dylik kunskap ha de sakkunniga dels anordnat en särskild enquete rörande vissa bostadsförhållanden, vartill uppgifter benäget lämnats även från Eder ort, dels erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att, i samarbete med socilastyrelsen, bl. a. för Edert samhälle låta bearbeta de uppgifter, vilka enligt kungl. kungörelsen den 16 sept. 1933 in-

Ang. bostadssocial utåedning.

samlats för hyresräkning å vissa orter. Vid denna bearbetning har bl. a. genom sammanställning av de å formulären meddelade uppgifterna om lägenhetens rumsantal och antalet i densamma boende m. m. kännedom vunnits om graden av boendetäthet i smålägenheterna ävensom, genom bostadsuppgifternas komplettering medelst ur taxeringslängderna hämtade uppgifter om de boendes inkomster, angående trångboddhetens samband med invånarnas ekonomi.

För att erhålla mera konkret och djupgående kunskap om, hurudana bostadsförhållandena faktiskt äro i smålägenheterna (t. o. m. 2 rum och kök), lärer emellertid erfordras vissa kompletterande uppgifter, närmast avseende bostadsrummens dimensioner och beskaffenhet i hygieniskt avseende, ävensom de boendes fördelning på sovrum m. fl. data, vilkas innebörd närmare framgår av bifogade förslagsvis uppgjorda frågeformulär. Såsom därav framgår, skulle dessa genom Bostadssociala utedningens försorg ifyllas i sådana punkter, varom hyresräkningsuppgifterna upplysa, men i övriga avseenden kompletteras vid besök på ort och ställe av särskilda husbesökare. Man hade tänkt sig att för Eder ort erhålla c:a 1,000 uppgifter av detta slag, vilket antal synes nödvändigt för att uppgifterna tillsammantagna kunna anses ge en någorlunda fyllig och verklighetstrogen bild av de mindre bemedlades bostadsförhållanden å Eder ort.

Insamlingen av erforderliga kompletteringsuppgifter, för vilka nödiga blanketter tillhandahållas av Bostadssociala utredningen, synes lämpligen kunna ske genom bostadsinspektionens försorg. Vissa data kunna möjligen erhållas ur förefintliga bostadsregister e. d., men bör det då genom husbesök kontrolleras, att samtliga uppgifter äro aktuella. Bearbetningen av uppgifterna ombesörjas sedermera av Bostadssociala utredningen.

Då avsikten vore, att ifrågavarande undersökning skulle kunna bliva av betydelse ej blott för statliga åtgärder på bostadsområdet utan även för den kommunala bostadspolitiken, vågar Bostadssociala utredningen hoppas på Eder medverkan vid densamma, liksom utredningen å sin sida gärna motser förslag och önskemål från Eder sida angående undersökningens anordnande och genomförande.

Då det ur flera synpunkter vore önskvärt, att ifrågavarande undersökning snarast möjligt komme till stånd, vågar Bostadssociala utredningen hemställa, att Ni benäget ville så snart ske kan och senast den 1 november 1934 meddela svar på denna hänvändelse under adress Bostadssociala utredningen, K. Socialstyrelsen, Stockholm St.

För Bostadssociala Utredningen:

Bertil Nyström.

N:o 107.

Drätselkammarens yttrande ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 april innevarande år hava stadsfullmäktige för yttrande till drätselkammaren överlämnat en såsom egen motion av herr Beckman upptagen framställning från ägare av fastigheter belägna utefter Arosvägen, angående uppdrag för drätselkammaren att försätta Arosvägen i fullt trafikabelt skick. Ehuru icke direkt utsagt i framställningen framgår av en senare i ärendet till drätselkammaren ingiven skrivelse från sökandena, att de härmed förenade kostnaderna skulle bestridas av staden.

Såsom skäl för framställningen är åberopat, att gatan genom den allt tätare bebyggelsen av stadens norra områden fått karaktär av genomfartsgata och att med hänsyn därtill och det obehöriga uti att belasta fastighetsägarne med det av gatans omändrade karaktär föranledda tyngre underhållet i jämförelse med de skyldigheter, som i avseende å sådant underhåll ålåge gårdsägare inom staden i övrigt, skulle vara stadens skyldighet att övertaga gatuförbättringen.

I avseende å stadens gatuhållningsskyldighet kan till en början framhållas att enligt gällande bestämmelser, staden icke har någon skyldighet att vare sig bygga eller underhålla gator inom stadens utomplansområde. Vad staden härutinnan frivilligt och såsom utvecklat ur praxis hittills åtagit sig är halva kostnaden för grusning av körbana. Att där genomfartstrafiken tagit större omfattning utsträcka detta stadens åtagande att omfatta grundförbättring av gata, har aldrig härstädes och med fog på grund av de oöverstigliga kostnader, som därmed skulle bliva förenade, blivit fastslaget som en stadens skyldighet — i detta sammanhang förtjänar påpekas att den nya stadsplanelagstiftningen medger staden att införa s. k. gatukostnadsbestämmelser med skyldighet för fastighetsägare att helt eller delvis bekosta ny gata eller ombyggnad av gammal gata inom stadsplanelagt område och alltså i jämförelse med vad nu gäller en vidgad skyldighet i avseende härå för fastighetsägare.

Å andra sidan kan det vara med rättvisa och billighet förenligt om staden lämnar bidrag — utöver bidraget till grusningen — till gatuunderhållet, förutsatt, att trafiken å en gata i avsevärdare utsträckning tjänar andra ändamål än utfartsmöjlighet för de utefter gatan belägna fastigheterna, en uppfattning, som icke stått, eller är främmande för drätselkammaren. Vad nu ifrågavarande gata angår, torde sökandens påstående att den allt tätare bebyggelsen av Blåsbo och Aroslundsområdena medfört en växande trafik i gatan och att den därför fått karaktär av genomfartsgata vara i viss mån rikligt och att det därför med hänsyn till dess dåliga skick kan försvaras, att staden bidrager med någon del i kostnaden för dess förbättring.

N:o 107. *Ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.*

I sin sträckning närmast landsvägen till Skultuna framgår Arosvägen över staden tillhörig mark, varför beträffande denna gatudel, det ligger i sakens natur, att staden bekostar iordningställandet. Beträffande kostnaderna för övrig del av gatan, som drätselkammaren nu ifrågasätter skola bättras, eller sträckningen fram till den öppna platsen vid korsningen av Flodinsgatan, synas dessa skäligen böra fördelas lika mellan staden och fastighetsägarne.

Kostnaden för gatuarbetet i angivna omfattning är beräknad till 15,850 kronor, varav 4,450 kronor på den nedre genom stadens mark framgående delen av gatan och 11,300 kronor för återstående gatudel enligt förslag till gatans ordnande betecknat såsom alternativ I i kostnadsberäkningen. Alternativet avser gatans iordningställande på ett mera bestående sätt än enligt ett annat förslag betecknat såsom alternativ II. Då drätselkammaren till utförande förordar alternativ I. är detta i överensstämmelse med önskemål som framförts av fastighetsägarne.

Med det anförda som motivering och med överlämnande av handlingarna i ärendet hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige i anledning av framställningen och motionen ville för ordnandet av Arosvägen i dess sträckning från landsvägen till Skultuna och fram till den öppna platsen vid korsningen av Flodinsgatan anvisa ett anslag å förslagsvis 10,100 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt efter förslag av drätselkammaren kan bliva bestämt vid fastställande av utgiftsstaten för nästkommande år samt att uppdraga åt drätselkammaren att utföra arbetet, vad angår den del av gatan, som framgår mellan kvarteren Bertil och Bengt först sedan ägare av fastigheter utefter gatusträckningen förklarat sig villiga att deltaga i kostnaderna för vägarbetet med hälften och godtagbar förbindelse härom blivit till drätselkammaren överlämnad.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan vi, undertecknade fastighetsägare vid Arosvägen, tagit del av Drätselkammarens förslag av den 6 sept. 1934 angående iordningsställande av Arosvägen från tomten Bertil n:o 6 till planen vid Akademivägen, få vi härmed anföra följande:

Att Arosvägen befinner sig i sitt nuvarande ytterst dåliga skick, beror i första hand på att densamma aldrig blivit tillnärmelsevis ordentligt anlagd, men även helt säkert i fullt lika hög grad på det förhållandet, att gatan, som från början hade betydelse blott för Akademivreten, mer och mer blivit en betydande genomfartsled ej blott för Aroslundsområdet utan även för det under utbyggnad varande övre Blåsboområdet, där staden sedan några år tillbaka försäljer tomter.

N:o 107.
Ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.

Till belysande för trafikens omfattning å Arosvägen kan anföras, att vid räkning under en dag sistlidne september befanns det, att gatan före mörkrets inbrott trafikerades av 72 bilar, varav ungefär hälvten var lastbilar, samt omkring 300 cyklar. Av dessa bilar och cyklar var det blott ett ringa fåtal, som stannade utefter Arosvägen, det långt övervägande flertalet var på genomfart.

Vi anse, att det ej kan vara i överensstämmelse med billighet och rättvisa, att vi, förutom de skyldigheter, som åligga oss i likhet med vad som gäller gårdsägarna för övrigt inom staden, även dessutom skola vidkännas avsevärda kostnader, därför att gatan på grund av vidgad bebyggelse är utsatt för betydligt ökad belastning.

Vi anse även, att inga andra underhållningsskyldigheter än dem, som gälla för gårdsägarna inom stadsplanen, böra påläggas gårdsägarna utmed Arosvägen, vilken gata fått full karaktär av genomfartsväg. Gatumarken har ju också här liksom inom den egentliga staden blivit överlämnad till och äges av staden.

I likhet med Drätselkammaren anse vi, att Arosvägen icke kan bli i fullgott skick, med mindre än den iståndsättes, enligt alternativ I i kostnadsförslaget. Enligt alternativ II skulle ingen avsevärd förbättring ske.

Under hänvisning till vad här anförts, hemställa vi vördsamt,

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige begära anslag till Arosvägens snara iståndsättande.

Västerås den 3 oktober 1934.

Viktor Segerstedt, Karl Johansson, J. Tideström, Märta Björkman, David Sjöholm, John Beckman, Edvin Lindgren, g:n Maria Lindgren, Ludvig Boström, Agnes Olsson, C. J. Eriksson, g:n John Beckman, Fredrik Bergqvist, C. H. Lind, Carl Fr. Örhn, G. E. Hedlund, Carl Hultberg, N. Frenning, Hugo Berggren, H. Eklundh, Uno Lysén, Liisa Brunnquist för Sofiah Jädersten.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 6 september 1934.

§ 428.

Genom beslut under § 234 i sitt vid sammanträde den 17 maj innevarande år förda protokoll hade drätselkammaren till byggnadschefen för utredning remitterat en framställning från gårdsägare vid Arosvägen om iståndsättande av nämnda väg.

Från byggnadskontoret hade nu inkommit dels ett kostnadsförslag till ordnande av Arosvägen från Skultunavägen till tomten Bertil N:o 6 å 4,550 kronor, vilket arbete det vore tydligt att staden skulle bekosta, dels ett

N:o 107.
Ang. försättande av Arosvägen i fullt trafikabelt skick.

kostnadsförslag i två alternativ till ordnande av Arosvägen från tomten Bertil N:o 6 till och med planen vid Akademivägen, det förra alternativet slutande å en kostnad av 11,300 kronor, det senare, billigare, alternativet slutande å 6,800 kronor.

Drätselkammaren beslöt förfråga sig hos vederbörande fastighetsägare, huruvida dessa vore villiga deltaga i halva kostnaden för ordnandet av Arosvägen från tomten Bertil N:o 6, och ville drätselkammaren för sin del förorda det första alternativet till antagande.

I avvaktan på svar härå beslöt drätselkammaren bordlägga ärendet.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av de mera trafikerade gatorna i Västerås, utom den egentliga stadsplanen torde Arosvägen vara den, som sedan många år tillbaka befinner sig i det mest undermåliga skick. Mellan gångbanorna och körbanan har — särskilt på den starkt lutande sträckan söder om Flodinsgatan — bildats dikesliknande avloppsrännor, varjämte körbanan är ytterst ojämn, stenig och gropig. Vissa tider på året är det förenat med verklig fara att med bil och andra åkdon trafikera gatan, vilket också är lätt att konstatera. Som Arosvägen tillika är genomfartsväg ej blott för Akademivreten utan även för Aroslundsområdet och Övre Blåsbo, är trafiken på densamma betydande. Då härtill kommer, att enligt nu gällande bestämmelser gårdsägarna inom Akademivreten ha samma skyldigheter som gårdsägarna inom den egentliga stadsplanen, där staden svarar för gatuunderhållet, torde det framstå som ett fullt berättigat krav, att staden svarar för gatuunderhållet — då i främsta rummet av genomfartsvägen — även inom nämnda område.

Undertecknade gårdsägare vid Arosvägen få därför under hänvisning till ovanstående hemställa,

att Stadsfullmäktige lämnar Drätselkammaren i uppdrag att under innevarande år sätta Arosvägen i fullt trafikdugligt skick.

Västerås i april 1934.

John Beckman, David Sjöholm, N. Frenning, J. Tideström, K. F. Johansson, Viktor Segerstedt, Agnes Olsson, Carl Hultberg, Carl Fr. Örn, C. H. Lind, Sofia Jädersten g:n Fru Brunnquist, Ludvig Boström, G. E. Hedlund, Uno Lysén, F. Bergqvist, Edvin Lindgren, Hugo Berggren, H. Eklundh.

Upptages som egen motion av undertecknad.

John Beckman.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Backgatan och Valhallagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade framställning har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om ett anslag å 6,000 kronor ur de tekniska verkens amorteringsfond för utdragning av ledningar för anslutning av tomtmark inom kvarteren Patria och Regina å stadens västra område, och får drätselkammaren såsom yttrande i ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med framställningen.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställningar till vatten- och gasverksstyrelsen hava tomtägare inom kvarteren Patria och Regina hemställt om utdragning av allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas, dels i Backgatan och dels i blivande gatan väster om Lilla Fridnäs mellan järnvägen och Eriksgatan samt vidare i sistnämnda gata 60 m. i västlig riktning. Nyssberörda blivande gata väster om Lilla Fridnäs kommer att utgöra en fortsättning söder ut på Valhallavägen. För närvarande finnes därstädes ett öppet dike, som sprider en svår stank.

Anläggningskostnaderna äro beräknade till 13,500 kr. Enligt nu föreliggande framställningar rörande anslutning uppgår det enskilda bidraget till 4,900 kronor och ytterligare anslutning kan inom kort tid beräknas för cirka 2,600 kronor. Som stadens bidrag då utgör 6,000 kr. och anläggningen räntar och amorterar 6,800 kr., bliver densamma ekonomiskt bärande. Utförda beräkningar utvisa att med tiden ytterligare cirka 6,000 kr. kunna erhållas i anslutningsavgifter för till denna ledningsutbyggnad anslutbar tomtmark.

På grund av rådande sanitära missförhållanden vill styrelsen föreslå, att ledningar utdragas så snart teckning till anslutning skett i sådan omfattning, att anläggningens ekonomi är tryggad.

Samtidigt förutsättes att erforderlig gatumark dessförinnan överlämnats till staden.

Då en del vid Backgatan belägna fastigheter hava haft privat vattenledning, men denna på grund av hög ålder delvis var förrostad och måste avkopplas har en mindre del av här berörda ledningsarbete redan kommit till utförande.

N:o 108. *Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Backgatan och Valhallagatan.*

Under åberopande av det här anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas, dels i Backgatan mellan Nedre Hyttvägen och blivande Valhallagatan, dels i sistnämnda gata mellan järnvägen och Eriksgatan och dels i sistberörda gata till en längd av 60 m. väster ut Stadsfullmäktige ville ur Tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 6,000 kronor, med uppdrag åt styrelsen att utföra anläggningen så snart teckning rörande anslutning skett i den utsträckning, att ledningarna bliva ekonomiskt bärande samt därjämte erforderlig gatumark överlämnats till staden.

Västerås den 11 oktober 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 109.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av torget i Västra förstaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan tomtägareföreningen Västra Förstaden i skrivelse till drätselkammaren under åberopande av att vid överlämnandet till staden av mark för gator och öppna platser inom förenings område ställts i utsikt, att de öppna platserna och särskilt den s. k. torgtomten i hörnet mellan Idrottsvägen, Dünavägen och Fullerövägen skulle genom stadens försorg ordnas på ett för omgivningen tilltalande sätt, har drätselkammaren genom byggnadschefen upprättat förslag till dylikt ordnande samt utrett kostnaderna härför.

N:o 109. *Ang. ordnande av torget i Västra förstaden.*

Enligt detta förslag, som avser ett ordnande av torget omgivande gator och grässådd å den öppna platsen med en lekplan försedd med plaskdamm i dess mitt, är kostnaden för arbetena upptagen till 9,755 kronor.

Med uteslutande av kostnaden för plaskdammen, som drätselkammaren anser icke böra komma till utförande såsom varande mindre lämplig och den i kostnadsberäkningen upptagna servisavgiften, skulle arbetena i övrigt draga en kostnad å 6,510 kronor.

Under överlämnande av kostnadsförslaget och därtill hörande karta hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta, att för arbetenas utförande anvisa ett förslagsanslag å 6,500 kronor, att utgå av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt efter förslag av drätselkammaren kan bliva bestämt vid fastställandet av utgiftsstaten för nästkommande år.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

| Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad styrelse för Tomtägareföreningen Västra Förstaden anhåller härmed vördsamt till Drätselkammaren få framföra följande önskemål.

Vid ledningarnas framdragande på ovannämnda förenings område år 1924 överläts äganderätten till all gatumark samt den s. k. torgtomten till Västerås stad. Löfte gavs därvid att såväl torgtomten som de vid en del gatukorsningar förekommande öppna platserna eller trekanterna så småningom skulle komma att ordnas.

Så gott som alla gator ha nu av tomtägarna försetts med trottoarer och mycket har gjorts för att få samhället så tilltalande som möjligt. En allmän önskan är nu att även de ovannämnda öppna platserna och torget, av staden ordnades på något sätt till trevnad för samhället. Torget bör förses med trottoar efter gatorna.

Västerås i augusti 1934.

Vördsamt

För Tomtägareföreningen Västra Förstaden:

Styrelsen.

Carl L. Lundin. H. Wahlström.
Sveavägen 18, Västerås.

N:o 109. *Ang. ordnande av torget i Västra förstaden.*

KOSTNADSFÖRSLAG

till ordnande av torget vid Dünavägen i Hammarby.

150 meter kantstenränna à 1 : 50	225 : —	
45 kbm. grus och sättsand à 5 : 50	247 : 50	
150 kvm. sättning, stötning, plockn. och plats à 1 : 50	225 : —	
Uppkörning av fältsten (stenen ej deb.) 57 timmar à 1 : 90	108 : 30	
560 kvm. avschaktning av gata (halva gatan) à 0 : 78	436 : 80	
168 kbm. makadam och grus, 1/2 av var, medelpris à 7 : 25	1,218 : —	
560 kvm. vältning à 0 : 50	280 : —	
Diverse oförutsett	259 : 40	3,000 : —

I avschaktning av gatan är endast halva gatubredden medtagen, i annat fall tillkommer för gatan i norr, på skolan:		
260 kvm. avschaktning à 0 : 78	202 : 80	
60 meter fältstensränna, enl. ovanstående specifikation à 4 : 90	294 : —	496 : 80
Gatan i söder (Gårdsägare), endast avjämning och grusning		300 : —
	Kronor	796 : 80

Planen:

950 kvm. av- och uppschaktning av gångar à 0 : 80	760 : —	
350 kvm. avschaktning av lekplan à 0 : 78	273 : —	
52×0,60 m. = 31,2 kbm. uppschaktning för plaskdamm med bortkörning av överflödigt gods à 4 : —	124 : 80	
15 kbm. makadam och grus till undergrund à 7 : 25	108 : 75	
11,4 kbm. gjutning av plaskdamm à 60 : —	684 : —	
33 kvm. avslipning à 1 : —	33 : —	
30 meter vattenledning och avlopp à 18 : —	540 : —	
937 kvm. planering och ordnande av gräsplan à 1 : —	937 : —	
15 kg. gräsfrö med sådd à 3 : —	45 : —	
184 kbm. grus till gångar och lekplan à 5 : 50 ..	1,012 : —	
Diverse oförutsett	482 : 45	5,000 : —
Servisavgift för vatten och avlopp: 2,250 kvm. tomt à 0 : 78 pr kvm.		1,755 : —
	Kronor	9,755 : —

Västerås den 4 okt. 1934.

Gösta Smitt.

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. elektriska ledningsanläggningar vid gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning, som här bifogas, har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag å 21,800 kr. att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond på i framställningen närmare angivna elektriska anläggningar i Västerås gamla hamn, och får drätselkammaren med yttrande i ärendet tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För Västerås gamla hamn har Hamnstyrelsen beställt en ny bock-kran jämte omändring av en svängkran till bock-kran. Dessa nya kranar innebära ett belastningstillskott på östra kajen av cirka 200 hästkrafter. Den högspänningskabel för 6,400 volt med arean 3×10 kvmm., som utgår från elektricitetsverket till hamnen är redan nu belastad med sammanlagt cirka 335 kilowatt och kan icke utan förstärkning belastas ytterligare. Därjämte bliver den transformator om 125 KVA, från vilken hamnens växelströmskran erhåller ström, för liten för belastningstillskottet från de nya bock-kranarna, varjämte den station i hamnmagasin 3, där transformatorn är inrymd, saknar utrymme för en större transformator eller för ytterligare en dylik. Härtill kommer att denna station är mindre väl belägen med hänsyn till den förestående ytterligare utsträckningen i östlig riktning av bock-kranarnas spår.

De beställda bock-kranarna få en sådan konstruktion, att de nuvarande likströmsledningarna för hamnmagasinens förseende med ström, vilka äro monterade såsom luftledningar på stolpar på östra kajen, komma i vägen för kranarna och måste ersättas med jordkablar.

Vid f. d. Lillån i östligaste delen av hamnen uppför A.-B. John A. Fors ett spannmålslagerhus, i vilket kommer att installeras diverse motorer om tillsammans cirka 70 hästkrafter. På denna del av hamnen finnas inga ledningar för anslutning av denna belastning.

På grund av det i ovan anförda hava utredningar rörande erforderliga anläggningar ej blott för att möta nu föreliggande belastningsökningar utan även andra ökningar, som kunna väntas, företagits och lett till följande förslag:

N:o 110.
Ang. elektriska ledningsanläggningar vid gamla hamnen.

1) Inrättande av en ny transformatorstation av plåt på betongfundament i sydöstra hörnet av tomt nr 27 (kvarteret Simon 2) på hamnen. Stationen skulle inrymma dels den nuvarande transformatorn å 125 KVA, som nu är placerad i hamnmagasin 3 och dels en transformator å 150 KVA. *Kostnad kr. 5,200: —.*

2) Inrättande av en ny transformatorstation i källarevåningen till det nya spannmålslagerhuset. Stationen utrustas med en transformator å 125 KVA. *Kostnad kr. 1,500: —.*

3) Nedläggande av en högspänningsjordkabel i sträckningen hamnmagasin 3 — Simon 2 — spannmålslagerhuset — kloakpumpstationen i Södra Esplanaden. Denna kabel sammanbindes i sin ena ända med kabeln från elektricitetsverket till hamnmagasin 3 och i sin andra med kabeln från elektricitetsverket till kloakpumpstationen. Den nya och de båda äldre kablarna bilda då en sluten ring i fem delar med därav följande reservmöjligheter. *Kostnad kr. 8,600: —.*

4) Nedläggande av en lågspänningsjordkabel för 380 volt med arean 3×120 kvmm. från den nya stationen inom kvarteret Simon till fem kontaktdosor vid östra kajen för anslutning av kranarna. *Kostnad kr. 3,500: —.*

5) Nedläggande av växelströmsjordkabel, som tillsvidare skall frammata likström i ersättning för berörda luftledning å hamnen. *Kostnad kronor 3,000: —*, eller tillsammans kr. 21,800: —.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 21,800 kr. till följande anläggningar:

ny transformatorstation, dels på tomt 27 å hamnområdet, motsvarande kvarteret Simon 2, och dels i John A. Fors' spannmålslagerhus, med tillhörande transformatorer och annan utrustning,

nedläggning av högspänningsjordkabel i sträckningen hamnmagasin 3 — Simon 2 — John A. Fors spannmålslagerhus — kloakpumpstationen i Södra Esplanaden,

lågspänningskabel mellan transformatorstationen å Simon 2 och östra kajen samt

jordkabel för växelström, tillsvidare avsedd att frammata likström, till belysning i hamnmagasinen.

Västerås den 11 oktober 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättrad belysning vid slottet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Länsstyrelsen härstädes har vid upprepade tillfällen framfört önskemål att bättre belysning genom stadens försorg måtte anordnas utanför entrén till slottet. På grund av den dåliga belysningen av området vid entrén och av parken utanför denna, som är upplåten för allmänheten, anser drätselkammaren att staden bör tillmötesgå dessa önskemål och föreslår att detta sker på sådant sätt att två gaslyktor med nattbrinnare och monterade å höga järnstolpar anbringas utanför entrén. Kostnaden för dessa belysningsanordningar äro av tekniska verken beräknad till 900 kronor.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville för detta ändamål anvisa ett mot kostnaden svarande anslag å 900 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 oktober 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 29 November.** **XX.**

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava, sedan beslut den 26 mars 1931 fattades om uppläggande av stadens senaste nya amorteringslån, vartill Kungl. Maj:t den 21 augusti samma år lämnade nådigt tillstånd, beviljat nedan angivna anslag att täckas av lånemedel.

1931 den 30 april till utvidgningar vid gasverket	160,000:—
1933 den 26 januari och den 26 oktober till utförande av en vågbrytare vid djuphamnen	22,700:—
1933 den 26 januari och den 30 november till inköp av fastigheten N:o 1 i kvarteret Ingrid (f. d. seminariet)	60,000:—
1934 den 28 mars till en ny transformatorstation och elektrisk jordkabel i Domkyrkoesplanaden	6,000:—
1934 den 31 maj till inköp av fastigheten Emaus	180,000:—
1934 den 27 september till uppförande av en nybyggnad för folkskolans och arbetsstugans behov	168,000:—
Kronor	596,700:—

Med hänsyn till lämpligheten att utnyttja nuvarande låga ränteläge anser drätselkammaren, att staden nu bör upplägga ett nytt fast lån för bestridande av ovanberörda anslag, vilka tillsvidare finansierats med tillfälligt upplånade medel.

På grund av det anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att efter därtill hos Kungl. Maj:t utverkat medgivande för täckanle av ovan omförmälda anslag upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 596,700 kronor, med den amorteringstid, Kungl. Maj:t be-

N:o 112.
Ang. upptagandr av ett nytt amorteringslån.

stämmer och den räntefot, som det må ankomma på drätselkammaren, att för stadens räkning besluta, ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om detta låns upptagande.

Västerås den 1 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang revision av arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1933.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade till drätselkammaren inkomna berättelse över verkställd revision av Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1933, får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville jämlikt vederbörande revisorers tillstyrkan för sin del bevilja anstaltens styrelse ansvarsfrihet för revisionsåret.

Västerås den 1 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska Västmanlands läns Arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning för år 1933, få efter fullgjort arbete avgiva följanle berättelse.

N:o 113.
Ang. revision av Arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1933

Vinst- och Förlust Konto.

Inkomster:

Per	Ingående Balans Konto	1,595 : 15
	Landstinget Konto	14,000 : —
	Västerås stads Konto	3,200 : —
	Arboga stads Konto	400 : —
	Köpings stads Konto	600 : —
	Sala stads Konto	800 : —
	Sala stads anslag till föreståndarinnan	200 : —
	Statsbidragets Konto	3,807 : —
	Räntor	27 : 82
	Kronor	24,629 : 97

Utgående balans Konto.

Tillgångar:

Svenska Handelsbankens Konto	1,015 : 78
Kassa Konto	16 : 28
Kronor	1,032 : 06

Vinst och Förlust Konto.

Utgifter:

An	Löners Konto	17,897 : —
	Bränsle, lyse och städning	1,175 : 47
	Postavgifters Konto	118 : —
	Dagtraktaments- och resekostnads Konto	153 : 95
	Telefonavgifters Konto	1,453 : 45
	Diverse Konto	240 : 86
	Annonsers Konto	47 : 18
	Trycksakers Konto	112 : —
	Hyrors Konto	2,400 : —
	Utgående Balans Konto	1,032 : 06
	Kronor	24,629 : 97

Utgående Balans Konto.

Skulder:

Vinst och Förlust Konto	1,032 : 06
Kronor	1,032 : 06

N:o 113.
Ang. revision av Arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1933.

Enär under revisionens förlopp ingen anledning till anmärkning mot räkenskapsförningen och förvaltningen förekommit få vi tillstyrka ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid revisionen omfattar.

Västerås den 17 februari 1934.

För Landstinget:	För Hushållningssällskapet:	För Västerås stad:
A. L. Wretholm.	*Thor Richter.*	*Georg Leontein.*

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hemställt om ett anslag å 4,400 kronor till anskaffning av en ny motorspruta i stället för en försliten gammal sådan.

Drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig över denna framställning, får, med överlämnande av brandstyrelsens skrivelse, under tillstyrkan av vad styrelsen hemställt, föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att av reserverade bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag anvisa ett belopp av 4,410 kronor till inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 114.

Ang. inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anlitande av anslag ställt till förfogande av stadsfullmäktige anskaffades under år 1918 åt brandverket en lätt transportabel motorspruta, en s. k. penta revolverspruta av Ludvigsbergs verkstads tillverkning. Denna anskaffning motiverades med, att inkorporeringen med staden av Lundby och S:t Ilians socknar medförde krav på större brandskyddsberedskap samt av behovet att med hänsyn till den kuperade terrängen inom stadens genom inkorporeringen ökade ytterområde ha tillgång till redskap som lätt kunde framföras och uppställas vid en eljest svårtillgänglig eldhärd.

Sedan denna spruta varit i användning alltsedan den anskaffades har den blivit så försliten att den nu är obrukbar. Då några ändrade förhållanden i avseende å behovet av lättare utryckningsredskap inom stadens ytterområde icke inträtt, är det av nöden att anskaffa nytt redskap såsom ersättning för den gamla motorsprutan.

En inom brandstyrelsen verkställd utredning angående lämpligt ersättningsredskap har givit till resultat, att brandstyrelsen till inköp förordar en motorspruta kallad typ. Albin 35 och tillverkad av L. A. Larssons Gjuteri och Mekaniska Verkstad i Kristinehamn.

Denna spruttyp är på grund av sin ringa vikt lätt transportabel och utmärkes tillika av stor kapacitet omkring 1,000 minutliter vid 9 kg:s tryck. Den är prövad i en del andra samhällen och är erfarenheten därifrån om densamma den allra bästa. Enligt anbud är priset å sprutan 4,500 kronor med 2 % kassarabatt.

Såsom varande i överensstämmelse med ändamålet med de bidrag, som under de senare åren lämnats staden av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och fonderats, finner brandstyrelsen lämpligt, att anslag för inköpet ställes till förfogande av dessa bidrag, som inberäknat årets bidrag, uppgår till ett belopp av i runt tal 11,200 kronor.

Med överlämnande av den av brandstyrelsen verkställda utredningen hemställer brandstyrelsen alltså, att stadsfullmäktige ville av dessa medel anvisa åt styrelsen ett anslag å 4,410 kronor för inköp av en motorspruta av ovan angivna tillverkning.

Västerås den 16 oktober 1934.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

N:o 114.
Ang. inköp av en motorspruta för brandverkets behov.

Till Brandstyrelsen, Västerås.

Undertecknade, av Brandstyrelsen i Västerås utsedda att förbereda inköp av bogserbar, tvåhjulig motorspruta som ersättning för den förslitna Penta-revolversprutan, få härmed avgiva följande yttrande:

Kommitterade ha utgått ifrån, att sprutan bör vara av sådan typ, som godkänts av Statens provningsanstalt och Svenska Brandtarifföreningen, att dess kapacitet bör vara omkring 1,000 min./lit. vid 9 kg. tryck och att svenskt fabrikat om möjligt bör väljas. Anbud har infordrats å de tre motorsprutfabrikat, som med hänsyn härtill kunna ifrågakomma — ABA, Api och Albin. ABA-sprutan är försedd med Fordmotor och följaktligen billigast, men ännu föga prövad. Api-fabriken köper numera motorerna från Albin-tillverkaren och håller samma pris, som denne.

Albin-sprutan, helt av svenskt fabrikat, tillverkad i tre storlekar, har vunnit stor spridning, särskilt bland stadsbrandkårerna och i Norrland, på grund av driftsäkerhet och goda uppvärmningsanordningar. Kommitterade ha haft tillfälle se en sju år gammal Albinspruta av mellanstorlek under arbete och funnit denna typ (numera betydligt förbättrad) motsvara behovet. Tillverkaren av Albin-sprutan kan leverera densamma så utförd, att skumaggregat utan svårighet kan påmonteras, och sprutan lämnas fritt Västerås med leveransprov härstädes.

Kommitterade föreslå Brandstyrelsen, att, sedan av Stadsfullmäktige reserverade medel ställts till förfogande, från L. A. Larssons gjuteri- och mekaniska verkstad i Kristinehamn inköpa en motorspruta, *typ Albin 35* till ett pris av kr. 4,500 med 2 % kassa.

Västerås den 26 augusti 1934.

J. R. Keijser. *Carl Bäckman.* *Olof Clarholm.*

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobil för brandverkets behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av en framställning från brandstyrelsen angående anskaffande av en kombinerad last- och personautomobil i stället för en äldre dylik, som anses uttjänt, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet anföra följande.

Av brandstyrelsens skrivelse och därvid fogade handlingar synes framgå, att behov föreligger av den nya automobilen. Drätselkammaren anser sig därför i princip kunna tillstyrka framställningen.

N:o 115.
Ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobil för brandverkets behov.

Emellertid har drätselkammaren i fråga om sättet för tillgodoseende av ifrågavarande behov en från brandstyrelsen avvikande uppfattning. Beträffande valet av automobil delar drätselkammaren reservantens i brandstyrelsen mening, att en sådan av märket Volvo är avgjort att föredraga framför den av styrelsens majoritet förordade automobilen av märket Ford. Det torde vara obestridligt, att en automobil av förstnämnda typ är avsevärt mera hållbar än Fordbilen, vilket förhållande är av stor betydelse med hänsyn särskilt till att alla för brandverket använda automobiler äro utsatta för starka påfrestningar. Härtill kommer, att Volvobilen är av svenskt fabrikat. Någon som hälst svårighet att erhålla reservdelar till en volvobil torde heller ej möta, varför brandstyrelsens skäl i förevarande avseende icke kan tillmätas avgörande betydelse.

Vidare synes det drätselkammaren just med hänsyn till de nyss påpekade påfrestningar, för vilka automobilen blir utsatt, vid hastiga utryckningar och forcerad körning och särskilt som bilen är avsedd att användas vid övningskörningar, vara bättre om för ändamålet anskaffas en redan inkörd, och således med körning exempelvis något 500-tal mil använd automobil, som likväl är i oklanderligt skick. Anskaffas en alldeles ny automobil, bör den genom brandstyrelsens försorg ordentligt inköras, innan den tages definitivt i bruk för sitt ändamål, vilket också är förenat med i viss mån onödiga kostnader. En ny Volvobil skulle enligt brandstyrelsens uppgift betinga ett pris, som med omkring 500 kronor överstiger priset för en ny Fordbil. Anskaffas i stället en något begagnad automobil av Volvofabrikat, är det sannolikt, att kostnaden stannar inom eller understiger den av brandstyrelsen begärda summan c:a 4,000 kronor.

På grund av det anförda och under uttalande, att vid ifrågavarande anskaffning ovan av drätselkammaren uttalade synpunkter böra beaktas, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att av reserverade bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag ställa förslagsvis 4,000 kronor till brandstyrelsens förfogande för anskaffning av en kombinerad last- och personalautomobil.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

N:o 115.
Ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobil för brandverkets behov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den för brandverkets räkning ifrån dåvarande livsmedelsnämnden för omkring 20 år sedan inköpta kombinerade last- och person automobilen av märket Fiat är nu i så förslitet skick att risker äro förenade med dess användande. En reparation av bilen kan icke ifrågasättas, då svårighet föreligger att på grund av dess föråldrade konstruktion anskaffa ersättningsdelar och ringar.

En bil av här förevarande slag betjänar mångahanda ändamål. Sålunda användes den för övningskörning vid utbildning av chaufförer, som personbil vid syner och besiktningar, transport av polispiket, brandmanskap och borgarbrandkår vid eldsvådor och övningar, bogsering av motor och ångsprutor samt transporter av slangar och annan material för brandkåren och dess verkstäders behov — alltså ändamål av betydelse för brandkårens verksamhet.

Brandstyrelsen har med hänsyn till behovet att få den utslitna bilen ersatt med en ny infordrat anbud å leverans av bil av såväl märket Ford som märket Volvo. Då brandstyrelsen vid val av tillverkning föredrager en vagn av märket Ford är detta beroende av, att brandverket förut har en utryckningsvagn av samma märke och den lättnad, som en enhetlighet i vagntypen medför i avseende å anskaffning av reservdelar och vid skötsel och tillsyn och av att i jämförelse med vagn av Volvomärket denna vagn är av lättare konstruktion och snabbare i start.

Kostnaden för chassies och motor utrustat med förarhytt, sitsar, lastvagnsflak m. m. är enligt anbudet 3,970 kronor.

Vad beträffar sättet för anslagets gäldande erinrar brandstyrelsen därom, att Städernas Allmänna Brandstodsbolag under en följd av år lämnat staden årliga bidrag att användas för brandskyddsändamål, vilka fonderade och inberäknat årets bidrag, uppgå till i runt tal 11,200 kronor, varav emellertid brandstyrelsen i annan framställning begärt anvisande av ett anslag å 4,410 kronor för inköp av en motorspruta, och föreslår brandstyrelsen såsom varande i överensstämmelse med direktiven för dessa bidrags användande, att anslaget måtte ställas till förfogande av dessa fonderade bidrag.

Med överlämnande av utredningen i ärendet hemställer brandstyrelsen alltså, att stadsfullmäktige ville av dessa medel åt styrelsen anvisa ett anslag å 3,970 kronor för inköp av ett chassies av märket Ford V 8 och dess förseende med utrustning.

Ledamoten i styrelsen, Herr Bäckman, har för sin del förordat inköp av en bil av märket Volvo.

Västerås den 16 oktober 1934.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Ragnar Tenow.

N:o 115.
Ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobilför brandverkets behov.

Kostnadsberäkning för manskaps- och lastautomobil.

Ford — 131.

Chassis med enkla bakhjul, 4-cyl. motor		2,970 : —
Förarhytt, omålad, större		360 : —
Röda lyktor		24 : —
Bakre stänkskärmar à kr. 28 : —		56 : —
Uppbyggnad av sitsar och flak (material)		320 : —
Målning (färg)		60 : —
	Kr.	3,790 : —
Tillkommer för V-8-motor	Kr.	180 : —
	Kronor	3,970 : —

Volvo.

Chassis med enkla bakhjul		3,600 : —
Samma utrustning och byggn. som Ford-131		820 : —
Tillkommer för anordnande av längre fotsteg		60 : —
	Kr.	4,480 : —

Sammanfattning:

Ford 131, 4-cyl.	3,790 : —
Ford 131, V-8	3,970 : —
Volvo	4,480 : —

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Den brandväsendet tillhöriga, tjugu år gamla, kombinerade last- och personautomobilen av märket Fiat, (ursprungligen inköpt för Livsmedelsnämnden) har numera blivit så försliten, att risk för användande av densamma föreligger, varjämte det visat sig omöjligt anskaffa ersättningsdelar och ringar. Jag har därför anmodat bilbesiktningsmannen i Västerås att avgiva utlåtande angående vagnen, vilket här bilägges.

Då brandväsendet är i trängande behov av en automobil i stället för den nämnda för ändamål, som brandautomobilerna ej kunna användas till, får jag härmed lämna uppgift å användningen av en dylik vagn.

1) Övningskörning vid inlärande och träning av chaufförer.

2) Personbil vid syner och besiktningar, brandsyn och brandskåpsprovning m. m.

3) Transport av polispiket och brandmanskap vid eldsvådor.

4) Transport av borgarbrandkåren vid eldsvådor och övningar.

N:o 115. *Ang. inköp av en kombinerad last- och personautomobil för brandverkets behov.*

5) Bogsering av lätt motorspruta eller ångspruta.

6) Transport av slang efter eldsvådor och av tyngre gods för kårens och verkstädernas behov.

Västerås den 11 september 1934.

Olof Clarholm,
Brandchef.

Besiktningsutlåtande.

År 1934 den 14 augusti verkställde undertecknad på uppdrag av Brandchefen O. Clarholm, Västerås, besiktning av en Västerås stads brandkår tillhörig manskapsvagn av märket Fiat, försedd med igenkänningsmärke U 136, motor n:r 29483, öppet karosseri med två längsgående bänkar, avsedd för 12 personer. Tillverkningsår torde vara omkring år 1914.

Vid förrättningen kunde beträffande ifrågavarande automobil konstateras.

att motorns cylindrar voro omborrade,

att bakhjulen hade för stor glappning i lagren,

att ljuset från strålkastarna, vilket utgöres av accetylengas, var för svagt samt saknade avbländningsanordning,

att vindrutetorkare saknades,

att ljudet från signalhornet, ett s. k. bollhorn, var för svagt,

att styrningen saknade utväxling med påföljd att bilens hastighet i kurvor och vid vändning om gatuhörn måste nedbringas onormalt lågt,

att hastigheten på rak väg icke kunde uppbringas till mer än c:a 55 kilometer i timmen utan att äventyra trafiksäkerheten samt

att på spårig väg endast mycket låg hastighet kunde användas.

I anledning härav och med hänsyn tagen till ej mindre det ändamål, för vilket bilen är avsedd, än även till bilens ålder, c:a 20 år, och därmed sammanhängande svårigheter och onödiga kostnader för anskaffande av reservdelar, anser jag ifrågavarande automobil icke längre fylla sitt ändamål, vara oekonomisk i underhåll samt med det snaraste böra utrangeras.

Västerås den 14 augusti 1934.

John Kajerdt,
Besiktningsman för motorfordon i Västerås.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny belysningsanordning vid östra kajen i gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av närlagda framställning från hamnstyrelsen angående anordnande av ny belysning vid Östra kajen i gamla hamnen får drätselkammaren såsom eget yttrande tillstyrka, vad hamnstyrelsen i sin skrivelse föreslagit.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid de arbeten som måste utföras i hamnplanen bakom själva kajen i och för uppställningen av de nya kranar å östra kajen i gamla hamnen, vartill Stadsfullmäktige den 30 augusti innevarande år anvisat medel, kan det ej undvikas, att belysningsanordningarna — stolpar och luftledningar — på denna kajdel borttagas. De hittillsvarande belysningsanordningarna kunna ej i samband med kranarnas uppställning återställas i nuvarande skick utanför kranarnas fria utrymme, då de maskinella anordningarna icke medge bibehållandet av luftledningar. De belysningsstolpar, på vilka den nuvarande armaturen är anbragt bliva för låga, och de nuvarande ljusanordningarna skulle bliva ineffektiva under de nya förhållandena. Helt ny belysning måste således anordnas å östra kajen. Efter begäran av hamnstyrelsen har stadens tekniska verk uppgjort ett förslag i ärendet, som med dithörande kostnadsförslag här bilägges.

Av förslaget, som styrelsen godkänner med undantag dock för de föreslagna skyddsanordningarna runt masterna, framgår att fyra master med "riktat" ljus och med två armaturer på varje stolpe skola uppställas. Beträffande skyddet runt masterna anser styrelsen lämpligare att utföra detsamma som en dubbel — till masten sig ej anslutande — plåthylsa med betong emellan plåtarna, än på sätt tekniska verken föreslagit.

Kostnaderna belöpa sig enligt tekniska verkens kostnadsförslag till 5,200 kronor, skyddsanordningarna ej medräknade. Desamma beräknar styrelsen till c:a 300 kronor. Sammanlagda kostnaderna skulle alltså bliva 5,500 kronor.

N:o 116. *Ang. ny belysningsanordning vid östra kajen i gamla hamnen.*

Under hänvisning till det anförda hemställer hamnstyrelsen att Stadsfullmäktige ville besluta,

att för anordnande av ny belysning å östra kajen i gamla hamnen anvisa ett belopp av 5,500 kronor, att gäldas av hamnens inkomster för innevarande år.

Västerås den 2 november 1934.

För Hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM,
vice ordförande.

/Eric Plantin.

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av en taxeringsassistent.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I åtskilliga svenska städer har genom de kommunala myndigheternas försorg anordnats s. k. deklarationskontroll. Anordningen innebär, att kommunen i sin tjänst, vanligtvis för begränsad tid, anställer en med skatteangelägenheter särskilt förtrogen person, allmänt benämd taxeringsassistent, vilken efter förordnande av magistraten jämlikt 15 § 1 mom. taxeringsförordningen står till taxeringsnämndernas förfogande, huvudsakligen för granskning av svårbedömliga deklarationer med tillhörande uppgifter samt för att göra de erinringar och lämna de upplysningar, vartill granskningsarbetet ger anledning. Erfarenheterna av dylika anordningar är enligt enstämmiga vittnesbörd från de städer, där den prövats, mycket goda. Utom det tillfredsställande i, att skattläggningen i rättvisans intresse blir så vitt det är möjligt riktigt gjord, har resultatet av taxeringsassistentens arbete blivit, att så stora inkomstbelopp, som eljes skulle undandragits beskattning, tillförts skatteunderlaget, att enbart den därigenom tillkomna kommunalskatten överstigit kostnaderna för assistentens arvode, vartill ju kommer, att även Kronan och landstinget genom ökade skatteinkomster haft motsvarande nytta av hans verksamhet.

N:o 117. *Ang. anställande av en taxeringsassistent.*

Drätselkammaren har sedan någon tid haft under övervägande frågan om införande av ovan omförmälda anordning i Västerås och har nu kommit till övertygelse om, att denna anordning skulle bliva till nytta även för vår stad. Kostnaden för anställande av en taxeringsassistent under 5 månader, vilket efter vad drätselkammaren inhämtat torde vara den ungefärligen erforderliga tiden, kan efter 800 kronor pr månad, ett arvode som man har att räkna med för en sådan tillfälligt anställd och fullt sakkunnig tjänsteman, beräknas till omkring 4,000 kronor. Emellertid kan statsbidrag jämlikt 145 § taxeringsförordningen erhållas till bestridande av kostnad av ifrågavarande slag, till huru stor del är dock ovisst. Det är drätslekammarens avsikt att, om det här framlagda förslaget blir realiserat, hos Kungl. Maj:t göra framställning om största möjliga statsbidrag till de därmed förbundna kostnaderna. Vid sådant förhållande är det nu mycket ovisst att förutse, vilka stadens nettoutgifter för ändamålet skulle bliva. Därför synes det lämpligast, att det erforderliga anslaget tills vidare förskotteras av tillgängliga medel.

På grund av det anförda hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga drätselkammaren att för en tid av omkring 5 månader under år 1935 anställa i stadens tjänst en taxeringsassistent med uppdrag att efter magistratens förordnande biträda taxeringsnämnderna med deklarationsgranskning och andra i samband därmed stående göromål,

samt att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande av tillgängliga medel förslagsvis 4,000 kronor, med uppdrag för drätselkammaren att framdeles inkomma till stadsfullmäktige med förslag rörande anslagets slutliga gäldande.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad taxebestämmelse för skyltfönsterbelysning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den av stadsfullmäktige senast den 22 december 1930 ändrade Taxa 4 för stadens elektricitetsverk stadgas under punkt b), att för skyltbelysning för affärer betalas från kl. 7 em. 15 öre pr kw.-timme emot eljes 30 öre, vilket lägre pris dock icke får tillämpas för affär, som hålles öppen efter kl. 7 e. m. Sistberörda undantagsbestämmelser har tolkats så, att tillfälligt öppethållande under en kort tid före jul av de affärer, som kunna begagna sig av ifrågavarande taxebestämmelse, även någon timme efter kl. 7 ej ansetts böra utgöra hinder för tillämpning av det lägre strömpriset efter sagda klockslag.

Nu har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige, som här bifogas, föreslagit den ändring i förevarande bestämmelse, att ovan angivna tidpunkt kl. 7 em. skall ändras till kl. 6 em., enär de affärer, varom här är fråga, i allmänhet stängas kl. 6 em. Meningen vore, enligt vad drätselkammaren under hand erfarit, att vid bestämmelsens tillämpning, allt fortfarande den omständigheten, att affärerna en tid före jul hålla öppet längre på aftnarne, ej skulle lägga hinder i vägen för det lägre prisets inträde kl. 6 em. Detsamma skulle också bliva förhållandet för de affärer, vilka under lördagskvällarne icke stängas förrän kl. 7 e. m.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot vad vatten- och gasverksstyrelsen i förevarande fråga hemställt, men anser, att taxebestämmelsen bör givas sådan avfattning, att den överensstämmer med det sätt varpå den tillämpas, vilket enklast sker genom inskjutande av uttrycket "i allmänhet" i den andra meningen.

Drätselkammaren får sålunda för sin del föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att i taxa 4 för uttagning av elektrisk ström från stadens elektricitetsverk punkt b) första och andra meningarne skola erhålla följande ändrade lydelse: "För skyltbelysning för affärer betalas från kl. 6 em. 15 öre pr kw.-timme. Taxan får dock icke användas för det fall affären i allmänhet hålles öppen efter kl. 6 em.",

samt att den sålunda ändrade bestämmelsen skall träda i tillämpning från den 1 nästkommande december.

N:o 118. *Ang. ändrad taxebestämmelse för skyltfönsterbelysning.*

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/*Ragnar Tenow.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För s. k. skyltbelysning utfå stadens affärsinnehavare elektrisk ström efter ett pris av 15 öre kilowattimmen och får detta pris enligt nuvarande bestämmelser tillämpas från kl. 7 på aftonen. Emellertid har Västerås Köpmannaförening i skrivelse till styrelsen hemställt, att berörda pris måtte få tillämpas redan från kl. 6 em. och som motivering härför anfört, att affärerna stängas vid denna tid. Med hänsyn till att man event. kunde befara s. k. toppbelastning i elektricitetsverket mellan kl. 6 och 7 em., bestämdes vid taxans införande år 1928 tiden för densammas tillämpning till kl. 7. Det har emellertid visat sig, att toppbelastningen avtager redan före kl. 6, varför i drifthänseende något hinder ej möter för bifall till framställningen. Som bekant är priset för belysningsström 30 öre per kilowattimme, och skulle sålunda ett bifall till framställningen innebära att låta affärerna även mellan kl. 6 och 7 utfå ström till ett 15 öre lägre pris. Då stadens affärsinnehavare äro goda avnämare av ström, finner styrelsen skäligt bifalla framställningen, och torde elektricitetsverket i så fall ha att räkna med så pass ökad strömuttagning, att densamma uppväger de minskade inkomster, prissänkningen skulle innebära. Styrelsen vill därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att elektrisk ström till skyltbelysning för affärer, beräknad efter 15 öre kilowattimmen, från den 1 nästkommande december får uttagas redan från kl. 6 e. m. i stället för som nu är fallet från kl. 7 e. m.

Västerås den 12 november 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/*Gerh. Geston.*

N:o 119.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Jakobsbergs- m. fl. gator.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom eget yttrande i anledning av vatten- och gasverksstyrelsens närlagda framställning den 12 innevarande november om anslag till utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Jakobsbergs-, Pilbo- och Götgatorna får drätselkammaren meddela, att drätselkammaren tillstyrker bifall till vad vatten- och gasverksstyrelsen i ärendet föreslagit.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom Jakobsberg har numera ytterligare anteckning skett om anslutning till allmänna ledningar för vatten, avlopp och gas i sådan utsträckning, att det för staden är med ekonomisk fördel förenat att utbygga ledningar i Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan och Pilbogatan, i sistnämnda gata å en sträcka av 70 m. samt därjämte i Götgatan mellan Jakobsbergs- och Åsgatorna. Kostnaderna för denna ledningsutbyggnad äro beräknade till 37,500 kr., som fördelas med 26,000 kr. på enskilt bidrag och 11,500 kr. på staden. Liksom styrelsen i sin skrivelse till Stadsfullmäktige av den 12 september innevarande år rörande ledningsutbyggnad inom Jakobsberg i Drottning- och Vretgatorna framhöll, är det ur mer än en synpunkt önskvärt, att Jakobsberg erhåller ledningar. Under förutsättning att gatumark överlåtes till staden enligt härför av magistraten fastställd styckningsplan vill vatten- och gasverksstyrelsen därför hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta om utsträckning av ledningar för vatten, avlopp och gas, dels i Jakobsbergsgatan mellan Kristinagatan och Pilbogatan, dels 70 m. i sistnämnda gata, dels och slutligen i Göt-

gatan mellan Jakobsbergs- och Åsgatorna samt för detta ändamål ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 11,500 kronor.

N:o 119. *Ang. vatten; avlopps- och gasledningar i Jakobsbergs m. fl. gator.*

Västerås den 12 november 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING

Gerh. Geston.

N:o 120.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande november, som här bifogas, anhållit om anslag till utsträckning av stadens ledningar för vatten, avlopp och gas i en del av Gjutaregatan.

Drätselkammaren har lämnats tillfälle yttra sig över framställningen och får i överensstämmelse med den uppfattning, som uttalats av flertalet av kammarens ledamöter, förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till styrelsens hemställan.

Emot drätselkammarens beslut i ärendet hava dock två av drätselkammarens ledamöter, vice ordföranden Herr Eklund och Herr Keijser, reserverat sig, i det att de — under framhållande av att huvudavloppsledningen från den trakt av staden varom nu vore fråga, enligt erfarenhet från senaste nederbördsperiod, under vilken dock icke något skyfall förekommit, ej vore tillfredsställande ordnad och att i följd härav avloppsvätska trängt in i flere källare i trakten — ansett att ytterligare utsträckning av avloppssystemet i denna del av staden ej borde göras, innan den anmärkta bristen å huvudavloppet avlägsnats samt därför yrkat, att framställningen för närvarande måtte avslås.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 120.
Ang. vatten-, avlopps- och gasledningar i Gjutaregatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av inkomna ansökningar om utdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Gjutargatan å en sträcka av 145 m., med början vid ledningarnas nuvarande ändpunkt vid Utmarksgatan, har förslag häröver upprättats, slutande på en kostnad av kr. 7,000. Det enskilda bidraget skulle i detta fall bliva 3,900 kr. och stadens andel alltså 3,100 kr. Redan med nu skedd anteckning rörande anslutning bliver utbyggnaden ekonomiskt bärande för staden. På grund härav och då ytterligare anslutning med tiden kan påräknas till ledningsutsträckningen hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 3,100 kr. för utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Gjutargatan till en längd av 145 m., med början vid ledningarnas nuvarande ändpunkt vid Utmarksgatan.

Västerås den 12 november 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

| Gerh. Geston.

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till skolmöbler i högre allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Högre allmänna läroverkets i Västerås kollegium har, med tillstyrkan av läroverkets lokalstyrelse, i skrivelse till stadsfullmäktige, som ingivits till drätselkammaren, anhållit om ett anslag å 2,400 kronor för att ersätta läroverket dess utgifter under de senaste åren för inköp av lärjungebord och stolar. Kollegiet motiverar sin framställning huvudsakligen därmed, att ifrågavarande utgift nödvändiggjorts i följd av att flickor beretts tillträde till läroverket och att därmed lärjungeantalet kraftigt stegrats. Till denna utvidgning hade stadsfullmäktige först tagit initiativet genom sin hemställan att gymnasiet måtte öppnas även för kvinnliga elever.

Stadsfullmäktige hava icke, enligt vad drätselkammaren kunnat utröna, tidigare lämnat något anslag av den beskaffenhet, som nu ifrågasatts. Stadens ekonomiska förpliktelser gent emot högre allmänna läroverket, som är en helt statlig institution grunda sig på ett från statsmakternas sida på-

N:o 121.
Ang. anslag till skolmöbler i högre allm. läroverket.

kallat i överensstämmelse med gällande läroverksförfattning avfattat samt flere gånger av stadsfullmäktige upprepat och senast vid läroverkets ombildning till samläroverk bekräftat åtagande av innehåll, att staden tillhandahåller läroverket erforderliga undervisningslokaler, ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor. Detta åtagande innefattar icke något slag av inredning i eller möbler till läroverkslokalerna, med undantag möjligen, men icke säkerligen av s. k. fast inredning såsom exempelvis ribbstolarna i gymnastiksal, fasta bänkar i föreläsningsrum o. s. v. Att nu angivna uppfattning är riktig framgår bl. annat därav, att i riksdagens beslut beträffande 1927 års läroverksreform som villkor för ombildning av då ifrågakommande städers läroverk till högre samläroverk angives endast, "att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler, ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor", samma villkor som i motsvarande fall angivits för Västerås stads del i riksdagens beslut år 1930. I motsats härtill har i förstnämnda riksdagsbeslut år 1927 beträffande statens övertagande av kommunala mellanskolor för upprättande av statliga samrealskolor uppställts som villkor bl. a. "att vederbörande kommun åtager sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning — — —". Denna olikhet beträffande villkoren belyses även av den i riksdagsskrivelsen i ämnet anförda motiveringen, däri det bl. a. heter: "Såsom en oeftergivlig förutsättning för att nya läroverk skulle upprättas måste givetvis uppställas det kravet, att vederbörande kommun underkastade sig de villkor och bestämmelser, som i sådant avseende kunde komma att föreskrivas. I detta hänseende föreslår departementschefen icke någon annan förändring i de föreskrifter, som hittills gällt, än att i fråga om nyupprättade läroverk kommuns förpliktelser borde utsträckas att omfatta jämväl kostnaderna för anskaffande och underhåll av inredning och möbelutrustning inom lärarrum och gymnastiksal", varjämte senare tillägges, att riksdagen ansluter sig till denna departementschefens uppfattning. Vad senast sagts om nya läroverk måste tydligen anses gälla upprättande av *statliga* samrealskolor genom övertagande av *kommunala* mellanskolor, men icke ombildning av redan förefintliga *statliga* läroverk av viss typ till *statliga* läroverk av annan typ. Detta bekräftas ock av avfattningen av den förbindelse, som avfordrats staden och avgivits av stadsfullmäktige i samband med Västeråsläroverkets ombildning till samläroverk, och som endast innebär åtagande att hålla undervisningslokaler jämte bostadsförmån åt rektor. Därvid ifrågasattes sålunda i full överensstämmelse med gällande bestämmelser icke någon kommunal förpliktelse beträffande inredning och möblering av undervisningslokalerna.

Drätselkammaren ser ingen som helst anledning, att Västerås stad i förevarande hänseende skulle ikläda sig andra och mera omfattande skyldigheter än staden författningsenligt åtagit sig. Det förekommer och är långt ifrån sällsynt, att statsmakterna låta de kommuner, som kunna anses hava något intresse av statliga anstalters förefintlighet inom dessa kommuners område, påtaga sig icke oväsentlig andel i kostnaderna för dessa statsanstalters upprätthållande. En del kommuner bliva härav betungade mer än som kan anses rimligt. Det är för den kommunala ekonomiska förvaltningen under

N:o 121.
Ang. anslag till skolmöbler i högre allm. läroverket.

sådana förhållanden särskilt motbjudande, att staden såsom nu sättes i fråga skulle gå längre än den åtagit sig.

Den omständigheten, att stadsfullmäktige från början tagit initiativ till, att flickor skulle få inträde i läroverket genom en framställning till Kungl. Maj:t om rätt för kvinnliga elever att erhålla undervisning i läroverkets gymnasieringar, kan icke grunda någon förpliktelse av här ifrågasatt slag. Framställningen gjordes på grund av gällande författningar och medförde ekonomiska konsekvenser för staden i andra hänseenden, som staden ock fått vidkännas. Den ojämförligt största elevökningen härflyter från den av statsmakterna, utan att någon önskan därom framställdes från stadens sida, vidtagna åtgärden, att lämna flickor tillträde även till läroverkets realskola, således göra detsamma till ett fullständigt samläroverk.

Drätselkammaren har visserligen erfarit, att andra läroverksstäder, i allmänhet i samband med nybyggnader, även bekostat en del möbelutrustning och annan inredning. Men sådana beslut hava oftast genomdrivits, därför att läroverkets målsmän icke skulle ställas inför en olöslig situation i följd av statsmakternas underlåtenhet att sörja för tillgodoseende av ett den statliga anstaltens oavvisliga behov. I här förevarande fall är ju detta ej händelsen. Läroverkets kassor hava bestritt utgiften, men blivit därav hårt åtgångna, varför en förstärkning blivit önskvärd. Det är ej stadens sak att här träda emellan. Det uppgives i framställningen, att en höjning av terminsavgifterna skulle bliva behövlig om stadens anslag ej beviljas. Staden bestämmer emellertid ej i övrigt på något sätt över dessa terminsavgifter och bör därför vara befriad från någon omsorg om desamma i visst avseende. Dessa avgifter erläggas ju också av en mängd elever utom staden och t. o. m. länet. Den i kollegiets skrivelse anförda omständigheten, att staden numera ej lämnar något anslag till lindring i terminsavgifterna för vissa av läroverkets elever från Västerås, sedan denna omsorg övertagits av staten, bör rimligen ej sättas i samband med nu förevarande angelägenhet. Här gäller det ett visserligen blygsamt belopp, men saken har utomordentlig principiell betydelse och nästa gång kan det gälla en summa av flera 10-tusental kronor. Det bör också i detta sammanhang icke lämnas obeaktat, att staden för närvarande befinner sig i ett svårt budgetärt läge och sannolikt måste hålla tillbaka åtskilliga mycket önskvärda anslag till anstalter, som äro stadens egna. Det vore oriktigt att under sådana förhållanden träda emellan och utöver givna åtaganden hjälpa de institutioner, för vilka vårdnaden ankommer på statsmakterna.

På grund av det ovan anförda hemställer drätselkammaren, att den gjorda framställningen icke må föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 15 november 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 121.
Ang. anslag till skolmöbler i högre allm. läroverket.

Vid sammanträde den 20 sept. 1934 har läroverkskollegiet vid högre allmänna läroverket i Västerås beslutat genom rektor ingå till Stadsfullmäktige med hemställan om ett anslag till läroverkets biblioteks- och materielkassa. Vid sammanträde den 24 september har läroverkets lokalstyrelse beslutat tillstyrka bifall till denna hemställan. Jag översänder härmed kollegiets skrivelse ävensom utdrag ur lokalstyrelsens protokoll.

Västerås den 25/9 1934.

Vördsamt
Samuel Landtmanson,
rektor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lärjungeantalet vid högre allmänna läroverket i Västerås har under senare år betydligt ökats. Medan antalet lärjungar höstterminen 1925 var 531, uppgår det innevarande termin till 663. Det är uppenbart, att ökningen sammanhänger med att flickor erhållit tillträde till läroverket, först, på grund av Stadsfullmäktiges begäran, i gymnasiet och sedan, på grund av Kungl. Maj:ts beslut den 19 augusti 1932, i hela läroverket. Antalet gossar har under 10-årsperioden hållit sig omkring ett visst medeltal och understiger för närvarande något detta, medan flickornas antal, som höstterminen 1930 var 40, nu stigit till 173. Stadsfullmäktige ha anvisat provisoriska lokaler för att sätta läroverket i stånd att hysa de många lärjungarna. Men det är icke nog med att det finnes rum att undervisa i, det behövs också möbler i rummen. Dessa möbler har läroverket fått skaffa sig självt. Sedan år 1931 ha anskaffats 127 lärjungebord och stolar för klassrum. Kostnaderna härför, som uppgå till 2.400 kronor, ha bestritts av läroverkets biblioteks- och materialkassa. Denna kassa, vars huvudsakliga inkomstkälla är lärjungarnas terminsavgifter, har en synnerligen mångsidig uppgift. Den har att bestrida kostnaderna för anskaffande av böcker och övrig undervisningsmateriel, för tryckning av årsredogörelse, läsordning och katalog m. m. I ett så stort läroverk som det i Västerås ställas högst betydande krav på nämnda kassa, krav, som måste tillfredsställas, om läroverket skall kunna hållas i gång. Det torde t. ex. stå klart för envar, att stora belopp årligen måste åtgå för institutionernas förseende med nödiga apparater, förbrukningsartiklar, kartor, böcker m. m., ävensom för reparationer av inredningsmateriel. Under sådana förhållanden måste kollegiet beklaga, att under de senaste åren så stora belopp måst tagas från det, som är biblioteks- och materielkassans egentliga uppgift, för att användas för anskaffande av möbler, som på grund av myndigheternas åtgärder blivit behövliga. Situationen är nu den, att man torde nödgas avslå vissa berättigade krav på inköp av nödig mate-

N:o 121. *Ang. anslag till skolmöbler i högre allm. läroverket.*

riel och skrinlägga planer på avsättande av medel för vissa större inköp, vilka länge stått som önskemål.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställer kollegiet vördsamt, att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag till högre allmänna läroverket å 2,400 kronor, avseende att ersätta läroverket för de ovan nämnda utgifter för inköp av lärjungebord och stolar, vilka blivit nödvändiga på grund av lärjungeantalets ökning.

Under en följd av år beviljade Stadsfullmäktige ett anslag av 900 kronor för att möjliggöra, att medellösa lärjungar vid läroverket från Västerås kunde erhålla hel eller partiell befrielse från terminsavgiften till ljus- och vedkassan. Nya bestämmelser rörande befrielse från terminsavgifter ha gjort detta anslag obehövligt. Det anslag, varom nu kollegiet vågat anhålla, skulle komma lärjungarna och deras målsmän till godo därigenom, att det gjorde en icke önskvärd höjning av terminsavgiften till biblioteks- och materielkassan onödig.

Västerås den 20/9 1934.

Å Läroverkskollegiets vägnar:

Vördsamt

Samuel Landtmanson,
rektor.

Utdrag ur protokoll vid lokalstyrelsens sammanträde den 24 september 1934.

Närvarande: hrr Johansson, Henning, Östlund, Landtmanson samt undertecknad, sekreterare.

— —

§ 6.

Föredrog rektor en skrivelse till Stadsfullmäktige med begäran om anslag för inköp av lärjungebord och stolar till läroverkets klassrum. Framställningen motiverades bl. a. med, att den starka ökningen av lärjungeantalet sammanhänger med, att flickor vunnit inträde vid läroverket, vilket skett först på grund av Stadsfullmäktiges begäran. Lokalstyrelsen beslöt att tillstyrka bifall till skrivelsen.

— —

§ 9.

Till justeringsmän valdes hr ordföranden samt hr Östlund.

Västerås som ovan.

Olof Norrman.

Justerat den 25/9 34.

Carl Fr. Johanson. *Erik Östlund.*

Vidimeras, ex officio:

S. Landtmanson.

N:o 122.

Beredningsutskottets utlåtande ang. utredning om centralisering av inköp för stadens institutioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har att enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 september innevarande år avgiva yttrande över ett vid behandlingen av stadens revisorers berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1933 av Herr Thure Bergquist väckt förslag angående tillsättande av en kommitté för utredning av fråga om centralisering av inköpen för stadens olika institutioner.

I avseende å behovet av en utredning som den ifrågasatta har beredningsutskottet inhämtat, att vid revisionen gjorts iakttagelser, som ge vid handen, att åtskilligt skulle vara att vinna genom större samarbete vid inköp av förnödenheter för de olika institutionernas behov.

I den mån en utredning härom och om eventuellt andra åtgärder för nedbringande av stadens kostnader kan giva värdefulla uppslag och anvisningar har en sådan utredning sitt uppenbara berättigande, och vill beredningsutskottet därför förorda, att en dylik utredning kommer till stånd genom en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté. Denna kommitté bör enligt beredningsutskottets förmenande sammansättas på sådant sätt, att samtidigt med att åt densamma förvärvas erfarenhet från industri och enskilda företag med upphandlingsorganisation i detalj genomförd, kommittén även får stark anknytning till stadsfullmäktige. En lämplig avvägning synes vara, att kommittén förslagsvis bestående av 5 ledamöter sammansättes av 2 ledamöter utan kommunal förankring och 3 ledamöter utsedda bland stadsfullmäktige.

Vad angår uppdraget i övrigt bör kommittén icke bindas av några direktiv utan utredningen vara helt förutsättningslös, dock utan att vid densamma förbises, att enligt kommunallagarne viss självständighet i avseende å förvaltningen är tillerkänd de kommunala styrelserna och nämnderna.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville besluta tillsätta en kommitté, bestående av 5 lelamöter med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning i vad avseende upphandlingen för stadens olika institutioner bör omläggas genom en centralisering och att framlägga det förslag denna utredning kan föranleda, ävensom att till ledamöter i denna kommitté utse Herrar Affärschefen K. A. Friberg, Tjänstemannen vid Asea :s inköpsavdelning E. Ekeroth, Handlanden Carl Hedberg, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist och Bokförlagsföreståndaren R. Hult, med Herr Bergquist som sammankallande ledamot.

Västerås den 13 november 1934.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.
/*Ragnar Tenow.*

N:o 123.

Kungl. Maj:ts beslut ang. fastställelse av ändrad stadsplan beträffande kvarteret Olympia.

GUSTAV etc.

Kungl. Maj:t finner — efter framställning av byggnadsnämnden i Västerås, i anledning varav utlåtanden avgivits den 10 september 1934 av länsstyrelsen i Västmanlands län och den 25 i samma månad av byggnadsstyrelsen — gott att, jämlikt 3 § stadsplanelagen, fastställa ett av stadsfullmäktige i Västerås vid sammanträde den 21 juni 1934 antaget förslag till ändringar i stadsplanen för staden beträffande kvarteret Olympia, ävensom kvarterets uppdelning i bland annat fem särskilla byggnadskvarter, jämte till förslaget hörande stadsplanebestämmelser av den lydelse härvid fogad bilaga utvisar, vilket förslag angivits å en av stadsingenjören Gösta Smitt upprättad, den 21 juni 1934 dagtecknad karta med därtill hörande beskrivning.

Detta meddelas länsstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse. Omförmälda karta överlämnas härjämte för att vederbörande tillställas.

Stockholms slott den 19 oktober 1934.

GUSTAF.

Henning Leo.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Valdemar Giers.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Angående ändringar i stadsplanen för Västerås beträffande kvarteret Olympia

Rätt avskrivet, betygar. Västerås rådhus den 16 november 1934.

Ex officio:

I. Bergström.

Förslag till stadsplanebestämmelser för del av Västerås, omfattande förutvarande kvarteret Olympia.

N:o 123. *Ang. fastställelse av ändrad stadsplan beträffande kvarteret Olympia.*

(Se en av stadsingenjören Gösta Smitt upprättad, den 21 juni 1934 dagtecknad karta).

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Mom. 1. Med A och A[1] betecknade områden få bebyggas endast för allmänt ändamål.

Mom. 2. Med Ö[2] betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Annat uthus än garage på därför i varje särskilt fall bestämd plats får ej uppföras.

§ 2.

Byggnadssätt.

Å med Ö[2] betecknat område får bostadsbyggnad endast uppföras fristående.

§ 3.

Områden, som icke eller endast delvis få bebyggas.

Mom. 1. Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Mom. 2. Å med Ö[2] betecknat område skola av tomts eller tomtdels areal minst 2/3 lämnas obebyggda.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Mom. 1. Byggnad, som ej uppföres i gräns mot granntomt, får ej läggas närmare sådan gräns än att avståndet blir lika med hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, dock ej närmare än 4,5 meter. Uppföres byggnad av trä med två våningar, jämte vindsvåning, får avståndet till gräns mot granntomt ej understiga 6 meter.

Mom. 2. Avståndet mellan skilda byggnader på samma tomt får ej göras mindre än den för byggnad vid gata eller förgård medgivna största höjden. Beträffande uthus och andra mindre gårdsbyggnader må, där sådant utan fara för sundhet och brandsäkerhet prövas kunna ske och icke försvårar ett lämpligt bebyggande av kvarteret i dess helhet, medgivas mindre avstånd såväl inbördes som till huvudbyggnad, dock ej mindre än 4,5 meter.

Mom. 3. Där så med hänsyn till byggnadens ringa storlek och andra inverkande omständigheter utan olägenhet kan ske, må efter grannes hörande medgivas, att uthus eller annan dylik gårdsbyggnad uppföres i gräns mot granntomt utan att sammanbyggas med byggnad å denna tomt eller på mindre avstånd från tomtgränsen än 4,5 meter.

N:o 123.

Ang. fastställelse av ändradstadsplan beträffande kvarteret Olympia.

§ 5.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Mom. 1. Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område av minst 9 meters bredd. Dock må dylikt fönster jämväl anbringas mot gårdsdel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Mom. 2. Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indrages från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 6.

Hushöjd och våningsantal.

Mom. 1. Å med A^1 och $Ö^2$ betecknade områden får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 meter och icke innehålla mer än två våningar jämte vindsvåning.

Mom. 2. Med iakttagande av att byggnad, som uppföres i gatulinje, icke gives större höjd än framförvarande gatas breddmått, får i övrigt inom med A betecknat område byggnad uppföras till den höjd och med det våningsantal, som med hänsyn till användningssättet prövas erforderligt.

Mom. 3. Byggnad av trä får ej uppföras med mer än två våningar jämte till en tredjedel inredd vind.

Mom. 4. Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större höjd än 2,5 meter. Dock må för särskilt fall medgivas större höjd för garage eller annan gårdsbyggnad, vars användning kräver större våningshöjd.

§ 7.

Takfall.

Tak över oinredd vind får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Byggnad å med $Ö^2$ betecknat område må endast uppföras av sten eller av trä, som reveteras och putsas.

§ 9.

Antal lägenheter i varje byggnad.

Inom med $Ö^2$ betecknat område må hus ej uppföras eller inredas för mer än två familjer.

§ 10.

Undantag.

Där sådant prövas av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

N:o 123.
Ang. fastställelse av ändrad statsplan beträffande kvarteret Olympia.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut den 19 oktober 1934.

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1934. Den 29 November. XXI.

N:o 124.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandatstid, avsägelser och andra orsaker, hava ledigheter uppkommit i åtskilliga kommunala uppdrag och får beredningsutskottet efter beredning av detta ärende för antagande framlägga följande valförslag.

Hamnstyrelsen:

I tur att ur hamnstyrelsen avgå är ledamoten stuveriförmannen Carl Hellström och suppleanten byggmästaren J. A. Fredriksson. Beredningsutskottet föreslår återval av de avgående i respektive uppdrag för åren 1935—1939.

Byggnadsnämnden:

Vid det val som nu förestår i anledning av utgången mandatstid för samtliga av stadsfullmäktige valda ledamöter och suppleanter skola bestämmelserna i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 angående byggnadsnämnds sammansättning träda i tillämpning. Enligt § 9 mom. 1 i stadgan skall byggnadsnämnd sålunda regelmässigt bestå av fem ledamöter och skall av dessa ledamöter en utses av magistraten och fyra av stadsfullmäktige med på samma sätt valda suppleanter. Beredningsutskottet hemställer att stadsfullmäktige måtte till ledamöter i byggnadsnämnden för åren 1935—1938 återvälja förste baningeniören C. Henning, byggmästaren Fritz Eklund, byggnadssnickaren David Johansson och till ny ledamot utse förutvarande suppleanten brandchefen O. Clarholm med personliga suppleanter i den ordning de här nämnas, fabrikören Johan Svensson, byggnadssnickaren Otto Andersson, byggnadssnickaren Axel Eriksson och vice brandchefen K. M. Grönlund.

Brandstyrelsen:

Ledamoten, vaktmästaren Einar Gelin har anhållit om befrielse från uppdraget att intill utgången av år 1936 vara ledamot i styrelsen.

Beredningsutskottet föreslår omval av avgående ledamoten, fabrikören Johannes Keijser och suppleanten, folkskolläraren Isidor Fröier samt att till nya ledamöter måtte utses förutvarande suppleanterna, järnvägstjänstemannen Thure Bergquist och förrådsarbetaren Hugo Fredriksson.

N:o 124.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Till nya suppleanter efter herrar Bergquist och Fredriksson föreslås bokförlagsföreståndaren R. Hult och svetsaren Albin Gustavsson, gällande valet av herrar Keijser, Bergquist, Fröier och Hult åren 1935—1938 och valet av herrar Fredriksson och Gustavsson för tiden intill utgången av år 1936.

Sakkunniga vid brandsyn:

Såsom sakkunniga vid brandsyn under år 1935 föreslår beredningsutskottet omval av byggmäst. J. Albert Fredriksson och muraren Mats Hellblom, med kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. Vretholm som suppleanter.

Fattigvårdsstyrelsen:

Efter avsägelse avgår vårdaren i 3:dje distriktet metallarbetaren Erik Lagerkvist utan att enligt meddelande av fattigvårdsstyrelsen ny vårdare efter honom behöver utses.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning:

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1934—1938 av avgående ledamoten andre stadsläkaren C. Idar och suppleanten praktiserande läkaren Josef Lundblad.

Till ny ledamot i direktionen efter f. guldsmeden Emil Tengström, som ej längre tillhör fattigvårdsstyrelsen, föreslår beredningsutskottet val av komministern E. Enochsson.

Folkskolestyrelsen:

Kontoristen C. G. R. Sjöberg har begärt befrielse från uppdraget att intill utgången av år 1935 vara ledamot i styrelsen.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville bifalla avsägelsen, samt efter herr Sjöberg till ledamot utse suppleanten, byggnadssnickaren David Johansson samt till ersättare för denne senare redaktören Sven Strömblad.

Badhusstyrelsen:

I tur att avgå ur styrelsen äro ledamöterna drätseldirektören T. Öberg, f. förste stadsläkaren C. Thunström samt måleriföreståndaren A. Lundkvist.

Beredningsutskottet föreslår återval av drätseldirektören Theofil Öberg samt till nya ledamöter förste stadsläkaren Gustav Andrén och simläraren Tord Söderquist, den senare efter måleriföreståndaren Lundkvist, som avböjt förnyat uppdrag, avseende valet åren 1935—1938. Till suppleant efter herr Söderquist intill utgången av år 1936 föreslås ingeniören Algot Svensson.

Taxeringsnämnderna:

N:o 124. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Beredningsutskottet föreslår följande sammansättning i de olika nämnderna för år 1935.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren J. A. Fredriksson, bokföraren R. Söderquist och fabrikören Otto Peterson.

Suppleanter: handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gust. Lindström.

2:dra distriktet:

Ledamöter: ingeniören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. Hult, och förste postiljonen J. E. Wirén.

Suppleanter: överpostiljonen C. E. Strömberg, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet:

Ledamöter: sågverksägaren A. Norén, fastighetsägaren Fritz Nyberg och verkmästaren Gustaf Karlsson.

Suppleanter: handelsföreståndaren Axel Andersson, bryggaren O. M. Hammarström och metallarbetaren Gunnar Larsson.

4:de distriktet:

Ledamöter: handlanden Nils Åberg, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: kalkylatorn Oskar Norstedt, fanjunkaren Gustaf Olsson och gjutaren Aug. Lindström.

5:te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren Gust. Spännare och ingeniören Algot Svensson.

Suppleanter: kaptenen G. Robsahm, verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet:

Ledamöter: byggmästaren E. A. Eriksson, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: disponenten Oscar Johansson, bankdirektören R. Beijnoff och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet:

Ledamöter: kyrkoskrivaren R. Petterson, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och plåtslagaren Erik Karlsson.

Suppleanter: folkskolläraren G. Leontein, överingeniören O. Hellman och snickaren Erik Lindström.

N:o 124.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

8:de distriktet:

Ledamöter: f. d. överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlaren F. H. Berglind och byggnadssnickaren K. J. Pettersson.
Suppleanter: arkitekten V. Segerstedt, skräddaren K. Torstensson ooch svarvaren A. V. Adamsson.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och guldsmeden C. E. Tengström.
Suppleanter: folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingeniören F. O. Berling.

10:de distriktet:

Ledamöter: järnvägstjänstemannen A. Rosborg, ingeniören Ferdinand Wahlberg och plåtslagaren C. F. Larsson.
Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren O. Hansson och plåtslagaren Olof Larsson.

11:te distriktet:

Ledamöter: lokeldaren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och ingeniören Ernst Löf.
Suppleanter: lokeldaren Gunnar Lindgren, lantbrukaren C. P. Carlstedt, lantbrukaren A. Engström, lantbrukaren Herman Falk och snickaren J. A. Grönberg.
Tillika föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna skola inträda vid förfall för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter i de olika nämnderna härovan blivit nämnda.

Pensionsnämnden i distriktet för äldre stadsområdet:

I anledning därav att suppleanten fru Lillie Hansson på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget, föreslår beredningsutskottet att till hennes ersättare intill utgången av år 1937 måtte utses fru Aina Hülphershausen.

Nykterhetsnämnden:

Lindaren Gunnar Jakobsson och kontoristen C. G. R. Sjöberg hava avsagt sig uppdraget att vara ledamöter i nämnden.
Beredningsutskottet föreslår att efter Herr Jakobsson, vars mandattid utgår med utgången av år 1937 måtte utses, domkyrkoeldaren Herman Karlsson och efter Herr Sjöberg, vars mandatstid utgår med utgången av år 1935 måtte utses, lokomotivföraren Erik Holmström.

Ombud vid mantalsskrivningen:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1935 av skrivaren Axel Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

N:o 124.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Brandstodskommittén för fast egendom:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1935 av de avgående ledamöterna byggmästaren Edvard Karlsson, direktören A. Sundström, byggmästaren J. A. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer samt avgående suppleanterna: byggmästaren Fritz Eklund och mätningsmannen David Johansson.

Examensvittnen vid realskoleexamen:

Beredningsutskottet föreslår återval för år 1935 av direktören K. Hägwall, direktören E. Falk, häradshövdingen B. Malmström, ingeniören S. Norberg, folkskolläraren I. Fröier, studieledaren Gustav Sund, rörarbetaren Eskil Widén och redaktionssekreteraren Henry Karlsson samt nyval av ombudsmannen Arne Lindén efter ingeniören H. Håkanson, som avflyttat från staden.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen:

Enligt bestämmelserna i reglementet för fonden skola ledamöterna i nämnden tillhöra stadsfullmäktige. Som med innevarande års utgång fru Ida Olsson, förste postiljonen J. E. Wirén och fastighetsägaren E. Billert ej längre komma att tillhöra stadsfullmäktige, måste val av nya ledamöter i deras ställe företagas och får beredningsutskottet föreslå att härtill måtte utses fru Ebba Berg, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein.

Nämden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

I tur att avgå ur nämnden äro: förste postiljonen J. E. Wirén, fastighetsägaren Erik Billert och kaptenen G. Robsahm, av vilka herrar Wirén och Billert, efter utgången av innevarande år såsom ej längre tillhörande stadsfullmäktige, icke äro valbara. Samma är förhållandet med fru Ida Olsson.

Beredningsutskottet föreslår omval av herr Robsahm samt att till nya ledamöter i nämnden måtte utses kassören Einar Keijser efter herr Wirén, folkskolläraren Georg Leontein efter herr Billert samt fru Ebba Berg efter fru Olsson, med tiden för mandaten bestämd för herrar Robsahm, Keijser och Leontein intill utgången av år 1936 och för fru Berg intill utgången av år 1935.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond:

I tur avgående ledamöterna: måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och handelsträdgårdsmästaren Elow Eriksson föreslås till återval för åren 1935—1936.

N:o 124.
Ang. val av kommnnala förtroendemän.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond:

Beredningsutskottet föreslår återval för åren 1935—1936 av de avgående ledamöterna: komministern E. Enochsson, fabrikören Arvid Svensson, handlanden Erik Sjöquist och järnsvarvaren C. O. Eng.

Nämnden över Wahlbäckska välgörenhetsfonden:

Fabrikören Johan Svensson och fru Ida Grönberg, som med innevarande år avgå ur nämnden föreslås till återval för åren 1935—1936.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning:

Med innevarande år avgå ur styrelsen de av stadsfullmäktige valda ledamöterna: överingeniören M. Schenström, plåtslagaren C. F. Larsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

Beredningsutskottet föreslår återval av samtliga för åren 1935—1938.

Styrelsen för Västerås Arbetareinstituts förening:

Beredningsutskottet föreslår att till ledamot i styrelsen intill utgången av år 1935 måtte utses redaktören Sven Strömblad efter ingeniören Harald Håkanson, som avflyttat från staden.

Styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling:

I anledning därav att enligt nya bestämmelser, ledamöter och suppleanter i styrelsen från och med år 1935 skola utses av landstinget upphör uppdraget för de av stadsfullmäktige valda ledamöterna: byggmästaren Edvard Karlsson och plåtarbetaren Ivar Andersson och suppleanterna, fabrikören J. R. Keijser och svarvaren O. Lindström.

Idrottsplatsstyrelsen:

Samtliga ledamöter och suppleanter stå under omval. Av ledamöterna har kassören E. Keijser avböjt förnyat uppdrag.

Beredningsutskottet förslår omval för åren 1935—1936 av folkskoleinspektören Emanuel Granér och drätseldirektören T. Öberg samt efter herr Keijser för samma tid, nyval av redaktören Fritz Svanström, med folkskolläraren Karl Nordlund, redaktionssekreteraren Henry Karlsson och stadsombudsmannen Ragnar Tenow som suppleanter.

Revisorer av stadens räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1935 av förutvarande revisorer: Folkskolläraren David Sjöholm, revisorn A. Åstedt, järnvägstjänstemannen Th. Bergquist, kontorsbiträdet J. A. Öberg, kassören Gösta Lundberg, bankkassören Harry Öjve och inköpschefen John Lundgren samt av förutvarande suppleanterna: kamreraren Richard Landstätt, svarvaren Viktor Karlsson, bokföraren J. E. Vestling, folkskolläraren Knut Karlfors, kontoristen C. G. R. Sjöberg och kamreraren Fritz Lilliecreutz.

N:o 124. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

I anledning därav att bankkamreraren S. Ljungquist avflyttat från staden bör ny suppleant i hans ställe väljas för åren 1934—1935 och föreslår beredningsutskottet att härtill utses, tjänstemannen vid Asea, E. Ekeroth.

Arbetareinstitutets räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1935 av ingeniören F. O. Berling med kassören Gösta Lundberg som suppleant.

Av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper:

Vattenrättsingeniören A. V. Nordin och verkmästaren Gustav Karlsson föreslås till återval.

Av Flickskolans räkenskaper:

Beredningsutskottet föreslår återval av folkskolläraren I. Fröier.

Av Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet:

Avgående revisorn, överpostiljonen E. L. Östlund och suppleanten, Kaptenen G. Robsahm föreslår beredningsutskottet måtte omväljas för år 1935.

Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet:

Till revisor för år 1935 föreslår beredningsutskottet måtte omväljas överpostiljonen E. L. Östlund, med kaptenen Georg Robsahm som suppleant.

Huvudmän i Västerås stads sparbank:

I tur att avgå äro: bankkassören Johan Tideström, rektorn Hjalmar Thyresson och drätseldirektören Theofil Öberg.
Beredningsutskottet föreslår återval av dessa för åren 1935—1939.

Sakkunnige att gå rådstuvurätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör:

Beredningsutskottet hemställer att till sådana sakkunniga under år 1935 måtte föreslås hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen G. Thorslund, ångbåtsbefälhavaren N. Sander, maskiningeniören G. Wallenius och disponenten Karl Lundius.

Arbetslöshetskommittén:

Beredningsutskottet föreslår, att stadens arbetslöshetskommitté för år 1935 måtte få följande av stadsfullmäktige valda sammansättning.
Ledamöter: byggmästaren Edvard Karlsson, studieledaren Gustav Sund, direktören K. R. Liljeblad, målaren A. Vestling, statens lantbruksingeniör H. Welin-Berger, montören H. Gustafsson, överingeniören O. Hellman, svarvaren Hugo Karlström och muraren M. Hellblom.

N:o 124.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Suppleanter: smidesmästaren F. O. Eriksson, metallarbetaren Gunnar Larsson, redaktören E. Berg, rörarbetaren E. Widén och ingeniören Nils Ramqvist.

Vidare föreslår beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville till revisorer för kommitténs under år 1935 med statsbidrag bedrivna verksamhet återvälja kamreraren Harald Ivarson och kassören Gösta Lundberg samt att med hänsyn till behovet av att suppleant för dessa finnes utse kassören Harry Öjve till suppleant.

Västerås den 13 november 1934.

För Beredningsutskottet:

CARL HELLSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. Den 17 December. XXII.

N:o 125.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1935.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a)	Obligationslån:			
	2. Upptaget år 1902 à 4 %	681,000 : —	27,240 : —	
	6. Upptaget år 1929 à 5 %	2,516,00 : —	125,800 : —	153,040 : —
b)	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
	1. År 1916 à 4 ¾ %	189,555 : 19	9,003 : 87	
	2. År 1917 à 4 ¾ %	194,395 : 59	9,233 : 79	
	3. År 1918 à 4 ¾ %	278,623 : 20	13,234 : 60	
	4. År 1918 à 5 ¼ %	284,203 : 45	14,920 : 68	
	5. År 1920 à 6 %	181,484 : 21	10,889 : 05	
	5, a År 1934 à 3 ¾ %	812,000 : —	23,514 : 17	80,796 : 16
			Transport	233,836 : 16

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

			Transport	233,836 : 16
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	132,145 : 91	5,285 : 84	
7.	„ 1921 à 4 %	62,512 : 60	2,500 : 50	
8.	„ 1925 à 5 %	25,038 : 06	1,251 : 90	
9.	„ 1926 à 5 %	32,385 : 66	1,619 : 28	
9 a.	„ 1927 à 5 %	42,305 : 75	2,115 : 29	
9 b.	„ 1928 à 5 %	59,086 : 51	2,954 : 33	
9 c.	„ 1929 à 5 %	36,524 : 10	1,826 : 21	
9 d.	„ 1930 à 5 %	65,474 : 37	3,273 : 72	
10.	„ 1931 à 5 %	19,506 : 77	975 : 34	21,802 : 41
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926 à 5 %	171,255 : 10	8,562 : 76	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 %	171,255 : 10	8,562 : 76	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	273,719 : 89	13,686 : —	
14.	Kpparbergs läns sparbank: År 1928 à 5 %	397,146 : 10	19,350 : 60	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	112,789 : 50	5,495 : 62	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	19,857 : 22	967 : 52	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	79,429 : 22	3,870 : 12	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	397,146 : 16	19,350 : 70	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 %	794,830 : 50	35,767 : 38	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 %	618,360 : 30	30,368 : 53	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 %	239,263 : 12	11,818 : 80	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	957,052 : 48	47,275 : 40	
		Transport	205,076 : 19	255,638 : 57

	Transport	205,076 : 19	255,638 : 57
23. Försäkringsaktiebolaget Skandia:			
År 1933 à 4½ %	491,292 : 70	21,903 : 45	
24. Livförsäkringsbolaget Framtiden:			
År 1933 à 4½ %	98,258 : 54	4,380 : 69	
25. Svenska Livförsäkringsbolaget:			
År 1933 à 4½ %	491,292 : 70	21,903 : 43	
26. Svenska Personal-Pensionskassan:			
År 1933 à 4½ %	196,517 : 08	8,761 : 38	
27. Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne:			
År 1933 à 4½ %	196,517 : 08	8,761 : 38	
28. Kinda Härads Sparbank, Kisa:			
År 1933 à 4½ %	49,129 : 27	2,190 : 35	
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:			
År 1933 à 4½ %	49,129 : 27	2,190 : 35	
30. Stockholms Sjukhem:			
År 1933 à 4½ %	162,126 : 59	7,228 : 14	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:			
År 1934 à 3,8 %	1,844,000 : —	35,036 : —	
År 1935 à 3,9 %	1,050,000 : —	44,100 : —	361,531 : 36
c) Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	110,000 : —	5,500 : —	
3. Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4. Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9. Ränta å tillfälliga lån		60,000 : —	93,825 : 44
d) Lånekostnader:			
Provisioner			600 : —
		Summa Kronor	711,595 : 37

N:o 125.
Budget-förslag 1935
Utgifter.

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a) Obligationslån:				
2. Upptaget år 1902 à 4 %	2,000,000:—	681,000:—	74,000:—	
6. Upptaget år 1929 à 5 %	2,744,000:—	2,516,000:—	53,000:—	127,000:—
b) Amorteringslån:				
Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % ..	250,000:—	189,555:19	5,070:32	
2. „ 1917 à 4¾ % ..	250,000:—	194,395:59	4,840:40	
3. „ 1918 à 4¾ % ..	350,000:—	278,623:20	6,469:26	
4. „ 1918 à 5¼ % ..	350,000:—	284,203:45	6,179:55	
5. „ 1920 à 6 % ..	210,000:—	181,484:21	3,067:87	
5 a. „ 1934 à 3¾ % ..	812,000:—	812,000:—	27,983:22	53,610:62
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 % ..	162,000:—	132,145:91	4,434:16	
7. „ 1921 à 4 % ..	74,240:—	62,512:60	1,953:90	
8. „ 1925 à 5 % ..	30,000:—	25,038:06	698:10	
9. „ 1926 à 5 % ..	37,800:—	32,385:66	837:72	
9 a. „ 1927 à 5 % ..	48,191:37	42,305:75	1,017:15	
9 b. „ 1928 à 5 % ..	65,800:—	59,086:51	1,322:67	
9 c. „ 1929 à 5 % ..	39,825:—	36,524:10	762:42	
9 d. „ 1930 à 5 % ..	70,000:—	65,474:37	1,276:28	
10. „ 1931 à 5 % ..	20,475:—	19,506:77	355:54	12,657:94
Upptagna lån från:				
11. Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
År 1926 à 5 %	200,000:—	171,255:10	4,447:46	
12. Sveriges Allm. Understödsförening:				
År 1926 à 5 %	200,000:—	171,255:10	4,447:46	
13. Städernas Allm. Brandstodsbolag:				
År 1926 à 5 %	319,663:33	273,719:89	7,108:45	
14. Kopparbergs Läns Sparbank:				
År 1928 à 5 %	500,000:—	397,146:10	20,264:10	
		Transport	36,267:47	193,268:56

			Transport	36,267 : 47	193,268 : 56
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % ..	142,000 : —	112,789 : 50	5,754 : 95	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	25,000 : —	19,857 : 22	1,013 : 23	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	100,000 : —	79,429 : 22	4,052 : 82	
18.	Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	500,000 : —	397,146 : 16	20,264 : —	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % ..	881,000 : —	794,830 : 50	30,025 : 29	
20.	År 1932 à 4,85 % ..	663,000 : —	618,360 : 30	16,346 : 02	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 %	250,000 : —	239,263 : 12	5,774 : 34	
22.	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	957,052 : 48	23,097 : 36	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	491,292 : 70	9,099 : 10	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ % ..	100,000 : —	98,258 : 54	1,819 : 82	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	491,292 : 70	9,099 : 14	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	196,517 : 08	3,639 : 64	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	196,517 : 08	3,639 : 64	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	49,129 : 27	909 : 91	
			Transport	170,793 : 73	193,268 : 56

N:o 125.
Budget-förslag 1935.
Utgifter.

		Transport	170,793 : 73	193,268 : 56
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:				
År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	49,129 : 27	909 : 91	
30. Stockholms Sjukhem:				
År 1933 à 4½ % ..	165,000 : —	162,126 : 59	3,002 : 71	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
År 1934 à 3,8 % ..	1,844,000 : —	1,844,000 : —	85,854 : —	
År 1935 à 3,9 % ..	1,050,000 : —	1,050,000 : —	63,550 : —	324,119 : 35
			Summa Kronor	517,387 : 91

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag			715,181 : 15
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår å yttre fattigvården:			
Å understödskostnader	9,000 : —		
Å kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård	2,500 : —	11,500 : —	
Avgår å inre fattigvården:			
Å anslaget till värme	1,000 : —		
Å anslaget till beklädnad	1,000 : —	2,000 : —	13,500 : —
		Summa Kronor	701,681 : 15

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		102,271 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till barns omhändertagande för samhällsvård ..	2,500 : —	
Å anslaget till anstalts- och sjukvård	1,000 : —	
Å beklädnadsanslaget	200 : —	
Å bränsle, lyse och vatten	300 : —	4,000 : —
	Summa Kronor	98,271 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	783,572 : 01
Transport	783,572 : 01

N:o 125. Budgetförslag 1935. Utgifter.

		Transport	783,572 : 01
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anslaget till reparationer	8,020 : —		
Å anslaget till fortbildningskurser för lärare	500 : —		
Å anslaget till skolornas förråd	400 : —		
Å anslaget till skomakerislöjd	600 : —		
Å anslaget till vatten, värme och belysning	1,400 : —		
Å anslaget till renhållning	500 : —	11,420 : —	
Tillkommer:			
Anslag till inköp av inventarier i nybyggnad vid Herrgårdsskolan (Stfm. 27/9 1934), (11,500 :—10,600 = 900)		900 : —	10,520 : —
		Summa Kronor	773,052 : 01

4 B. Fortsättningsskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		15,700 : —
	Summa Kronor	15,700 : —

4 C. Högre Folkskola.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		27,408 : 50
	Summa Kronor	27,408 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		500 : —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000 : —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430 : —	2,430 : —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450 : —
	Summa Kronor	3,380 : —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) Högre Flickskolan:	
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000 : — eller kr. 1,650 : —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3,000 : —
Transport	3,000 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Utgifter.

	Transport	3,000 : —	
	2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345 : —	
	3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis	750 : —	
	4. Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450 : —	4,545 : —
b)	Arbetareinstitutet:		
	1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (28/5 1933)	3,000 : —	
	2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	13,500 : —	16,500 : —
c)	Tekniska skolan: (läsåret 1935—1936):		
	Enligt styrelsens förslag	76,785 : —	
	Enligt Drätselkammarens förslag:		
	Avgår:		
	Å anslaget till inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2,000 : —	74,785 : —
d)	Elektrotekniska fackskolan:		
	1. Hyresbidrag åt rektor		2,000 : —
		Summa Kronor	97,830 : —

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 62,505 : —

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 4,511 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 16,761 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 1,420 : —

Summa Kronor 85,197 : —

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	15,000 : —	
Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	15,150 : —
Transport		15,150 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Utgifter.*

	Transport	15,150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Stensättning av:			
Källgatan från Biskopsgatan till Kungsgatan	28,300 : —		
Kungsgatan från Källgatan till Hållgatan	9,300 : —		
Nygatan från Utanbygatan till Kopparbergsvägen	8,500 : —		
Reparation av Vasagatan från gården n:o 18 till Hantverkaregatan ..	1,800 : —		
Förbättring av Arosvägen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/10 1934	10,100 : —	58,000 : —	73,150 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar		40,000 : —	
Vidgad stensättning i hälften av sträckningen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby		93,000 : —	
Gäldande av återstående kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen		19,177 : 08	
Gäldande av del av kostnad för statskommunala väg- och gatuarbeten		165,000 : —	317,177 : 08

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag		84,412 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anslaget till kyrkogårdarna m. m.	700 : —		
Å anslaget till planteringarna vid Hamngatan m. fl.	1,300 : —		
Å anslag till Stallhagen m. m.	1,000 : —		
Å anslag till Elba och östra holmen	1,000 : —		
Å anslag till körslor	1,000 : —	5,000 : —	79,412 : —

6 D. Gatubelysning.

a) Gasbelysning		21,500 : —	
b) Elektrisk belysning	38,100 : —		
Avgår belysning vid hamnen	840 : —	37,260 : —	
c) Anskaffning av nya gatulyktor		4,765 : —	63,525 : —
		Transport	533,264 : 08

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

			Transport	533,264 : 08
	6 E. Gaturenhållning.			
1.	Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser	....	20,000 : —	
3.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	....	4,368 : —	24,368 : —
			Summa Kronor	557,632 : 08

7. Avloppsledningar.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		41,300 : —
	Summa Kronor	41,300 : —

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		149,905 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		138,352 : 07
	Summa Kronor	288,257 : 07

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		114,876 : 86

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag		35,000 : —
	Summa Kronor	149,876 : 86

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		216,000 : —
	Summa Kronor	216,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		419,000 : —
	Summa Kronor	419,000 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		565,900 : —
	Summa Kronor	565,900 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	63,500 : —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga Litt.	13,150 : —

17 F. Grustag.

Enligt bilaga Litt.	33,941 : 95
Summa Kronor	113,891 : 95

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag	126,658 : 75
Summa Kronor	126,658 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:			
1. Underhåll av fastigheten		600 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		500 : —	
3. Brandförsäkringspremier m. m. ..		175 : —	1,275 : —
b) Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		500 : —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgift		500 : —	
4. Gaturenhållning		150 : —	
5. Sotning		100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt		300 : —	1,550 : —
c) Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta 10,408 : 44			
1 års amort. 27,805 : 28	38,285 : 72		
		Transport	2,825 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Utgifter.

			Transport	2,825 : —
	2. Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —		
	Extra -underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 och 27/10 1932, 3:dje året	15,700 : —	20,700 : —	
	3. Kostnader för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12,500 : —	
	4. Skatter		5,000 : —	
	5. Brandförsäkringspremier		400 : —	
	6. Renhållning		900 : —	
	7. Sotning		300 : —	
	8. Vattenavgift		1,200 : —	41,000 : —
d)	Sundinska huset:			
	1. Underhåll av fastigheten		1,000 : —	
	Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000 : — kr., att amorteras på 5 år, 2:dra året		3,500 : —	
	2. Skatter		400 : —	
	3. Brandförsäkringspremier		75 : —	
	4. Renhållning		350 : —	
	5. Sotning		50 : —	
	6. Vattenavgift		250 : —	
	7. Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000 : —	13,625 : —
e)	Tullhuset:			
	1. Underhåll av fastighet och inventarier		300 : —	
	2. Vattenavgift och sotning		25 : —	
	3. Brandförsäkringspremier		15 : —	340 : —
f)	Paviljongen i Stadsparken:			
	1. Underhåll av fastigheten		1,500 : —	
	2. Skatter		280 : —	
	3. Brandförsäkringspremier		160 : —	
	4. Sotning		40 : —	1,980 : —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
	1. Underhåll av fastigheter		25,500 : —	
	2. Skatter		11,000 : —	
	3. Brandförsäkringspremier		3,000 : —	
	4. Renhållning		7,600 : —	
		Transport	47,100 : —	59,770 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

	Transport	47,100 : —	59,770 : —	
5.	Sotning	2,000 : —		
6.	Vattenavgifter m. m.	4,500 : —		
8.	Lön till vice värd, 36 : IV	6,180 : —		
8 a.	Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800 : 5 = 2,560 : —)	2,560 : —	62,340 : —	
h)	Hamnmagasinen:			
1.	Underhåll av fastigheterna	500 : —		
2.	Skatter	1,700 : —		
3.	Brandförsäkringspremier	100 : —	2,300 : —	
i)	Hamnplanen och materialgården:			
1.	Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2,000 : —		
2.	Justering av spår m. m.	1,500 : —	3,500 : —	
j)	Hamnpaviljongen:			
1.	Underhåll av fastigheten	100 : —		
2.	Skatter	150 : —		
3.	Brandförsäkringspremier	65 : —		
4.	Vatten och sotning	25 : —	340 : —	
k)	Kabinettet:			
1.	Underhåll av fastigheten	100 : —		
2.	Löner och arvoden	1,560 : —		
4.	Brandförsäkringspremier	30 : —		
5.	Vattenavgift	50 : —		
6.	Bränsle, lyse och diverse	450 : —	2,190 : —	
m)	Omnibustrafikstationen:			
1.	Amortering	2,550 : —		
2.	Brandförsäkringspremier	150 : —		
3.	Övriga utgifter	400 : —	3,100 : —	133,540 : —

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	113,512 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a)	Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
1.	Underhåll av fastigheterna	1,500 : —		
2.	Skatter	600 : —	2,100 : —	
	Transport		2,100 : —	247,052 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

		Transport	2,100 : —	247,052 : —
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier		300 : —		
5. Diverse utgifter		100 : —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-resturanten, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 (återstod 17,731 : 52)		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter		6,300 : —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	25 : —			
Avsöndrad mark från Straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873 .	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à	580 : —			
Upplåtande till staden enl. Kungl. brevet d. 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskommministerns förut anslagna				
Transport	750 : —	6,545 : —	8,200 : —	247,052 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Utgifter.

Transport	750 : —	6,545 : —	8,200 : —	247,052 : —
lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råd och hälften korn efter medelmarkegång à	226 : —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à ..	10 : —	986 : —		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180 : —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till Domprosten)		40 : —	8,221 : —	
d) övriga utgifter:				
1. Omkoostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		8,000 : —	9,000 : —	25,421 : —

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,250 : —
Summa Kronor	276,723 : —

21. Magistrat och rådhusrätt.

Enligt Magistratens förslag		63,495 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslag till anskaffning och underhåll av inventarier	200 : —	
Å anslag till oförutsedda utgifter	100 : —	300 : —
Summa Kronor		63,195 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

22. Kronouppbörds och exekutionsväsen.

Enligt Magistratens förslag		60,056 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Å hyra för kronouppbördskontoret	150 : —	
Avgår:		
Å anslag till uppvärmning i exekutionsbiträdenas tjänstelokal	75 : —	75 : —
Summa Kronor		60,131 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag	265,048 : —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Extra anslag för polisutbildning	1,000 : —
Summa Kronor	264,048 : —

26. Allmän pensionsförsäkring.

a) Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290 : —	
2. Arvode åt ordföranden	600 : —	
3. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —	
4. För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	200 : —	
5. Annonser och kungörelser	100 : —	
6. Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	250 : —	3,840 : —
b) Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby: Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde		100 : —
d) Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas	8,000 : —	
e) Bidrag till pensionstillägg och understöd	33,000 : —	41,000 : —
Summa Kronor		44,940 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier	1,000 : —
Transport	1,000 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Utgifter.

			Transport	1,000 : —
b)	Löner och arvoden:			
	Drätseldirektören, 60:IV		16,128 : —	
	Byggnadschefen, 55:IV		13,476 : —	
	Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812 : —	
	Drätselnotarien, 49:IV		7,584 : —	
	Stadskamreraren, 47:IV		9,924 : —	
	Stadsbokhållaren, 29:IV		4,605 : —	
	Stadskassörskan, 26:IV		4,101 : —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskontoret, 20:IV	3,243 : —		
	Persoonligt lönetillägg	500 : —	3,743 : —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:III		3,042 : —	
	Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105 : —	
	Byggmästaren, 39:IV		6,981 : —	
	Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24:I		3,120 : —	
	3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269 : —		12,807 : —	
	Förrådsförman, 25:II		3,471 : —	
	Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933 : —	
	2 körkarlar: (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519 : —		7,038 : —	
	1 körkarl (Gustavsson), 22:II		3,093 : —	
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och stadskamrerarekontoret, förslagsvis		6,000 : —	
	Tekniskt biträde åt Byggnadschefen		5,880 : —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
	Revisionskostnader		2,300 : —	
	Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden		100 : —	132,563 : —
b)	Pensioner och understöd:			
	f. Stadsinspekt. P. V. Johansson		3,696 : —	
	f. Förrådsförman Barklund		2,556 : —	
	f. Förman J. V. Råberg		1,400 : —	
	f. Körkarl A. Eriksson		993 : —	
	f. Arbetaren V. Ehrnström		1,302 : —	
	f. Grovarb. H. Hansson		1,347 : —	
		Transport	11,294 : —	133,563 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Utgifter.

	Transport		11,294 : —	133,563 : —
	f. Grovarb. J. R. Svangren		1,464 : —	
	f. Grovarb. E. A. Tibbling		762 : —	
	f. Grovarb. J. V. Karlsson		1,041 : —	
	f. Grovarb. K. A. Bergvall		1,464 : —	
	f. Träarb. J. E. Pettersson		1,041 : —	
	Änkefru Södergren	376 : —		
	Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —	564 : —	
	f. Skrivbiträdet Emelie Presto-Ström ..		400 : —	18,030 : —
d)	Renhållning:			
	Rådhuset och annexet			2,400 : —
e)	Belysning:			
	Rådhuset och annexet			600 : —
f)	Uppvärmning:			
	Rådhuset och annexet			1,300 : —
g)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		8,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,300 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		50 : —	
	4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring		203 : 75	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —		
	Drätselkammarens ordförande	70 : —		
	Drätseldirektörens expedition och bostad	180 : —		
	Stadsombudsmannens expedition och bostad	180 : —		
	Drätselnotariens expedition och bostad ..	250 : —		
	Byggnadschefens expedition och bostad ..	180 : —		
	Stadskamrerarekontoret	230 : —		
	Stadskamrerarens bostad	70 : —		
	Byggnadskontoret ..	110 : —		
	Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —		
	Transport	1,410 : —	10,553 : 75	155,893 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Utgifter.

Transport	1,410 : —	10,553 : 75	155,893 : —	
Arbetsförman Westholm	70 : —			
Arbetsförman Johansson	70 : —			
Arbetsförman Pettersson	70 : —			
Rådhusvaktmästaren	70 : —			
Förrådet	180 : —			
Samtalsavgifter	250 : —	2,120 : —		
6. Hyra för lokaler i Rådhusets annex		2,400 : —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —	16,073 : 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar		2,500 : —		
2. Hästskoning och hästförsäkring ...		400 : —		
3. Underhåll av körredskap		600 : —	3,500 : —	175,466 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag		33,779 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anskaffning och underhåll av inventarier	300 : —		
Å stadsarkitektens arvode	600 : —		
Anslaget till tillfälligt biträde	1,000 : —	1,900 : —	31,879 : —

27 C. Automobiler.

a) Underhåll och reparationer	1,500 : —	
b) Löner och arvoden:		
2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c) Driftkostnader:		
Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d) Diverse utgifter:		
Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	14,800 : —
Summa Kronor		222,145 : 75

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Utgifter.*

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a)	Sociala ändamål:		
1.	Arbetsstugan (29/12 1910) att helt utgå från Sundinska fonden 4,000: — kr.		
2.	Barnkrubban (28/12 1918)	3,500: —	
3.	Barnhemmet (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden	1,000: —	
4.	Natthärberget av Sundinska fonden	300: —	
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1927 och 29/12 1920)	2,400: —	
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	600: —	
9.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)	800: —	
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	800: —	
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2,300: —	
12.	Anslag till sjukkasseverksamheten	13,000: —	
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3,000: —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden	1,250: —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	2,000: —	
18.	Anslag till skollovskolonier	11,000: —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening	1,000: —	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening	3,000: —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2,500: —	47,150: —
b)	Taxeringsnämnderna:		
1.	Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 10 kr. pr dag	1,800: —	
2.	Biträde åt ordförandena	700: —	
3.	Lyse och städning i byrålokal	60: —	
4.	Annonser	60: —	
5.	Skrivmaterial och diverse	100: —	2,720: —
c)	Diverse utgifter:		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	5,000: —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000: —	
	Transport	8,000: —	49,870: —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Utgifter.*

	Transport	8,000 : —	49,870 : —
3.	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,872 : —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 : — (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	65,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), femte året	18,000 : —	
12.	Svenska städernas förhandl. org. årsavgift	468 : —	
13.	Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360 : —	
	Anslag till uppförande av spång över Svartån vid Ullspinneriet	4,700 : —	
	Avskrivning å Masugns A.-B., skuld till staden ..	10,000 : —	111,920 : —
		Summa Kronor	161,790 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag	70,101 : 58
Summa Kronor	70,101 : 58

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår .... 76,190 : 47

Summa Kronor 76,190 : 47

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1902 års lån à 4 %	8,615 : 35	344 : 61	
1929 „ „ à 5 %	209,744 : 08	10,487 : 20	
1928 „ „ à 5 %	246,230 : 64	11,997 : 44	
1933 „ „ à 4,5 %	334,712 : 81	15,062 : 08	
1934 „ „ à 3,75 %	50,831 : 20	1,471 : 97	39,363 : 30

2. Folkskolestyrelsen:

1902 års lån à 4 %	73,207 : —	2,928 : 28	
1929 „ „ à 5 %	125,892 : 03	6,294 : 60	
1931 „ „ à 4,5 %	17,464 : 89	785 : 92	
1932 „ „ à 4,85 %	104,506 : 27	5,068 : 55	
1933 „ „ à 4,5 %	56,363 : 55	2,536 : 36	
1934 „ „ à 3,75 %	16,240 : —	470 : 28	
1934 „ „ à 3,8 %	203,480 : —	3,866 : 12	
1935 „ „ à 3,9 %	20,200 : —	848 : 40	22,798 : 51

3. Hamnen:

För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 % (1929 års lån)	125,892 : 03	6,294 : 60	
1929 års lån à 5 %	145,673 : 26	7,097 : 84	
1931 „ „ à 4,5 %	83,390 : 27	3,752 : 56	
1935 „ „ à 3,9 %	80,150 : —	3,366 : 31	20,511 : 31

Transport 82,673 : 12

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Inkomster.*

				Transport	82,673 : 12	
	4.	Djuphamnen:				
		1926 års lån à 5 %	566,606 : 11	28,330 : 31		
		1932 „ „ à 5 %	791,482 : 42	39,574 : 12		
		Lån av stadskassan à 4 %	90,848 : 41	3,633 : 94		
		1934 års lån à 3,75 %	310,902 : 17	9,003 : 10	80,541 : 47	
	5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
		1896 års lån à 3,6 %	9,720 : —	349 : 92		
		1902 „ „ à 4 %	23,030 : —	921 : 20		
		1929 „ „ à 5 %	536,020 : 42	26,801 : 02		
		1926 „ „ à 5 %	72,697 : 58	3,634 : 88		
		1928 „ „ à 5 %	453,540 : 96	22,098 : 51		
		1931 „ „ à 4,5 %	317,934 : 31	14,307 : 04		
		1932 „ „ à 4,85 %	529,443 : 95	25,678 : 03		
		1932 „ „ à 5 %	404,158 : 57	20,207 : 93		
		1933 „ „ à 4,5 %	391,076 : 36	17,598 : 44		
		1934 „ „ à 3,75 %	150,220 : —	4,350 : 07		
		1934 „ „ à 3,8 %	681,790 : —	12,954 : 01		
		1935 „ „ à 3,9 %	363,110 : —	15,250 : 63	164,151 : 68	
	6.	Kyrkorådet:				
		Lån av stadskassan à 5 %	36,429 : 07	1,821 : 45		
		1896 års lån à 3,6 %	1,320 : —	47 : 52		
		1934 års lån à 3,8 %	32,000 : —	1,216 : —	3,084 : 97	330,451 : 24
b)		Andra amorteringslån:				
	1.	Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
		Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån				41,721 : 04
c)		Andra lån och skulder:				
	2.	Ränta å beräknad brist i hamnkassan kronor 89,304 : 84 à 4 % ..	89,304 : 84		3,572 : 19	
	3.	Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning, ½ år			3,800 : —	
	4.	Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %	1,000 : —		45 : —	
	5.	Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enligt amorteringsplan ...	45,924 : 80		2,296 : 24	
				Transport	9,713 : 43	372,172 : 28

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Inkomster.

		Transport	9,713 : 43	372,172 : 28
6. Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	88,200 : 41		4,410 : 02	
7. Ränta å tillfälliga lån			20,000 : —	34,123 : 45
d) Aktier:				
1. Utdelning å aktier i Stockholm — Västerås — Bergslagens Järnväg kr. 99,000 : — à 5 %	99,000 : —		4,950 : —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4 : 75 %			14,250 : —	19,200 : —
4. Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter kr. 1,843,160 : — à 5 % 92,158 : —				
			Summa Kronor	425,495 : 73

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:				
1902 års lån à 4 %	8,615 : 35	936 : 10		
1929 „ „ à 5 %	209,744 : 08	4,370 : 70		
1928 „ „ à 5 %	246,230 : 64	12,563 : 67		
1933 „ „ à 4½ %	334,712 : 81	6,199 : 14		
1934 „ „ à 3¾ %	50,831 : 20	1,751 : 74	25,821 : 35	
2. Folkskolestyrelsen:				
1902 års lån à 4 %	73,207 : —	7,955 : —		
1929 „ „ à 5 %	125,892 : 03	2,623 : 40		
1931 „ „ à 4,5 %	17,464 : 89	516 : 97		
1932 „ „ à 4,85 %	104,506 : 27	2,569 : 99		
1933 „ „ à 4,5 %	56,363 : 55	1,043 : 90		
1934 „ „ à 3,75 %	16,240 : —	559 : 66		
1934 „ „ à 3,8 %	203,480 : —	9,473 : 74		
1935 „ „ à 3,9 %	20,200 : —	1,222 : 58	25,965 : 24	
		Transport	51,786 : 59	

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Inkomster.*

			Transport	51,786 : 59	
3.	Hamnen: För nya hamnbyggnaden:				
	1929 års lån à 5 %	125,892 : 03	2,623 : 40		
	1928 „ „ à 5 %	145,673 : 26	7,432 : 83		
	1931 „ „ à 4,5 %	83,390 : 27	2,468 : 39		
	1935 „ „ à 3,9 %	80,150 : —	4,850 : 98	17,375 : 60	
4.	Djuphamnen:				
	1926 års lån à 5 %	566,606 : 11	11,870 : 69		
	1932 „ „ à 5 %	791,482 : 42	19,101 : 53		
	1934 „ „ à 3,75 %	310,902 : 17	10,714 : 32	41,686 : 54	
5.	Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
	1896 års lån à 3,6 %	9,720 : —	4,800 : —		
	1902 „ „ à 4 %	23,030 : —	2,690 : —		
	1929 „ „ à 5 %	536,020 : 42	11,230 : 94		
	1926 „ „ à 5 %	72,697 : 58	1,887 : 98		
	1928 „ „ à 5 %	453,540 : 96	23,141 : 49		
	1931 „ „ à 4,5 %	317,934 : 31	9,411 : 04		
	1932 „ „ à 4,85 %	529,443 : 95	13,019 : 93		
	1932 „ „ à 5 %	404,158 : 57	9,753 : 92		
	1933 „ „ à 4,5 %	391,076 : 36	7,243 : 04		
	1934 „ „ à 3,75 %	150,220 : —	5,176 : 88		
	1934 „ „ à 3,8 %	681,790 : —	31,743 : 16		
	1935 „ „ à 3,9 %	363,110 : —	21,976 : 80	142,075 : 18	
6.	Kyrkorådet: Lån från stadskassan				
	à 5 %	36,429 : 07	1,429 : 07		
	1896 års lån à 3,6 %	1,320, —	640 : —		
	1934 „ „ à 3,8 %	32,000 : —	2,000 : —	4,069 : 07	256,992 : 98

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:

Årets amortering	21,552 : 04
Summa Kronor	278,545 : 02

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Inkomster.

2. Fattigvård.

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag:		212,284: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer å yttre fattigvården:		
Å inkomst av pensioner och sjukkassor	1,500: —	
Å diverse inkomster vid ålderdomshemmet	8,500: —	10,000: —
Summa Kronor		222,284: —

3. Barnavård.

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	24,200: —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Tillkommer;	
Från enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	2,500: —
Summa Kronor	26,700: —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		331,351: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Å statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet	300: —	
Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.	4,400: —	4,700: —
Summa Kronor		336,051: —

4 B. Fortsättningsskola...

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	8,000: —
Summa Kronor	8,000: —

4 C. Högre Folkskolan.

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	16,082: —
Summa Kronor	16,082: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) Tekniska skolan (läsåret 1934—1935):	
Enligt styrelsens förslag	53,220: —
Transport	53,220: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Inkomster.

Transport	53,220 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Å elevavgifter	2,000 : —	55,220 : —
Avgår:		
Å statsbidrag till inköp av stadigvarande undervisningsmateriel		666 : 67
Summa Kronor		54,533 : 33

5. Hälso- och sjukvård.

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	2,400 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	16,761 : —
Summa Kronor	19,161 : —

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson), (29/3 1928)	300 : —	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	60,000 : —	
Avgifter för torgplatser	2,500 : —	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000 : —	66,800 : —

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	70,000 : —	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	62,000 : —	
Vägskatt, förslagsvis	2,500 : —	134,500 : —

6 C. Planteringar.

Enligt Planteringsnämndens förslag	10,000 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
För försäljning av ved och diverse	1,000 : —	11,000 : —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000 : —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800 : —	2,800 : —
Summa Kronor		215,100 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Inkomster.

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag			149,905 : —

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag		90,700 : —	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Tillkommer:			
Å inkomster av kranhyror för brokranen	1,500 : —		
Portalkranen	1,500 : —	3,000 : —	93,700 : —
		Summa Kronor	243,605 : —

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	55,800 : —

10 B. Svingård.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	35,000 : —
Summa Kronor	90,800 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	228,000 : —
Summa Kronor	228,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	465,000 : —
Summa Kronor	465,000 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag	844,200 : —
Summa Kronor	844,200 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag	1,100 : —
Transport	1,100 : —

		Transport	1,100 : —

17 B. Varmbadhus.

Enligt Badhusstyrelsens förslag			68,000 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik		13,000 : —	
2. Godstrafik		150 : —	13,150 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning			33,941 : 95
		Summa Kronor	116,191 : 95

18. Brandväsen.

Enligt Brandstyrelsens förslag			12,735 : —
		Summa Kronor	12,735 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:					
1. Västerås Hotell A.-B.	32,000 : —				
D:o, tilläggshyra	3,550 : —	35,550 : —			
Västerås Systembolag		18,500 : —			
Sällskapet		2,250 : —			
Uplands Ensk. Bank		5,000 : —			
Frisör Gösta Ståhl		1,400 : —	62,700 : —		
2. Avgifter för festvåningens användande			1,000 : —		
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter			400 : —		
Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning			11,500 : —	75,600 : —	
d) Sundinska huset: Hyresinkomster				12,295 : —	
e) Tullhuset: Hyra för bostadslägenhet				450 : —	
f) Paviljongen i Stadsparken: Hyresinkomster				2,500 : —	
			Transport	90,845 : —	

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Inkomster

			Transport	90,845 : —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
	Hyror och arrenden för gårdar och tomter enligt bilaga		154,773 : 50	
	För pensionärshemmet		4,500 : —	159,273 : 50
h)	Hamnmagasinen:			
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000 : —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2,200 : —	
	A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3 ..		1,800 : —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3 ..		1,500 : —	
	Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3 ..		674 : —	
	Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,374 : —
i)	Hamnplanen:			
	Platshyror av:			
	Hygrell & C:o		1,087 : 50	
	Tegel- och Murbruks- A.-B.		2,128 : —	
	Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
	Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
	Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
	Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —		
	Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —	
	Västerås Nya Murbruks- A.-B.		478 : —	
	Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —	
	Svensk-Engelska Mineralolje- A.-B. ..		843 : 75	
	Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50	
	Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —	
	Allm. Svenska El. A.-B.	207 : —		
	D:o	525 : —		
	D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —	
	A.-B. John A. Fors		180 : —	
	J. Aug. Andersson		600 : —	
	Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:			
	Koop. Fören, Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80		
	Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50		
	A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80		
	Transport	781 : 10	18,318 : 75	270,492 : 50

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Inkomster.

Transport	781 : 10	18,318 : 75	270,492 : 50	
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis ..		1,200 : —	21,943 : 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackf. kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,400 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	300,436 : 05

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	113,512 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
D:o hyra för bostäder	800 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk) ..	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	1,505 : —	
b) Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	6,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,000 : —	8,500 : —	
c) Diverse jordägor:			
1. östra utmarken:			
Arrende:			
För följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård) ...	3,500 : —		
Transport	3,500 : —	10,005 : —	413,948 : 05

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Inkomster.*

Transport		3,500 : —	10,005 : —	413,948 : 05
Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgår 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk) ..		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		1,000 : —		
Malma gård (stadens lantbruk) ..		3,500 : —	12,205 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500 : —		
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Mat:a Eriksson ...	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949 ..		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Ett område intill Mälardalen:				
Helge Mörcks sterbhus		25 : —		
Ett område för båthus:				
V:ås Kanotförening		10 : —	4,570 : —	
d) Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:				
Fru Eva Larsson		20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin		100 : —		
Disp. O. Johansson		50 : —		
Kamrer H. Molander		20 : —		
Dir. A. Sundström		40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson		35 : —		
Transport		265 : —	26,780 : —	413,948 : 05

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Inkomster.*

	Transport		265 : —	26,780 : —	413,948 : 05
	Änkefru Lydia Ström		20 : —		
	Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund ..		25 : —		
	Kapten H. Slettengrens sterbhus		75 : —	385 : —	
e)	Diverse arrenden:				
	f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		37 : —		
	D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936		60 : —		
	Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)		100 : —		
	Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)		45 : —		
	Koloniträdgårdar vid Lustigkulla		175 : 64		
	Koloniträdgårdar vid Biskoopsängarna..		500 : —		
	Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..		200 : —		
	Kablar och ledningar i stadens gator (Asea) ..	12 : 80 272 : 60	285 : 40		
	Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)		72 : 40		
	Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)		14 : —		
	Diverse mindre områden		1,000 : —		
	Aktiebolaget Naftasyndikat		300 : —		
	Blåsbo Tennisplaneförening		100 : —	2,889 : 44	
f)	Arrende för fiskevatten:				
	Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)		50 : —		
	Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba		150 : —		
	Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera)		30 : —	230 : —	
g)	Hyresmedel:				
	Platshyror:				
	Pumhus å Kungsängen (Sv. Metallverken)		50 : —		
	Hyra för skjul av Motorbåtsklubben ..		50 : —		
	Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)		20 : —		
	Slakterivagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret		300 : —		
	Transport		420 : —	30,284 : 44	413,948 : 05

N:o 125. *Budgetförslag 1935 Inkomster.*

Transport	420 : —	30,284 : 44	413,948 : 05
Hyra för mark vid Lillån, (Båtklubben Vega)	20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100 : —		
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130 : —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre) ..	135 : —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre) ..	104 : —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —		
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, (isupplag, 40 kvm. à 50 öre) ..	20 : —		
Markhyra för serveringspaviljong.. å Djäkneberget ..	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid Flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527 : 40		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —	18,655 : 40	48,939 : 84

20 D. Skogar.

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	4,250 : —
Summa Kronor	467,137 : 89

22. Kronouppbörds och exekutionsväsen.

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis ..	10,000 : —
Sportler från stadsfogdetjänsten	5,540 : —
Summa Kronor	15,540 : —

23. Polisväsen och fångvård.

Enligt Polisnämndens förslag	29,161 : —
Summa Kronor	29,161 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100 : —
Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Enligt Byggnadsnämndens förslag	7,000 : —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	26,000 : —
Summa Kronor	33,000 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a) Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	2,478 : —
b) Källarfrihetsmedel	349 : 89
Summa Kronor	2,827 : 89

31. Diverse inkomster.

a) Bötesmedel	500 : —
b) Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	100 : —
c) Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d) Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m	25 : —
e) Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000 : —
f) Överskott å förrådsrörelsen	3,000 : —
Summa Kronor	8,625 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a) Hundskatt à 25 kr. pr hund			8,500 : —
b) Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c) Skogsaccis			100 : —
d) Utdebitering för år 1934 à 7 : 82 å 320,206 : 11 skattekronor	2,504,011 : 78		
Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	175,280 : 82	2,328,730 : 96	
e) Kommunal progressivskatt		67,590 : —	
f) Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,396,407 : 70
g) Nöjesskatt			32,000 : —
Summa Kronor			2,438,007 : 70

N:o 125.

Budgetförslag 1935.

Sammandrag av Inkomst- och Utgiftsstaten.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1935.

		Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Underskott:
	Behållning från sist avslutade räkenskapsår		76,190 : 47	76,190 : 47	
1 a.	Räntor m. m.	711,595 : 37	425,495 : 73		286,099 : 64
1 b.	Kapitalavbetalningar å lån	517,387 : 91	278,545 : 02		238,842 : 89
2.	Fattigvård	701,681 : 15	222,284 : —		479,397 : 15
3.	Barnavård	98,271 : —	26,700 : —		71,571 : —
4 A.	Folkskola	773,052 : 01	336,051 : —		437,001 : 01
4 B.	Fortsättningsskola ..	15,700 : —	8,000 : —		7,700 : —
4 C.	Högre Folkskola	27,408 : 50	16,082 : —		11,326 : 50
4 D.	Allmänt läroverk ..	3,380 : —			3,380 : —
4 E.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	97,830 : —	54,553 : 33		43,276 : 67
5.	Hälso- och sjukvård ..	85,197 : —	19,161 : —		66,036 : —
6.	Gator, vägar, planteringar och dylikt ..	557,632 : 08	215,100 : —		342,532 : 08
7.	Avloppsledningar ...	41,300 : —			41,300 : —
8.	Hamnar	288,257 : 07	243,605 : —		44,652 : 07
10.	Renhållningsverk och svingård	149,876 : 86	90,800 : —		59,076 : 86
11.	Vattenledningsverk ..	216,000 : —	228,000 : —	12,000 : —	
12.	Gasverk	419,000 : —	465,000 : —	46,000 : —	
13.	Elektricitetsverk	565,900 : —	844,200 : —	278,300 : —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	113,891 : 95	116,191 : 95	2,300 : —	
18.	Brandväsen	126,658 : 75	12,735 : —		113,923 : 75
20.	Fastighetsförvaltning	276,723 : —	467,137 : 89	190,414 : 89	
21.	Magistrat och rådhusrätt	63,195 : —			63,195 : —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen ..	60,131 : —	15,540 : —		44,591 : —
23.	Polisväsen och fångvård	264,048 : —	29,161 : —		234,887 : —
24.	Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25.	Allm. pensionsförsäkringen	44,940 : —			44,940 : —
27.	övriga förvaltningskostnader	222,145 : 75	33,000 : —		189,145 : 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål ..	161,790 : —			161,790 : —
29.	Oförutsedda utgifter .	70,101 : 58			70,101 : 58
30.	Allmänna bidrag av staten		2,827 : 89	2,827 : 89	
31.	Diverse inkomster ..		8,625 : —	8,625 : —	
32.	Skatter och liknande avgifter		2,438,007 : 70	2,438,007 : 70	
	Summa Kronor	6,673,093 : 98	6,673,093 : 98	3,054,765 : 95	3,054,765 : 95

Bil. Litt. 2.

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Fattigvården

Utdrag ur fattigvårdsstyrelsens protokoll den 25/9 1934.

---

§ 146.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen avgiva följande

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1935.

UTGIFTER:

A. Yttre fattigvården:

a)	Understödskostnader:		
	1) Ordinarie understöd	190,000 : —	
	2) Tillfälliga understöd	55,500 : —	
	3) Understöd in natura	41,000 : —	286,500 : —
b)	Anstaltsvård:		
	1) Hospitalsvård	34,000 : —	
	2) Lasarettsvård	5,900 : —	
	3) Sanatorievård	5,000 : —	
	4) Andra sjukvårdskostnader	19,000 : —	63,900 : —
c)	Kommunalt bidrag utan karaktär av fatvård:		
	1) Sjukvård å kuranstalter	3,500 : —	
	2) Yrkesutbildning	2,000 : —	
	3) Kommunalt pensionstillskott	10,000 : —	15,500 : —
d)	Andra fattigvårdskostnader:		
	1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	54,000 : —	
	2) Medikamenter	5,000 : —	
	3) Begravningskostnader	1,000 : —	60,000 : —
		Transport	425,900 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Fattigvården

		Transport		425,900 : —	
e)	Diverse utgifter:				
	1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —		
	2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —		
	3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —		
	4) Telefoner till:				
	Fattigvårdsbyrån ..	210 : —			
	Fattigv.-syssl. bost. .	110 : —			
	Fattigv.-tills.-m. bost. ..	70 : —			
	Fattigv.-st.-ordf. bost.	70 : —			
	Diakonissan	70 : —			
	Samtalsavgifter	100 : —	630 : —		
	5) Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		270 : —		
	6) Stämpelkostnader		75 : —		
	7) Årsavgifter till Svenska Fattigvårds- och barnavårdsförbundet		96 : —		
	8) Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund .		155 : —		
	9) Resekostnader, annonser och diverse		400 : —		
	10) Hyra till Drätselkammaren för magasin		800 : —		
	11) Anslag till Hjälpbyrån		1,000 : —	8,826 : —	
f)	Förebyggande fattigvård:				
	1) Anslag till Diakonissornas verksamhet			10,000 : —	
g)	Löner och arvoden:				
	1) Fattigvårdssysslomannen, 44 :IV ..		8,592 : —		
	2) Fattigvårdstillsyningsmannen, 27 :II		3,783 : —		
	3) Kontorsbiträde, I kl. 20 :IV		3,243 : —		
	4) Kontorsbiträde, II kl. 17 :III		2,676 : —		
	5) Extra kontorsbiträde		1,800 : —		
	6) Revisionskostnader		800 : —		
	7) Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500 : —		
	8) Extra tillsyningsman		3,540 : —	24,934 : —	
h)	Pensionärshemmet:				
	1) Hyra för fastigheten		4,500 : —		
	2) Koks		600 : —		
	3) Diverse omkostnader		250 : —	5.350 : —	
i)	Oförutsedda utgifter			500 : —	475,510 : —
				Transport	475,510 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Fattigvården*

			Transport	475,510 : —
	B. Ålderdomshemmet:			
j)	Hushållet:			
	1) Inköp av förnödenheter	39,300 : —		
	2) Produkter från hönsgården	1,200 : —		
	3) Produkter från trädgården	3,000 : —		
	4) Värdet av utförda arbeten i köket	800 : —	44,300 : —	
k)	Bränsle, lyse och vatten:			
	1) 450 ton ångkol	12,000 : —		
	2) Gas	2,000 : —		
	3) Vattenavgifter	3,500 : —		
	4) Belysningsström	3,000 : —		
	5) Kraftström	300 : —	20,800 : —	
l)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,000 : —		
	2) Torvmull ooch sophämtning	400 : —		
	3) Värdet av utförd tvätt	4,500 : —		
	4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500 : —	9,400 : —	
m)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon	3,500 : —		
	2) Värdet av utförda arbeten	3,000 : —	6,500 : —	
n)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin ..	6,000 : —		
	2) Sjuktransport	450 : —		
	3) Sjukvård för personalen	150 : —	6,600 : —	
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder	1,000 : —		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000 : —		
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700 : —		
	4) Värdet av utförda arbeten	500 : —	3,200 : —	
p)	Förbrukningsartiklar:			
	1) skrivmaterial och tryckning	400 : —		
	2) Sänghalm	100 : —	500 : —	
q)	Begravningskostnader		1,400 : —	
		Transport	92,700 : —	475,510 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Fattigvården

		Transport	92,700 : —	475,510 : —
r) Diverse omkostnader:				
1) Flitpengar		2,300 : —		
2) Telefon till:				
Förestånd. exp. ..	236 : —			
Sjukhuset	230 : —			
Samtalsavgifter ...	25 : —	491 : —		
3) Inköp av böcker för biblioteket ..		150 : —		
4) Stämpelkostnader å utslag samt diverse utgifter		600 : —	3,541 : —	
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		700 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,700 : —	
t) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. skuld 8,615 : 35)				
Ränta	344 : 61			
Amortering	936 : 10	1,280 : 71		
1934 års lån: (kvarv. skuld 50,831 : 20)				
Ränta	1,471 : 97			
Amortering	1,751 : 74	3,223 : 71		
1928 års lån: (kvarv. skuld 246,230 : 64)				
Ränta	11,997 : 44			
Amortering	12,563 : 67	24,561 : 11		
1929 års lån: (kvarv. skuld 209,744 : 08)				
Ränta	10,487 : 20			
Amortering	4,370 : 70	14,857 : 90		
1929 års lån: (restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarv. skuld 45,924 : 80)				
Ränta	2,296 : 24			
Amortering	10,653 : 76	12,950 : —		
1933 års lån: (kvarv. skuld 334,712 : 81)				
Ränta	15,062 : 08			
Amortering	6,199 : 14	21,261 : 22	78,134 : 65	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Inköp av kalk		200 : —		
4) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
5) Kommunalskatt		407 : —		
6) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,932 : —	
		Transport	188,007 : 65	475,510 : —

		Transport	188,007 : 65	475,510 : —
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36:IV	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum o. kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25:IV	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
3) Maskinisten, 24:IV —	3,795 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4) Eldaren, 20:II ...	2,841 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,286 : —		
5) Husmodern, 6:IV		1,671 : —		
6) Vårdare, 22:IV	3,519 : —			
med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
7) Två sjuksköterskor, 5:IV à 1,563 : —		3,126 : —		
8) Två sjuksköterskor, 5:I à 1,230 : —		2,460 : —		
9) En nattsjuksköterska, 5:I		1,230 : —		
10) Kokerska, I:IV		1,131 : —		
11) Tvättföreståndarinna, I:II		957 : —		
12) Tre biträden à 810 : —		2,430 : —		
13) Tre biträden à 720 : —		2,160 : —		
14) Fem biträden à 660 : —		3,300 : —		
15) Tre biträden à 600 : —		1,800 : —		
16) Semester- och sjukvikarier		1,400 : —		
17) Predikantarvode		500 : —		
18) Organistarvode		100 : —		
19) Semesterpengar till personalen ..		820 : —	39,773 : —	
x) Pensioner:				
1) Pension till föreståndare Larssons änka		527 : —		
2) Pension till vaktmästare Lundbergs änka		500 : —		
		1,027 : —		
Dyrtidstillägg 50 %		513 : 50	1,540 : 50	
		Transport	229,321 : 15	475,510 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Fattigvården

			Transport	229,321 : 15	475,510 : —
y)	Stall och hönshus:				
	1)	Diverse utgifter för stallet	150 : —		
	2)	Diverse utgifter för hönsgården ..	1,000 : —		
	3)	Bensin och underhåll av bilen	400 : —		
	4)	Värdet av produkter	100 : —		
	5)	Värdet av utförda arbeten	500 : —	2,150 : —	
z)	Tvättinrättningen:				
	1)	Kraftström	500 : —		
	2)	Vatten	1,000 : —		
	3)	Tvättmedel	2,000 : —		
	4)	Diverse omkostnader	200 : —		
	5)	Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
å)	Oförutsedda utgifter			1,000 : —	239,671 : 15
				Summa Kronor	715,181 : 15

INKOMSTER:

A. Yttre fattigvården:

a)	Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:				
	1)	Hospitalsvård	16,000 : —		
	2)	Lasarettsvård	4,500 : —		
	3)	Sanatorievård	4,500 : —		
	4)	Andra sjukvårdskostnader	2,500 : —		
	5)	Vårdkostnader till andra kommuner	2,500 : —	30,000 : —	
b)	Inkomst av statsbidrag			17,000 : —	
c)	Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:				
	1)	Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	10,000 : —		
	2)	Inkomst av pensioner och sjukkassor	18,000 : —	28,000 : —	
d)	Diverse inkomster		2,000 : —		
	2)	Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —		
		Transport	3,580 : —	75,000 : —	

Transport		3,580 : —	75,000 : —	
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter		1,979 : —	5,559 : —	
e) Pensionärshemmet:				
1) Inkomst av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader			5,550 : —	86,109 : —
B. Ålderdomshemmet:				
f) Vårdavgifter:				
1) Ersättning av främmande kommuner		19,500 : —		
2) Ersättning av enskilda		20,500 : —		
3) Ersättning av landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen		5,000 : —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdeln.		3,800 : —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		7,500 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		24,000 : —	81,800 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
2) Värdet av åt hemmet utförda arbeten ...	17,800 : —	19,300 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		400 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,300 : —	1,800 : —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500 : —	18,500 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —	44,375 : —	126,175 : —
				,212,284 : —
Att uttaxera				502,897 : 15
			Summa Kronor	715,181 : 15

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Fattigvården

I anslutning till förestående förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under år 1934, får fattigvårdsstyrelsen i de hänseenden detsamma avviker från innevarande års statförslag anföra.

Yttre fattigvården:

Anslaget till "understödskostnader" har sänkts med 7,000: — kronor.

Till bestridande av de olika vårdkostnaderna under rubriken "anstaltsvård" har anslaget begärts förhöjt med 8,900: — kr. Inkomsterna ha på grund härav kunnat beräknas 6,800: — kr. högre. Den mellanliggande ökningen av utgifterna för detta ändamål är i huvudsak beroende av att antalet personer, som av vederbörande tjänsteläkare remitteras till poliklinisk vård vid centrallasarettet, betydligt ökat.

Under rubriken "kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård" har begärts 800: — kr. lägre anslag än för innevarande år.

Under "diverse utgifter" har äskats förhöjt anslag till bestridande av brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter från 200: — till 270: — kr., enär de faktiska kostnaderna härför belöpa sig på detta belopp.

Till kostnaden för hyra av magasin har upptagits särskilt anslag av 800: — kr. Magasinet, som förhyres av Drätselkammaren, användes till att förvara möbler och husgeråd åt understödstagare och andra medellösa, som vräkts från sina bostäder.

Till anslag åt Västerås Samhjälp har begärts 1,000: — kr. Såsom motivering för detta anslag kan fattigvårdsstyrelsen anföra. I 38 § 1 mom. 1 st. i lagen om fattigvården är stadgat, att "fattigvårdsstyrelsen bör låta sig angeläget vara att uppehålla samarbete såväl med myndigheter och institutioner, vilkas verksamhet berör fattigvården, som ock med föreningar och enskilda, vilka utöva understödsverksamhet eller annan social verksamhet inom samhället". Detta samarbete, som ur såväl ekonomisk som social synpunkt är mycket betydelsefullt för en fattigvårdsstyrelse att upprätthålla, kan icke åstadkommas i ett samhälle av Västerås storlek på annat sätt än genom ett s. k. centralregister, som i sig samlar uppgifter om hjälpåtgärder av föreningar och enskilda m. m. I flera större samhällen har denna angelägenhet ordnats och bekostats av fattigvårdsstyrelserna, vilket i regel kräver en särskild arbetskraft, som uteslutande ägnar sig häråt. Redan i början av år 1928 hade fattigvårdsstyrelsen fråga om upprättande av ett sådant register uppe, men av bl. a. kostnadshänsyn har densamma icke bringats till sin lösning. Då emellertid denna sedan länge av behovet påkallade angelägenhet kommer att lösas genom den av Västerås Samhjälp inrättade hjälpbyrån, har fattigvårdsstyrelsen ansett erforderligt, att styrelsen beredes rätt att i nödig utsträckning begagna sig av detta register för att därigenom främst erhålla möjlighet, att bättre bedöma hjälpbehovet i de särskilda understödsfallen mot bakgrunden av den hjälp, som bringats genom frivilliga hjälporganisationer. På så sätt kunna oskäliga understödskrav tillbakavisas till förmån för rättmätiga sådana. Kostnaden härför kommer säkerligen att betydligt uppvägas av de förmåner, som därav kunna utvinnas. Fattigvårdsstyrelsen är därför mycket angelägen om att redan från början anknyta till registret ifråga.

Ålderdomshemmet:

Under rubriken "Bränsle, lyse och vatten" har anslaget för ångkol beräknats förhöjt på grund av betydligt ökade kolpriser.

Anslaget för "renhållning" har begärts förhöjt med 100: — kronor, enär den faktiska kostnaden överstiger anslaget med ungefär denna summa.

Kostnaden för "underhåll och anskaffning av inventarier" har beräknats 800: — kr. lägre än för innevarande år.

Under "diverse omkostnader" har för stämpelkostnader och diverse utgifter begärts förhöjning av anslaget med 400: — kr. på grund av att det nuvarande anslaget är otillräckligt i samma utsträckning förhöjning begärts.

För "underhåll av trädgård och planteringar" har begärts ett extra anslag å 200: — kr. till inköp av för trädgården erforderlig kalk.

Ifråga om "löner och arvoden" har ett biträde i enlighet med härom fastställda bestämmelser uppflyttats i högre lönegrad.

Anslaget till "semester- och sjukvikarier" har måst begäras förhöjt med 700: — kr. av den anledningen, att styrelsen numera vid inträffade sjukdomsfall och ledigheter i större utsträckning än tidigare nödgas anställa vikarier.

I fråga om inkomsterna så ha dessa beträffande yttre fattigvården beräknats förhöjda med sammanlagt 6,800: — kronor samt ifråga om ålderdomshemmet sänkts med 800: — kr.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Barnavårdsnämnden.

Bil. Litt. 3.

Utdrag ur protokoll, fört vid Barnavårdsnämndens sammanträde den 8/10 1934.

— —

§ 184.

Beslöt Barnavårdsnämnden att avgiva följande

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Barnavårdsnämnd för år 1935.

UTGIFTER:

a)	Utackorderade barn:			
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård		36,500:—	
	2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000:—	
	3) För barn intagna å skyddshem		6,500:—	46,000:—
b)	Anstalts- och sjukvård:			
	1) Lasarettsvård		700:—	
	2) Sanatorievård		500:—	
	3) Vanföre- och sinnesslövård		3,000:—	
	4) Poliklinisk sjukvård m. m.		1,000:—	
	5) Medikamenter		200:—	
	6) Begravningskostnader		100:—	5,500:—
c)	Återbetalning till främmande kommuner			15,000:—
d)	Löner och arvoden:			
	1) Föreståndaren, 33:II	4,899:—		
	2) Kvinnlig barnavårdsman, 22:I	2,880:—		
	3) Barnavårdssyster, 22:II	3,093:—		
	4) Läkare, (arvode)	800:—	11,672:—	
	5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979:—	
	6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		4,000:—	17,651:—
e)	Pension:			
	Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (förslagsvis)			1,050:—
f)	Diverse utgifter:			
	1) Del i hyra för lokal		1,100:—	
	2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480:—	
	Transport		1,580:—	85,201:—

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Barnavårdsnämnden.

Transport		1,580 : —	85,201 : —
3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800 : —	
4) Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Barnavårdscentralen	70 : —		
Barnavårdsmannens bostad	70 : —	390 : —	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7) Diverse		150 : —	3,145 : —
g) Barnavårdscentralen:			
1) Tvätt		60 : —	
2) Trycksaker		50 : —	
3) Bussbiljetter och skjutsar		170 : —	
4) Sjukvårdsartiklar		40 : —	320 : —
h) Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund			155 : —
i) Barnhemmet Sommarro:			
1) Hushållet		4,200 : —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan, 5:I	1,230 : —		
Två biträden	1,310 : —		
Semestervikarier för föreståndarinna och biträden	150 : —	2,690 : —	
3) Beklädnad		1,600 : —	
4) Bränsle, lyse och vatten		1,600 : —	
5) Hyra för fastigheten		2,500 : —	
6) Underhåll av inventarier		400 : —	
7) Telefon		110 : —	
8) Förbrukningsartiklar och div. utgifter		350 : —	13,450 : —
Summa Kronor			102,271 : —

INKOMSTER:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	7,000 : —	
b) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	3,000 : —	
c) Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	10,000 : —	
d) Statsbidrag enl. § 67 i Barnavårdslagen	1,000 : —	
e) Inkomst av avgifter vid barnavårdscentralen	700 : —	
f) Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,500 : —	24,200 : —
Brist att genom uttaxering täckas		78,071 : —
Summa Kronor		102,271 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Barnavårdsnämnden.

Till förestående statförslag vill barnavårdsnämnden i vad det avviker från innevarande års förslag anföra.

Då nuvarande föreståndarinnan för barnhemmet Sommarro 8 den 9 näststundande januari månad inträder i pensionsåldern, kommer hon att avgå från sin tjänst. I anledning härav har upptagits anslag till pension med belopp, som ungefär motsvarar den del, vilken skall erläggas av staden. Anslaget till avlöning av föreståndarinnan har upptagits till belopp, motsvarande första lönegraden.

Till bussbiljetter och skjutsar för barnavårdscentralens räkning har anslaget begärts förhöjt till 170: — kr., enär barnavårdssystern på grund av ökat arbete vid centralen har behov av att i större utsträckning än tidigare begagna sig av buss- och bilskjutsar.

Beträffande inkomster så ha dessa beräknats förhöjda med 1,200: — kronor.

In fidem:
Axel Norén.

Rätt utdraget, betygar:
Axel Norén.

Bil. Litt. 4 A—C. N:o 125.
Budget-förslag 1935. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 5 oktober 1934.

§ 118.

Upptogs till behandling förslag till 1935 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor att i vederbörlig ordning ingivas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1935 fann styrelsen följande befattningshavare berättigade därtill:

folkskolläraren V. Lindgren i 4:e lönegraden,
folkskollärarinnan Karin Råström i 4:e d:o,
folkskollärarinnan Karin Nordkvist i 3:e d:o,
småskollärarinnan Linnea Pettersson i 4:e d:o,
småskollärarinnan Klara Thunell i 4:e d:o,
småskollärarinnan Märta Verner i 4:e d:o,
slöjdlärarinnan Astrid Palmén i 4:e d:o,
skolkökslärarinnan Eva Karlsson i 4:e d:o,
vaktmästare F. Pettersson i 2:a d:o,

Beträffande användningen av det begärda anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade detaljförslag.

Till avhjälpande av de bristfälliga klosettanordningarna vid Skepparbacksskolan, nu förlagda till uthusen därstädes, föreslår styrelsen att dessa slopas, och att vattenklosetter i stället inrättas för lärjungarna i källaren, där tvenne rum med skilda ingångar kunna erhållas, och för lärarepersonalen i ett tillgängligt utrymme en trappa upp i skolhuset.

Mariabergsskolan är i behov av en grundligare utvändig reparation. Då den gamla putsen i stor utsträckning lossnat eller fallit av, måste den borthuggas och ersättas med ny. En del av taklisten förutsättes dock kunna reda sig med endast förbättring.

Förslaget angående ommurning av rökgångarna i 6 kök i fastigheten Västgötegatan 11 avser att få sotuttaget vid golvet i stället som nu är fallet vid taket. Den nuvarande anordningen har nämligen den olägenheten att vid sotning hela köket blir nedsotat.

Den berberishäck, som avgränsar tomten Västgötegatan 11 mot Västgöte- och Hållgatorna skall enligt gällande lag vara avlägsnad senast nästkommande 1 juli. Styrelsen föreslår att längs den förstnämnda gatan uppsättes

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Folkskolan.*

ett järnstaket och efter den sistnämnda planteras ny häck. Intill dess denna blir uppväxt, erfordras dock särskilt stängsel, vilket lämpligen kan utgöras av ett trådstaket.

Gymnastiksalen i Herrgärdsskolan har under de 30 år densamma varit i bruk ej ommålats eller reparerats, varför stort behov härav nu föreligger.

Golvmattorna i Korsängsskolan börjar falla sönder. Reparationen av dem föreslås så utförd, att de hela styckena av de gamla mattorna i trenne salar användas till lagning av övriga söndriga mattor. I de nämnda tre salarna inläggas nya.

Taket på skolhuset vid Rosenlund, som delvis utgöres av gammalt söndrigt tegel, föreslås reparerat. Två rum i lärarebostaden därstädes behöva målas och tapetseras.

Klockargården vid Lundby kyrkskola, som användes delvis för folkskolan, delvis för kyrkans räkning, är i stort behov av utvändig reparation. Rappningen, som till en del fallit av och i övrigt lossnat från väggarna, föreslås avlägsnad. Väggarna brädfordras och rödfärgas, varjämte det gamla tegeltaket ersättes med nytt. Fönster och dörrar repareras. Kostnaderna härför, som uppgå till 4,000 kr., föreslås gäldade med halva beloppet av skolan och med halva av kyrkan. Överenskommelse härom har träffats med kyrkans boställsstyrelse. Förutsättningen för reparationens utförande är alltså, att både stadsfullmäktige och kyrkofullmäktige biträda förslaget.

En i klockargården inrymd slöjdsal behöver repareras samt utökas med ett närliggande mindre rum, vilket låter sig göra genom att ta bort en mellanvägg. Den slöjdgrupp, som använder salen, består av 19 gossar, men plats finns endast för 13 à 14.

I anslutning till sin motivering för de anslag, som äskas för underhåll och reparationer av fastigheter, önskar styrelsen meddela, att förslag sedermera möjligen kommer att avlåtas rörande utvidgning av bassängen i Djäknebergsskolans badavdelning.

Under innevarande år har en e. o. folkskollärare — samt en ordinarie folkskollärarinne- och en småskollärarinnetjänst indragits. Ytterligare en ordinarie folkskollärarinnetjänst, vars innehavare under läsåret avgår med pension, har i staten uppförts på vikariatbeställning under vårterminen 1935. Styrelsen har för avsikt att med utgången av innevarande läsår indraga även denna tjänst. Möjligen kan det även bli fallet med ett par till.

Arvoden till timlärare i slöjd har till följd av minskad tjänstgöring nedsatts.

Styrelsen har under rubriken ”för extra undervisning i sång” uppfört ett nytt anslag på 300 kr. Avsikten med detta är att bereda röstbegåvade och sångintresserade barn undervisning i sång — jämväl körsång — utöver den sångundervisning, som eljest meddelas i skolan. Då folkskolan saknar facklärare i det nämnda ämnet, blir undervisningen häri ej alltid tillgodosedd som sig bör. En extra undervisning med barn, som därtill frivilligt anmäla sig, bör för befrämjande av god sång ha en betydelsefull uppgift att fylla.

Då erfarenheten alltjämt bestyrker behovet av den skolskötersketjänst, för vars uppehållande stadsfullmäktige under de tre senaste åren beviljat

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Folkskolan.*

medel, hemställer styrelsen, att anslaget till nämnda tjänst må utgå även under 1935.

Anslaget till pensioner har höjts beroende på att under innevarande år nya pensionärer tillkommit.

Till premier för olycksfallsförsäkring har i staten uppförts det belopp, som för ändamålet åtgick under år 1933.

Detsamma är förhållandet beträffande vattenavgifter, belysning och sotning.

Anslaget till trycknings- och annonskostnader har höjts av den anledningen, att årsredogörelse för folk- och fortsättningsskolan skall utges under 1935.

Anslaget till fri undervisningsmateriell i läs- och skrivämnen har kunnat nedbringas, varemot till slöjdmateriell för gossar erfordras höjning. Redan 1933 visade sig sistnämnda anslag otillräckligt. Med tanke på de stigande virkespriserna blir det för nästkommande år än mer fallet.

Utgifterna för räntor och amortering ha som följd av konvertering av lån nedgått med sammanlagt kr. 5,034 : 02.

Beträffande budgetsförslagets inkomstsida må påpekas, att statsbidraget till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader minskat med över 4,000 kr. sedan föregående år. Det i staten upptagna beloppet avser tiden 1/1 1934—30/6 1935. Huruvida något sådant bidrag kommer att utgå under statens budgetår 1/7 1935—30/6 1936, är beroende på vad nästkommande riksdag kan komma att besluta därom.

Minskningen i statsbidraget till slöjdundervisningen beror på nedgången i antalet slöjdgrupper.

Till lärararvoden i fortsättningsskolan föreslås en mindre höjning beroende på att nuvarande sjunde klass har och årets fortsättningsskola får en undervisningsavdelning mer än närmast föregående år. Höjningen avser kommunens bidrag till den nämnda unlervisningsavdelningen, varför på inkomstsidan ingen förändring vidtagits.

För högre folkskolan har anslaget till undervisningsmateriell måst höjas. Skolan behöver nämligen anskaffa en räknemaskin, varjämte 1 à 2 skrivmaskiner måste utbytas.

I likhet med vad hittills skett, har kommunalt dyrtidstillägg beräknats å den del av den kontanta minimiavlöningen, varå staten ej beviljar dyrtidstillägg.

Västerås som ovan.

Em. Granér.

Rätt avskrivet, betygar:

Em. Granér.

N:o 125.
Budget-förslag 1935.
Folkskolan.

Föreslagna reparationer i Västerås folkskolor att utföras under år 1935.

Skepparbacksskolan.

Båda gavelsalarna jämte tamburerna samt en småskolesal och tambur 1 tr. upp repareras och målas	1,500 : —	
En W. C.-anordning för lärarepersonalen inredes 1 tr. upp samt 10 st. w. c. för barnen inredes i norra källaren	3,565 : —	5,065 : —

Mariabergsskolan.

Skolhusets ytterväggar repareras	2,790 : —	
Uthuset repareras: plåttaket repareras och målas	150 : —	
Uthuset ommålas	100 : —	
Ett trådstaket uppsättes mot berget	70 : —	3,110 : —

Lärarebostaden vid Västgötegatan.

Fröken Elsa Petterssons kök repareras och målas	200 : —	
Fröken Olga Berghs båda rum repareras och målas	325 : —	
Rökgångarna i 6 kök ommuras	695 : —	
Ett s. k. smitt järnstaket på cementsockel uppsättes utefter Västgötegatan	750 : —	
Ett trådstaket uppsättes utefter Hållgatan samt häck planteras	375 : —	2,345 : —

Herrgärdsskolan.

Gymnastiksalen repareras och ommålas	1,200 : —	
Ribbstolarna repareras och poleras	200 : —	1,400 : —

Korsängsskolan.

Mattorna i hela skolan repareras	500 : —	
Nya mattor, cirka 150 kvmtr. à kr. 7 : 12 pr kvmtr. inläggas	1,050 : —	1,550 : —

Hammarby skola.

Fröken Magda Nilssons kök repareras och målas		175 : —

Rosenlunds skola.

Två rum i lärare Söderholms bostad repareras och målas	325 : —	
Taket på skolhuset repareras delvis	500 : —	825 : —
	Transport	14,470 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935, Folkskolan.*

	Transport	14,470 : —
Lundby kyrkskola.		
Trappuppgången ommålas	50 : —	
Hälftenkostnaden av gamla skolhusets reparation utvändigt	2,000 : —	
Invändig reparation av lokaler för folkskolans behov	500 : —	2,550 : —
Till under året uppkommande brister samt diverse oförutsedda utgifter		3,000 : —
	Summa kronor	20,020 : —

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Folkskolor år 1935.

4 A. Den egentliga folkskolan.

UTGIFTER:

a) 1. Underhåll och reparationer av fastigheter		20,020 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000 : —	23,020 : —
b) Löner och arvoden:			
1. Folkskoleinspektören, 49:IV		10,812 : —	
Folkskollärare:			
19 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,848 : —	92,112 : —		
4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518 : —	14,072 : —		
9 ord. lärare: (Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,526 : —	40,734 : —		
1 e. o. lärare	2,774 : —	149,692 : —	
Transport		160,504 : —	23,020 : —

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Folkskolan.

	Transport		160,504 : —	23,020 : —
Folkskollärarinnor:				
16 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,872 : —	61,952 : —			
7 ord. lärarinnor: (Kraft, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,657 : —	25,599 : —			
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Wolfbrandt, Holm, Nordin, Boström, Carlberg), lön i 2:dra lönegraden à kronor 3,443 : —	17,215 : —			
1 ordinarie lärarinna: (Åhman), lön i 1:sta lönegraden à kr.	3,228 : —			
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 1:sta lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,238 : —			
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,459 : — ..	7,377 : —			
1 vikarie (vårtermin 1935)	1,363 : —		118,972 : —	
Småskollärarinnor:				
31 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,620 : —	81,220 : —			
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970 : —	7,880 : —			
1 ord. lärarinna: (A. Norell), lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,298 : —		91,398 : —	
b) 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:				
2 lärare i slöjd: (Hammarsten, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,872 : —		7,744 : —		
Transport		7,744 : —	370,874 : —	23,020 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Folkskolan.

Transport	7,744: —	370,874: —	23,020: —
1 lärare i slöjd (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden	3,443: —		
1 lärare i slöjd (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden à	3,228: —		
4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Morberg, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,720: —	10,880: —		
3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,398: —	7,194: —		
1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,237: —		
1 e. o. lärarinna i slöjd	2,023: —		
1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,517: —		
2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,920: —	5,840: —		
1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,223: —	46,329: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000: —	
b) 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	7,344: —		
För undervisning i slöjd för flickor	265: —		
Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
Privatläsning	600: —		
Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
För extra undervisning i sång	300: —	15,181: —	
b) 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarne Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kronor 3,093: —	9,279: —		
Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25:II	2,631: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura),	695: —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700: —		
Städerskan vid Herrgårdsskolan (S. Arvidsson), arvode	570: —		
Städerskan vid Herrgårdsskolan (Elida Johansson), arvode	570: —		
Transport	15,445: —	522,384: —	23,020: —

N:o 125.
Budget. förslag 1935. Folkskolan.

Transport	15,445 : —	522,384 : —	23,020 : —
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	570 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650 : —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	650 : —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085 : —		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (Nanna E. Norström), arvode	570 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	570 : —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570 : —		
Städerskan vid Norra Slöjdskolan (E. Svangren), arvode (bostad, bränsle och lyse in natura)	220 : —		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280 : —		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450 : —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550 : —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160 : —	22,295 : —	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400 : —		
„ sjukgymnastik	1,250 : —		
„ simläraren	1,708 : —		
„ simlärarinnan	1,386 : —		
„ 3 tillsyningslärare à 500 : —, 1 à 400 : —, 1 à 150 : — och 1 à 100 : — kr.	2,150 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500 : —		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500 : —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850 : —		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	300 : —		
„ skolsköterska för år 1935	2,000 : —	12,044 : —	556,723 : —
		Transport	579,743 : —

			Transport	579,743 : —
g) Pensioner:				
f. småskollärarinnan J. Kjellin		600 : —		
f. slöjdläraren J. F. Brandt		535 : —		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlär:na Vahlbäck, Hahr, f. småskollärar:na Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, och f. skolkökslär:nan Tunell ..		12,420 : —		
f. vaktmästaren Fr. Andersson		2,301 : —		
f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka ..		200 : —		
f. städerskan L. Pettersson		200 : —		
änkan E. Gustavsson		480 : —	16,736 : —	
Dyrtidstillägg till pensionärer			350 : —	17,086 : —
h) Premie för olycksfallsförsäkring				700 : —
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	500 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,500 : —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inklusive arvode till vårdaren 50 kronor		600 : —	2,100 : —	
2. Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	650 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600 : —	2,250 : —	
3. Korsängsskolan:				
Omkostnader	650 : —			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000 : —	1,650 : —		
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		750 : —	2,400 : —	
		Transport	6,750 : —	597,529 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Folkskolan.

	Transport			6,750 : —	597,529 : —
4.	Hammarby m. fl. skolor:				
	Hammarby skola:				
	Omkostnader	300 : —			
	Arvode till trädgårdsläraren	250 : —	550 : —		
	Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150 : —		
	Omkostnader vid Lundby skola ..		150 : —		
	Omkostnader vid Rosenlunds skola		150 : —	1,000 : —	7,750 : —
j)	Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
1.	Material i läs- och skrivämnen			18,500 : —	
2.	Slöjdmaterial för gossar			3,000 : —	
3.	Slöjdmaterial för flickor			3,500 : —	
4.	Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500 : —	27,500 : —
k)	Undervisningsmaterial till skolornas förråd				3,000 : —
m)	Tandklinik:				
1.	Lokalhyra			600 : —	
2.	Tandläkare, arvode			9,000 : —	
3.	Tandläkareassistent, arvode			7,500 : —	
4.	Arvode till biträde			1,800 : —	
5.	Förbrukningsartiklar			2,000 : —	
6.	Eldning och renhållning			500 : —	21,400 : —
n)	Trycknings- och annonskostnader				1,800 : —
o)	Lärare- och lärjungebiblioteken:				
	Lärarepersonalens bibliotek			400 : —	
	Lärjungebiblioteket			1,150 : —	1,550 : —
p)	Skolresor:				
	Bidrag till skolresor för lärjungarna			1,000 : —	
	Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare			500 : —	1,500 : —
r)	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)			4,000 : —	
	Lokalhyra			600 : —	
	Eldning och städning			400 : —	5,000 : —
s)	Vatten, värme och belysning:				
1.	Vattenavgifter			3,200 : —	
2.	Uppvärmning			23,500 : —	
3.	Belysning			5,700 : —	32,400 : —
t)	Skolbad:				
	Avlöning till baderskor			800 : —	
	Handdukstvätt och tvål			650 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad			3,150 : —	4,600 : —
				Transport	704,029 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Folkskolan.

				Transport	704,029 : —
u) Renhållning:					
1. Skurning och rengöring				6,500 : —	
2. Renhållning av gårdar				1,400 : —	
3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna				1,000 : —	
4. Sotning				500 : —	9,400 : —
v) Diverse utgifter:					
1. Brandstodsavgifter				900 : —	
2. Telefonavgifter till:					
Djäknebergsskolan			151 : 40		
Skepparbacksskolan			110 : —		
Herrgärdsskolan			110 : —		
Folkskoleinspektörens exp.			157 : 40		
Folkskoleinspektörens bostad			70 : —		
Korsängsskolan			221 : 40		
Lundby skola			82 : —		
Hammarby skola			110 : —		
Jakobsbergs skola			110 : —		
Tandkliniken			70 : —		
Slöjdlärare Brandts bostad			70 : —		
4 tillsyningslärare à 70 kr.			280 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis			119 : 80	1,662 : —	
3. Postavgifter, förslagsvis				240 : —	
4. Smärre reparationer av material och inventarier				3,000 : —	
5. Barnbespisning, förslagsvis				7,000 : —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården				2,000 : —	
7. Skatter				800 : —	
8. Oförutsedda utgifter				750 : —	16,352 : —
Utgifter för ränta och amortering:					
y) Räntor:					
1. Obligationslån:	Resterande lånebelopp:		Ränta:		
1902 års lån à 4 %	73,207 : —		2,928 : 28		
1929 års lån à 5 %	125,892 : 03		6,294 : 60	9,222 : 88	
2. Andra amorteringslån:					
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,464 : 89		785 : 92		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	104,506 : 27		5,068 : 55		
	Transport		5,854 : 47	9,222 : 88	729,781 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Folkskolan.

Transport		5,854 : 47	9,222 : 88	729,781 : —
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	9,527 : 19	418 : 93		
Västmanlands läns sparbank à 3,5 %	23,597 : 89	825 : 93		
Västmanlands läns sparbank à 3,5 %	9,125 : 41	319 : 39		
1933 års lån à 4,5 %	56,363 : 55	2,536 : 36		
1934 års lån à 3,75 %	16,240 : —	470 : 28		
1934 års lån à 3,8 %	203,480 : —	3,866 : 12		
1935 års lån à 3,9 %	20,200 : —	848 : 40	15.139 : 88	24,362 : 76
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 % ..	73,207 : —	7,955 : —		
1929 års lån à 5 % ..	125,892 : 03	2,623 : 40	10,578 : 40	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,464 : 89	516 : 97		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	104,506 : 27	2,569 : 99		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa ..	9,527 : 19	880 : 13		
Västmanlands läns Sparbank	23,597 : 89	1,926 : 27		
Västmanlands läns Sparbank	9,125 : 41	656 : 61		
1933 års lån à 4,5 %	56,363 : 55	1,043 : 90		
1934 års lån à 3,75 %	16,240 : —	559 : 66		
1934 års lån à 3,8 %	203,480 : —	9,473 : 74		
1935 års lån à 3,9 %	20,200 : —	1,222 : 58	18,849 : 85	29,428 : 25
			Summa Kronor	783,572 : 01

INKOMSTER:

a) Statsbidrag:		
1. Till folkskolan:		
24 ord. lärare à 2,810 : —	67,440 : —	
9 ord. lärare à 2,510 : —	22,590 : —	
1 e. o. lärare à	1,550 : —	
16 ord. lärarinnor à 2,310 : —	36,960 : —	
7 ord. lärarinnor à 2,110 : —	14,770 : —	
5 ord. lärarinnor à 1,910 : —	9,550 : —	
2 ord. lärarinnor à 1,710 : —	3,420 : —	
3 e. o. lärarinnor à 1,350 : —	4,050 : —	
1 vik. lärarinna (vårtermin) à ..	748 : —	161,078 : —
Transport		161,078 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Folkskolan.

	Transport		161,078 : —	
2. Till småskolan:				
34 ord. lärarinnor à 1,530 : —		52,020 : —		
1 ord. lärarinna à		1,380 : —		
1 ord. lärarinna à		1,230 : —	54,630 : —	
3. Slöjdundervisningen:				
För gossar		6,300 : —		
För flickor		10,200 : —	16,500 : —	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:				
18 kurser à kr. 229 : 50			4,131 : —	
Dyrtidstillägg			76,000 : —	
7. Till lärjungebiblioteket			400 : —	
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet			10,300 : —	323,039 : —
b) Barnbespisning, anslag från Wahlbäckska fonden				2,000 : —
c) Arrendemedel:				
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden				37 : —
d) Hyresmedel:				
För bostäder till lärare			5,975 : —	
För uthyrning av skollokaler			300 : —	6,275 : —
			Summa Kronor	331,351 : —

4 B. Fortsättningsskolan.

UTGIFTER:

Lärarearvoden	12,300 : —	
Föreståndarearvoden	600 : —	12,900 : —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		100 : —
Städning och renhållning		200 : —
Material till förråden samt diverse utgifter		500 : —
	Summa Kronor	15,700 : —

INKOMSTER:

Statsbidrag till lärarearvoden		8,000 : —
	Summa Kronor	8,000 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Folkskolan.

4 C. Högre Folkskolan.

UTGIFTER:

a)	Undervisningsmaterial		1,300 : —
b)	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900 : —	
	2 ord. lärare: (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à kr. 6,390 : —	12,780 : —	
	1 ord. lärarinna: (Gerland), lön i 3:dje lönegraden	4,871 : —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100 : —	
	Dyrtidstillägg	4,300 : —	24,951 : —
c)	Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d)	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607 : 50
e)	Biblioteket		300 : —
		Summa Kronor	27,408 : 50

INKOMSTER:

Statsbidrag till avlöningar		12,250 : —
Statsbidrag till dyrtidstillägg		3,700 : —
Statsbidrag till bibliotek		130 : —
	Summa Kronor	16,082 : —

Bil. Litt. 4 E. b 2.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1935 bevilja institutet ett anslag av 13,500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens stora intresse för biblioteket fortsätter alltjämt. Under år 1933 utlämnades 109,577 boklån till 4,439 låntagare, vilket innebär en ökning från år 1932 med 10,282 boklån och 125 låntagare. Största ökningen procentuellt kommer glädjande nog på avdelningen facklitteratur och ungdomsavdelningen.

Som styrelsen redan förlidet år påpekade, behövde bibliotekets personal utökas med ett biträde, men med hänsyn till ännu rådande mindre goda ekonomiska förhållanden har styrelsen ej heller i år velat göra framställning härom.

Då statsbidraget för kommande år ej kan beräknas till högre belopp än 6,000 kronor mot förut 6,500 kronor, har anslagen till inköp av litteratur samt för inbindning och reparationer av böcker måst nedsättas.

Med stöd av vad sålunda anförts, får styrelsen vördsamt anhålla, att institutet för år 1935 kommer i åtnjutande av det anslag, varom ovan anhållits.

Västerås den 5 nov. 1934.

Å Västerås Arbetarinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

/*Georg Leontein.*

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås Arbetarinstituts styrelse den 5 nov. 1934.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1935.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Undervisningsändamål.

INKOMSTER:

Beräknat anslag från Västerås stad	13,500 : —
Beräknat statsbidrag	6,000 : —
Kronor	19,500 : —

UTGIFTER:

Avlöningar	9,180 : —
Inköp av litteratur	3,500 : —
Inbindningar och rep. av böcker	2,000 : —
Lokalhyra	2,400 : —
Bränsle och lyse	750 : —
Extra hjälp i biblioteket	1,000 : —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	400 : —
Trycksaker och diverse utgifter	270 : —
Kronor	19,500 : —

— —

Västerås som ovan.

Georg Leontein.

Rätt ur protokollet, betygar:
Georg Leontein.

Bil. Litt. 4 E c.

N:o 125. ***Budgetförslag 1935. Undervisningsändamål.***

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt framlägga förslag till budget för arbetsåret 1935—1936.

Styrelsen räknar med att verksamheten vid skolan kommer att bedrivas i huvudsak efter samma linier och i samma utsträckning som för närvarande. Däremot räknar styrelsen med att antalet elever i dagklasserna, på grund av bättre arbetstillgång för ungdomar än de senaste åren, kommer att något minskas. Detta inverkar, i den mån det gäller elever från annan ort, väsentligt på skolans inkomster i form av terminsavgifter.

De i statförslaget upptagna posterna äro i stort sett av samma storlek som i årets stat, eller ock, i ett par fall, på grund av det beräknade mindre elevantalet i dagklasserna, och beträffande stipendier beroende på lägre ränta, nedsatta på både utgifts- och inkomstsidan men så, att de allt fortfarande balansera varandra.

Med anledning av beräknad minskning i elevantalet i verkstadsskolorna har en utgiftsminskning på 500: — kronor beräknats uppstå på posten underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell. En minskning av statsbidraget på 166: 67 kronor blir emellertid en följd härav.

Understödet till fru Lundahl och hennes barn ökar utgiftssidan med 900: — kronor.

Genom lagstiftning år 1933 har skolan blivit skyldig att obligatoriskt olycksfallsförsäkra eleverna i verkstadsskolorna. Beräkningsgrunderna för premien till denna försäkring äro icke ännu klara. Styrelsen föreslår att förslagsvis 500: — kronor beräknas för denna försäkring och har för den skull ökat utgiftsposten "Övriga utgifter" med detta belopp.

Statens bidrag till biblioteket utgår numera, i stället för i form av böcker, med ett kontant belopp. Hänsyn härtill har tagits vid uppställande av statförslaget.

På inkomstsidan har styrelsen, med reservation för det mycket osäkra vid uppskattningen, upptagit posten terminsavgifter till oförändrat kronor 10,000: —. På grund av vad som ovan anförts om elevantalet, har styrelsen med tvekan bibehållit det förutvarande beloppet enligt staten och än mindre vågat föreslå höjning av detsamma, trots att de senast förflutna åren cirka 13,000: — kronor influtit på posten ifråga.

Landstingsbidraget har upptagits oförändrat till 4,000: — kronor, i förhoppning att anslaget skall lämnas även i fortsättningen. Det har utgått under en mycket lång följd av år med nämnda belopp och senast beviljats för 1931—1935.

Av kommunen föreslås ett bidrag av 23,565: — kronor. För innevarande läsår upptar staten ett belopp av 22,478: 34 kronor. Till detta torde dock

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Undervisningsändamål.*

böra läggas 900: — kronor, utgörande understöd till fru Lundahl och hennes barn eller alltså tillsammans 23,378: 34 kronor.

För kalenderåret 1935 föreslår styrelsen för den skull, att ett anslag från kommunen på 23,471: 67 kronor beräknas.

Västerås den 23 oktober 1934.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Inkomst- och Utgiftsförslag för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för anslagsåret 1935—1936.

INKOMSTER:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29,000: —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,333: 33	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	666: 67	31,000: —
	B. till bibliotek		180: —
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
4.	Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,640: —
5.	Avkastning av donationer och fonder		200: —
6.	Lärjungeavgifter		10,000: —
7.	Säljbar produktion		4,200: —
8.	Att av kommunen tillskjutas		23,565: —
		Summa inkomster	76,785: —

UTGIFTER:

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	Övriga lärararvoden	47,500: —	50,000: —
2 a.	Pension åt förre slöjdläraren A. Svensson	2,985: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden ..	1,000: —	1,985: —
2 b.	Undersöd åt fru Lundahl och hennes barn	1,800: —	
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden ..	900: —	900: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	4,000: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell ..	2,000: —	6,000: —
		Transport	58,885: —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Undervisningsändamål.

	Transport		58,885: —
5.	Bibliotekskostnader		600: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,500: —	
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700: —	4,200: —
8.	Andra premier samt stipendier		200: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,000: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400: —
11.	Övriga utgifter		2,500: —
	Summa utgifter		76,785: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Hälsovårdsnämnden.

Bil. Litt 5 A, B, C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården under år 1935 och i anledning därav anföra följande.

Hälsovårdsnämnden får i samband med avgivandet av sitt budgetförslag bringa till Stadsfullmäktiges kännedom, att hälsovårdsnämnden förordnat nyutnämnde 1:ste stadsläkaren såväl till sundhetsinspektör som poliklinikläkare. Sundhetsinspektör, som tillika är behandlande poliklinikläkare, äger endast uppbära hälften av det arvode som eljes skulle tillkomma honom. Arvodet till sundhetsinspektören, som återfinnes å såväl utgifts- som inkomstsidan är därför nedsatt till 600 kronor mot förr 1,200 kronor. Stadssjuksköterskan Sigrid Sandén är berättigad att erhålla sitt fjärde ålderstillägg. Västerås stads förening mot tuberkulos har gjort sedvanlig framställning om anslag och förordar nämnden beviljande av det begärda anslaget å 4,000 kr. Under "C. 9 Ambulansautomobilen" är upptaget ett anslag å 300 kr. för inköp av en pulmotor. Pulmotorn är avsedd för konstgjorda andningsrörelser särskilt vid gasförgiftningar. Det är av stort värde att apparaten finns tillgänglig i ambulansen ej blott vid vissa olyckshändelser inom industrierna utan även vid stadens egna anläggningar, såsom gasverket och djuphamnen (förgiftningar vid kollossning).

Kostnaderna för bostadsinspektionen äro upptagna till samma belopp som i innevarande års stat.

Beträffande statförslaget för köttbesiktningsbyrån torde detsamma föranleda en utförlig redogörelse för Stadsfullmäktige.

Enligt uppgift som lämnats Hälsovårdsnämnden påbörjar Västerås Andelsslakteriförening sin verksamhet omkring den 15 november. Föreningens slakteriverksamhet kommer givetvis att medföra, att antalet vid köttbesiktningsbyrån besiktigade kroppar eller djurdelar sjunker högst avsevärt och har nämnden i samråd med representanter för drätselkammaren och föreningen velat beräkna, att endast cirka 30 % av den tidigare omsättningen — åtminstone första verksamhetsåret skulle komma att tillföras byrån. Efter denna beräkningsgrund har också förslaget till inkomstbudget uppgjorts. Vad utgiftsbudgeten beträffar har uppgörandet av förslag till dylik varit mycket vanskligt på grund av en hel del samverkande orsaker. Sedan staden till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget försålt den mark varå bland annat besiktningsbyråfastigheten är uppförd och sedan anslag i vederbörlig ordning anvisats för nybyggnad, hava flera byggnadsprojekt varit före men blevo, framför allt sedan planerna om startande av andelsslakteriföreningen kommit till allmän kännedom, byggnadsplanerna inhiberade, då

de med detta sysselsatta stadens myndigheter, ansågo försiktigheten med stadens medel kräva en grundligare utredning om den blivande omsättningen vid byrån, innan byrålokalernas storlek fastställdes. Det visar sig ju nu hava varit en klok politik att ej de tidigare ganska omfattande byggnadsprojekten blevo genomförda, då kostnaderna nu med allra största sannolikhet kunna betydligt nedbringas.

Hälsovårdsnämnden anser emellertid, att det nu vore av den allra största betydelse för staden om det definitiva ordnandet av köttbesiktningsbyråns lokalfråga kunde uppskjutas så länge att man finge något större klarhet om den beräknade omsättningen — 30 % — motsvaras av verkliga förhållanden.

Hälsovårdsnämnden har sig bekant att man icke torde kunna påräkna att någon längre tid få disponera de nuvarande lokalerna, då Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har behov av marken för utvidgningar. Emellertid har hälsovårdsnämnden beslutat att hos Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets direktion göra framställning om att få disponera lokalerna till den 1 oktober 1935 och kommer nämnden även att föreslå Stadsfullmäktige att begära ytterligare anstånd med återbesättandet av föreståndarebefattningen vid byrån från den 1 mars 1935 — 1 mars 1936.

Av den här givna förklaringen torde det för Stadsfullmäktige vara tydligt att även utgiftsbudgeten, vilken budget för större klarhets skull här omnämnes i annan ordning än brukligt är, måste hava fullkomligt provisorisk karaktär; och förbehåller sig hälsovårdsnämnden rätt, att i händelse besiktningen å byrån erhåller annan omfattning än som legat till grund även för utgiftsberäkningen, få till Stadsfullmäktige inkomma med det förslag, som därav kan föranledas.

I övrigt finnes beträffande Hälsovårdsnämndens budgetförslag intet annat att erinra än att nämnden beräknat inkomsterna av "betalda utryckningar med ambulansautomobilen" höjda med 200 kronor.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville, dock med hänsyn till den av hälsovårdsnämnden avgivna reservationen beträffande köttbesiktningsbyråns stat, godkänna hälsovårdsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för hälsovårdsnämnden för år 1935.

Västerås den 9 oktober 1934.

För Hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Eric Plantin.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Hälsovårdsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Hälsovårdsnämnden år 1935.

5. Hälso- och sjukvård.

UTGIFTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:			
1:ste stadsläkaren, 43:I			7,140:—
2:dre stadsläkaren, 40:IV			7,248:—
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)			600:—
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV			4,773:—
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—			8,202:—
En stadssjuksköterska, 8:I			1,500:—
En stadssjuksköterska, 8:III			1,758:—
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5:IV à 1,563:—			3,126:—
(Avgifter till statens pensionskassa erläggges av varje sköterska med 42:— kr. för år).			
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor			1,340:—
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2:— kr. per dag			120:—
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor à 850:—		1,700:—	
Ersättning för bostad åt d:o à 425:—		850:—	
Ersättning för bränsle åt d:o à kr. 150:—		300:—	2,850:—
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped			150:—
2. Pensioner:			
f. Stadsläkaren C. Thunström		3,850:—	
f. Stadssjuksköterskan Anna Ekström			
Stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786:—		
Stadens del i pensions förbättring, förslagsvis	138:—		
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144:—	1,068:—	
Transport		4,918:—	38,807:—

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Hälsovårdsnämnden.*

Transport		4,918 : —	38,807 : —
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz' änka		800 : —	5,718 : —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskor:			
2 telefoner à 70 kr. ..	140 : —		
Förbrukningsartiklar	50 : —	190 : —	
2. Kostnader för skyddskoppympning ..		150 : —	
3. Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad	70 : —		
2:dre stadsläkarens bostad	70 : —		
En stadssjuksköterska, bostad	70 : —		
En stadssjuksköterska, bostad	70 : —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110 : —		
1:ste tillsyningsmannens bostad	70 : —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40 : —	640 : —	
4. Desinfektionskostnader		200 : —	
5. Tryck- och annonskostnader		200 : —	
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,000 : —	
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000 : —		
Lokalhyra till d:o ..	600 : —	4,600 : —	
9. Ambulansautomobilen:			
Drift- och underhållskostnader	700 : —		
Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3,000 : —		
Anskaffning av en pulmotor	300 : —	4,000 : —	
Transport		10,980 : —	44,525 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		10,980 : —	44,525 : —	
10.	Premier för olycksfallsförsäkring ..		100 : —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300 : —			
	Städning, eldning och belysning	500 : —	800 : —		
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3,600 : —			
	Bidrag till driftskostnad, förslagsvis ..	2,500 : —	6,100 : —	17,980 : —	62,505 : —

B. Bostadsinspektionen.

b)	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, 26:IV		4,101 : —		
	Ersättning för hållande av velociped ..		30 : —	4,131 : —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50 : —		
	Telefon till byrån	110 : —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70 : —	180 : —		
	Städning och eldning		150 : —	380 : —	4,511 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

b) 1.	Löner och arvoden:				
	Föreståndare, arvode	3,000 : —			
	Två besiktningsmän à 12 kr. per besiktningsdag	500 : —			
	Del av vaktmästares avlöning	1,500 : —			
	Bokförare och kassör	1,000 : —			
	Två mikroskopister à 600 : —	1,200 : —			
	Ett mikroskopistbiträde	200 : —			
	Arvode till extra biträden, 2 à 450 : —	900 : —	8,300 : —		
b) 2.	Pension:				
	Pension till f. d. föreståndare M. Jonsson, Stadsfullmäktiges beslut den 25/1 1934		4,461 : —		
c)	Diverse utgifter:				
1.	Värme, belysning och vatten	500 : —			
2.	Telefoner till byråns exp.	215 : —			
3.	Tvätt	130 : —			
4.	Underhåll av byggnader	50 : —			
5.	Hyra	2,500 : —			
6.	Premier för olycksfallsförsäkring ..	100 : —			
7.	Diverse	505 : —	4,000 : —	16,761 : —	
			Transport	83,777 : —	

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Hälsovårdsnämnden.*

D. Polikliniken för könssjuka.

Transport		83,777: —
Värme, belysning och städning	600: —	
Lokalhyra	600: —	
Telefon	20: —	
Diverse	200: —	1,420: —
Summa Kronor		85,197: —

INKOMSTER:

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektör	600: —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	600: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	400: —	2,400: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	11,730: 25	
Att gäldas av föregående års behållning	5,030: 75	16,761: —
Summa Kronor		19,161: —
Brist att genom uttaxering fyllas		66,036: —
Summa Kronor		85,197: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Planteringsnämnden.

Bil. Litt. 6 C.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Planteringsnämnden överlämnar härmed sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1935 och får i anledning därav anföra följande.

Anslagen för anskaffning och underhåll av inventarier äro upptagna till samma belopp som i innevarande års stat. Posterna under löner och arvoden samt pensioner äro ävenledes lika. Beträffande anslagen för skötsel och underhåll hemställer planteringsnämnden att anslaget under punkt 3 "kyrkogårdarna samt planteringarne kring Domkyrkan etc." höjes från 4,500 till 5,200 kronor och att anslaget "planteringar utmed Hamngatan, esplanader m. m." höjes från 9,500 till 10,800 kronor. Det sammanlagda anslaget för bägge dessa behov, som tidigare uppgått till 14,000 skulle nu komma att uppgå till 16,000 kronor. Under punkt 6 har för underhållet av Stallhagen, Mariaberget och Käringberget varit anvisade 2,000 kronor. Sedan Ragvaldsbacke iordningställts som park och kräver underhåll hemställer nämnden att under denna rubrik anslag anvisas även för underhållet av Ragvaldsbacke och att hela anslaget höjes från 2,000 till 3,000 kronor. Beträffande underhållet av Elba och Östra holmen får planteringsnämnden meddela, att sedan allmänheten i så hög grad, som nu sker, söker sig ut framför allt till Östra holmen, underhållet här blir betydligt kostsammare än tidigare. Planteringsnämnden hemställer därför att Stadsfullmäktige ville för ökat underhåll av Elba och Östra holmen anvisa 3,500 mot tidigare 2,500 kronor.

Anslaget för bestridande av körselkostnader till alla planteringar kan icke hållas nere vid 4,500 kronor utan får planteringsnämnden hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta öka detta anslag med 1,000 kronor till 5,500 kronor.

Anslaget för tillsyn av fåglarna i Svartån kan sänkas med 200 kronor.

Brandstods- och telefonavgifter måste däremot något höjas; varjämte anslaget för utgivande av olycksfallsförsäkringspremier, läkarvård, medicin och sjukvård bör höjas från 750 till 1,200 kronor.

Det belopp, som är anvisat till ersättning åt timavlönade arbetare under semester, är för lågt och måste höjas från 1,500 till 1,800 kronor.

Inkomsterna äro i nästa års stat beräknade till samma belopp som innevarande års stat eller 10,000 kronor.

Då utgiftsposterna sammanlagda uppgå till 84,412 kronor erfordras en uttaxering av 74,412 kronor.

Planteringsnämnden hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för planteringsnämnden under år 1935.

Västerås den 8 oktober 1934.

För Planteringsnämnden:
AND. PERS.

/*Eric Plantin*

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Planterings-nämnden.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Planteringar år 1935.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. Anskaffning av redskap		500: —		
2. Underhåll av redskap		1,000: —		
3. Målning av soffor		500: —	2,000: —	
b) 1. Löner och arvoden:				
Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447: —			
Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101: —			
Elever, förslagsvis ..	6,000: —			
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1935	1,050: —	17,598: —		
2. Pensioner:				
f. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson ..	936: —			
f. trädgårdsarbetaren J. Norström	996: —			
f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg ..	1,287: —	3,219: —	20,817: —	
c) Skötsel och underhåll:				
1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,000: —		
2. Stadsparken		2,000: —		
3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	5,200: —			
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	10,800: —	16,000: —		
Transport		25,000: —	22,817: —	

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Planteringsnämnden.

	Transport	25,000 : —	22,817 : —	
4.	Rudbecksparken	900 : —		
5.	Djäkneberget	5,000 : —		
6.	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke	3,000 : —		
7.	Elba och östra holmen	3,500 : —		
8.	Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket	1,000 : —		
9.	Slottsparken	1,000 : —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,500 : —		
11.	Körslor till alla planteringar	5,500 : —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	4,000 : —		
14.	Grus till alla planteringar	3,000 : —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	400 : —		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter	380 : —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård	1,200 : —		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65 : —		
19.	Oförutsedda utgifter	750 : —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	1,800 : —		
21.	Kostnad för parkvakt	1,400 : —	60,395 : —	83,212 : —
			Summa Kronor	83,212 : —

INKOMSTER:

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000 : —	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000 : —	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500 : —	10,000 : —
		10,000 : —
Brist att genom uttaxering fyllas		73,212 : —
	Summa Kronor	83,212 : —

Bil. Litt. 8 A och B. **N:o 125.**

Budgetförslag 1935. Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads äldre hamn för år 1935 och därvid anföra följande.

Under rubriken "löner och arvoden" är upptagen avlöning åt ett tillfälligt biträde å hamnkontoret med 1,200 kronor mot endast 1,000 kronor i innevarande års budget. Stadsfullmäktige hava tidigare beviljat sist angivna belopp och har anslaget av styrelsen använts på så sätt att ett biträde endast varit anställt under tio månader med 100 kronors avlöning. Då emellertid arbetet å hamnförvaltningen oavbrutet ökas, vore det önskvärt att Stadsfullmäktige beviljade det nu begärda anslaget å 1,200 kronor, så att ett tillfälligt biträde kan anställas året runt.

Under rubriken "Räntor" och "Kapitalavbetalningar å lån" märkes att genom konvertering 1907 års lån försvinner och att i stället finnes upptaget räntor och amorteringar å 1935 års lån.

Kostnaderna för besättningsmän och driftsutgifter i bogserbåten Thors stat äro höjda med respektive 400 och 1,000 kronor; de ökade utgifterna åstadkomma också ökade inkomster, vilket framgår av posten å inkomstsidan, där en förhöjning gjorts med 2,000 kronor. Då styrelsen anser nödvändigt, att bogserbåten Thor sjöförsäkras, har sådan försäkring tecknats och är premie upptagen med 875 kronor.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 augusti 1934 beslutat anvisa 190,000 kronor för anskaffande av ökad kranutrustning å östra kajen samt att dessa kostnader skulle amorteras med 19,000 kronor om året jämte ränta därå, har under rubriken "Hamnmaskiner" upptagits en ny utgiftspost å sammanlagt 22,800 kronor. Ökning av hamndriften föranleder styrelsen att begära anslaget för avlönande av kranskötare höjt från 5,000 till 6,000 kronor och för driftkostnader från 1,000 till 2,000.

Inkomsterna av hamnmaskiner äro givetvis ökade i förhållande härtill. Slutligen hemställer styrelsen att anslaget för "Diverse utgifter" höjes från 50 till 100 kronor.

Inkomsterna för 1935 äro beräknade med hänsyn till 1933 och 1934 års inkomstsiffror. Förslaget utvisar att inkomsterna av hamnavgifter för varor kunna beräknas 1,000 högre än i innevarande års stat och av hamnavgifterna för fartyg 1,500 kronor högre. Beträffande inkomsterna av hamnmaskiner äro dessa beräknade till 6,350 kronor högre belopp än i innevarande års stat, därvid dock märkes att inkomst av den nya portalkranen endast beräknats för årets sista kvartal. Den nya portalkranen erhåller nummer 8.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Hamnen.*

Till slut bör påpekas att oaktat den nya stora utgiftsposten å 22,800 kronor, utgörande årets amortering och ränta för den ökade kranutrustningen å östra kajen, dock å regleringskontot "Anslag för ombyggnad av östra kajen" en avbetalning å 23,420 kronor 90 öre är beräknad.

Hamnstyrelsen hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen under år 1935.

Västerås den 5 oktober 1934.

För Hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

|Eric Plantin.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1935.

UTGIFTER.

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:		
1935 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928), att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad 10,645:64, återstod den 1/1 1935 (7:de året) kr.		1,000:—
a) 1. Underhåll och reparationer:		
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	6,000:—	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)	23,420:90	
2. Grusning å hamnen	300:—	
3. Hamnskjulen	100:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	100:—	
5. Drift och underhåll av motorbåten	300:—	30,220:90
b) Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 39:II	6,327:—	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:II	2,715:—	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret	1,200:—	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000:—	
Transport	14,242:—	31,220:90

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Hamnen.

Transport		14,242 : —	31,220 : 90
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden ..		2,380 : —	16,622 : —

c) Övriga utgifter:

1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial o. tryck		300 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75 : —	395 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,595 : —	
2. Belysning å hamnen			1,400 : —	
3. Renhållning å hamnen			1,800 : —	
4. Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar			300 : —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström			48 : —	
6. Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring			750 : —	
7. Diverse oförutsedda utgifter			500 : —	
8. Brandförsäkringspremier			16 : —	6,409 : —

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:
(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).
Andel i obligations- och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %	145,673 : 26	7,097 : 84	
1929 års lån à 5 %	125,892 : 03	6 294 : 60	
1931 års lån à 4,5 %	83,390 : 27	3,752 : 56	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	3,366 : 31	
Transport		20,511 : 31	54,251 : 90

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Hamnen.

	Transport	20,511 : 31	54,251 : 90
Ränta à 4 % å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	89,357 : 19	3,572 : 19	24,083 : 50

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	145,673 : 26	7,432 : 83	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	125,892 : 03	2,623 : 40	
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	83,390 : 27	2,468 : 39	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	80,150 : —	4,850 : 98	17,375 : 60

f) Bogserbåten Thor:

1935 års, 5:te årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut d. 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000 : —, återstående kostnad den 1/1 1935 16,000 : —	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,350 : —		
Besättningsmän	1,200 : —		
Driftsutgifter	4,000 : —		
Sjöförsäkring	875 : —	17,425 : —	113,136 : —

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:

Första årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934) ursprungligt belopp 190,000 : —	19,000 : —		
½ års ränta à 4 %	3,800 : —	22,800 : —	

b) Löner och arvoden:

En kranmaskinistförman, 27:IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	6,000 : —	10,269 : —	

c) Driftskostnader:

Strömförbrukning för kranar	2,000 : —	
d) Underhåll och reparationer	1,600 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis	100 : —	36,769 : —
	Kronor	149,905 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Hamnen.

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f)	Hamnavgifter för varor av:			
	1. Ångfartyg i regelbunden trafik ..	34,000: —		
	2. Andra fartyg	47,000: —	81,000: —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	13,000: —		
	2. Segelfartyg	3,000: —		
	3. Pråmar	2,000: —	18,000: —	
i)	Uthyrning av båtplatser		5,900: —	
k)	Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300: —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,055: —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300: —	
o)	Bogserbåten Thor		12,000: —	127,555: —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror för:			
	1. N:r I	4,400: —		
	2. „ II	3,300: —		
	3. „ IV	800: —		
	4. „ V	700: —		
	5. „ VI	5,000: —		
	6. „ VII	7,000: —		
	7. Ny portalkran, N:o VIII, 1 kvartal	1,000: —	22,200: —	
g)	Markhyra för kran N:o III		150: —	22,350: —
			Kronor	149,905: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935 Djuphamnen

Bil. Litt. 8 C och D.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads djuhamn för år 1935 och i anledning därav anföra följande.

Under rubriken "övriga utgifter" märkes att kostnaderna för belysning måste beräknas 200 kronor högre än i innevarande års stat. Kostnad för telefon till hamnkontoret är upptaget som en särskild post i 1935 års stat, kostnaderna härför hava hittills bestritts å "diverseanslaget", men torde det vara mer i sin ordning att redovisa kostnaderna under en särskild budgetpost.

Under rubriken "räntor" och "kapitalavbetalningar" märkes att 1924 års lån genom konvertering försvinner och att i stället kostnader för förräntning och amortering av 1934 års lån inflyta.

Den ökade driften även i denna hamnrörelse nödvändiggör att större belopp måste beräknas för avlöning till kranskötare och strömförbrukning för kranmaskiner, nämligen i bägge fallen med 1,000 kronor högre belopp.

Inkomsterna beräknas givetvis höjda, nämligen av hamnavgifter för varor med 3,000 kronor och av hamnavgifter för fartyg ävenledes med 3,000 kronor.

På grund av en skedd kontraktuppsägning kunna inkomsterna av upplagsplatser endast beräknas till 6,000 kronor mot 8,000 kronor i innevarande års stat. Inkomsterna av hamnmaskiner beräknas höjda med 4,000 kronor.

Då djuphamnens utgiftssiffra slutar på 138,352 kronor och 7 öre, men inkomsterna endast uppgå till 90,700 kronor, måste genom uttaxering täckas en brist i staten å 47,652 kronor och 7 öre, vilket dock visar, att rörelsen i djuphamnen utvecklats i rätt riktning, då 1935 års uttaxering för djuphamnens behov med cirka 9,000 kronor understiger den för innevarande år beräknade uttaxeringen.

Hamnstyrelsen hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hamnstyrelsen under år 1935.

Västerås den 5 oktober 1934.

För Hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

|Eric Plantin.

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Djuphamnen

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads djuphamn år 1935.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:

1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500: —	
2. Underhåll av järnvägsspår	1,000: —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100: —	
4. Grusning å hamnen	100: —	1,700: —

c) Övriga utgifter:

1. Belysning, inklusive fyrlampa	800: —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring	200: —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter	100: —	
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931 1,400: — kr. pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525: — kronor pr år)	525: —	
5. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	100: —	1,725: —

d) Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	566,606: 11	28,330: 31	
1932 års lån à 5 %	791,482: 42	39,574: 12	
1935 års lån à 3,75 %	310,902: 17	9,003: 10	
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 4 %	? 90,848: 41	3,633: —	80,540: 53

d) Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:		
1926 års lån à 5 %	618,000: —	566,606: 11	11,870: 69		
1932 års lån à 5 %	827,000: —	791,482: 42	19,101: 53		
1934 års lån à 3,75 %	310,902: 17	310,902: 17	10,714: 32	41,686: 54	125,352: 07
				Transport	125,652: 07

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Djuphamnen

				Transport	125,652 : 07
	8 D. Hamnmaskiner:				
a)	Underhåll och reparationer:				
	Underhåll av kranmaskiner			2,500 : —	
b)	Löner och arvoden:				
	Avlöning till kranskötare			6,000 : —	
c)	Driftskostnader:				
	Strömförbrukning för kranmaskiner			4,000 : —	
d)	Övriga utgifter:				
	Diverse			200 : —	12,700 : —
				Kronor	138,352 : 07

INKOMSTER:

	8 C. Den egentliga hamnen:				
f)	Hamnavgifter för varor			25,000 : —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:				
	1. Ångfartyg		17,000 : —		
	2. Pråmar		3,000 : —	20,000 : —	
k)	Hyror:				
	1. Upplagsplatser		6,000 : —		
	2. Hamnarbetarnas lokal		700 : —	6,700 : —	51,700 : —
	8 D. Hamnmaskiner:				
f)	Kranhyror:				
	1. Brokranen (12 tons)			25,000 : —	
	2. Portalkranen (5 tons)			12,000 : —	
	3. Malmlossningsanordningen			2,000 : —	39,000 : —
					90,700 : —
	Att fyllas genom uttaxering				47,652 : 07
				Kronor	138,352 : 07

Bil. Litt. 7 samt 11—13.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed för de under styrelsen lydande verken överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1935.

Under år 1933 företogos en del reparations- och omändringsarbeten vid verkens kontorsbyggnad. Beroende på arten av arbetena påfördes en del av kostnaderna härför verkens underhållskonto, men förmenade revisorerna, att dessa kostnader skulle föras på det för ombyggnad av Stadsfullmäktige beviljade anslaget å 10,600 kr. Styrelsen har efterkommit revisorernas önskan, vilket medfört att ett anslag av 11,600 kr. i stället för 10,600 kr. erfordras. Jämlikt beslut av Stadsfullmäktige skulle anslaget för kontorets ombyggnad avskrivas på 5 år. Under första året upptogs 2,000 kr., men har styrelsen på grund av det anförda nu måst insätta 2,400 kr.

Vid beräkning av vattenverkets kostnader för elektrisk kraft har en reducering i avgifterna till elektricitetsverket kunnat göras, bland annat beroende på att efter vattentornets tillkomst vattenledningstrycket är tillräckligt även för eldsläckning utan att vid sådant tillfälle behöva, såsom förut var fallet, igångsätta driften vid vattenverket, vilket måste ske även vid tillfällen, då belysningsbehovet i staden var som störst och elektricitetsverket alltså hade s. k. toppbelastning. Vattentornets tillkomst har undanröjt denna olägenhet och som en följd därav och av en justering av beräkningsgrunderna i övrigt hava driftkostnaderna för vattenverket kunnat minskas.

För överföring av en del av elektriska ledningsnätet från likström till växelström hava vid olika tillfällen anslag beviljats. Vid avgivande av statförslaget för innevarande år redogjorde styrelsen för denna angelägenhet. Arbetena äro numera avslutade i den hittills avsedda omfattningen och hava kräft en sammanlagd kostnad av 225,000 kr., varå 180,000 kr. inklusive 1934 års avbetalning redan avskrivits och återstår alltså 45,000 kronor. Liksom för föregående år har styrelsen även för 1935 insatt 30,000 kr. för detta ändamål.

Med avseende på kostnaderna för elektrisk gatubelysning har det visat sig möjligt att sänka dessa. Avsikten härmed är att nivellera desamma så, att elektricitetsverkets inkomster och utgifter i möjligaste mån väga lika mot varandra, då nämligen ett stadens verk givetvis ej bör skörda någon vinst på stadens egna anläggningar.

Gatubelysningen bör enligt styrelsens mening utökas i enlighet med en häröver upprättad och här bifogad uppställning, krävande en anläggningskostnad av 5,560 kr. och årlig kostnad av 4,105 kr.

Till serviser och diverse mindre anläggningar hemställer styrelsen om ett förslagsanslag av 30,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.*

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen, att Stadsfullmäktige ville besluta,

att av uttaxerade medel anvisa ett anslag av 5,560 kr. för uppsättning av nya gatulampor enligt en häröver bifogad uppställning,

att för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kr., att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond, samt

att godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1935.

Västerås den 30 oktober 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1935.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 53:IV	12,588:—
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584:—
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—
Kamreraren, 41:IV	7,584:—
Kassören, 29:II	4,095:—
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV	3,795:—
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:II	2,841:—
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:II	2,493:—
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310:—
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657:—	10,971:—
Transport	74,316:—

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.*

Transport	74,316 : —	
Avläsare, 23 : II	3,219 : —	
Ritbiträde	3,000 : —	
Revisionskostnader	2,000 : —	
Springpojkar	1,600 : —	
Tillfällig kontorshjälp	2,000 : —	86,135 : —

Pensionärer:

A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,791 : —	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633 : —	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900 : —	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,791 : —	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400 : —	
Anna Johansson, 28/3 1929	798 : —	
Judit Hellström, 21/1 1930	786 : —	
K. W. Jansson, 21/1 1930	2,994 : —	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667 : —	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959 : —	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497 : —	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287 : —	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302 : —	
C. A. Eklund, 10/11 1930	996 : —	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996 : —	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996 : —	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879 : —	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365 : —	
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107 : —	
Charlotta Löf, 23/2 1933	600 : —	
A. M. Gustafsson, 11/4 1933	936 : —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	1,950 : —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125 : —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775 : —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968 : —	
Beräknade tillkommande pensioner	2,600 : —	37,098 : —
	Kronor	123,233 : —

Härav påföres:

Vattenverket	18,500 : —
Avloppsledningarna	11,100 : —
Gasverket	27,100 : —
Elektricitetsverket	61,600 : —
Installationsarbeten	4,933 : —
Kronor	123,233 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.

Diverse utgifter:		
Läkarevård	1,500:—	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000:—	
Medicin	600:—	8,100:—
Olycksfallsförsäkringsavgift		4,000:—
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,500:—	
Porto och annonser	1,200:—	7,700:—
Telefonavgifter:		
Föreståndarens exp. och bostad	200:—	
Kamrerarens exp.	110:—	
2 assistenters exp. och bostäder	400:—	
Förrådet	220:—	
3 förmäns exp. och bostäder	430:—	
Elektricitetsverket	150:—	
Vattenverket	253:—	
Gasverket	220:—	
7 elektr. montörers bostäder	490:—	
	2,473:—	
Samtalsavgifter	627:—	3,100:—
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,200:—	
Uppvärmning	1,200:—	
Belysning	600:—	5,000:—
Kontors- och förrådsbyggnader:		
Försäkringar	350:—	
Underhållskostnader	2,050:—	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933, att fördelas på 5 år, 2:a året	2,400:—	4,800:—
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg	4,000:—	
Resor och diverse	1,200:—	5,200:—
	Kronor	37,900:—

Härav påföres:	
Vattenverket	5,700:—
Avloppsledningarna	3,400:—
Gasverket	8,300:—
Elektricitetsverket	19,000:—
Installationsarbeten	1,500:—
Kronor	37,900:—

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare		225,400 : —
Skötsel och underhåll av brandposter		1,200 : —
Installationsarbeten och hyror		1,400 : —
	Kronor	228,000 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:			
Kraftström, smörjoljor m. m.		18,400 : —	
Tillsyn av ledningsnät		4,000 : —	
Tillsyn av installationer		800 : —	
Ombyte av mätare		1,000 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning		900 : —	25,100 : —
Underhållskostnader:			
Byggnader		1,000 : —	
Maskiner och elektrisk utrustning		600 : —	
Ledningsnät och brandposter		19,000 : —	
Mätare		3,200 : —	
Verktyg och inventarier		1,500 : —	25,300 : —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		18,500 : —	
Maskinisten 23:IV		3,657 : —	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269 : —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		264 : —	
		26,690 : —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840 : —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550 : —	3,390 : —	23,300 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,700 : —	
Brandförsäkringar		200 : —	
Utskylder		2,500 : —	
Avgift till Hamre gård		300 : —	
Bränsle till maskinisten		200 : —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200 : —	
Avskrivning av fordringar		400 : —	10,500 : —
		Transport	84,200 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.

	Transport	84,200 : —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan 30/11 1911:		
Räntor	69,200 : —	
Amortering	57,300 : —	126,500 : —
Inköp av mätare, förslagsvis		5,300 : —
		216,000 : —
Inkomster utöver utgifter		12,000 : —
	Kronor	228,000 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,200 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,000 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,800 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200 : —	15,200 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	13,500 : —	14,100 : —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	11,100 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen	1,125 : —	13,500 : —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	3,400 : —	
Tredje årets amortering av kloakpumpanläggningen (3 år)	3,000 : —	6,400 : —
Avsättning för ett blivande reningsverk		25,000 : —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen.		
Räntor	46,100 : —	
Amortering	27,800 : —	73,900 : —
		148,100 : —
Inkomster för cirka 4,300 st. vattenklosetter		106,800 : —
Utgifter utöver inkomster	Kronor	41,300 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	21,500: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	322,000: —
Koks och tjära	120,100: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	465,000: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	132,300: —	
Kraftström	5,600: —	
Smörjoljor m. m.	1,600: —	
Reningsmassa	1,400: —	
Vatten	1,800: —	
Apparatdrift och ombyte av reningskistor	3,400: —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500: —	
Tillsyn av installationer	1,100: —	
Ombyte av mätare	1,400: —	
Gatubelysningen	3,900: —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600: —	156,600: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	4,900: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	7,800: —	
Ledningsnät	9,900: —	
Mätare	4,500: —	
Gatubelysning	2,000: —	
Verktyg och inventarier	3,000: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	
Kolkrossningsanordning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933, 2:a året	3,000: —	
Förlängning av koksbanan,, anskaffande av en kran m. m. enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/3 1934, att fördelas på 4 år, 1:a året	5,000: —	42,600: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	27,100: —	
Gasmästaren, 30:IV	4,773: —	
Justerareförmannen, 26:IV	4,101: —	
Gasverkseldare, 25:IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,960: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
Transport	67,740: —	199,200: —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.*

Transport	67,740: —	199,200: —
	67,740: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	66,900: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,300: —	
Brandförsäkringar	700: —	
Utskylder	7,500: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,500: —	
Utställning m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,200: —	23,800: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan 30/11 1911.		
Räntor	53,100: —	
Amortering	64,000: —	117,100: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		12,000: —
		419,000: —
Inkomster utöver utgifter		46,000: —
Kronor		465,000: —

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen	38,100: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	805,000: —
Installationsarbeten	1,100: —
Kronor	844,200: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	200,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	4,500: —	
Gatubelysningen	10,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,000: —	220,500: —
Transport		220,500: —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.

	Transport		220,500: —
Underhållskostnader:			
Byggnader inkl. transformatorhusen		2,500: —	
Maskiner, transformatorer, instrumentering		4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten		33,000: —	
Mätare		11,500: —	
Gatubelysning		3,200: —	
Verktyg och inventarier		4,300: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 6:te året		30,000: —	88,500: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		61,600: —	
Maskinmästaren, 1/2 år 32:IV och 1/2 år 32:I		4,820: —	
Maskinist, 25:IV		3,933: —	
Maskinister, 25:II, 2 st. à 3,471: —		6,942: —	
Montörförman, 27:IV		4,269: —	
Justerareförman, 26:IV		4,101: —	
Extra maskinist, förslagsvis		4,075: —	
		89,740: —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner		840: —	88,900: —
Turbinstationen:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna		1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		800: —	4,900: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		19,000: —	
Brandförsäkringar		500: —	
Utskylder		23,000: —	
Bränsle åt maskinmästaren		200: —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader		2,200: —	
Utställning m. m.		1,100: —	
Avskrivning av fordringar		1,500: —	
Amortering av motorfordon		800: —	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektrisk utrustning		1,700: —	50,000: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911):			
Räntor: Elektr.-verket	38,700: —		
Turbinhuset	1,100: —	39,800: —	
Amortering: Elektr.-verket	62,000: —		
Turbinhuset	1,300: —	63,300: —	103,100: —
		Transport	555,900: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Gasverksstyrelsen.

	Transport	555,900 : —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis		10,000 : —
		565,900 : —
Inkomster utöver utgifter		278,300 : —
	Kronor	844,200 : —

Västerås den 30 oktober 1334.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Förslag till nya elektriska lampor 1935.

		Antal lampor	Anläggn. kostnad	Årlig kostnad
1.	Djuphamnsvägen	1	80 : —	60 : —
2.	Hammarbyområdet	10	820 : —	880 : —
3.	Lustigkullagatan	2	110 : —	140 : —
4.	Per Olovsgatan och Blåsbovägen	4	400 : —	260 : —
5.	Övre Vega	3	250 : —	240 : —
6.	Kristiansborg	6	600 : —	480 : —
7.	Engvallsgatan	1	120 : —	80 : —
8.	Lovisebergsvägen	1	100 : —	60 : —
9.	Tegnérgatan (nya delen)	4	630 : —	320 : —
10.	Hemdalsområdet	4	320 : —	320 : —
11.	Malmabergsområdet	8	600 : —	640 : —
12.	Släggar- och Gjutargatorna	4	400 : —	320 : —
13.	Herrgärdsgatan (gas)	1	400 : —	85 : —
14.	Tekniska skolan	1	550 : —	60 : —
15.	Blåsbovägen och Dalavägen	2	180 : —	160 : —
		53	5,560 : —	4,105 : —

Västerås den 30 oktober 1934.

Gerh. Geston.

Bil. Litt. 10 A och B samt 20 B och D.

N:o 125. ***Budgetförslag 1935. Lantegendomsnämnden.***

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststater för år 1935 för Renhållningsverket, Svingården, Jordbruket och skogarna och i anledning därav anföra följande.

Renhållningsverket.

Nämnden hemställer att anslaget för "inköp och underhåll av kärl" måtte på grund av nödvändigheten att inköpa mer kärl än eljes ökas med 500 kronor. Då emellertid anslaget för "inköp och underhåll av inventarier" under flera år icke förbrukats torde detsamma kunna sänkas med 500 kronor, varför hela utföringssumman under a) blir densamma som hittills.

Under rubriken "löner och arvoden" märkes att nämnden sedan Stadsfullmäktige avslagit nämndens framställning att få återbesätta den vakanta kvinnliga 2 klass kontorsbiträdestjänsten upptagit kostnader för kontorshjälp med 1,800 kronor, ävensom att nämnden i anledning av avlåten framställning till Stadsfullmäktige att få återbesätta två av de tre vakanta tjänsterna som renhållningsarbetare, uppfört två ordinarie renhållningsarbetare i 23:I. Vid den tid då nämnden avgiver sitt förslag till budget för år 1936 torde nämnden vara beredd att taga slutlig ställning till frågan om avhämtningen bör ske med automobil eller hästfordon. Frågan om återbesättande med ordinarie innehavare även av den tredje vakanta renhållningsarbetaretjänsten är nämligen avhängig därav. "Pensioner" upptaga två nya poster nämligen för f. d. andra kontorsbiträdet Elisabet Eriksson och för fru Lovisa Andersson, änka efter avlidne f. renhållningsarbetaren Arvid Andersson, vilken tidigare åtnjöt pension.

På inkomstsidan förekommer sänkning med 500 kronor av inkomsterna genom försäljning av pudrett, däremot höjning av inkomster av hyror och diverse med 700 kronor.

I *Jordbrukets* utgiftsstat förekomma endast ett par mindre höjningar. 1:sta årets amortering av kostnaderna för det inköpta tröskverket är där infört.

Inkomststatens poster äro reglerade med hänsyn till under år 1935 förväntade inkomster.

Lantegendomsnämnden hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för lantegendomsnämnden för år 1935.

Västerås den 18 oktober 1934.

För Lantegendomsnämnden:

E. A. WESTHOLM.

Eric Plantin.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Lantegendomsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1935.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				3,000 : —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				1,500 : —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200 : —	5,700 : —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltaren, 45 :IV		9,036 : —			
Bokhåll. 27 :IV	4,269 : —				
Personligt lönetillägg	400 : —	4,669 : —			
Revisionskostnader		400 : —			
		14,105 : —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052 : 50		
Kontorsbiträde			1,800 : —		
En förman, 25 :IV			3,933 : —		
Sju renhållningsarbetare: (Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson) 23 :IV à 3,657 : —			25,599 : —		
Två renhållningsarbetare: (Sterling och Johansson) 23 :II à 3,219 : —			6,438 : —		
Två renhållningsarbetare, 23 :I à 3,000 : —			6,000 : —		
En vakant tjänst			3,000 : —		
			53,822 : 50		
Avgår bostadsförmåner värderade till förslagsvis: 3 st. à 387 : 50, 5 st. à 425 : —, 1 st. à 500 : — ..			3,787 : 50	50,035 : —	
2. Pensioner:					
K. J. Jansson		1,450 : —			
Dyrtidstillägg		764 : 50	2,214 : 50		
G. Karlsson		1,300 : 65			
Dyrtidstillägg		715 : 21	2,015 : 86		
O. Eriksson, 25/30 av 2,379 : — ..			1,982 : 50		
Transport			6,212 : 86	50,035 : —	5,700 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Lantegendomsnämnden.*

	Transport		6,212 : 86	50,035 : —	5,700 : —
	E. Dahl, 19/30 av kr. 2,379 : —	1,506 : —			
	Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,200 : —	306 : —		
	Änkan Anna Jansson		786 : —		
	Änkan Matilda Mallmén		732 : —		
	Änkan Anna Andersson		732 : —		
	Änkan Hanna Sunesson		732 : —		
	Änkan Lovisa Andersson		732 : —		
	f. d. kontorsbiträdet av 2:dra klass Elisabet Eriksson		1,444 : —	11,676 : 86	
3.	Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 425 : — pr st.			2,125 : —	
4.	Extra kontorsbiträde			1,000 : —	
5.	Extra arbetare och gatusopning			22,000 : —	
6.	Kostnader för arbetarnes semester			2,500 : —	89,336 : 86
c)	Inköp av torvmull				3,000 : —
d)	Stallet:				
1.	Utfodring			3,200 : —	
2.	Hästskoning			600 : —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenningar . .			600 : —	
4.	Försäkring av hästar			175 : —	4,575 : —
e)	Övriga utgifter:				
1.	Hyra för kontor			1,000 : —	
2.	Olycksfallsförsäkring			900 : —	
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			500 : —	
4.	Vattenavgifter			150 : —	
5.	Sotning			65 : —	
6.	Brandförsäkringsavgifter			150 : —	
7.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800 : —	
8.	Underhåll av fabrik och övriga hus			1,000 : —	
9.	Telefonavgifter för ledningar till:				
	Kristiansborgs kontor		236 : —		
	Renhållningsverkets kontor		116 : —		
	Fabriken		70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis		78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin			1,000 : —	
12.	Driftkostnad för två automobiler			5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter			700 : —	12,265 : —
				Summa Kronor	114,876 : 86

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Lantegendomsnämnden.

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	3,500 : —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	44,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
g)	Hyror och diverse	1,500 : —
	Summa Kronor	55,800 : —

Svingården:

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

Lantbruket.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000 : —
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500 : —		
	2. Arrende för Kungsängen	200 : —		
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000 : —		
	4. Arrende för Malma	3,500 : —		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037 : —		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200 : —	10,437 : —	
	7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300 : —		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200 : —	52,100 : —	62,537 : —
			Transport	64,537 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Lantegendomsnämnden.*

			Transport	64,537 : —
c) Produkter av egen skörd samt inköpt:				
1. Till utsäde:	Nordanby	3,000 : —		
	Malma	3,000 : —		
	Kristiansborg	1,500 : —	7,500 : —	
2. Till stallet:	Nordanby	2,230 : —		
	Malma	3,180 : —		
	Kristiansborg	1,890 : —	7,300 : —	
3. Till ladugården	....		7,600 : —	22,400 : —
d) Underhåll och reparationer:				
1. Underhåll av seldon	....		900 : —	
2. Underhåll av fordon och redskap	....		3,000 : —	
3. Underhåll av hus	....		2,000 : —	5,900 : —
e) Övriga utgifter:				
1. Hästskoning	....		600 : —	
2. Häst- och brandförsäkring	....		1,100 : —	
3. Driftkostnad för motorplog	....		1,200 : —	
4. Komposter, pudrett och konstgödsel	....		4,000 : —	
5. Läkare, veterinär och medicin	....		700 : —	
6. Skatter	....		3,300 : —	
7. Avverkningskostnad för ved	....		750 : —	
8. Elektrisk ström	....		1,300 : —	
9. Hägnadskostnader	....		500 : —	
10. Telefonavgifter för ledningar till				
Nordanby och Malma	....	182 : 80		
Samtalsavgifter, förslagsvis	.....	42 : 20	225 : —	
11. Olycksfallsförsäkring	....		500 : —	
12. Diverse utgifter (skördegarn, pressträd, hösalt m. m.			4,000 : —	
13. Inköp av tröskverk 5,000 : —, att amorteras under 5 år. (Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934),				
Första årets amortering	....		1,000 : —	19,175 : —
f) Grundförbättringar:				
1. Dikning, stensprängning och kalkning	....			1,500 : —
			Summa Kronor	113,512 : —

INKOMSTER:

a) Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby	....	31,086 : —	
Malma	....	32,001 : —	
Kristiansborg	....	18,275 : —	81,362 : —
		Transport	81,362 : —

N:o 125.

Budgetförslag 1935. Lantegendomsnämnden.

	Transport	81,362 : —
b)	Från ladugården	15,000 : —
c)	Körning och andra utförda arbeten	11,000 : —
d)	Trädgården vid Malma	800 : —
e)	Hyror	3,000 : —
f)	Hyra för potatislotter	350 : —
g)	Försäljning av djur	2,000 : —
	Summa Kronor	113,512 : —

Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556 : —	2,470 : 80		
	Avgår för bostad	400 : —	2,070 : 80	
	Jägmästare, arvode och tillsyn av stadens skogar		900 : —	2,970 : 80
b)	övriga utgifter:			
	1. Hägnadskostnader		75 : —	
	2. Utskylder		550 : —	
	3. Dikningar och rensningar		250 : —	
	4. Höjning och skogsodling		150 : —	
	5. Diverse utgifter		254 : 20	1,279 : 20
	Summa Kronor			4,250 : —

INKOMSTER:

Rotvärde å div. virke	4,200 : —
Hyra för benupplag	50 : —
Summa Kronor	4,250 : —

Sammandrag:

	Utgifter:	Inkomster:	Brist:
Renhållningsverket	114,876 : 86	55,800 : —	59,076 : 86
Svingården	35,000 : —	35,000 : —	
Lantbruket	113,512 : —	113,512 : —	
Skogarna	4,250 : —	4,250 : —	
Summa Kronor	267,638 : 86	208,562 : —	59,076 : 86
Brist att genom uttaxering fyllas		59,076 : 86	
Summa Kronor	267,638 : 86	267,638 : 86	

Bil. Litt. 17 A och B. **N:o 125.**

Budgetförslag 1935. Badhusstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1935, och då detsamma i huvudsak överensstämmer med det för innevarande år fastställda, föranleder förslaget icke annat yttrande, än att utgifterna i sin helhet beräknats 2,500 kronor lägre än det belopp, som för innevarande budgetår blivit fastställt.

Västerås den 24 september 1934.

För Badhusstyrelsen:

Theofil Öberg.

/B. Falk.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Badhus år 1935.

17 A. Kallbadhus.

UTGIFTER:

	Avlöningar:			
a)	En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinnan	500: —		
	En bitr. simlärare	300: —		
	Arvode till kontrollanten	200: —	1,000: —	
b)	Övriga utgifter:			
	1. Annonser och trycksaker	100: —		
	2. Isväckning och div. arbeten	2,000: —		
	3. Brandförsäkringspremier	100: —		
	4. Oförutsedda utgifter	100: —	2,300: —	3,300: —
			Kronor	3,300: —

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Badhusstyrelsen.

INKOMSTER:

Badavgifter	1,000 : —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	1,100 : —
Kronor		1,100 : —

17 B. Varmbadhuset.

UTGIFTER:

Andel i obligationslån:				
Ränta	5,901 : 09			
Amortering	7,230 : 16	13,131 : 25		
b) 1. Löner och arvoden:				
Maskinisten, 23 :IV			3,657 : —	
Eldaren, 20 :IV		3,243 : —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle, förslagsvis		555 : —	2,688 : —	
Biljettförsäljerskan, 11 :IV			2,211 : —	
Badaren, 19 :IV			3,105 : —	
En baderska, lön		1,350 : —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis		880 : —	470 : —	
En baderska, lön		1,350 : —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis		880 : —	470 : —	
Två baderskor, lön à 1,350 : —			2,700 : —	
En vakt i simhallen, lön			1,785 : —	
En vakt i folkbadet, lön			1,674 : —	
Två tvätterskor, lön à 1,785 : —			3,570 : —	
Provisioner, förslagsvis			4,500 : —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp			2,000 : —	
Arvode till kontrollanten			900 : —	29,730 : —
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund			1,428 : —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön			300 : —	
Transport			1,728 : —	29,730 : —

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Badhusstyrelsen.*

Transport		1,728 : —	29,730 : —	
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300 : —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800 : —	3,828 : —	
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		9,000 : —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200 : —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900 : —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		200 : —		
5. Underhåll av fastigheten		5,000 : —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		3,500 : —		
7. Tvätt, extra hjälp		500 : —		
8. Renhållning och städning		150 : —		
9. Skriv- och trycksaker		600 : —		
10. Telefon i badhuset	230 : —			
Samtalsavgifter	20 : —	250 : —		
11. Läkarearvode och sjukvård		100 : —		
12. Brandförsäkringspremier		160 : —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		500 : —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500 : —		
15. Utskylder		1,500 : —		
16. Oförutsedda utgifter		882 : —	29,942 : —	63,500 : —
			Summa Kronor	63,500 : —

INKOMSTER:

Badavgifter:		
1. Karbad	18,500 : —	
2. 1:sta klass badstu	9,000 : —	
3. Simhall med värmestuga, vinter	10,500 : —	
4. Simhall med värmestuga, sommar	9,000 : —	
5. Medicinska bad	4,500 : —	
6. Billighetsbadstu	10,200 : —	
7. Skolbad	2,250 : —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	68,000 : —
Summa Kronor		68,000 : —

N:o 125.
Budget-
förslag 1935.
Båttrafiken.

Bil. Litt. 17 D.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Båttrafik år 1935.

17 D. Båttrafik.

UTGIFTER:

a)	Underhåll och reparationer		1,000: —	
b)	Löner och arvoden:			
	Befälhavare och maskinist	6,950: —		
	Besättningsmän	1,300: —		
	Polettförsäljare	600: —		
	Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	9,450: —	
c)	Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —	
d)	Driftskostnader:			
	Smörjoljor, fotogén och trassel m. m.	300: —		
	Bränsle	1,800: —	2,100: —	
e)	Övriga utgifter:			
	1. Diverse		450: —	13,150: —
			Summa Kronor	13,150: —

INKOMSTER:

1. Persontrafik	13,000: —	
2. Godstrafik	150: —	13,150: —
	Summa Kronor	13,150: —

Västerås den 22 okt. 1934.

CARL BÄCKMAN.

Oscar Andersson.

Bil. Litt. 17 F.

N:o 125.
Budget-förslag 1935.
Grustaget.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Grustag år 1935.

17 F. Grustag.

UTGIFTER:

a)	Underhåll av väg till grustaget		1,000 : —	
b)	Egentliga driftkostnader		25,000 : —	
c)	Räntor:			
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader, varav 1/1 1935 återstår kr. 77,173 : 63 à 4 %		3,086 : 95	
d)	Kapitalavbetalningar:			
	5:te årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1934 återstod kronor 52,128 : 19, förslagsvis	1,500 : —		
	2:dra årets amortering å inköpssumman kr. 23,545 : 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1934 återstår kr. 21,190 : —	2,355 : —	3,855 : —	
e)	övriga utgifter:			
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000 : —	500 : —		
	Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —	33,941 : 95
			Summa Kronor	33,941 : 95

INKOMSTER:

Inkomster av grusförsäljning	33,941 : 95
Summa Kronor	33,941 : 95

Västerås den 22 okt. 1934.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 125.
Budget-förslag 1935.
Brandverket.

Bil. Litt. 18.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen i Västerås överlämnar härmed för godkännande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1935 och får i avseende å detsamma anföra följande.

Utgifterna enligt förslaget äro i jämförelse med den för innevarande år fastställda utgiftsstaten ökade med i runt tal 2,150 kronor, huvudsakligen beroende på att befattningshavare äro berättigade till avlöning enligt högre lönegrad.

Under titeln nyanskaffningar har därjämte uppförts ett nytt anslag å 348 kronor för inköp av 6 st. pälsar, Detta anslag motiveras med, att brandmanskapet vid utryckningar till landsbygden och körning med stadens ambulansautomobil vintertid bör vara ekiperat på ett med hänsyn till väderleken betryggande sätt, vilket med nuvarande utrustning icke är fallet, och innebär anslagets uppförande ett tillmötesgående av härutinnan framförda önskemål.

På grund av ökat arbete för verkstäderna har Brandstyrelsen ansett sig kunna höja inkomsten från dessa med 500 kronor, varigenom de ökade utgifterna något utjämnas.

Västerås den 9 oktober 1934.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

|Ragnar Tenow.

N:o 125.
Budgetförslag 1935, Brandverket.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Brandväsen år 1935.

18. Brandväsendet.

UTGIFTER:

a)	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000: —	
	f. Brandförmannen K. A. Löfstrand		2,400: —	
	f. Brandförman J. R. Andersson		2,490: —	
	f. Brandman K. E. Pettersson		1,893: —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90: —	240: —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700: —	9,723: —
b)	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41:III	7,236: —		
	Vice brandchefen, 36:II	5,580: —		
	2 Brandmästare, 29:IV	9,210: —		
	1 Brandförman (Thorgren) 26:IV	4,101: —		
	2 Brandförmän (E. Johansson, E. V. Nystrand), 26:III à 3,864: —	7,728: —		
	14 Brandmän: (Rask, Ferngren, Lindberg, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort), 24:IV à 3,795: —	53,130: —		
	1 Brandman, (Thor), 24:II	3,345: —		
	2 Brandmän: (Danielsson, Medin), 24:I à 3,120: —	6,240: —		
	Arvode till verkstadsförman	250: —	96,820: —	
	Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160: 75	83,659: 25
d)	Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f)	Diverse utgifter:			
	1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706: —	
	2. Anslag till reserv vid sjukdomsfall		200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
	4. Tvätt och renhållning		250: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		350: —	
		Transport	1,806: —	95,682: 25

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Brandverket.

		Transport	1,806 : —	95,682 : 25
	6.	Underhåll av brandredskapen	1,400 : —	
	7.	Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	450 : —	
	8.	Telefon och samtalsavgifter	700 : —	
	9.	Försäkringsavgifter för material och inventarier	160 : —	
	10.	Läkare- och sjukvård	500 : —	
	11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	700 : —	
	12.	Löner till skorstensfejaremästare	50 : —	
	13.	Oförutsedda utgifter	200 : —	
	14.	Beklädnad à 170 kr. för man, förslagsvis	3,400 : —	
	15.	Anslag till semestervikarie	1,050 : —	
	16.	Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	400 : —	
	17.	Anslag för teknisk utbildning av personal	200 : —	
	18.	Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar	6,562 : 50	
	19.	Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —	
	20.	Värdet av arbeten för brandverket	2,000 : —	22,578 : 50
h)		Borgarbrandkåren:		
		1 chef	300 : —	
		3 förmän à 200 kr.	600 : —	
		3 maskinister à 150 kr.	450 : —	
		5 eldare à 100 kr.	500 . —	
		28 man à 75 kr.	2,100 : —	
		Övningar och eldsvådor	1,200 —	
		Kol och underhåll av sprutor	100 . —	5,250 : —
i)		Nyanskaffningar:		
		300 m. linneslang och 10 par kopplingar	800 : —	
		4 st. gasmasker och komplettering av rökskyddsmaterial	300 : —	
		6 st. pälsar à 58 kr.	348 : —	1,448 : —
k)		Fastigheter:		
		8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : —.		
l)		Brandsynekostnader	100 : —	
		Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m)		Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
			Summa Kronor	126,658 : 75

N:o 125. Budgetförslag 1935. Brandverket.

INKOMSTER:

n)	Verkstäderna:	
	1. Smidesverkstaden	
	2. Snickareverkstaden	
	3. Skräddareverkstaden	
	4. Skomakareverkstaden	4,500:—
	5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000:—
o)	Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000:—
p)	Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000:—
q)	Ersättning för eldning åt polisen	100:—
r)	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135:—
		12,735:—
	Brist att genom uttaxering fyllas	113,923:75
	Summa Kronor	126,658:75

N:o 125.
Budget-förslag 1935.
Gårdar och tomter.

Bil. Litt. 20 A. g.

Förslagsvis

beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1935.

Taxerings-värde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
20,000 : —	Gården n:r 65 B, Västra kv. (Mina 5)	20,000 : —	1,790 : —
19,000 : —	„ „ 87 „ (Laura 1)	21,900 : —	1,750 : —
17,000 : —	„ „ 88—89 „ (Laura 2—3)	21,900 : —	1,425 : —
36,000 : —	„ „ 93 „ (Laura 7)	36,000 : —	3,050 : —
12,000 : —	„ „ 94 „ (Laura 8)	10,000 : —	1,000 : —
5,000 : —	„ „ 99 „ (Klara 7)	8,000 : —	300 : —
52,000 : —	„ „ 109 „ (Irma 2—3)	60,000 : —	4,450 : —
40,000 : —	„ „ 112 „ (Kraka 1)	40,000 : —	2,650 : —
52,000 : —	„ „ 133 „	55,000 : —	4,675 : —
153,000 : —	„ „ 147 „ (Lovisa 2)	180,000 : —	13,650 :
	(outhyrda lägenheter, V:ås Verktygsfabrik och V:ås Järnmanufaktur = 1,800 : —)		
26,000 : —	Gården Granneborg (St.-äg. 81 del av)	21,000 : —	1,315 : —
20,000 : —	„ Adolfsberg (St.-äg. 81 del av)	30,000 : —	1,455 : —
4,000 : —	„ Nedre Backa (St.-äg. 74)	3,900 : —	400 : —
11,000 : —	„ Backa n:r 1 (St.-äg. 79)	12,000 : —	500 : —
12,500 : —	„ n:r 35 Västermalm (Kata 9)	10,400 : —	500 : —
25,000 : —	„ Fridsborg (St.-äg. 560)	20,000 : —	1,970 : —
6,000 : —	„ Stenbo (skänkt) (St.-äg. 159, 202, 220)	5,000 : —	250 : —
5,200 : —	„ Rosenberg n:r 2 (St.-äg. 222)	3,000 : —	600 : —
105,000 : —	„ n:r 1 Norra kv. (Johan 1)	100,000 : —	12,360 : —
60,000 : —	„ „ 2 „ (Johan 2)	60,000 : —	5,450 : —
65,000 : —	„ „ 3—4 „ (Jarl 3)	55,000 : —	6,385 : —
15,000 : —	„ „ 5 „ (Johan 3)	12,000 : —	355 : —
17,000 : —	„ „ 6 „ (Jakob 2)	15,000 : —	1,550 : —
9,000 : —	„ „ 7a „ (Jakob 1)	10,000 : —	880 : —
52,000 : —	„ „ 21 „ (Jesper 5)	60,000 : —	5,437 : 50
200,000 : —	„ „ 38 „ (Idolf 6)	180,000 : —	14,400 : —
130,000 : —	„ „ 39 „ (Idolf 5)	150,000 : —	7,200 : —
12,000 : —	„ Kristinedal (St.-äg. 22)	12,000 : —	860 : —
120,000 : —	„ Gude n:r 5	115,000 : —	10,875 : —
18,000 : —	„ Valsborg n:r 6 (St.-äg. 1598)	21,500 : —	1,200 : —
100,000 : —	„ n:r 110 Södra kv. (Nestor 2)	125,000 : —	10,200 : —
60,000 : —	„ „ 111 „ (Nestor 5)	40,000 : —	3,250 : —
75,000 : —	„ „ 112a „ (Nestor 4)	100,000 : —	5,045 : —
1,553,700 : —	Transport	1,613,600 : —	127,177 : 50

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Gårdar och tomter.*

Taxeringsvärde:		Bokf.-värde kronor:	Inkomster kronor:
1,553,700 : —	Transport	1,613,600 : —	127,177 : 50
73,000 : —	„ „ 121—122 Södra kv. (Oden 2—3)	72,500 : —	3,000 : —
40,000 : —	„ Kungsängen n:r 1	45,000 : —	4,145 : —
35,000 : —	„ Kungsängen n:r 7	125,000 : —	3,885 : —
26,500 : —	„ Myggbo 10 a och 12		1,275 : —
16,000 : —	„ Vargbolund Litt. D. (St.-äg. 2101—2103)	22,500 : —	400 : —
25,000 : —	„ Myggbo n:r 8 (St.-äg. 2008)	20,000 : —	1,675 : —
35,000 : —	„ Myggbo n:r 9 (St.-äg. 2005—2006)	35,000 : —	2,676 : —
	„ Sommarro 8 (St.-äg. 2045)	46,000 : —	2,500 : —
15,000 : —	„ Klockartorp A och B	4,900 : —	1,150 : —
3,500 : —	„ Njord 1 och 6 (A.B. Vintervägen)	5,000 : —	500 : —
	Mark för bensinstation (A.-B. Svenska Petroleum A.-B. Standard)		2,500 : —
	Del av tomterna n:r 98—99 i Västra kv. (J. Aug. Larsson)		25 : —
	Ett område av Mariaberget (Dir. G. Bolander)		10 : —
	Mark av lägenheten Nyro (Fru Gerda Rudhe)		25 : —
	Ett område intill Nylund (Ing. H. Bager)		10 : —
	Mark av Smedjegatan utanför tomten Inge 3 (Alb. Brosché)		300 : —
	Ett område av Skolgatan (L. G. Anderssons sterbhus)		25 : —
	Mark av Flodinska jorden (Fru E. Malmbergs sterbhus)		10 : —
	Ett område av Snickaregatan (Västmanlands Allehanda)		250 : —
	Ett område utefter Svartån inom kvart. Irma 2 (H. Gustavsson)		10 : —
	Mark för oljebehållare i kvart. Melker (Svensk-Engelska Mineralolje A.-B.)		100 : —
	Mark för bensinstation (A.-B. Nafta Syndikat)		3,000 : —
	Mark av kvart. Heimer (Th. Bergquist)		100 : —
	Hyra för skylttavlor:		
	Selma Karlström		15 : —
	Svenska Frälsningsarmén		10 : —
1,822,700 : —	Kronor	1,989,500 : —	154,773 : 50

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Magistratens förslag.

Bil. Litt. 21 och 22.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna sitt förslag till stat för år 1935 och därtill anföra:

A. *Beträffande Magistraten och Rådhusrätten:*

För Borgmästaren har upptagits en lön av 9,456 kronor mot 9,000 kronor för innevarande år, då Borgmästaren enligt gällande lönestat och Kungl. Brevet den 20 mars 1931 torde vara berättigad att från och med nästkommande år uppflyttas i andra lönegraden.

Reservationsanslaget för tillfälliga biträden upptagas, vid det förhållande att under nästkommande år kommunalval icke äga rum, till allenast 1,000 kronor mot 2,000 kronor innevarande år.

Olycksfallsförsäringspremie upptages, med hänsyn till för innevarande år upplupen kostnad, till 25 kronor mot 20 kronor för innevarande år.

Övriga anslag hava upptagits med samma belopp som förevarande år.

B. *Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsen.*

För kvinnligt kontorsbiträde II kl. å kronouppbördskontoret har upptagits 2,676 kronor mot 2,493 kronor för innevarande år, då biträdet är berättigat till uppflyttning i tredje lönegraden.

För arvode till mantalsskrivningsombud har upptagits 300 kronor mot 400 kronor för innevarande år, i enlighet med framställning från kronokassören.

Såsom inkomst å debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel har upptagits 10,000 kronor mot 9,700 kronor för innevarande år. Enligt inkommen uppgift från kronokassören har nämligen denna inkomstpost för sistförflutet år överstigit 10,000 kronor.

I övrigt hava ändringar icke vidtagits av staten för innevarande år.

Västerås rådhus den 12 oktober 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/I. Bergström.

N:o 125. Budgetförslag 1935 Magistratens förslag.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Magistraten år 1935.

21. Magistrat och Rådhusrätt.

UTGIFTER:

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000 : —
b)	Löner och arvoden:			
	Borgmästaren, 48 :II	9,456 : —		
	Civilrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
	Brottmålsrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
	3 :dje rådmannen, 46 :IV	9,480 : —		
	Assessorn, 45 :I	7,830 : —		
	Stadsvaktmästaren, 25 :IV	3,933 : —	51,435 : —	
	Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200 : —	
	Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1935		1,000 : —	54,635 : —
c)	Renhållning			1,500 : —
d)	Belysning			400 : —
e)	Uppvärmning			1,000 : —
f)	Övriga utgifter:			
	1. Tryck- och annonskostnader		2,000 : —	
	2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
	3. Olycksfallsförsäkringspremier		25 : —	
	4. Läkare- och sjukvård för stadsmaktmästaren		50 : —	
	5. Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bost.	230 : —		
	Civilrådmannen	110 : —		
	Brottmålsrådmannen	70 : —		
	3 :dje rådmannen	110 : —		
	Assessorn	180 : —		
	Rådhusets tambur	290 : —		
	Stadsvaktmästaren	70 : —		
	Samtalsavgifter	125 : —	1,185 : —	4,760 : —
g)	Oförutsedda utgifter			200 : —
			Kronor	63,495 : —

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Magistratens förslag.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Kronouppbörds- och exekutionsväsen år 1935.

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

UTGIFTER:

a)		Anskaffning och underhåll av inventarier		300: —
b)	1.	Löner och arvoden:		
		Kronokassören, 41:I	6,540: —	
		Stadsfogden, 41:I	6,540: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av I kl. å kronouppbördskontoret, 20:IV	3,243: —	
		Kvinnligt kontorsbiträde av II kl. å kronouppbördskontoret, 17:III	2,676: —	
		5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23:IV à 3,657: —	18,285: —	
		Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	4,800: —	
		Extra biträden vid uppbörd	900: —	
		Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören	210: —	
		Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210: —	
		Arvode till mantalsskrivningsombud	300: —	43,704: —
	2.	Pensioner:		
		Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1935	300: —	
		Pension åt f. stadsfogden Kumlin	6,207: —	
		Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755: —	8,262: —
c)		Kronouppbördskontoret:		
	1.	Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	750: —	
	2.	Renhållning	650: —	
	3.	Belysning	100: —	
	4.	Uppvärmning	150: —	1,650: —
d)		Stadsfogdekontoret:		
		Kostnad för tjänstelokal	1,000: —	
		Städning	300: —	
		Belysning	50: —	1,350: —
			Transport	64,266: —

N:o 125.
Budget. förslag 1935. Magistratens förslag.

		Transport	64,266 : —
e) Exekutionsbiträdenas tjänsterum:			
1. Hyra		1,200 : —	
2. Renhållning		500 : —	
3. Belysning		100 : —	
4. Uppvärmning		200 : —	2,000 : —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25 : —	
4. Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och skrivbiträden		50 : —	
5. Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder		150 : —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180 : —		
Kronokassören	230 : —		
Exekutionsbiträdena	280 : —		
Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	2,690 : —
g) Oförutsedda utgifter			100 : —
		Kronor	60,056 : —

INKOMSTER:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis		10,000 : —
Sportler från stadsfogdetjänsten		5,540 : —
	Summa Kronor	15,540 : —

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Polisen.

Bil. Litt. 23.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1935 och i anslutning därtill anföra följande.

Vid Polisnämndens statförslag fogas av polischefen avgivet yttrande i budgetfrågan med därtill hörande bilagor. Polischefens yttrande är så utförligt att polisnämnden upptager detsamma såsom eget och torde därutöver endast vara att observera att en ny post "biltransporter" uppförts å 500 kronor, varmed avses transporter av anhållna till polisstationen. Vidare är en ny post upptagen under rubriken "förplägnad av anhållna" med 200 kronor; härmed avses personer som i och för förhör befinna sig å polisstationen innan häktningsåtgärd kunnat vidtagas. Det torde vara lämpligare att bägge sist angivna utgifter bestridas under angivna rubriker och icke redovisas under posten "oförutsedda utgifter". Anslaget för tryck m. m. är obetydligt höjt.

Polisnämnden hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1935.

Västerås den 13 oktober 1934.

För Polisnämnden:

J. O. WASS.

/*Eric Plantin.*

Till Polisnämnden i Västerås.

Med överlämnande av ett utav poliskommissarien uppgjort förslag till stat för polisväsendet för år 1935 får jag för egen del beträffande statens uppgörande anföra.

Utgifter:

Anslaget under a) 1. för anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar har för innevarande år överskridits, men då överskridandet berott på tillfälliga orsaker, synes anslaget kunna bibehållas oförändrat.

Det sedvanliga anslaget för inköp av två velocipeder torde fortfarande böra utgå.

I fråga om löner och arvoden är att märka. Sedan överkonstapeln Wiktor Karlsson och biträdande överkonstapeln G. A. Haake under innevarande år på grund av uppnådd pensionsålder beviljats avsked, hava kriminalkonstapeln O. E. Johansson och konstapeln J. Marthon befordrats till resp. överkonstapel och biträdande överkonstapel, varefter konstapeln G. E. Dahlin förordnats till kriminalkonstapel efter Johansson. Enligt gällande bestämmelser äger Johansson uppbära lön i lönegrad 29 :III samt Marthon och Dahlin i lönegrad 26 :IV. Av de 27 konstaplar, som uti innevarande års stat upptagits i lönegrad 25 :IV, har konstapeln n :r 1 Rosenberg under året beviljats avsked på grund av uppnådd pensionsålder, konstapeln n :r 15 Feltendahl genom Kungl. Maj :ts utslag den 13 september 1934 blivit avsatt samt konstaplarna Marthon och Dahlin, såsom ovan nämnts, vunnit befordran. Å andra sidan torde konstapeln n :r 18 Lundgren, vilken under tre år åtnjutit lön enligt lönegrad 25 :III, vara berättigad att hädanefter uppbära lön enligt lönegrad 25 :IV, varför i lönegrad 25 :IV böra upptagas 24 konstaplar, I lönegrad 25 :III kvarstå konstaplarna n :r 4 Persson, n :r 17 Rosdahl och n :r 27 Imberg, varjämte i lönegrad 25 :II synes böra uppflyttas konstaplarna n :r 2 Carlsson och n :r 7 Rydén, vilka sedan den 1 januari 1932 åtnjutit lön enligt lönegrad 25 :I. Då hela antalet ordinarie konstaplar uppgår till 36, skola i lönegrad 25 :I upptagas 7 konstaplar, nämligen konstaplarna n :r 8 Carlsson, n :r 9 Löfdahl, n :r 10 Imberg och n :r 38 Johansson, vilken sistnämnde under året befordrats till ordinarie konstapel, extra konstaplarna n :r 24 Lundström och n :r 39 Österberg, vilka innehaft förordnanden som extra konstaplar sedan den 1 januari 1933 och sålunda enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 juni 1921 torde vara berättigade att uppbära ordinarie konstapels lön, samt den efter konstapel Feltendahl vakanta befattningen. Anslaget till extra konstaplar och till semestervikarier bör upptagas oförändrat.

Då stadsfullmäktige genom beslut den 25 januari 1934 bemyndigat polischefen att tillförbinda staden skyldighet att tillhandahålla sammanlagt sex reservpolismän och att tillförsäkra tre pensionerade polismän, som förbundit sig att tjänstgöra som ersättare för utkallade reservpoliser, ett årligt arvode å 300 kronor samt polischefen med stöd härav träffat avtal om tjänstgöring som ersättare med tre pensionerade polismän, bör som arvode till dessa upptagas 900 kronor.

I likhet med vad som under de tre senaste åren skett hemställer jag, att jämväl för år 1935 måtte upptagas ett extra anslag å 1,000 kronor i bidrag till en polismans utbildning vid polisskolans högre kurs, att utgå under enahanda villkor som för år 1934. Såsom särskilt skäl härför vill jag framhålla, att under 1935 vakans uppkommer å två befälsposter, varför behov av kvalificerad personal kommer att föreligga, samt att det överhuvud visat sig vara av synnerligen stort värde att inom poliskåren äga tillgång till personal med högre utbildning.

Anslagen till beklädnad och slitningsersättning böra upptagas oförändrade.

N:o 125. Budgetförslag 1935. Polisen.

Beträffande pensioner är att iakttaga, att pension till ett avlidne överkonstapeln Wretlöfs minderåriga barn skall utgå, men att ytterligare pensioner skola upptagas till under år 1934 pensionerade överkonstapeln W. Karlsson, biträdande överkonstapeln G. A. Haake och konstapeln Hj. Rosenberg, vilka enligt beslut av lönenämnden den 10 april och den 11 juni 1934 äga uppbära resp. 2,994 kronor, 2,667 kronor och 2,385 kronor.

Vad angår utgifterna i övrigt har jag ingen annan förändring att föreslå, än att anslaget till oförutsedda utgifter, vilket under flera år måst överskridas, synes böra höjas till 1,500 kronor.

Inkomster:

Då staden genom att ikläda sig skyldighet att tillhandahålla sex reservpolismän, enligt gällande författning blivit berättigad att uppbära statsbidrag till reservpolis med 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden, bör detta statsbidrag upptagas till 3,240 kronor.

Ersättning för tillhandahållande av statspolis bör med ledning av vad som under år 1934 influtit upptagas till följande belopp:

Avlöningar till:	1 överkonstapel		4,416 : —
	3 konstaplar		10,909 : —
	Beklädnadsersättningar		860 : —
	Pensioneringskostnader		3,035 : —
	Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,420 : —
	Hyra för garage		270 : —
	Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader	210 : —	
	Telefon	475 : —	21,595 : —

Statsbidrag för avlönande av 1 statskriminalkonstapel bör upptagas oförändrat.

Västerås rådhus den 11 oktober 1934.

THORWALD BERGQUIST.

Polischef.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Polisen.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och fångvård år 1935.

23. Polisväsen och fångvård.

UTGIFTER:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000 : — = 4,000 : —).		
a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000 : —	
2. Inköp av två velocipeder	300 : —	2,300 : —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37 :IV	6,447 : —	
Poliskommissarien, 38 :IV	6,714 : —	
Kriminalöverkonstapeln, 31 :IV	5,001 : —	
4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29 :IV à 4,605 : —	18,420 : —	
1 polisöverkonstapel (Johansson), 29 :III	4,350 : —	
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon), 26 :IV à 4,101 : —	8,202 : —	
5 kriminalkonstaplar: (Veimer, Söder, Sporre, Svensson, Dahlin), 26 :IV à 4,101 : —	20,505 : —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustafsson, 12 Bromé, 13 Deander, 14 Persson, 16 Carlsson, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 32 Mårtensson, 23 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson), 25 :IV à 3,933 : —	94,392 : —	
3 poliskonstaplar: (4 Persson, 17 Rosdahl, 27 Imberg), 25 :III à 3,702 : —	11,106 : —	
2 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén), 25 :II à 3,471 : —	6,942 : —	
7 poliskonstaplar: (8 Carlsson, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 38 Johansson, 24 Lundström, 39 Österberg och en vakant), 25 :I à 3,240 : —	22,680 : —	
3 extra poliskonstaplar, 23 :I à 3,000 : —	9,000 : —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen	3,000 : —	
Ersättare för tre reservpolismän (Stfm. 25/1 1934) à 300 : —	900 : —	
Transport	217,659 : —	2,300 : —

N:o 125. Budgetförslag 1935. Polisen.

Transport		217,659: —	2,300: —
Extra anslag för 1935; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800: —		
Stipendium, förslagsvis	200: —	1,000: —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à förslagsvis 215: —		9,890: —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 5 kriminalkonstaplar à förslagsvis 215: —		1,290: —	229,839: —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning ..		400: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %		450: —	
f. överkonstapel V. Karlsson		2,994: —	
f. överkonstapel P. E. Winroth		2,994: —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667: —	
f. biträdande överkonstapel Haake		2,667: —	
f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667: —	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385: —	
f. Poliskonstapel Hj. Rosenberg		2,385: —	20,109: —
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarna, inkl. värme		1,500: —	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270: —.			
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600: —	3,100: —
e) Belysning			750: —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500: —
g) övriga utgifter:			
1. Premie för olycksfallsförsäkring		650: —	
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800: —	
3. Läkare- och sjukvård för poliskåren		600: —	
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Ordonnanspolisen	110: —		
Poliskommissariens tjänsterum ...	110: —		
Poliskommissariens bostad	70: —		
Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
Stadsfiskalens bostad	70: —		
Kriminalöverkonstapels bostad ..	70: —		
Kriminalkonstapel Sporres bostad	70: —		
1 statskriminalkonstapels bostad ..	70: —		
1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70: —		
Transport	1,370: —	3,050: —	257,598: —

	Transport	1,370 : —	3,050 : —	257,598 : —
	Flyttbar apparat i polischefens bost.	15 : —		
	Statspolisavdelningen	160 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	355 : —	1,900 : —	
6.	Oförutsedda utgifter		1,000 : —	
7.	Fångars vård och förplägnad å straffängelse ..		500 : —	
8.	Biltransporter		500 : —	
9.	Förplägnad av anhållna		200 : —	
10.	Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930) ..		300 : —	7,450 : —
			Summa Kronor	265,048 : —

INKOMSTER:

a) 1.	Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden			3,240 : —	
2.	Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:				
	Avlöningar till:				
	1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —			
	3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	10,909 : —			
	Beklädnadsersättningar	860 : —	16,185 : —		
	Pensioneringskostnader, förslagsvis		3,035 : —		
	Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,420 : —		
	Ersättning för garage		270 : —		
	Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		210 : —		
	Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis		475 : —	21,595 : —	
3.	Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel			4,326 : —	29,161 : —
Brist att genom uttaxering fyllas	....				235,887 : —
				Summa Kronor	265,048 : —

N:o 125.
Budget-förslag 1935. Byggnads-nämnden.

Bil. Litt. 27 B.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed för antagande överlämna sitt för år 1935 uppgjorda förslag till utgifts- och inkomststat och i avseende därå anföra följande.

Förslaget är, vad beträffar löner, arvoden och en del andra utgiftsposter, upprättat i anslutning till den under innevarande år av Stadsfullmäktige beslutade omorganisationen av befattningarne å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren.

I avseende åter å den av Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 augusti 1934 beslutade ändrade instruktionen för stadsarkitektstjänsten med därav föranledd förhöjt arvode åt innehavaren av tjänsten, har förslaget uppgjorts i överensstämmelse med inom byggnadsnämnden företrädd åsikt om lämpligheten av en kortare övergångstid för den ändrade instruktionens fulla tillämpning. Att uppskjuta denna tillämpning en kortare tid bör enligt byggnadsnämndens åsikt icke äventyra avsikten med den för stadsarkitekten ökade tjänstgöringen eller att bättre tillgodose allmänhetens behov av rådgivning i byggnadsfrågor.

För en dylik övergångstid talar även rimligheten av att bereda nuvarande stadsarkitekten tillfälle att i lugn avveckla sin förtjänstfulla verksamhet inom staden, vilket i händelse instruktionen skulle träda i kraft i full utsträckning omedelbart skulle för honom vara förmenat. Efter yttrande inom Stadsfullmäktige vid instruktionens antagande att döma har en sådan övergångstid icke helt stått främmande för Stadsfullmäktige. Det kan i detta sammanhang vara lämpligt att erinra därom, att inom Stadsfullmäktige meningarne gingo i sär i avseende å den utsträckta tjänstgöringen och att beslutet om, att denna skulle omfatta fem dagar i veckan fattades med en rösts majoritet.

Under denna kortare övergångstid har byggnadsnämnden tänkt sig, att nuvarande arkitekten skulle fortsätta sin verksamhet med förordnande ett år i sänder och högst intill den tid han uppnår den för en del av stadens befattningshavare fastställda pensionsåldern 67 år och skyldighet för honom att under tre dagar i veckan hålla mottagning för allmänheten.

I avseende å den stadsarkitekten ålagda skyldigheten att granska byggnadsritningar och besiktiga byggnadsföretag, skulle ett biträde ställas till förfogande för honom och har byggnadsnämnden avsett, att sådant biträde skulle kunna lämnas av ingeniörsbiträdet å byggnadschefskontoret mot ett arvode av 1,000 kronor årligen.

Det skulle vidare under nuvarande stadsarkitektens återstående tjänstgöringstid icke vara honom förmenat att emottaga enskilda uppdrag, dock med hänsyn till Stadsfullmäktiges bestämt uttalade önskan, att detta skulle bero på prövning av byggnadsnämnden i varje särskilt fall.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Byggnadsnämnden.*

Stadsarkitekten skulle vidare under övergångstiden för den av byggnadsnämnden föreslagna till tre dagar i veckan utsträckta tjänstgöringsskyldigheten utöver nuvarande förmåner tillföras ett arvode efter 600 kronor för år.

I jämförelse med av Stadsfullmäktige beslutat arvode åt stadsarkitekten skulle här föreslagna övergångsanordningar för budgetåret 1935 innebära en besparing av 825 kronor.

Under löner och arvoden har i övrigt upptagits avlöning till den nyinrättade befattningen som stadsingeniör efter lönegrupp 48:I i lönestaten samt till ett tekniskt och ett ritbiträde åt denne respektive 5,000 och 3,000 kr., allt i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut.

I vad avseende besättandet av den nyinrättade befattningen som stadsingeniör kan föranleda utgifter för inredning av stadsingeniörskontoret är icke närmare utrett, men förbehåller sig byggnadsnämnden att efter sådan utredning få inkomma med särskilt anslagsäskande därför.

Utgiftsposterna i övrigt äro beräknade efter anslagsförbrukningen och där posterna upptagas till högre belopp än i staten för innevarande år beroende på den ökade byggnadsverksamheten med därav föranledd ökning i mätningsarbeten m. m.

Av samma anledning har byggnadsnämnden ansett sig kunna höja inkomsterna från 5,000 till 7,000 kronor.

Västerås den 3 oktober 1934.

För Byggnadsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

Ragnar Tenow.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Byggnadsnämnden.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för byggnadsnämnden år 1935.

27 B. Byggnadsnämnd.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			600 : —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode	5,600 : —			
D:o, reseersättning	575 : —	6.175 : —		
Tillfälligt biträde åt stadsarkitekten ..		1,000 : —		
Stadsingeniören		9,000 : —		
Ett tekniskt biträde		5,000 : —		
Ett ritbiträde		3,000 : —	24,175 : —	
c) Pension:				
f. Biträdande stadsingeniören J. Eriksson			4,704 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		300 : —		
2. Hantlangning med material		2,000 : —		
3. Telefon och postavgifter		200 : —		
4. Annonskostnader		200 : —		
5. Rit- och skrivmaterial		1,500 : —		
6. Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter ..		100 : —	4,300 : —	33,779 : —
			Summa Kronor	33,779 : —

INKOMSTER:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	7,000 : —
Brist att genom uttaxering fyllas	26,779 : —
Summa Kronor	33,779 : —

Bil. Litt. 28 a 1, 3 och 4.

Utdrag av protokoll, hållet vid Nämndens över Sundinska donationsfondens för välgörande och allmännyttiga ändamål sammanträde den 12 oktober 1934.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Sundinska donationsfonden.*

§ 11.

Föredrogs och intogs i protokollet följande av sekreteraren uppgjord tablå över fondens utgifter och inkomster för innevarande år:

Sundinska Nämnden för välgörande och allmännyttiga ändamål 1934.

Inkomster:

Hyra: Sundinska huset	8,000 : —		
4 % ränta å 1902 års lån 2,000 : —	80 : —		
1932 års lån 110,000 : —, 5 %	5,500 : —		
Prof. Bergstrands sterbhus:			
Inteckning i kv. Grimm 6,000 : —, 5 % (uppsagd)	300 : —	13,880 : —	
Behållning från föregående år		2,739 : 65	16,619 : 65

Utgifter till dato:

Arbetsstugan	3,000 : —		
Vedunderstöd	3,113 : 50		
Kontanta understöd	900 : 57		
Annonser m. m.	74 : 75	7,088 : 82	
Tillkommer efter den 1/10:			
Arbetsstugan	1,000 : —		
Vedunderstöd, förslagsvis	3,200 : —		
Kontanta understöd, förslagsvis	300 : —		
Annonser, förslagsvis	75 : —	4,575 : —	11,663 : 82
Behållning till 1935, förslagsvis		Kronor	4,955 : 83

Efter föredragning härav beslöt nämnden föreslå stadsfullmäktige att i likhet med föregående år anvisa ett belopp av 4,000 kronor till arbetsstugans verksamhet, men ävenledes 1,000 kronor till barnhemmet och 300 kronor till natthärbärget, att utgå av fondens medel för år 1935.

Som ovan

In fidem:

Erik Plantin.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Arbetsförmedlingen

Bil. Litt. 28 a 5.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt Kungl. Socialstyrelsens cirkulärskrivelse till arbetsförmedlingsanstalterna av den 5 okotober 1934, angående kommunbidrag till arbetsförmedling, får undertecknad styrelse vördsamt påkalla Eder stads benägna stöd till bedrivande av arbetsförmedlingsverksamheten i länet.

Styrelsen delgiver härmed vad socialstyrelsen i ärendet anfört:

"Vid förarbetena till den av årets riksdag antagna lagen om offentlig arbetsförmedling framlade socialstyrelsen förslag om införande av lagstadgad skyldighet för primärkommuner att utan ersättning tillhandahålla lokal av tillfredsställande beskaffenhet för arbetsförmedlingskontor, som är beläget inom kommunen. Statsrådet och chefen för socialdepartementet anförde med anledning härav till statsrådsprotokollet (proposition n:r 40/1934):

I likhet med socialstyrelsen anser jag det vara en stor fördel, om primärkommunerna i så måtto deltaga i kostnaderna för arbetsförmedlingen, att de kostnadsfritt upplåta lokaler för densamma. Jag är dock icke beredd att nu föreslå införandet av skyldighet i sådant hänseende. Även utan sådan skyldighet äger för närvarande i övervägande flertalet fall upplåtelse av lokaler rum. Givet är, att kommunerna måste hava stort intresse av att organ för arbetsförmedlingen förläggas dit. Man torde därför även i fortsättningen kunna räkna med att primärkommunerna frivilligt komma att påtaga sig en skälig andel av kostnaderna. Skulle emellertid utvecklingen i detta avseende komma att gå i icke önskvärd riktning, lärer socialstyrelsen böra anmäla frågan till Kungl. Maj:t för förnyad prövning."

Socialstyrelsen framhåller vidare, att av statsrådets anförande framgår, att även om laglig bidragsskyldighet nu lika litet som tidigare föreligger för till landsting hörande kommuner, där ett arbetsförmedlingskontor är beläget, man dock — med hänsyn till arbetsförmedlingens betydelse för kommunerna och dess uppgift som lokalt arbetsmarknads- och kontrollorgan — från statsmakternas sida räknar med en kommunal medverkan för arbetsförmedlingsverksamhetens tillfredsställande bedrivande. I de ekonomiska kalkyler, som återfinnas i den ovannämnda propositionen, utgick man också ifrån, att kommunala bidrag i form av antingen fria lokaler eller anslag till täckande av hyreskostnaderna skulle komma att utgå till arbetsförmedlingarna i minst samma utsträckning som hittills.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får arbetsförmedlingens styrelse hemställa, att stadsfullmäktige behagade anslå 3,200:— kronor, att i likhet med föregående år utgå som bidrag till arbetsförmedlingens verksamhet.

Västerås den 17 okt. 1934.

För Västmanlands läns arbetsförmedling, Västerås:

Em. Granér.

|Josef Widén.

Bil. Litt. 28 a. 16.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Nykterhetsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden åtnjuter i innevarande års stat ett anslag för sin verksamhet å 1,000 kronor, fördelade på följande sätt:

Övervakaren 500: —, alkoholistvården 450: —, tryck och annonser 50: — kronor.

Anslaget för alkoholistvården, vars förbrukning givetvis är beroende på i hur stor omfattning interneringar under året måste tillgripas, har vissa år ej till fullo tagits i anspråk, andra år överskridits med något hundratal kronor.

Beträffande anslaget för övervakning hava ju tidigare Stadsfullmäktige och nykterhetsnämnden haft delade uppfattningar om detta arvodes storlek, samtidigt som Stadsfullmäktige anslutit sig till en av magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 februari 1932 uttalad åsikt, att nykterhetsnämnden, där så erfordrades, borde i körkortsfrågor verkställa självständig utredning samt att denna utredning icke borde uppdragas åt polisman utan åt något av nämnden anställt avlönat biträde. (Stadsfullmäktiges tryckta handlingar n:o 38 den 30 mars 1933 och Stadsfullmäktiges protokoll samma dag § 62).

Övervakningsfrågan kommer i och med nyåret i nytt läge, då nämndens nuvarande övervakare anmält sin önskan att avgå från arvodesbefattningen i samband med sin pensionering som polisman. Möjligheten att på ett tillfredsställande sätt lösa övervakningsfrågan och i samband därmed kunna anförtro körkortsutredningar åt ett såsom polisman ej anställt biträde förefinnas ävenledes och anser nykterhetsnämnden sig böra taga fasta därå.

I skrivelse den 17 maj innevarande år, vilken skrivelse här bifogas har nämligen Västerås Samhjälp under redogörelse för hur Samhjälpen planerar att i fortsättningen bedriva sin verksamhet, riktat en förfrågan till nykterhetsnämnden, huruvida nämnden vore villig att, därest Samhjälpen lyckades anskaffa en för ändamålet lämplig och utbildad person som föreståndare för samhjälpens hjälpbyrå, antaga denne till tillsyningsman.

Frågans lösning beträffande anställande av föreståndare för hjälpbyrån har emellertid från samhjälpens sida påskyndats och har nu en person anställts som har social utbildning och dessutom deltagit i alkoholistvårdande verksamhet, varför nykterhetsnämnden nu förklarat sig villig biträda samhjälpens förslag.

I fråga om arvode för den rent övervakande verksamheten förordar nykterhetsnämnden att tillsvidare det förutvarande anslaget å 500 kronor bibehålles samtidigt som nämnden hemställer, att för körkortsundersökningar anvisas ett belopp av 250 kronor.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Nykterhetsnämnden.

Anslagen för alkoholistvården och tryck och annonser torde böra bibehållas vid nuvarande belopp. Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville för nykterhetsnämndens verksamhet för år 1935 anvisa 1,250 kronor, att fördelas på följande sätt:

Övervakare med skyldighet att även utföra körkortsundersökningar 750: —, alkoholistvården 450: — samt tryck 50: — kronor.

Beträffande formen för anställande av övervakare får nämnden meddela, att Samhjälpen tillförbundit föreståndaren, som garanterats en viss månatlig löneinkomst — skyldighet att vara övervakare hos nykterhetsnämnden samt utföra körkortsundersökningar. Avlöningen kommer således ej att tillföras övervakaren direkt, utan Västerås Samhjälp.

Västerås den 18 oktober 1934.

För Nykterhetsnämnden:

J. O. WASS.

/*Eric Plantin.*

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Nykterhetsnämnden.*

Till Nykterhetsnämnden i Västerås.

Sedan några år tillbaka hava åtskilliga socialt inriktade sammanslutningar i Västerås sökt att organisera den frivilliga hjälpverksamheten, särskilt bland arbetslösa ungkarlar, och för sådant ändamål bildat Västerås Samhjälp. Denna organisation, som grundat sin verksamhet helt på frivilliga bidrag, har utövat sitt arbete genom en s. k. hjälpbyrå, för vilken av organisationen avlönad föreståndare varit anställd. I sitt arbete har föreståndaren haft skyldighet att samarbeta med andra sociala organ i staden.

De erfarenheter, som vunnits under detta arbete, hava givit vid handen, att det skulle vara synnerligen önskvärt att såsom föreståndare för hjälpbyrån kunna anställa en socialt utbildad person med praktisk kännedom om verksamhet av ifrågavarande art. Genom en sådan anordning skulle säkerligen vinnas såväl ökad effektivitet i arbetet som bättre möjlighet att utöva erforderlig kontroll över de hjälpsökande. Ett mera givande samarbete mellan hjälpbyrån och de kommunala hjälporganen skulle tydligen också kunna ernås, icke minst därigenom att föreståndaren skulle kunna föra ett centralregister över hjälpsökande, vilket kunde bliva av värde för alla de sammanslutningar och myndigheter, som hava att taga befattning med dylika ärenden. Med hänsyn till de fördelar, som sålunda stå att vinna, har styrelsen för Västerås Samhjälp planerat att från och med den 1 oktober 1934 anställa en föreståndare med ovan angivna kvalifikationer samt att därefter i sitt arbete söka närmare samarbete med fattigvårdsstyrelsen och andra kommunala organ.

Ett realiserande av denna plan kräver emellertid avsevärda utgifter, som Samhjälpen med sina begränsade tillgångar har svårt att ensam bestrida. Inom styrelsen har därför diskuterats möjligheten att förena föreståndartjänsten med befattningen som nykterhetsnämndens tillsyningsman och en del andra socialt betonade uppgifter, såsom övervakning av villkorligt dömda o. d. Enligt styrelsens mening skulle åtskilliga fördelar därmed stå att vinna även för nykterhetsnämnden såväl därigenom, att tillsyningsmannen skulle vara socialt utbildad, som därigenom att han i sitt arbete skulle komma att stå i kontakt med olika sociala organ. Då styrelsen för samhjälpen anser sig icke kunna vidtaga åtgärder i angiven riktning utan att först undersöka, om ekonomiska förutsättningar därför föreligga, tillåter sig styrelsen härmed att till nykterhetsnämnden rikta en förfrågan, huruvida nykterhetsnämnden skulle vara villig att, därest Samhjälpen lyckas anskaffa en för ändamålet lämplig och utbildad person som föreståndare för hjälpbyrån, antaga denne till tillsyningsman.

Västerås den 17 maj 1934.

För Västerås Samhjälp:

THORWALD BERGQUIST.

N:o 125.
Budget-förslag 1935. A. B. F:s bibliotek.

Bil. Litt. 28 a 17.

Till Drätselkammaren, Västerås.

Undertecknad förening hemställer härmed att i likhet med föregående år erhålla ett anslag för vår biblioteksverksamhet.

Som statförslaget här nedan visar, se vi oss nödsakade anhålla om anslagets höjande från 2,000: — kr. till 2,500: — kronor.

Orsken är dels ökad lånefrekvens, vilket är enbart glädjande, men som drar med sig större fordringar på verksamheten. Dels också att då biblioteket blir äldre allt större procent av utslitna men fortfarande efterfrågade böcker måste antingen ombindas eller ersättas med nya.

Utgifter:

Inköp och bindning	1,990: —
Hyra	575: —
Värme, lyse och städning	345: —
Arbetsmateriel	250: —
Försäkring	45: —
Underhåll av inventarier	240: —
Arvoden	755: —
Kronor	4,200: —

Inkomster:

Årsavgifter från anslutna föreningar	500: —
Koop. Fören. Svea, anslag	200: —
Statsbidrag	1,000: —
Västerås stad, anslag	2,500: —
Kronor	4,200: —

Vi hoppas att drätselkammaren med hänsyn till det gagn för medborgarna som verksamheten är avsedd att vara, hos stadsfullmäktige tillstyrker denna vår hemställan.

Västerås i oktober 1934.

För A. B. F:s bibliotek:
Rich. Söderquist.

Bil. Litt. 28 c. 10.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Arbetslöshetskommittén.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under innevarande år hava kostnaderna för arbetslöshetshjälpsverksamheten, frånsett alla kostnader för statskommunala reservarbeten, till den 1 oktober uppgått till i runt tal 110,000 kronor för stadens egen del. I 1934 års stat är som bekant upptaget ett anslag för hjälpverksamheten å 200,000 kronor. I 1935 års budget torde man givetvis icke behöva upptaga ett så stort belopp för gäldandet av kostnaderna för hjälpverksamheten, men möter det å andra sidan stora svårigheter för arbetslöshetskommittén att kunna beräkna det belopp, som i budgeten behöver avställas för hjälpverksamheten. Kommittén uppställer som utgångspunkt för denna sin beräkning en genomsnittlig arbetslöshet av 250 arbetslösa, fördelade på 170 familjeförsörjare och 80 ungkarlar under årets alla månader. Vidare söker kommittén att genom tvenne alternativa beräkningar, varav den ena är mer arbetsbetonad än den andra, komma till ett antagligt resultat. Dessa två alternativ äro följande.

Alterntiv I:

100	familjeförsörjare på statskommunalt reservarbete under årets alla månader:	försörjes å annat anslag
40	familjeförsörjare på statligt reservarbete under årets alla månader, ortstillägg 40×60×12 . . . . (Ortstillägget uppgår i genomsnitt till 60: — kr. pr mån.)	28,800: —
30	familjeförsörjare på dagunderstöd under årets alla månader 30×50×12 . . . . (Dagunderstödet uppgår i medeltal för familjeförsörjare till 100: — per månad, således stadens del 50: —).	18,000: —
30	ungkarlar på dagunderstöd under årets alla månader 30×18,75×12 . . . . (Dagunderstödet uppgår i medeltal till kr. 37: 50 pr månad således stadens del kr. 18: 75).	6,750: —
50	ungkarlar på statligt arbete under årets alla månader, ortstillägg till barn u. ä.	1,200: —
	Hyreshjälp åt 30 familjeförsörjare under årets alla månader 30×11×12 . . . . (Hyreshjälpen uppgår i medeltal till 22 kr. pr månad och familjeförsörjare, alltså på stadens del 11 kronor).	3,960: —
	Dagtraktamenten vid resor, utrustning i form av kläder, skodon, handskar, strumpor m. m.	5,000: —
	Material vid kursverksamhet	1,200: —
	Förvaltningskostnader och diverse	2,000: —
	Summa Kronor	66,910: —

N:o 125. *Budget-förslag 1935. Arbetslöshetskommittén.*

Alternativ II.

100	familjeförsörjare på statskommunalt reservarbete under årets alla månader:	försörjes å annat anslag
70	familjeförsörjare på understöd under årets alla månader 70×50×12	42,000 : —
30	ungkarlar på understöd under årets alla månader 30×18,75 ×12	6,750 : —
50	ungkarlar på statligt arbete under årets alla månader, ortstillägg till barn u. ä.	1,200 : —
	Hyreshjälp åt 70 familjeförsörjare under årets alla månader, 70×11×12	9,240 : —
	Dagtraktamenten vid resor, utrustning m. m.	3,000 : —
	Material vid kursverksamhet	1,200 : —
	Förvaltningskostnader och diverse	2,000 : —
	Summa Kronor	65,390 : —

Beräkningarna kollationeras av följande uppgifter:

Under året till den 1 oktober förekomma 2,900 hjälpfall, med en kostnad av som ovan nämnts 110,000 kronor, vilket per hjälpfall ger 38 kr., allt oberäknat statskommunala reservarbeten.

Enligt bägge ovanstående alternativ hjälpas, frånsett statskommunala reservarbeten, 150 arbetslösa under 12 månader eller 1,800 hjälpfall, vilket efter ett belopp av 38 kr. per hjälpfall ger en totalkostnad av 68,400 kronor.

Utgår kommittén från ovanstående förutsättning och beräkningar skulle för hjälpverksamheten under år 1935 fordras cirka 66,000 kronor eller 5,500 kronor per månad. Även om man måhända skulle våga räkna med, att hjälpverksamheten under 6 av årets månader endast skulle komma att uppgå till 50 % av det för månad beräknade beloppet och därigenom hela anslagsbeloppet kunna sänkas med omkring 16,500 kronor, anser dock kommittén försiktigheten fordra att för år 1935 anvisas 65,000 kronor för arbetslöshetskommitténs hjälpverksamhet, frånsett alla kostnader för de statskommunala reservarbetena, vilka kostnader enligt Stadsfullmäktiges olika beslut gäldas på förslag av drätselkammaren.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställer arbetslöshetskommittén att i 1935 års budget upptages ett anslag för kommitténs hjälpverksamhet — frånsett de statskommunala reservarbetena — å 65,000 kronor.

Västerås den 31 oktober 1934.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

/Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren har med ledning av från de särskilda kommunala styrelserna inkomna specialförslag, av stadens räkenskaper samt av tidigare fattade beslut, upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadens hela kommunalförvaltning för år 1935.

Med överlämnande till stadsfullmäktiges prövning av detta förslag jämte tillhörande specialförslag får drätselkammaren därtill foga följande betänkande.

Skatteunderlaget har även i år, liksom de två senaste åren, sjunkit. Sänkningen är nu också ganska avsevärd. Efterföljande tablå utvisar förändringarne i förevarande avseende, sedan den nuvarande skattesatsen av kronor 8 : 50 för såväl borgerliga som kyrkliga behov genomfördes:

Budget-år	Skatte-kronor belopp	Ökning resp. minskn. i jämförelse med nästföregående år belopp	Procent	Anmärkning
1931	362 515: 90	+ 37.568: 81	+ 11,6	Föregående skattesats 9: 20
1932	375.128: 12	+ 12.612: 22	+ 3,5	
1933	356.952: 06	— 18.176: 06	— 4.8	
1934	348.096: 36	— 8,855: 70	— 2,5	
1935	320.206: 11	— 27.890: 25	— 8,0	

Jämföres nuvarande skatteunderlag med det, som förelåg vid uppgörandet av 1931 års budget, då den senaste skattesänkningen kunde genomföras, utgör nedgången 42,309 : 79 skattekronor, motsvarande 11,7 %. Härtill kommer, att skattesatsen för kyrkliga ändamål, som i 1931 års budget utgjorde 53 öre pr skattekrona, numera är betydligt högre och för år 1935 kan beräknas till 68 öre.

Under den långvariga och svåra arbetslöshet, som de senare åren påkallat omfattande och penningekrävande åtgärder, har staden, utom kostnader för understöd i olika former, vilka kostnader omedelbart bestritts av löpande skattemedel, haft mycket betydande utgifter för reservarbeten, vilka utgifter till avsevärd del ännu äro oreglerade. Det framstår som en nödvändighet, att dessa utgifter, i den mån de icke kunna täckas av lånemedel, nu regleras genom slutligt anslag av skattemedel. Drätselkammaren redogör närmare härför under titeln vägar.

Den behållning från sist avslutade räkenskapsår, som nu är att räkna med, är 47,000 kronor mindre än förra året.

Det är under sådana förhållanden naturligt, att drätselkammaren underkastat det föreliggande budgetförslaget en omsorgsfull granskning. Beskärningar av åtskilliga anslagsäskanden i specialförslagen hava därvid blivit oundvikliga. Drätselkammaren har dock härutinnan ej velat gå längre,

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

än att anslagen likväl böra med klok hushållning räcka, och i de fall då de äro beroende av omständigheter, över vilka vederbörande förvaltningar icke fullt råda, hava de av drätselkammaren beräknats med hänsyn till föregående års faktiska behov och rådande tidsläge. I andra fall har drätselkammaren ansett, att en del visserligen önskvärda men dock icke oundgängligen nödvändiga reparationer och dylika arbeten nu böra uppskjutas, helst som de med hänsyn till rådande goda konjunkturer icke heller kunna anses särskilt påkallade för beredande av ökad sysselsättning åt ledig arbetskraft.

En angelägenhet av största betydelse är också, att den nuvarande skattesatsen — i och för sig hög i en stadskommun, som är mån om sin framtid och sin utveckling och merborgarnes trivsel, samt högre än i flere andra medelstora svenska städer — icke utan tvingande skäl ytterligare höjes.

Det har också lyckats drätselkammaren, att utan vedervågande på något sätt av budgetens hållbarhet, utarbeta ett förslag, som icke kräver någon höjning av den samfällda kommunalskatten, därvid dock är att märka, att för den borgerliga kommunen skulle inträda en obetydlig skattehöjning av 6 öre, motsvarande sänkningen för den kyrkliga kommunens behov, detta i motsats till förhållandet förlidet år.

Att detta kunnat ske har sin huvudsakliga förklaring i den i hög grad minskade arbetslösheten, med därav följande ekonomiska lättnader, de under innevarande år genomförda konverteringarne av en del av stadens äldre lån samt förbättrade stater, särskilt för stadens tekniska verk och dessutom, ehuru i mindre grad, för en del andra förvaltningsgrenar.

Anslaget till oförutsedda behov är beräknat till ungefär samma belopp som för innevarande år, vilket i själva verket innebär någon höjning, då innevarande års förslagsanslag var beräknat att täcka kostnaderna för ett påtänkt anslag till sjukkasseverksamheten, som sedan kom att fastslås till 12,000 kronor. Motsvarighet till detta sistnämnda anslag finnes nu upptaget särskilt i budgetförslaget. Det oaktat, och fastän 1934 års förslagsanslag torde bliva mer än tillräckligt, kan drätselkammaren icke tillråda stadsfullmäktige att beräkna ifrågavarande anslag för år 1935 mindre än vad drätselkammaren nu föreslår, då anslaget, som utom att det utgör en säkerhetsmarginal för staten i dess helhet, är avsett att tillgodose vissa tillfälliga och oförutsedda behov, därjämte tilläventyrs kan behövas för regleringen av staten, där den innehåller ännu osäkra belopp. Detta sistnämnda är särskilt fallet med det beräknade bidraget av automobilskattemedlens utjämningsandel, vilket bidrag är upptaget enligt drätselkammarens därom hos Kungl. Maj:t gjorda ansökan, men som möjligen kan bliva mindre.

Stadens kostnader för bostadstelefoner till en del befattningshavare.

I sitt betänkande till 1934 års budgetförslag har drätselkammaren utlovat en utredning angående stadens kostnader för bostadstelefoner till en del befattningshavare, och har sådan utredning efter av drätselkammaren angivna grunder verkställts. Från varje styrelse har sålunda infordrats och inkommit yttranden i ärendet, därvid styrelsen anmodats angiva särskilda skäl i den mån de förordade bibehållande av nuvarande av staden bekostade bostadstelefoner. De olika styrelserna hava utan undantag förklarat samt-

liga de för närvarande av staden bekostade bostadstelefonerna nödvändiga för vederbörande styrelses förvaltningsarbete. Då drätselkammaren icke funnit tillräckliga skäl, som tala emot vad de särskilda styrelserna anfört och den verkställda undersökningen ej heller givit stöd för att missbruk förekommit, får drätselkammaren, som har den åsikten, att tillhandahållande av bostadstelefoner på stadens bekostnad hos vissa befattningshavare endast gagnar förvaltningsrbetet, förklara, att den verkställda undersökningen icke föranleder något förslag från drätselkammarens sida om åtgärders vidtagande för ändring av nu rådande förhållanden. Härtill vill drätselkammaren dock meddela, att anslagen till bostadstelefoner hos stadsfullmäktiges och drätselkammarens ordförande för närvarande icke av vederbörande tagas i anspråk.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.*

UTGIFTERNA:

Räntor och kapitalavbetalningar.

Utgifter för räntor och kapitalavbetalningar äro i budgetförslaget upptagna i enlighet med stadens nu förefintliga låneavtal.

Fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsens utgiftsförslag upptager i stort sett samma belopp som innevarande års fastställda utgiftsstat.

Med ledning av 1933 års verkliga utgifter föreslår emellertid drätselkammaren, att de under rubriken ”Yttre fattigvården” förekommande anslagen till understödskostnader och till kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård minskas med resp. 9,000 och 2,500 kronor. Angivna år torde hava varit det mest betungande under den senaste ekonomiska krisen. Därefter hava förhållandena i hög grad förbättrats, varför drätselkammaren anser att de angivna sänkningarne kunna verkställas utan riskerande av att anslagen behöva överskridas.

Drätselkammaren föreslår vidare, att drätselkammaren bemyndigas att i samråd med fattigvårdsstyrelsen göra den efter ändringen erforderliga fördelningen å nämnda anslags underrubriker.

Beträffande kostnaderna för den inre fattigvården, ålderdomshemmet, anser drätselkammaren, att prisstegringen å kol något överskattats av styrelsen, och att anslaget härför kan sänkas med 1,000 kronor, vilket ändock innebär en höjning av drygt 11 % mot föregående år. Rörande en ävenledes föreslagen sänkning av beklädnadsanslaget med 1,000 kronor hänvisar drätselkammaren till vad kammaren ovan anfört beträffande 1933 års förbrukning.

Slutligen får drätselkammaren, som delar fattigvårdsstyrelsens uppfattning, att det ifrågasatta bidraget till Västerås samhjälp är en väl motiverad utgift, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att av uttaxerade medel i 1935 års budget anvisa ett belopp av 1,000 kronor såsom bidrag till Västerås samhjälp för upprättande av ett centralregister över den *privata* hjälpverksamheten inom staden.

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

I allt övrigt tillstyrker drätselkammaren fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat oförändrat.

Barnavård-

Under hänvisning till vad drätselkammaren anfört beträffande sänkning av en del anslag åt fattigvårdsstyrelsen till överensstämmelse med 1933 års medelsförbrukning och ifråga om värmekostnader, föreslår drätselkammaren, att i barnavårdsnämndens förslag till utgiftsstat anslaget till barns omhändertagande för samhällsvård, sänkes med 2,500 kronor och till anstalts- och sjukvård med 1,000 kronor, samt att för barnhemmet Sommarro anslaget till beklädnad sänkes med 200 kronor, och anslaget till bränsle, lyse och vatten med 300 kronor. Med nämnda ändringar tillstyrker drätselkammaren barnavårdsnämndens utgiftsstat.

Folkskola.

I sitt förslag till utgiftsstat hemställer folkskolestyrelsen om ett anslag å 20,200 kronor för reparation av fastigheter under styrelsens förvaltning. Även om drätselkammaren icke vill bestrida, att angivna reparationer och anordningar äro önskvärda, ser sig drätselkammaren dock på grund av det rådande budgetläget föranlåten att föreslå, att år 1935 endast oundgängliga arbeten utföras och andra uppskjutas till ett kommande år, och att sålunda till reparationer av ifrågavarande slag, vilka det må tillkomma styrelsen att avgöra, endast anvisas 12,000 kronor.

Vidare föreslår drätselkammaren, att det visserligen önskvärda, men dock ej alldeles nödvändiga, bidraget till fortbildningskurser åt lärare å 500 kronor, vilket anslag även tidigare varit indraget, för år 1935 indrages. Liknande förslag förekommer även inom annan förvaltningsgren.

Slutligen har drätselkammaren efter tagen del av åtgången under år 1933 företagit en del mindre beskärningar å nedan angivna anslag, för vilka föreslås följande sänkningar: undervisningsmaterial till skolornas förråd från 3,000 kronor till 2,600 kronor; skomakerislöjd m. m. från 5,000 kronor till 4,400 kronor; vatten, värme och belysning från 32,400 kronor till 31,000 kronor och renhållning från 9,400 till 8,900 kronor.

Den 27 september innevarande år anvisade stadsfullmäktige för anskaffande av inventarier i nybyggnaden vid Herrgårdsskolan av tillgängliga medel ett belopp av 11,500 kronor med uppdrag åt drätselkammaren att vid avgivande av förslag till budget för år 1935 föreslå stadsfullmäktige, huru dessa kostnader slutligen skulle gäldas. Förhandenvarande budgetläge inbjuder ej till att helt gälda dessa kostnader genom uttaxering i 1935 års budget, varför drätselkammaren föreslår följande åtgärd. Som statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktens kostnader för folkskoleväsendet, har för statens budgetår 1 juli 1934—30 juni 1935 staden redan bekommit 21,200 kronor, varav hälften 10,600 kronor alltså avse första halvåret 1935 och upptagits bland inkomsterna i 1935 års budgetförslag. Drätselkam-

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

maren föreslår, att återstående del av statsbidraget 10,600 kronor, vilket utgör en i 1934 års stat ej beräknad inkomst, användes så långt detsamma förslår att gälda angivna anslag å 11,500 kronor, samt att endast däröver liggande belopp eller 900 kronor gäldas genom uttaxering i 1935 års budget.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till skolstyrelsens anhållan om bibehållande av skolsköterskebefattningen även för år 1935 samt hemställer i anledning härav, att stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel i 1935 års stat anvisa 2,000 kronor för avlönande av skolsköterska.

I övrigt har drätselkammaren intet att anföra beträffande skolstyrelsens förslag till utgiftsstat, utan tillstyrker bifall till detsamma.

Fortsättningsskola

Efter granskning av förslaget till utgiftsstat för fortsättningsskolan tillstyrker drätselkammaren bifall till detsamma.

Högre folkskola.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till utgiftsstat för högre folkskolan utan ändring.

Allmänt läroverk.

Endast med den avvikelse, att reservationsanslaget för kostnader i anledning av kvinnliga elevers intagning i gymnasiet bortfaller, äro utgifterna för allmänna läroverket upptagna till sedvanliga belopp.

Högre flickskola.

Med erinran om stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1934 angående anslag till flickskolan för läsåret 1934—1935 äro anslagen till skolan upptagna efter oförändrade grunder.

Arbetareinstitutet.

Av stadsfullmäktige den 21 maj 1934 anvisat anslag å 3,000 kronor till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet är i förslaget uppfört. Drätselkammaren har i övrigt icke ifrågasatt någon ändring under denna rubrik, och får i överensstämmelse med instiutets styrelses förslag hemställa, att stadsfullmäktige ville för institutets biblioteksverksamhet under år 1935 av uttaxerade medel anvisa 13,500 kronor.

Tecknisk skola.

Av styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förslag till utgiftsstat framgår bland annat, att styrelsen begär ett anslag å 4,000 kronor för inköp av stadigvarande undervisningsmaterial.

Som drätselkammaren anser, att den med anslaget avsedda kompletteringen av ifrågavarande material ej för närvarande är oundgängligen nödvändig i den utsträckning skolans styrelse ifrågasatt, föreslår drätselkammaren, att berörda anslagspost detta år sänkes till 2,000 kronor. Drätselkam-

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

maren får alltså under erinran, att stadsfullmäktige den 29 november 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tills vidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, som utgör förutsättning för erhållande av statsbidrag, föreslå, att stadsfullmäktige med angivna jämkning och de vidare ändringar, som nedan föreslås beträffande inkomststaten för skolan, ville fastställa det av styrelsen uppgjorda förslaget till stat för läsåret 1935—1936 med ett totalt utgiftsbelopp å 74,785 kronor och ett anslag av staden å 20,231 kronor 67 öre, samt jämväl anvisa ett anslag av uttaxerade medel å sist angivna belopp till upprätthållande av skolornas verksamhet under år 1935.

Hälso- och sjukvård.

Under erinran om den av hälsovårdsnämnden beträffande köttbesiktningsbyråns stat gjorda reservationen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte fastställa hälsovårdsnämndens förslag till utgiftsstat och därvid särskilt enligt hälsovårdsnämndens förslag av uttaxerade medel anvisa, dels ett anslag å 4,000 kronor jämte fri lokal för år 1935 åt Västerås stads förening mot tuberkulos, dels ock ett anslag å 300 kronor för inköp av en s. k. pulmotor till ambulansautomobilen.

Gatuläggning.

I överensstämmelse med innevarande års budget upptager drätselkammaren kostnader för mindre gatuarbeten med 15,000 kronor.

Såsom särskilda större gatuarbeten att komma till utförande år 1935 föreslår drätselkammaren stensättning av Källgatan från Kungsgatan till Biskopsgatan för en kostnad av 28,300 kronor, stensättning av Kungsgatan från Källgatan till Hållgatan för en kostnad av 9,300 kronor, breddning och stensättning av Nygatan från Utanbygatan till Kopparbergsvägen för en kostnad av 8,500 kronor och reparation av Vasagatan från gården N:o 18 till och med Handtverkaregatan för en kostnad av 1,800 kronor. Stadsfullmäktige hava den 25 oktober innevarande år beslutat av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att bestämma i samband med fastställande av utgiftsstaten för år 1935 anvisa följande belopp:

1:o) 10,100 kronor för Arosvägens försättande i fullt trafikabelt skick;
2:o) 6,500 kronor för ordnande av torget i Västra Förstaden;
3:o) 3,700 kronor för ordnande av en del av Östermalmsgatan.

Drätselkammaren föreslår, att anslaget för Arosvägen 10,100 kronor gäldas av uttaxerade medel i 1935 års stat och att anslagen för Västra förstadstorget, 6,500 kronor och Östermalmsgatan 3,700 kronor, gäldas av 1934 års anslag för diverse och oförutsedda behov.

Vägar.

Anslaget till vägunderhåll är upptaget med oförändrat belopp 40,000 kronor.

Under innevarande år har drätselkammaren hos Kungl. Maj:t gjort framställning om bidrag av städernas automobilskattemedels utjämningsan-

del för vidgning i vissa delar och breddad stensättning av Köpingsvägen i sträckningen mellan stadsplanegränsen vid Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby. Kostnaden för hela detta arbete är beräknad till 186,000 kronor. För år 1935 avses dock endast, att hälften av arbetet skall komma till utförande för en kostnad således av 93,000 kronor. Bidrag har begärts med 2/3 av kostnaden, och är detta bidrag upptaget på budgetens inkomstsida. Som bekant är den ifrågavarande vägsträckan särskilt närmast staden i behov av någon rätning och i samband därmed vidgning. Vidare är stensättningen med tuktad sten allt för smal och den starka trafiken kräver en större bredd för denna stensättning.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville, med godkännande av de förberedande åtgärder, drätselkammaren sålunda vidtagit, för breddning och komplettering av stensättningen i Köpingsvägen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby, i vad det avser hälften av detta vägarbete, anvisa ett anslag å 93,000 kronor, att utgå av påräknat bidrag av automobilskattemedlens utjämningsandel och till återstående belopp av uttaxerade medel.

I början av detta betänkande har drätselkammaren framhållit nödvändigheten av att med anslag täcka kostnaderna för under senare åren utförda och nu avslutade reservarbeten. De arbeten, som här avses, hava utförts som statskommunala reservarbeten, och har statsbidrag sålunda utgått till desamma. De utgöras samtliga av vägarbeten eller stå sådana arbeten nära. Här nedan lämnas en uppställning av dessa arbeten med angivande av de kostnader, som återstå för stadskassan att gälda:

1. Vägarbetet med omläggning och rätning av *Bergslagsvägen*, utfört åren 1931 och 1932, återstående kostnad med fråndragning av förut beviljade anslag, senast i 1934 års budget med 50,000 kronor .... 19,177 : 08
   Detta belopp är upptaget som en särskild post i statförslaget.
2. Övriga arbeten, för vilka definitivt anslag hittills ej beviljats äro:
   Vägarbete *Eriksberg—Kristiansborg*, en ny infartsväg från Bergslagsvägen, utfört 1932—1934 .... 115,552 : 40
   Omläggning av en del av *Skultunavägen vid Lista*, utfört 1932—1934 .... 18,311 : 56
   Anläggning av en ny trafikled, *Tegnérgatan*, mellan Pilgatan vid Folkets park och något väster om Myggbogatan, utförd 1933—1934 .... 49,633 : 30
   Omläggning och breddning av *Tegnérgatan* mellan sistnämnda punkt och Malmabergsgatan, utförd år 1933 .... 9,718 : 75
   Omläggning av en del av *Skultunavägen* vid Hofdesta, utförd 1933—1934 .... 7,523 : 81
   Anläggning av kulvert i *Persbobäcken* från Engelbrektsgatan till en punkt strax norr om Lindsborgsgatan, utförd 1933—1934 .... 14,055 : 31

Kronor 214,795 : 13

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Beträffande dessa sistberörda till kronor 214,795 : 13 uppgående kostnader, föreslår Drätselkammaren att därav kronor 165,000 gäldas genom uttaxerade medel i 1935 års budget, samt att återstoden kronor 49,795 : 13, eller i runt tal 50,000 kronor påföres 1934 års allmänna anslag till arbetslösheten, vilket anslag beräknas lämna ett överskott å minst detta belopp.

Genom beslut den 30 november 1933 hava stadsfullmäktige samtidigt med att stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att inköpa för vidgning av landsvägen till Stockholm erforderliga delar av Sommarroområdet, bestämt, att utom köpeskillingen kostnaden för ordnande av den nya gränsen för fastigheterna mot landsvägen genom läggande av stenslänt och uppsättande av staket, vilken kostnad beräknats till 4,800 kronor, skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel. Med anmälan, att ifrågavarande kostnad kommer att uppgå till cirka 3,300 kronor mer än den beräknade, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att sistnämnda belopp skall gäldas av 1934 års anslag för diverse och oförutsedda behov.

Planteringar.

Planteringsnämnden framlägger ett utgiftsförslag, som med omkring 6,900 kronor överstiger den för detta år fastställda utgiftsstaten. Budgetläget medger icke denna ökning. Med anledning av de avsevärda överskridanden från planteringsnämndens sida av fastställda utgiftsstater, som under en följd av år förekommit och som även innevarande år synas uppstå, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige betona nödvändigheten av att under år 1935 sådana åtgärder av nämnden vidtagas, att anvisade anslag ej utan tvingande nödvändighet överskridas. Drätselkammaren föreslår allts å beträffande planteringsnämndens utgiftsstat, att anslaget till kyrkogårdar m. m. sänkes med 700 kronor, till planteringar vid Hamngatan m. m. med 1,300 kronor, till Stallhagen, Ragvaldsbacke m. m. med 1,000 kronor, till Elba och Östra holmen med 1,000 kronor och till körslor med 1,000 kronor. Genom dessa ändringar bringas dessa anslag ned till samma belopp som i innevarande års stat. Beträffande särskilt anslagen till kyrkogårdarne och Ragvaldsbacke får drätselkammaren påpeka, att ökat anslag ej begärts av kyrkorådet och att underhållskostnader för Ragvaldsbacke icke synes drätselkammaren behöva ifrågakomma.

I övrigt tillstyrker drätselkammaren godkännande av planteringsnämndens utgiftsstat.

Gatubelysning.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i anslutning till sitt budgetförslag hemställt om ett anslag å 5,560 kronor för anläggning av nya gatulyktor i enlighet med en förteckning som bilagts styrelsens förslag. Drätselkammaren anser att med anskaffning av följande föreslagna nya gatulyktor kan anstå, nämligen: en i Djuphamnsvägen, två å Övre Vegaområdet, tre å Kristiansborgsområdet, två å Malmabergsområdet och en i Släggare- och Gjutaregatorna, samt hemställer sålunda för sin del, att stadsfullmäktige

ville av uttaxerade medel anvisa 4,765 kronor till anläggningskostnad för nya gatulyktor.

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Mot drätselkammarens beslut i denna del har reservation anförts av Herr Widén, under yrkande av bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag oförändrat.

Belysningskostnaden är upptagen i överensstämmelse med inkomststaterna för gas- och elektricitetsverken.

Gaturenhållning.

För gaturenhållning har upptagits samma summa som för innevarande år eller 20,000 kronor jämte den sedvanliga ersättningen till de s. k. kapitelhjonen.

Avloppsledningar-, vatten-, gas- och elektricitetsverk.

Drätselkammaren har intet att erinra beträffande de av vatten- och gasverksstyrelsen gjorda beräkningarne av utgifterna för stadens tekniska verk, varför drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna styrelsens förslag till utgiftsstat för dessa verk och därvid särskilt för nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar anvisa ett förslagsanslag å 30,000 kronor, att utgå ur de tekniska verkens amorteringsfond.

Hamnar. Äldre hamnen.

Mot hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för äldre hamnen har drätselkammaren inte att erinra, och får alltså endast med påpekande, att amortering och förräntning av anslaget för ny kranutrustning å östra kajen upptagits i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1934, i alla delar tillstyrka förslaget samt hemställa, att stadsfullmäktige ville vid dess godkännande särskilt besluta, att överskott av rörelsen, i förslaget beräknat till 23,420 kronor 90 öre, skall tagas i anspråk för gäldande av kostnad för östra kajens förut beslutade ombyggnad.

Djuphamnen

Drätselkammaren, som intet har att erinra mot hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för djuphamnen för år 1935, hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna detsamma.

Renhållningsverk.

Drätselkammaren föreslår, att förslagen till utgiftsstater för renhållningsverket och svingården fastställas i oförändrat skick.

Varm- och kallbadhus.

Badhusstyrelsens förslag till utgiftsstater för kall- och varmbadhusen tillstyrkes i obeskuret skick.

Båttrafik. Grustag.

Förslaget till budget för båttrafiken och för grustaget är uppgjort efter av stadsfullmäktige förut godkända grunder, och får drätselkammaren hemställa om godkännande av dessa utgiftsstater.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Brandväsen.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet och alltså även, att stadsfullmäktige ville för en gång av uttaxerade medel anvisa ett belopp av 348 kronor för inköp av 6 st. pälsar åt brandmanskapet.

Egendomar inom stadsplanen.

I avseende å underhåll m. m. av rådhuset, polis- och brandstationen, stadshotellet, Sundinska huset, tullhuset, paviljongen i stadsparken, hamnmagasinen, hamnplanen och materialgården, hamnpaviljongen, kabinettet och omnibustrafikstationen företer förslaget allenast smärre avvikelser från budgeten för innevarande år.

I sedvanlig ordning har upprättats ett syneinstrument över behövliga reparationer av staden tillhöriga andra gårds- och tomtfastigheter, belöpande sig till 27,000 kronor. Från förslaget har drätselkammaren emellertid avfört reparationer inom bostadslägenheter och tjänstelokaler, som disponeras av familjer eller personal, som sannolikt inom kort skola inflytta i blivande nya polis- och brandstationsbyggnaden, varför drätselkammaren anhåller om ett underhållsanslag av uttaxerade medel för stadens gårds- och tomtfastigheter å 25,500 kronor.

Sedan stadsfullmäktige den 25 oktober innevarande år av tillgängliga medel anvisat ett anslag å 12,800 kronor för iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m., att sedermera gäldas på sätt, stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta vid fastställande av stadens budget för år 1935, får drätselkammaren föreslå, att ifrågavarande kostnader gäldas av uttaxerade medel, fördelade på fem år, och att alltså i 1935 års budget upptages 1:sta årets avbetalning 2,560 kronor för ifrågavarande ändamål.

Landtegendomar under eget bruk.

Med påpekande, att i utgiftsstaten för stadens lantegendomar upptagits amortering av kostnaderna för det enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti innevarande år inköpta tröskverket, tillstyrker drätselkammaren godkännande av lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för lantegendomarne under eget bruk.

Jordar och andra fastigheter.

Huvudsakligen på grund av att utgifterna för diverse jordägor åvilande skatter måste höjas med 1,300 kronor, samt kostnaderna för skötsel av avstjälpningsplatserna bör beräknas ett med 1,000 kronor förhöjt anslag, stiga de sammanlagda kostnaderna, jämförda med innevarande års anslag för jordar och andra fastigheter, med i runt tal 1,400 kronor.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Drätselkammarens förslag.

Skogar.

Mot lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för stadens skogar har drätselkammaren ingen erinran att göra, och hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville fastställa detsamma.

Magistrat och rådhusrätt.

Mot magistratens förslag till utgiftsstat för magistraten och rådhusrätten har drätselkammaren ingen annan erinran att göra, än att drätselkammaren, med hänsyn till den förbrukning av anslagen, som förekommit, föreslår, att anslaget för anskaffning och underhåll av inventarier sänkes med 200 kronor och för oförutsedda utgifter med 100 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige med angivna ändringar ville godkänna magistratens förslag till utgiftsstat för magistraten och rådhusrätten.

Kronouppbörds och exekutionsväsen.

Beträffande det av magistraten avgivna förslaget till utgiftsstat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet anser drätselkammaren att den omständigheten, att kronouppbördskontoret den 1 januari 1935 inflyttar i större och med värmeledning försedda lokaler, bör föranleda en höjning av hyreskostnaderna med 150 kronor och en sänkning av värmeutgifterna med 75 kronor. I övrigt tillstyrker drätselkammaren, att förslaget till utgiftsstat för krono- och exekutionsväsen fastställes.

Polisväsen och fångvård.

Under hänvisning till vad drätselkammaren ovan anfört vid avstyrkande av anslag till bidrag till fortsättningskurser för lärare å folkskolans stat föreslår drätselkammaren, att det av polischefen och polisnämnden begärda anslaget å 1,000 kronor såsom bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan, indrages för budgetåret 1935. Mot polisnämndens förslag i andra avseenden har drätselkammaren ingen erinran att framställa, utan tillstyrker dess fastställande.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Med undantag av den av pensionsnämnderna begärda löneförhöjningen åt nämndernas i Västerås skrivbiträde, som drätselkammaren anser icke böra ifrågakomma, tillstyrkes pensionsnämndernas förslag till utgiftsstat. Övriga anslag till allmänna pensionsförsäkringen äro av drätselkammaren beräknade med ledning av anslagsförbrukningen, och hemställer drätselkammaren om förslagets godkännande.

Stadsfullmäktige och drätselkammaren.

Tidigare har arvode åt ett ingenjörsbiträde å byggnadschefskontoret bestritts å byggnadsnämndens stat. Den nya stadsingenjörsorganisationens

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.*

ikraftträdande den 1 januari 1935 torde böra medföra, att detta arvode reservationsvis och i avvaktan på vidare beslut, huru härmed skall förfaras, uppföres på stadsfullmäktiges och drätselkammarens stat.

Byggnadsnämnden.

I avbidan på en eventuell blivande framställning angående inventarieutrustning för stadsingeniörskontoret, som lämpligen bör bestridas av särskilt anslag, föreslår drätselkammaren, att det av byggnadsnämnden upptagna anslaget till inventarier nedsättes till 300 kronor, som mera överensstämmer med normal åtgång, i stället för den höjning från förut 200 kronor till 600 kronor, som byggnadsnämnden föreslagit.

Byggnadsnämndens förslag angående ordnande av stadsarkitektgöromålen efter innevarande års utgång synes drätselkammaren icke fullt tillfredsställande. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1934 skall den nya instruktionen träda i kraft den 1 januari 1935. Drätselkammaren vill visserligen icke motsätta sig, att med dess tillämpning må kunna anstå någon tid därefter, men anser å andra sidan att avvecklingen av den nuvarande ordningen bör kunna ske under loppet av nästkommande år. Att under denna tid skulle införas någon mellanform av den gamla och den nya ordningen, är enligt drätselkammarens mening mindre tillfredsställande och motsvarar ej vad man med omorganisationen avsett att vinna. Det är bättre, att det under anståndstiden må förbliva vid det gamla. Med den ökade mottagningen av en kvällsstund i veckan för stadsarkitekten är ingen nämnvärd fördel vunnen. Det arbete med granskning av byggnadskonstruktioner och biträde vid besiktningar, varför byggnadsnämnden under övergångstiden föreslår en särskild hjälpkraft, kan enligt drätselkammarens mening och särskilt med hänsyn till den lättnad i byggnadschefens arbete, som inträder i och med stadsingeniörsgöromålens överflyttande till en ny självständig tjänst, mycket väl och utan särskilt anslag utföras genom byggnadschefskontorets försorg. Drätselkammaren har i sitt av stadsfullmäktige den 21 juni och den 30 augusti innevarande år behandlade utlåtande rörande omorganisation av bl. a. stadsarkitekttjänsten fäst uppmärksamheten på, att den nuvarande innehavaren av stadsarkitekttjänsten redan under detta år uppnår den ålder, 65 år, som för stadens befattningshavare i allmänhet är stadgad för avgång ur tjänsten. Såsom varande en arvodesbefattning är stadsarkitekttjänsten icke upptagen i stadens pensionsstat. Drätselkammaren föreställer sig dock, att fråga om beredande av pension i någon form för den nuvarande stadsarkitekten kommer att väckas. Även om ett förslag om beviljande av en sådan pension i betraktande av att den nuvarande stadsarkitekten icke haft s. k. fulltidstjänstgöring och dessutom under hela sin tjänstetid varit bosatt på annan ort kan bliva föremål för delade meningar, bör denna fråga, om den skall framföras, så snart som möjligt bliva föremål för stadsfullmäktiges prövning. Med stöd av det anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* med tillämpning av den av stadsfullmäktige den 30 augusti 1934 beslutade omorganisationen av stadsarkitektbefattningen må anstå tills vidare, dock högst intill utgången av år

1935, *att* så länge den nuvarande stadsarkitekten kvarstår, till honom skall utgå samma arvode som för närvarande utgår, *samt att* erforderligt biträde åt stadsarkitekten för granskning av byggnadskonstruktioner och för verkställande av besiktningar skall under samma tid utan särskild gottgörelse lämnas av byggnadschefskontoret.

Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Med de ändringar, som betingas av drätselkammarens ovan angivna hemställan, tillstyrker drätselkammaren förslaget till utgiftsstat för byggnadsnämnden.

Automobiler.

Utgifterna under rubriken automobiler äro beräknade efter anslagsförbrukningen. Drätselkammaren hemställer om förslagets godkännande.

Sociala ändamål.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville för år 1935 till sociala ändamål anvisa följande belopp.

Anslag av uttaxerade medel erfordras ej för arbetsstugan, barnhemmet och natthärbärget, enär nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i skrivelse till stadsfullmäktige, som här bilägges, anmält, att de sedvanliga anslagen å 4,000 kronor till arbetsstugans verksamhet, å 1,000 kronor till barnhemmet och å 300 kronor till Västerås natthärbärge, kunna bestridas av fondens inkomster under år 1935. I anledning härav får Drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta, att för år 1935 till *arbetsstugans verksamhet* anvisa 4,000 kronor, till *Västerås barnhem* 1,000 kronor och till *Västerås natthärbärge* 300 kronor, att gäldas av Sundinska fondens för välgörande och allmännyttiga ändamål medel.

Till *Västerås barnkrubbas understödsförening* förordas ett oförändrat anslag å 3,500 kronor.

Beträffande *Västmanlands läns arbetsförmedlingsanstalt* har styrelsen för anstalten hemställt om ett oförändrat anslag å 3,200 kronor. I sin skrivelse framhåller styrelsen att efter ikraftträdande av den av innevarande års riksdag antagna lagen om offentlig arbetsförmedling lika litet som tidigare laglig bidragsskyldighet föreligger för till landsting hörande kommuner, där ett arbetsförmedlingskontor är beläget, men att det dock — med hänsyn till arbetsförmedlingens betydelse för kommunerna och dess uppgift som lokalt arbetsmarknads- och kontrollorgan — från statsmakternas sida räknats med en kommunal medverkan för arbetsförmedlingsverksamhetens tillfredsställande bedrivande. I de ekonomiska kalkyler, som återfunnos i den Kungl. propositionen om berörda lag, utgick man också ifrån, att kommunala bidrag i form av antingen fria lokaler eller anslag till täckande av hyreskostnaderna skulle komma att utgå till arbetsförmedlingarne i minst samma utsträckning som hittills. Med hänsyn till vad sålunda anförts och då arbetsförmedlingsanstalten städse hittills lämnat stadens arbetslöshetsorgan välvillig hjälp för uppfyllande av vissa förpliktelser, får drätselkammaren tillstyrka, att bidrag även i fortsättningen lämnas, men att det inskränkes till att motsvara anstaltens lokalhyra eller 2,400 kronor.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Till *barnhemmet Sparvboet* förordar drätselkammaren ett oförändrat bidrag å 600 kronor och likaledes till *Föreningen Hvita Bandet* å 800 kronor, motsvarande hyran för föreningens förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, under villkor, att föreningen överlämnar samma belopp oavkortat till barnhemmet Sparvboet.

Till *Frälsningsarméns slumstation* i Västerås tillstyrker drätselkammaren även för år 1935 ett hyresbidrag å 800 kronor.

För *frilufts- och folkkonserter* hemställer drätselkammaren, att till drätselkammarens förfogande må ställas samma belopp som för år 1934 eller 2,300 kronor, att på lämpligt sätt utdelas.

Beträffande *sjukkasseverksamheten* hava stadsfullmäktige den 21 juni 1934 beslutat till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja Västerås erkända sjukkassa, Asea-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande lokalavdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa bidrag, motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven medlem. Framställningar om sådana bidrag för år 1935 hava nu inkommit från nämnda sjukkassor. Drätselkammaren anser, att stadsfullmäktige såsom tidigare bör bevilja det begärda bidraget. Till förtydligande av tidigare fattat beslut bör fastslås, att bidrag endast skola utgå för fullt försäkrade medlemmar, således exempelvis ej för sådana medlemmar, som blott äro försäkrade för sjukvård. Antalet medlemmar i de erkända sjukkassorna har under året något ökat. Under hänvisning till det anförda föreslår alltså drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1935 till förvaltnings- och dylika kostnader bevilja Västerås erkända sjukkassa, Asea-personalens erkända Centralsjukkassa och härvarande avdelning av Träarbetareförbundets erkända Centralsjukkassa bidrag, motsvarande 1 krona 50 öre för varje i Västerås mantalsskriven fullt försäkrad medlem, samt för ändamålet av uttaxerade medel i 1935 års stat anvisa ett belopp av förslagsvis 13,000 kronor.

Till Arosgårdens intressentförening förordas ett oförändrat bidrag av 3,000 kronor.

Nykterhetsnämnden.

I framställning till stadsfullmäktige hemställer nykterhetsnämnden om ett från 1,000 till 1,250 kronor förhöjt anslag för nykterhetsnämndens verksamhet år 1935. Nykterhetsnämnden anger i sin skrivelse hur nykterhetsnämnden avser att under år 1935 ordna sin övervakande verksamhet och att körkortsundersökningar komma att verkställas efter de riktlinjer, som tidigare av magistraten antytts. Vidare meddelar nykterhetsnämnden, att verksamheten i så måtto kommer att anknytas till Västerås samhjälp, att gemensam arbetskraft kommer att anlitas. Med hänsyn till den redogörelse, som nykterhetsnämnden lämnat, vill drätselkammaren ej motsätta sig den begärda förhöjningen av anslaget och hemställer sålunda, att till nykterhetsnämndens verksamhet anvisas ett belopp av 1,250 kronor, att fördelas på följande sätt: Övervakare, med skyldighet att utföra körkortsundersökningar, 750 kronor, alkoholistvården 450 kronor och tryck 50 kronor.

Västeråsavdelningen av arbetarnas bildningsförbund hemställer under hänvisning till en upprättad utgiftsstat för år 1935 om ett från 2,000 till 2,500 kronor förhöjt anslag till dess bibliotek. Då drätselkammaren anser,

att genom en begränsning av bokinköp och bindning det nuvarande anslaget kan vara tillfyllest, föreslår drätselkammaren, jämväl med hänvisning till, att Västerås arbetareinstitut trots önskvärd ökning av sina anslag dock underlåtit att ifrågasätta någon förhöjning därav, att stadsfullmäktige, som tidigare måtte anvisa 2,000 kronor till förbundets biblioteksverksamhet.

N:o 125. Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

Vidare föreslår drätselkammaren följande oförändrade anslag för nästkommande år: till *Västerås Skollvoskolonier* kr. 11,000, till *Västerås Gymnastikförening* kr. 1,000 och till *Västmanlands läns fornminnesförening* kronor 3,000: —.

Taxeringsnämndern a.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skall utgå med 1 krona 40 öre pr sammanträdestimma, dock högst 10 kronor pr sammanträdesdag, samt att för taxeringsnämndernas behov anvisas i statförslaget upptagna belopp, vilka äro desamma som för innevarande år.

Diverse utgifter.

Redan i den allmänna inledningen till detta betänkande har drätselkammaren angivit, att en bidragande orsak till att någon höjning icke kräfts av den samfällda kommunalskatten, är den ekonomiska lättnad, som följer av den minskade arbetslösheten. I framställning till stadsfullmäktige har arbetslöshetskommittén hemställt om ett anslag å 65,000 kronor för sin verksamhet under år 1935, frånsett kostnader för statskommunala reservarbeten. Drätselkammaren anser grunderna för kommitténs beräkningar bärande så som situationen för närvarande är. Skulle ett icke förmodat omslag inom konjunkturerna inträffa med ty åtföljande större arbetslöshet, föreligga ju icke hinder för stadsfullmäktige att utom ramen av det beviljade anslaget anvisa ytterligare medel för hjälpåtgärder. Drätselkammaren tillstyrker alltså, att det begärda anslaget anvisas.

Under hänvisning till vad drätselkammaren anförde i sin motivering till 1934 års budget hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville även för år 1935 av uttaxerade medel anslå 10,000 kronor till avskrivning med motsvarande belopp av stadskassans fordran hos Västerås Masugnsaktiebolag.

Stadsfullmäktige hava den 27 september innevarande år beslutat för bestridande av kostnaderna för utförande av en spång över Svartån strax norr om ullspinneriet av tillgängliga medel ställa till Västmanlands fornminnesförenings förfogande ett belopp av intill 4,700 kronor med uppdrag åt drätselkammaren att vid uppgörande av förslag till budget för år 1935 föreslå stadsfullmäktige, huru detta belopp slutligen skulle gäldas. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta, att anslaget skall gäldas av uttaxerde medel i 1935 års budget.

Förslagsanslag.

För år 1933 har drätselkammaren, liksom de senaste åren ansett nödigt beräkna ett jämförelsevis rikligt anslag för diverse och oförutsedda behov med omkring 70,000 kronor.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

INKOMSTERNA:

Behållning. Som första post på inkomstsidan kan liksom de senaste åren räknas med behållning från senast avslutade räkenskapsår, nämligen 1933, uppgående till 76,190 kronor 47 öre. Motsvarande post i årets stat uppgick till c:a 123,000 kronor.

Räntor och aktier. På sätt i de senaste årens räkenskaper skett upptages ingen ränteinkomst för stadskommun från järnvägsmedelsfonden.

I likhet med innevarande år beräknas utdelning kunna lämnas å stadens stamaktier i A.-Bol. Arbetarebostäder.

De av olika nämnder och styrelser avgivna inkomstförslagen hava av drätselkammaren granskats, och tillstyrker drätselkammaren med vissa, här nedan angivna undantag, bifall till desamma i oförändrat skick.

Fattigvård. Drätselkammaren har å fattigvårdsstatens utgiftssida föreslagit vissa justeringar till mer överensstämmelse med 1933 års verkliga utgifter. Denna ökning i en del utgiftsposter föranleder drätselkammaren föreslå att också en del inkomstposter bringas i bättre överensstämmelse med 1933 års verkliga inkomster. Drätselkammaren har sålunda ansett sig kunna beräkna i styrelsens förslag upptagna inkomster å yttre fattigvårdens stat av enskilda, pensioner och sjukkassor till 1,500 kronor högre belopp, ävensom i ålderdomshemmets stat diverse inkomster till 8,500 kronor högre belopp än enligt fattigvårdsstyrelsens förslag. Inkomstberäkningarne enligt drätselkammarens förslag 222,284 kronor stanna ändock under 1933 års verkliga inkomster, vilka utgjorde 227,231 kronor 21 öre.

Barnavård. De här ovan beträffande fattigvården angivna motiven föranleder drätselkammaren att jämväl föreslå, att å barnavårdsnämndens inkomststat den inkomstpost, som avser återbetalning från enskilda för utgivna uppfostringsbidrag, höjes med 2,500 kronor.

Folkskola. Som statbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet har av folkskolestyrelsen upptagits 10,300 kronor. Då sådant statsbidrag, som tidigare i motiveringen till utgiftsstaten redan angivits, under år 1934 bekommits med 21,200 kronor, varav hälften eller 10,600 kronor, skall reserveras till första halvåret 1935, torde alltså inkomst-

Budgetförslag 1935. Drätselkammarens förslag.

beloppet böra höjas med skillnaden mellan sist angivna belopp och den av folkskolestyrelsen beräknade inkomsten eller med 300 kronor. I folkskolestyrelsens räkenskaper redovisas årligen cirka 4,400 kronor som inkomst av försålda slöjdmateriell, mjölk, m. m. samt terminsavgifter. Drätselkammaren, som anser, att denna inkomstpost bör inflyta även i budgeten, har där infört densamma.

Tecknisk skola.

Enligt drätselkammarens beräkningar bör inkomsten av elevavgifter vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning kunna höjas med 2,000 kronor. Å andra sidan bör, sedan drätselkammaren föreslagit sänkning av anslaget till inköp av stadigvarande undervisningsmaterial med 2,000 kronor, det härå beräknade statsbidraget 666 kronor 67 öre avdragas å inkomstsidan.

Planteringar.

I planteringarnes räkenskaper redovisas årligen inkomster av försäljning av ved m. m. med i genomsnitt 1,000 kronor. Denna inkomst har av drätselkammaren även införts i budgeten.

Djuphamnen

Med hänsyn till de av ökad drift föranledda höjningar å utgiftssidan, som av hamnstyrelsen gjorts beträffande djuphamnens hamnmaskiners avlönings- och driftkonton, anser drätselkammaren att dessa utgifter böra i högre grad än som skett, återspegla sig å inkomstsidan, varför drätselkammaren föreslår, att de av hamnstyrelsen beräknade inkomsterna av bro- och portalkranarne höjas med 3,000 kronor, eller 1,500 kronor för vardera kranen.

Allmänna bidrag av staten.

Ersättning från statsverket för den indragna inkomsten av brännvinsförsäljningsmedel utgår sista gången år 1935 med 2,478 kronor.

Skatter.

Drätselkammaren föreslår, att hundskatten för år 1934 bestämmes att fortfarande utgå med 25 kronor pr hund; och beräknas härav inflyta något högre belopp än innevarande år.

Den kommunala progressivskatten beräknas däremot nedgå nästkommande år och upptages till 67,590 kronor mot 76,300 kronor i årets stat.

Nöjesskatten beräknas giva samma inkomst som innevarande år eller 32,000 kronor.

Redan i inledningen till detta betänkande har drätselkammaren angivit, att uttaxeringen för kyrkliga ändamål enligt kyrkofullmäktiges beslut nedgår från 74 öre pr skattekrona till 68 öre och att med en höjning av uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov av samma belopp eller från 7 : 76 pr skattekrona till 7 : 82, den nuvarande samfällda kommunala utdebiteringen av kronor 8 : 50 pr skattekrona kan bibehållas. Avkortningar och restitutioner beräknas till 7 %.

N:o 125.
Budgetförslag 1935.
Drätselkammarens förslag.

Då den föreliggande budgeten kan balanseras med ovan angivna skattesats utan att dess hållbarhet enligt drätselkammarens mening behöver äventyras, föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för bestridande av stadens utgifter för år 1935, i den mån de icke täckas av andra inkomster, besluta en uttaxering inom stadskommunen för år 1934 av 7 kronor 82 öre pr skattekrona.

Slutligen hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville i allt övrigt godkänna det föreliggande, av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat i dess helhet.

Västerås den 20 november 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 125.
Budgetförslag 1935. Magistratens förslag.

Sedan Drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad under år 1935 får Magistraten överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar till Stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås rådhus den 4 december 1934.

På Magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/I. Bergström.

N:o 125. *Budgetförslag 1935. Beredningsutskottets förslag.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter att hava tagit del av drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1935 med därvid fogade motivering, får beredningsutskottet beträffande budgeten för år 1935 anföra följande.

Beträffande folkskolans utgiftsbudget har drätselkammaren avstyrkt folkskolestyrelsens framställning om det anslag å 500 kronor till fortbildningskurser åt lärare, som med få undantag under en lång följd av år av Stadsfullmäktige beviljats. Enligt beredningsutskottets åsikt är anslaget mycket väl motiverat, då lärare vid folkskolan genom bidrag ur anslaget sättas i tillfälle att deltaga i kurser för modern undervisning och dessutom folkskolestyrelsen kan anordna föredrag av särskilda sakkunnige för hela lärarekåren i undervisningsfrågor av särskild vikt. Under innevarande år har sålunda ur anslaget lärare tilldelats stipendier för bevistande av kurser i trädgårdsundervisning och dess sammanhang med skolans botanikundervisning samt i moderna undervisningsmetoder. Vidare hava anordnats föredrag rörande lämplig form för sexualundervisning samt för nypåbjuden nykterhetsundervisning.

Beredningsutskottet hemställer i anledning härav, att Stadsfullmäktige ville i 1935 års stat anvisa det av skolstyrelsen begärda anslaget å 500 kronor, som bidrag till fortbildningskurser åt lärare. Undertecknad Hellström anför reservation mot detta beslut under yrkande av bifall till drätselkammarens avstyrkande.

Mot drätselkammarens förslag till nya gatuarbeten har beredningsutskottet ingen anmärkning att göra, men hemställer, att Stadsfullmäktige även ville upptaga till behandling fråga om stensättning av Biskopsgatan mellan Västra Kyrkogatan och Biskopsbron samt uppdraga åt drätselkammaren att närmare utreda detta ärende.

Vid genomgående av budgetförslaget i övriga delar har Beredningsutskottet icke funnit anledning till någon erinran mot de upprättade förslagen med de av drätselkammaren vidtagna jämknignarna däri.

Västerås den 5 december 1934.

För Beredningsutskottet:
CARL HELLSTRÖM.

Eric Plantin.

REGISTER
över
förslag till Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad för år 1935.

Västerås 1934, Wilh. Nybergs Boktryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 17 December.** **XXIII.**

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en stenstötningsmaskin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stensättningsarbeten börjar numera, vid sidan av och i viss mån kompletterande stötningen för hand, användas maskinell stötning. Nedstötningen av gatstenen blir genom maskinarbetet mera effektiv och en jämnare och starkare körbaneyta ernås än om endast handstötning användes. Efter förslag av byggnadschefen, har drätselkammaren gjort försök med sådan maskinell stenstötning, i det att en firma, som tillverkar maskiner för ändamålet, ställt en dylik maskin på prov till stadens förfogande. Provet har utfallit väl, varjämte erfarenheterna på andra håll, där dylika maskiner längre tid varit i nvändning, äro goda.

Drätselkammaren anser, att det är fördelaktigt för staden att anskaffa en stenstötningsmaskin. Priset är 3,500 kronor. Anskaffningskostnaden kan, om densamma påföres förrådet, amorteras på vida kortare tid än som motsvarar maskinens livslängd, genom attdet med densamma utförda arbetet debiteras respektive anläggningar och reparationer.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

> att bemyndiga drätselkammaren, att med anlitande av tillgängliga medel anskaffa en stenstötningsmaskin för en kostnad av 3,500 kronor att påföras drätselkammarens förrådskonto för att återgäldas genom gottgörelse från respektive anslag för det med maskinen utförda arbetet.

Västerås den 6 december 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

|Ragnar Tenow.

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. utsträckning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får efter tagen del av Vatten- och Gasverksstyrelsens bifogade skrivelse angående utsträckning av stadens vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen föreslå, att Stadsfullmäktige måtte bifalla styrelsens däri gjorda hemställan.

Västerås den 6 december 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till styrelsen har framställning gjorts om utdragning av ledningar för vatten, avlopp och gas till stadsägorna 2310 och 2311, belägna vid Norrteljevägens korsning med Utmarksgatan. Stadens andel i ledningskostnaden är beräknad till 2,900 kr. Då tomterna redan äro under bebyggelse och ledningsanläggningen bliver för staden ekonomiskt bärande, hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa ett anslag av 2,900 kr. för utdragande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Norrtäljevägen till stadsägorna 2310 och 2311, med utgångspunkt från Varbogatan.

Västerås den 5 december 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny bokföringsmaskin för vatten- och gasverksstyrelsens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter tagen del av Vatten- och Gasverksstyrelsens närlagda framställning angående anskaffande av en ny bokföringsmaskin, får drätselkammaren såsom eget yttrande i ärendet tillstyrka bifall till styrelsens framställning.

Västerås den 6 december 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadens tekniska verk användes sedan flera år tillbaka maskinell bokföring. En av de härför erforderliga maskinerna arbetar ej längre tillfredsställande, i det den på grund av förslitning har benägenhet att lämna felaktiga resultat vid addering. Styrelsen har låtit underkasta maskinen prov av en fackmn, vilket resulterat i förslag om utbyte av densamma. Enligt infordrade anbud skulle kostnaden för ett dylikt utbyte mot en ny maskin av samma kapacitet och av modernaste konstruktion uppgå till 4,200 kr. En dylik utgift bör lämpligen fördelas på ett par år. På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för utbyte av en av tekniska verkens bokföringsmaskiner anvisa ett anslag av 4,200 kr., att påföras verkens allmänna omkostnader och fördelas med hälften under vardera av åren 1934 och 1935.

Västerås den 5 december 1934.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvode åt arbetslöshetskommitténs revisorer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av arbetslöshetskommitténs närlagda framställning angående arvode åt kommitténs revisorer, får drätselkammaren, som lämnats tillfälle yttra sig i ärendet, tillstyrka bifall till kommitténs hemställan.

Västerås den 6 december 1934.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 maj 1933 och 26 april 1934 hava Stadsfullmäktige på framställning av arbetslöshetskommittén, och efter det att drätselkammaren tillstyrkt ifrågavarande framställning tillerkänt var och en av de av Stadsfullmäktige förordnade revisorerna för revision av arbetslöshetskommitténs verksamhet ett arvode av 120 kronor för 1932 respektive 1933 års revisionsarbete.

Arbetslöshetskommittén finner skäligt, att samma arvode för 1934 års revision tillerkännes var och en av de av Stadsfullmäktige tillsatta revisorerna, varför arbetslöshetskommittén hemställer,

att Stadsfullmäktige ville besluta bevilvar och en av de av Stadsfullmäktige utsedda revisorerna för granskning av arbetslöshetskommitténs verksamhet ett arvode för år 1934 å 120 kronor; och alltså för ifrågavarande ändamål av innevarande års arbetslöshetsanslag anvisa 240 kronor.

Västerås den 5 december 1934.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

/Eric Plantin.

N:o 130.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av gatukostnadsbestämmelser.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom stadgande i § 49 av nu gällande stadsplanelag har införts rätt för stads beslutande myndighet att meddela bestämmelser om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för iordningställande av gata (Gatukostndsbestämmelser).

Genom drätselkmmarens föranstaltande är en särskild kommitté sedan någon tid sysselsatt med utredning rörande ifrågavarande angelägenhet för Västerås stads del och samtidigt därmed även med frågan om och på vad sätt staden må anses böra medverka till hållandet av trafikleder utom stadsplanen. Enligt vad drätselkammaren har sig bekant, har kommitténs arbete fortskridit så långt, att dess förslag kan väntas bliva framlagt under de närmaste månaderna. Emellertid är det, för den händelse gatukostnadsbestämmelser komma att införas i Västerås av vikt, att fråga härom väckes, enär den tidpunkt då så sker är av betydelse beträffande vilka gatuarbeten tomtägarnas ersättningsskyldighet skall avse. Då det synes lämpligt, att denna avgörande tidpunkt så nära som möjligt sammanfaller med ett årsskifte, vill drätselkammaren härigenom hava väckt denna fråga hos stadsfullmäktige.

Drätselkammaren får sålunda härigenom föreslå, att stadsfullmäktige taga under övervägande och fatta beslut om införande av gatukostnadsbestämmelser i Västerås samt anmoda drätselkammaren att så snart ske kan till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ärendet.

Västerås den 6 december 1934.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

/Ragnar Tenow.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1934. **Den 17 December.** **XXIV.**

N:o 131.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1935.

Utgifter.

1 A. Räntor och lånekostnader.

Lån upptagna med Kungl. Maj : ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
a) Obligationslån:			
2. Upptaget år 1902 à 4 %	681,000 : —	27,240 : —	
6. Upptaget år 1929 à 5 %	2,516,000 : —	125,800 : —	153,040 : —
b) Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	189,555 : 19	9,003 : 87	
2. År 1917 à 4 ¾ %	194,395 : 59	9,233 : 79	
3. År 1918 à 4 ¾ %	278,623 : 20	13,234 : 60	
4. År 1918 à 5 ¼ %	284,203 : 45	14,920 : 68	
5. År 1920 à 6 %	181,484 : 21	10,889 : 05	
5. a År 1934 à 3 ¾ %	812,000 : —	23,514 : 17	80,796 : 16
		Transport	233,836 : 16

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

			Transport	233,836 : 16
	Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):			
6.	År 1920 à 4 %	132,145 : 91	5,285 : 84	
7.	„ 1921 à 4 %	62,512 : 60	2,500 : 50	
8.	„ 1925 à 5 %	25,038 : 06	1,251 : 90	
9.	„ 1926 à 5 %	32,385 : 66	1,619 : 28	
9 a.	„ 1927 à 5 %	42,305 : 75	2,115 : 29	
9 b.	„ 1928 à 5 %	59,086 : 51	2,954 : 33	
9 c.	„ 1929 à 5 %	36,524 : 10	1,826 : 21	
9 d.	„ 1930 à 5 %	65,474 : 37	3,273 : 72	
10.	„ 1931 à 5 %	19,506 : 77	975 : 34	21,802 : 41
	Upptagna lån från:			
11.	Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och begravningskassa: År 1926 à 5 %	171,255 : 10	8,562 : 76	
12.	Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 %	171,255 : 10	8,562 : 76	
13.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	273,719 : 89	13,686 : —	
14.	Kpparbergs läns sparbank: År 1928 à 5 %	397,146 : 10	19,350 : 60	
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 %	112,789 : 50	5,495 : 62	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	19,857 : 22	967 : 52	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	79,429 : 22	3,870 : 12	
18.	Arbetsgivarnas Ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	397,146 : 16	19,350 : 70	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 %	794,830 : 50	35,767 : 38	
20.	Kungl. Postsparbanken: År 1932 à 4,85 %	618,360 : 30	30,368 : 53	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 %	239,263 : 12	11,818 : 80	
22.	Fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	957,052 : 48	47,275 : 40	
		Transport	205,076 : 19	255,638 : 57

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

	Transport		205,076 : 19	255,638 : 57
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ %	491,292 : 70	21,903 : 45	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ %	98,258 : 54	4,380 : 69	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ %	491,292 : 70	21,903 : 43	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ %	196,517 : 08	8,761 : 38	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ %	196,517 : 08	8,761 : 38	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ %	49,129 : 27	2,190 : 35	
29.	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift: År 1933 à 4½ %	49,129 : 27	2,190 : 35	
30.	Stockholms Sjukhem: År 1933 à 4½ %	162,126 : 59	7,228 : 14	
31.	Städernas Allmänna Brandstodsbolag: År 1934 à 3,8 %	1,844,000 : —	35,036 : —	
	År 1935 à 3,9 %	1,050,000 : —	44,100 : —	361,531 : 36

c) Andra lån och skulder:

Upplånta medel:

1.	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning à 5 %	110,000 : —	5,500 : —	
3.	Från Sundinska Beklädnadsfonden à 5 %	5,000 : —	250 : —	
4.	Från Järnvägsmedelsfonden à 4,5 %	612,787 : 58	27,575 : 44	
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500 : —	
9.	Ränta å tillfälliga lån		60,000 : —	93,825 : 44

d) Lånekostnader:

Provisioner .... 600 : —

Summa Kronor 711,595 : 37

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
a) Obligationslån:				
2. Upptaget år 1902 à 4 %	2,000,000: —	681,000: —	74,000: —	
6. Upptaget år 1929 à 5 %	2,744,000: —	2,516,000: —	53,000: —	127,000: —
b) Amorteringslån:				
Upptagna från Pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % ..	250,000: —	189,555: 19	5,070: 32	
2. „ 1917 à 4¾ % ..	250,000: —	194,395: 59	4,840: 40	
3. „ 1918 à 4¾ % ..	350,000: —	278,623: 20	6,469: 26	
4. „ 1918 à 5¼ % ..	350,000: —	284,203: 45	6,179: 55	
5. „ 1920 à 6 % ..	210,000: —	181,484: 21	3,067: 87	
5 a. „ 1934 à 3¾ % ..	812,000: —	812,000: —	27,983: 22	53,610: 62
Upptagna från Kungl. Statskontoret: (Bostadslån):				
6. År 1920 à 4 % ..	162,000: —	132,145: 91	4,434: 16	
7. „ 1921 à 4 % ..	74,240: —	62,512: 60	1,953: 90	
8. „ 1925 à 5 % ..	30,000: —	25,038: 06	698: 10	
9. „ 1926 à 5 % ..	37,800: —	32,385: 66	837: 72	
9 a. „ 1927 à 5 % ..	48,191: 37	42,305: 75	1,017: 15	
9 b. „ 1928 à 5 % ..	65,800: —	59,086: 51	1,322: 67	
9 c. „ 1929 à 5 % ..	39,825: —	36,524: 10	762: 42	
9 d. „ 1930 à 5 % ..	70,000: —	65,474: 37	1,276: 28	
10. „ 1931 à 5 % ..	20,475: —	19,506: 77	355: 54	12,657: 94
Upptagna lån från:				
11. Svenska Arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravningskassa: År 1926 à 5 %	200,000: —	171,255: 10	4,447: 46	
12. Sveriges Allm. Understödsförening: År 1926 à 5 %	200,000: —	171,255: 10	4,447: 46	
13. Städernas Allm. Brandstodsbolag: År 1926 à 5 %	319,663: 33	273,719: 89	7,108: 45	
14. Kopparbergs Läns Sparbank: År 1928 à 5 %	500,000: —	397,146: 10	20,264: 10	
		Transport	36,267: 47	193,268: 56

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

			Transport	36,267 : 47	193,268 : 56
15.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1928 à 5 % ..	142,000 : —	112,789 : 50	5,754 : 95	
16.	Bollnäs Sparbank: År 1928 à 5 %	25,000 : —	19,857 : 22	1,013 : 23	
17.	Gävle Stads Sparbank: År 1928 à 5 %	100,000 : —	79,429 : 22	4,052 : 82	
18.	Arbetsgivarnes ömsesidiga Olycksfallsförsäkringsbolag: År 1928 à 5 %	500,000 : —	397,146 : 16	20,264 : —	
19.	Kungl. Postsparbanken: År 1931 à 4,5 % ..	881,000 : —	794,830 : 50	30,025 : 29	
20.	År 1932 à 4,85 % ..	663,000 : —	618,360 : 30	16,346 : 02	
21.	Västmanlands läns Landsting: År 1932 à 5 %	250,000 : —	239,263 : 12	5,774 : 34	
22.	Från fonder under Drätselkammarens förvaltning: År 1932 à 5 %	1,000,000 : —	957,052 : 48	23,097 : 36	
23.	Försäkringsaktiebolaget Skandia: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	491,292 : 70	9,099 : 10	
24.	Livförsäkringsbolaget Framtiden: År 1933 à 4½ % ..	100,000 : —	98,258 : 54	1,819 : 82	
25.	Svenska Livförsäkringsbolaget: År 1933 à 4½ % ..	500,000 : —	491,292 : 70	9,099 : 14	
26.	Svenska Personal-Pensionskassan: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	196,517 : 08	3,639 : 64	
27.	Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget Skåne: År 1933 à 4½ % ..	200,000 : —	196,517 : 08	3,639 : 64	
28.	Kinda Härads Sparbank, Kisa: År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	49,129 : 27	909 : 91	
			Transport	170,793 : 73	193,268 : 56

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

		Transport	170,793 : 73	193,268 : 56
29. Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:				
År 1933 à 4½ % ..	50,000 : —	49,129 : 27	909 : 91	
30. Stockholms Sjukhem:				
År 1933 à 4½ % ..	165,000 : —	162,126 : 59	3,002 : 71	
31. Städernas Allmänna Brandstodsbolag:				
År 1934 à 3,8 % ..	1,844,000 : —	1,844,000 : —	85,854 : —	
År 1935 à 3,9 % ..	1,050,000 : —	1,050,000 : —	63,550 : —	324,119 : 35
			Summa Kronor	517,387 : 91

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) Understödskostnader:			
1) Ordinarie understöd		182,000 : —	
2) Tillfälliga understöd		55,500 : —	
3) Understöd in natura		40,000 : —	277,500 : —
b) Anstaltsvård:			
1) Hospitalsvård		34,000 : —	
2) Lasarettsvård		5,900 : —	
3) Sanatorievård		5,000 : —	
4) Andra sjukvårdskostnader		19,000 : —	63,900 : —
c) Kommunalt bidrag utan karaktär av fattigvård:			
1) Sjukvård å kuranstalter		2,500 : —	
2) Yrkesutbildning		1,500 : —	
3) Kommunalt pensionstillskott		9,000 : —	13,000 : —
d) Andra fattigvårdskostnader:			
1) Återbetalning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		54,000 : —	
2) Medikamenter		5,000 : —	
3) Begravningskostnader		1,000 : —	60,000 : —
e) Diverse utgifter:			
1) Hyra för fattigvårdsbyrån		2,500 : —	
2) Trycksaker och skrivmaterial		1,400 : —	
3) Städning, bränsle och lyse		1,500 : —	
4) Telefoner till:			
Fattigvårdsbyrån ..	210 : —		
Fattigv.-syssl. bost. .	110 : —		
Transport	320 : —	5,400 : —	414,400 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

	Transport	320: —	5,400: —	414,400: —	
	Fattigv.-tills.-m. bost. ..	70: —			
	Fattigv.-st.-ordf. bost.	70: —			
	Diakonissan	70: —			
	Samtalsavgifter	100: —	630: —		
5)	Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter		270: —		
6)	Stämpelkostnader		75: —		
7)	Årsavgifter till Svenska Fattigvårds- och barnavårdsförbundet		96: —		
8)	Årsavgift till Västmanlands läns fattigvårds- och barnavårdsförbund .		155: —		
9)	Resekostnader, annonser och diverse		400: —		
10)	Hyra till Drätselkammaren för magasin		800: —		
11)	Anslag till Hjälpbyrån (17/12 1934)		1,000: —	8,826: —	
f)	Förebyggande fattigvård:				
1)	Anslag till diakonissornas verksamhet			10,000: —	
g)	Löner och arvoden:				
1)	Fattigvårdssysslomannen, 44:IV ..		8,592: —		
2)	Fattigvårdstillsyningsmannen, 27:II		3,783: —		
3)	Kontorsbiträde, I kl. 20:IV		3,243: —		
4)	Kontorsbiträde, II kl. 17:III		2,676: —		
5)	Extra kontorsbiträde		1,800: —		
6)	Revisionskostnader		800: —		
7)	Kontorsbiträde, I kl., arvode som kassörska hos barnavårdsnämnden		500: —		
8)	Extra tillsyningsman (23/2 1933) ..		3,540: —	24,934: —	
h)	Pensionärshemmet:				
1)	Hyra för fastigheten		4,500: —		
2)	Koks		600: —		
3)	Diverse omkostnader		250: —	5.350: —	
i)	Oförutsedda utgifter			500: —	464,010: —

B. Ålderdomshemmet:

j)	Hushållet:				
1)	Inköp av förnödenheter		39,300: —		
2)	Produkter från hönsgården		1,200: —		
3)	Produkter från trädgården		3,000: —		
4)	Värdet av utförda arbeten i köket		800: —	44,300: —	
k)	Bränsle, lyse och vatten:				
1)	450 ton ångkol		11,000: —		
2)	Gas		2,000: —		
	Transport		13,000: —	44,300: —	464,010: —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

	Transport	13,000 : —	44,300 : —	464,010 : —
	3) Vattenavgifter	3,500 : —		
	4) Belysningsström	3,000 : —		
	5) Kraftström	300 : —	19,800 : —	
l)	Renhållning:			
	1) Såpa, tvål och tvättpulver	1,000 : —		
	2) Torvmull ooch sophämtning	400 : —		
	3) Värdet av utförd tvätt	4,500 : —		
	4) Värdet av arbeten i övrigt	3,500 : —	9,400 : —	
m)	Beklädnad:			
	1) Gång- och underkläder samt skodon	2,500 : —		
	2) Värdet av utförda arbeten	3,000 : —	5,500 : —	
n)	Sjukvård:			
	1) Sjukvårdsartiklar och medicin	6,000 : —		
	2) Sjuktransport	450 : —		
	3) Sjukvård för personalen	150 : —	6,600 : —	
o)	Underhåll och anskaffning av inventarier:			
	1) Linne och sängkläder	1,000 : —		
	2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd	1,000 : —		
	3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj	700 : —		
	4) Värdet av utförda arbeten	500 : —	3,200 : —	
p)	Förbrukningsartiklar:			
	1) skrivmaterial och tryckning	400 : —		
	2) Sänghalm	100 : —	500 : —	
q)	Begravningskostnader		1,400 : —	
r)	Diverse omkostnader:			
	1) Flitpengar	2,300 : —		
	2) Telefon till:			
	Förestånd. exp. .. 236 : —			
	Sjukhuset .... 230 : —			
	Samtalsavgifter ... 25 : —	491 : —		
	3) Inköp av böcker för biblioteket	150 : —		
	4) Stämpelkostnader å utslag samt diverse utgifter	600 : —	3,541 : —	
		Transport	94,241 : —	464,010 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

		Transport	94,241 : —	464,010 : —
s) Underhåll av fastigheter:				
1) Reparation av hemmets byggnader		5,000 : —		
2) Brandförsäkringspremier		700 : —		
3) Värdet av utförda arbeten		1,000 : —	6,700 : —	
t) Räntor och amorteringar:				
1902 års lån: (kvarv. skuld 8,615 : 35)				
Ränta	344 : 61			
Amortering	936 : 10	1,280 : 71		
1934 års lån: (kvarv. skuld 50,831 : 20)				
Ränta	1,471 : 97			
Amortering	1,751 : 74	3,223 : 71		
1928 års lån: (kvarv. skuld 246,230 : 64)				
Ränta	11,997 : 44			
Amortering	12,563 : 67	24,561 : 11		
1929 års lån: (kvarv. skuld 209,744 : 08)				
Ränta	10,487 : 20			
Amortering	4,370 : 70	14,857 : 90		
1929 års lån: (restaurering av gamla huvudbyggnaden, kvarv. skuld 45,924 : 80)				
Ränta	2,296 : 24			
Amortering	10,653 : 76	12,950 : —		
1933 års lån: (kvarv. skuld 334,712 : 81)				
Ränta	15,062 : 08			
Amortering	6,199 : 14	21,261 : 22	78,134 : 65	
u) Underhåll av trädgård och planteringar:				
1) Kontanta kostnader för planteringar		500 : —		
2) Utsäde, fröer m. m.		500 : —		
3) Inköp av kalk		200 : —		
4) Arrende för trädgårdsjord		325 : —		
5) Kommunalskatt		407 : —		
6) Värdet av utförda arbeten		5,000 : —	6,932 : —	
v) Löner och arvoden:				
1) Föreståndaren, 36 : IV	6,180 : —			
med avdrag för naturaförmåner 3 rum o. kök	1,235 : —	4,945 : —		
2) Vaktmästaren, 25 : IV	3,933 : —			
med avdrag för naturaförmåner	680 : —	3,253 : —		
Transport		8,198 : —	186,007 : 65	464,010 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

	Transport		8,198 : —	186,007 : 65	464,010 : —
3)	Maskinisten, 24 :IV —	3,795 : —			
	med avdrag för naturaförmåner	555 : —	3,240 : —		
4)	Eldaren, 20 :II ...	2,841 : —			
	med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,286 : —		
5)	Husmodern, 6 :IV		1,671 : —		
6)	Vårdare, 22 :IV	3,519 : —			
	med avdrag för naturaförmåner	555 : —	2,964 : —		
7)	Två sjuksköterskor, 5 :IV à 1,563 : —		3,126 : —		
8)	Två sjuksköterskor, 5 :I à 1,230 : —		2,460 : —		
9)	En nattsjuksköterska, 5 :I		1,230 : —		
10)	Kokerska, I :IV		1,131 : —		
11)	Tvättföreståndarinna, I :II		957 : —		
12)	Tre biträden à 810 : —		2,430 : —		
13)	Tre biträden à 720 : —		2,160 : —		
14)	Fem biträden à 660 : —		3,300 : —		
15)	Tre biträden à 600 : —		1,800 : —		
16)	Semester- och sjukvikarier		1,400 : —		
17)	Predikantarvode		500 : —		
18)	Organistarvode		100 : —		
19)	Semesterpengar till personalen ..		820 : —	39,773 : —	
x)	Pensioner:				
1)	Pension till föreståndare Larssons änka		527 : —		
2)	Pension till vaktmästare Lundbergs änka		500 : —		
			1,027 : —		
	Dyrtidstillägg 50 %		513 : 50	1,540 : 50	
y)	Stall och hönshus:				
1)	Diverse utgifter för stallet		150 : —		
2)	Diverse utgifter för hönsgården ..		1,000 : —		
3)	Bensin och underhåll av bilen		400 : —		
4)	Värdet av produkter		100 : —		
5)	Värdet av utförda arbeten		500 : —	2,150 : —	
z)	Tvättinrättningen:				
1)	Kraftström		500 : —		
2)	Vatten		1,000 : —		
3)	Tvättmedel		2,000 : —		
4)	Diverse omkostnader		200 : —		
	Transport		3,700 : —	229,471 : 15	464,010 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport	3,700 : —	229,471 : 15	464,010 : —
5) Värdet av utförda arbeten	3,500 : —	7,200 : —	
å) Oförutsedda utgifter		1,000 : —	237,671 : 15
		Summa Kronor	701,681 : 15

3. Barnavård.

a) Utackorderade barn:			
1) Barns omhändertagande för samhällsvård		34,000 : —	
2) För skyddsuppfostran i enskilda hem		3,000 : —	
3) För barn intagna å skyddshem		6,500 : —	43,500 : —
b) Anstalts- och sjukvård:			
1) Lasarettsvård		700 : —	
2) Sanatorievård		500 : —	
3) Vanföre- och sinnesslövård		2,500 : —	
4) Poliklinisk sjukvård m. m.		500 : —	
5) Medikamenter		200 : —	
6) Begravningskostnader		100 : —	4,500 : —
c) Återbetalning till främmande kommuner			15,000 : —
d) Löner och arvoden:			
1) Föreståndaren, 33:II	4,899 : —		
2) Kvinnlig barnavårdsman, 22:I	2,880 : —		
3) Barnavårdssyster, 22:II	3,093 : —		
4) Läkare, (arvode)	800 : —	11,672 : —	
5) Del i löner, utgående å fattigvårdens stat		1,979 : —	
6) Diverse arvoden och inspektionskostnader		4,000 : —	17,651 : —
e) Pension:			
Pension till f. d. föreståndarinnan Maria Emelia Hellström (förslagsvis)			1,050 : —
f) Diverse utgifter:			
1) Del i hyra för lokal		1,100 : —	
2) Del i kostnader för städning, bränsle och lyse		480 : —	
3) Tryck, annonser och postporto m. m.		800 : —	
4) Telefoner:			
Barnavårdsbyrån	180 : —		
Föreståndarens bostad	70 : —		
Barnavårdscentralen	70 : —		
Barnavårdsmannens bostad	70 : —	390 : —	
5) Stämpelkostnader för utslag i barnavårdsmål		100 : —	
6) Avgift till Riksförsäkringsanstalten och läkarevård m. m. för anställd personal		125 : —	
7) Diverse		150 : —	3,145 : —
		Transport	84,846 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

				Transport	84,846 : —
g)	Barnavårdscentralen:				
	1) Tvätt			60 : —	
	2) Trycksaker			50 : —	
	3) Bussbiljetter och skjutsar			170 : —	
	4) Sjukvårdsartiklar			40 : —	320 : —
h)	Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund				155 : —
i)	Barnhemmet Sommarro:				
	1) Hushållet			4,200 : —	
	2) Löner:				
	Föreståndarinnan, 5:I		1,230 : —		
	Två biträden		1,310 : —		
	Semestervikarier för föreståndarinna och biträden		150 : —	2,690 : —	
	3) Beklädnad			1,400 : —	
	4) Bränsle, lyse och vatten			1,300 : —	
	5) Hyra för fastigheten			2,500 : —	
	6) Underhåll av inventarier			400 : —	
	7) Telefon			110 : —	
	8) Förbrukningsartiklar och div. utgifter			350 : —	12,950 : —
				Summa Kronor	98,271 : —

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a)	1. Underhåll och reparationer av fastigheter		12,000 : —	
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,000 : —	15,000 : —
b)	Löner och arvoden:			
	1. Folkskoleinspektören, 49:IV		10,812 : —	
	Folkskollärare:			
	19 ord. lärare: (Näslund, Vasberg, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg, Sjöholm, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Stenvall, Hedberg, Sigroth, S. Granér, Magnusson, Jäderlund, Engmark, Lindgren), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,848 : —	92,112 : —		
	4 ord. lärare: (Vallander, Söderholm, Karlsson, Segerström), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,518 : —	14,072 : —		
	Transport	106,184 : —	10,812 : —	15,000 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport	106,184 : —	10,812 : —	15,000 : —
9 ord. lärare: (Greijer, Skoglund, Nordlund, Elowsson, Gustavsson, Silén, Eriksson, Runsten, Sandahl), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,526 : —	40,734 : —		
1 e. o. lärare	2,774 : —	149,692 : —	
Folkskollärarinnor:			
16 ord. lärarinnor: (Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt, Eriksson, Engström, Sigroth, Pettersson, Karlsson, Sjöberg, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,872 : —	61,952 : —		
7 ord. lärarinnor: (Kraft, A. Granér, Sjöfäldt, Schelin, Lindström, Sandahl, Nordkvist), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,657 : —	25,599 : —		
5 ord. lärarinnor: (Vickman, Wolfbrandt, Holm, Nordin, Boström, Carlberg), lön i 2:dra lönegraden à kronor 3,443 : —	17,215 : —		
1 ordinarie lärarinna: (Åhman), lön i 1:sta lönegraden à kr.	3,228 : —		
1 ord. lärarinna: (G. Andersson), lön i 1:sta lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2,238 : —		
3 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,459 : — ..	7,377 : —		
1 vikarie (vårtermin 1935)	1,363 : —	118,972 : —	
Småskollärarinnor:			
31 ord. lärarinnor: (Norling, Ahlström, A. Pettersson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Ellen Svensson, Almberg, Rudkvist, Sjöholm, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Linder, H. Hedlund, Ringdahl, Bergström, Källbäck, Jäderlund, G. Persson, H. Svensson, Norman, A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, Thunell, M. Werner), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,620 : —	81,220 : —		
4 ord. lärarinnor: (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden, (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,970 : —	7,880 : —		
Transport	89,100 : —	279,476 : —	15,000 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

	Transport	89,100: —	279,476: —	15,000: —
	1 ord. lärarinna: (A. Norell), lön i 2:dra lönegraden à kr.	2,298: —	91,398: —	
b)	2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
	2 lärare i slöjd: (Hammarsten, Karlsson), lön i 4:de lönegr. à kr. 3,872: — ..	7,744: —		
	1 lärare i slöjd (Ljungberg), lön i 2:dra lönegraden	3,443: —		
	1 lärare i slöjd (Abramsson), lön i 1:sta lönegraden à	3,228: —		
	4 lärarinnor i slöjd: (Lindkvist, Vahlström, Morberg, Palmén), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,720: —	10,880: —		
	3 lärarinnor i slöjd: (Gudmundsson, Eriksson, Svedin), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,398: —	7,194: —		
	1 lärarinna i slöjd: (M. Johansson), lön i 1:sta lönegraden à kr.	2,237: —		
	1 e. o. lärarinna i slöjd	2,023: —		
	1 timlärarinna i slöjd, lön förslagsvis	1,517: —		
	2 lärarinnor i huslig ekonomi: (Granér, Karlsson), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,920: —	5,840: —		
	1 e. o. lärarinna i huslig ekonomi	2,223: —	46,329: —	
	Dyrtidstillägg, förslagsvis		90,000: —	
b)	3. Diverse undervisningsarvoden:			
	För undervisning i slöjd för gossar ..	7,344: —		
	För undervisning i slöjd för flickor ..	265: —		
	Vikariearvode, förslagsvis	6,000: —		
	Privatläsning	600: —		
	Undervisning för hörselsvaga barn	672: —		
	För extra undervisning i sång	300: —	15,181: —	
b)	4. Vaktmästare och städerskor:			
	Löner och ålderstillägg till vaktmästarne Ekman, Sahlkvist, Ekström, (bostad och bränsle in natura), 25:IV à kronor 3,093: —	9,279: —		
	Pettersson, (bostad och bränsle in natura), 25:II	2,631: —		
	Vaktmästaren vid Jakobsbergsskolan (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura),	695: —		
	Vaktmästaren vid Hammarby skola (Engström)	1,700: —		
	Transport	14,305: —	522,384: —	15,000: —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport	14,305:—	522,384:—	15,000:—
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Arvidsson), arvode	570:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570:—		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (S. Jonsson), arvode	570:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	650:—		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	650:—		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Thorell), arvode	1,085:—		
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (Nanna E. Norström), arvode	570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (S. Adolfsson), arvode	570:—		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570:—		
Städerskan vid Norra Slöjdskolan (E. Svangren), arvode (bostad, bränsle och lyse in natura)	220:—		
Städerskan i Hwasserska gården (Söderkvist), arvode (bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura)	280:—		
Städerskan i Rosenlunds skola (E. Andersson), arvode	450:—		
Städerskan i Lundby kyrkskola (H. Lövstav), arvode	550:—		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor	160:—	22,295:—	
b) 5. Diverse arvoden:			
till skolläkaren	1,400:—		
„ sjukgymnastik	1,250:—		
„ simläraren	1,708:—		
„ simlärarinnan	1,386:—		
„ 3 tillsyningslärare à 500:—, 1 à 400:—, 1 à 150:— och 1 à 100:— kr.	2,150:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för gossar	500:—		
„ 1 tillsyningslärare i slöjd för flickor	500:—		
Transport	8,894:—	544,679:—	15,000:—

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

Transport		8,894:—	544,679:—	15,000:—
till skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850:—		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket		300:—		
„ skolsköterska för år 1935		2,000:—	12,044:—	556,723:—
g) Pensioner:				
f. småskollärarinnan J. Kjellin		600:—		
f. slöjdläraren J. F. Brandt		535:—		
f. slöjdläraren F. Ljung, f. folkskollärarinnorna S. Hammarskiöld, E. Fröman, Bohman, Persson, Svanholm, Svanbom, Fernkvist, Kolmodin, f. slöjdlär:na Vahlbäck, Hahr, f. småskollärar:na Bergh, Lennmalm, A. S. Eriksson, E. Karlsson, Svedin, och f. skolkökslär:nan Tunell		12,420:—		
f. vaktmästaren Fr. Andersson		2,301:—		
f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka		200:—		
f. städerskan L. Pettersson		200:—		
änkan E. Gustavsson		480:—	16,736:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer			350:—	17,086:—
h) Premie för olycksfallsförsäkring				700:—
i) Skolträdgårdarna:				
1. Trädgården vid Västgötegatan:				
Omkostnader	500:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,500:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (inklusive arvode till vårdaren 50 kronor		600:—	2,100:—	
2. Herrgårdsskolan:				
Omkostnader	650:—			
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,650:—		
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgårdsskolan och Norra slöjdskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		600:—	2,250:—	
Transport			4,350:—	589,509:—

				Transport	4,350: —	589,509: —
	3.	Korsängsskolan:				
		Omkostnader	650: —			
		Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,650: —		
		Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (inkl. arvode till vårdaren 50 kr.)		750: —	2,400: —	
	4.	Hammarby m. fl. skolor:				
		Hammarby skola:				
		Omkostnader	300: —			
		Arvode till trädgårdsläraren	250: —	550: —		
		Omkostnader vid Jakobsbergsskolan		150: —		
		Omkostnader vid Lundby skola ..		150: —		
		Omkostnader vid Rosenlunds skola		150: —	1,000: —	7,750: —
j)		Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
	1.	Material i läs- och skrivämnen			18,500: —	
	2.	Slöjdmaterial för gossar			3,000: —	
	3.	Slöjdmaterial för flickor			3,500: —	
	4.	Förbrukningsartiklar för skolköken			2,500: —	27,500: —
k)		Undervisningsmaterial till skolornas förråd				2,600: —
m)		Tandklinik:				
	1.	Lokalhyra			600: —	
	2.	Tandläkare, arvode			9,000: —	
	3.	Tandläkareassistent, arvode			7,500: —	
	4.	Arvode till biträde			1,800: —	
	5.	Förbrukningsartiklar			2,000: —	
	6.	Eldning och renhållning			500: —	21,400: —
n)		Trycknings- och annonskostnader				1,800: —
o)		Lärare- och lärjungebiblioteken:				
		Lärarepersonalens bibliotek			400: —	
		Lärjungebiblioteket			1,150: —	1,550: —
p)		Skolresor:				
		Bidrag till skolresor för lärjungarna			1,000: —	
		Bidrag till studieresor och fortbildningskurser för lärare			500: —	1,500: —
r)		Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)			3,400: —	
		Lokalhyra			600: —	
		Eldning och städning			400: —	4,400: —
					Transport	658,009: —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

				Transport	658,009 : —
s)	Vatten, värme och belysning:				
	1. Vattenavgifter			3,200 : —	
	2. Uppvärmning			22,100 : —	
	3. Belysning			5,700 : —	31,000 : —
t)	Skolbad:				
	Avlöning till baderskor			800 : —	
	Handdukstvätt och tvål			650 : —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad			3,150 : —	4,600 : —
u)	Renhållning:				
	1. Skurning och rengöring			6,000 : —	
	2. Renhållning av gårdar			1,400 : —	
	3. Renhållning av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna			1,000 : —	
	4. Sotning			500 : —	8,900 : —
v)	Diverse utgifter:				
	1. Brandstodsavgifter			900 : —	
	2. Telefonavgifter till:				
	Djäknebergsskolan	151 : 40			
	Skepparbacksskolan	110 : —			
	Herrgärdsskolan	110 : —			
	Folkskoleinspektörens exp.	157 : 40			
	Folkskoleinspektörens bostad	70 : —			
	Korsängsskolan	221 : 40			
	Lundby skola	82 : —			
	Hammarby skola	110 : —			
	Jakobsbergs skola	110 : —			
	Tandkliniken	70 : —			
	Slöjdlärare Brandts bostad	70 : —			
	4 tillsyningslärare à 70 kr.	280 : —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	119 : 80		1,662 : —	
	3. Postavgifter, förslagsvis			240 : —	
	4. Smärre reparationer av material och inventarier			3,000 : —	
	5. Barnbespisning, förslagsvis			7,000 : —	
	6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården			2,000 : —	
	7. Skatter			800 : —	
	8. Oförutsedda utgifter			750 : —	
	9. Inventarier i nybyggnad vid Herrgärdsskolan (29/7 och 17/12 1934)	11,500 : —			
	Avgår reserverat utjämningsbidrag för senare halvåret 1934	10,600 : —		900 : —	17,252 : —
				Transport	719,761 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

	Resterande lånebelopp:	Ränta:		
			Transport	719,761: —
Utgifter för ränta och amortering:				
y) Räntor:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 % ..	73,207: —	2,928: 28		
1929 års lån à 5 % ..	125,892: 03	6,294: 60	9,222: 88	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,464: 89	785: 92		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	104,506: 27	5,068: 55		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa, à 4,5 %	9,527: 19	418: 93		
Västmanlands läns sparbank à 3,5 %	23,597: 89	825: 93		
Västmanlands läns sparbank à 3,5 %	9,125: 41	319: 39		
1933 års lån à 4,5 %	56,363: 55	2,536: 36		
1934 års lån à 3,75 %	16,240: —	470: 28		
1934 års lån à 3,8 %	203,480: —	3,866: 12		
1935 års lån à 3,9 %	20,200: —	848: 40	15,139: 88	24,362: 76
z) Kapitalavbetalningar:				
1. Obligationslån:				
1902 års lån à 4 % ..	73,207:	7,955: —		
1929 års lån à 5 % ..	125,892: 03	2,623: 40	10,578: 40	
2. Andra amorteringslån:				
Kungl. Postsparbanken, 1931 års lån à 4,5 %	17,464: 89	516: 97		
Kungl. Postsparbanken, 1932 års lån à 4,85 %	104,506: 27	2,569: 99		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa ..	9,527: 19	880: 13		
Västmanlands läns Sparbank	23,597: 89	1,926: 27		
Västmanlands läns Sparbank	9,125: 41	656: 61		
1933 års lån à 4,5 %	56,363: 55	1,043: 90		
1934 års lån à 3,75 %	16,240: —	559: 66		
1934 års lån à 3,8 %	203,480: —	9,473: 74		
1935 års lån à 3,9 %	20,200: —	1,222: 58	18,849: 85	29,428: 25
			Summa Kronor	773,552: 01

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

4 B. Fortsättningsskolan.

Lärarearvoden	12,300 : —	
Föreståndarearvode	600 : —	12,900 : —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000 : —
Tryck- och annonskostnader		100 : —
Städning och renhållning		200 : —
Material till förråden samt diverse utgifter		500 : —
Summa Kronor		15,700 : —

4 C. Högre Folkskolan.

a) Undervisningsmaterial		1,300 : —
b) Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900 : —	
2 ord. lärare: (Fröier, Karlfors), lön i 4:de lönegraden à kr. 6,390 : —	12,780 : —	
1 ord. lärarinna: (Gerland), lön i 3:dje lönegraden	4,871 : —	
Arvode till timlärare och sjukvikarier	2,100 : —	
Dyrtidstillägg	4,300 : —	24,951 : —
c) Trycknings- och annonskostnader		250 : —
d) Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607 : 50
e) Biblioteket		300 : —
Summa Kronor		27,408 : 50

4 D. Allmänt läroverk.

a) Underhåll av fastighet		500 : —
b) Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/1 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000 : —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	430 : —	2,430 : —
c) Övriga utgifter:		
Ersättning till varmbadhuset för skolbad		450 : —
Summa Kronor		3,380 : —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a) **Högre Flickskolan:**

1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta räntan å läroverkets lån från stadskassan: 5½ % å 30,000 : — eller kr. 1,650 : —, förslagsvis (31/3 1919, 26/2 1931, 25/2 1932)	3,000 : —	
Transport	3,000 : —	

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

	Transport		3,000 : —	
2.	Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345 : —	
3.	Fyllnadspension åt fröken Hildur Hwasser (28/12 1920) förslagsvis		750 : —	
4.	Ersättning för skolbad till varmbadhuset		450 : —	4,545 : —
b)	**Arbetareinstitutet:**			
1.	Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet 31/5 1934)		3,000 : —	
2.	Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13,500 : —	16,500 : —
c)	**Tekniska skolan:** (läsåret 1935—1936) :			
1.	Rektorsarvode	2,500 : —		
2.	övriga lärararvoden	47,500 : —	50,000 : —	
2 a.	Pension åt förre slöjdläraren A. Svensson	2,985 : —		
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	1,000 : —	1,985 : —	
2 b.	Understöd åt fru Lundahl och hennes barn	1,800 : —		
	Avgår bidrag härtill från Zimmermanska fonden	900 : —	900 : —	
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000 : —		
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,000 : —	4,000 : —	
5.	Bibliotekskostnader		600 : —	
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	3,500 : —		
7.	Arbetspremier till lärjungarna för produktivt arbete	700 : —	4,200 : —	
8.	Andra premier samt stipendier		200 : —	
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		8,000 : —	
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,400 : —	
11.	övriga utgifter		2,500 : —	74,785 : —
d)	**Elektrotekniska fackskolan:**			
1.	Hyresbidrag åt rektor			2,000 : —
			Summa Kronor	97,830 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b) 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren, 43:I		7,140:—
2:dre stadsläkaren, 40:IV		7,248:—
Arvode till sundhetsinspektören (statsanslag)		600:—
1:ste tillsyningsmannen, 30:IV		4,773:—
Två tillsyningsmän, 26:IV à 4,101:—		8,202:—
En stadssjuksköterska, 8:I		1,500:—
En stadssjuksköterska, 8:III		1,758:—
Två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, 5:IV à 1,563:—		3,126:—
(Avgifter till statens pensionskassa erlägges av varje sköterska med 42:— kr. för år).		
Kost å Epidemisjukhuset för två stadssjuksköterskor		1,340:—
Kostpengar under semester, 60 dagar à 2:— kr. pr dag.	120:—	
Bidrag till avlönande av två distriktsbarnmorskor à 850:—	1,700:—	
Ersättning för bostad å dito à 425:—	850:—	
Ersättning för bränsle åt d:o à kr. 150:—	300:—	2,850:—
Ersättning till 3 tillsyningsmän och 2 stadssjuksköterskor för mindre bemedlade för hållande av velociped		150:—
		38,807:—

2. Pensioner:

f. Stadsläkaren C. Thunström		3,850:—	
f. Stadssjuksköterskan Anna Ekström, stadens del i tjänstepension (Lönenämnden 1933)	786:—		
Stadens del i pensionsförbättring, förslagsvis	138:—		
Stadens del i dyrtidstillägg, förslagsvis	144:—	1,068:—	
Transport		4,918:—	38,807:—

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

Transport		4,918 : —	38,807 : —
f. Hälsovårdstillsyningsman C. A. Holtz' änka		800 : —	5,718 : —
			44,525 : —
c) Diverse utgifter:			
1. Barnmorskor:			
2 telefoner à 70 kr. ..	140 : —		
Förbrukningsartiklar	50 : —	190 : —	
2. Kostnader för skyddskoppympning ..		150 : —	
3. Telefoner till:			
1:ste stadsläkarens bostad	70 : —		
2:dre stadsläkarens bostad	70 : —		
En stadssjuksköterska, bostad	70 : —		
En stadssjuksköterska, bostad	70 : —		
Hälsovårdsnämndens byrå	110 : —		
1:ste tillsyningsmannens bostad	70 : —		
Två tillsyningsmäns bostäder	140 : —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	40 : —	640 : —	
4. Desinfektionskostnader		200 : —	
5. Tryck- och annonskostnader		200 : —	
6. Diverse, häri inräknat inköp av matvaror, analysavgifter m. m.		1,000 : —	
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)	4,000 : —		
Lokalhyra till d:o ..	600 : —	4,600 : —	
9. Ambulansautomobilen:			
Drift- och underhållskostnader	700 : —		
Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3,000 : —		
Anskaffning av en pulmotor	300 : —	4,000 : —	
Transport		10,980 : —	44,525 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter,

	Transport		10,980 : —	44,525 : —	
10.	Premier för olycksfallsförsäkring ..		100 : —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå, hyra	300 : —			
	Städning, eldning och belysning	500 : —	800 : —		
12.	Stadens ersättning till Centrallasarettets barnbördsavdelning:				
	Fast årsavgift	3,600 : —			
	Bidrag till driftskostnad, förslagsvis ..	2,500 : —	6,100 : —	17,980 : —	62,505 : —

5 B. Bostadsinspektionen.

b)	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, 26 :IV		4,101 : —		
	Ersättning för hållande av velociped ..		30 : —	4,131 : —	
c)	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse		50 : —		
	Telefon till byrån	110 : —			
	Telefon till bostadsinspektrisens bostad	70 : —	180 : —		
	Städning och eldning		150 : —	380 : —	4,511 : —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

b)	1. Löner och arvoden:				
	Föreståndare, arvode		3,000 : —		
	2 :dre besiktningsman à 12 kr. per besiktningsdag		500 : —		
	Del av vaktmästares avlöning		1,500 : —		
	Bokförare och kassör		1,000 : —		
	Två mikroskopister à 600 : —		1,200 : —		
	Ett mikroskopistbiträde		200 : —		
	Arvode till extra biträden, 2 à 450 : —		900 : —	8,300 : —	
b)	2. Pension:				
	Pension till f. d. föreståndare M. Jonsson, (Stadsfullmäktiges beslut den 25/1 1934)			4,461 : —	
c)	Diverse utgifter:				
	1. Värme, belysning och vatten		500 : —		
	2. Telefoner till byråns exp.		215 : —		
	3. Tvätt		130 : —		
	4. Underhåll av byggnader		50 : —		
	5. Hyra		2,500 : —		
	6. Premier för olycksfallsförsäkring ..		100 : —		
	7. Diverse		505 : —	4,000 : —	16,761 : —
				Transport	83,777 : —

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Transport		83,777 : —
Värme, belysning och städning	600 : —	
Lokalhyra	600 : —	
Telefon	20 : —	
Diverse	200 : —	1,420 : —
Summa Kronor		85,197 : —

6. Gator, Vägar, Planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	15,000 : —		
Avgäld för nubbstensbrott	150 : —	15,150 : —	
2. Särskilda gatuarbeten:			
Stensättning av:			
Källgatan från Biskopsgatan till Kungsgatan	28,300 : —		
Kungsgatan från Källgatan till Hållgatan	9,300 : —		
Nygatan från Utanbygatan till Kopparbergsvägen	8,500 : —		
Reparation av Vasagatan från gården n:o 18 till Hantverkaregatan	1,800 : —		
Förbättring av Arosvägen enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/10 1934	10,100 : —	58,000 : —	73,150 : —

6 B. Vägar.

1. Grusning och annat underhåll av vägar	40,000 : —	
Vidgad stensättning av Köpingsvägen i hälften av sträckningen mellan Västmannagatan och järnvägskorsningen vid Hammarby	93,000 : —	
Gäldande av återstående kostnad för omläggning av Kopparbergsvägen	19,177 : 08	
Gäldande av del av kostnad för statskommunala väg- och gatuarbeten	165,000 : —	317,177 : 08

6 C. Planteringar.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:

1. Anskaffning av redskap	500 : —	
Transport	500 : —	390,327 : 08

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

		Transport	500 : —		390,327 : 08
	2. Underhåll av redskap		1,000 : —		
	3. Målning av soffor		500 : —	2,000 : —	
b)	1. Löner och arvoden:				
	Stadsträdgårdsmästaren, 37:IV	6,447 : —			
	Trädgårdsmästaren, 26:IV	4,101 : —			
	Elever, förslagsvis ..	6,000 : —			
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1935	1,050 : —	17,598 : —		
	2. Pensioner:				
	f. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson ..	936 : —			
	f. trädgårdsarbetaren J. Norström	996 : —			
	f. trädgårdsarbetaren A. G. Hellberg ..	1,287 : —	3,219 : —	20,817 : —	
c)	Skötsel och underhåll:				
	1. Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor		7,000 : —		
	2. Stadsparken		2,000 : —		
	3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500 : —			
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre Allm. Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron och Stadshusplanteringarna m. m.	9,500 : —	14,000 : —		
	4. Rudbecksparken		900 : —		
	5. Djäkneberget		5,000 : —		
	6. Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke		2,000 : —		
	7. Elba och östra holmen		2,500 : —		
	8. Botaniska trädgården vid Högre Allm. Läroverket		1,000 : —		
		Transport	34,400 : —	22,817 : —	390,327 : 08

N:o 131. Budget för 1935. Utgifter.

	Transport	34,400 : —	22,817 : —	390,327 : 08
9.	Slottsparken	1,000 : —		
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	2,500 : —		
11.	Körslor till alla planteringar	4,500 : —		
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	4,000 : —		
14.	Grus till alla planteringar	3,000 : —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	400 : —		
16.	Brandförsäkringspremier och telefonavgifter	380 : —		
17.	Olycksfallsförsäkringspremier, läkarevård, medicin och sjukvård	1,200 : —		
18.	Årsavgift till hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65 : —		
19.	Oförutsedda utgifter	750 : —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	1,800 : —		
21.	Kostnad för parkvakt	1,400 : —	55,395 : —	78,212 : —

6 D. Gatubelysning.

a)	Gasbelysning		21,500 : —	
b)	Elektrisk belysning	38,100 : —		
	Avgår belysning vid hamnen	840 : —	37,260 : —	
c)	Anskaffning av nya gatulyktor		5,560 : —	64,320 : —

6 E. Gaturenhållning.

1.	Renhållning (vinterunderhåll och vattning m. m.) å gator och allmänna platser	20,000 : —	
3.	S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 336 : —	4,368 : —	24,368 : —
		Summa Kronor	557,227 : 08

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 744)	41,300 : —
Summa Kronor	41,300 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B. I (sid. 748)	149,905 :—

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B. II (sid. 753)	138,352 : 07
Summa Kronor	288,257 : 07

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 755)	114,876 : 86

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 751)	35,000 : —
Summa Kronor	149,876 : 86

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 743)	216,000 : —
Summa Kronor	216,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 745)	419,000 : —
Summa Kronor	419,000 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 747)	565,900 : —
Summa Kronor	565,900 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

a) Avlöningar:

En biljettförsäljerska och bitr. simlärarinnan	500 : —	
En bitr. simlärare	300 : —	
Arvode till kontrollanten	200 : —	1,000 : —
Transport		1,000 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport			1,000 : —	
b) Övriga utgifter:				
1. Annonser och trycksaker		100 : —		
2. Isväckning och div. arbeten		2,000 : —		
3. Brandförsäkringspremier		100 : —		
4. Oförutsedda utgifter		100 : —	2,300 : —	3,300 : —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:
Ränta ...... 5,901 : 09
Amortering 7,230 : 16 13,131 : 25

b) 1. Löner och arvoden:				
Maskinisten, 23 :IV		3,657 : —		
Eldaren, 20 :IV	3,243 : —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	555 : —	2,688 : —		
Biljettförsäljerskan, 11 :IV		2,211 : —		
Badaren, 19 :IV		3,105 : —		
En baderska, lön ..	1,350 : —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	880 : —	470 : —		
En baderska, lön ..	1,350 : —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum o. kök med bränsle, förslagsvis	880 : —	470 : —		
Två baderskor, lön à 1,350 : — ..		2,700 : —		
En vakt i simhallen, lön		1,785 : —		
En vakt i folkbadet, lön		1,674 : —		
Två tvätterskor, lön à 1,785 : — ..		3,570 : —		
Provisioner, förslagsvis		4,500 : —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		2,000 : —		
Arvode till kontrollanten		900 : —	29,730 : —	
b) 2. Pensioner och understöd:				
Pension åt f. maskinisten C. J. Söderlund		1,428 : —		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300 : —		
Transport		1,728 : —	29,730 : —	3,300 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

Transport		1,728: —	29,730: —	3,300: —
Understöd åt f. baderskan Henny Tärnlund		300: —		
Understöd åt f. badmästaren John Söderström		1,800: —	3,828: —	
c) Övriga utgifter:				
1. Bränsle		9,000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		200: —		
5. Underhåll av fastigheten		5,000: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		3,500: —		
7. Tvätt, extra hjälp		500: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		600: —		
10. Telefon i badhuset	230: —			
Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11. Läkarearvode och sjukvård		100: —		
12. Brandförsäkringspremier		160: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremier		500: —		
14. Förbrukningsartiklar		4,500: —		
15. Utskylder		1,500: —		
16. Oförutsedda utgifter		882: —	29,942: —	63,500: —

17 D. Båttrafik.

a) Underhåll och reparationer		1,000: —	
b) Löner och arvoden:			
Befälhavare och maskinist	6,950: —		
Besättningsmän	1,300: —		
Polettförsäljare	600: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	600: —	9,450: —	
c) Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —	
d) Driftskostnader:			
Smörjoljor, fotogén och trassel m. m.	300: —		
Bränsle	1,800: —	2,100: —	
e) Övriga utgifter:			
1. Diverse		450: —	13,150: —

17 F. Grustag.

a) Underhåll av väg till grustaget	1,000: —	
b) Egentliga driftkostnader	25,000: —	
Transport	26,000: —	79,950: —

	Transport	26,000 : —	79,950 : —	
c)	Räntor:			
	Ränta å av Drätselkammaren förskotterade och ännu ogäldna anläggningskostnader, varav 1/1 1935 återstår kr. 73,173 : 68 à 4 %	3,086 : 95		
d)	Kapitalavbetalningar:			
	5:te årets amortering å av Drätselkammaren förskotterade anläggningskostnader, utöver inköpssumman för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1934 återstod kronor 52,128 : 19, förslagsvis	1,500 : —		
	2:dra årets amortering å inköpssumman kr. 23,545 : 44 à 10 % för maskiner till grustaget, varav den 31/12 1934 återstår kr. 21,045 : 44	2,355 : —	3,855 : —	
e)	Övriga utgifter:			
	Avgäld för grustäkt 5 % å taxeringsvärdet kr. 10,000 : —	500 : —		
	Avskrivning å fordringar	500 : —	1,000 : —	33,941 : 95
			Summa Kronor	113,891 : 95

18. Brandväsen.

a)	Pensioner:			
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist		2,000 : —	
	f. Brandförmannen K. A. Löfstrand		2,400 : —	
	f. Brandförmannen J. R. Andersson		2,490 : —	
	f. Brandmannen K. E. Pettersson		1,893 : —	
	f. Tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150 : —		
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	90 : —	240 : —	
	f. Brandchefen A. Danielssons änka (27/11 1930)		700 : —	9,723 : —
b)	Löner och arvoden:			
	Brandchefen, 41:III	7,236 : —		
	Vice brandchefen, 36:II	5,580 : —		
	2 Brandmästare, 29:IV	9,210 : —		
	1 Brandförman (Thorgren) 26:IV	4,101 : —		
	2 Brandförmän (E. Johansson, E. V. Nystrand), 26:III à 3,864 : —	7,728 : —		
	Transport	33,855 : —		9,723 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

Transport	33,855: —		9,723: —
14 Brandmän: (Rask, Ferngren, Lindberg, Junggren, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Lundberg, E. H. Andersson, Törning, Schenning, K. S. Johansson, Hjort), 24:IV à 3,795: —	53,130: —		
1 Brandman, (Thor), 24:II	3,345: —		
2 Brandmän: (Danielsson, Medin), 24:I à 3,120: —	6,240: —		
Arvode till verkstadsförman	250: —	96,820: —	
Avgår samtliga befattningshavares bostadsförmåner, värderade till		13,160: 75	83,659: 25
d) Kol, ved, lyse samt kraft till verkstäderna			2,300: —
f) Diverse utgifter:			
1. Olycksfallsförsäkring av personalen		706: —	
2. Anslag till reserv vid sjukdomsfall		200: —	
3. Trycksaker och skrivmaterial		300: —	
4. Tvätt och renhållning		250: —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren		350: —	
6. Underhåll av brandredskapen		1,400: —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna		450: —	
8. Telefon och samtalsavgifter		700: —	
9. Försäkringsavgifter för material och inventarier ..		160: —	
10. Läkare- och sjukvård		500: —	
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor		700: —	
12. Löner till skorstensfejaremästare		50: —	
13. Oförutsedda utgifter		200: —	
14. Beklädnad à 170 kr. för man, förslagsvis		3,400: —	
15. Anslag till semestervikarie		1,050: —	
16. Anslag till gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.		400: —	
17. Anslag för teknisk utbildning av personal		200: —	
18. Hyra att erläggas till staden för bostäder i staden tillhöriga gårdar		6,562: 50	
19. Kostnad för skötsel enligt avtal av landstingets ambulansautomobil		3,000: —	
20. Värdet av arbeten för brandverket		2,000: —	22,578: 50
h) Borgarbrandkåren:			
1 chef		300: —	
3 förmän à 200 kr.		600: —	
Transport		900: —	118,260: 75

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport	900 : —	118,260 : 75
3 maskinister à 150 kr.	450 : —	
5 eldare à 100 kr.	500 : —	
28 man à 75 kr.	2,100 : —	
Övningar och eldsvådor	1,200 : —	
Kol och underhåll av sprutor	100 : —	5,250 : —

i) Nyanskaffningar:

300 m. linneslang och 10 par kopplingar	800 : —	
4 st. gasmasker och komplettering av rökskyddsmaterial	300 : —	
6 st. pälsar à 58 kr.	348 : —	1,448 : —

k) Fastigheter:

8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000 : — = 8,000 : — kr.

l) Brandsynekostnader	100 : —	
Arvode till skorstensfejaremästare för eldstadsbesiktningar (Stadsfullmäktiges beslut den 27/1 1927)	400 : —	500 : —
m) Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200 : —
Summa Kronor		126,658 : 75

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

a) Rådhuset:

1. Underhåll av fastigheten	600 : —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier	500 : —	
3. Brandförsäkringspremier m. m.	175 : —	1,275 : —

b) Polis- och Brandstationen:

1. Underhåll av fastigheten	500 : —	
2. Brandförsäkringspremier och vattenavgift	500 : —	
4. Gaturenhållning	150 : —	
5. Sotning	100 : —	
7. Arrende till kyrkokassan för del av klockaregårdens tomt	300 : —	1,550 : —

c) Stadshotellet:

Räntor och amorteringar:
Andel i obligationslån:

1 års ränta	10,408 : 44	
1 års amort.	27,805 : 28	38,285 : 72

Transport	2,825 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

			Transport	2,825 : —
2.	Underhåll av fastigheten och inventarier	5,000 : —		
	Extra underhållskostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 och 27/10 1932, 3:dje året	15,700 : —	20,700 : —	
3.	Kostnader för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12,500 : —	
4.	Skatter		5,000 : —	
5.	Brandförsäkringspremier		400 : —	
6.	Renhållning		900 : —	
7.	Sotning		300 : —	
8.	Vattenavgift		1,200 : —	41,000 : —
d)	Sundinska huset:			
1.	Underhåll av fastigheten		1,000 : —	
	Tillfällig kostnad för större yttre reparation c:a 18,000 : — kr., att amorteras på 5 år, 2:dra året		3,500 : —	
2.	Skatter		400 : —	
3.	Brandförsäkringspremier		75 : —	
4.	Renhållning		350 : —	
5.	Sotning		50 : —	
6.	Vattenavgift		250 : —	
7.	Hyra, avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)		8,000 : —	13,625 : —
e)	Tullhuset:			
1.	Underhåll av fastighet och inventarier		300 : —	
2.	Vattenavgift och sotning		25 : —	
3.	Brandförsäkringspremier		15 : —	340 : —
f)	Paviljongen i Stadsparken:			
1.	Underhåll av fastigheten		1,500 : —	
2.	Skatter		280 : —	
3.	Brandförsäkringspremier		160 : —	
4.	Sotning		40 : —	1,980 : —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
1.	Underhåll av fastigheter		25,500 : —	
2.	Skatter		11,000 : —	
3.	Brandförsäkringspremier		3,000 : —	
4.	Renhållning		7,600 : —	
		Transport	47,100 : —	59,770 : —

N:o 131. Budget för 1935. Utgifter.

Transport	47,100: —	59,770: —		
5. Sotning	2,000: —			
6. Vattenavgifter m. m.	4,500: —			
8. Lön till vice värd, 36:IV	6,180: —			
8 a. Iordningställande av tjänstelokaler för byggnadschefskontoret m. m. (12,800:5 = 2,560: —) 1:sta året	2,560: —	62,340: —		
h) Hamnmagasinen:				
1. Underhåll av fastigheterna	500: —			
2. Skatter	1,700: —			
3. Brandförsäkringspremier	100: —	2,300: —		
i) Hamnplanen och materialgården:				
1. Underhåll av förrådsbyggnader och grusning av magasinsgatorna m. m.	2,000: —			
2. Justering av spår m. m.	1,500: —	3,500: —		
j) Hamnpaviljongen:				
1. Underhåll av fastigheten	100: —			
2. Skatter	150: —			
3. Brandförsäkringspremier	65: —			
4. Vatten och sotning	25: —	340: —		
k) Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten	100: —			
2. Löner och arvoden	1,560: —			
4. Brandförsäkringspremier	30: —			
5. Vattenavgift	50: —			
6. Bränsle, lyse och diverse	450: —	2,190: —		
m) Omnibustrafikstationen:				
1. Amortering	2,550: —			
2. Brandförsäkringspremier	150: —			
3. Övriga utgifter	400: —	3,100: —	133,540: —	

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 758)	113,512: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a) Egendomarna Carlsberg och Stensborg:			
1. Underhåll av fastigheterna	1,500: —		
2. Skatter	600: —	2,100: —	
Transport		2,100: —	247,052: —

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

Transport			2,100 : —	247,052 : —
b) Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		2,000 : —		
3. Skatter ...		600 : —		
4. Brandförsäkringspremier ...		300 : —		
5. Diverse utgifter ...		100 : —		
6. Ordningsman, arvode, förslagsvis ..		1,100 : —		
7. Amortering å kostnader på tillbyggnad av Elba-resturanten, enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/2 1931 (återstod 17,731 : 52) ...		2,000 : —	6,100 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Skatter ...		6,300 : —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång ...	45 : —			
S. k. Falkenbergska tomten ...	200 : —	245 : —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873 ...	45 : —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enl. Kungl. brevet den 21/11 1873 ..	25 : —			
Avsöndrad mark från Straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873 .	100 : —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång	580 : —			
Upplåtande till staden enl. Kungl. brevet d. 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskommnisterns förut anslagna				
Transport	750 : —	6,545 : —	8,200 : —	247,052 : —

N:o 131. Budget för 1935. Utgifter.

Transport	750 : —	6,545 : —	8,200 : —	247,052 : —
lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet, utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång	226 : —			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång ...	10 : —	986 : —		
4. Mark av Lustigkulls- och Skenvretarna (Koloniträdgårdar)		180 : —		
5. Arrende för biskopsängarna (Koloniträdgårdar)		450 : —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20 : —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till Domprosten)		40 : —	8,221 : —	
d) Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för kreaturstorg och tivoliplats		1,000 : —		
2. Avstjälpningsplatserna: Underhåll och tillsyn		8,000 : —	9,000 : —	25,421 : —

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 759)	4,250 : —
Summa Kronor	276,723 : —

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		800 : —
b) Löner och arvoden:		
Borgmästaren, 48:II	9,456 : —	
Transport	9,456 : —	800 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Utgifter.

Transport	9,456 : —		800 : —
Civilrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
Brottmålsrådmannen, 48 :IV	10,368 : —		
3 :dje rådmannen, 46 :IV	9,480 : —		
Assessorn, 45 :I	7,830 : —		
Stadsvaktmästaren, 25 :IV	3,933 : —	51,435 : —	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och assessorn, högst		2,200 : —	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1935		1,000 : —	54,635 : —
c) Renhållning			1,500 : —
d) Belysning			400 : —
e) Uppvärmning			1,000 : —
f) Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		2,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier		25 : —	
4. Läkare- och sjukvård för stadsvaktmästaren		50 : —	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bost.	230 : —		
Civilrådmannen	110 : —		
Brottmålsrådmannen	70 : —		
3 :dje rådmannen	110 : —		
Assessorn	180 : —		
Rådhusets tambur	290 : —		
Stadsvaktmästaren	70 : —		
Samtalsavgifter	125 : —	1,185 : —	4,760 : —
g) Oförutsedda utgifter			100 : —
		Summa Kronor	63,195 : —

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier		300 : —
b) 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören, 41 :I	6,540 : —	
Stadsfogden, 41 :I	6,540 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av I kl. å kronouppbördskontoret, 20 :IV	3,243 : —	
Kvinnligt kontorsbiträde av II kl. å kronouppbördskontoret, 17 :III	2,676 : —	
Transport	18,999 : 01	300 : —

N:o 131. Budget för 1935. Utgifter.

	Transport	18,999 : 01	300 : —
	5 st. exekutionsbiträden: (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundqvist), 23:IV à 3,657 : —	18,285 : —	
	Extra och tillfälliga biträden å kronouppbördskontoret	4,800 : —	
	Extra biträden vid uppbörd	900 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören	210 : —	
	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden ..	210 : —	
	Arvode till mantalsskrivningsombud	300 : —	43,704 : —
2.	Pensioner:		
	Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1935	300 : —	
	Pension åt f. stadsfogden Kumlin	6,207 : —	
	Pension åt kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka	1,755 : —	8,262 : —
c)	Kronouppbördskontoret:		
1.	Hyra för tjänstelokal i rådhusets annex	900 : —	
2.	Renhållning	650 : —	
3.	Belysning	100 : —	
4.	Uppvärmning	150 : —	1,800 : —
d)	Stadsfogdekontoret:		
	Kostnad för tjänstelokal	1,000 : —	
	Städning	300 : —	
	Belysning	50 : —	1,350 : —
e)	Exekutionsbiträdenas tjänsterum:		
1.	Hyra	1,200 : —	
2.	Renhållning	500 : —	
3.	Belysning	100 : —	
4.	Uppvärmning	125 : —	1,925 : —
f)	Övriga utgifter:		
1.	Tryck- och annonskostnader	1,000 : —	
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	600 : —	
3.	Olycksfallsförsäkringspremie	25 : —	
4.	Läkare- och sjukvård för exekutionsbiträden och skrivbiträden	50 : —	
5.	Anslag till exekutionsbiträdena för hållande av velocipeder	150 : —	
	Transport	1,825 : —	57,341 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport		1,825 : —	57,341 : —
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180 : —		
Kronokassören	230 : —		
Exekutionsbiträdena	280 : —		
Samtalsavgifter	25 : —	715 : —	
7. Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel ang. 5 st. exekutionsbiträden		150 : —	2,690 : —
g) Oförutsedda utgifter			100 : —
Summa Kronor			60,131 : —

23. Polisväsen och fångvård.

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen å kr. 50,000 : — = 4,000 : —).

a) 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	2,000 : —	
2. Inköp av två velocipeder	300 : —	2,300 : —
b) Löner och arvoden:		
Stadsfiskalen, 37 :IV	6,447 : —	
Poliskommissarien, 38 :IV	6,714 : —	
Kriminalöverkonstapeln, 31 :IV	5,001 : —	
4 polisöverkonstaplar: (Andersson, Kling, H. Carlsson, Ström), 29 :IV à 4,605 : —	18,420 : —	
1 polisöverkonstapel (Johansson), 29 :III	4,350 : —	
2 biträdande överkonstaplar: (Wass, Marthon), 26 :IV à 4,101 : —	8,202 : —	
5 kriminalkonstaplar: (Veimer, Söder, Sporre, Svensson, Dahlin), 26 :IV à 4,101 : —	20,505 : —	
24 poliskonstaplar: (3 Eriksson, 5 Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustafsson, 12 Bromé, 13 Deander, 14 Persson, 16 Carlsson, 18 Lundgren, 19 Morlin, 20 Björkman, 21 Carlsson, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 30 Lundkvist, 32 Mårtensson, 23 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson), 25 :IV à 3,933 : —	94,392 : —	
3 poliskonstaplar: (4 Persson, 17 Rosdahl, 27 Imberg), 25 :III à 3,702 : —	11,106 : —	
Transport	175,137 : —	2,300 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport		175,137 : —	2,300 : —
2 poliskonstaplar: (2 Carlsson, 7 Rydén), 25:II à 3,471: —		6,942 : —	
7 poliskonstaplar: (8 Carlsson, 9 Löfdahl, 10 Imberg, 38 Johansson, 24 Lundström, 39 Österberg och en vakant), 25:I à 3,240: —		22,680 : —	
3 extra poliskonstaplar, 23:I à 3,000: —		9,000 : —	
Vikariatersättning under semester för polispersonalen		3,000 : —	
Ersättare för tre reservpolismän (Stfm. 25/1 1934) à 300: —		900 : —	
Extra anslag för 1935; bidrag till en polismans utbildning vid högre polisskolan:			
Vikariatersättning	800 : —		
Stipendium, förslagsvis	200 : —	1,000 : —	
Beklädnad till 5 överkonstaplar, 2 biträdande överkonstaplar, 36 ordinarie och 3 extra konstaplar, 46 man à förslagsvis 215: —		9,890 : —	
Slitningsersättning åt 1 kriminalöverkonstapel och 5 kriminalkonstaplar à förslagsvis 215: —		1,290 : —	229,839 : —
c) Pensioner:			
Överkonstapel Vretlöfs änka, pensionsersättning		400 : —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka		500 : —	
Dyrtidstillägg till ovanstående, 50 %		450 : —	
f. överkonstapel V. Karlsson		2,994 : —	
f. överkonstapel P. E. Winroth		2,994 : —	
f. Inspektionskonstapel K. A. Eriksson		2,667 : —	
f. biträdande överkonstapel Haake		2,667 : —	
f. Kriminalkonstapel G. K. Forslund		2,667 : —	
f. Poliskonstapel E. Kraft		2,385 : —	
f. Poliskonstapel Hj. Rosenberg		2,385 : —	20,109 : —
d) 1. Hyra för expeditionslokal åt statspolis- och ordonnansavdelningarna, inkl. värme		1,500 : —	
2. Hyra för garage till statspolisens automobil och motorcykel, beräknad till 270: —.			
3. Städning av tjänstelokalerna		1,600 : —	3,100 : —
e) Belysning			750 : —
f) Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500 : —
Transport			257,598 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

			Transport	257,598 : —
g)	Övriga utgifter:			
1.	Premie för olycksfallsförsäkring		650 : —	
2.	Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,800 : —	
3.	Läkare- och sjukvård för poliskåren		600 : —	
4.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Polisstationen	220 : —		
	Ordonnanspolisen	110 : —		
	Poliskommissariens tjänsterum	110 : —		
	Poliskommissariens bostad	70 : —		
	Kriminalpolisstationen, 2 ledningar	400 : —		
	Stadsfiskalens tjänsterum	110 : —		
	Stadsfiskalens bostad	70 : —		
	Kriminalöverkonstapels bostad	70 : —		
	Kriminalkonstapel Sporres bostad	70 : —		
	1 statskriminalkonstapels bostad	70 : —		
	1 polisöverkonstapels (statspolisen) bostad	70 : —		
	Flyttbar apparat i polischefens bost.	15 : —		
	Statspolisavdelningen	160 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	355 : —	1,900 : —	
6.	Oförutsedda utgifter		1,000 : —	
7.	Fångars vård och förplägnad å straffängelse		500 : —	
8.	Biltransporter		500 : —	
9.	Förplägnad av anhållna		200 : —	
10.	Hyra till Fattigvårdsstyrelsen för bårhus vid Carlslund (Stadsfullmäktiges beslut den 26/6 1930)		300 : —	7,450 : —
			Summa Kronor	265,048 : —

26. Allmän pensionsförsäkring.

a)	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1.	Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, förslagsvis	290 : —	
2.	Arvode åt ordföranden	600 : —	
3.	Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	2,400 : —	
4.	För läkarebetyg och läkarundersökningar, förslagsvis	200 : —	
5.	Annonser och kungörelser	100 : —	
6.	Papper och blanketter samt diverse utgifter, förslagsvis	250 : —	3,840 : —
		Transport	3,840 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

			Transport	3,840 : —
b)	Pensionsnämnden för S:t Ilian och Lundby:			
	Arvode åt ledamöterna, 4 kr. per sammanträde			100 : —
d)	Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter, som icke kunnat indrivas		8,000 : —	
e)	Bidrag till pensionstillägg och understöd		33,000 : —	41,000 : —
			Summa Kronor	44,940 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a)	Anskaffning och underhåll av inventarier			1,000 : —
b)	Löner och arvoden:			
	Drätseldirektören, 60:IV		16,128 : —	
	Byggnadschefen, 55:IV		13,476 : —	
	Stadsombudsmannen, 49:IV		10,812 : —	
	Drätselnotarien, 41:IV		7,584 : —	
	Stadskamreraren, 47:IV		9,924 : —	
	Stadsbokhållaren, 29:IV		4,605 : —	
	Stadskassörskan, 26:IV		4,101 : —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å drätseldirektörskont. 20:IV	3,243 : —		
	Personligt lönetillägg ..	500 : —	3,743 : —	
	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadskamrerarekontoret, 20:III ...		3,042 : —	
	Manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 19:IV		3,105 : —	
	Byggmästaren, 39:IV		6,981 : —	
	Manligt kontorsbiträde av I klass å byggnadskontoret, 24:I		3,120 : —	
	3 arbetsförmän: (Pettersson, Westholm, Johansson), 27:IV à 4,269 : —		12,807 : —	
	Förrådsförman, 25:II		3,471 : —	
	Rådhusvaktmästaren, 25:IV		3,933 : —	
	2 körkarlar: (Persson, Andersson), 22:IV à 3,519 : —		7,038 : —	
	1 körkarl (Gustafsson), 22:II		3,093 : —	
	Extra biträden å ombudsmannaexpeditionen och ..stadskamrerarekontoret, förslagsvis		6,000 : —	
	Tekniskt biträde åt byggnadschefen ..		5,880 : —	
	Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode		1,320 : —	
			130,163 : —	1,000 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

			130,163 : —	1,000 : —
Revisionskostnader			2,300 : —	
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden			100 : —	132,563 : —
b) Pensioner och understöd:				
f. Stadsinspekt. P. V. Johansson			3,696 : —	
f. Förrådsförman Barklund			2,556 : —	
f. Förman J. V. Råberg			1,400 : —	
f. Körkarl A. Eriksson			993 : —	
f. Arbetaren V. Ehrnström			1,302 : —	
f. Grovarb. H. Hansson			1,347 : —	
f. Grovarb. J. R. Svangren			1,464 : —	
f. Grovarb. E. A. Tibbling			762 : —	
f. Grovarb. J. V. Karlsson			1,041 : —	
f. Grovarb. K. A. Bergvall			1,464 : —	
f. Träarb. J. E. Pettersson			1,041 : —	
Änkefru Södergren	376 : —			
Dyrtidstillägg till änkefru Södergren, förslagsvis 50 %	188 : —		564 : —	
f. Skrivbiträdet Emelie Presto-Ström			400 : —	18,030 : —
d) Renhållning:				
Rådhuset och annexet				2,400 : —
e) Belysning:				
Rådhuset och annexet				600 : —
f) Uppvärmning:				
Rådhuset och annexet				1,300 : —
g) Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader			8,000 : —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten			2,300 : —	
3. Olycksfallsförsäkringspremier			50 : —	
4. Premie för inbrotts- och garantiförsäkring			203 : 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullmäktiges ordförande	70 : —			
Drätselkammarens ordförande	70 : —			
Drätseldirektörens expedition och bostad	180 : —			
Stadsombudsmannens expedition och bostad	180 : —			
Transport	500 : —		10,553 : 75	155,893 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Utgifter.*

Transport	500 : —	10,553 : 75	155,893 : —	
Drätselnotariens expedition och bostad ..	250 : —			
Byggnadschefens expedition och bostad ..	180 : —			
Stadskamrerarekontoret	230 : —			
Stadskamrerarens bostad	70 : —			
Byggnadskontoret ..	110 : —			
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70 : —			
Arbetsförman Westholm	70 : —			
Arbetsförman Johansson	70 : —			
Arbetsförman Pettersson	70 : —			
Rådhusvaktmästaren	70 : —			
Förrådet	180 : —			
Samtalsavgifter	250 : —	2,120 : —		
6. Hyra för lokaler i Rådhusets annex		2,400 : —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter ..		1,000 : —	16,073 : 75	
h) Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 4 hästar		2,500 : —		
2. Hästskoning och hästförsäkring ...		400 : —		
3. Underhåll av körredskap		600 : —	3,500 : —	175,466 : 75

27 B. Byggnadsnämnd.

a) Anskaffning och underhåll av inventarier			300 : —	
b) Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode .	5,000 : —			
D:o, reseersättning	575 : —	5,575 : —		
Stadsingenjören, 48:I		9,000 : —		
Ett tekniskt biträde, arvode		5,000 : —		
Ett ritbiträde, arvode		3,000 : —	22,575 : —	
c) Pension:				
f. Biträdande stadsingenjören J. Eriksson			4,704 : —	
		Transport	27,579 : —	175,466 : 75

N:o 131.
Budget för 1935. Utgifter.

			Transport	27,579 : —	175,466 : 75
d)	Övriga utgifter:				
	1.	Kostnader för besiktningar	300 : —		
	2.	Hantlangning med material	2,000 : —		
	3.	Telefon och postavgifter	200 : —		
	4.	Annonskostnader	200 : —		
	5.	Rit- och skrivmaterial	1,500 : —		
	6.	Lösen för resolutioner hos myndigheter samt andra diverse utgifter	100 : —	4,300 : —	31,879 : —

27 C. Automobiler.

a)	Underhåll och reparationer	1,500 : —	
b)	Löner och arvoden:		
	2 bilförare, förslagsvis	6,300 : —	
c)	Driftkostnader:		
	Bensin, smörjoljor m. m.	5,000 : —	
d)	Diverse utgifter:		
	Diverse, såsom skatter m. m.	2,000 : —	14,800 : —
	Summa Kronor		222,145 : 75

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a) Sociala ändamål:

1.	Arbetsstugan (29/12 1910) att helt utgå från Sundinska fonden 4,000 : — kr.	
2.	Barnkrubban (28/12 1918)	3,500 : —
3.	Barnhemmet (28/12 1918) att utgå från Sundinska fonden 1,000 : — kr.	
4.	Natthärberget av Sundinska fonden 300 : — kr.	
5.	Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	2,400 : —
8.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	600 : —
9.	Anslag till Barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)	800 : —
10.	Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)	800 : —
11.	Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)	2,300 : —
12.	Anslag till sjukkasseverksamheten (21/6 och 17/12 1934)	13,000 : —
15.	Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)	3,000 : —
	Transport	26,400 : —

N:o 131. *Budget för 1935, Utgifter.*

	Transport	26,400 : —	
16.	Anslag till Nykterhetsnämnden	1,250 : —	
17.	Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)	2,500 : —	
18.	Anslag till skollovskolonier	11,000 : —	
19.	Anslag till Västerås gymnastikförening	1,000 : —	
21.	Västmanlands läns fornminnesförening	3,000 : —	
22.	Västerås Konstförening (30/4 1931 till 1/10 1941)	2,500 : —	47,650 : —

b) Taxeringsnämnderna:

1.	Traktamentsersättning à 1 : 40 pr sammanträdestimma, högst 10 kr. pr dag	1,800 : —	
2.	Biträde åt ordförandena	700 : —	
3.	Lyse och städning i byrålokal	60 : —	
4.	Annonser	60 : —	
5.	Skrivmaterial och diverse	100 : —	2,720 : —

c) Diverse utgifter:

1.	Premie för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	5,000 : —	
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	3,000 : —	
	Årsavgift till Svenska stadsförbundet à 6 kr. för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,872 : —	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12 : — (26/10 1911)	720 : —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000 : —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	1,500 : —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	300 : —	
10.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	65,000 : —	
11.	Till gäldande av kostnaden för uppförande av pensionärshem (22/12 1930), femte året	18,000 : —	
12.	Svenska städernas förhandl. org. årsavgift	468 : —	
13.	Hyra för lokaler åt Sjömanshuset i Västerås	360 : —	
	Anslag till uppförande av spång över Svartån vid Ullspinneriet (27/9 1934)	4,700 : —	
	Avskrivning å Masugns A.-B., skuld till staden	10,000 : —	111,920 : —
		Summa Kronor	162,290 : —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Årets förslagsanslag		68,506 : 58
	Summa Kronor	68,506 : 58

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

Inkomster.

Behållning från sist avslutade räkenskapsår	....	76,190 : 47
	Summa Kronor	76,190 : 47

1 A. Räntor och aktier.

Lån, upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1902 års lån à 4 %	8,615 : 35	344 : 61	
1929 „ „ à 5 %	209,744 : 08	10,487 : 20	
1928 „ „ à 5 %	246,230 : 64	11,997 : 44	
1933 „ „ à 4,5 %	334,712 : 81	15,062 : 08	
1934 „ „ à 3,75 %	50,831 : 20	1,471 : 97	39,363 : 30

2. Folkskolestyrelsen:

1902 års lån à 4 %	73,207 : —	2,928 : 28	
1929 „ „ à 5 %	125,892 : 03	6,294 : 60	
1931 „ „ à 4,5 %	17,464 : 89	785 : 92	
1932 „ „ à 4,85 %	104,506 : 27	5,068 : 55	
1933 „ „ à 4,5 %	56,363 : 55	2,536 : 36	
1934 „ „ à 3,75 %	16,240 : —	470 : 28	
1934 „ „ à 3,8 %	203,480 : —	3,866 : 12	
1935 „ „ à 3,9 %	20,200 : —	848 : 40	22,798 : 51

3. Hamnen:

För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning à 5 % (1929 års lån)	125,892 : 03	6,294 : 60	
1929 års lån à 5 %	145,673 : 26	7,097 : 84	
1931 „ „ à 4,5 %	83,390 : 27	3,752 : 56	
1935 „ „ à 3,9 %	80,150 : —	3,366 : 31	20,511 : 31
		Transport	82,673 : 12

N:o 131. ***Budget för 1935. Inkomster.***

		Transport	82,673 : 12	
4. Djuphamnen:				
1926 års lån à 5 %	566,606 : 11	28,330 : 31		
1932 „ „ à 5 %	791,482 : 42	39,574 : 12		
Lån av stadskassan à 4 %	90,848 : 41	3,633 : 94		
1934 års lån à 3,75 %	310,902 : 17	9,003 : 10	80,541 : 47	
5. Vatten- och Gasverks-styrelsen:				
1896 års lån à 3,6 %	9,720 : —	349 : 92		
1902 „ „ à 4 %	23,030 : —	921 : 20		
1929 „ „ à 5 %	536,020 : 42	26,801 : 02		
1926 „ „ à 5 %	72,697 : 58	3,634 : 88		
1928 „ „ à 5 %	453,540 : 96	22,098 : 51		
1931 „ „ à 4,5 %	317,934 : 31	14,307 : 04		
1932 „ „ à 4,85 %	529,443 : 95	25,678 : 03		
1932 „ „ à 5 %	404,158 : 57	20,207 : 93		
1933 „ „ à 4,5 %	391,076 : 36	17,598 : 44		
1934 „ „ à 3,75 %	150,220 : —	4,350 : 07		
1934 „ „ à 3,8 %	681,790 : —	12,954 : 01		
1935 „ „ à 3,9 %	363,110 : —	15,250 : 63	164,151 : 68	
6. Kyrkorådet:				
Lån av stadskassan à 5 %	36,429 : 07	1,821 : 45		
1896 års lån à 3,6 %	1,320 : —	47 : 52		
1934 års lån à 3,8 %	32,000 : —	1,216 : —	3,084 : 97	330,451 : 24
b) Andra amorteringslån:				
1. Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
Räntor å av staden till bostadsbyggare utlämnade lån				41,721 : 04
c) Andra lån och skulder:				
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan kronor 89,304 : 84 à 4 % ..	89,304 : 84		3,572 : 19	
3. Ränta å kostnad för ökad hamnutrustning, ½ år			3,800 : —	
4. Ränta å 1,000 : —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %	1,000 : —		45 : —	
5. Ränta å till Fattigvården förskotterade medel för restaurering av huvudbyggnaden vid ålderdomshemmet vid Karlslund, enligt amorteringsplan ...	45,924 : 80		2,296 : 24	
		Transport	9,713 : 43	372,172 : 28

N:o 131.
Budget för 1935. Inkomster.

		Transport	9,713 : 43	372,172 : 28
6.	Ränta å till Malma grustag förskotterade och ännu oguldna anläggningskostnader à 5 %	88,200 : 41	4,410 : 02	
7.	Ränta å tillfälliga lån		20,000 : —	34,123 : 45

d) Aktier:

1.	Utdelning å aktier i Stockholm — Västerås — Bergslagens Järnväg kr. 99,000 : — à 5 %	99,000 : —	4,950 : —	
3.	Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000 : — à 4 : 75 %		14,250 : —	19,200 : —
4.	Utdelning å på staden överförda aktier i S. W. B:s Nya Järnvägs A.-B., motsvarande ränta till A.-B. Västeråsbanans Intressenter kr. 1,843,160 : — à 5 % 92,158 : —			
			Summa Kronor	425,495 : 73

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a) Obligationslån och amorteringslån:

1. Fattigvårdsstyrelsen:

1902 års lån à 4 %	8,615 : 35	936 : 10	
1929 „ „ à 5 %	209,744 : 08	4,370 : 70	
1928 „ „ à 5 %	246,230 : 64	12,563 : 67	
1933 „ „ à 4½ %	334,712 : 81	6,199 : 14	
1934 „ „ à 3¾ %	50,831 : 20	1,751 : 74	25,821 : 35

2. Folkskolestyrelsen.

1902 års lån à 4 %	73,207 : —	7,955 : —	
1929 „ „ à 5 %	125,892 : 03	2,623 : 40	
1931 „ „ à 4,5 %	17,464 : 89	516 : 97	
1932 „ „ à 4,85 %	104,506 : 27	2,569 : 99	
1933 „ „ à 4,5 %	56,363 : 55	1,043 : 90	
1934 „ „ à 3,75 %	16,240 : —	559 : 66	
1934 „ „ à 3,8 %	203,480 : —	9,473 : 74	
1935 „ „ à 3,9 %	20,200 : —	1,222 : 58	25,965 : 24
		Transport	51,786 : 59

N:o 131. ***Budget för 1935. Inkomster.***

			Transport	51,786 : 59	
3.	Hamnen:				
	För nya hamnbyggnaden:				
	1929 års lån à 5 %	125,892 : 03	2,623 : 40		
	1928 „ „ à 5 %	145,673 : 26	7,432 : 83		
	1931 „ „ à 4,5 %	83,390 : 27	2,468 : 39		
	1935 „ „ à 3,9 %	80,150 : —	4,850 : 98	17,375 : 60	
4.	Djuphamnen:				
	1926 års lån à 5 %	566,606 : 11	11,870 : 69		
	1932 „ „ à 5 %	791,482 : 42	19,101 : 53		
	1934 „ „ à 3,75 %	310,902 : 17	10,714 : 32	41,686 : 54	
5.	Vatten- och Gasverks-styrelsen:				
	1896 års lån à 3,6 %	9,720 : —	4,800 : —		
	1902 „ „ à 4 %	23,030 : —	2,690 : —		
	1929 „ „ à 5 %	536,020 : 42	11,230 : 94		
	1926 „ „ à 5 %	72,697 : 58	1,887 : 98		
	1928 „ „ à 5 %	453,540 : 96	23,141 : 49		
	1931 „ „ à 4,5 %	317,934 : 31	9,411 : 04		
	1932 „ „ à 4,85 %	529,443 : 95	13,019 : 93		
	1932 „ „ à 5 %	404,158 : 57	9,753 : 92		
	1933 „ „ à 4,5 %	391,076 : 36	7,243 : 04		
	1934 „ „ à 3,75 %	150,220 : —	5,176 : 88		
	1934 „ „ à 3,8 %	681,790 : —	31,743 : 16		
	1935 „ „ à 3,9 %	363,110 : —	21,976 : 80	142,075 : 18	
6.	Kyrkorådet:				
	Lån från stadskassan				
	à 5 %	36,429 : 07	1,429 : 07		
	1896 års lån à 3,6 %	1,320, —	640 : —		
	1934 „ „ à 3,8 %	32,000 : —	2,000 : —	4,069 : 07	256,992 : 98

b) Andra amorteringslån:

1. Kapitalavbetalningar å lån från Pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:
Årets amortering .... 21,552 : 04

Summa Kronor 278,545 : 02

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) Ersättning av landstinget enligt 40—42 §§ i lagen om fattigvården för:			
1) Hospitalsvård	16,000 : —		
2) Lasarettsvård	4,500 : —		
3) Sanatorievård	4,500 : —		
4) Andra sjukvårdskostnader	2,500 : —		
5) Vårdkostnader till andra kommuner	2,500 : —	30,000 : —	
b) Inkomst av statsbidrag		17,000 : —	
c) Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor:			
1) Återbetalning av enskilda för utgiven fattigvård	10,000 : —		
2) Inkomst av pensioner och sjukkassor	19,500 : —	29,500 : —	
d) Diverse inkomster	2,000 : —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnad för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,580 : —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträden jämte div. andra utgifter	1,979 : —	5,559 : —	
e) Pensionärshemmet:			
1) Inkomst av hyror att debiteras fattigvårdens understödskostnader		5,550 : —	87,609 : —

B. Ålderdomshemmet:

f) Vårdavgifter:			
1) Ersättning av främmande kommuner	19,500 : —		
2) Ersättning av enskilda	20,500 : —		
3) Ersättning av landstinget enligt 41 § fattigvårdslagen	5,000 : —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdeln.	3,800 : —		
Transport	48,800 : —		87,609 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Inkomster.*

Transport		48,800 : —		87,609 : —
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen		7,500 : —		
6) Ersättning av statsmedel för vissa personer		1,500 : —		
7) Inkomst av pensioner		24,000 : —	81,800 : —	
g) Diverse inkomster:				
1) Inkomst av arbeten	1,500 : —			
2) Värdet av åt hemmet utförda arbeten ...	17,800 : —	19,300 : —		
2) Värdet av produkter från trädgården för hushållet		3,000 : —		
3) Inkomst av trädgårdsprodukter ..		400 : —		
4) Inkomst av försålda bohag		1,000 : —		
5) Inkomst av hönsgården	500 : —			
Produkter till hushållet	1,300 : —	1,800 : —		
6) Inkomst av tvättinrättningen	14,000 : —			
Värdet av åt hemmet utförd tvätt	4,500 : —	18,500 : —		
7) Anslag av staten för biblioteket ..		75 : —		
8) Hyra från polisväsendet för bårhus		300 : —		
Diverse ej specificerade inkomster ..		8,500 : —	52,875 : —	134,675 : —
			Summa Kronor	222,284 : —

3. Barnavård.

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader för skyddsuppfostran enligt § 63 i barnavårdslagen	7,000 : —
b) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader å lasarett, sanatoriet och sinnesslöanstalter	3,000 : —
c) Ersättning av enskilda för utgivna uppfostringsbidrag	12,500 : —
d) Statsbidrag enl. § 67 i barnavårdslagen	1,000 : —
e) Inkoomst av avgifter vid barnavårdscentralen	700 : —
f) Barnhemmet, vårdavgifter av staten, främmande barnavårdsnämnder och enskilda	2,500 : —
Summa Kronor	26,700 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

4. Folkskola.

4 A. Den egentliga folkskolan.

a) Statsbidrag:			
1. Till folkskolan:			
24 ord. lärare à 2,810:—	67,440:—		
9 ord. lärare à 2,510:—	22,590:—		
1 e. o. lärare à	1,550:—		
16 ord. lärarinnor à 2,310:—	36,960:—		
7 ord. lärarinnor à 2,110:—	14,770:—		
5 ord. lärarinnor à 1,910:—	9,550:—		
2 ord. lärarinnor à 1,710:—	3,420:—		
3 e. o. lärarinnor à 1,350:—	4,050:—		
1 vik. lärarinna (vårtermin) à ..	748:—	161,078:—	
2. Till småskolan:			
34 ord. lärarinnor à 1,530:—	52,020:—		
1 ord. lärarinna à	1,380:—		
1 ord. lärarinna à	1,230:—	54,630:—	
3. Slöjdundervisningen:			
För gossar	6,300:—		
För flickor	10,200:—	16,500:—	
4. Till undervisning i huslig ekonomi:			
18 kurser à kr. 229:50		4,131:—	
Dyrtidstillägg		76,000:—	
7. Till lärjungebiblioteket		400:—	
8. Statsbidrag till beredande av utjämning av skoldistriktets kostnader för folkskoleväsendet		10,500:—	323,339:—
b) Barnbespisning, anslag från Wahlbäckska fonden			2,000:—
c) Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden			37:—
d) Hyresmedel:			
För bostäder till lärare		5,975:—	
För uthyrning av skollokaler		300:—	6,275:—
e) Diverse inkomster av försålda slöjdmaterialier och mjölk, terminsavgifter m. m.			4,400:—
		Summa Kronor	336,051:—

4 B. Fortsättningsskolan.

Statsbidrag till lärarearvoden		8,000:—
	Summa Kronor	8,000:—

4 C. Högre Folkskolan.

Statsbidrag till avlöningar	12,250 : —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	3,700 : —
Statsbidrag till bibliotek	130 : —
Summa Kronor	16,082 : —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

c) **Tekniska skolan** (läsåret 1935—1936):

1. Beräknade statsunderstöd:

A. a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	29,000 : —	
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	666 : 66	
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	666 : 67	30,333 : 33
B. till bibliotek		180 : —
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000 : —
4. Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		3,640 : —
5. Avkastning av donationer och fonder		200 : —
6. Lärjungeavgifter		12,000 : —
7. Säljbar produktion		4,200 : —
Summa Kronor		54,553 : 33

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag åt sundhetsinspektör	600 : —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	600 : —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800 : —	
4. Protokollslösen	400 : —	2,400 : —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	11,730 : 25	
Att gäldas av föregående års behållning	5,030 : 75	16,761 : —
Summa Kronor		19,161 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Inkomster.

6. Gator, vägar, planteringar och dylikt.

6 A. Gatuläggningen.

Årligt bidrag till omläggning av del av Stora gatan (A.-B. Yngve Swenson), (29/3 1928)	300:—	
Till gäldande av särskilda gatuarbeten:		
Av ordinarie automobilskattemedel	60,000:—	
Avgifter för torgplatser	2,500:—	
Bidrag av omnibustrafiken	4,000:—	66,800:—

6 B. Vägar.

Av ordinarie automobilskattemedel	70,000:—	
Av automobilskattemedlens utjämningsandel	62,000:—	
Vägskatt, förslagsvis	2,500:—	134,500:—

6 C. Planteringar.

Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarne vid Domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,500:—	
Anslag för vård av Slottsparken	1,000:—	
Försäljningsmedel och dekorationer	4,000:—	
Ersättning från Asea för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500:—	
För försäljning av ved och diverse	1,000:—	11,000:—

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000:—	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800:—	2,800:—
	Summa Kronor	215,100:—

8. Hamnen.

8 A. och B. Den äldre hamnen.

Enligt Bil. Litt. B I (sid. 751)	149,905:—

8 C. och D. Djuphamnen.

Enligt Bil. Litt. B II (sid. 754)	93,700:—
Summa Kronor	243,605:—

10. Renhållningsverk.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 757)		55,800 : —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 757)		35,000 : —
	Summa Kronor	90,800 : —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 743)		228,000 : —
	Summa Kronor	228,000 : —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 745)		465,000 : —
	Summa Kronor	465,000 : —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 747)		844,200 : —
	Summa Kronor	844,200 : —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	1,000 : —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100 : —	1,100 : —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	18,500 : —	
2. 1:sta klass badstu	9,000 : —	
3. Simhall med värmestuga, vinter	10,500 : —	
4. Simhall med värmestuga, sommar	9,000 : —	
5. Medicinska bad	4,500 : —	
6. Billighetsbadstu	10,200 : —	
7. Skolbad	2,250 : —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050 : —	68,000 : —
	Transport	69,100 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

		Transport	69,100 : —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	13,000 : —	
2. Godstrafik	150 : —	13,150 : —

17 F. Grustag.

Inkomster av grusförsäljning		33,941 : 95
	Summa Kronor	116,191 : 95

18. Brandväsen.

n) Verkstäderna:

1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	4,500 : —
5. Värdet av åt brandverket utförda arbeten	2,000 : —

o) Ersättning för skötsel och underhåll av hälsovårdsnämndens ambulansautomobil	3,000 : —
p) Ersättning för skötsel av landstingets ambulansautomobil	3,000 : —
q) Ersättning för eldning åt polisen	100 : —
r) Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	135 : —
Summa Kronor	12,735 : —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplan.

c) Stadshotellet:

1. Västerås Hotell A.-B.	32,000 : —		
D:o, tilläggshyra	3,550 : —	35,550 : —	
Västerås Systembolag		18,500 : —	
Sällskapet		2,250 : —	
Uplands Ensk. Bank		5,000 : —	
Frisör Gösta Ståhl		1,400 : —	62,700 : —
		Transport	62,700 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Inkomster.

	Transport		62,700 : —	
	2. Avgifter för festvåningens användande		1,000 : —	
	Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter		400 : —	
	Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning		11,500 : —	75,600 : —
d)	Sundinska huset:			
	Hyresinkomster			12,295 : —
e)	Tullhuset:			
	Hyra för bostadslägenhet			450 : —
f)	Paviljongen i Stadsparken:			
	Hyresinkomster			2,500 : —
g)	Gårds- och tomtfastigheter:			
	Hyror och arrenden för gårdar och tomter		154,773 : 50	
	För pensionärshemmet		4,500 : —	159,273 : 50
h)	Hamnmagasinen:			
	A.-B. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1		6,000 : —	
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000 : —		
	A.-B. John A. Fors, magasin n:r 3	2,087 : 50	8,087 : 50	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		2,200 : —	
	A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		1,800 : —	
	A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1,500 : —	
	Norlings Agenturaffär, magasin n:r 3		674 : —	
	Vatten- och Gasverksstyrelsen		112 : 50	20,374 : —
i)	Hamnplanen:			
	Platshyror av:			
	Hygrell & C:o		1,087 : 50	
	Tegel- och Murbruks- A.-B.		2,128 : —	
	Kafferosteriet Pyramiden		650 : —	
	Järnhandlare Axel Sundström		812 : 50	
	Tekniska Byggnadsbyrån		367 : 50	
	Grosshandl. H. Nordenhaag	495 : —		
	Grosshandl. H. Nordenhaag	1,930 : —	2,425 : —	
	Västerås Nya Murbruks- A.-B.		478 : —	
	Transport		7,948 : 50	270,492 : 50

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

Transport		7,948 : 50	270,492 : 50	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050 : —		
Svensk-Engelska Mineralolje- A.-B. ..		843 : 75		
Järnhandl. Eric Sundström		562 : 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson		735 : —		
Allm. Svenska El. A.-B.	207 : —			
D:o	525 : —			
D:o, för magasinstomt	5,667 : —	6,399 : —		
A.-B. John A. Fors		180 : —		
J. Aug. Andersson		600 : —		
Arrende för 6 tomter å Sjöhatten:				
Koop. Fören, Svea, n:r 1, 1:sta raden	233 : 80			
Centralföreningen, n:r 2, 1:sta raden	230 : 50			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 3, 1:sta raden	316 : 80			
A.-B. Hakon Swenson, n:r 1, 2:dra raden	291 : —			
A.-B. John A Fors, n:r 2, 2:dra raden	292 : 30			
A.-B. Nissen & C:o, n:r 3, 2:dra raden	235 : 40	1,599 : 80		
A.-B. Västeråsspedition		25 : —		
C. A. Breed		800 : —		
Tomt av f. d. vedgården, förslagsvis ..		1,200 : —	21,943 : 55	
j) Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster:				
Spedition		2,250 : —		
Fackf. kafé		750 : —		
Hamnkontor		500 : —	3,500 : —	
k) Kabinettet:				
Inkomster			1,400 : —	
m) Omnibustrafikstation:				
Hyra			3,100 : —	300,436 : 05

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 759)		113,512 : —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a) Egendomen Carlsberg	500 : —		
D:o hyra för bostäder	800 : —		
Del av Carlsberg (Stadens lantbruk) ..	200 : —		
Arrende för ett markområde (Knut Albin Andersson)	5 : —	1,505 : —	
Transport		1,505 : —	413,948 : 05

N:o 131.
Budget för 1935. Inkomster.

		Transport	1,505 : —	413,948 : 05
b) Hästholmarna:				
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba		6,500 : —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen		2,000 : —	8,500 : —	
c) Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
Arrende:				
För följande lägenheter:				
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård) ...		3,500 : —		
Gustavsslätt (K. E. Eklund), utgår 14/3 1936		275 : —		
Andersborg (G. Andersson)		500 : —		
Sundinska utmarken (Koloniträdgårdar)		430 : —		
Kristiansborg (stadens lantbruk) ..		3,000 : —		
Hovdestalund (F. Johansson)		1,000 : —		
Malma gård (stadens lantbruk) ..		3,500 : —	12,205 : —	
2. Västra utmarken:				
Arrende:				
Stensborg, växthus och en del jord (R. Eriksson)		2,500 : —		
Stensborg, övrig mark och hus	1,200 : —			
Ett område (Ridhuset)	200 : —	1,400 : —		
Byggnadsplats å det s. k. Käringberget:				
Fru Eriksson, Ekeby		10 : —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Thilén	5 : —			
Mat:a Eriksson ...	5 : —			
J. A. Olsson	15 : —			
Rob. Pettersson	5 : —	30 : —		
Ett till Hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område t. o. m. år 1949 ..		25 : —		
Område av Gästgivarevreten i Gamla Stohagsjorden:				
Dir. G. Barckman		570 : —		
Transport		4,535 : —	22,210 : —	413,948 : 05

N:o 131.
Budget för 1935.
Inkomster.

Transport	4,535 : —	22,210 : —	413,948 : 05
Ett område intill Mälardalen:			
Helge Mörcks sterbhus	25 : —		
Ett område för båthus:			
V:ås Kanotförening	10 : —	4,570 : —	
d) Viksäng:			
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944:			
Fru Eva Larsson	20 : —		
Stadsfogde E. Kumlin	100 : —		
Disp. O. Johansson	50 : —		
Kamrer H. Molander	20 : —		
Dir. A. Sundström	40 : —		
f. Handl. Gustav Svensson	35 : —		
Änkefru Lydia Ström	20 : —		
Västerås Kyrkliga Ungdomsförbund ..	25 : —		
Kapten H. Slettengrens sterbhus	75 : —	385 : —	
e) Diverse arrenden:			
f. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)	37 : —		
D:o, jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman), utgår den 14/3 1936	60 : —		
Mark av Gideonsberg (Svenska Metallverken)	100 : —		
Mark av järnvägsspår till Tillberga (Svenska Metallverken)	45 : —		
Koloniträdgårdar vid Lustigkulla	175 : 64		
Koloniträdgårdar vid Biskopsängarna ..	500 : —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket) ..	200 : —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea) .. 12 : 80 / 272 : 60	285 : 40		
Kraftledningskabel i stadens mark (Svenska Metallverken)	72 : 40		
Jordkabelledning i stadens mark (H. Nordenhaag)	14 : —		
Diverse mindre områden	1,000 : —		
Aktiebolaget Naftasyndikat	300 : —		
Blåsbo Tennisplaneförening	100 : —	2,889 : 44	
Transport	30,054 : 44	413,948 : 05	

N:o 131. *Budget för 1935. Inkomster.*

	Transport	30,054 : 44	413,948 : 05
f) Arrende för fiskevatten:			
Västerås-fjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50 : —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstuga med jord å Elba	150 : —		
Diverse mindre fiskarrenden (G. O. Sabel med flera)	30 : —	230 : —	
g) Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumhus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50 : —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben ..	50 : —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund och Nitroglycerin A.-B.)	20 : —		
Slakterivagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret	300 : —		
Hyra för mark vid Lillån, (Båtklubben Vega)	20 : —		
Upplag å Munk- och Kungsängen (Telegrafverket)	100 : —		
P. J. Walléns sterbhus (260 kvm. à 50 öre)	130 : —		
Mjölkcentralen (270 kvm. à 50 öre) ..	135 : —		
Mjölkcentralen (208 kvm. à 50 öre) ..	104 : —		
K. Larssons isupplag (198 kvm. à 50 öre)	99 : —		
Västerås Mineralvatten- och Läskedrycksfabrik, (isupplag, 40 kvm. à 50 öre) ..	20 : —		
Markhyra för serveringspaviljong.. å Djäkneberget	300 : —		
Markhyra för vattenkiosken i Vasaparken	800 : —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (A.-B. Vintervägen)	200 : —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000 : —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000 : —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,800 : —		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	500 : —		
Myggbo Sågbolag (879 kvm. à 60 öre)	527 : 40		
Avgäld för grustäkt	500 : —		
Hyra för svingårdsanläggningen vid Malma	5,000 : —	18,655 : 40	48,939 : 84
		Transport	462,887 : 89

N:o 131. Budget för 1935. Inkomster.

		Transport	462,887 : 89

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 759)		4,250 : —
	Summa Kronor	467,137 : 89

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel, förslagsvis		10,000 : —
Sportler från stadsfogdetjänsten		5,540 : —
	Summa Kronor	15,540 : —

23. Polisväsen och fångvård.

a) 1. Statsbidrag till reservpolis 1/6 av 6 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden			3,240 : —
2. Ersättning av statsverket för omkostnader för statspolisavdelningen:			
Avlöningar till:			
1 överkonstapel, 1/5 av nettoavlöningen för 5 överkonstaplar	4,416 : —		
3 poliskonstaplar 3/36 av nettoavlöningen för 36 konstaplar	10,909 : —		
Beklädnadsersättningar	860 : —	16,185 : —	
Pensioneringskostnader, förslagsvis		3,035 : —	
Hyra för expeditionslokaler jämte belysning och städning		1,420 : —	
Ersättning för garage		270 : —	
Olycksfallsförsäkrings- och sjukvårdskostnader, förslagsvis		210 : —	
Telefon och samtalsavgifter, förslagsvis		475 : —	21,595 : —
3. Statsbidrag för avlönande av 1 kriminalkonstapel			4,326 : —
		Summa Kronor	29,161 : —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis		100 : —
	Summa Kronor	100 : —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgifter för av stadsingeniören och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		7,000 : —
	Transport	7,000 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Inkomster.*

			Transport	7,000 : —
27 C. Automobiler.				
Inkomster av körningar				26,000 : —
			Summa Kronor	33,000 : —

30. Allmänna bidrag av staten.

a)	Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	2,478 : —
b)	Källarfrihetsmedel	349 : 89
	Summa Kronor	2,827 : 89

31. Diverse inkomster.

a)	Bötesmedel	500 : —
b)	Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	100 : —
c)	Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000 : —
d)	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m	25 : —
e)	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1,000 : —
f)	Överskott å förrådsrörelsen	3,000 : —
	Summa Kronor	8,625 : —

32. Skatter och liknande avgifter.

a)	Hundskatt à 25 kr. pr hund			8,500 : —
b)	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar, artistskatt			1,000 : —
c)	Skogsaccis			100 : —
d)	Utdebitering för år 1934 à 7 : 82 å 320,206 : 11 skattekronor	2,504,011 : 78		
	Varifrån avgår för beräknad avkortning och restitutioner	175,280 : 82	2,328,730 : 96	
e)	Kommunal progressivskatt		67,590 : —	
f)	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		86 : 74	2,396,407 : 70
g)	Nöjesskatt			32,000 : —
			Summa Kronor	2,438,007 : 70

N:o 131.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1935.

		Utgifter:	Inkomster:	Överskott:	Underskott:
	Behållning från sist avslutade räkenskapsår		76,190 : 47	76,190 : 47	
1 a.	Räntor m. m.	711,595 : 37	425,495 : 73		286,099 : 64
1 b.	Kapitalavbetalningar å lån	517,387 : 91	278,545 : 02		238,842 : 89
2.	Fattigvård	701,681 : 15	222,284 : —		479,397 : 15
3.	Barnavård	98,271 : —	26,700 : —		71,571 : —
4. A.	Folkskola	773,552 : —1	336,051 : —		437,501 : 01
4 B.	Fortsättningsskola ..	15,700 : —	8,000 : —		7,700 : —
4 C.	Högre Folkskola	27,408 : 50	16,082 : —		11,326 : 50
4 D.	Allmänt läroverk ..	3,380 : —			3,380 : —
4 E.	Andra undervisnings- och bildningsanstalter	97,830 : —	54,553 : 33		43,276 : 67
5.	Hälso- och sjukvård ..	85,197 : —	19,161 : —		66,036 : —
6.	Gator, vägar, planteringar och dylikt ..	557,227 : 08	215,100 : —		342,127 : 08
7.	Avloppsledningar ...	41,300 : —			41,300 : —
8.	Hamnar	288,257 : 07	243,605 : —		44,652 : 07
10.	Renhållningsverk och svingård	149,876 : 86	90,800 : —		59,076 : 86
11.	Vattenledningsverk ..	216,000 : —	228,000 : —	12,000 : —	
12.	Gasverk	419,000 : —	465,000 : —	46,000 : —	
13.	Elektricitetsverk	565,900 : —	844,200 : —	278,300 : —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	113,891 : 95	116,191 : 95	2,300 : —	
18.	Brandväsen	126,658 : 75	12,735 : —		113,923 : 75
20.	Fastighetsförvaltning	276,723 : —	467,137 : 89	190,414 : 89	
21.	Magistrat och rådhusrätt	63,195 : —			63,195 : —
22.	Kronouppbörds- och exekutionsväsen ..	60,131 : —	15,540 : —		44,591 : —
23.	Polisväsen och fångvård	265,048 : —	29,161 : —		235,887 : —
24.	Auktionsväsen		100 : —	100 : —	
25.	Allm. pensionsförsäkringen	44,940 : —			44,940 : —
27.	Övriga förvaltningskostnader	222,145 : 75	33,000 : —		189,145 : 75
28.	Anslag och bidrag till diverse ändamål ..	162,290 : —			162,290 : —
29.	Oförutsedda utgifter ..	68,506 : 58			68,506 : 58
30.	Allmänna bidrag av staten		2,827 : 89	2,827 : 89	
31.	Diverse inkomster ..		8,625 : —	8,625 : —	
32.	Skatter och liknande avgifter		2,438,007 : 70	2,438,007 : 70	
	Summa Kronor	6,673,093 : 98	6,673,093 : 98	3,054,765 : 95	3,054,765 : 95

Bil. Litt. A.

N:o 131.
Budget för 1935.
Gasverksstyrelsen.

Utgifts- och Inkomststat för Vatten- och Avloppsledningssamt Gas- och Elektricitetsverken för år 1935.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:		
Föreståndaren, 53:IV	12,588:—	
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 41:IV	7,584:—	
Assistenten vid elektricitetsverket, 41:IV	7,584:—	
Kamreraren, 41:IV	7,584:—	
Kassören, 29:II	4,095:—	
Bokhållaren, 27:IV	4,269:—	
Förrådsförmannen, 27:IV	4,269:—	
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 24:IV	3,795:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 20:II	2,841:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:II	2,493:—	
Kvinnligt kontorsbiträde, 2:a kl., 17:I	2,310:—	
Avläsareförmannen, 25:IV	3,933:—	
Avläsare, 23:IV, 3 st. à 3,657:—	10,971:—	
Avläsare, 23:II	3,219:—	
Ritbiträde	3,000:—	
Revisionskostnader	2,000:—	
Springpojkar	1,600:—	
Tillfällig kontorshjälp	2,000:—	86,135:—
Pensionärer:		
A. H. Eriksson, 30/5 1919	1,791:—	
Hilma Boholm, 22/2 1923	633:—	
Augusta Lönnqvist, 28/3 1923	900:—	
C. G. Gustafsson, 22/6 1925	1,791:—	
Hilda Pettersson, 31/5 1928	400:—	
Anna Johansson, 28/3 1929	798:—	
Judit Hellström, 21/1 1930	786:—	
K. W. Jansson, 21/1 1930	2,994:—	
Greta Tersmeden, 17/3 1930	2,667:—	
C. F. Jonsson, 14/2 1930	1,959:—	
K. B. Asplund, 10/11 1930	1,497:—	
C. Lindqvist, 10/11 1930	1,287:—	
K. Johansson, 10/11 1930	1,302:—	
C. A. Eklund, 10/11 1930	996:—	
K. J. Johansson, 10/11 1930	996:—	
Gerh. Karlsson, 10/11 1930	996:—	
A. G. Andersson, 17/11 1931	879:—	
J. A. Falk, 17/11 1931	1,365:—	
Transport	25,744:—	86,135:—

N:o 131. *Budget för 1935. Gasverksstyrelsen.*

Transport	25,744: —	86,135: —
J. E. Eriksson, 17/11 1931	1,107: —	
Charlotta Löf, 23/2 1933	600: —	
A. M. Gustafsson, 11/4 1933	936: —	
Aug. Hedqvist, 27/4 1933	1,950: —	
Hulda Klingvall, 29/6 1933	1,125: —	
G. Andersson, 1/11 1933	2,775: —	
P. A. Pettersson, 1/10 1933	1,968: —	
Beräknade tillkommande pensioner	2,600: —	37,098: —
Kronor		123,233: —

Härav påföres:

Vattenverket	18,500: —
Avloppsledningarna	11,100: —
Gasverket	27,100: —
Elektricitetsverket	61,600: —
Installationsarbeten	4,933: —
Kronor	123,233: —

Diverse utgifter:

Läkarevård	1,500: —	
Avlöning vid sjukdom och olycksfall	6,000: —	
Medicin	600: —	8,100: —
Olycksfallsförsäkringsavgift		4,000: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial samt trycksaker	6,500: —	
Porto och annonser	1,200: —	7,700: —
Telefonavgifter:		
Föreståndarens exp. och bostad	200: —	
Kamrerarens exp.	110: —	
2 assistenters exp. och bostäder	400: —	
Förrådet	220: —	
3 förmäns exp. och bostäder	430: —	
Elektricitetsverket	150: —	
Vattenverket	253: —	
Gasverket	220: —	
7 elektr. montörers bostäder	490: —	
	2,473: —	
Samtalsavgifter	627: —	3,100: —
Kontor och förråd:		
Renhållning och städning	3,200: —	
Uppvärmning	1,200: —	
Belysning	600: —	5,000: —
Transport		27,900: —

N:o 131. *Budget för 1935. Gasverksstyrelsen.*

	Transport		27,900 : —
Kontors- och förrådsbyggnader:			
Försäkringar		350 : —	
Underhållskostnader		2,050 : —	
Omändring av kontorsbyggnaden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 31/8 1933, att fördelas på 5 år, 2:a året		2,400 : —	4,800 : —
Anskaffande och underhåll av inventarier och verktyg		4,000 : —	
Resor och diverse		1,200 : —	5,200 : —
	Kronor		37,900 : —

Härav påföres:

Vattenverket	5,700 : —
Avloppsledningarna	3,400 : —
Gasverket	8,300 : —
Elektricitetsverket	19,000 : —
Installationsarbeten	1,500 : —
Kronor	37,900 : —

Vattenverket.

INKOMSTER:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	225,400 : —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200 : —
Installationsarbeten och hyror	1,400 : —
Kronor	228,000 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström, smörjoljor m. m.	18,400 : —	
Tillsyn av ledningsnät	4,000 : —	
Tillsyn av installationer	800 : —	
Ombyte av mätare	1,000 : —	
Renhållning, uppvärmning och belysning	900 : —	25,100 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	1,000 : —	
Maskiner och elektrisk utrustning	600 : —	
Ledningsnät och brandposter	19,000 : —	
Mätare	3,200 : —	
Verktyg och inventarier	1,500 : —	25,300 : —
Transport		50,400 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Gasverksstyrelsen.

		Transport	50,400 : —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		18,500 : —	
Maskinisten 23:IV		3,657 : —	
Rörnätsförmannen, 27:IV		4,269 : —	
Ersättningspersonal vid semester m. m.		264 : —	
		26,690 : —	
Avgår:			
Värdet av maskinistens naturaförmåner	840 : —		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i lön till rörnätsförmannen	2,550 : —	3,390 : —	23,300 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,700 : —	
Brandförsäkringar		200 : —	
Utskylder		2,500 : —	
Avgift till Hamre gård		300 : —	
Bränsle till maskinisten		200 : —	
Analyser och skjutsar m. m.		1,200 : —	
Avskrivning av fordringar		400 : —	10,500 : —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan 30/11 1911:			
Räntor		69,200 : —	
Amortering		57,300 : —	126,500 : —
Inköp av mätare, förslagsvis			5,300 : —
			216,000 : —
Inkomster utöver utgifter			12,000 : —
		Kronor	228,000 : —

Avloppsledningarna.

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Kraftström till driften i pumpstationen samt smörjoljor	3,200 : —	
Spolning av ledningar, rensning av brunnar	6,000 : —	
Muddring framför utloppen i Svartån och Mälaren	5,800 : —	
Bortfraktning av avfall från pumpstationen	200 : —	15,200 : —
Underhållskostnader:		
Byggnader	300 : —	
Maskiner	300 : —	
Ledningsnät och brunnar	13,500 : —	14,100 : —
	Transport	29,300 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Gasverksstyrelsen.*

		Transport	29,300 : —
Avlöningar:			
Förvaltningen enligt ovan		11,100 : —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen		1,275 : —	
Tillsyn av driften i pumpstationen		1,125 : —	13,500 : —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		3,400 : —	
Tredje årets amortering av kloakpumpanläggningen (3 år)		3,000 : —	6,400 : —
Avsättning för ett blivande reningsverk			25,000 : —
Räntor och amortering:			
Enligt planen för obligationslånen.			
Räntor		46,100 : —	
Amortering		27,800 : —	73,900 : —
			148,100 : —
Inkomster för cirka 4,300 st. vattenklosetter			106,800 : —
Utgifter utöver inkomster		Kronor	41,300 : —

Gasverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		21,500 : —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare		322,000 : —
Koks och tjära		120,100 : —
Installationsarbeten		1,400 : —
	Kronor	465,000 : —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Gaskol	132,300 : —	
Kraftström	5,600 : —	
Smörjoljor m. m.	1,600 : —	
Reningsmassa	1,400 : —	
Vatten	1,800 : —	
Apparatdrift och ombyte av reningskistor	3,400 : —	
Tillsyn av ledningsnätet	1,500 : —	
Tillsyn av installationer	1,100 : —	
Ombyte av mätare	1,400 : —	
Gatubelysningen	3,900 : —	
Renhållning, städning, uppvärmning, belysning	2,600 : —	156,600 : —
	Transport	156,600 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Gasverksstyrelsen.

Transport		156,600: —
Underhållskostnader:		
Byggnader och transportanläggningar	4,900: —	
Ugnar, apparater, gasklockor, ledningar inom verket och elektrisk utrustning	7,800: —	
Ledningsnät	9,900: —	
Mätare	4,500: —	
Gatubelysning	2,000: —	
Verktyg och inventarier	3,000: —	
Avsättning för ommurning av ugnarna	2,500: —	
Kolkrossningsanordning enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/1 1933, 2:a året	3,000: —	
Förlängning av koksbanan,, anskaffande av en kran m. m. enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/3 1934, att fördelas på 4 år, 1:a året	5,000: —	42,600: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	27,100: —	
Gasmästaren, 30:IV	4,773: —	
Justerareförmannen, 26:IV	4,101: —	
Gasverkseldare, 25:IV, 7 st. à 3,933: —	27,531: —	
Ersättningspersonal vid semester och sjukdom	2,960: —	
Andel i avlöning till rörnätsförmannen	1,275: —	
	67,740: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner	840: —	66,900: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan	8,300: —	
Brandförsäkringar	700: —	
Utskylder	7,500: —	
Bränsle till kontor och gasmästarebostad	300: —	
Analyser, skjutsar, föreningsavgifter	1,500: —	
Utställning m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten	2,800: —	
Omkostnader för gaspoletter	1,200: —	23,800: —
Räntor och amortering:		
Enligt särskild plan 30/11 1911.		
Räntor	53,100: —	
Amortering	64,000: —	117,100: —
Inköp av gasmätare, förslagsvis		12,000: —
		419,000: —
Inkomster utöver utgifter		46,000: —
Kronor		465,000: —

N:o 131. *Budget för 1935. Gasverksstykelsen.*

Elektricitetsverket.

INKOMSTER:

Allmänna belysningen		38,100: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare		805,000: —
Installationsarbeten		1,100: —
	Kronor	844,200: —

UTGIFTER:

Driftkostnader:		
Elektrisk energi	200,000: —	
Oljor, vatten, svavelsyra m. m.	500: —	
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1,000: —	
Tillsyn av installationer	2,500: —	
Ombyte av mätare	4,500: —	
Gatubelysningen	10,000: —	
Renhållning, uppvärmning, belysning	2,000: —	220,500: —
Underhållskostnader:		
Byggnader inkl. transformatorhusen	2,500: —	
Maskiner, transformatorer, instrumentering	4,000: —	
Jord- och luftledningsnäten	33,000: —	
Mätare	11,500: —	
Gatubelysning	3,200: —	
Verktyg och inventarier	4,300: —	
Omläggning inom vissa stadsområden till växelström enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/4 1929 och 27/2 1930, 6:te året	30,000: —	88,500: —
Avlöningar och pensioner:		
Förvaltningen enligt ovan	61,600: —	
Maskinmästaren, 1/2 år 32:IV och 1/2 år 32:I	4,820: —	
Maskinist, 25:IV	3,933: —	
Maskinister, 25:II, 2 st. à 3,471: —	6,942: —	
Montörförman, 27:IV	4,269: —	
Justerareförman, 26:IV	4,101: —	
Extra maskinist, förslagsvis	4,075: —	
	89,740: —	
Avgår värdet av maskinmästarens naturaförmåner	840: —	88,900: —
Turbinstationen:		
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)	3,000: —	
Tillsyn av maskinerna och reglering av dammluckorna	1,100: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll	800: —	4,900: —
Transport		402,800: —

N:o 131. Budget för 1935. Gasverksstyrelsen. Hamnen.

			Transport	402,800 : —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			19,000 : —	
Brandförsäkringar			500 : —	
Utskylder			23,000 : —	
Bränsle åt maskinmästaren			200 : —	
Skjutsar, föreningsavgifter och annonskostnader			2,200 : —	
Utställning m. m.			1,100 : —	
Avskrivning av fordringar			1,500 : —	
Amortering av motorfordon			800 : —	
Hyra till Statens Kraftverk m. fl. för elektrisk utrustning			1,700 : —	50,000 : —
Räntor och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11 1911):				
Räntor: Elektr.-verket	38,700 : —			
Turbinhuset	1,100 : —	39,800 : —		
Amortering: Elektr.-verket	62,000 : —			
Turbinhuset	1,300 : —	63,300 : —		103,100 : —
Inköp av elektriska mätare, förslagsvis				10,000 : —
				565,900 : —
Inkomster utöver utgifter				278,300 : —
			Kronor	844,200 : —

Bil. Litt. B. I.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås äldre hamn år 1935.

UTGIFTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

Nyanläggningar:

1935 års amortering av fyrbelysningen å Stora Sandskär (Stadsfullmäktiges beslut den 23/2 1928), att amorteras 1929—1938, ursprunglig kostnad kronor 10,645 : 64, återstod den 1/1 1935 kr. 2,200 : — (7:de året) kr.	1,000 : —	
Transport	1,000 : —	

N:o 131. *Budget för 1935. Hamnen.*

			Transport	1,000 : —
a) 1. Underhåll och reparationer:				
1 a. Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken			6,000 : —	
1 b. Anslag för ombyggnad av östra kajen (28/12 1928)			23,420 : 90	
2. Grusning å hamnen			300 : —	
3. Hamnskjulen			100 : —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar			100 : —	
5. Drift och underhåll av motorbåten			300 : —	30,220 : 90
b) Löner och arvoden:				
Hamnkaptenen, 39:II			6,327 : —	
Manligt kontorsbiträde av II klass, 19:II			2,715 : —	
Tillfälligt biträde å hamnkontoret			1,200 : —	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)			4,000 : —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 7 % å uppbörden ..			2,380 : —	16,622 : —
c) Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra för lokal		500 : —		
Skrivmaterial o. tryck		300 : —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret	180 : —			
Hamnkaptenens bostad	70 : —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70 : —			
Samtalsavgifter, förslagvis	75 : —	395 : —		
Städning och eldning		400 : —	1,595 : —	
		Transport	1,595 : —	47,842 : 90

N:o 131.
Budget för 1935.
Hamnen.

	Transport	1,595 : —	47,842 : 90
2.	Belysning å hamnen	1,400 : —	
3.	Renhållning å hamnen	1,800 : —	
4.	Årsavgift till Svenska Hamnförbundet och föreningen Inre Vattenvägar	300 : —	
5.	Olycksfallsersättning för F. Svanström	48 : —	
6.	Premie för olycksfalls- och ansvarsförsäkring	750 : —	
7.	Diverse oförutsedda utgifter	500 : —	
8.	Brandförsäkringspremier	16 : —	6,409 : —

d) 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:

(Enligt av Stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan).

Andel i obligations- och amorteringslån:

	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1928 års lån à 5 %	145,673 : 26	7,097 : 84	
1929 års lån à 5 %	125,892 : 03	6 294 : 60	
1931 års lån à 4,5 %	83,390 : 27	3,752 : 56	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	3,366 : 31	
Ränta à 4 % å beräknat balanserat underskott i hamnkassan	89,357 : 19	3,572 : 19	24,083 : 50

d) 2. Kapitalavbetalningar å lån:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amortering:	
1928 års lån à 5 %	183,400 : —	145,673 : 26	7,432 : 83	
1929 års lån à 5 %	150,000 : —	125,892 : 03	2,623 : 40	
1931 års lån à 4,5 %	90,911 : —	83,390 : 27	2,468 : 39	
1935 års lån à 3,9 %	80,150 : —	80,150 : —	4,850 : 98	17,375 : 60
			Transport	95,711 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Hamnen.

	Transport	95,711 : —	
f) Bogserbåten Thor:			
1935 års, 5:te årets amortering av kostnaderna för inköp av bogserbåten Thor (Stadsfullmäktiges beslut d. 28/5 1931), ursprunglig kostnad 36,000 : —, återstående kostnad den 1/1 1935 16,000 : —	5,000 : —		
Befälhavare och maskinist	6,350 : —		
Besättningsmän	1,200 : —		
Driftsutgifter	4,000 : —		
Sjöförsäkring	875 : —	17,425 : —	113,136 : —

8 B. Hamnmaskiner.

a) 1935 års nyanskaffning:			
Första årets amortering av kostnader för bättre kranutrustning å östra kajen (Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934) ursprungligt belopp 190,000 : —	19,000 : —		
½ års ränta à 4 %	3,800 : —	22,800 : —	
b) Löner och arvoden:			
En kranmaskinistförman, 27:IV	4,269 : —		
Kranskötare, förslagsvis	6,000 : —	10,269 : —	
c) Driftskostnader:			
Strömförbrukning för kranar		2,000 : —	
d) Underhåll och reparationer		1,600 : —	
e) Diverse utgifter, förslagsvis		100 : —	36,769 : —
		Kronor	149,905 : —

INKOMSTER:

8 A. Den egentliga hamnen.

f) Hamnavgifter för varor av:			
1. Ångfartyg i regelbunden trafik ..	34,000 : —		
2. Andra fartyg	47,000 : —	81,000 : —	
g) Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	13,000 : —		
2. Segelfartyg	3,000 : —		
3. Pråmar	2,000 : —	18,000 : —	
i) Uthyrning av båtplatser		5,900 : —	
k) Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		300 : —	
	Transport	105,200 : —	

N:o 131.
Budget för 1935.
Hamnen.

	Transport		105,200 : —	
l)	Uthyrning av varuskjul		2,055 : —	
n)	Uthyrning av mark för oljemagasin		8,300 : —	
o)	Bogserbåten Thor		12,000 : —	127,555 : —

8 B. Hamnmaskiner.

f)	Kranhyror för:			
	1. N:r I	4,400 : —		
	2. „ II	3,300 : —		
	3. „ IV	800 : —		
	4. „ V	700 : —		
	5. „ VI	5,000 : —		
	6. „ VII	7,000 : —		
	7. Ny portalkran, N:o VIII, 1 kvartal	1,000 : —	22,200 : —	
g)	Markhyra för kran N:o III		150 : —	22,350 : —
			Kronor	149,905 : —

Bil. Litt. B. II.

N:o 131. *Budget för 1935. Djuphamnen*

Utgifts- och Inkomststat för Västerås djuphamn år 1935.

UTGIFTER:

8 C. Den egentliga hamnen.

a) Underhåll och reparationer:		
1. Underhåll av kajer, byggnader, moringar och sjömärken	500 : —	
2. Underhåll av järnvägsspår	1,000 : —	
3. Anskaffning och underhåll av livräddningsredskap och andra inventarier	100 : —	
4. Grusning å hamnen	100 : —	1,700 : —
c) Övriga utgifter:		
1. Belysning, inklusive fyrlampa	800 : —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring ..	200 : —	
3. Diverse och oförutsedda utgifter ..	100 : —	
4. Invaliditetsersättning till f. hamnarbetaren C. E. T. Holm (Kungl. Maj:ts dom 15/5 1931 1,400: — kr. pr år t. o. m. 9/3 1932, därefter 525: — kronor pr år)	525 : —	
5. Telefon till hamnkontoret med anknytning till vakt	100 : —	1,725 : —

d) Räntor:

Andel i stadens lån:	Resterande lånebelopp:	Ränta:	
1926 års lån à 5 %	566,606 : 11	28,330 : 31	
1932 års lån à 5 %	791,482 : 42	39,574 : 12	
1935 års lån à 3,75 % ..	310,902 : 17	9,003 : 10	
Lån av stadskassan avsett att ingå i blivande amorteringslån à 4 %	90,848 : 41	3,633 : —	80,540 : 53

d) Kapitalavbetalningar:

	Ursprungl. lånebelopp:	Resterande lånebelopp:	Årets amorter.:		
1926 års lån à 5 %	618,000 : —	566,606 : 11	11,870 : 69		
1932 års lån à 5 %	827,000 : —	791,482 : 42	19,101 : 53		
1934 års lån à 3,75 %	310,902 : 17	310,902 : 17	10,714 : 32	41,686 : 54	125,352 : 07
				Transport	125,652 : 07

N:o 131. Budget för 1935. Djuphamnen

			Transport	125,652 : 07
	8 D. Hamnmaskiner:			
a)	Underhåll och reparationer:			
	Underhåll av kranmaskiner		2,500 : —	
b)	Löner och arvoden:			
	Avlöning till kranskötare		6,000 : —	
c)	Driftskostnader:			
	Strömförbrukning för kranmaskiner		4,000 : —	
d)	Övriga utgifter:			
	Diverse		200 : —	12,700 : —
			Kronor	138,352 : 07

INKOMSTER:

	8 C. Den egentliga hamnen:			
f)	Hamnavgifter för varor		25,000 : —	
g)	Hamnavgifter för fartyg:			
	1. Ångfartyg	17,000 : —		
	2. Pråmar	3,000 : —	20,000 : —	
k)	Hyror:			
	1. Upplagsplatser	6,000 : —		
	2. Hamnarbetarnas lokal	700 : —	6,700 : —	51,700 : —
	8 D. Hamnmaskiner:			
f)	Kranhyror:			
	1. Brokranen (12 tons)		26,500 : —	
	2. Portalkranen (5 tons)		13,500 : —	
	3. Malmlossningsanordningen		2,000 : —	42,000 : —
				93,700 : —
	Att fyllas genom uttaxering			44,652 : 07
			Kronor	138,352 : 07

Bil. Litt. C.

N:o 131. *Budget för 1935. Lantegendomsnämnden.*

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd år 1935.

Renhållningsverket.

UTGIFTER:

a) Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				3,000 : —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				1,500 : —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200 : —	5,700 : —
b) Löner och arvoden:					
1. Förvaltaren, 45:IV		9,036 : —			
Bokhåll. 27:IV	4,269 : —				
Personligt lönetillägg	400 : —	4,669 : —			
Revisionskostnader		400 : —			
		14,105 : —			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			7,052 : 50		
Kontorsbiträde			1,800 : —		
En förman, 25:IV			3,933 : —		
Sju renhållningsarbetare: (Lundin, Forslund, Vestlin, Kihlgren, Persson, Johansson och Karlsson) 23:IV à 3,657 : —			25,599 : —		
Två renhållningsarbetare: (Sterling och Johansson) 23:II à 3,219 : —			6,438 : —		
Två renhållningsarbetare, 23:I à 3,000 : —			6,000 : —		
En vakant tjänst			3,000 : —		
			53,822 : 50		
Avgår bostadsförmåner värderade till förslagsvis: 3 st. à 387 : 50, 5 st. à 425 : —, 1 st. à 500 : — ..			3,787 : 50	50,035 : —	
			Transport	50,035 : —	5,700 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Lantegendomsnämnden.*

			Transport	50,035 : —	5,700 : —
2. Pensioner:					
K. J. Jansson	1,450 : —				
Dyrtidstillägg	764 : 50	2,214 : 50			
G. Karlsson	1,300 : 65				
Dyrtidstillägg	715 : 21	2,015 : 86			
O. Eriksson, 25/30 av 2,379 : — ..		1,982 : 50			
E. Dahl, 19/30 av kr. 2,379 : —	1,506 : —				
Avgår livränta från Riksförsäkringsanstalten	1,200 : —	306 : —			
Änkan Anna Jansson		786 : —			
Änkan Matilda Mallmén		732 : —			
Änkan Anna Andersson		732 : —			
Änkan Hanna Sunesson		732 : —			
Änkan Lovisa Andersson		732 : —			
f. d. kontorsbiträdet av 2:dra klass Elisabet Eriksson		1,444 : —		11,676 : 86	
3. Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 425 : — pr st.				2,125 : —	
4. Extra kontorsbiträde				1,000 : —	
5. Extra arbetare och gatusopning				22,000 : —	
6. Kostnader för arbetarnes semester				2,500 : —	89,336 : 86
c) Inköp av torvmull					3,000 : —
d) Stallet:					
1. Utfodring				3,200 : —	
2. Hästskoning				600 : —	
3. Underhåll av seldon, täcken och presenningar ..				600 : —	
4. Försäkring av hästar				175 : —	4,575 : —
e) Övriga utgifter:					
1. Hyra för kontor				1,000 : —	
2. Olycksfallsförsäkring				900 : —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial				500 : —	
4. Vattenavgifter				150 : —	
5. Sotning				65 : —	
6. Brandförsäkringsavgifter				150 : —	
7. Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning				800 : —	
8. Underhåll av fabrik och övriga hus				1,000 : —	
9. Telefonavgifter för ledningar till: Kristiansborgs kontor			236 : —		
			Transport 236 : —	4,565 : —	102,611 : 86

	Transport	236 : —	4,565 : —	102,611 : 86
	Renhållningsverkets kontor	116 : —		
	Fabriken	70 : —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	78 : —	500 : —	
10.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		500 : —	
11.	Drivkraft för blandningsmaskin		1,000 : —	
12.	Driftkostnad för två automobiler		5,000 : —	
13.	Diverse utgifter och skatter		700 : —	12,265 : —
			Summa Kronor	114,876 : 86

INKOMSTER:

a)	Försäljning av stallströ och sopor	2,000 : —
b)	Försäljning av torvmullspudrett	3,500: —
c)	Försäljning av torvmull	300 : —
d)	Hämtningsavgifter	44,000 : —
e)	Transport av svinmat till Malma	1,500 : —
f)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3.000 : —
g)	Hyror och diverse	1,500 : —
	Summa Kronor	55,800 : —

Svingården.

UTGIFTER:

a)	Kraftfoder, förslagsvis	14,000 : —
b)	Inköp av grisar, förslagsvis	3,000 : —
c)	Avlöningar	3,000 : —
d)	Transport av svinmat och övriga körningar	3,000 : —
e)	Ved, lyse, reparationer och diverse	3,000 : —
f)	Hyra till Malma gård för ladugården i ursprungligt skick m. fl. byggnader, rastgårdar m. m.	1,000 : —
g)	Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % å anläggningskostnaden	5,000 : —
h)	Uppsamling av svinmat i staden, förslagsvis	3,000 : —
	Summa Kronor	35,000 : —

INKOMSTER:

Försäljning av fläsk	35,000 : —
Summa Kronor	35,000 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Lant-egendoms-nämnden.

Lantbruket-

UTGIFTER:

a)	Anskaffning av inventarier			2,000:—
b)	Driftkostnad:			
	1. Arrende för Nordanby	1,500:—		
	2. Arrende för Kungsängen	200:—		
	3. Arrende för del av Ö. Utmarken	2,000:—		
	4. Arrende för Malma	3,500:—		
	5. Arrende för Kristiansborg	3,037:—		
	6. Arrende för del av Carlsberg	200:—	10,437:—	
	7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300:—		
	Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200:—	52,100:—	62,537:—
c)	Produkter av egen skörd samt inköpt:			
	1. Till utsäde: Nordanby	3,000:—		
	Malma	3,000:—		
	Kristiansborg	1,500:—	7,500:—	
	2. Till stallet: Nordanby	2,230:—		
	Malma	3,180:—		
	Kristiansborg	1,890:—	7,300:—	
	3. Till ladugården		7,600:—	22,400:—
d)	Underhåll och reparationer:			
	1. Underhåll av seldon		900:—	
	2. Underhåll av fordon och redskap		3,000:—	
	3. Underhåll av hus		2,000:—	5,900:—
e)	Övriga utgifter:			
	1. Hästskoning		600:—	
	2. Häst- och brandförsäkring		1,100:—	
	3. Driftkostnad för motorplog		1,200:—	
	4. Komposter, pudrett och konstgödsel		4,000:—	
	5. Läkare, veterinär och medicin		700:—	
	6. Skatter		3,300:—	
	7. Avverkningskostnad för ved		750:—	
	8. Elektrisk ström		1,300:—	
	9. Hägnadskostnader		500:—	
	10. Telefonavgifter för ledningar till Nordanby och Malma	182:80		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	42:20	225:—	
		Transport	13,675:—	92,837:—

N:o 131. Budget för 1935. Lantegendomsnämnden.

	Transport	13,675 : —	92,837 : —
11.	Olycksfallsförsäkring	500 : —	
12.	Diverse utgifter (skördegarn, presstråd, hösalt m. m.	4,000 : —	
13.	Inköp av tröskverk 5,000 : —, att amorteras under 5 år. (Stadsfullmäktiges beslut den 30/8 1934), Första årets amortering	1,000 : —	19,175 : —

f) Grundförbättringar:

1.	Dikning, stensprängning och kalkning	1,500 : —
	Summa Kronor	113,512 : —

INKOMSTER:

a)	Diverse jordbruksprodukter:		
	Nordanby	31,086 : —	
	Malma	32,001 : —	
	Kristiansborg	18,275 : —	81,362 : —
b)	Från ladugården		15,000 : —
c)	Körning och andra utförda arbeten		11,000 : —
d)	Trädgården vid Malma		800 : —
e)	Hyror		3,000 : —
f)	Hyra för potatislotter		350 : —
g)	Försäljning av djur		2,000 : —
	Summa Kronor		113,512 : —

Skogarna.

UTGIFTER:

a)	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, pension 29/30 av 2,556 : —	2,470 : 80		
	Avgår för bostad	400 : —	2,070 : 80	
	Jägmästare, arvode och tillsyn av stadens skogar		900 : —	2,970 : 80
b)	övriga utgifter:			
	1. Hägnadskostnader		75 : —	
	2. Utskylder		550 : —	
	3. Dikningar och rensningar		250 : —	
	4. Höjning och skogsodling		150 : —	
	5. Diverse utgifter		254 : 20	1,279 : 20
	Summa Kronor			4,250 : —

INKOMSTER:

Rotvärde å div. virke	4,200 : —
Hyra för benupplag	50 : —
Summa Kronor	4,250 : —

N:o 131.
Budget för 1935. Kyrkan.

Kyrkliga ändamål.

Utgifts- och Inkomststat för Kyrkan och Kyrkliga ändamål år 1935.

UTGIFTER:

1. Avlöningar och pensioner.

Domkyrkoorganisten, lön	4,830 : —	
tre ålderstillägg	855 : —	5,685 : —
Domkyrkoklockaren, lön	3,240 : —	
två ålderstillägg	462 : —	
hyresersättning	1,200 : —	4,902 : —
Domkyrkovaktmästaren, lön	3,240 : —	
Extra domkyrkovaktmästaren, arvode	800 : —	
Eldare, ringare och handhavare av den yttre renhållningen kring kyrka och ämbetsgårdar, lön	2,700 : —	
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode (jämte bostad)	2,500 : —	
För tillsyn av östra kyrkogården	720 : —	
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode	500 : —	
Räkenskapsföraren, arvode	1,000 : —	
Kyrkoskrivaren, lön	3,840 : —	
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen	900 : —	
Kyrkofullmäktiges sekreterare, arvode	300 : —	
Klockare och orgelnist i Lundby, provisorisk lön (jämte bostad)	1,250 : —	
Kyrkvaktaren i Lundby	500 : —	
Orgeltramparen i Lundby	100 : —	
Dödgrävaren i Lundby	100 : —	
Extra ringare i Lundby	30 : —	
Kyrkvärdarne i Lundby	5 : —	
Städerskan i Lundby kyrka	75 : —	
Fru Bedinger, pension med 50 % dyrtidstillägg	600 : —	
G. Eriksson, understöd	400 : —	
Fru Söderholm, pension med 50 % dyrtidstillägg	450 : —	
Fru I. Eriksson, understöd	300 : —	
F. Kyrkoskrivaren Pettersson, pension	3,000 : —	33,897 : —
	Transport	33,897 : —

		Transport	33,897 : —

2. Prästgårdsbyggnadsmedel m. m.

Allmänt reparationsanslag	2,000 : —	
Brandstod och sotning m. m.	500 : —	
Utgifter för arrendegårdar, c:a	1,000 : —	
Reparation av den byggnad vid Lundby kyrka, där klockarebostaden är belägen	4,500 : —	8,000 : —

3. Pastorsexpeditionen.

Hyra till staden	1,200 : —	
Bränsle och ljus	600 : —	
Städning, eldning och skurning	720 : —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500 : —	4,020 : —

4. Kyrkans och församlingarnas egentliga behov.

Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	1,200 : —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	400 : —	
Stearin- och vaxljus	300 : —	
Tillsyn av orgeln och den elektriska motorn	250 : —	
Bänkhyresersättning till domkyrkan	2,000 : —	
För klockors användning till d:o	500 : —	
För tornurets skötsel	100 : —	
För skurning och tvätt	425 : —	
Barnkören	500 : —	
Den större kyrkokören	1,500 : —	
Bränsle, förslagsvis	5,000 : —	
Sotning	75 : —	
Sand och grus	300 : —	
Sprinkleranordning m. m. för brandskydd i tornet	5,000 : —	
Brandstod för Lundby kyrka	100 : —	
Kyrksalen (hyra till staden, bränsle, ljus, städning)	3,500 : —	
Västra församlingshemmet	1,800 : —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler för kyrklig och diakonissverkamhet i östra och norra stadsdelarna	2,000 : —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800 : —	
För biblar och böcker åt nattvardsungdom	1,000 : —	
Bidrag till det kyrkliga arbetet bland pojkar	750 : —	
För orgel- och musikaftnar i domkyrkan	600 : —	
Avgifter till riksförsäkringsanstalten	500 : —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000 : —	30,600 : —
	Transport	76,517 : —

N:o 131.
Budget för 1935.
Kyrkan.

		Transport	76,517 : —

5. Kyrkogårdarna.

Anslag till östra kyrkogården		4,900 : —	
Snöskottning, sprängning m. m.		300 : —	
Sand och grus		500 : —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis		11,000 : —	
Diverse behov för kyrkogårdarna		1,000 : —	
Bårhus eller likbod å Lundby kyrkogård, förslagsvis		1,000 : —	18,700 : —

6. Diakonissorna.

Anslag till diakonianstalten		4,000 : —	
Kostpenningar		4,800 : —	
För biträde vid matlagning åt sjuka		180 : —	
Hyresmedel		2,400 : —	
Bränsle och tvätt m. m.		1,500 : —	
Diverse, såsom för modermöten, semesterpengar, telefon m. m.		2,000 : —	14,880 : —

7. Församlingsbiblioteket.

Hyra till staden		600 : —	
Arvode för skötseln		75 : —	
Städning, bränsle, lyse		400 : —	
Bokinköp och bindning		400 : —	
Filialen i västra stadsdelen		500 : —	
Filialen i Lundby		50 : —	
Till "De blindas förenings" bibliotek		60 : —	2,085 : —

8 Arrendemedel.

Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång			150 : —

9. Räntor och amorteringar.

Andel i 1896 års obligationslån:

Kapitalskuld 1/1 1935: 1,320 : —			
Ränta för året	47 : 52		
Amortering för året	640 : —	687 : 52	

Andel i 1910 års obligationslån:

Kapitalskuld 1/1 1935: 32,000 : —			
Ränta för året	1,216 : —		
Amortering för året	2,000 : —	3,216 : —	
	Transport	3,903 : 52	112,332 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Kyrkan.*

	Transport	3,903 : 52	112,332 : —
Lån från Pensionsstyrelsen:			
Kapitalskuld 1/1 1935: 345,913 : 70			
Ränta för året	17,295 : 69		
Amortering för året	11,326 : 94	28,622 : 63	
Lån för prästgårdar m. m.:			
Kapitalskuld 1/1 1935: 36,429 : 07			
Ränta för året	1,821 : 45		
Amortering för året	1,429 : 07	3,250 : 52	
Lån i Stadssparbanken för prästgården i västra förstaden:			
Kapitalskuld 1/1 1935: 22,300 : —			
Ränta för året	769 : —		
Amortering för året	4,100 : —	4,869 : —	40,645 : 67

10. Prästerskapets avlöning.

Lön för kyrkoherden	10,000 : —	
Lön för fyra komminstrar à 5,000 : —	20,000 : —	
Lön till pastorsadjunkten med ålderstillägg och hyresbidrag	2,990 : —	
Provisoriskt lönetillägg och barntillägg	11,688 : —	
Skjutsersättning	750 : —	
Avgifter till änke- och pupillkassan	489 : —	
Lönetillägg åt pastor Berggren enligt av K. m:t fastställt kyrkostämmobeslut	600 : —	46,517 : —

11. Allmän kyrkoavgift.

Enligt Kungl. kungörelsen 24 sept. 1934 med 9 öre för skattekrona (omkr. 320,000 : — skattekronor) c:a	28,800 : —
(eller eventuellt 13 öre för skattekrona kr. 41,160 : —)	
Summa utgifter Kronor	228,294 : 67

INKOMSTER:

Beräknad behållning från år 1933, c:a	2,000 : —	
För gravplatser, förslagsvis	5,000 : —	
För klockor, förslagsvis	500 : —	
För likvagnen m. m. förslagsvis	100 : —	
Hyra för klockargården	900 : —	
Andra smärre inkomster	200 : —	
Arrenden av ecklesiastik jord	2,400 : —	11,100 : —
	Transport	11,100 : —

N:o 131. *Budget för 1935. Kyrkan.*

	Transport	11,100: —
Att uttaxeras såsom allmän kyrkoavgift	28,800: —	
Att uttaxeras till prästerskapets avlöning	44,117: —	
Att för övrigt uttaxeras	144,277: 67	217,194: 67
	Summa Kronor	228,294: 67

För kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering.

Antal skattekronor 320,206: 11.

Till allmän kyrkoavgift	à 9 öre	28,818: 55
Till prästerskapets avlöning	à 13 öre	41,626: 79
Att för övrigt uttaxeras	à 46 öre	147,294: 81
	Summa 68 öre	217,740: 15
Varifrån avgår beräknad avkortning		545: 48
	Summa Kronor	217,194: 67

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1935.

Västerås 1935, Wilh. Nybergs Boktryckeri.